Coordonator : *Prof. Simona Iordanescu*

„INIMI DESCHISE, MÂINI ÎNTINSE”-

VOLUNTARIAT PENTRU O LUME INCLUZIVĂ

GHID METODOLOGIC MULTIDISCIPLINAR

BUCURESTI, 2025

Coordonator : *Prof. Simona Iordanescu*

„INIMI DESCHISE, MÂINI ÎNTINSE”-

VOLUNTARIAT PENTRU O LUME INCLUZIVĂ

GHID METODOLOGIC MULTIDISCIPLINAR

BUCURESTI, 2025

ISBN 978–973–0–42787-5

REFERENTI STIINTIFICI:

Prof. dr. Daniela Sitar-Tăut - Liceul « Vasile Lucaciu », Baia Mare

Prof. dr. Teona Codreanu - Colegiul National "Vasile Alecsandri", Bacău

Prof. Rusu Ioana - Grădinița cu Program Prelungit nr. 3 Carei

Prof. Dragomir Ioan Cristian - Școala Gimnazială „Mănăstireanu Mihai” Predeal Sărari

EDITOR:

Prof. BALEA LILIANA CARMEN

REDACTOR:

Prof. BALEA LILIANA CARMEN

AUTORII ISI ASUMA INTREAGA RESPONSABILITATE PENTRU CONTINUTUL MATERIALELOR PUBLICATE!

Cuprins

„INIMI DESCHISE, MÂINI ÎNTINSE’’- VOLUNTARIAT PENTRU O LUME INCLUZIVĂ
GHID METODOLOGIC MULTIDISCIPLINAR.....5

1. Secţiunea I - Studii de specialitate, studii de caz, articole, ……..….5

2. Secţiunea II – Proiecte educative/Proiecte Didactice……351

3. Sectiunea III – Planuri De Intervenție Personalizate/ Proiecte de Activitate

Integrată/Planificări/Curriculum Adaptat……...…….408

Secţiunea I

Studii de specialitate, studii de caz, articole.

IMPORTANȚA UTILIZĂRII PLATFORMELOR DE ÎNVĂȚARE ÎN DEZVOLTAREA FORMATULUI BLENDED-LEARNING, ÎN PROCESUL EDUCAȚIONAL

Prof. Ivan Luminița Sorina
Liceul Teoretic ”David Voniga” Giroc

Blended learning este educația mixtă online și offline, este metoda care combină tehnologiile și oportunitățile de învățare online cu metodele clasice derulate față în față în sala de clasă.

În ultimii ani au apărut și profesorii folosesc tot mai mult resursele educaționale deschise (RED). **Resursele educaționale deschise sunt mijloace de învățare adaptate la nevoile specifice ale procesului instructiv-educativ, disponibile gratuit.** Din această categorie fac parte diferite tipuri de materiale de învățare, suporturi de curs, proiecte, experimente și demonstrații, dar și programe școlare, ghiduri pentru profesori sau alte materiale educaționale (articole, module, prezentări ce acoperă atât sfera curriculară, cât și cea extracurriculară etc.).

La limba și literatura română **(disciplina pe care o predau), aceste resurse sunt foarte utile și diverse. Alternez destul de des metodele tradiționale cu cele moderne, pentru că am observat că elevii preferă ”jocurile” didactice și tot ce înseamnă tehnologie audio-video.**

O să detaliez o activitate din **Unitatea 2 (De-a ce mă joc)**, la clasa a V-a. Primele lecții din cadrul acestei unități se bazează pe textul ”Vizită…” a lui Ion Luca Caragiale. Aprofundând cu elevii această schiță a lui Caragiale, am dorit să le dezvolt competența receptării textului scris de diverse tipuri prin variate activități de învățare: identificarea informaţiilor importante, a temei și a ideilor principale din texte literare, precum și formularea unor răspunsuri creative.

În acest sens, după citirea și înțelegerea textului din manual, ”Vizită…”, elevii au avut de identificat tema textului, cuvintele-cheie și ideile principale. De asemenea, au fost împărțiți în șase grupe și au rezolvat diverse cerințe prin intermediul uneia dintre metodele lor preferate, *Pălăriile gânditoare.* Ca de fiecare dată când folosesc această metodă, copiii prefer pălăria verde (cea creativă), pe cea roșie (exprimarea sentimentelor) și –curios sau nu- pe cea neagră (sublinierea aspectelor negative care reies din text). Mai puțin plăcută și, de obicei, aleasă ultima, este pălăria

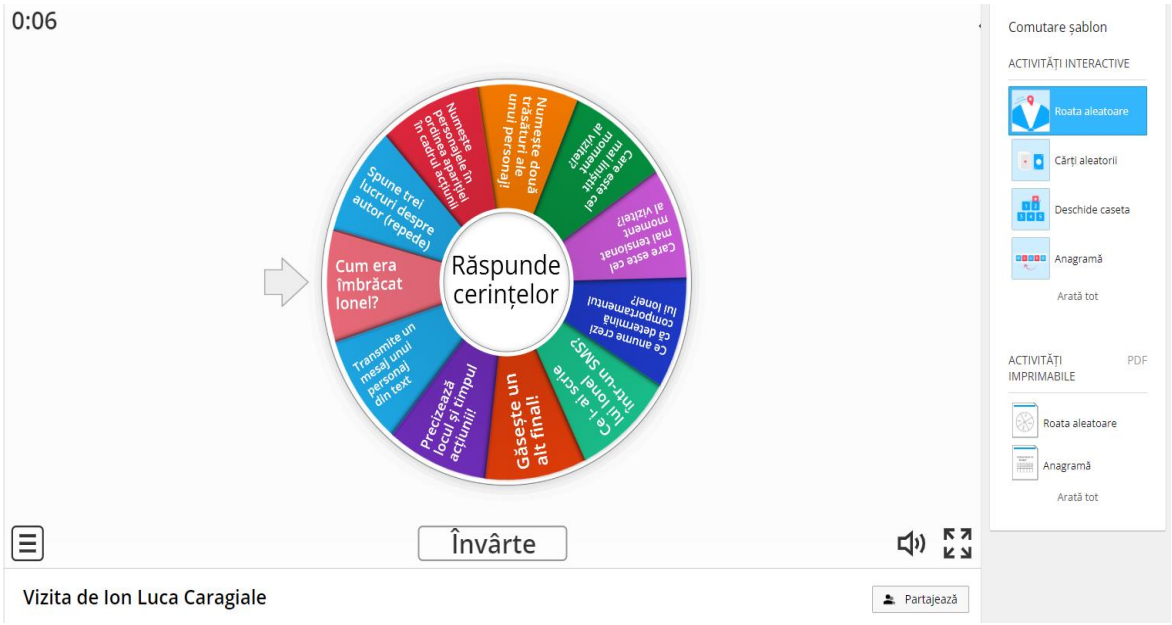
albă, care ” doar informează , așa că este cam seacă”, cum mi-a spus reprezenantul acestei grupe, nemulțumit că nu a avut parte de o pălărie de altă culoare.

Momentul care a avut cel mai mare successa fost vizionarea –pe youtube- a operei literare studiate, dar și tot ceea ce a urmat după aceea în ora respectivă.

https://www.youtube.com/watch?v=nbdNXbFHFBs

De asemenea, am folosit platforma ***worldwall,*** pe care o utilizez des, mai ales la lecțiile de fixare a cunoștințelor și la lecțiile de recapitulare. Îmi place această resursă digitală, deoarece sunt multe jocuri, puzzle, rebusuri, diverse exerciții creative. Preferata copiilor este activitatea ROATA ALEATOARE, de aceea am inserat un scurt moment pentru a verifica dacă au înțeles textul.

Pentru a numi trăsăturile personajelor din opera literară ”Vizită…”, am folosit metoda CHESTIONARULUI , resursă digitală wordwall. Îmi place să folosesc astfel de resurse pentru că am observat că elevii timizi, retrași, care –în general- nu răspund la lecție decât dacă sunt numiți de profesor, sunt mult mai deschiși și dornici să participe activ, nu mai sunt timorați.

În concluzie, utilizarea platformelor de învățare în dezvoltarea formatului blended-learning, în procesul educațional, este binevenită și de dorit, deoarece oferă un mod interactiv de a învăța și este o modalitate dinamică de a transmite informațiile către elev.
Fără a fi folosit în exces, aceste format blended-learning ajută la eficientizarea procesului educațional.

Bibliografie:

- ✓ PLATFORMELOR-E-LEARNING-IN-PREDARE-INVATARE.pdf
- ✓ https://www.easy-lms.com/knowledge-center/e-learning/blended-learning-advantages/item10386
- ✓ https://www.syntopic.ro/noua-realitate-educationala-e-learning-avantaje-si-provocari/

Studiu de caz

prof.înv.primar Stana Marinela Andreea
Școala Gimnazială ODOBEȘTI,JUD.DÂMBOVIȚA

A. Date generale despre copil și familie

Numele și prenumele: M.A.

Data nașterii: 2013

Sex: Masculin

Locația: Braniștea, județul Dâmbovița

Data înscrierii în școală: 2020

Diagnosticul cu care a venit în școală: Tulburare de deficit de atenție și hiperactivitate (ADHD), tip combinat.

Antecedente medicale și familiale: Sarcina și nașterea au decurs fără complicații majore. Copilul a avut o dezvoltare motorie și de limbaj tipică, însă dificultățile de concentrare și impulsivitatea au devenit evidente în timpul grădiniței. Nu există un istoric familial cunoscut de ADHD, dar tatăl prezintă trăsături de impulsivitate și agitație, aspecte ce nu au fost investigate clinic.

Structura și climatul familial

Vârsta părinților la nașterea copilului: Tatăl 38 de ani, mama 34 de ani.

Pregătirea școlară și ocupația: Tatăl are studii superioare și este inginer, iar mama a absolvit studii liceale și este asistentă medicală.

Structura și componența familiei: Familie nucleară, organizată, formată din tată, mamă și M.A.

Venitul familiei: Mediu, stabil.

Condițiile de locuit: Casă modernă cu trei camere, în condiții bune.

Climatul familial: Favorabil, cu un mediu cald și de susținere. Părinții sunt implicați activ în educația și gestionarea comportamentului copilului, colaborând strâns cu specialiștii.

Colaborarea cu școala și intervențiile inițiate

Colaborarea familiei cu școala: Excelentă. Părinții comunică constant cu profesorii și consilierul școlar pentru a asigura o abordare unitară acasă și la școală.

Măsurile inițiate: Diagnosticul de ADHD a fost pus la vârsta de 7 ani. De atunci, M.A. beneficiază de ședințe de terapie cognitiv-comportamentală și de consiliere parentală. A fost integrat într-o clasă obișnuită, unde beneficiază de un plan de intervenție personalizat (PIP), cu adaptări curriculare și suport din partea unui cadru didactic de sprijin.

A. Dezvoltarea individuală actuală

Dezvoltarea fizică și starea sănătății

- **Înălțimea și greutatea:** Corespund vârstei cronologice.
- **Starea generală a sănătății:** Din punct de vedere somatic, starea de sănătate este bună. Examenul neuropsihiatric a evidențiat **Tulburare de deficit de atenție și hiperactivitate (ADHD)**, tip combinat (prezentând atât manifestări de neatenție, cât și de hiperactivitate/impulsivitate).
- **Starea auzului și a văzului:** Normale.

Psihomotricitate

- **Schema corporală:** Copilul recunoaște organizarea corporală pe propriul corp și pe al altora și se orientează în spațiu, dar pot apărea dificultăți în coordonarea mișcărilor complexe sau în menținerea poziției statice.
- **Orientarea spațială:** Operăază cu noțiunile de bază (sus/jos, lângă, pe sub, înăuntru etc.) și distinge mărimea obiectelor.
- **Orientarea temporală:** Are dificultăți în a înțelege conceptul de timp și în a se organiza în funcție de program. Poate uita zilele săptămânii sau succesiunea evenimentelor.
- **Lateralitatea:** Este dreaptă, dar uneori poate folosi ambele mâini în mod neorganizat, din cauza impulsivității.
- **Coordonarea motorie:** Coordonarea bimanuală și oculo-manuală este bună, dar **se observă adesea mișcări rapide, dezorganizate** și o **nevoie constantă de a se mișca (agitație)**, mai ales în momentele de plictiseală.

- **Gesturile/mișcările:** Poate merge, alerga și sări, dar manifestă o **hiperactivitate constantă**, o rezistență scăzută la efort susținut și o tendință de a alerga sau a se ridica de pe scaun în momente nepotrivite.
- **Deplasarea:** Se deplasează singur, dar adesea cu un ritm rapid și dezorganizat.

Procesele intelectuale

- **Percepția și reprezentările:** Diferențiază stimuli tactili, vizuali, auditivi, dar **nu reușește să filtreze zgomotele de fundal**, ceea ce îi distrage ușor atenția.
- **Atenția: Este instabilă și fluctuantă.** Capacitatea de concentrare este **redusă, mai ales pentru sarcini non-atractive sau repetitive**. Copilul este **foarte sensibil la factorii perturbatori externi**, cum ar fi zgomotele, mișcările sau alte persoane.
- **Memoria:** Memorează rapid informațiile care îl interesează, dar **durata de păstrare a cunoștințelor și reactualizarea lor sunt dificile**, mai ales dacă nu a fost atent în procesul de învățare.
- **Limbajul:** Vocabularul este, în general, bine dezvoltat, dar poate manifesta **un debit verbal rapid, "sărind" de la o idee la alta** sau întrerupând conversațiile. Poate avea dificultăți în a urma instrucțiuni lungi și complexe.

A. Dezvoltarea individuală actuală

Comunicare

- **Verbală și nonverbală:** Exprimarea verbală este, în general, corectă din punct de vedere gramatical, dar **copilul poate vorbi foarte repede** (debit verbal crescut) și poate avea tendința de a întrerupe frecvent conversațiile. **Nu finalizează adesea propozițiile sau ideile începute** și sare de la un subiect la altul. Are dificultăți în a asculta cu răbdare ceea ce spun ceilalți.
- **Gândirea:** Nivelul de gândire este normal din punct de vedere al capacităților intelectuale, dar **copilul poate manifesta dificultăți în organizarea ideilor** și în **planificarea activităților**, din cauza tulburărilor de funcție executivă specifice ADHD.

Însușirile personalității și integrarea socio-afectivă

- **Temperamentul: Extrem de energic, mobil, vioi și, mai ales, impulsiv.** Acțiunile și reacțiile sunt adesea neplanificate.

- **Caracterul:** Este cooperant în anumite momente, dar **activitatea sa este inegală**, iar consecvența în îndeplinirea sarcinilor școlare este scăzută. Poate avea **o stimă de sine fragilă**, din cauza sentimentului de a fi diferit sau de a nu se putea controla.
- **Aptitudinile:** Poate manifesta aptitudini pentru activitățile care-i captează rapid atenția și care oferă o satisfacție imediată, cum ar fi sporturile sau jocurile video.
- **Afectivitatea:** Este un copil afectuos, cu empatie, dar **reacțiile sale emoționale pot fi intense și disproporționate** în anumite situații, trecând rapid de la bucurie la frustrare sau furie.
- **Relații interpersonale: Încearcă să inițieze relații cu colegii**, dar impulsivitatea sa îl poate determina să îi întrerupă, să îi contrazică sau să-i irite, ceea ce duce la dificultăți în menținerea prieteniilor. **Ascultă cu dificultate sarcinile adultului** și poate refuza să le îndeplinească, mai ales dacă sunt repetitive sau neinteresante.

Manifestări ale copilului în activitate

- **Motivația:** Prezentă mai ales pentru activitățile noi și captivante. Motivația internă este fluctuantă. Reacționează mai degrabă la recompense imediate decât la cele pe termen lung. Curiozitatea de cunoaștere există, dar este greu de susținut.
- **Interese și preocupări zilnice:** Se schimbă des și rapid, de la o zi la alta sau chiar de la o oră la alta. Este atras de activitățile cu multă stimulare vizuală și sonoră.
- **Capacitatea de efort voluntar: Extrem de scăzută.** Copilul acționează preponderent sub impuls, neavând răbdare sau capacitate de concentrare pentru a finaliza sarcinile, chiar și pe cele simple, fără o supraveghere constantă.
- **Deprinderi de autonomie personală:** Însușite, dar **pot fi neglijate din cauza dezorganizării și a lipsei de atenție la detalii**. De exemplu, se poate îmbrăca, dar uită să-și încheie nasturii sau să-și lege șireturile.

Incluziunea în grădiniță

Brațan Bianca Ramona
Grădinița P.N. Curtici

Introducere

Într-o societate modernă, educația incluzivă a devenit o prioritate, în special în învățământul preșcolar. Grădinița reprezintă prima etapă importantă în formarea copilului ca individ și în integrarea sa socială. În acest context, incluziunea presupune asigurarea accesului egal la educație pentru toți copiii, indiferent de particularitățile lor – dizabilități, dificultăți de învățare, diferențe culturale, lingvistice sau sociale. Educația incluzivă nu este doar o abordare pedagogică, ci și o atitudine bazată pe respect, acceptare și cooperare. Prin urmare, grădinița trebuie să fie un mediu sigur și primitor, care încurajează diversitatea și dezvoltarea potențialului fiecărui copil.

Ce este incluziunea?

Incluziunea înseamnă integrarea activă și completă a tuturor copiilor într-un sistem educațional comun, în care fiecare copil este valorizat și susținut în funcție de nevoile sale individuale. Spre deosebire de integrare, care presupune adaptarea copilului la sistem, incluziunea presupune adaptarea sistemului la copil. Aceasta implică: acceptarea diversității ca o valoare; adaptarea curriculumului și a metodelor didactice; colaborarea între educatori, părinți și specialiști; sprijin individualizat pentru copiii cu cerințe educaționale speciale (CES).

Importanța incluziunii în grădiniță

Grădinița joacă un rol esențial în procesul de incluziune, deoarece este primul contact al copilului cu un cadru instituțional de învățare. Un mediu educațional incluziv în această etapă contribuie la: dezvoltarea abilităților sociale ale copiilor; prevenirea discriminării și a excluderii; formarea unei atitudini pozitive față de diversitate; crearea unor relații bazate pe empatie și respect reciproc. Copiii învață, prin joc și interacțiune, să colaboreze și să aprecieze diferențele dintre ei. În plus, educatoarele care promovează incluziunea contribuie la formarea unui climat de siguranță emoțională și de sprijin reciproc.

Provocări în implementarea incluziunii

Deși conceptul de incluziune este larg susținut la nivel teoretic și legislativ, aplicarea sa practică întâmpină unele dificultăți: Lipsa de formare specifică a cadrelor didactice în domeniul educației incluzive; Resurse insuficiente (materiale, auxiliare, personal de sprijin); Numărul mare de copii în

grupă, care limitează atenția individuală; Reticența unor părinți față de incluziunea copiilor cu nevoi speciale în grupele obișnuite; Lipsa colaborării dintre grădinițe și specialiști (logopezi, psihologi, kinetoterapeuți etc.). Aceste obstacole pot fi depășite prin formarea continuă a personalului didactic, investiții în infrastructură și sensibilizarea comunității cu privire la beneficiile incluziunii.

Rolul educatoarei în procesul de incluziune

Educația incluzivă nu este posibilă fără implicarea activă și conștientă a educatoarei. Aceasta trebuie să: observe și să identifice nevoile fiecărui copil; adapteze activitățile pentru a răspunde diferențiat cerințelor copiilor; colaboreze cu familia și cu alți specialiști; creeze un climat de acceptare și încurajare; promoveze toleranța și empatia în rândul copiilor. Un educator incluziv nu face diferențe între copii, ci adaptează în permanență metodele de predare astfel încât toți să se simtă valorizați și capabili.

Exemple de bune practici

Pentru a susține incluziunea în grădiniță, se pot aplica următoarele strategii: organizarea activităților pe centre de interes, care permit lucrul în ritm propriu; folosirea materialelor vizuale și tactile pentru copiii cu dificultăți de învățare; activități în perechi sau în grupuri mixte, care încurajează cooperarea; evaluarea progresului individual, nu în raport cu ceilalți copii; implicarea părinților în activitățile educaționale. De asemenea, colaborarea cu specialiști (consilieri școlari, psihologi, profesori de sprijin) este esențială pentru a oferi un sprijin real copiilor cu CES.

Concluzie

Incluziunea în grădiniță nu este doar o obligație legală, ci o responsabilitate morală și profesională. Este o dovadă de respect față de drepturile fiecărui copil și o investiție în viitorul unei societăți echitabile. Prin crearea unui mediu educațional deschis, adaptabil și empatic, grădinița devine un spațiu în care toți copiii pot învăța, pot crește și pot visa – indiferent de provocările cu care se confruntă.

Educația incluzivă – un drum către respect, echitate și cooperare

GAVRILESCU VOICA
Școala Gimnazială „Mihail Sadoveanu”
Fălticeni, Suceava

„Există un singur fel de a înțelege oamenii, anume de a nu ne grăbi să-i judecăm, ci de a trăi în preajma lor, de a-i lăsa să se explice, să se dezvăluie zi de zi, să se zugrăvească ei înșiși în ei. (Charles Augustin Sainte-Beuve)

Acest citat reflectă una dintre cele mai importante condiții pentru construirea unei societăți echitabile și incluzive: **răbdarea și deschiderea față de celălalt**. În domeniul educației, aceste valori sunt fundamentale, mai ales în contextul în care școala românească a început, în ultimele decenii, un proces amplu de transformare și adaptare la nevoile tuturor copiilor, indiferent de diferențele dintre ei.

Acceptarea diversității – baza educației incluzive

Educația incluzivă nu mai reprezintă doar o direcție modernă în sistemul de învățământ, ci a devenit o **realitate necesară și inevitabilă**. Aceasta presupune **integrarea tuturor copiilor** într-un mediu comun de învățare, fără discriminare, punând accent pe dreptul fiecărei persoane de a avea acces la educație de calitate. Un prim pas în acest proces este **acceptarea diversității** ca valoare, nu ca obstacol. Astfel, recunoașterea și valorizarea diferențelor – fie ele de natură fizică, cognitivă, socială sau culturală – devin piloni esențiali ai educației contemporane.

În acest context, este esențial ca **barierelor existente** – fie ele fizice, psihologice, atitudinale sau de comunicare – să li se răspundă prin politici educaționale bine gândite. Copiii cu mobilitate redusă, de exemplu, trebuie să beneficieze de condiții adecvate de acces în școli, iar cei cu dificultăți de învățare trebuie sprijiniți prin adaptări curriculare și intervenții individualizate.

Dreptul la educație pentru fiecare copil

Unul dintre obiectivele centrale ale educației incluzive este **asigurarea accesului egal** pentru toți copiii la educație de calitate. Acest lucru se poate realiza prin:

- dezvoltarea de **programe de intervenție timpurie**;
- **informarea părinților** cu privire la drepturile copiilor;
- **promovarea unei culturi școlare incluzive**, în care fiecare elev să se simtă acceptat și valorificat;
- **organizarea învățării** într-un mod flexibil și adaptat nevoilor fiecărui copil;

- **formarea cadrelor didactice**, astfel încât acestea să fie pregătite să răspundă diversității din clasă.

De asemenea, este important ca elevii cu dizabilități să nu fie marginalizați sau excluși din procesul decizional care le influențează direct viața. Din păcate, multe studii evidențiază faptul că vocea acestor copii este adesea ignorată, iar opinia lor nu este luată în considerare de către autorități sau instituții educaționale. Educația incluzivă presupune și **respectarea dreptului la participare activă**, nu doar la prezență fizică în clasă.

Rolul profesorilor și al formării continue

Un sistem educațional incluziv nu poate funcționa fără **cadre didactice bine pregătite**, care să adopte o abordare centrată pe copil și să valorifice potențialul fiecăruia. Profesorul incluziv:

- creează un **mediu sigur și stimulant**, adaptat fiecărui elev;
- oferă **sprijin individualizat**;
- colaborează cu **alți specialiști**, părinți și membri ai comunității;
- încurajează respectul pentru diferență și solidaritatea în grupul de elevi.

Cu toate acestea, analiza realizată de UNICEF (2016) arată că **formarea continuă a cadrelor didactice** nu oferă încă suficiente instrumente practice pentru a lucra eficient în medii diverse. Este nevoie de **programe de formare axate pe dezvoltarea competențelor concrete**, precum lucrul în echipă, comunicarea empatică sau adaptarea metodelor de predare.

Parteneriatul școală–familie–comunitate

Educația incluzivă este un **proces colectiv**, care implică nu doar profesorii, ci și părinții, comunitatea locală, instituțiile publice și organizațiile din societatea civilă. De aceea, **parteneriatul între școală, familie și comunitate** trebuie să devină o prioritate strategică. Implicarea părinților în viața școlară a copiilor, consultarea acestora în luarea deciziilor și colaborarea constantă cu structurile comunitare contribuie la **creșterea calității procesului educațional**. Totodată, trebuie redefinit rolul ambilor părinți în educația copiilor, încurajând **egalitatea între mame și tați** în asumarea responsabilităților familiale și educaționale.

Educația incluzivă – o responsabilitate socială

Pentru ca educația incluzivă să devină o realitate solidă, este necesară **consolidarea capacităților instituționale** la toate nivelurile învățământului. Acest lucru presupune:

- dezvoltarea unui **cadru clar de calitate** în domeniul educației incluzive;
- **combaterea oricărei forme de violență, abuz sau neglijare** a copiilor;
- formarea unei **culturi educaționale bazate pe echitate, respect și toleranță**.

În plus, trebuie asigurate condiții pentru ca toți copiii, fără discriminare, să participe la activități recreative, artistice și culturale potrivite vârstei și intereselor lor.

Concluzie

Educația incluzivă este mai mult decât o direcție pedagogică – este o **necesitate morală și socială** într-o lume aflată în continuă schimbare. Ea reflectă gradul de umanitate și responsabilitate al unei societăți. Prin oferirea de șanse egale, prin respectul pentru identitatea fiecărui copil și prin colaborarea strânsă între toți actorii implicați, putem construi un sistem educațional care să nu excludă, ci să includă, să sprijine și să valorifice potențialul fiecăruia.

Bibliografie:

- UNICEF (2016), *Analiza situației privind formarea continuă a cadrelor didactice în domeniul centrării pe copil și educației incluzive*
- Mareș, T., Ivan, S. (2013), *Egalitatea de șanse în educație, dezvoltarea personală și integrare socială*, Editura Universitară, București
- Alexandru, C., *Copiii cu dizabilități multiple. Educația incluzivă – deziderat al societății contemporane*, Editura MacPixel, Timișoara 2018

„Rolul voluntariatului în promovarea incluziunii sociale”

Prof. Szántó Lidia Gizella
Colegiul Tehnic „Raluca Ripan” Cluj – Napoca

Voluntariatul reprezintă una dintre cele mai valoroase forme de implicare civică și solidaritate. Prin acțiuni voluntare, oamenii își pun timpul, energia și cunoștințele în slujba comunității, fără a aștepta o recompensă materială. Într-o societate marcată de diferențe economice, culturale, etnice sau de capacitate fizică și intelectuală, voluntariatul devine un instrument puternic pentru construirea unei lumi incluzive, în care fiecare individ este valorizat și sprijinit să își atingă potențialul.

O lume incluzivă presupune recunoașterea diversității și eliminarea barierelor care împiedică participarea deplină a tuturor oamenilor la viața socială. În acest context, voluntariatul se transformă dintr-o simplă activitate de sprijin într-un catalizator al schimbării și al coeziunii sociale.

Voluntariatul are un rol esențial în dezvoltarea comunităților moderne, contribuind atât la coeziunea socială, cât și la formarea individului. Prin implicarea lor, voluntarii reușesc să creeze legături puternice între oameni, aducând împreună persoane provenite din medii diferite și favorizând solidaritatea, respectul și înțelegerea reciprocă. Totodată, participarea la activități de voluntariat oferă șansa unei dezvoltări personale continue: indivizii își descoperă noi abilități, acumulează experiențe valoroase și își consolidează un set de valori morale fundamentale pentru viața în societate.

Un alt aspect important este acela că voluntariatul contribuie la reducerea inegalităților sociale. Persoanele vulnerabile – fie că este vorba despre vârstnici, copii proveniți din familii cu resurse limitate, persoane cu dizabilități, refugiați sau membri ai unor minorități – primesc sprijin concret prin acțiunile voluntarilor, fapt care le permite să se integreze mai bine în comunitate. În același timp, voluntariatul întărește spiritul civic, stimulând implicarea oamenilor în viața publică. Cei care se angajează în activități de voluntariat devin mai conștienți de problemele societății și mai dornici să contribuie la soluționarea lor, asumându-și astfel responsabilitatea de cetățeni activi și solidari.

Incluziunea socială presupune ca fiecare persoană, indiferent de originea sa, de statutul economic, de religie, etnie, gen sau dizabilitate, să aibă șansa reală de a participa la viața comunității. În acest proces, voluntariatul are un rol fundamental, fiind un mecanism prin care se creează oportunități și se elimină barierele sociale. Prin programe educaționale, voluntarii sprijină alfabetizarea, oferă meditații gratuite copiilor proveniți din medii defavorizate și se implică în campanii care promovează accesul egal la educație.

Un alt aspect important este integrarea persoanelor cu dizabilități, care beneficiază de activități adaptate ce le facilitează accesul la sport, cultură și viața socială, încurajându-le să participe activ în

comunitate. De asemenea, voluntarii oferă sprijin constant grupurilor marginalizate, precum minorități etnice, persoane fără adăpost sau refugiați, implicându-se în proiecte menite să le ofere resurse și un cadru de incluziune. Nu în ultimul rând, voluntariatul contribuie la promovarea diversității culturale, prin participarea la festivaluri, evenimente interculturale și inițiative care încurajează respectul și înțelegerea reciprocă. Astfel, voluntariatul devine un pilon al societății incluzive, unde diversitatea nu este privită ca o barieră, ci ca o resursă valoroasă.

O activitate practică ce poate fi organizată în școli sau în comunități este „Ziua Diversității”, un eveniment susținut de voluntari și cadre didactice, care are ca scop încurajarea elevilor să înțeleagă și să respecte diferențele dintre oameni. În cadrul acestei zile, copiii sunt implicați în ateliere interactive prin care își pot prezenta cultura, limba, tradițiile sau pasiunile, descoperind astfel frumusețea diversității din jurul lor. Activitatea include și un joc de rol, menit să îi ajute pe elevi să experimenteze, chiar și pentru câteva minute, dificultățile cu care se confruntă persoanele cu dizabilități – fie că este vorba despre a merge cu ochii acoperiți, a folosi un baston sau a rezolva sarcini cu o singură mână.

De asemenea, este organizată un „atelier de talente”, în cadrul căreia fiecare copil are ocazia să demonstreze ceea ce știe să facă – fie că desenează, cântă, dansează sau recită poezii – subliniind astfel faptul că diversitatea este o resursă și nu un obstacol. La final, voluntarii ghidează o discuție colectivă pentru a evidenția importanța empatiei și a respectului în relațiile interumane. Această activitate nu doar sensibilizează elevii, ci contribuie și la formarea unei generații mai tolerante, mai deschise și mai pregătite să valorifice diversitatea ca parte esențială a unei lumi incluzive.

În concluzie voluntariatul este o formă de implicare ce contribuie decisiv la construirea unei lumi incluzive. Prin inițiativele voluntarilor, barierele dintre oameni se estompează, iar valorile precum solidaritatea, empatia și respectul reciproc devin fundamentele societății. Într-o lume în care diferențele sunt adesea percepute ca obstacole, voluntariatul transformă diversitatea într-o resursă și oferă șansa fiecărui individ de a fi parte activă a comunității. Astfel, voluntariatul nu este doar o activitate, ci o filozofie de viață care promovează o lume mai dreaptă, mai unită și mai incluzivă.

Bibliografie:

1. Vlăsceanu, L. (2017). *Educația pentru incluziune socială*. Iași: Editura Polirom.
2. Agenția Națională pentru Programe Comunitare în Domeniul Educației și Formării Profesionale. (2019). *Ghidul voluntarului*. București.
3. Legea nr. 78/2014 privind reglementarea activității de voluntariat în România, Monitorul Oficial al României.
4. UNICEF România. (2021). *Educația incluzivă: O abordare centrată pe copil*. Disponibil la: https://www.unicef.org/romania
5. Federația VOLUM. (2020). *Resurse pentru voluntariat și incluziune socială*. Disponibil la: https://www.federatiavolum.ro

Voluntariatul-cheia unei societăți inclusive

Prof. înv. Primar Szanto Rozalia
Școala Gimnazială Sânger, jud. Mureș

Într-o societate în continuă schimbare, în care diferențele dintre oameni pot deveni bariere, voluntariatul apare ca o punte între inimi. Prin implicare activă și solidaritate, putem construi o lume mai incluzivă, în care fiecare persoană – indiferent de origine, vârstă, dizabilitate sau statut social – să se simtă acceptată și sprijinită. Proiectul „Inimi deschise, mâini întinse” reflectă perfect esența voluntariatului: deschiderea sufletească și disponibilitatea de a ajuta, curajul de a acționa și bucuria de a face bine. Voluntariatul nu este doar o activitate, ci o atitudine – una care poate transforma comunități întregi. Incluziunea socială reprezintă un principiu esențial în educația modernă, promovând egalitatea de șanse, respectul pentru diversitate și participarea activă a tuturor membrilor societății. În educație, incluziunea capătă un rol esențial. Școala nu mai este doar un loc de acumulare a cunoștințelor, ci un spațiu al formării caracterelor și al cultivării atitudinilor prosociale. Iar aici, voluntariatul devine un instrument educativ puternic. O lume incluzivă este o lume în care diversitatea este respectată și valorizată, iar toți oamenii au șanse egale de participare în viața socială, educațională, culturală și economică. Incluziunea presupune eliminarea discriminării și a prejudecăților și înlocuirea lor cu empatie, înțelegere și colaborare. Este o lume în care nimeni nu este lăsat în urmă.

Voluntariatul este o formă concretă de implicare civică prin care oamenii aleg să contribuie, în mod liber și necondiționat, la binele comun. Este despre a dărui timp, energie, empatie – fără a aștepta o recompensă materială, ci doar satisfacția de a schimba în bine viața celor din jur. Prin acțiunile de voluntariat:

- Se oferă sprijin persoanelor vulnerabile (copii din medii defavorizate, persoane cu dizabilități, bătrâni singuri, refugiați etc.);
- Se construiesc punți de comunicare între oameni diferiți;
- Se promovează valori precum toleranța, solidaritatea și respectul reciproc;
- Se combate izolarea și marginalizarea.

Voluntariatul nu este doar o activitate utilă pentru comunitate, ci și un cadru excelent de dezvoltare personală și socială. În special în rândul elevilor și al tinerilor, implicarea voluntară favorizează:

- dezvoltarea empatiei și a inteligenței emoționale;
- cultivarea responsabilității și a spiritului civic;

- dobândirea unor competențe sociale și de lucru în echipă;
- înțelegerea activă a valorilor democratice și a drepturilor omului.

În același timp, voluntariatul ajută tinerii să înțeleagă diversitatea umană și să se raporteze pozitiv la diferențele dintre oameni. Astfel, includerea activităților de voluntariat în educație contribuie nu doar la formarea de cetățeni activi, ci și la crearea unei societăți mai empatice și mai coezive.

În țara noastră și în lume există numeroase exemple de proiecte de voluntariat care au ca scop promovarea incluziunii:

- Programe educaționale pentru copii din medii defavorizate, unde voluntarii oferă meditații, ateliere sau mentorat;
- Campanii de conștientizare privind drepturile persoanelor cu dizabilități, desfășurate în școli și comunități;
- Activități intergenerționale în căminele de bătrâni, care reduc singurătatea și promovează respectul între generații;
- Inițiative ecologice și culturale deschise tuturor, indiferent de etnie, religie, naționalitate sau capacitate fizică.

A fi voluntar nu înseamnă doar a oferi timp sau ajutor. Înseamnă a contribui la o societate mai umană și mai dreaptă, mai incluzivă. Fiecare gest de solidaritate contează – o vorbă bună, o oră oferită, o activitate organizată cu dăruire. Implicarea noastră ajută nu doar pe cei aflați în nevoie, ci și pe noi înșine: devenim mai empatici, mai deschiși, mai implicați.

Voluntariatul contribuie semnificativ la procesul de incluziune socială, nu doar prin efectul său direct asupra persoanelor sprijinite, ci și prin impactul formativ asupra elevilor implicați. Acesta oferă un cadru practic pentru dezvoltarea de competențe sociale, civice și emoționale, favorizând o cultură a solidarității și respectului reciproc.

Pentru a amplifica efectele pozitive, se recomandă: integrarea activităților de voluntariat în curricula școlară și extracuriculară, formarea cadrelor didactice în coordonarea proiectelor de voluntariat, crearea de parteneriate durabile între școli și organizații non-guvernamentale.În concluzie, „Inimi deschise, mâini întinse” nu este doar un slogan, ci o chemare la acțiune.

Pentru a trăi într-o lume incluzivă, avem nevoie de mai multă umanitate, iar voluntariatul este una dintre cele mai frumoase forme prin care putem face o schimbare reală. Dacă ne unim forțele, cu inima deschisă și mâinile întinse, putem transforma lumea într-un loc mai bun pentru toți.

Bibliografie:

1. Vlăsceanu, L. (2017). *Educația pentru incluziune socială*. Editura Polirom.
2. Agenția Națională pentru Programe Comunitare în Domeniul Educației și Formării Profesionale (2019). *Ghidul voluntarului*.
3. Legea nr. 78/2014 privind reglementarea activității de voluntariat în România.
4. UNICEF România. (2021). *Educația incluzivă: O abordare centrată pe copil*. https://www.unicef.org/romania
5. https://www.federatiavolum.ro

EDUCAȚIE DE CALITATE - ÎNTRE TRADIȚIE ȘI INOVAȚIE

PROF. ÎNV. PRIMAR STANCIU DANIELA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ ”TUDOR MUȘATESCU”, PITEȘTI

Societatea contemporană generează inovaţii numeroase şi variate, pe diverse planuri (sociologic, pedagogic, economic, tehnic). Inovaţiile din învăţământ reprezintă un proces deosebit de complex ce presupune dezvoltare, schimbare, reformă, modernizare, perfecţionare.

Inovaţia în educaţie şi învăţământ poate fi definită ca o îmbunătăţire măsurabilă, deliberată şi durabilă, produsă ca urmare a instalării, acceptării şi propagării unei schimbări. Ea reprezintă o înnoire intenţionată şi bine fundamentată, sugerată graţie desfăşurării de cercetări pedagogice ştiinţifice. O înnoire dobândeşte statut de inovaţie dacă îndeplineşte următoarele cerinţe: presupune schimbări de fond privind strategiile educaţionale, modificări de atitudini şi mentalităţi; presupune transformări importante şi eficiente pe scară largă şi de durată; presupune modificări substanţiale în proiectarea politicii educaţionale.

Aşadar, inovaţia în învăţământ constă în acceptarea, instalarea şi utilizarea unei/unor schimbări cu efecte pozitive asupra activităţii educaţionale ulterioare. Inovaţiile nu au valoare în sine şi pentru sine, ci numai atunci când se pot „integra şi articula în contextul general al sistemului educaţional, sincronizându-se cu logica acestuia” (M. Bocoş).

În societatea prezentă, cu schimbări rapide , educaţia şi învăţământul trebuie reînnoite, completate, adaptate, astfel încât putem vorbi despre o permanentă inovaţie şi creaţie in activitatea didactică.

Noul mileniu aduce noi cerinţe educaţionale care impun noi metode, altele decât cele folosite până acum. O importanţă majoră în pregătirea elevilor pentru noile cerinţe, o au cele trei forme ale educaţiei şi anume: educaţia formală însemnând învăţare sistematică, structurată si gradată cronologic, realizată in instituţii specializate de către un personal specializat; educaţia nonformală constând in activităţi educative desfăşurate in afara sistemului formal de învăţământ de către diferite instituţii educative; educaţia informală care se referă la experienţe de învăţare spontană, cotidiană, existenţială, desfăşurate în medii culturale care nu au educaţia ca scop principal.

O importanţă deosebită în inovaţia şi creaţia în activitatea didactică o au rolurile manageriale ale cadrului didactic : de planificare (planifică activităţile cu caracter instructiv - educativ) ; de organizare (organizează activităţile clasei) ;de comunicare (comunică idei, cunoştinţe, ascultă efectiv, oferă feedback, stabileşte canalele de comunicare); de conducere (conduce activităţile cu elevii , desfăşurate în clasa şi în afara ei) ; de coordonare (sincronizează obiectivele individuale cu cele comune clasei, contribuind la întărirea grupului şi formării echipelor de lucru); de îndrumare (prin intervenţii

punctuale adaptate unor situaţii specifice, recomandări) ; de motivare (prin întăriri pozitive, prin utilizarea aprecierilor verbale şi nonverbale în sprijinul consolidării comportamentelor pozitive); de consiliere (de orice tip, în probleme personale sau legate de şcoală); de control (în scopul cunoaşterii stadiului în care se află activitatea de realizare a obiectivelor şi nivelul de performanţă); de evaluare (măsura în care scopurile şi obiectivele au fost atinse).

Procesul instructiv-educativ trebuie astfel conceput şi desfăşurat, încât să-i convingă pe elevi să preţuiască propria moştenire naţională, să primească contribuţiile originale ale oricărei naţiuni la civilizaţia modernă, pregătind atât elevii, cât şi dascălii să înţeleagă valoarea diversităţii şi a independenţei de spirit.

În învăţământul de tip tradiţional se cultivă competiţia dintre elevi cu scopul ierarhizării acestora şi activitatea individuală. Competiţia stimulează efortul şi productivitatea individului şi pregăteşte elevii pentru viaţă, care este foarte competitivă, dar poate genera conflicte şi comportamente agresive, lipsă de comunicare între colegi, marginalizarea nedreaptă a unora dintre aceştia amplifică anxietatea şi teama de eşec, cultivă egoismul.

Sistemul educaţional românesc se află într-un permanent proces de schimbare şi încercare de aliniere la noile tendinţe europene, dar în acelaşi timp abordările metodologice tradiţionale au asigurat cotinuitate şi stabilitate. Reforma educaţională se defineşte ca o constantă a ultimilor 20 de ani. Educaţia şi învăţământul în societatea contemporană de asemenea trebuie reînnoite, completate, adaptate, astfel încât să putem vorbi despre o permanentă inovaţie şi creaţie in activitatea didactică.

Şcoala trebuie să pregătească copiii pentru viaţă, să fie locul care să le dezvolte toate cele patru inteligenţe: mentală, emoţională, fizică , spiritual, locul unde elevii să vină cu mare drag, iar ei să ştie că acolo întâlnesc învăţători, profesori care îi ajută să-şi descopere talentele lor native şi care îi susţin cu maxim de încredere pe drumul lor pentru a-i urma şi îndeplini cele mai măreţe visuri. Iar pentru ca acest lucru să se întâmple părinţii, profesorii şi copiii trebuie să fie parteneri de drum, care să se respecte şi să aibă încredere unii în altii. Modelul învăţământului modern, innovator, face apel la experienţa proprie a elevului, promovează învăţătura prin colaborare, pune accentul pe dezvoltarea gândirii în confruntarea cu alţii. Munca în grup stimulează interacţiunea dintre elevi, creşterea stimei de sine, încrederea în forţele proprii, intensifică atitudinile pozitive faţă de cadrele didactice.

Modelul învăţământului modern, innovator, face apel la experienţa proprie a elevului, promovează învăţătura prin colaborare, pune accentul pe dezvoltarea gândirii în confruntarea cu alţii. Munca în grup stimulează interacţiunea dintre elevi, creşterea stimei de sine, încrederea în forţele proprii, intensifică atitudinile pozitive faţă de cadrele didactice.

Schimbarea în educație poate porni direct din sala de clasă, de la cel ce conduce activitatea didactică prin intermediul căii care duce către cunoaștere, învățare, și anume, prin intermediul strategiilor pe care profesorul alege să le folosească la clasă.

De exemplu, în învățământul primar, cadrele didactice au găsit soluții în proiectarea unor teste rapide și interactive prin intermediul unor diverse aplicații care le permit obținerea unui feedback rapid a cunoștinelor pe care și le-au însușit elevii în sala de clasă. Pe lângă resursele educaționale online pe care le putem folosi în continuare la sala de clasă și tema pentru acasă, trebuie să adoptăm metode inovatoare, care să-i atragă pe elevi la fel de mult precum jocurile interctive digitalizate.

Jurnalul cu dublă intrare este o metodă prin care cititorii stabilesc o legătură strânsă între text și propria lor curiozitate și experiență. Această metodă se poate folosi cu succes în cadrul însușirii anumitor concepte prin formarea propriului câmp vizual în care se vor evidenția cele mai importante date ale textului. Astfel, elevul poate primi un text versificat, ori își poate transcrie textul pe foaia de lucru, iar în dreptul ideilor scrise poate realiza desene, astfel evidențiind cele mai imporante informații pentru el, ori cele mai impresionante idei. La încheierea acestei metode, elevul poate vizualiza datele esențiale ale textului.

Harta textului cu elemente surpriză este o metodă atractivă prin intermediul căreia elevii descoperă informațiile importante ale unui text, pe care le dispun sub forma unor organizatori grafici. Prin urmare, elevii citesc textul, apoi extrag datele esențiale ale acestuia precum: titlu, autor, personaje pozitive, personaje negative, locul acțiunii, timpul acțiunii, cuvinte cheie, problema, mesajul/morala. Elementele surpiză, care îi atrag pe elevi reprezintă lipirea pe harta textului a unor notițe adezive ce conțin denumirile datelor importante din text, sub acestea ascunzându-se răspunsurile găsite de ei în rândurile textului.

Folosirea mijloacelor TIC, unde sunt incluse : calculatorul, internetul, videoproiectorul, reprezintă realităţi pe care elevii le experimentează zi de zi. De asemenea, şi cadrul didactic trebuie să rămână mereu un ,,elev” învăţând continuu pentru a transmite elevilor cunoştinţe actuale şi de valoare.

Dar oricât de performantă ar fi noua tehnologie, aceasta se cere a fi completată cu strategii tradiţionale clasice de formare a abilităţilor umane deoarece contactul viu, personal cu alţii este edificator pentru propria persoana şi nu poate fi înlocuit total cu nici o altă tehnică oricât de modernă si complexă ar fi.

Putem concluziona următoarele:

1. Societatea postmodernă necesită adaptări precedate de o pregătire prealabilă a specialiştilor din sistemul de educaţie şi a oamenilor care fac parte din societatea în schimbare.

2. Inovaţiile în societatea postmodernă trebuie să reprezinte ajustări bazate pe cercetări ştiinţifice, pe analiza operelor marilor pedagogi români şi ai pedagogiei universale.

3. Măsura schimbărilor exterioare în educaţie este legată de posibilităţile interioare atât ale persoanelor, cât şi ale poporului din care acestea fac parte. De aici rezultă importanţa concentrării educaţiei asupra schimbărilor interioare a fiecărei persoane din societate.

4. Deoarece modernizarea şi dezvoltarea societăţilor au adus efecte negative, precum poluarea, inegalitatea, şomajul, acest tip de societate este considerat de sociologi mai puţin reuşit în comparaţie cu societăţile tradiţionale. În consecinţă, orice schimbare trebuie făcută doar dacă este necesară.

O educaţie postmodernă în vederea dezvoltării socio-economice a unei naţiuni presupune colaborare şi deschidere interculturală, sprijin în promovarea valorilor internaţionale şi cultivarea tradiţiilor naţionale.

Trebuie precizat faptul că pedagogia postmodernă abordează educaţia ca terapie pentru dezvoltarea caracteristicilor specifice, diferenţiatoare ale fiecărei personalităţi, şi joacă rolul de potenţiator prin crearea situaţiilor favorabile demersului intructiv-educativ.

BIBLIOGRAFIE:

* Cazacu, Aculin: Sociologia educaţiei, Editura Hiperion XXI , Bucureşti, 1992.

* Ionescu, Miron: Inovaţia în educaţie şi în învăţământ, în revista „Învăţământul primar” nr.2-3/2003, Editura Miniped, Bucureşti.

* Marin, Stoica: – Pedagogie şi Psihologie pentru examenele de definitivare şi grade didactice, Editura Gheorghe Alexandru, Craiova, 2002.

* Vlăsceanu, Lazăr: Decizie şi inovaţie în învăţământ, E.D.P., Bucureşti, 1979.

* Ionescu M., Radu I.-” Didactica modernă”, Ed. Dacia, Cluj – Napoca, 2001;

* Alois Gherguţ,- “Management general şi strategic în educaţie”, Ed. Polirom, Iaşi, 2007;

* I..Cerghit – “Sisteme de instruire alternative”, Aramis, Bucuresti, 2002.

ABORDĂRI INOVATOARE ÎN SECOLUL XXI – PEDAGOGIA CREATIVĂ, ELEVUL ÎN CENTRUL EDUCAȚIEI

Prof. Dobrică Gilena
Prof. Chiriac Octavian-Costinel
Liceul Teoretic Bechet, Judeţul Dolj

Într-o eră a schimbărilor rapide și a digitalizării continue, educația nu mai poate rămâne rigidă și fixată în metode tradiționale. Pedagogia creativă propune o abordare care transformă actul educațional într-o experiență captivantă și relevantă pentru elevii de astăzi, plasându-i pe aceștia în centrul procesului de învățare. Pedagogia creativă se bazează pe flexibilitate, inovație și personalizare. În loc să impună un singur mod de a învăța, aceasta permite adaptarea metodelor și conținutului în funcție de nevoile și interesele fiecărui elev. Esența acestei abordări constă în încurajarea gândirii critice, a creativității și a colaborării, în locul memorării mecanice și a conformismului.

Metode Inovatoare de Învățare

Învățarea prin proiecte (Project-Based Learning - PBL): Elevii lucrează pe proiecte complexe care integrează mai multe discipline și dezvoltă abilități practice. De exemplu, un proiect de mediu poate implica cercetare științifică, dar și elemente de educație civică și comunicare.

Gamificarea: Integrarea elementelor de joc în procesul de învățare poate crește motivația și angajamentul elevilor. Prin punctaje, recompense și competiții sănătoase, elevii devin mai implicați și mai entuziasmați de activitățile școlare.

Învățarea personalizată: Tehnologia permite adaptarea conținutului la ritmul și stilul de învățare al fiecărui elev. Platformele educaționale moderne oferă trasee de învățare personalizate, iar profesorii pot folosi datele pentru a oferi feedback specific și suport individualizat.

Învățarea experiențială: Activitățile de tip „learning by doing” (învățarea prin experiență) permit elevilor să înțeleagă concepte abstracte prin aplicarea lor în situații reale. Atelierele practice, experimentele și simulările aduc cunoștințele la viață, făcându-le mai relevante.

Într-un cadru educațional creativ, profesorii sunt chemați să devină designeri de experiențe educaționale. Aceștia trebuie să înțeleagă că fiecare elev are un mod unic de a învăța și să fie dispuși să experimenteze metode noi. Învățarea bazată pe colaborare și parteneriat între elevi și profesori devine esențială. Profesorii nu mai sunt doar transmițători de cunoștințe, ci facilitatori ai învățării autonome și ai explorării individuale.

Instrumentele digitale pe care le voi prezenta în continuare sunt foarte utile și ușor de utilizat.

Padlet este o tablă virtuală, care oferă posibilitatea colectării materialelor digitale într-un singur loc. Acest site vă permite să creați materiale digitale pe diverse teme, servind drept loc de

discuții și ajutând în derularea activităților de tip „brainstorming”, a competițiilor și a generării feedback-ului. Realizarea unei table Padlet este un proces simplu și intuitiv. După logare avem posibilitatea de a genera o tablă Padlet nouă sau de a utiliza scheme deja existente. Elevii pot adăuga postările lor pe Padlet conținând comentarii, întrebări, feedback etc. Profesorii și elevii pot lucra pe tablă în timp real. După editarea postărilor, profesorul are posibilitatea de a edita setările tablei și de a o distribui către alți utilizatori de rețele sociale sau de a o încărca pe un blog sau pagină web după notarea codului HTML. Această aplicație poate fi utilizată pe toate tipurile de dispozitive digitale și pe calculatoare, fiind disponibilă în 29 de limbi.

Science Kids este o platformă online care conține articole, fișe de lucru, jocuri și teste utile în predarea disciplinelor științifice. Această aplicație ne oferă nenumărate materiale, datorită cărora profesorul obține sprijin în procesul metacognitiv:

- Utilizarea articolelor, a exercițiilor și a experimentelor în timpul orei,
- Utilizarea testelor pentru verificarea cunoștințelor elevilor,
- Site-ul cuprinde multe informații interesante, ceea ce va ajuta elevul să-și extindă cunoștințele,
- Site-ul cuprinde planuri de lecții disponibile gratuit.

Introducerea soluțiilor inovatoare în educație dezvoltă creativitatea, stimulează gândirea critică și sporește interesul, cu ajutorul cărora elevii își dezvoltă abilitățile.

Într-o pedagogie creativă, educația nu se limitează la achiziția de cunoștințe academice. Dezvoltarea competențelor emoționale și sociale este la fel de importantă. Elevii învață să gestioneze emoțiile, să comunice eficient și să colaboreze în echipă, abilități esențiale într-o societate din ce în ce mai interconectată.

Iată câteva exemple de activități creative care pot fi integrate în procesul de învățare:

1. **Ateliere de Scriere Creativă** unde elevii pot fi invitați să creeze povești, poezii sau scenarii de teatru pe teme alese de ei sau propuse de profesor. Aceste ateliere dezvoltă gândirea critică, creativitatea și exprimarea clară. În plus, elevii pot lucra în echipe, ceea ce încurajează colaborarea.

2. **Jocuri de Rol și Simulări** sunt excelente pentru a ajuta elevii să înțeleagă perspective diferite și să aplice cunoștințele teoretice în situații practice. De exemplu, într-o lecție de științe, pot juca rolul unor cercetători care trebuie să găsească soluții pentru o problemă de mediu.

3. **Proiecte Interdisciplinare** în care elevii pot lucra la proiecte care integrează mai multe discipline. De exemplu, un proiect de „Grădină Verticală” poate combina cunoștințe de biologie, matematică (calcularea spațiului), artă (design-ul grădinii) și educație civică (impactul ecologic). Aceste activități îi ajută pe elevi să vadă conexiunile dintre diferite domenii de cunoaștere.

4**. Crearea de Jocuri** Educaționale: elevii pot fi provocați să creeze propriile jocuri educaționale (de tip board game sau digital). Aceasta nu doar stimulează creativitatea, dar le oferă și o înțelegere mai profundă a temei studiate, deoarece trebuie să o transforme în reguli de joc și scenarii.

5. **Design Thinking – Gândire Creativă și Soluționarea** Problemelor este o metodă practică ce se poate aplica în diverse domenii este design thinking. Elevii sunt puși în situația de a identifica o problemă reală din comunitate (de exemplu, poluarea), de a găsi soluții inovatoare și de a le prototipa. Activitatea include cercetare, brainstorming și testarea ideilor, stimulând creativitatea și colaborarea.

6. **Educație prin Artă și Proiecte Multimedia**: elevii pot crea filme scurte, prezentări video sau colaje multimedia pe teme educaționale. Proiectele artistice (desene, postere) pot fi integrate în lecții pentru a exprima concepte abstracte într-o manieră vizuală.

7. **Cluburi de Robotică și Programare**: în aceste cluburi, elevii pot învăța să programeze roboți sau să dezvolte aplicații simple. Aceste activități combină învățarea practică cu dezvoltarea gândirii logice și abilităților tehnice. De asemenea, proiectele de robotică stimulează inovația și lucrul în echipă.

8. **Învățarea în Natură – Școala în Aer Liber**: organizarea de lecții în afara sălii de clasă poate transforma modul în care elevii percep învățarea. De exemplu, o lecție de biologie poate avea loc într-un parc sau într-o grădină botanică, unde elevii pot observa direct plantele și animalele studiate. Experiențele de învățare practică și interactivă sunt mai relevante și memorabile pentru elevi. Aceste activități creative transformă procesul de învățare într-o experiență dinamică și relevantă, care îi ajută pe elevi să își dezvolte nu doar cunoștințele academice, ci și abilitățile esențiale pentru viață.

În concluzie, pedagogia creativă reprezintă o viziune modernă asupra educației, care își propune să transforme școala într-un mediu dinamic, motivant și relevant pentru elevi, pregătindu-i pentru provocările și oportunitățile viitorului.

Bibliografie

1. Albulescu, I., & Albulescu, M. (2020). *Educația în era digitală: Provocări și perspective.* Editura Polirom, Iași.

2. Cârstea Vlad, “Is e-learning the way of the future in education?”, *Journal of Information Systems & Operations Management*, vol. 15.2, decembrie 2021, pp. 40-50.

3. Neacșu, I. (2010). *Strategii de învățare eficientă.* Editura Polirom, Iași.

EDUCAȚIA OUTDOOR ȘI VOLUNTARIATUL – DRUMURI SPRE INCLUZIUNE SOCIALĂ

Prof. înv. primar Stupinean Marta
– Școala Gimnazială nr.1 Bistrița, jud. Bistrița-năsăud

Introducere

Societatea contemporană are nevoie de o educație care să răspundă diversității și nevoilor reale ale copiilor. Proiectul național „Inimi deschise, mâini întinse – voluntariat pentru o lume incluzivă” își propune tocmai acest lucru: să creeze punți între elevi, profesori și comunitate, prin acțiuni de sprijin, voluntariat și incluziune socială. În acest context, educația outdoor se dovedește a fi o metodă eficientă pentru a transforma școala într-un spațiu deschis, flexibil și prietenos, unde fiecare copil are un loc și o voce.

Educația outdoor – premise și beneficii

Educația outdoor înseamnă învățarea dincolo de pereții clasei, în natură și comunitate. Ea oferă oportunitatea ca fiecare elev, indiferent de abilități sau condiții sociale, să descopere, să exploreze și să participe activ la procesul educațional. Educația outdoor desemnează ansamblul de activități de învățare desfășurate în afara sălii de clasă, într-un cadru natural sau social divers – parc, pădure, muzeu, centru cultural, chiar și cartierul în care elevul trăiește. Aceasta completează educația formală prin experiențe directe, prin explorare și prin aplicarea cunoștințelor în contexte autentice.

Beneficiile sunt multiple:

- dezvoltarea gândirii critice și a creativității;
- implicarea elevilor cu CES în contexte naturale și prietenoase;
- reducerea stresului și creșterea motivației pentru învățare;
- dezvoltarea spiritului civic și a responsabilității față de comunitate.

Educația outdoor are câteva trăsături definitorii:

- **Contactul direct cu natura** – dezvoltă respectul pentru mediu și conștientizarea ecologică.
- **Învățare activă și practică** – cunoștințele sunt descoperite și aplicate, nu doar transmise.
- **Dezvoltare personală** – elevii își descoperă abilități, își depășesc temeri și își cultivă autonomia.
- **Socializare și colaborare** – relațiile între elevi și între elevi-profesori se consolidează.
- **Flexibilitate și creativitate** – profesorul adaptează metodele la context și la nevoile elevilor.

Prin activități outdoor, elevii învață să colaboreze, să-și descopere resurse interioare și să dezvolte empatie față de ceilalți.

Voluntariatul ca metodă de incluziune social

Voluntariatul reprezintă implicarea liberă și conștientă a unei persoane în activități de interes public, fără a urmări un beneficiu material. Prin voluntariat, elevii învață să dăruiască timp și energie pentru binele altora, dezvoltând empatie și responsabilitate socială. Activitățile de voluntariat completează procesul educațional, oferind ocazii de învățare prin experiență directă. Ele cultivă valori precum solidaritatea, respectul pentru diversitate și spiritul civic.

Prin implicarea în acțiuni de sprijin – ecologizare, colecte de alimente, ajutor pentru copii defavorizați sau colegi cu cerințe educaționale speciale – voluntariatul devine un instrument de incluziune socială. Elevii descoperă că fiecare gest contează și că, împreună, pot construi o comunitate mai echitabilă.

Voluntariatul le oferă copiilor șansa de a:

- exersa munca în echipă și comunicarea;
- dezvolta autonomia și inițiativa personală;
- învăța să aprecieze diversitatea;
- dobândi satisfacția de a fi utili altora.

Voluntariatul și educația outdoor se completează: ambele pun accent pe experiențe autentice, pe învățare prin acțiune și pe apropierea de comunitate. O campanie de plantare de arbori, de exemplu, devine și lecție de științe, și exercițiu civic, dar și ocazie de voluntariat. Educația outdoor și voluntariatul se completează perfect prin:

- campanii de ecologizare în parcuri sau spații verzi;
- activități de sprijin pentru colegii aflați în risc de excluziune socială;
- vizite la muzee, centre culturale sau comunități defavorizate;
- ateliere interdisciplinare (lectură, artă, științe) desfășurate în aer liber.

Astfel, voluntariatul devine o experiență educativă autentică, iar incluziunea socială nu mai rămâne doar un concept, ci se transformă într-o realitate trăită de elevi.

Rolul profesorului și al comunității

Profesorul este facilitator al experiențelor, îndrumând elevii să învețe prin implicare directă. Comunitatea (părinți, ONG-uri, autorități locale, Crucea Roșie – partener al proiectului) susține și extinde impactul activităților. În acest fel, se creează o rețea de sprijin în care fiecare copil se simte valorizat și acceptat.

Concluzii

Educația outdoor și voluntariatul sunt două căi complementare prin care școala reușește să-și atingă finalitățile: formarea unor copii autonomi, responsabili și solidari. Proiectul „Inimi deschise, mâini întinse” aduce în prim-plan ideea că incluziunea nu se face doar prin cuvinte, ci prin fapte – prin activități concrete, prin cooperare și prin implicare. Astfel, educația devine o experiență vie, iar fiecare copil are șansa de a-și construi un viitor în care diferențele nu despart, ci unesc.

Bibliografie

- Brătianu, C. (2007). Managementul cunoștințelor. București: Editura Economică.
- Comisia Europeană. (2006). Recomandarea Parlamentului European și a Consiliului privind competențele-cheie pentru învățarea pe tot parcursul vieții. Bruxelles.
- Dewey, J. (1938/2007). Experience and Education. New York: Free Press.
- Freinet, C. (1994). Educația prin muncă. București: Editura Didactică și Pedagogică.
- Nicola, I. (1994). Pedagogie. București: Editura Didactică și Pedagogică.

Povestiri Transparente, o poveste a numerelor dăruite...

Cătălina Cocan
Școala Gimnazială „Alexandru Vaida-Voevod”, Cluj-Napoca
Violeta Paruș
Colegiul Ortodox „Mitropolitul Nicolae Colan”, Cluj-Napoca

5 ani de reviste online, scrise de elevii Școlii Gimnaziale „Alexandru Vaida-Voevod,
10 campanii de strângere de fonduri pentru cauze liber alese de donatori,
Peste 15 cauze umanitare și de protecția animalelor susținute,
25 600 RON contorizați, de la începutul proiectului nostru.

Noi, cei din spatele Povestirilor Transparente, dăruim povești scrise de copii, din Dor de Dar.
Gândim gânduri bune pentru cei din jurul nostru care au nevoie de sprijin, fără a intermedia tranzacțiile financiare (suntem transparenți, fereastra curată prin care cel care dăruiește și cel care primește darul aleg să se privească).

Ne bucurăm când primim dovada oricărei donații, către orice așezământ de îngrijire a oamenilor sau a animalelor.

Construim o comunitate a celor care sunt numiți doar cu prenumele, așa cum, în copilărie, ne chemau bunicii...
Credem că oamenii purtători de povești sunt portițe de lumină. Așadar, ne rugăm prietenii și părinții să aducă lumină în jurul lor, să găsească pe cineva care are nevoie de un zâmbet, o vorbă liniștită sau un bănuț. Apoi să ne scrie povestea darului lor la povestiritransparente@gmail.com, să adaugăm suma donată la cea deja strânsă!

Să punem totul într-un cufăr de bogăție-mântuire, de dus cu noi, ca semn că am trăit frumos…

Putem strânge împreună!
Ne găsiți pe pagina de Facebook Povestiri Transparente și pe site-ul https://povestiritransparente.weebly.com/

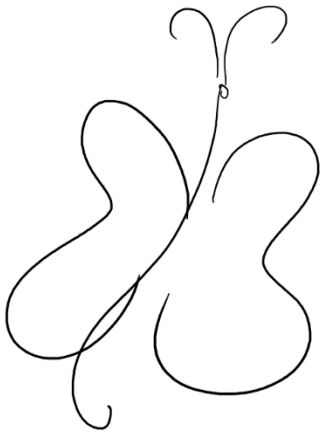
Dor de Dar

Ne dorim să umplem străzile, autobuzele, locurile de joacă de Dăruitori din Dor, frumoșii nebuni care neagă realitatea colțuroasă și trăiesc într-un loc pe care l-au modelat atât de mult încât a devenit blând și bun.
Cum au reușit?
Au așezat, peste zilele grele și amărăciunile întâlnite la tot pasul, ceva luminos, atât de luminos încât frizează transparența: un gând bun, o vorbă domoală, un covrig dăruit cuiva.

Aveți și voi Dor de Dar pentru o lume mai luminoasă, mai transparentă?

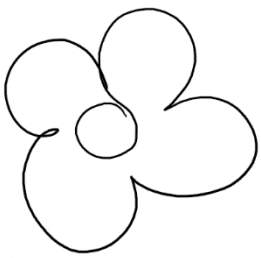
Povestiri
Transparente

Povestiri
Transparente

Povestiri
Transparente

Învățarea prin joc – echilibru sau focalizare în funcție de nevoile identificate

Prof.educaţie timpurie,
Mocanu Viorica Eliza
Şcoala Gimnazială Nr.1 Negoieşti,Bacău

Învățarea prin joc este o metodă educațională recunoscută pentru potențialul său de a stimula dezvoltarea cognitivă, emoțională și socială a copiilor. Prin intermediul jocului, elevii nu doar acumulează cunoștințe, ci își dezvoltă creativitatea, gândirea critică, motivația intrinsecă și capacitatea de colaborare. Cu toate acestea, aplicarea eficientă a acestei metode presupune o adaptare la nevoile reale ale copilului sau grupului de învățare. Întrebarea care se ridică este dacă jocul trebuie folosit ca o metodă generală, echilibrată, sau dacă trebuie focalizat pe anumite obiective în funcție de nevoile specifice identificate.

Rolul jocului în procesul de învățare

Jocul este o activitate naturală a copilului, prin care acesta explorează, experimentează și învață fără presiunea formală a evaluării. Avantajele sale includ:

- Motivarea și implicarea activă – jocul captează atenția și creează un mediu relaxant.
- Învățarea multisenzorială – implică simțurile, ceea ce consolidează memoria și înțelegerea.
- Dezvoltarea socio-emoțională – prin jocurile de rol și cele de grup, copiii își exersează empatia și cooperarea.
- Flexibilitate și adaptabilitate – activitățile ludice pot fi ajustate în funcție de nivelul de dezvoltare și interesele copiilor.

Echilibrul în aplicarea învățării prin joc

Aplicarea metodei în mod echilibrat înseamnă combinarea jocului cu alte strategii didactice, asigurând o experiență variată de învățare. În acest sens:

- Jocul devine o parte a unui ansamblu pedagogic, completând activitățile formale.
- Se evită suprautilizarea, care poate diminua valoarea educativă a jocului prin transformarea sa într-o rutină lipsită de entuziasm.
- Echilibrul asigură și respectarea curriculumului, integrând elementele ludice în obiectivele de învățare prevăzute.

Focalizarea jocului pe nevoile identificate

Focalizarea înseamnă selectarea jocurilor în funcție de necesități clare, observate sau evaluate la

copii. Exemple:

- Dezvoltarea limbajului – jocuri de vocabular, povestiri interactive.
- Consolidarea abilităților matematice – jocuri de numărare, puzzle-uri logice.
- Stimularea creativității – ateliere de construcție, jocuri de improvizație.
- Sprijinirea dezvoltării socio-emoționale – jocuri de cooperare, activități care implică negociere și rezolvare de conflicte.

Această abordare focalizată presupune o evaluare inițială a nivelului de dezvoltare, a dificultăților întâmpinate și a intereselor copilului, astfel încât jocul să răspundă direct obiectivelor de progres.

Alegerea între echilibru și focalizare

În practică, educația eficientă prin joc implică o combinație a celor două strategii:

- Echilibrul asigură diversitate și evită suprasolicitarea unei singure competențe.
- Focalizarea garantează intervenția precisă acolo unde este nevoie de sprijin sau dezvoltare accelerată.

Astfel, educatorul trebuie să adopte o abordare flexibilă, ajustând proporția dintre jocurile generale și cele direcționate în funcție de contextul clasei sau al copilului.

Concluzie

Învățarea prin joc rămâne una dintre cele mai eficiente și plăcute modalități de formare a copiilor. Alegerea între aplicarea echilibrată și focalizarea pe nevoi depinde de obiectivele educaționale și de particularitățile grupului. În mod ideal, educatorul îmbină cele două strategii: folosește jocul ca parte a unui ansamblu variat de metode, dar îl și adaptează în funcție de evaluările individuale. Prin acest echilibru dinamic, jocul își păstrează puterea de a inspira, de a motiva și de a transforma procesul de învățare într-o experiență plăcută și eficientă.

STRATEGII PENTRU ELEVII CU RISC DE EŞEC ŞCOLAR LA DISCIPLINA MATEMATICĂ ŞI EXPLORAREA MEDIULUI

NECHITA MARIA
LICEUL „AUGUST TREBONIU LAURIAN” AGNITA

II.1 Rolul matematicii în societatea contemporană

Istoria matematicii nu are un început clar definit, însă apariţia este strâns legată de evoluţia omului. Dezvoltarea matematicii în primele ere ale civilizaţiilor este legată de necesităţile oamenilor de atunci: comerţul, gestiunea recoltelor, măsurarea suprafeţelor, predicţia evenimentelor astronomice, ritualurile religioase.

Matematica modernă urmăreşte antrenarea sistemică şi gradată a gândirii elevilor în rezolvarea exerciţiilor şi problemelor, disciplinarea gândirii şi formarea capacităţii de a gândii condesat, în tensiune maximă, solicitând gândirea print-un efort susţinut şi gradat.

Matematica este disciplina care, prin însăşi existenţa ei, are menirea de a forma o gândire investigatoare. Este ştiinţa cea mai operativă, care are cele mai multe şi mai complexe legături de viaţă. De aceea, se impune o permanentă preocupare în perfecţionarea continuă a metodelor şi mijloacelor de învăţământ pentru a realiza nu o simplă instruire matematică, ci o educaţie matematică, cu implicaţii serioase în dezvoltarea tineretului şi formarea lui ca om folositor societăţii din care face parte.

Şcoala are obligaţia să facă din studiul matematicii un instrument de acţiune eficientă, constructivă şi modelatoare asupra personalităţii elevului. În condiţiile actuale de tranziţie, şcoala românească trebuie să renască, să fie cu adevarat expresia vie, puternică, reală a năzuinţelor neamului nostru, nu numai de a-i conserva valenţele culturale şi sufleteşti moştenite, ci de a crea valori noi în vederea desăvârşirii fiinţei sale naţionale. Ea trebuie să aibă ca ideal formarea de specialişti bine pregătiţi profesional, capabili de a se angaja creator în efortul constructiv al ţării.

Matematica, pătrunzând în aproape toate domeniile de cercetare şi aducându-şi contribuţia la dezvoltarea tuturor ştiinţelor, este chemată să-şi îndeplinească rolul de factor esenţial la adaptarea rapidă a fiecărui cetăţean la cerinţele mereu crescânde ale societăţii în care trăim. Bazele unei bune pregătiri şi formări matematice se pun încă din clasele primare, cu accentul pe dezvoltarea capacităţii intelectuale ale elevilor şi a priceperii de a le utiliza în mod creator.

În contextul actualei reforme curriculare a învăţământului românesc, este firesc ca în centrul preocupărilor actuale ale şcolii să se situeze cultivarea accentuată a gândirii logice a micilor şcolari. Şi cum am putea mai bine rezolva problema decât prin evidenţierea relaţiilor matematice prin fundamentarea ştiinţifică a conceptelor, prin introducerea progresivă a limbajului matematic modern.

De aceea se impune ca şcoala să ofere elevului mijloacele necesare progresului său continuu în cunoaştere şi adaptare.

Învăţarea matematicii exersează gândirea, antrenează capacitatea de organizare logică a ideilor, întăreşte atenţia şi măreşte puterea de concentrare în intensitate şi durată, antrenează memoria logică, dezvoltă un ascuţit simţ critic constructiv şi gustul pentru obiectivitate si precizie.

Pe baza gândirii, omul intervine asupra mediului înconjurător şi-l transformă în folosul său. Întregul progres pe care l-a realizat omenirea de la apariţia omului şi până la marea aventură a călătoriilor extraterestre se datorează acestui „instrument” cu care este înzestrată speţa umană şi pe care-l numim gândire.

În primele patru clase, matematica este unul dintre obiectele de bază, scopul acesteia fiind de a-i înarma pe elevi cu temeinice cunoştinţe în legătură cu noţiunile elementare matematice, de a le forma deprinderea de a aplica aceste cunoştinţe în viaţa practică, precum şi de a contribui la dezvoltarea gândirii, a memoriei şi a atenţiei, la formarea deprinderilor de ordine şi punctualitate.

Din punct de vedere al dezvoltării intelectuale, învăţarea matematicii exersează judecata, îl ajută pe elev să distingă adevărul ştiinţific de neadevăr, să-l demonstreze; antrenează organizarea logică a gândirii, ordonarea ideilor, recunoaşterea ipotezelor şi consecinşelor, îl învaţă pe copil să distingă diversele aspecte ale unei situaţii, să degajeze esenţialul de neesenţial, formează capacităţile atenţiei, antrenează memoria logică, exersează analiza şi sinteza, favorizează dezvoltarea imaginaţiei creatoare, îl ajută să-şi formeze simţ critic constructiv, îi formează spiritul ştiinţific exprimat prin obiectivitate, precizie, gustul cercetării.

Elevii îşi însuşesc noţiuni elementare cu care operează pe tot parcursul vieţii. Şcolarilor li se formează unele aptitudini ale gândirii pe lângă deprinderile de calcul şi de rezolvare a problemelor.

Predarea matematicii la clasele I–IV are în vedere trei planuri: instructiv, educativ şi practic, având ca obiectiv fundamental dezvoltarea intelectuală a elevilor, însuşirea instrumentelor de calcul şi de rezolvare a problemelor.

Pe *plan instructiv* se urmăreşte formarea conceptului de număr natural, cunoaşterea denumirii şi a modului de scriere a numerelor naturale, înţelegerea operaţiilor de adunare, scădere, înmulţire, împărţire, a proprietăţtilor acestora, precum şi formarea deprinderilor de a efectua aceste operaţii. De asemenea se urmăreşte familiarizarea elevilor cu elemente simple de geometrie plană, formarea conceptului de măsură a unei mărimi, cunoaşterea principalelor unităţi de lungime, arie, volum, masa, timp şi transformarea unora dintre acestea.

Pe *plan educativ* se realizează dezvoltarea gândirii logice, cultivarea calităţilor gândirii prin exersarea operaţiilor sale, dezvoltarea atenţiei voluntare stabile, a memoriei logice .

Pe *plan practic* se urmăreşte formarea capacităţii de a utiliza cunoştinţele de matematică în rezolvarea problemelor pe care le pune viaţa de toate zilele, de a întrebuinţa aceste cunostinţe în cazuri noi, de a contribui în mod creator la soluţionarea laturilor matematice ale problemelor care se ivesc la tot pasul .

În opinia lui Patrichi, studiul individual funcţionează ca o disciplină intelectuală, acoperind necesităţi variate:

- formează obiceiul de a studia;
- oferă timp suplimentar pentru aprofundarea materiei, care nu poate fi acoperită în orele de clasă;
- completează şi consolidează lucrările efectuate în clasă;
- stimulează iniţiativa elevilor, independenţa şi responsabilitatea şi reduce diferenţele între activitatea de acasă şi şcoală;
- îmbogăţirea şi adâncirea informaţiei;
- îi obişnuieşte să caute contactul cu informaţia de calitate şi cultură în viaţa de zi cu zi;
- folosirea timpului liber într-un mod plăcut.

Studiul individual este deosebit de important în fixarea şi stocarea cunoştinţelor, este cu atât mai eficient cu cât subiecţii educaţionali au iniţiativa în căutarea informaţiilor, în identificarea surselor de informaţie, în selectarea cunoştinţelor necesare, în organizarea lor în sisteme de cunoştinţe (Patrichi, 2012, p. 35).În acest fel cunoştinţele sunt mai bine înţelese, interiorizate, putând fi redate într-o manieră personalizată.

Alţi factori ai reuşitei elevului sunt: familia (calitatea climatului familial), profesorul (competenţa profesională), şcoala (climat şcolar responsabil), grupul de elevi, grupul de profesori, societatea civilă, tehnologii educaţionale, context/mediu, relaţii educaţionale.

BIBLIOGRAFIE

1. Bărbieru, N., Pițuru,E., Cărbunaru, V., (2000), *Matematică.-Ghidul învăţătorului, clasa I,* Editura Teora, Bucureşti.
2. Neacşu, I., Găleteanu M., Predoi P., (2001), *Didactica matematicii în învăţământul primar*. Ghid practic, Editura Aius, Craiova.
3. Patrichi, A.R., (2012), *Metode de activizare a elevilor în lecţia de matematică la clasele I-IV*, Editura Rovimed Publishers.

Reflecția pedagogică în cadrul orelor de limba engleză și limba franceză
Studiu de caz

Prof. Demetrescu Dana
Liceul Teoretic Sebiș

Predarea limbilor străine engleză și franceză, într-un context mixt, este uneori o cale complexă între provocare și oportunitate.

Voi prezenta un studiu de caz care reflectă experiența unui profesor de limba engleză și franceză într-un liceu din România. Accentul este pus pe pe reflecția pedagogică autentică.

Predau limba engleză și limba franceză la un liceu teoretic dintr-un oraș mediu din România, într-un context în care nivelul de pregătire al elevilor este eterogen, iar motivația lor variază de la „vreau să dau la Medicină în Franța” până la „nu am nevoie de limbi străine, mă descurc în România”. Tocmai această diversitate m-a determinat să regândesc strategiile didactice, astfel încât să-i implic activ pe toți, fără să pierd din vedere nevoile individuale.

Ca situație concretă, în clasa a XI-a, la profil real, am avut un colectiv de 28 de elevi – unii dintre ei foarte buni la engleză, dar cu dificultăți la franceză, și invers. A fost clar de la început că o abordare unitară, clasică, bazată pe manual și exerciții repetitive, nu va funcționa. Am decis să aplic o metodă integrată, centrată pe competențe, cu accent pe învățarea prin proiecte și pe utilizarea tehnologiei.

Pentru limba engleză, am propus un proiect intitulat “Voices of My Generation”, în cadrul căruia elevii au realizat interviuri scurte cu membri ai comunității locale (colegi, părinți, prieteni, rude), pe teme precum educația, viitorul muncii sau consumul responsabil. Sarcina lor a fost să redacteze întrebările, să înregistreze interviurile și apoi să redacteze un scurt articol de opinie în limba engleză, pornind de la răspunsurile primite. Am folosit Google Docs și Canva pentru partea de redactare și editare, ceea ce a crescut interesul elevilor și le-a oferit sentimentul de autonomie.

Pentru limba franceză, am inițiat un proiect numit “Ma ville, mon histoire”, în care elevii au realizat pliante turistice digitale despre orașul lor, dar scrise în limba franceză. A fost o bună ocazie să îmbinăm conținuturile lingvistice (descrierea locurilor, exprimarea opiniei, folosirea timpului prezent și passé composé) cu cele culturale. Cei care aveau un nivel mai scăzut au fost încurajați să folosească traduceri online, dar întotdeauna însoțiți de corectura mea și explicații gramaticale.

Dincolo de produsele finale, unele surprinzător de bune, am observat o creștere clară a implicării și a încrederii în sine. Elevii au lucrat în perechi sau grupuri mici, în funcție de nivelul lor, și au reușit să învețe unii de la alții. Cei mai buni i-au sprijinit pe cei care aveau dificultăți – iar acest lucru a contribuit la coeziunea clasei. Am evaluat proiectele atât formativ, cât și sumativ, prin grile de evaluare clare, explicate dinainte.

Un aspect esențial pe care l-am conștientizat este că predarea limbilor străine în zilele noastre nu mai poate fi despărțită de realitatea digitală și de nevoia de comunicare autentică. Elevii nu mai răspund la metodele pasive, iar noi, profesorii, trebuie să fim dispuși să învățăm alături de ei. Tehnologia nu este un „dușman” al gramaticii sau al vocabularului, ci un aliat, dacă putem să o folosim pedagogic.

Învățarea limbilor străine într-un liceu din România poate deveni o experiență vie, relevantă și motivantă dacă este adaptată nevoilor reale ale elevilor. Îmbinarea competențelor lingvistice cu cele digitale, colaborarea și deschiderea către teme actuale sunt cheia unei predări de succes. În final, scopul nostru nu este perfecțiunea lingvistică, ci dezvoltarea unei atitudini pozitive față de învățare și comunicare.

Bibliografie:

Golu, M. (coord.). (2017). Psihologia educației. Editura Polirom.

Mureșan, L., & Heyworth, F. (2011). Developing and Assessing Intercultural Communicative Competence: A Guide for Language Teachers and Teacher Educators. Consiliul Europei.

Common European Framework of Reference for Languages: Learning, Teaching, Assessment (CEFR) – disponibil în limba română la Editura Institutului European.

Coman, C. (2019). Metode interactive de predare-învățare în învățământul preuniversitar. Editura Didactică și Pedagogică.

Incluziunea socială a elevilor: provocări și perspective

Prof. Frunză Nicoleta-Carmen
Colegiul „Mihai Eminescu” Bacău

Incluziunea socială a elevilor reprezintă una dintre provocările majore ale sistemuluieducațional contemporan. Într-un context marcat de diversitate culturală, economică șisocială, școala devine spațiul în care se construiesc valori, atitudini și comportamente ce favorizează coeziunea socială. Articolul de față analizează dimensiunile incluziunii sociale, impactul asupra dezvoltării elevilor și strategiile care pot susține o educație echitabilă și de calitate pentru toți.

1. Conceptul de incluziune socială în educație

Incluziunea socială presupune asigurarea participării active a tuturor elevilor la procesul educațional, indiferent de particularitățile individuale. Conform literaturii de specialitate, incluziunea nu înseamnă doar integrarea elevilor cu nevoi educaționale speciale, ci și respectarea diversității culturale, etnice, religioase și socio-economice.

Organizația Națiunilor Unite pentru Educație, Știință și Cultură (UNESCO) subliniază că incluziunea înseamnă eliminarea barierelor ce limitează participarea și succesul școlar. Astfel, accentul cade pe drepturile fundamentale ale copiilor și pe responsabilitatea școlii de a crea un mediu favorabil dezvoltării fiecăruia.

2. Importanța incluziunii sociale pentru elevi

Incluziunea socială contribuie la dezvoltarea personală, socială și academică a elevilor. Beneficiile sunt multiple :

- Creșterea stimei de sine și a sentimentului de apartenență ;
- Îmbunătățirea relațiilor interpersonale ;
- Prevenirea marginalizării și a discriminării;
- Dezvoltarea competențelor sociale și interculturale.

Elevii care se simt acceptați și valorizați au rezultate mai bune la învățătură,manifestă un comportament prosocial și dezvoltă atitudini tolerante. Pe termen lung, incluziunea
școlară are efecte pozitive asupra coeziunii sociale și a reducerii inegalităților.

3. Provocări în implementarea incluziunii sociale

Deși politicile educaționale promovează incluziunea, realitatea arată că există numeroase dificultăți în aplicarea acesteia:

- Lipsa resurselor materiale și umane suficiente;
- Atitudini discriminatorii sau stereotipuri culturale;

- Formarea insuficientă a cadrelor didactice în domeniul incluziunii;
- Clasa suprapopulată și programele școlare rigide.

Aceste provocări arată că incluziunea nu se poate realiza doar prin măsuri legislative, ci presupune o schimbare de mentalitate și o implicare activă a tuturor actorilor educaționali: profesori, părinți, comunitate.

4. Strategii de promovare a incluziunii sociale

Incluziunea socială a elevilor poate fi consolidată printr-o serie de strategii educaționale și sociale, printre care :

- Aplicarea unor metode de predare centrate pe elev;
- Crearea unui climat școlar pozitiv, bazat pe respect și colaborare;
- Implicarea părinților și a comunității în procesul educațional;
- Organizarea de activități extracurriculare ce valorizează diversitatea culturală;
- Asigurarea sprijinului psihopedagogic și a consilierii personalizate.

Rolul profesorului este esențial: acesta devine facilitator al învățării și promotor al valorilor democratice. Un cadru didactic sensibil la nevoile elevilor contribuie decisiv la crearea unei școli incluzive.

Incluziunea socială a elevilor reprezintă un obiectiv fundamental al educației moderne. Ea asigură șanse egale, favorizează dezvoltarea armonioasă și pregătește tinerii pentru a trăi într-o societate pluralistă. Pentru a deveni realitate, incluziunea are nevoie de sprijin constant din partea cadrelor didactice, a factorilor decizionali și a comunității.

Astfel, școala își poate îndeplini misiunea de a forma cetățeni activi, responsabili și solidari.

Bibliografie

1. Booth, T., & Ainscow, M. (2002). Index for Inclusion: Developing Learning and Participation in Schools. Bristol: CSIE .
2. Florian, L. (2008). Inclusive Practice: What, Why and How? In European Journal of Special Needs Education .
3. Slee, R. (2011). The Irregular School: Exclusion, Schooling and Inclusive Education. Routledge.
4. UNESCO (2017). A Guide for Ensuring Inclusion and Equity in Education. Paris: UNESCO.
5. *** Legea educației naționale nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare.

Necesitatea respectării drepturilor copiilor

Profesor Călinescu Mirela-Claudia
Școala Gimnazială ”Ionel Teodoreanu”, București

Fiecare copil este o ființă umană unică, cu dorințe, nevoi și potențial propriu. Respectarea drepturilor lor înseamnă a le recunoaște demnitatea și valoarea. Prin oferirea unor condiții de viață decente, protecție, acces la educație și îngrijire medicală, societatea îi transmite copilului mesajul că este important și respectat.

Drepturile copiilor reprezintă un set de principii fundamentale recunoscute la nivel internațional, create pentru a proteja și sprijini dezvoltarea celor mici, oferindu-le șansa de a crește într-un mediu sigur, sănătos și plin de oportunități. Ele sunt recunoscute și garantate printr-un document oficial, numit *Convenția ONU privind Drepturile Copilului* (adoptată în anul1989), ratificată și de România. Acest lucru presupune faptul că aceste drepturi fac parte din legislația națională și trebuie respectate de către stat, familie și societate.

Drepturile copiilor nu sunt simple recomandări, ci principii fundamentale care constau în respectarea demnității umane încă din copilărie. Fiecare copil merită să crească într-un mediu în care să fie iubit, respectat și protejat.

În prezent există diferite probleme legate de drepturile copiilor și anume -chiar dacă acestea sunt recunoscute, nu sunt întotdeauna respectate în totalitate. Printre aceste ”obstacole” întâlnite se numără:

- abandonul școlar, mai ales în mediul rural;
- lipsa accesului la educație în cadrul copiilor afați în situație de risc;
- violența în cadrul familiei;
- violența, așa zisul bullying în cadrul școlilor;
- lipsa accesului la serviciile de sănătate pentru copiii din familii vulnerabile;
- migrația părinților în străinătate, iar mulți copii fiind lăsați în grija rudelor;
- exploatarea prin muncă.

Se poate spune că, drepturile copiilor sunt legate de următoarele aspecte:

1. *Familia, școala și statul au responsabilități comune***.** Drepturile copiilor nu pot fi garantate doar prin lege, ci și prin implicarea mai multor ”actori”, cum ar fi: părinți, profesori și autorități. Colaborarea dintre aceștia este esențială pentru un cadru sigur și echilibrat.

2. *Drepturile copiilor sunt universale și nediscriminatorii.* Fiecare copil trebuie să beneficieze de drepturile care îi revin, fără discriminare, legată de naționalitate, sex, înfățișare, religie, situație materială etc. Toți copiii trebuie tratați cu demnitate și respect, pentru așși forma personalitatea.
3. *Protecția copilului înseamnă prevenție, nu doar intervenție.* Se cunoaște faptul că este mai important să prevenim neglijarea, abuzurile, violența și exploatarea decât să încercăm să le reparăm ulterior.
4. *Educația este cheia exercitării tuturor drepturilor.* Un copil educat poate înțelege mai bine ce i se cuvine și cum să își poate apăra interesele. Totodată, educația îl ajută să devină un adult responsabil și conștient de valorile societății.
5. *Copiii au dreptul de a fi ascultați.* Respectarea opiniilor copiilor nu înseamnă că deciziile le aparțin în totalitate, dar îi încurajează să își exprime gândurile și să fie considerați membri activi ai societății.
6. *O societate care respectă drepturile copiilor își construiește propriul viitor.* Se poate spune că o societate care investește în copii, investește în progresul său.

Societatea are datoria să vegheze asupra acestor drepturi, iar adulții – fie că sunt părinți, profesori sau autorități – trebuie să le aplice în fiecare zi. Respectarea drepturilor copiilor înseamnă nu doar un prezent mai bun pentru ei, ci și un viitor mai luminos pentru întreaga societate.

În concluzie, respectarea drepturilor copiilor este fundamentul unei societăți sănătoase. Dacă drepturile lor sunt respectate, ei vor crește cu încredere în sine, cu o educație solidă și cu valori sănătoase. Astfel, copiii de astăzi vor fi adulții de mâine, iar societatea câștigă cetățeni activi, responsabili și capabili să contribuie la progresul comunității.

Necesitatea respectării drepturilor copilului derivă din importanța lor pentru viața fiecărui individ și pentru viitorul întregii societăți. De aceea, respectarea acestor drepturi nu trebuie privită ca o formalitate, ci ca o condiție esențială pentru progresul uman.

O mână întinsă, o inimă deschisă – voluntariatul care schimbă vieți

Profesor pentru educație timpurie: Gligor Mirela Aurica
Liceul Teoretic Sebiș/Grădinița cu Program Normal Sebiș, județul Arad

Trăim într-o lume diversă, în care oamenii diferă prin cultură, limbă, credințe, condiție socială sau abilități. Această diversitate ar trebui să fie o bogăție, însă, din păcate, ea aduce uneori și inegalități, marginalizare și excluziune. În fața acestor provocări, voluntariatul se dovedește a fi una dintre cele mai simple și eficiente modalități prin care putem contribui la construirea unei societăți incluzive.

Voluntariatul înseamnă mai mult decât a dărui timp și energie; înseamnă a oferi speranță, a crea legături între oameni și a construi punți între lumi diferite. Fie că vorbim despre sprijinirea copiilor, ajutorul oferit persoanelor vârstnice, implicarea în campanii sociale sau organizarea de activități educative, voluntariatul ne învață empatia, solidaritatea și respectul față de ceilalți.

Fiecare act de voluntariat pornește de la o idee simplă: oamenii pot face bine altor oameni. Uneori, acest bine poate fi o donație, o oră de timp, o conversație sau un zâmbet oferit cuiva aflat în dificultate. Impactul, însă, este mult mai mare decât gestul în sine: schimbăm perspective, atitudini și vieți. De exemplu, într-o comunitate mică, un grup de elevi decide să organizeze o campanie de colectare de rechizite pentru colegii lor care nu își permit materiale școlare. La prima vedere, poate părea un gest modest, dar pentru copiii sprijiniți, acest act de solidaritate le redă demnitatea și șansa de a participa activ la educație. Astfel, voluntariatul devine un instrument de incluziune, transformând diferențele dintre oameni în oportunități de a construi o lume mai echitabilă.

Incluziunea socială nu înseamnă doar acceptarea celor diferiți, ci integrarea lor reală în toate aspectele vieții comunității. Voluntariatul ne ajută să depășim barierele și prejudecățile, aducând oamenii împreună. Să ne imaginăm o școală unde învață copii din medii diferite: unii au parte de tot sprijinul familiei, alții provin din zone defavorizate sau se confruntă cu dizabilități. Prin activități comune de voluntariat, elevii pot înțelege mai bine realitățile celorlalți. Participând la proiecte de sprijin, copiii dezvoltă empatie, învață să colaboreze și descoperă că diversitatea nu separă, ci unește. Astfel, voluntariatul devine o formă de educație nonformală, ajutându-ne să devenim cetățeni activi și responsabili. În loc să privim diferențele ca pe obstacole, începem să le vedem ca pe oportunități de învățare și creștere personală.Nicio inițiativă de voluntariat nu prinde viață fără oameni implicați și comunități solidare. Fiecare gest de bunătate inspiră un altul, iar efectul de multiplicare este remarcabil. De pildă, un profesor care organizează o activitate de voluntariat cu clasa sa transmite elevilor valori precum respectul, solidaritatea și colaborarea. Acești elevi, la rândul lor, devin mai motivați să se

implice și să ajute. Astfel, comunitatea crește, iar diferențele sociale se estompează.

Voluntariatul înseamnă și responsabilitate colectivă. O societate incluzivă nu se construiește prin reguli sau documente oficiale, ci prin acțiuni reale. Când oamenii aleg să se implice, să sprijine, să înțeleagă și să accepte, comunitatea devine mai puternică, mai unită și mai umană.

Unul dintre cele mai frumoase aspecte ale voluntariatului este faptul că toată lumea câștigă. Persoana ajutată primește sprijin, dar voluntarul primește o lecție de viață. Implicarea în acțiuni de voluntariat dezvoltă încrederea în sine, oferă satisfacția de a fi util și creează conexiuni reale între oameni. Mai mult, studiile arată că voluntariatul are beneficii asupra sănătății emoționale și stării generale de bine. Atunci când dăruim, primim înapoi recunoștință, bucurie și sens. Într-o lume adesea grăbită și fragmentată, aceste experiențe ne amintesc cât de valoroasă este relația umană. Voluntariatul este o punte între oameni și un pas esențial spre construirea unei lumi incluzive. Prin gesturi simple – oferirea de timp, resurse sau cunoștințe – putem contribui la schimbarea vieții celor din jur și, în același timp, la propria noastră dezvoltare personală.

O lume incluzivă nu se naște din teorii sau promisiuni, ci din fapte concrete: un zâmbet, o mână întinsă, un moment de atenție oferit celui care are nevoie. Voluntariatul ne arată că, indiferent de diferențele dintre noi, suntem legați de aceeași umanitate.

Prin implicare, putem transforma comunitățile noastre în spații unde fiecare om este respectat, sprijinit și valorizat. Și, pas cu pas, putem construi împreună o lume mai dreaptă, mai solidară și mai bună.

Bibliografie:

Călin, M. (2019). Educația pentru voluntariat în școală. Editura Didactică și Pedagogică, București.
Ionescu, M., & Radu, I. (2021). Incluziune socială și educație pentru diversitate. Editura Polirom, Iași
Păun, E. (2020). Educația și diversitatea: provocări și perspective. Editura Humanitas, București.

Incluziune socială prin implicarea elevilor în acțiunile de voluntariat

Prof. Andrei Daniela-Mihaela
Liceul tehnologic „Alexandru Vlahuță” Podu Turcului, Bacău

Incluziunea socială reprezintă unul dintre obiectivele fundamentale ale societății contemporane, având la bază principii precum egalitatea de șanse, respectul pentru diversitate și participarea activă a tuturor cetățenilor la viața comunității. În acest context, școala, ca instituție educativă, joacă un rol esențial în pregătirea elevilor pentru a deveni cetățeni responsabili, solidari și capabili să se implice în activități cu impact social.

Una dintre modalitățile cele mai eficiente prin care se poate atinge acest obiectiv este implicarea elevilor în acțiuni de voluntariat. Aceste activități nu doar că sprijină dezvoltarea personală și socială a elevilor, dar contribuie și la construirea unei comunități mai incluzive, în care diferențele sunt respectate, iar solidaritatea devine valoare de bază.

Rolul școlii în promovarea incluziunii sociale

Școala are o dublă responsabilitate: pe de o parte, de a transmite cunoștințe, iar pe de altă parte, de a forma atitudini și valori. Educația pentru incluziune presupune cultivarea empatiei, a spiritului civic și a respectului pentru diversitate. Prin proiecte educaționale și activități extracurriculare, elevii învață să accepte și să valorizeze diferențele de gen, etnie, religie, dizabilități sau statut socio-economic.

În acest sens, voluntariatul devine un instrument educațional valoros. Implicându-se în activități caritabile, ecologice sau comunitare, elevii au ocazia să interacționeze cu persoane aflate în situații vulnerabile și să își dezvolte abilități de comunicare, cooperare și leadership.

Voluntariatul ca mijloc de dezvoltare personală și socială

Participarea la acțiuni de voluntariat aduce numeroase beneficii:

1. **Dezvoltarea empatiei și a toleranței** – Elevii înțeleg mai bine realitățile sociale și dificultățile cu care se confruntă alți membri ai comunității.
2. **Formarea spiritului civic** – Prin voluntariat, tinerii învață ce înseamnă responsabilitatea față de comunitate și implicarea activă în rezolvarea problemelor.
3. **Dobândirea de competențe transversale** – Abilități precum lucrul în echipă, comunicarea, gândirea critică și managementul timpului sunt dezvoltate prin participarea la proiecte de voluntariat.
4. **Crearea de legături sociale** – Activitățile comune apropie elevii între ei și de comunitatea locală, contribuind la o mai bună coeziune socială.

Câteva exemple de acțiuni de voluntariat cu impact asupra incluziunii

 Campanii de sprijin pentru persoane defavorizate – colecte de alimente, haine, rechizite școlare, organizate de elevi pentru familii cu dificultăți financiare.

 Activități cu persoane cu dizabilități – ateliere artistice sau sportive, prin care elevii interacționează direct cu copii și tineri aflați în situații speciale, învățând să respecte diversitatea.

 Proiecte ecologice – plantări de copaci, acțiuni de ecologizare sau reciclare, care îi responsabilizează pe elevi față de mediul înconjurător și față de generațiile viitoare.

 Parteneriate cu ONG-uri și instituții – colaborări cu organizații non-guvernamentale ce promovează incluziunea, unde elevii pot participa la campanii sociale, culturale sau educative.

Astfel de activități consolidează sentimentul de apartenență la comunitate și reduc riscul marginalizării anumitor grupuri sociale.

Impactul asupra incluziunii sociale

Incluziunea socială nu este doar un concept teoretic, ci o realitate care se construiește pas cu pas, prin acțiuni concrete. Voluntariatul elevilor contribuie la acest proces prin:

 Reducerea inegalităților sociale – elevii învață să susțină persoanele vulnerabile și să lupte împotriva discriminării.

 Promovarea solidarității – tinerii descoperă importanța sprijinului reciproc și a unității într-o societate diversă.

 Crearea unei culturi a participării – prin experiențe repetate de implicare civică, elevii dezvoltă o atitudine proactivă pe care o vor menține și la maturitate.

Astfel, voluntariatul devine o cale prin care educația formală este completată de educația non-formală și informală, contribuind la formarea unor cetățeni activi și responsabili.

Incluziunea socială prin voluntariatul elevilor este un proces deosebit de valoros, ce adduce beneficia atât la nivel individual, cât și comunitar. Elevii învață să fie empatici, responsabili și implicați, iar comunitatea devine mai solidară și mai deschisă diversității.

Pentru ca acest demers să fie eficient, este necesară o colaborare între școală, familie, comunitate și organizațiile non-guvernamentale. Astfel, voluntariatul nu mai este perceput doar ca o activitate opțională, ci ca parte integrantă a procesului educațional și a formării caracterului.

Într-o lume marcată de multiple provocări sociale, voluntariatul rămâne una dintre cele mai accesibile și eficiente căi de a construi o societate incluzivă și solidară, în care fiecare persoană să aibă un loc și o voce.

Bibliografie

1. Bădescu, I., Cucu-Oancea, O. (2017). *Incluziune socială şi capital social*. București: Editura Mica Valahie.

2. Chipea, F. (2010). *Voluntariatul – cadru de învățare și integrare socială*. Oradea: Editura Universității din Oradea.

3. Dincă, M. (2015). *Educația pentru cetățenie democratică și voluntariat*. Iași: Editura Institutul European.

4. Voicu, B., Rusu, H. (2012). *Valori sociale şi voluntariat în România*. Cluj-Napoca: Editura Presa Universitară Clujeană.

5. Legea nr. 78/2014 privind reglementarea activității de voluntariat în România.

EXPERIENȚE DE VOLUNTARIAT ȘI INCLUZIUNE ÎN GRĂDINIȚA PREȘCOLARĂ

Profesor pentru educație timpurie: Marin Carmen
Școala Gimnazială „Dora Dalles” Bucșani, județul Dâmbovița

Introducere

Incluziunea și voluntariatul reprezintă elemente esențiale în educația timpurie, având un impact semnificativ asupra dezvoltării sociale, emoționale și cognitive a copiilor. În grădinița preșcolară, fiecare copil trebuie să se simtă acceptat, valorizat și implicat activ în activități, indiferent de nevoi speciale, dificultăți materiale sau diferențe individuale. Cadrele didactice, părinții și specialiștii colaborează pentru a crea un mediu sigur și stimulativ, în care copiii învață prin joc, experiențe practice și interacțiuni sociale. Voluntariatul educatoarelor și implicarea comunității sprijină integrarea armonioasă a fiecărui copil și dezvoltarea competențelor necesare pentru viața în societate.

Context și importanță

Incluziunea timpurie permite copiilor să dezvolte abilități sociale și emoționale, să învețe să colaboreze și să manifeste empatie față de colegi. În grădinița noastră, mediul educațional este adaptat pentru a răspunde nevoilor tuturor copiilor, inclusiv celor cu dificultăți speciale, cum ar fi autism sau ADHD. Cadrele didactice sunt perfecționate în direcția educației incluzive, asigurând intervenții adecvate și metode eficiente de sprijin pentru fiecare copil. Astfel, toți copiii beneficiază de șanse egale de participare la activități, indiferent de resursele materiale ale familiei sau de particularitățile lor individuale.

Activități desfășurate

Activitățile educaționale și extracurriculare includ serbări tematice, participări la concursuri, spectacole de teatru și ateliere creative, în care toți copiii și părinții sunt implicați. Pentru copiii cu dificultăți materiale, cadrele didactice intervin pentru a asigura participarea lor și pentru a preveni excluderea din diverse activități. Personal am contribuit financiar și voluntar pentru a susține acești copii, astfel încât să participe alături de colegii lor și să simtă satisfacția muncii și integrării în grup.

Activitățile festive sunt integrate în programul educațional. De Ziua Mamei, copiii recită poezii, cântă și participă la ateliere de confecționat felicitări, mărțișoare sau ornamente pentru ghivece cu flori. Obiectele realizate sunt apoi valorificate într-un târg organizat la nivelul școlii, oferind copiilor satisfacția de a vedea munca lor apreciată și de a contribui la comunitate.

În perioada Crăciunului, grădinița participă la târguri organizate la nivelul școlii, unde fiecare clasă sau grupă amenajează standuri cu creații artistico-plastice și practice: globulețe, brăduți,

ornamente, prăjituri, covrigei sau gogoși. Standul grădiniței este creativ și atractiv, iar banii obținuți sunt reinvestiți în materiale didactice și obiecte necesare pe parcursul anului școlar, astfel încât activitățile să fie desfășurate fără probleme logistice. Părinții sprijină și ei aceste inițiative, consolidând legătura familie–școală și implicarea în educația copiilor.

Copiii beneficiază de ghiozdane complet echipate, oferite prin programe speciale, pentru a avea toate materialele necesare la începutul anului școlar. Recompense simbolice, prăjituri sau mici cadouri sunt folosite pentru a stimula participarea și motivația copiilor, precum și pentru a recunoaște efortul și progresul lor.

Sprijinul consilierului școlar

În desfășurarea activităților, suntem sprijiniți constant de consilierul școlar, care oferă îndrumare și soluții pentru integrarea copiilor cu dificultăți speciale. Colaborarea cu consilierul a permis dezvoltarea unor strategii eficiente, adaptarea activităților la nevoile individuale ale copiilor și obținerea de rezultate foarte bune. Părinții și cadrele didactice au exprimat apreciere și mulțumire pentru sprijinul acordat, observând progrese vizibile în dezvoltarea socială, emoțională și cognitivă a copiilor.

Rezultate și impact

Intervențiile consilierului, implicarea cadrelor didactice și participarea activă a părinților au generat progrese semnificative la copii, în ceea ce privește competențele sociale, emoționale și cognitive. Activitățile desfășurate permit copiilor să învețe prin joc, experiențe practice și colaborare, să-și exprime ideile și să se integreze armonios în grup. Voluntariatul personal și implicarea comunității creează un mediu incluziv și stimulativ, în care fiecare copil se simte valorizat și motivat să participe și să se dezvolte.

Proiectele educative desfășurate demonstrează că implicarea directă a cadrelor didactice, sprijinul consilierului școlar și participarea părinților sunt factori esențiali pentru dezvoltarea armonioasă a preșcolarilor. Incluziunea copiilor cu nevoi speciale, participarea tuturor copiilor la activități și recunoașterea efortului lor generează satisfacție, dezvoltă empatie și responsabilitate, și formează cetățeni activi și implicați în comunitate.

Concluzii

Incluziunea și voluntariatul sunt instrumente fundamentale în educația timpurie, care permit copiilor să învețe într-un mediu sigur și stimulativ. Prin activități planificate cu atenție, sprijin personal și colaborare cu părinții și consilierul școlar, grădinița preșcolară oferă tuturor copiilor șanse egale de dezvoltare, integrare și succes. Proiectele și activitățile descrise reprezintă exemple de bune practici, demonstrând că implicarea voluntară, empatia și colaborarea contribuie la crearea unei comunități educaționale incluzive și armonioase.

Bibliografie:

- Ministerul Educației și Cercetării. (2024). Ghid metodologic multidisciplinar pentru proiectul SNH-AC „Inimi deschise, mâini întinse”. București: Ministerul Educației și Cercetării.
- Fundația World Vision România. (2024). Program de sprijin pentru ghiozdane și rechizite școlare. București: Fundația World Vision România.
- Smith, P., & Barr, J. (2022). Inclusive early childhood education: Strategies and practices. London: Routledge.

Incluziune socială prin implicarea elevilor în acțiuni de voluntariat

Boeru Andreea,
Școala Gimnazială Nr.3 Popești-Leordeni

Ca învățătoare, am observat că școala nu are doar rolul de a forma competențe academice, ci și de a dezvolta valori morale și sociale care îi vor ajuta pe elevi să devină cetățeni responsabili. Una dintre modalitățile prin care pot sprijini dezvoltarea armonioasă a copiilor este implicarea lor în activități de voluntariat. Acestea constituie un instrument esențial pentru incluziunea socială, pentru cultivarea empatiei și pentru învățarea prin experiență directă.

Voluntariatul îi ajută pe elevi:
- să cunoască realitățile sociale diverse și să înțeleagă nevoile altor persoane;
- să colaboreze cu copii și adulți din medii diferite, învățând să respecte diversitatea;
- să dezvolte valori precum solidaritatea, responsabilitatea și respectul;
- să depășească barierele de comunicare și prejudecățile, prin contactul direct cu grupuri vulnerabile (persoane cu dizabilități, copii din medii defavorizate, vârstnici).

Din perspectiva mea de cadru didactic, aceste acțiuni contribuie la educația incluzivă, în care fiecare elev are posibilitatea de a se simți valoros, util și parte a unei comunități mai mari.

În activitatea mea, am integrat voluntariatul sub formă de activități simple, adaptate vârstei elevilor:
- colecte de haine și jucării pentru copii din centre de plasament;
- plantări de copaci și îngrijirea spațiului verde din jurul școlii;
- vizite la cămine de bătrâni, unde elevii au prezentat momente artistice și au oferit felicitări realizate manual;
- sprijin acordat colegilor mai mici prin activități de tip „peer learning”;
- campanii de sensibilizare în comunitate (ex. „Spune NU risipei de alimente”).

Prin aceste activități, elevii au descoperit bucuria de a fi utili și au înțeles că gesturile mici pot avea un impact mare asupra altora.

Rolul meu, ca învățătoare, nu se limitează la organizarea acțiunilor, ci presupune și:
- motivarea elevilor și cultivarea dorinței de implicare;
- parteneriat cu părinții, care pot fi exemple pozitive și sprijin logistic;
- colaborare cu organizații non-guvernamentale și autorități locale, pentru a oferi context și resurse;
- integrarea voluntariatului în curriculum, sub forma unor activități extracurriculare și proiecte educaționale.

Prin acest rol, profesorul devine un facilitator al incluziunii sociale, dar și un model de implicare civică pentru elevi.

Consider că voluntariatul este o punte între școală și comunitate și un mijloc puternic de incluziune socială. Elevii care se implică în astfel de acțiuni:
- își dezvoltă competențe sociale și emoționale;
- devin mai toleranți și mai deschiși către diversitate;
- înțeleg valoarea solidarității și responsabilității sociale.

Ca dascăl, cred că datoria mea este să creez contexte în care elevii să experimenteze solidaritatea și empatia, pentru a construi o societate mai echitabilă și mai unită.

Bibliografie

Bocoș, M. (2017). Instruirea interactivă. Repere pentru reflecție și acțiune didactică. Editura Polirom.
Cucoș, C. (2009). Pedagogie. Editura Polirom.
Voiculescu, F. (2015). Educație pentru cetățenie democratică și diversitate. Editura Didactică și Pedagogică.
Legea Educației Naționale nr. 1/2011.
Legea Voluntariatului nr. 78/2014.
UNICEF România (2020). Incluziunea socială și educațională a copiilor.

Incluziunea elevilor cu CES

P.Î.P. Rodica Ionașc
Școala Gimnazială ” General Grigore Baștan”, Buzău

Fiecare cadru didactic a încercat să răspundă la un moment dat la întrebări de genul: ”De ce nu toţi elevii mei progresează în acelaşi fel?” , ”Cum pot să-i ajut pe toţi să înţeleagă?”, ”Cum pot să-i ajut pe cei care învaţă mai greu?”.

Un prim pas în oferirea răspunsurilor la aceste întrebări stă în faptul că profesorul ar trebui să accepte, în primul rând, diversitatea dintr-o clasă; faptul că fiecare elev are propriile sale capacităţi intelectuale, diferite de cele ale altor colegi, că fiecare are stilul său propriu de a învăţa şi fiecare are nevoile sale în privinţa asimilării de informaţii. Aşadar, unul dintre cele mai importante aspecte a le învăţământului actual este nevoia sa de adaptare la necesităţile copiilor, oricare ar fi acele necesităţi şi oricare ar fi copiii – fie că sunt copii cu CES, fie că pur şi simplu sunt copii cu un ritm mult mai încet de învăţare.

O astfel de metodă de adaptare o constituie şcoala incluzivă, o şcoală ce se axează pe includerea acelor copii sau chiar grupuri ce au fost anterior marginalizate şi care implică în procesul de învăţare şi de luare a deciziilor părinţii, îngrijitorii şi consilierii specializaţi.

S-a dovedit că metodele utilizate în cadrul claselor incluzive pot îmbunătăţi semnificativ performanţa tuturor elevilor. În comparaţie cu educaţia în centre sau şcoli speciale, care are riscul de a-i menţine pe copii şi adolescenţi în afara societăţii, şcoala incluzivă constituie un teren de pregătire ideal pentru viitoarea lor integrare în societate. In loc să-i izolăm şi să spunem că sunt „dificili”, „turbulenţi” sau chiar „handicapaţi”, am putea să admitem faptul că aceşti copii ar putea progresa mai mult într-o clasă obişnuită, dacă noi, profesorii, am accepta că educaţia este pentru toţi.

Cel mai important lucru de luat în considerare este că predarea în cadrul diversităţii implică predarea pentru fiecare individ în parte. Ţinând cont de interesele fiecărui elev, de experienţele şi ţelurile sale facem, de fapt, un pas important în educaţia elevilor şi integrarea lor în societate, după terminarea studiilor. Mai mult, putem spune că diferenţele dintre indivizi sunt mult mai pregnante decât cele dintre grupuri. Din acest punct de vedere, poate una dintre cele mai mari provocări căreia trebuie să-i facă faţă un profesor este adaptarea stilului de predare astfel încât să corespundă necesităţilor fiecărui elev în parte.

Predarea la elevii cu nevoi speciale solicită aceleaşi strategii şi practici ca şi predarea la orice alt tip de clasă. Cu alte cuvinte, o bună metodă de predare în general va fi o bună metodă de predare şi

pentru elevii cu nevoi speciale. Toţi elevii au dreptul să aştepte de la învăţământ cele mai bune şi eficiente metode, iar elevii cu CES nu fac diferenţă.

În cadrul şcolii incluzive profesorii trebuie să colaboreze cu diferiţi specialişti în domeniul educaţiei, cum ar fi psihologi, consilieri, terapeuţi şi alţi specialişti, dar și cu familia, pentru că doar împreună vor reuşi să obţină cele mai bune rezultate. Şcoala incluzivă presupune îmbunătăţirea sistemului educaţional pentru toţi elevii. Implică schimbări în curriculum, în modul de predare al profesorilor, în modul de învăţare al elevilor, precum şi schimbări în modul cum interacţionează copiii cu CES cu colegii lor şi viceversa.

Acest tip de şcoală este deschisă tuturor elevilor, astfel încât toţi elevii să participe şi să înveţe. Educaţia incluzivă este un proces de facilitare a procesului de învăţare pentru toţi elevii, chiar şi pentru cei ce au fost anterior excluşi.

Printre avantajele şcolii incluzive se numără faptul că elevii cu CES sunt trataţi ca parte integrantă a societăţii, au ca model restul colegilor care nu au probleme, atât copiii cu CES cât şi colegii lor îşi dezvoltă abilităţile comunicative, devin mai creativi, acceptă diversitatea,etc. Profesorii adoptă metode diverse de predare-învăţare, de care beneficiază toţi elevii, nu numai cei cu CES. Socializarea între elevii şi dezvoltarea prieteniilor între colegi este destul de importantă în dezvoltarea procesului de învăţare, datorită schimbului de informaţii permanent.

În ceea ce priveşte cadrele didactice din cadrul şcolii incluzive, ele trebuie încurajate să adopte practici moderne în cadrul orelor de curs, să se autoperfecţioneze în permanenţă în ceea ce priveşte copiii cu CES. Un alt rol important pe care cadrele didactice îl au este acela de a-i face pe copiii fără probleme să-şi accepte şi să-şi ajute colegii cu CES, fără a-i ridiculiza, sau exclude.

Incluziunea în educaţie presupune:

- Valorizarea egală a tuturor elevilor şi a personalului;
- Creşterea participării tuturor elevilor la educaţie şi, totodată, reducerea numărului celor excluşi din cultura, curricula şi valorile comunităţii promovate prin şcoala de masă;
- Restructurarea culturii, a politicilor şi a practicilor din şcoli, astfel încât ele să răspundă diversităţii elevilor din localitate;
- Reducerea barierelor în învăţare şi participare pentru toţi elevii, nu doar pentru cei cu dizabilităţi sau cei etichetaţi ca având „nevoi educaţionale speciale”;
- Insuşirea învăţămintelor rezultate din încercările de depăşire a barierelor de accesare a şcolii şi de participare din partea unor elevi;
- Înţelegerea diferenţelor dintre elevi ca resursă pentru procesul de învăţare, nu ca o problemă ce trebuie depăşită;
- Recunoaşterea dreptului elevilor la educaţie în propria lor localitate;

- Evoluţia gradului de incluziune în şcoli, atât în privinţa personalului, cât şi în privinţa elevilor;
- Creşterea rolului şcolilor în construirea comunităţilor şi a valorilor lor, precum şi în creşterea performanţelor;
- Cultivarea unor relaţii de susţinere reciprocă între şcoli şi comunităţi;
- Recunoaşterea faptului că incluziunea în educaţie este un aspect al incluziunii în societate.

Putem spune că incluziunea nu-i implică numai pe copiii cu CES; ea este de fapt o realitate şi recunoaşterea faptului că fiecare copil este unic. Şcoala incluzivă ne demonstrează, aşadar, că suntem unul, dar nu unul şi acelaşi.

Şcoala incluzivă devine astfel o şcoală deschisă tuturor, o şcoală prietenoasă, flexibilă, o şcoală care abordează procesul de predare – învăţare – evaluare într-un mod dinamic şi atractiv, o şcoală care, prin sprijinul pe care îl oferă tuturor copiilor, se constituie într-un factor de bază al incluziunii sociale, contribuind la eliminarea prejudecăţilor legate de apartenenţa la un anumit mediu şi la spargerea barierelor existente între diferitele grupuri din interiorul unei comunităţi

Bibliografie:

1. A. Gherguţ, *Psihopedagogia persoanelor cu cerinţe speciale. Strategii de educaţie integrată*, Ed. Polirom, Iaşi, 2001;
2. Gherguţ, Alois, *Psihopedagogia persoanelor cu cerinţe speciale-strategii diferenţiate şi incluzive în educaţie, editura Polirom , Bucureşti,2006;*
3. Ungureanu, D., *Educaţia integrată şi şcoala incluzivă*, Editura de Vest, Timişoara, 2000;
4. Vrăjmaş, Traian, *Învăţământul integrat şi/sau incluziv, Editura Aramis,* Bucureşti, 2001;
5. Vrăjmaş, T., *Şcoala şi educaţia pentru toţi*, Ed. Miniped, Bucureşti, 2004.

Les projets eTwinning – une porte ouverte sur le monde

Prof. Moțoc Lucica
Colegiul Național ”Vasile Alecsandri” Galați

Dans un monde en constante évolution, où la technologie rapproche les individus et où les défis globaux nécessitent une coopération internationale, les projets eTwinning jouent un rôle essentiel dans l'éducation des jeunes Européens. Ils permettent aux élèves et aux enseignants de collaborer à distance, de partager leurs idées, leurs cultures et leurs talents, tout en développant des compétences indispensables pour l'avenir. Participer à ces projets n'est pas seulement un exercice scolaire, mais une véritable expérience de vie qui prépare chacun à devenir un citoyen actif, responsable et ouvert d'esprit. Les thèmes proposés dans les projets tels que My best effort, The art of living in harmony with nature, Meet your feelings, make peace with your future illustrent parfaitement l'importance de cet engagement éducatif et humain.

My best effort se propose d'apprendre la valeur de l'engagement personnel L'un des grands enseignements des projets eTwinning est la prise de conscience de l'importance de l'effort personnel. Dans un contexte collaboratif, chaque élève doit contribuer avec sérieux et motivation. My best effort ne signifie pas seulement « faire de son mieux », mais aussi comprendre que chaque contribution, même modeste, enrichit le projet collectif. Cette idée incite les jeunes à développer leur sens de la responsabilité, à gérer leur temps et à s'investir dans un travail qui dépasse les frontières de leur propre classe. Grâce à cet effort commun, les élèves découvrent que l'apprentissage est plus riche lorsqu'il est partagé et qu'il prend une dimension véritablement européenne.

The art of living in harmony with nature n'est qu'une éducation à la durabilité. Un autre thème central est celui de la relation avec l'environnement. Dans un monde marqué par le changement climatique et la surconsommation, il est urgent de sensibiliser les jeunes générations à l'importance d'une vie durable. Le projet The art of living in harmony with nature permet aux élèves de réfléchir sur leurs habitudes quotidiennes, de comparer leurs pratiques avec celles d'autres pays et de trouver ensemble des solutions respectueuses de la planète. Au-delà de l'apprentissage linguistique et numérique, les participants découvrent que protéger la nature n'est pas seulement un devoir écologique, mais aussi un art de vivre qui favorise la paix intérieure et le respect mutuel.

Meet your feelings, make peace with your future mise sur l'éducation émotionnelle et la préparation à la vie. La dimension humaine et psychologique des projets eTwinning est également essentielle. Le thème Meet your feelings, make peace with your future met en lumière l'importance de

la connaissance de soi et de la gestion des émotions. Les jeunes, confrontés à des défis scolaires, sociaux et personnels, apprennent à exprimer leurs sentiments, à écouter ceux des autres et à construire des relations basées sur l’empathie et la tolérance. Cet apprentissage émotionnel est crucial pour préparer un avenir équilibré et serein. La collaboration internationale permet aux élèves de comprendre qu’ils ne sont pas seuls dans leurs préoccupations et que leurs rêves d’avenir peuvent être partagés et soutenus par une communauté éducative plus large.

Participer à des projets eTwinning, c’est bien plus qu’un simple exercice scolaire : c’est une ouverture sur le monde, une opportunité de se découvrir soi-même et de construire un avenir commun. À travers les thèmes My best effort, The art of living in harmony with nature et Meet your feelings, make peace with your future, les élèves acquièrent non seulement des compétences linguistiques et numériques, mais surtout des valeurs de solidarité, de respect et de responsabilité. Ces projets montrent que l’éducation ne se limite pas aux murs d’une classe, mais qu’elle est une aventure collective, humaine et durable. Ainsi, l’expérience eTwinning prépare les jeunes générations à devenir des citoyens actifs, capables de bâtir un avenir en harmonie avec la nature, avec les autres.

Sitographie

https://school-education.ec.europa.eu/en/my-twinspaces

Character education in schools – strategies to integrate core values such as respect, empathy, and integrity into daily EFL teaching (storytelling, classroom discussions, and real-life applications to encourage moral development and responsible decision-making)

Anca Maria Ciuperca

Character education in the digital era occupies an increasingly important role given the rapid development of technology and its widespread influence in everyday life. Technology not only changes the way we communicate and learn, but also affects how we understand and apply moral and ethical values in various contexts. Today's young generation grows up in an environment where they are routinely connected to unlimited information through the internet, engage in intense digital interactions, and use social media as an integral part of daily life. Character education in this context is no longer just about imparting academic knowledge, but also becomes the main foundation in shaping a strong personality and stable morals in a generation that grows up with technology. Amidst the diversity of information and influences available on the internet, it is important for character education to accommodate new challenges in teaching relevant moral values and encouraging appropriate ethical practices in the use of technology.

Character education has long been considered an important foundation in shaping individuals who have integrity and strong morals in society. Values such as honesty, empathy, and responsibility are not only taught as norms of behavior, but also as principles that help individuals build healthy relationships and strengthen trust in social interactions. However, with the entry of the digital era characterized by the rapid advancement of information and communication technology, character education faces unprecedented new challenges. Today's young generation is growing up in an environment where technology is not only a communication and information tool, but also a platform for complex social interactions.

Character education needs to develop an adaptive and proactive approach to teaching moral values to a generation that has grown up with technology. Strategies should include holistic education on digital ethics, responsible use of technology, and fostering the ability to filter and assess information obtained from various online sources. Parents and educators have a very important role in assisting children and adolescents in understanding the moral implications of their daily use of technology. The significant changes in ways of interacting and learning brought about by technology have thoroughly altered social and cultural dynamics. Children and adolescents not only face challenges in understanding traditional moral concepts, but also have to face new ethical dilemmas in the use of technology.

Character education in the digital era needs to adjust its approaches and strategies. Educational institutions, both schools and families, need to be more skillful in integrating moral values in the daily use of technology. It is not only about protecting from the negative impacts of technology, but also guiding to become responsible and ethical users in an increasingly complex digital world. Developing effective strategies in teaching moral and ethical values to the digital generation also requires the active involvement of parents, teachers and the community at large. Collaboration between these stakeholders is important to create an environment that supports the formation of strong character in children, so that they can face future challenges with high moral integrity. In a digital environment, students not

only need to understand moral concepts theoretically, but also be able to apply them in their daily lives online. This calls for an inclusive character education strategy that not only responds to technological changes but also teaches the skills needed to behave ethically in various online situations.

Through a deep understanding of the background and challenges of character education in the digital era, we can develop a holistic and sustainable approach to support the healthy moral and ethical development of the generation that grows up with technology. Thus, they can become responsible leaders and be able to cope with the complexities of globalization and digitalization wisely and ethically. Many education systems still focus on academic and technical aspects, while moral and ethical aspects are often overlooked. There needs to be a greater emphasis on developing effective strategies for teaching moral values that are relevant and responsive to technological change.

The Influence of Technology on Children’s Character

Technology has become an integral part of everyday life, especially for generations who have grown up with technology. Children and adolescents today are familiar with digital devices from an early age, using smartphones, tablets and computers as the main tools in various aspects of life. The impact of this technology use is very diverse, ranging from the way they communicate, learn, to social interaction. While technology provides convenience and wide access to information, it also brings its own challenges in terms of morals and ethics. One of the positive impacts of technology on children's character is increased access to information and education. With the internet, children can easily access learning materials, tutorials, and various other educational resources. It opens up opportunities for children to learn independently and in-depth about topics they are interested in. Technology also enables interactive learning through educational apps and games, which can increase children's interest and engagement in the learning process. However, behind these benefits, there are major challenges associated with supervising and managing children's use of technology. Without proper guidance, children can be exposed to inappropriate or harmful content on the internet. Content such as violence, pornography, and hoaxes can affect children's moral and ethical development. Therefore, the role of parents and educators is very important in providing guidance and supervision of what children access online. In addition, technology is also changing the way children communicate and interact socially. Social media, instant messaging and other digital platforms allow children to communicate with friends and family quickly and easily. However, this convenience can also bring problems, such as reduced ability for face-to-face communication, as well as increased risk of cyberbullying and online harassment. Children who are accustomed to communicating digitally may have difficulty in developing social skills and empathy that are important in face-to-face interactions.

Excessive use of technology can also negatively affect children's physical and mental health. The habit of sitting for long hours in front of a screen can lead to health problems such as obesity, sleep disorders and vision problems. In addition, overexposure to digital media has also been linked to mental health problems such as anxiety, depression and low self-esteem. Therefore, it is important to teach children about the importance of balance between technology use and physical and social activities. In the context of character education, technology can be a double-edged sword. On the one hand, technology can be used to support the learning of moral and ethical values through various

educational programs and applications. On the other hand, without adequate supervision, technology can also be a source of negative influences that damage children's character. For example, through social media, children can be exposed to examples of unethical or immoral behaviour exhibited by public figures or their peers.

Another challenge that arises is how to maintain children's privacy and safety in the digital world. Many children do not realize the risks of sharing personal information online, which can be exploited by irresponsible parties. Therefore, education about digital privacy and security should be an integral part of character education in this technological era. Children need to be taught about the importance of protecting their personal data and being careful when interacting with strangers online. Technology can also affect the way children view the world and themselves. Constant exposure to social media can create pressure to be perfect and compare themselves to others, which can have a negative impact on children's self-confidence and self-esteem. Therefore, it is important to teach children to use social media wisely and healthily, and help them develop a positive and realistic self-image.

Moral and Ethical Challenges in the Digital Age

The digital generation faces unprecedented moral and ethical challenges. These include cyberbullying, plagiarism, data privacy and hoaxes. Along with the rapid development of technology, these challenges are becoming increasingly complex and have the potential to have a significant negative impact on children's character and morals. Therefore, it is important to understand and address these challenges with effective strategies. One prominent negative impact is cyberbullying, which is a form of bullying or harassment perpetrated through digital tools such as social media, instant messaging and other online platforms. Cyberbullying can happen anytime and anywhere, with no time and place restrictions, leaving its victims feeling under constant pressure. The impact can be very damaging, including causing anxiety, depression, and even encouraging victims to take extreme measures. Therefore, the role of parents and educators is crucial in recognizing the signs of cyberbullying and providing support and guidance to children to deal with it.

Plagiarism is also a significant moral challenge in the digital age. With wide access to information on the internet, children may be tempted to copy other people's work and claim it as their own. This not only violates intellectual property rights but also undermines children's academic integrity and work ethics. Therefore, it is important to teach children about the importance of originality, respect for others' work, and the consequences of plagiarism. Thus, children can understand the values of honesty and responsibility in the academic and professional world. Data privacy is another major challenge in the digital age. Children are often unaware of the risks associated with sharing personal information online. Information such as home addresses, phone numbers, and other personal details can be exploited by irresponsible parties for harmful purposes. It is important to educate children about the importance of keeping their data private, using strong passwords, and being careful about sharing personal information on the internet. This education should be done continuously so that children can develop a deep awareness of the importance of privacy.

Hoaxes and false information spread rapidly in the digital world, and children are often victimized by the spread of misinformation. Without the ability to sort out what is valid information

from what is not, children can be easily influenced by fake news and hoaxes circulating on social media and other online platforms. Digital literacy education is essential to help children develop critical skills in assessing information sources and understanding how media works. With good digital literacy, children will be better able to face the challenges of false information in the digital age. The internet is full of inappropriate content, including violence, pornography and material that is not suitable for children. Without strict supervision, children can easily access this kind of content, which can have a negative impact on their moral and ethical development. Parents and educators need to use filtering and monitoring tools to limit children's access to inappropriate content, and discuss the dangers and consequences of such content. This way, children can learn to distinguish between useful and harmful content. Social media has a huge influence on how children view themselves and the world around them. The pressure to always look perfect and gain recognition from peers can lead to mental health issues such as anxiety and low self-esteem. Children need to be taught about the healthy and wise use of social media, and the importance of having a positive and realistic self-image. Education about the impact of social media should be an integral part of moral and ethical education in the digital age.

The Importance of Character Education

Character education aims to form individuals who are not only intellectually intelligent, but also have good morals and ethics. In the digital era, character education is increasingly important to guide young people in dealing with the ethical and moral challenges they face in everyday life. Character education can help children develop the critical skills, empathy and responsibility needed to navigate the complex digital world. In an era where technology affects almost every aspect of life, children need guidance to use technology wisely and responsibly. Character education plays a role in teaching values such as honesty, integrity and respect that are much needed in online interactions. With a strong understanding of these values, children can make better decisions when dealing with difficult situations in the digital world. In addition, character education helps children develop critical thinking skills that are essential for assessing the information they encounter online. In the midst of rampant hoaxes and false information, the ability to sort out valid information from invalid is crucial. Character education can encourage children to always question the source of information and not be easily influenced by fake news.

Empathy is another important aspect of character education in the digital age. Technology often makes interactions impersonal, which can reduce empathy. Through character education, children are taught to understand and respect the feelings of others, both in face-to-face and online communication. This helps prevent behaviour such as cyberbullying and promotes more positive interactions on social media. Character education also emphasizes the importance of responsibility in the use of technology. Children need to learn about the impact of their actions in the digital world, including the consequences of sharing personal information, uploading inappropriate content, or engaging in unethical behaviour. By understanding these responsibilities, children can be more cautious and act mindfully online. Character education plays an important role in helping children develop a healthy sense of confidence and self-esteem. In an era where social media often emphasizes appearance and recognition from others, character education can help children build a strong and positive identity that is not dependent on external validation. This is crucial for their mental health.

Strategies for Teaching Moral and Ethical Values

Value Integration in the School Curriculum:

The integration of values in the school curriculum, especially through subjects such as Civic Education, Religion and Ethics, plays a crucial role in shaping the character of the younger generation in the digital age. These subjects not only provide a platform for understanding moral values in general, but also specifically address the implications of technology use in everyday life. Discussions on ethics in technology use not only teach students about the importance of acting ethically online, but also give them a deep understanding of how online actions can affect society more broadly. Civic Education is an appropriate platform to teach students about their rights and obligations as digital citizens. Discussions on data privacy, digital rights and responsibility in using technology are an important part of this curriculum. Students are invited to consider the moral consequences of their online actions on themselves, their families and society as a whole. In addition, Religious Education provides opportunities for students to understand spiritual and ethical values that are relevant in a digital context. Discussions about integrity, empathy and respect for individuals in online interactions can help students build awareness about the importance of maintaining healthy and moral relationships online. Ethics lessons, on the other hand, teach in-depth moral theories and their applications in everyday life, including in the use of technology. Students not only learn about various ethical approaches such as deontology and consequentialism, but are also provided with case studies and challenging ethical dilemmas in the digital context. This helps students develop the ability to think critically and make responsible decisions in complex situations in the online world. A cross-curricular approach can also enhance the integration of moral values. Teaching moral values in a digital context also requires an interactive and participatory approach.

Utilization of Technology as an Educational Tool

The utilization of technology as an educational tool not only provides new opportunities in teaching moral values, but also offers an interesting and relevant approach for the digital generation. Educational applications, interactive games, and multimedia content are some examples of technologies that can be used to strengthen students' understanding of moral values. Educational apps are specifically designed to convey moral concepts in an interactive and engaging way. They can present moral dilemma scenarios that allow students to make decisions and see the consequences firsthand. Thus, students can learn about the implications of the various moral choices they make in realistic yet safe situations. Interactive games are also an effective tool in character education. They can be designed to teach values such as cooperation, honesty and empathy through entertaining game challenges. With direct engagement and instant feedback, students not only actively learn, but also feel the impact of every moral action they take in the context of the game.

Multimedia content, such as videos, animations, and digital stories, can present moral values in a form that is visual and appealing to students. These stories not only entertain, but also teach moral messages in a way that is more relatable to a generation accustomed to digital media. Through strong narratives and relevant characters, students can learn about values such as loyalty, commitment and integrity. Technology also allows for personalization in character education. Digital apps and platforms can be tailored to students' individual needs and interests, allowing them to learn about moral values in a context that is relevant to their daily lives. This helps to increase their engagement and understanding of the importance of applying these values in various situations, both online and offline.

Besides delivering moral messages, technology can also facilitate discussion and collaboration between students. Online forums, virtual discussion rooms, and collaborative projects through digital platforms can enable students to share ideas, explore different perspectives, and work together in finding solutions to complex moral dilemmas. However, utilizing technology as a moral education tool requires attention to proper supervision and guidance from educators and parents. The availability of appropriate content, control over the quality of information, and guidance in interpreting moral values correctly and contextually remain crucial. By optimizing the use of technology as a moral education tool, character education in the digital era can become more effective and relevant for a generation that has grown up with technology. It opens the door for deep and meaningful learning experiences, and prepares students to face the moral challenges in their lives as digitally connected global citizens.

Digital Literacy Development

The development of digital literacy is essential in facing the complex moral and ethical challenges of the digital age. Ethics in communication is an important part of digital literacy. Children should be taught about the importance of interacting respectfully and responsibly online, including understanding the impact of their words on others. They also need to learn about the appropriate use of language and how to respond to comments or messages that may violate ethical norms in communicating online. Time management and digital balance are also important aspects of digital literacy. Children need to be educated on the importance of managing their time in a balanced way between online and offline activities. This includes recognizing the signs of technology addiction and developing the habit of taking regular screen breaks for the sake of their mental and physical health. Digital literacy should also address the development of reasoning and decision-making skills. Children need to be trained to consider moral values in their online actions, as well as to make responsible and ethical decisions in situations they encounter online. The integration of digital literacy in the school curriculum also demands an active role from teachers and educators. They are not only the deliverers of the material, but also the role models of safe and responsible online behaviour. Teachers should be able to present the material in an interesting and relevant way and provide guidance in developing appropriate attitudes and values in the use of technology.

Conclusion

Character education in the digital era has a crucial role in guiding young people to face complex moral and ethical challenges. Effective strategies in integrating moral values in the school curriculum, utilizing technology as an educational tool, and developing good digital literacy have been shown to have significant positive impacts. Research shows that the integration of moral values in the school curriculum enables students to understand and internalize values such as integrity, empathy and responsibility more deeply. The use of technology, such as educational apps, interactive games and multimedia content, has been effective in delivering moral messages in a way that is engaging and relevant to the digital generation. In addition, the development of good digital literacy has helped students to manage information more critically, understand the ethics of communicating online, and maintain their personal safety and privacy online. The implication of these findings is the need for an

integrated approach to character education and digital literacy in educational settings. Teachers and educators need to continue to develop innovative strategies and methods to enhance students' understanding of moral values in an ever-evolving digital context. This will not only help protect young people from the negative risks of technology, but also prepare them to become responsible, ethical and adaptable individuals in an increasingly digitally connected society.

Bibliography

- Damon, W. (2013) – *Bringing in a New Era in Character Education*
- Nucci, N. & Krettenauer T (2014) – *Handbook of Moral and Character Education*
- Stirling, D., Archibald, G., McKay, L., Berg, S. (2000) – *Character Education Connections for School, Home, and Community. A Guide for Integrating Character Education, Grades Pre-K to 12*
- Watts, P., Fullard, M., Peterson, A. (2021) – *Understanding Character Education: Approaches, Applications and Issues*

Incluziune socială prin implicarea elevilor în acțiuni de voluntariat

Maican Marilena-Iuliana
Liceul tehnologic ”Anghel Saligny”Roșiori de Vede

În contextul societății contemporane, în care diversitatea culturală, socială și economică este din ce în ce mai evidentă, școala are misiunea de a forma nu doar competențe academice, ci și cetățeni responsabili, toleranți și implicați. Incluziunea socială, ca proces de integrare și participare echitabilă la viața comunității, devine o prioritate educațională. Una dintre cele mai eficiente metode prin care elevii pot fi sensibilizați și implicați în acest proces este voluntariatul. Prin activități de voluntariat, elevii își dezvoltă empatia, își formează spiritul civic și își cultivă capacitatea de a lucra alături de persoane din medii diverse, contribuind la consolidarea unei societăți echitabile și solidare.

Incluziunea socială presupune oferirea de șanse egale tuturor indivizilor, indiferent de etnie, religie, gen, dizabilități sau statut socio-economic, pentru a participa activ la viața socială, culturală și economică. În domeniul educațional, incluziunea nu se reduce doar la integrarea elevilor în procesul de învățământ, ci înseamnă și dezvoltarea unui climat pozitiv, în care fiecare copil este acceptat, valorizat și sprijinit. Astfel, școala devine un spațiu al diversității, al solidarității și al cooperării.

Voluntariatul este definit ca o activitate desfășurată în mod liber, în folosul comunității, fără a urmări obținerea unor beneficii materiale. Pentru elevi, voluntariatul constituie o experiență educațională non-formală ce completează învățarea din sala de clasă. Prin implicarea în proiecte comunitare, elevii:

- -învață să colaboreze și să comunice eficient;
- își dezvoltă simțul responsabilității și spiritul civic;
- dobândesc abilități practice și competențe sociale;
- -își formează o atitudine pozitivă față de diversitate și față de persoanele vulnerabile.

Impactul voluntariatului asupra incluziunii sociale:

1. Reducerea prejudecăților și stereotipurilor – prin contact direct cu persoane marginalizate sau aflate în dificultate, elevii înțeleg realități diferite de ale lor și își dezvoltă toleranța;
2. Crearea de punți între generații și grupuri sociale – voluntariatul aduce împreună copii, tineri, adulți și vârstnici, generând interacțiuni pozitive și învățare reciprocă ;
3. Promovarea solidarității și a responsabilității sociale – elevii înțeleg că o comunitate funcțională se bazează pe sprijin reciproc și pe implicarea fiecărui membru ;

4. Creșterea încrederii în sine – implicarea în proiecte cu impact vizibil le oferă elevilor sentimentul că pot produce schimbare și pot contribui la binele comun.

Exemple de activități cu potențial de incluziune socială :

- Organizarea de campanii caritabile pentru copiii din medii defavorizate, cu strângere de rechizite, haine și alimente ;
- Activități de mentorat între elevi: cei cu rezultate mai bune sprijină colegii aflați în dificultate școlară ;
- Vizite și proiecte intergeneraționale în centre pentru vârstnici, în care elevii citesc, desfășoară jocuri de societate și împărtășesc experiențe cu seniorii ;
- Proiecte ecologice care implică întreaga comunitate: acțiuni de plantare, ecologizare a spațiilor publice sau amenajarea unor zone de agrement ;
- Organizarea de ateliere artistice, culturale sau sportive în care sunt invitați copii și tineri cu dizabilități, pentru a facilita integrarea acestora.

Cadrul didactic are un rol esențial în orientarea elevilor către activități de voluntariat. Profesorii pot facilita parteneriate cu ONG-uri, asociații culturale sau autorități locale și pot încuraja elevii să participe activ. În plus, rezultatele obținute prin voluntariat trebuie recunoscute și valorificate: diplome, apreciere publică, includerea experienței în portofoliul educațional. În acest fel, voluntariatul devine nu doar o activitate opțională, ci parte integrantă a educației pentru cetățenie democratică.

In concluzie, incluziunea socială este un obiectiv complex, ce poate fi atins doar prin implicare colectivă și prin cultivarea unor valori fundamentale precum empatia, toleranța și solidaritatea. Voluntariatul, prin caracterul său educativ și comunitar, constituie un instrument esențial în formarea elevilor ca cetățeni activi și responsabili. Școala, prin promovarea și integrarea acțiunilor de voluntariat, contribuie nu doar la dezvoltarea personală a elevilor, ci și la consolidarea unei comunități mai juste, mai unite și mai incluzive.

Bibliografie

Agenția Națională pentru Programe Comunitare în Domeniul Educației și Formării Profesionale (2018). Educație pentru cetățenie democratică și incluziune socială. București.

European Commission (2017). Youth Work and Volunteering as Instruments of Social Inclusion. Brussels.

Ministerul Educației Naționale (2016). Strategia națională pentru învățarea pe tot parcursul vieții 2015–2020. București.

Popescu, C. (2019). Voluntariat și educație civică în școala românească. Editura Didactică și Pedagogică.

UNICEF România (2020). Incluziunea socială a copiilor și tinerilor – bune practici și recomandări. București.

Wilson, J. (2012). The Politics of Volunteering. Polity Press.

Școala și comunitatea împreună pentru sprijinirea elevilor în risc de excluziune social-Studiu de caz

Prof. înv. preșcolar Bârsan Georgiana-Viorica
Grădinița cu Program Prelungit Nr. 18 Focșani, județul Vrancea

- Introducere

Educația reprezintă fundamentul dezvoltării unei societăți democratice și incluzive. Totuși, realitatea socială contemporană arată că un număr semnificativ de copii și tineri se află în situații de risc educațional și social, fiind expuși fenomenului de excluziune. În acest context, școala nu poate rămâne un spațiu izolat, ci trebuie să devină o instituție deschisă, capabilă să colaboreze cu întreaga comunitate pentru a preveni abandonul și marginalizarea.

Lucrarea de față prezintă un studiu de caz realizat la nivelul unei instituții de învățământ preșcolar, unde s-au derulat activități educaționale și de voluntariat menite să sprijine elevii aflați în situații de risc.

- Argumentare teoretică

Incluziunea educațională este procesul prin care fiecare copil, indiferent de particularități, are acces egal la educație de calitate și la șanse reale de dezvoltare. Documentele internaționale, precum Declarația de la Salamanca (UNESCO, 1994), subliniază faptul că școala trebuie să răspundă diversității și să ofere oportunități egale tuturor elevilor.

În România, legislația educațională promovează principiile incluziunii și echității, dar aplicarea acestora este condiționată de colaborarea reală între școală, familie și comunitate. Specialiștii în domeniu (Jigău, 2001; Cucoș, 2009) arată că școlile aflate în comunități vulnerabile au nevoie de programe de sprijin adaptate și de implicarea activă a voluntarilor, ONG-urilor, autorităților locale și a altor actori sociali.

Studiu de caz

La nivelul Grădiniței cu P.P. Nr.18 s-a identificat un grup de copii aflați în risc de excluziune socială: proveneau din familii cu situație materială precară, unii având părinți plecați la muncă în străinătate, alții cu dificultăți de învățare.

Pentru sprijinirea acestor elevi, cadrele didactice, împreună cu părinții și comunitatea locală, au derulat un program educațional structurat pe mai multe direcții:

1. Activități educative extracurriculare – ateliere de creație, jocuri de rol și activități în aer liber, care

au vizat dezvoltarea socio-emoțională și integrarea copiilor în colectiv.

2. Campanii de solidaritate – strângerea de rechizite și haine cu sprijinul părinților, profesorilor și voluntarilor din comunitate.

3. Programe de mentorat – elevi mai mari au fost implicați ca voluntari, ajutând copiii mai mici la teme și la activități ludice.

4. Parteneriate cu ONG-uri locale – pentru organizarea unor activități de tip „Școala după școală”, în care copiii au beneficiat de sprijin la învățare și de o masă caldă.

5. Colaborarea cu specialiști – psihologul școlii a derulat sesiuni de consiliere cu elevii și părinții lor, pentru gestionarea emoțiilor.

- Rezultate observate

- diminuarea absenteismului școlar;
- creșterea stimei de sine și a motivației elevilor;
- îmbunătățirea relațiilor între copii și colegii lor;
- implicarea activă a părinților în activități comune;
- consolidarea parteneriatului școală–familie–comunitate.

- Concluzii

Acest studiu de caz demonstrează faptul că incluziunea educațională nu poate fi realizată doar prin efortul cadrului didactic, ci necesită o colaborare permanentă între școală, familie și comunitate. Voluntariatul și solidaritatea socială joacă un rol esențial în prevenirea abandonului școlar și în sprijinirea copiilor vulnerabili.

Prin implicarea comunității, fiecare elev primește șansa de a-și descoperi potențialul și de a se dezvolta într-un mediu echitabil și incluziv.

Bibliografie

- Cucoș, C. (2009). Pedagogie. Iași: Editura Polirom.
- Jigău, M. (2001). Incluziunea școlară și socială a copiilor defavorizați. București: Institutul de Științe ale Educației.
- Potolea, D., Neacșu, I., Iucu, R., & Pânișoară, I.-O. (coord.). (2012). Educația pentru societatea cunoașterii. Iași: Editura Polirom.
- UNESCO (1994). Salamanca Statement and Framework for Action on Special Needs Education. Paris: UNESCO.

Învățarea cu ecou: bune practici pentru un impact durabil în educație

Prof. Damian Monica
Colegiul Tehnic Infoel Bistrița

Finalul fiecărui an școlar este un prilej de reflecție pentru profesor și elev deopotrivă. Este momentul în care nu doar rezultatele științifice ies la suprafață, ci și ecourile mai subtile ale procesului educativ: atitudini, valori, încredere în sine, curiozitate intelectuală.

În predarea istoriei la nivel liceal, provocarea nu este doar transmiterea unor informații, ci formarea unei gândiri critice, a unei conștiințe civice și a unei relații vii cu trecutul. Altfel, istoria, predată tradițional, riscă să devină o succesiune de ani, domnii și tratate. Dar în contextul actual, profesorul de istorie este chemat să fie formator de gândire critică, facilitator al dezbaterii și constructor de punți între trecut și prezent.

Într-o societate în continuă schimbare, predarea istoriei trebuie să fie vie, relevantă și provocatoare, făcând apel la metode variate și implicând elevii activ în actul cunoașterii. Prin demersul de față îmi propun să prezint câteva exemple de bune practici aplicate la clasă, care au generat un impact vizibil asupra elevilor și au transformat ora de istorie în mare măsură dintr-un monolog al faptelor într-un dialog al ideilor, însoțite de observații privind eficiența și impactul acestora asupra învățării.

1.Realizarea de *mini-podcasturi sau vloguri istorice* sunt un exemplu de bună practică în predarea istoriei prin intermediul căreia elevii se simt validați, văzuți și apreciază libertatea în alegerea temelor.

Exemplu concret: podcast: „România în Războiul Rece” – 5 episoade create de elevi cu teme alese și documentate individual.

Percepția elevilor: învățarea e „altfel” – familiară cu mediul digital în care trăiesc. Elevii devin creatori de conținut, nu doar consumatori, își dezvoltă competențe digitale și de comunicare, trebuie însă sprijiniți în structurarea ideilor și în înțelegerea responsabilității publicării de informații.

2. *Simulările istorice sau jocul de rol* sunt percepute pozitiv de către elevi prin implicare afectivă și intelectuală, acestora le face plăcere să „joace un rol” să decidă ceva real, istoric. Îi motivează competiția și colaborarea.

Simularea istorică are un impact profund asupra învățării și formării de competențe transversale. Prin reconstruirea unui moment diplomatic complex, elevii învață nu doar date, ci perspective, cauze și consecințe, devenind cetățeni mai conștienți și mai empatici.

Exemplu concret: simularea Conferinței de Pace de la Paris (1919) – elevii reprezintă delegații statelor participante și negociază tratatele de pace.

Elevii învață prin experiment, nu prin memorare, exersează exprimarea orală, argumentarea, lucrul în echipă. Ca și dificultăți posibile în aplicabilitatea acestei bune practice ar fi faptul că necesită timp de pregătire (documentare serioasă) destul de însemnat iar unii elevi mai timizi pot rămâne în umbră — fiind importantă încurajarea și sprijinul diferențiat.

3. *Proiecte tematice interdisciplinare* cu ajutorul cărora promovează colaborarea între materii și între elevi cu abilități diferite, înțeleg mai bine contextul cultural și artistic al epocii. Simt istoria mai „vie”, integrată în viața reală și în alte domenii. Se adaptează tuturor tipurilor de inteligență (verbală, vizuală, kinestezică etc.)

Exemplu concret: proiect: *„Cultura în perioada interbelică*” se poate realiza în colaborare cu profesorul de limba și literatura română dar și de Arte vizuale. Elevii pot să creeze o expoziție cu afișe, fragmente de jurnal, colaje și texte literare.

În aplicarea proiectului coordonarea între profesori trebuie să fie bine planificată iar evaluarea trebuie să ia în considerare efortul individual și de grup.

4. *Istoria prin ochii familiei mele* prin care se reușește colectarea de mărturii orale despre evenimente istorice din familia sau comunitatea elevilor. Oferă oportunitatea conectării istoriei cu experiențele personale și comunitare, dezvoltă empatia și capacitatea de ascultare și valorifică istoria orală în educație. Mulți rămân marcați de poveștile reale.Valorifică experiențele comunității și încurajează dialogul intergenerațional.

Dificultăți in aplicarea acestei metode: accesul inegal la surse orale relevante precum și precauție pentru unele subiecte sensibile sau traumatizante și totodată dificultatea interpretării critice.

5. *Istoria locală ca instrument de apropiere de trecut* cu ajutorul căreia elevii se simt implicați direct, descoperă locuri familiare dintr-o perspectivă nouă. Activitatea are impact emoțional, mai ales când sunt implicați și membrii comunității. Este încurajată responsabilitatea civică și se leagă trecutul de prezent, creează atașament față de patrimoniu.

Exemplu concret: „Clădirile istorice din orașul meu” – tur ghidat realizat de elevi și prezentat altor colegi sau părinților.

Necesită colaborare cu autoritățile locale sau ghizi specializați. Pregătirea logistică poate fi o provocare.

6. *Proiect„Ziua mea în epoca…”*are ca scop învățare prin imaginar, conectarea cu realitatea cotidiană istorică. Are loc o explorare activă, analiză critică a condițiilor de viață. Adaptează istoria la viața elevilor, cu umor și reflecție

Idee: Elevii aleg o epocă (ex. Roma antică, Evul Mediu, comunismul) și descriu o zi din viața unui om obișnuit în acel context.

Pot apărea confuzii între ficțiune și realitate istorică, o implicare inegală a elevilor. E necesară o temeinică documentare.

7. *Debate istoric*: „Ce-ar fi fost dacă...?” prin care se explorează gândirirea critică și alternativele istorice.

Printr-o abordare non-liniară se stimulează imaginația și logica, dezvoltă gândirea critică și creative iar elevii exersează argumentarea și ascultarea și explorează istoria ca proces deschis.

Idee: Elevii dezbat scenarii contrafactuale (ex. „Ce s-ar fi întâmplat dacă România nu intra în război în 1916?”). Ca și dificultăți se pot lua în considerare speculațiile exagerate fără suport istoric, reticența unor elevi de a participa.

Bunele practici alese pentru a fi prezentate oferă o paletă diversificată de metode care stimulează interesul și implicarea elevilor în studiul istoriei. Deși fiecare metodă are provocările ei, acestea pot fi depășite prin adaptarea și planificarea atentă a activităților.

Bunele practici nu înseamnă doar metode „moderne”, ci metode semnificative, relevante și adaptate profilului elevului de azi. Ceea ce funcționează bine într-o clasă este acel demers care:

implică activ elevul, stimulează gândirea, dezvoltă valori și atitudini democratice și creează legături între trecut, prezent și viitor.

Prin combinarea abordărilor tradiționale cu cele inovative, profesorii pot transforma istoria într-o materie vie, care leagă trecutul de prezent și dezvoltă competențe esențiale pentru cetățenia activă și gândirea critică.

Bibliografie

Bain, R.B. (2006). Rethinking History Education: Engaging Students in the Past. Routledge.

Wineburg, S. (2001). Historical Thinking and Other Unnatural Acts: Charting the Future of Teaching the Past. Temple University Press.

Site-uri educaționale:

https://www.icivics.org
https://www.nationalhistory.org
https://www.history.org

Rolul cinematografiei în ora de FLE

Ingrid Cucu
Colegiul Naţional Mihai Eminescu, Botoşani

Când Ioana mi-a adus la cunoștință titlul disertației la care lucra pt finalizarea studiilor de master, eram deja familiarizată, tot prin generozitatea ei, cu *Ora de cinema*, cursul opțional pus la dispoziție gratuit tuturor profesorilor care doresc să-l exploateze și la care Ioana își adusese în mod convingător contribuția. Așa că nu am putut decât să mă bucur de munca sa de cercetare cu aplicabilitate într-un domeniu în care activez și eu.

Ca profesor de limba franceză, într-un liceu care nu dispune de secție bilingvă pe această limbă, așadar, cu o medie de 2h/săptămână, am aplaudat frenetic proiectul transfrontalier în urma căruia absolut toate sălile de curs au beneficiat de table interactive conectate la internet. Orele de FLE, care nu au nicidecum avantajul de a (mai) fi lingua franca, aveau nevoie ca de oxigen de suportul vizual ce urma să îi extragă pe elevi din starea de platitudine la care erau expuși de textele din manualele învechite. Dacă majoritatea elevilor se pregătesc pentru obținerea certificatului Cambridge, fapt ce îi motivează în mod direct și îi face cu siguranță mai activi în ora de engleză, rolul profesorului de franceză se rezumă, cu amărăciune mărturisit, de cele mai multe ori la cel de sufleor pentru a reuși să dea o oarecare fluiditate orei de curs.

Așadar, am împărtășit cu bucurie teoria îmbrățișată de Ioana conform căreia vizualul nu este mai prejos decât textualul. Problema lipsei filmelor în limba franceză nici nu se mai ridica, căci tehnologia, îți permite, intr-adevăr să folosești subtitrarea, competența însușită mai ușor de elevi decât cea orală. Coincidență sau nu, scurt metrajele mele preferate suntaceleași analizate cu atât de multă aplicatibilitate și atenție la detalii și în cartea Ioanei: Spirala și Bonobo. Sensibile, scurt metrajele au ajutat elevii să își identifice corect emoțiile, să le valorifice pe cele pozitive și să nu le elimine, ci să le gestioneze corect pe cele negative.

Dacă gestionarea vizionării unui scurt metraj este destul de la îndemână, abordarea unui film de lung metraj presupune, pe lângă efortul de logistică, antrenarea răbdării elevului care renunță, de cele mai multe ori, la marele ecran, pentru a se cufunda tot în cel mic al telefonului. Ioana are pe deplină dreptate

că această formă de educație nonformală vine la pachet cu eforturi suplimentare în fața unor copii care nu au deprins obișnuința lecturii imaginii din familie. Aceste narațiuni vizuale oferă un mediu dinamic, dar au un concurent feroce reprezentat de “ povești”, “ reel-uri” sau “ ticktok uri”, mult mai dinamice, antrenante și abordând teme din universul imediat al adolescentului de azi. În experiența de diriginte, nu a existat măcar o dată o coincidență în alegerea filmului ce rula la cinema, elevii preferând comediile ușoare, cu limbaj trivial sau filmele de acțiune cu multe efecte speciale ce nu pot fi încadrate ca produse ale celei de a șaptea artă. Într-un cuvânt: entertainment.

Spre marea mea bucurie, Ioana vine cu soluții în gestionarea acestui proces deloc ușor de exploatare a unui lung metraj. Dacă exercițiile pe creativitate completate cu cele de consolidare a gramaticii sunt mereu expuse în topul fișelor, cele de predare a scriiturii funcționale, atât de utile în viața reală, reprezintă o noutate și un mare plus pentru mine. În plus, Ioana argumentează cu pertinență prin fișele sale din planurile de lecții că integrarea filmelor în cursurile de limbă străină stimulează gândirea critică, încurajează analiza povestirii vizuale pentru diferite stiluri de învățare și în mod cert, îi face pe elevi mult mai deschiși la dialog.

Filmul ca instrument de predare a limbii engleze și dezvoltare socioemoțională de Ioana Hanchevic reprezintă un ghid de nădejde atât pentru profesorii aflați la început de drum, cât și pentru cei experimentați, valabil multe decenii de acum înainte.

Incluziunea socială prin voluntariat ecologic
– formarea competențelor civice și socio-emoționale la elevii din ciclul primar –

Isabela Elena Spirea
Liceul Teoretic Marin Preda

Educația contemporană, confruntată cu provocările unei societăți aflate în permanentă schimbare, își extinde tot mai mult misiunea dincolo de transmiterea de cunoștințe academice, vizând formarea unor cetățeni activi, responsabili și solidari. În epoca actuală, marcată de crize ecologice, sociale și morale, școala nu mai poate fi înțeleasă exclusiv ca spațiu de învățare cognitivă, ci ca **un laborator al vieții sociale**, un loc unde copilul experimentează apartenența la comunitate, solidaritatea și responsabilitatea civică.

În acest context, voluntariatul capătă o semnificație aparte, constituindu-se într-un **instrument pedagogic complex**, capabil să unească dimensiunea formativă cu cea practică. Dacă tradițional, voluntariatul era perceput drept o activitate extrașcolară, astăzi el se integrează tot mai mult în curriculum, devenind o **metodă de învățare prin acțiune** și o cale de incluziune socială. Particularitatea voluntariatului ecologic este aceea că reunește în mod armonios două dimensiuni fundamentale ale educației: ● dimensiunea **socială**, care urmărește solidaritatea, integrarea copiilor din medii diferite și reducerea excluderii; ● dimensiunea **ecologică**, orientată spre responsabilitatea față de mediu și dezvoltarea unei conștiințe durabile.

Astfel, un proiect de voluntariat ecologic nu se limitează la acțiuni practice de curățenie sau plantare, ci devine un **spațiu de formare morală și civică**, în care elevii își descoperă rolul în societate și în natură. În plus, el creează cadrul ideal pentru incluziune: toți copiii, indiferent de statutul social sau de dificultățile individuale, pot participa și pot contribui la un scop comun vizibil.

Lucrarea de față își propune să argumenteze, printr-un studiu de caz concret, că voluntariatul ecologic este o cale inovatoare și eficientă de **promovare a incluziunii sociale și de formare a competențelor socio-emoționale la elevii din ciclul primar**, având în același timp valențe formative pe termen lung, care pregătesc viitorul cetățean activ și responsabil.

Fundamentare teoretică

În plan pedagogic, voluntariatul este privit ca o **formă de educație nonformală** ce pune accent pe învățarea experiențială și pe exersarea competențelor civice și sociale. John Dewey, în lucrările sale, sublinia faptul că educația își atinge adevărata finalitate doar atunci când elevul este implicat direct în experiențe de viață care să îi solicite reflecția, luarea deciziilor și asumarea responsabilității. În același

sens, Lev Vygotsky accentua ideea că dezvoltarea copilului se produce în și prin relațiile sociale, în cadrul activităților de cooperare și interacțiune.

Pe de altă parte, teoria educației pentru dezvoltare durabilă (UNESCO, 2023) insistă asupra faptului că școala trebuie să pregătească indivizi capabili să înțeleagă interdependența dintre dimensiunea socială, economică și ecologică a vieții moderne. Din această perspectivă, **educația ecologică** nu este doar o disciplină de nișă, ci o componentă transversală a curriculumului, menită să formeze o atitudine responsabilă față de resursele planetei și față de generațiile viitoare. În același timp, literatura psihopedagogică evidențiază faptul că voluntariatul are o puternică **dimensiune incluzivă**. Prin natura sa, voluntariatul este deschis tuturor, valorifică diversitatea și creează contexte în care copiii cu performanțe școlare diferite, provenind din medii sociale variate sau având cerințe educaționale speciale, pot colabora de la egal la egal. Activitățile comune reduc diferențele și pun accent pe ceea ce îi unește pe elevi: dorința de a acționa împreună pentru un scop comun.

Din perspectiva curriculumului pentru învățământul primar, voluntariatul ecologic se corelează cu mai multe domenii de competențe: ● **Competențe sociale și civice** – asumarea responsabilității, cooperare, respect pentru diversitate; ● **Competențe de sensibilizare și exprimare culturală** – crearea de mesaje și simboluri ecologice; ● **Competențe de bază în științe și tehnologie** – aplicarea unor cunoștințe simple despre natură și mediu; ● **Competențe de învățare pe tot parcursul vieții** – reflecția asupra propriei experiențe și transferul acesteia în situații noi. Astfel, fundamentul teoretic al lucrării demonstrează că **voluntariatul ecologic este nu doar o activitate practică, ci o metodă educațională complexă, integratoare, cu rol dublu: de incluziune socială și de formare a conștiinței ecologice.**

Activitățile de voluntariat ecologic desfășurate cu elevii din ciclul primar urmăresc:

● **Obiectiv general:** formarea competențelor civice și socio-emoționale prin participarea la activități de voluntariat cu impact ecologic și social.

● **Obiective specifice:** ●Dezvoltarea capacității de colaborare între elevi din medii diferite, cu niveluri diferite de performanță școlară; ● Cultivarea empatiei și a responsabilității față de comunitate și mediu; ● Înțelegerea noțiunilor de dezvoltare durabilă și comportamente ecologice; ● Exersarea gândirii critice și a rezolvării de probleme în contexte practice; ● Creșterea gradului de implicare civică a elevilor și de asumare a rolurilor sociale.

Studiu de caz: Proiect ecologic de incluziune - „Curățăm parcul, creștem împreună”

Context și motivație

Școala, prin funcțiile sale educative și sociale, are responsabilitatea de a asigura acces egal tuturor copiilor la experiențe formative autentice. În clasa a III-a unde a fost implementat proiectul, colectivul era caracterizat printr-o diversitate semnificativă: elevi cu rezultate școlare foarte bune, elevi

cu dificultăți de învățare, doi copii cu cerințe educaționale speciale și trei elevi proveniți din familii aflate în risc de excluziune socială. Din discuțiile cu părinții și prin observația sistematică la clasă, s-a conturat necesitatea unei activități capabile să aducă elevii într-un **cadru comun, non-competitiv**, în care diferențele să nu fie bariere, ci resurse pentru colaborare. Alegerea voluntariatului ecologic a venit firesc: un domeniu de interes universal, cu impact vizibil și imediat asupra comunității.

Etapele proiectului

1. Pregătirea activității

- ***Informare și sensibilizare***: Elevii au participat la o lecție interdisciplinară (Științe ale naturii + Educație civică) despre poluare, reciclare și rolul comunității în protejarea spațiilor verzi. Am utilizat metoda **hărții conceptuale** pentru a organiza ideile rezultate.
- ***Planificare participativă****:* Copiii au fost implicați în stabilirea etapelor activității. În cadrul unei dezbateri de tip **„Acvariu”**, fiecare grup a propus soluții, iar clasa a ales prin consens sarcinile principale: colectarea deșeurilor, sortarea, plantarea florilor și realizarea unui mesaj vizual pentru comunitate.
- ***Pregătirea logistică****:* În colaborare cu primăria, am obținut saci, mănuși și arbuști ornamentali, iar asociația parteneră a pus la dispoziție materiale informative și voluntari-adulți care au ghidat elevii.

2. Desfășurarea activității

Activitatea s-a derulat într-o zi de sâmbătă, în parcul de lângă școală. Elevii au fost organizați în **echipe mixte**, pentru a asigura incluziunea tuturor: ● **Echipa Verde** – colectarea deșeurilor*; ● **Echipa Albastră** – sortarea și depozitarea lor în containere speciale; ● **Echipa Galbenă** – plantarea florilor și arbuștilor; ● **Echipa Roșie** – realizarea unui banner ecologic cu mesaje de conștientizare.

Pentru a respecta normele de igienă și siguranță, partea propriu-zisă de **colectare a deșeurilor a fost realizată cu sprijinul voluntarilor mai mari din ciclul gimnazial și al adulților parteneri. Elevii din ciclul primar au fost implicați activ în sarcini adaptate vârstei: ● **sortarea educativă** a unor materiale curate (PET-uri goale, cutii de carton, hârtii), prin jocuri de clasificare după culoare și tip de material; ● **plantarea de flori și arbuști**, sub îndrumarea cadrelor didactice și a voluntarilor adulți; ● **realizarea de postere și mesaje ecologice**, care au fost ulterior expuse în parc, pentru a atrage atenția comunității asupra importanței protejării mediului.*

Un element semnificativ l-a constituit rolul activ al elevilor marginalizați: ● un elev cu CES a devenit lider al Echipei Galbene, coordonând plantarea arbuștilor. În această postură, colegii l-au respectat și au ascultat explicațiile sale, ceea ce i-a sporit stima de sine. ● Două eleve cu dificultăți materiale, dar cu talent artistic, au condus echipa care a pictat bannerul cu mesajul „Împreună pentru un parc curat – natura e casa noastră”. Metodele aplicate: **învățarea prin cooperare, metoda**

proiectului, învățarea experiențială, iar pentru menținerea motivației s-au introdus elemente ludice – concursuri amicale („Cine găsește cel mai ciudat obiect aruncat?”).

3. Reflecția și evaluarea

La final, fiecare elev a completat o fișă de auto-reflecție cu trei întrebări: „Ce am făcut concret astăzi pentru comunitate?”, „Cum m-am simțit lucrând alături de colegii mei?”, „Ce aș dori să fac diferit la următoarea activitate?”. Pe baza răspunsurilor, am constatat că majoritatea copiilor au resimțit **mândrie, bucurie și sentimentul de apartenență**. Elevii cu CES și cei vulnerabili au menționat că s-au simțit „la fel de importanți ca ceilalți”. Pentru evaluare sumativă, am utilizat metoda **„cvintetului”**: fiecare grup a formulat cinci enunțuri scurte care să sintetizeze experiența. De exemplu: „Parc / curat – minunat / așteptând – bucurând – calmând / Iubim parcul nostru magic / Bucurie”.

Impactul activității

- ***La nivel individual*:** Creșterea încrederii în sine la elevii marginalizați; Dezvoltarea abilităților de comunicare și cooperare; Formarea unei atitudini responsabile față de mediu.
- ***La nivel de clasă:*** Consolidarea coeziunii grupului; Reducerea comportamentelor de excludere; Creșterea solidarității și a acceptării diversității.
- ***La nivel comunitar*:** Implicarea părinților, care au însoțit și sprijinit activitatea; Vizibilitate în comunitate, prin articolul publicat de presa locală; Îmbunătățirea aspectului parcului, apreciată de locuitori.

Analizând în ansamblu experiența derulării proiectului „Curățăm parcul, creștem împreună”, putem afirma cu certitudine că voluntariatul ecologic, desfășurat în condiții pedagogice bine organizate, se constituie într-un **cadru de învățare autentic, integrator și incluziv**, în care fiecare copil are șansa de a-și descoperi resursele personale și de a contribui la binele comun. Activitatea a demonstrat că, indiferent de statutul social, de nivelul de performanță școlară sau de eventualele dificultăți de adaptare, fiecare elev poate deveni un agent activ al schimbării și un membru valoros al comunității atunci când i se oferă contextul potrivit. Dincolo de beneficiile imediate, cum sunt dezvoltarea responsabilității, a spiritului de colaborare și a empatiei, voluntariatul ecologic a oferit elevilor **o lecție de viață**: aceea că protejarea mediului și grija pentru ceilalți nu sunt obligații impuse din exterior, ci atitudini izvorâte din interior, din conștiința faptului că trăim împreună și împărtășim aceleași resurse. Totodată, proiectul a arătat că **incluziunea socială se realizează cel mai eficient în contexte de acțiune practică și scop comun**, unde diferențele devin resurse, nu bariere. Elevii marginalizați au fost valorizați pentru abilitățile lor, iar colegii au învățat să îi privească cu respect și să le recunoască rolul. În acest fel, clasa a devenit nu doar un colectiv școlar, ci o mică comunitate solidară.

Privind spre viitor, considerăm că astfel de activități nu trebuie să rămână evenimente izolate, ci să fie integrate într-o **strategie educațională sistematică**, care să includă anual proiecte de voluntariat ecologic și social. Extinderea parteneriatelor cu autoritățile locale, cu organizațiile non-guvernamentale și cu alte instituții din comunitate ar putea amplifica impactul acestor inițiative, oferind elevilor contexte variate de implicare. Mai mult, în perspectiva dezvoltării durabile, voluntariatul ecologic poate fi transformat într-un **instrument transversal al educației contemporane**, conectând discipline precum științele naturii, educația civică, artele vizuale sau limba română, prin proiecte interdisciplinare în care copiii nu doar învață, ci creează, acționează și reflectează asupra propriei contribuții. Pe termen lung, implementarea constantă a unor activități de voluntariat ecologic în școli ar putea contribui la formarea unei generații de cetățeni conștienți de interdependența dintre om și mediu, pregătiți să construiască o societate **mai incluzivă, mai responsabilă și mai solidară**. Astfel, putem spune că fiecare acțiune de voluntariat, oricât de mică ar părea, reprezintă **o investiție în viitor**: în viitorul copiilor care devin mai sensibili și mai implicați, în viitorul comunităților care învață să fie unite și, în final, în viitorul planetei care are nevoie de gesturi colective de grijă și responsabilitate.

Bibliografie:

- https://www.slideshare.net/slideshow/381448198educaiaecologicapptx/252288205
- chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/https://catalogue.unccd.int/1375_handbook_%20environmental_%20education.pdf

Making Writing Fun and Accessible for Teens with Down Syndrome
A Guide for Adapted Writing

Prof. Codreanu Teona
Colegiul National “Vasile Alecsandri”, Bacău

Writing is more than just putting words on paper — it’s about expression, communication, and confidence. For teenagers with Down Syndrome, writing can sometimes be challenging due to differences in fine motor skills, language development, and memory.[1] However, with the right strategies, writing becomes a powerful way for students to share their ideas, emotions, and experiences. Writing doesn’t have to mean long paragraphs or perfect spelling. It can be: a word and a drawing, a traced sentence, a sentence strip with images, a voice-recorded answer with a written word.[2] Every expression and every attempt is progress with adapted writing.

Understanding the barriers helps teachers provide better support. Teens with Down Syndrome may struggle with: fine motor control – making handwriting tiring or speech-language delays – difficulty forming or organizing sentences.[3] Others have working memory issues – forgetting instructions or vocabulary quickly, and the fear of getting it wrong. This is the reason why the goal isn’t perfect grammar or handwriting. Instead, it’s building a bridge between ideas and expression, without any focus on the form.

Here are some tips for teaching strategies that work; they are classroom-tested techniques, and they make writing more accessible and enjoyable:

1. Keep It Visual and Use: icons, choice boards, picture dictionaries, word/picture cards. This helps students connect meaning to words and stay engaged.

2. Model First: before asking students to write, teachers show them *how*. The teachers write on the board, use sentence starters, or think out loud while writing.

e.g. “I’m writing about my favorite food. I’ll start with: *I like pizza.* Now I’ll draw a slice of pizza.”

3. Break It Down: use chunks for tasks. Instead of “Write three sentences,” teachers say:

Step 1: Circle your favorite food.

Step 2: Copy the sentence starter: *I like* ….

Step 3: Draw it.

---

[1] Riverbend Down Syndrome Services. (n.d.). *Including pupils with Down's Syndrome: Primary education – Writing skills*. Retrieved from https://www.riverbendds.org/primaryeducation.html

[2] Read & Spell. (n.d.). *Modifications for students with Down syndrome*. Retrieved from https://www.readandspell.com/modifications-for-students-with-Down-syndrome

[3] Riverbend Down Syndrome Services, *Including pupils with Down's Syndrome*.

4. Give Choices: offer multiple ways to complete a task: copying, tracing, using stickers or stamps, selecting from a word bank or drawing and labeling.

5. Celebrate Effort: teachers should praise every step of the process to build motivation and a sense of achievement: “You chose a word!”, “You finished your first sentence!”, “That’s a great drawing!”.

6. Adapted Follow-Up Activities:

- Photo Journals: Students take or bring a photo from home and write about it.[4]
- Classroom Book: Compile pages into “Our Class” book for the library.[5]
- Video Writing: Record students reading their sentences and display with their artwork.[6]
- “I Can Write” Wall: Display work weekly to build pride and ownership.[7]

Writing is a lifelong skill, and every student deserves access to it, no matter their ability level. By making writing visual, choice-based, and confidence-building, we open the door for teens with Down Syndrome to express themselves in meaningful ways. Small successes, like a completed sentence, a shared drawing, or a chosen word, are not just academic wins. They’re steps toward self-expression, identity, and independence. Let’s keep making writing joyful, accessible, and empowering for all the students, and with adapted tasks, one word at a time.

[4] Brookes Publishing. (n.d.). *7 Steps to Teaching Writing Skills to Students with Disabilities*. Retrieved from https://blog.brookespublishing.com/7-steps-to-teaching-writing-skills-to-students-with-disabilities

[5] Riverbend Down Syndrome Services. (n.d.). *Including pupils with Down's Syndrome: Primary education – Writing skills*.

[6] Read & Spell. (n.d.). *Modifications for students with Down syndrome*. Retrieved from https://www.readandspell.com/modifications-for-students-with-Down-syndrome

[7] LD@school. (n.d.). *Expressive Writing: Strategies for students with learning disabilities*. Retrieved from https://www.ldatschool.ca/expressive-writing

Bibliography:

Brookes Publishing. (n.d.). *7 Steps to Teaching Writing Skills to Students with Disabilities*. Retrieved from https://blog.brookespublishing.com/7-steps-to-teaching-writing-skills-to-students-with-disabilities

LD@school. (n.d.). *Expressive Writing: Strategies for students with learning disabilities*. Retrieved from https://www.ldatschool.ca/expressive-writing

Read & Spell. (n.d.). *Modifications for students with Down syndrome*. Retrieved from https://www.readandspell.com/modifications-for-students-with-Down-syndrome

Read & Spell. (n.d.). *Modifications for students with Down syndrome*. Retrieved from https://www.readandspell.com/modifications-for-students-with-Down-syndrome

Riverbend Down Syndrome Services, *Including pupils with Down's Syndrome*.

Riverbend Down Syndrome Services. (n.d.). *Including pupils with Down's Syndrome: Primary education – Writing skills*. Retrieved from https://www.riverbendds.org/primaryeducation.html

Puterea gesturilor mici: cum putem construi o lume incluzivă

Prof. Amîrzoaei Alin-Gabriel
Școala Gimnazială Hărmănești-Vechi, Iași

Trăim într-o societate în care diversitatea este prezentă pretutindeni, iar conviețuirea armonioasă între oameni presupune acceptarea și valorizarea fiecăruia, indiferent de diferențele care există dintre noi. Într-un context social marcat de multiple provocări, de la sărăcie și excluziune, până la discriminare și lipsă de solidaritate, este nevoie de o schimbare de mentalitate care să pornească din interiorul fiecăruia. Această schimbare nu se realizează neapărat prin mari proiecte sau prin gesturi spectaculoase, ci prin lucruri simple, aparent mărunte, dar care pot aduce transformări de durată. Puterea gesturilor mici constă în capacitatea lor de a crea punți între oameni și de a genera un climat de încredere, respect și solidaritate. Un zâmbet oferit cu sinceritate, o mână întinsă la nevoie, o vorbă bună spusă la momentul potrivit sau disponibilitatea de a asculta pe cineva aflat în dificultate sunt doar câteva exemple de fapte care, deși par nesemnificative, au un impact puternic asupra celor din jur. De cele mai multe ori, aceste gesturi nu presupun resurse materiale sau eforturi deosebite, ci doar bunăvoință și deschidere față de semeni, iar pentru cel care primește sprijinul, aceste gesturi pot însemna enorm.

În educație, gesturile mici capătă o valoare aparte, deoarece școala este locul unde se transmit nu doar cunoștințe, ci și valori. Profesorul care încurajează un elev atunci când acesta greșește, colegul care își oferă ajutorul pentru a explica o lecție mai dificilă sau grupul de elevi care se mobilizează pentru a sprijini un copil aflat în dificultate arată că solidaritatea se învață prin fapte concrete și simple. Astfel, educația nu înseamnă doar acumulare de informații, ci și formare de caractere și cultivarea respectului față de diversitate. Elevii învață, prin exemple și prin implicare directă, că fiecare persoană este valoroasă și merită sprijin. În plus, prin proiecte educaționale și activități de voluntariat, tinerii își dezvoltă empatia, spiritul civic și dorința de a contribui la binele comun. O oră suplimentară dedicată unui copil care are nevoie de explicații, un mesaj de încurajare transmis celor care trec prin perioade dificile sau o simplă strângere de mână pot clădi încrederea în sine și pot transforma atitudini.

Voluntariatul este una dintre cele mai clare expresii ale modului în care gesturile mici produc efecte mari. Atunci când tinerii se implică în acțiuni de sprijin pentru comunitate – fie că organizează colecte de alimente, strâng jucării pentru copiii din centrele de plasament, vizitează persoane vârstnice sau participă la campanii de ecologizare – ei transmit un mesaj de responsabilitate și solidaritate. Privită izolat, fiecare dintre aceste acțiuni poate părea modestă, dar împreună ele creează o cultură a ajutorului

reciproc și dau speranță celor care altfel s-ar simți marginalizați sau uitați. Voluntariatul are o dublă valoare: îi ajută pe cei aflați în nevoie și, în același timp, îi formează pe voluntari ca cetățeni responsabili și implicați. În acest fel, fiecare faptă bună devine o cărămidă pusă la temelia unei societăți incluzive.

Gesturile mici nu se limitează doar la proiectele organizate, ci se regăsesc și în viața de zi cu zi. A oferi locul în autobuz, a ajuta o persoană cu dizabilități să traverseze strada, a saluta și a zâmbi unui necunoscut sau a arăta disponibilitate de a asculta pe cineva sunt fapte cotidiene care transmit mesaje de respect și recunoaștere. Pentru cel care primește ajutorul sau atenția, aceste momente pot fi decisive, schimbând o stare sufletească și redând încrederea în oameni. De asemenea, prin repetarea acestor gesturi, ele se transformă treptat în obiceiuri, iar obiceiurile formează cultura unei comunități. Dacă vom învăța să fim atenți la nevoile celor din jur și să oferim sprijin chiar și atunci când pare lipsit de importanță, vom reuși să construim o societate bazată pe respect și bunătate.

Construirea unei lumi incluzive presupune mai mult decât toleranță; este nevoie de acceptare autentică și de valorizarea fiecărei persoane. O lume incluzivă este aceea în care nimeni nu este lăsat la margine, iar fiecare se simte respectat și sprijinit. Aceasta începe cu modul în care gândim și acționăm zi de zi. Dacă vom privi diversitatea ca pe o bogăție și nu ca pe o problemă, atunci vom putea construi relații sănătoase și comunități unite. Școala, familia și comunitatea joacă un rol esențial în transmiterea acestor valori. Elevii pot învăța din experiențele concrete că empatia și solidaritatea sunt fundamentale pentru conviețuirea armonioasă. Profesorii, prin exemplul personal, pot arăta că fiecare copil este important și că niciunul nu trebuie lăsat în urmă. Familia, prin educația de acasă, poate să cultive semințele bunătății și ale respectului față de semeni. Comunitatea, prin implicarea în proiecte sociale și prin valorizarea voluntariatului, poate crea contexte în care aceste valori să fie trăite efectiv.

Puterea gesturilor mici nu trebuie subestimată. Dincolo de marile proiecte și de strategiile oficiale, adevărata schimbare începe de la om la om. O lume mai bună se clădește prin faptele mărunte făcute cu inimă deschisă și cu dorința sinceră de a aduce bucurie celor din jur. Atunci când vom înțelege că fiecare gest contează, vom reuși să construim o lume în care nimeni nu este lăsat deoparte, o lume a solidarității, a respectului și a iubirii. Într-o astfel de lume, diversitatea nu mai este un motiv de separare, ci o sursă de îmbogățire spirituală și culturală. Astfel, prin gesturi simple, dar constante, fiecare dintre noi poate contribui la crearea unei societăți incluzive, în care fiecare om se simte acceptat și prețuit.

Bibliografie

1. Ionescu, M., Radu, I., ”*Didactica modernă*”, Editura Dacia, Cluj Napoca, 2001;

2. Flueraș Vasile, *Teoria și practica învățării prin cooperare, Editura casa Cărții de Știintă*, 2007, Cluj-Napoca;
3. Alois, Gherguț, *Psihopedagogia persoanelor cu cerinte speciale, Strategii de educatie integrata*, Editura Polirom, Iași, 2001.

METODELE ACTIV-PARTICIPATIVE DE PREDARE/ÎNVĂȚARE

Grădinariu Violeta,
Liceul Tehnologic „Alexandru Vlahuță” Șendriceni, Botoșani

Prin metode activ-participative înţelegem toate situaţiile şi nu numai metodele active propriu-zise în care elevii sunt puşi şi care-i scot pe elevi din ipostaza de obiect al formării şi-i transformă în subiecţi activi, coparticipanţi la propria lor formare.

Una din componentele importante ale demersului didactic este alegerea metodelor didactice potrivite nivelului clasei de elevi. Utilizarea metodelor noi (activ-participative), la ora de limba română presupune și adoptarea unui stil de către profesor al cărui accent să cadă pe cerințele elevului, pe trebuințele sale, urmărindu-se ca fiecare să-și descopere singur ceea ce are mai relevant. Stilul autoritar învechit trebuie înlocuit cu stilul democratic, în care rolul profesorul se adaptează persoanei elevului, modelându-se după trăsăturile acestuia.

Profesorul devine un agent motivator, care declanșează și întreține interesul elevilor, curiozitatea și dorința lor pentru activitatea de învățare numai utilizând metode activ-participative. Este indicat ca elevul să fie pus să descopere, să coopereze, să converseze, să cerceteze, să devină actorul principal în cadrul lecției, profesorului revenindu-i sarcina de a observa comportamentul acestuia și de a-l îndruma persuasiv, de a-l ajuta să înțeleagă și să explice punctele de vedere proprii.

Modalitățile de abordare a conținuturilor ce urmează a fi predate, având în vedere nivelul de inteligență al elevilor, poate transforma profesorul în expert al actului de predare-învățare. Nivelul de inteligență diferit al elevilor dintr-o clasă impune lucru diferențiat. Activitățile de învățare (frontale, individuale și pe grupe) trebuie combinate pentru a se atinge obiectivele lecției.

Metoda didactică se dorește a fi o cale de învățare pentru elev, care îi stimulează gândirea critică și creativă. Nu putem afirma că există anumite metode ce conduc la o învățare eficientă, ci ele trebuie căutate, combinate, în funcție de elevi. Nu orice metodă nouă este și eficientă. Nu putem îndepărta total metodele tradiționale, care pot activiza elevii într-un mod satisfăcător. Să ne gândim la conversația euristică (metodă tradițională) care constă într-un dialog, ce are loc între profesor şi elev, interesul elevulului fiind provocat printr-un set de întrebări, care în final duc la descoperirea adevărului. Prin această metodă, elevii sunt determinaţi să facă incursiuni în universul propriu de

cunoaştere şi să facă conexiuni care să-i ajute să dezvăluie noi aspecte ale realității. Această metodă dezvoltă capacitatea de exprimare a elevilor.

Prin intermediul metodelor activ-participative, lecția devine mai atractivă, iar feedback-ul se realizează vizibil mai ușor.

Două metode moderne care pot face lecţia atractivă sunt următoarele: tehnica 6/3/5 şi metoda Philips 6/

Tehnica 6/3/5

Tehnica se numeşte 6/3/5 pentru că există: 6 membri în grupul de lucru, care notează pe o foaie de hârtie câte 3 soluţii fiecare, la o problemă dată, timp de 5 minute (însumând 108 răspunsuri, în 30 de minute, în fiecare grup)

Etapele metodei 6/3/5: împărţirea clasei în grupe a câte 6 membri fiecare; formularea problemei şi explicarea modalităţii de lucru; elevii primesc fiecare câte o foaie de hârtie împărţită în trei coloane; desfăşurarea activităţii în grup;

În ultima etapă are loc o îmbinare a activităţii individuale cu cea colectivă. Pentru problema dată, fiecare dintre cei 6 participanţi, are de notat pe o foaie, 3 soluţii în tabelul cu 3 coloane, într-un timp maxim de 5 minute. Foile migrează apoi de la stânga spre dreapta până ajung la posesorul iniţial. Cel care a primit foaia colegului din stânga, citeşte soluţiile deja notate şi încearcă să le modifice în sens creativ, prin formulări noi, adaptându-le, îmbunătăţindu-le şi reconstruindu-le continuu. Analiza soluţiilor şi reţinerea celor mai bune presupune centralizarea datelor obţinute, discutarea şi aprecierea rezultatelor.

Avantajele acestei metode: oferă elevilor mai puţin comunicativi posibilitatea de a se exprima; similar brainstorming-ului, stimululează construcţia de „idei pe idei”; încurajează solidaritatea în grup şi competiţia între grupuri, îmbinând munca individuală cu cea de echipă; are caracter formativ-educativ, dezvoltând atât spiritul de echipă cât şi procesele psihice superioare (gândirea cu operaţiile ei: analiza ideilor emise de ceilalţi, comparaţia, sinteza, generalizarea şi abstractizarea; dezvoltă imaginaţia, creativitatea, calităţile atenţiei etc);

Am folosit tehnica 6/3/5 la limba română la clasa a VIII-a. Urmând pașii evidențiați mai sus, elevii au primit un fragment dintr-un text literar (*Mirajul*, în vol. *Țara de dincolo de negură* de M. Sadoveanu) la care erau aplicate următoarele cerințe:

- Explicați semnificația secvenței: „Poposind sub revărsarea argintie a unei sălcii, stând amândoi cap la cap, am văzut gângănii înotătoare îmbrăcate în crusta cafenie tivită cu roșu, alungându-se într-o rază de soare.”
- Evidențiați expresivitatea modurilor și timpurilor în acest fragment.

Bibliografie:

- Constantin Cucoș, *Pedagogia*. Ediția a II-a revăzută și adăugită, Editura Polirom, Iași, 2002,
- Nicolae Eftenie, *Introducere în metodica şi studierea limbii şi literaturii române*, Editura Paralela 45, Pitești.
- http://psihopedagogie.blogspot.com
- http://www.scrigroup.com/didactica-pedagogie/Metode-didactice-moderne-de pr34449.php.

Activitate educațională socială „Generații împreună”

Berendei Diana Gabriela,
Școala Gimnazială „Alexandru Macedonski” Craiova

Titlu: *„Generații împreună”*

Participanți: Elevii clasei a VII-a

Loc desfășurare: Căminul de bătrâni

Perioada: februarie-martie 2025

Scopul activității:

Dezvoltarea spiritului civic, a empatiei și a respectului față de persoanele vârstnice, prin implicarea elevilor în acțiuni caritabile și de voluntariat.

Obiective:

- Cultivarea atitudinilor de solidaritate și întrajutorare;
- Stimularea creativității elevilor prin realizarea de obiecte simbolice;
- Îmbunătățirea relației dintre generații;
- Conștientizarea importanței faptelor bune și a implicării sociale.

Descrierea activității:

Elevii clasei a VII-a au desfășurat activitatea educațională socială *„Generații împreună”* în sprijinul bătrânilor de la un cămin de îngrijire. Cu ocazia apropiatei sărbători a Mărțișorului, copiii au confecționat mărțișoare și felicitări cu mesaje de apreciere și încurajare, pe care le-au oferit vârstnicilor.

Totodată, au organizat o mică colectă de fructe și legume proaspete, care au fost donate instituției, contribuind la asigurarea unor alimente sănătoase pentru beneficiari. Întâlnirea a fost un prilej de emoție și bucurie atât pentru vârstnici, cât și pentru elevi, aceștia din urmă înțelegând valoarea gesturilor simple, dar pline de căldură sufletească.

Impactul activității:

- Bătrânii au simțit căldura și respectul comunității;
- Elevii au învățat să dăruiască din inimă și să prețuiască experiența de viață a persoanelor vârstnice;
- Activitatea a consolidat spiritul de echipă și responsabilitatea socială a elevilor.

Concluzie:

Acțiunea *„Generații împreună”* a demonstrat că empatia și solidaritatea sunt valori esențiale în formarea tinerilor și că prin gesturi simple putem aduce lumină în sufletul celor din jur.

PROJET TRADUCTOLOGIQUE – RENCONTRES AVEC DES ÉCRIVAINS

prof.dr. Daniela Sitar-Tăut,
Lycée « Vasile Lucaciu », Baia Mare

Les profondes transformations qu'a connues l'Europe au cours des dernières décennies, tant dans les modes de vie que dans les mentalités culturelles, imposent une relecture du contexte interculturel et une réorientation vers plusieurs axes essentiels : ouverture à l'altérité, relativisation de ses propres représentations, respect de la pluralité identitaire. L'enseignement et l'apprentissage d'une langue étrangère relèvent de cette dynamique interculturelle : ils visent à la fois la préservation de l'identité, par la prise de conscience de sa propre langue et de sa propre culture, et l'élargissement de l'horizon d'action grâce au développement des compétences de communication interculturelle. Comme le souligne Cucoş (1999), « une culture se révèle toujours dans sa confrontation avec les autres ».

La transmission de la langue roumaine ne saurait être dissociée de celle de sa culture et de sa civilisation. Le contact direct avec des écrivains, chercheurs, diplomates, acteurs ou metteurs en scène constitue à cet égard une occasion privilégiée d'approfondir les acquis linguistiques tout en favorisant une connaissance fondée sur l'authenticité et l'expérience vécue. Si la langue roumaine et la langue française ne présentent pas une homogénéité structurelle, l'histoire commune de nos deux nations encourage le dialogue culturel.

Apprendre une langue étrangère signifie inévitablement s'ouvrir à une autre culture et, par ce détour, prendre conscience de sa propre identité culturelle. Huntington, dans Le Choc des civilisations (2007), anticipait que les conflits du futur seraient avant tout culturels, reléguant au second plan les clivages politiques ou économiques.

Notre projet traductologique s'est donné pour mission de stimuler la créativité des jeunes et leur désir d'affirmation, en les préparant à affronter les multiples défis du monde contemporain. La diversité des auteurs sélectionnés, la richesse de leurs styles, mais aussi le développement des compétences plurilingues constituent autant d'éléments formateurs pour la personnalité du jeune Européen d'aujourd'hui.

Si la progression linguistique peut être planifiée et suivie relativement aisément, la progression culturelle demeure une véritable épreuve pour l'enseignant. Elle implique non seulement la dimension cognitive, mais aussi la dimension affective, et suppose un processus cyclique, de déconstruction et de

reconstruction permanentes. La traduction poétique s’est révélée particulièrement exigeante : comprendre et restituer l’intention de l’auteur est un exercice difficile pour des lycéens, même si certains atteignent déjà un niveau C1 en langue principale. Les recours maladroits aux dictionnaires ou à la traduction automatique ont parfois entraîné des contre-sens, corrigés ensuite par un travail attentif sur le contexte et le registre.

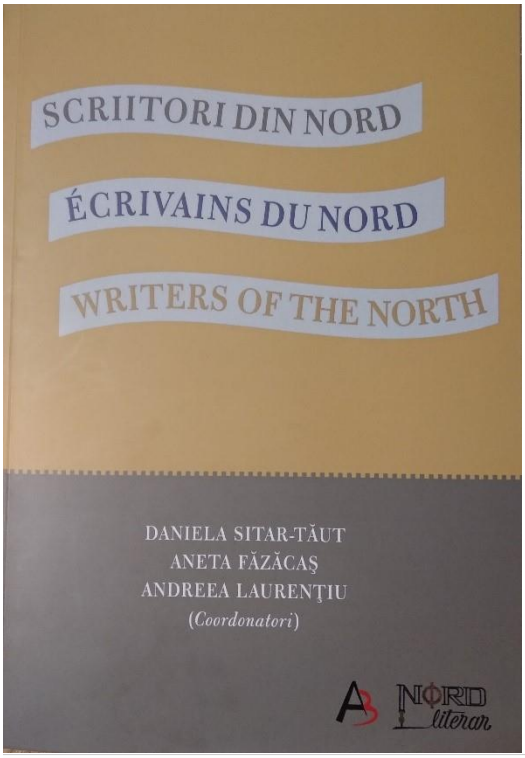
Le projet *Écrivains maramurésois*, amorcé en 2020 mais retardé par la pandémie, a vu le jour grâce à l’implication de nombreuses traductrices. Pour le français : Aneta Făzăcaș, qui a su affiner et polir mes initiatives « à la française », Paula Oros et moi-même ; pour l’anglais : Doina Czibere, qui a proposé une traduction remarquable de la prose du regretté Augustin Buzura, Andreea Laurențiu et Selena Acqui, à qui nous devons également la traduction de cette préface.

Ces dernières années, de nombreux événements ont rapproché les jeunes des écrivains locaux, dont plusieurs se sont affirmés comme des voix majeures de la littérature roumaine, tant sur la scène nationale qu’internationale. Ce travail traductologique a voulu être à la fois un pont entre générations et une manière de promouvoir la littérature du Maramureș.

Deux auteurs présents dans ce volume ne sont malheureusement plus parmi nous : le raffiné George Achim, figure de l’école Echinox, et la profonde Ioana Ileana Ștețco. Ont également pris part à cette aventure : Alexa Gavril Bâle, Gheorghe Mihai Bârlea, Florica Bud, Elena Cărăușan, Betty Kirchmajer-Donca, Rodica Dragomir, Ștefan Jurcă, Vasile Morar, Vasile Muste, Gheorghe Pârja, Nicolae Scheianu, Echim Vancea et le parodiste Lucian Perța. Parmi les prosateurs, nous n’avons pu inclure que l’académicien Augustin Buzura, Ioan Groșan et Marian Ilea.

Cette parution n’aurait pas été possible sans le soutien généreux de Madame Dana Buzura-Gagniuc, directrice de la revue Nord Literar et infatigable promotrice des jeunes talents, à qui j’exprime ici ma profonde gratitude.

Enfin, une précision : nous avons choisi de retenir exclusivement des membres de l’Union des Écrivains de Roumanie, afin de maintenir un critère de valeur, laissant aux traducteurs le soin de sélectionner les textes présentés.

SCRIITORI DIN NORD
ÉCRIVAINS DU NORD
WRITERS OF THE NORTH
DANIELA SITAR-TĂUT
ANETA FĂZĂCAȘ
ANDREEA LAURENȚIU
(Coordonatori)
NORD literar

COLEGIUL NAȚIONAL "VASILE LUCACIU" BAIA MARE
COLEGIUL NAȚIONAL "MIHAI EMINESCU"
CENTRUL UNIVERSITAR "NORD" BAIA MARE
Reprezentanța Maramureș a Uniunii Scriitorilor din România, Filiala Cluj Napoca
Revista "Nord Literar" Baia Mare
romania2019.eu
SCRIITORI ȘI LICEENI ÎN ANUL CĂRȚII 2019
MARIAN ILEA
Desiștea
De la origini ...
Miercuri, 30 ianuarie 2019, începând cu ora 11,00
în SALA FESTIVĂ a Colegiului Național "Vasile Lucaciu",
va avea loc întâlnirea cu tema
Marian ILEA—scriitor MITTELEUROPEAN
Inițiator: prof.dr. Daniela SITAR -TĂUT
Marian Ilea
Zeppelinul piticului
Editura Paralela 45
... până în prezent.

COLEGIUL NAȚIONAL "VASILE LUCACIU" BAIA MARE
COLEGIUL NAȚIONAL "MIHAI EMINESCU" BAIA MARE
UNIVERSITATEA TEHNICĂ din CLUJ NAPOCA CENTRUL UNIVERSITAR "NORD" BAIA MARE
Reprezentanța Maramureș a Uniunii Scriitorilor din România, Filiala Cluj Napoca
Revista "Nord Literar" Baia Mare
romania2019.eu
SCRIITORI ȘI LICEENI ÎN ANUL CĂRȚII 2019
Joi, 28 februarie 2019, începând cu ora 11,00
în SALA FESTIVĂ A
Colegiului Național "Vasile Lucaciu",
va avea loc întâlnirea cu tema
DOI POEȚI... DOI PRIETENI...
DOUĂ DESTINE...
Inițiator: prof.dr. Daniela SITAR TĂUT
Gheorghe Mihai BÂRLEA
Gheorghe PÂRJA

De la test la microfon

Prof. Gaiș Melnic Iulia
Școala Gimnazială Vânători

Intr-un context educațional în continuă schimbare, metodele tradiționale de evaluare nu mai reușesc întotdeauna să surprindă complexitatea competențelor dobândite de elevi, mai ales in clase cu elevi integrați. In era digitală, profesorii sunt provocați să găsească soluții inovatoate și atractive, capabile să valorifice creativitatea și gândirea critică a tinerilor. Una dintre aceste soluții este podcast-ul.

La disciplina Biologie, evaluarea tradițională se bazează, de multe ori, pe teste scrise sau probe orale. Totuși, aceste metode nu surprind întotdeauna modul în care elevii gândesc, relaționează informațiile și le aplică în viața reală. Podcast-ul reprezintă o modalitate modernă de evaluare, care transformă învățarea într-o experiență creativă și interactivă. Aceasta metodă de evaluare trebuie să se bazeze pe o colaborare strânsă între elev și cadrul didactic. Cadrul didactic trebuie să precizeze clar cerințele, perspectiva temporală/ durata procesului de elaborare, să dea indicații privind documentarea bibliografică, să ofere criterii de realizare și criterii de reușită.

Podcast-ul – instrument educational

Un podcast este o înregistrare audio (sau audio-video) prin care elevii pot explica un concept, pot prezenta cercetări, pot discuta în echipă sau pot simula interviuri cu “specialiști”. In biologie, acest format devine o resursă excelentă pentru a întelege și evalua teme complexe într-un mod accesibil și captivant.

Exemple de utilizare a podcast-ului la unitățile de învățare, clasa a VIII a:

1. Ereditatea și variabilitatea la om:
   - Elevii pot realiza un podcast în care explică moștenirea caracterelor (ex. Culoarea ochilor, grupa sanguină);
   - Pot organiza o dezbatere audio-video despre miturile și realitățile din genetica umană;
   - Pot realiza un interviu fictiv cu un „genetician” care explică modul de transmitere a unor boli ereditare.
2. Evoluționism
   - Un podcast narativ despre etapele evoluției omului, povestite ca o „călătorie în timp”;
   - O discuție între elevi despre diferențele dintre teoriile evoluționiste și creaționiste, cu accent pe dovezile științifice;

- Prezentarea unor descoperiri paleontologice majore (fosile, hominizi);

3. Sănătatea omului și a mediului
   - Podcast tematic despre cum influențează alimentația, sportul și odihna, sănătatea organismului;
   - Interviu imaginar cu un medic sau ecologist despre impactul poluării asupra sănătății;
   - Realizarea unei campanii audio de conștientizare privind protectia mediului și prevenirea bolilor.

Avantajele podcast-ului ca metodă de evaluare la Biologie:

- Valorifică gândirea critică și capacitatea de sinteză a elevilor;

- Învățarea devine activă, nu doar receptivă — elevii construiesc conținut, nu doar îl reproduc;

- Isi consolidează cunoștințelor într-un mod personalizat;

- Incurajează învățarea interdisciplinară (biologie – TIC- educatie civică);

- Crește motivația prin caracterul creativ și digital;

- Permite elevilor să își exprime ideile într-un mod mai relaxat decât evaluările clasice;

- Invață să lucreze autonom, să respecte termene și să-și gestioneze timpul — abilități utile în orice examen;

- Produsul final poate fi distribuit și ascultat de intreaga clasă, stimulând cooperarea.

Provocări:

- Necesită ghidaj din partea profesorului pentru a evita informațiile superficiale;
- Elevii au nevoie de criterii clare de evaluare (corectitudinea informațiilor, creativitatea, organizarea conținutului, claritatea exprimării).

Grilă simplă de evaluare:

Tema:.....

Clasa: .....

Nr. Crt.	Criteriu de evaluare	Descriere	Punctaj maxim	Punctaj obținut
1	Corectitudinea științifică	Informațiile prezentate sunt corecte, clare și adaptate nivelului clasei.	20p	
2	Structura și organizarea	Podcast-ul are introducere, cuprins și concluzie; ideile sunt exprimate coerent și logic.	15 p	
3	Creativitatea	Modul original de prezentare: povestire, interviu, dezbatere, efecte sonore potrivite.	15 p	
4	Claritatea exprimării	Limbaj corect, fluent, bine adaptat subiectului; pronunție și intonație clare.	15 p	
5	Integrarea temei	Respectarea temei și a cerințelor profesorului	20 p	
6	Colaborarea în echipă	Participarea echilibrată a tuturor membrilor echipei (dacă se lucrează în grup)	10 p	
7	Utilizarea resurselor digitale	Calitatea tehnică a înregistrării: volum, editare de bază, lipsa zgomotelor deranjante.	5 p	
8	Total		100 p	

Niveluri de performanță (interpretare):

-90-100 p: Excelent – podcast creativ, corect și captivant.

-70-89 p: Foarte bine – informații corecte, prezentare coerentă, mici aspecte de îmbunătățit.

-50-69 p: Bine – informații parțial corecte, exprimare simplă, structură incompletă.

- <50 p: Nivel minim – conținut superficial sau incomplet, exprimare și tehnică necorespunzătoare.

Concluzie

Podcast-ul transformă evaluarea la biologie într-o experiență interactivă și memorabilă. Elevii nu doar reproduc informații, ci le integrează, le explică și le comunică altora. Prin teme precum ereditatea și variabilitatea la om, evoluționismul sau sănătatea omului și a mediului, podcast-ul aduce biologia mai aproape de realitatea cotidiană și ii ajută pe elevi să devină învățăcei activi și responsabili. Prin această metodă modernă de evaluare, educabilii vor ajunge să sondeze și să înteleagă adâncimile unor concepte abstracte.

Bibliografie:

1. Bădescu, I. – *Manual de biologie, clasa a VIII a,* Editura Corint Educational, București, ediție actualizată.

2. Bîrzea, C. (coord.) – *Metodologia evaluării în educație*, Editura Didactică și pedagogică, București, 2005.

3. Cerghit, I. – *Metode de învățământ*, Editura Polirom, Iași, 2006.

4. Iucu, R. – *Managementul clasei de elevi*, Editura Polirom, Iași, 2008.

PLAN DE ACȚIUNE PENTRU INTEGRAREA COPIILOR CU DIZABILITĂȚI

Prof. Lăcrămioara COJOCARU
Școala Gimnazială Nr.3, Piatra Neamț

Planul de acțiune trebuie să fie întocmit și utilizat de toți profesorii din învățământul preuniversitar care au în colectivele de elevi la care predau dintr-o clasă/mai multe clase elevi, elevi cu dizabilități. In acest articol prezint diferite idei de activități pentru atât pentru elevi, cadre didactice, cât și părinți.

Elevi

Idei de activități:

- așezarea optimă a copilului în clasă;
- să stea în prima bancă, cu un coleg cooperant și empatic, care îl ajută la nevoie;
- să nu fie agitație în jurul lui, ca să nu-i distragă atenția, în jurul lui să fie elevi liniștiți;
- materialele didactice care îl ajută la învățare să fie la îndemâna lui;
- jocuri de integrare în colectiv și de cunoaștere mai bine a acestuia*(Pânza încrederii, Schimbă locul!, Ghici cine e? etc.);*
- tehnici dramatice pentru dezvoltarea abilităților sociale și de comunicare (*Tot ca tine sunt și eu, Bingo, Statuile* etc.);
- vizionarea unor filmulețe educative, a unor povești terapeutice, în funcție de cazul de dizabilitate (*Rățușca cea urâtă, Puiul*, *Frumoasa și Bestia* etc.);
- activități de terapie educațională (*meloterapia, terapia ocupațională*);
- conținuturile activităților adaptate în funcție de dizabilitate (*PIP* sau *Plan de remediere*, după caz);
- activități pe baza soft-urilor destinate elevilor cu dizabilități;
- activitățile să fie scurte și să se pregătească mai multe variante pentru fiecare lecție;
- formularea instrucțiunilor într-un mod accesibil;
- alocarea de timp suficient pentru sarcinile de învățare;
- organizarea unor momente frecvente de consolidare și exersare;
- formarea de rutine prin activități similare.

Strategii de învățare

- învățarea individualizată sau individualizarea unor secvențe de învățare;
- tratarea diferențiată;
- metode activ-participative şi practice (jocul de rol, jocul didactic, *Explozia stelară, Ciorchinele, Cubul, Turul galeriei* etc. - adaptate);
- învățarea prin cooperare: în perechi, în echipă;
- valorizarea activității în fiecare oră;
- ancorarea de interesele copilului, hobbyurile lui, activitățile extrașcolare, pentru motivare.

Resurse

- folosirea de material didactic adecvat și ușor de manipulat (socotitori, alfabetar magnetic, carioci, jetoane etc.);
- mijloace de predare/învățare multisenzoriale și distractive, cu material concret-intuitiv;
- mijloace IT (calculator, videoproiector, tabletă, CD-uri etc.);
- cărți/reviste cu imagini;
- fișe cu scheme de fixare;
- resurse educaționale deschise;
- planșe tematice afișate permanent în clasă etc.

Evaluare

- observarea sistematică a comportamentului;
- evaluări orale și scrise diferențiate și cu sprijin (indicații);
- autoevaluarea, dacă e cazul;
- aprecieri verbale;
- fișe de observare a comportamentului, a progresului.

Părinți

Idei de activități

- consultări permanente cu părinții elevului în vederea stabilirii unui plan comun de acțiune și a cunoașterii mai bine a elevului (*Părinți la școală-părinți acasă*);
- activități comune cu invitați de specialitate - psihologi, profesori de sprijin, consilieri școlari (*Împreună vom reuși*);
- activități comune părinți-elevi-învățător (ateliere de lucru- *Rama familiei*, excursii, vizite, serbări etc.);
- lectorate despre integrarea copiilor cu CES, toleranță, tipuri de temperament (*Suntem diferiți?*);
- activități de genul *Schimb de mame* etc.

Strategii de învățare

- lectorate
- dezbateri
- mese rotunde
- workshop-uri
- tehnici dramatice
- expoziții.

Resurse

- ppt-uri tematice
- pliante/reviste/afișe informative
- tehnologii informatizate
- umane: medici de specialitate, psihologi, consilieri școlari, profesori de sprijin.

Evaluare

- observarea sistematică
- chestionare
- portofolii cu produsele activităților.

Cadre didactice

Idei de activități

- colaborarea cu profesorul de sprijin/consilierul școlar (*PIP* sau *Plan de remediere*, după caz);
- plan de intervenție comun cu profesorii de la clasă;
- simpoziane/conferințe/cursuri de formare vizând integrarea copiilor cu CES (*Integrarea copiilor cu CES*);
- ateliere de lucru/mese rotunde în cadrul Comisiei metodice
- activități comune părinți-profesori-elevi (*Copilul vostru-elevul nostru*)
- predarea în echipă cu profesorul de sprijin/consilierul școlar etc.

Strategii de învățare

- mese rotunde
- workshop-uri
- dezbateri
- interasistențe
- lucru în echipă.

Resurse

- pliante/reviste/afișe informative/lucrări de specialitate

- cadru normativ (Ordin Nr. 3124/2017 privind aprobarea Metodologiei pentru asigurarea suportului necesar elevilor cu tulburări de învățare.
- https://edu.ro/ordinul-ministrului-educa%C8%9Biei-na%C8%9Bionale-nr-134220012017-privind-aprobarea-metodologiei-pentru integrarea–elevilor- cu tulburări de învățare;
- Ordin Nr.1985/2016 privind aprobarea metodologiei pentru evaluarea și intervenția integrată în vederea încadrării copiilor cu dizabilități în grad de handicap, a orientării școlare și profesionale a copiilor cu CES, precum și în vederea abilitării și reabilitării copiilor cu dizabilități și/sau CES. https://lege5.ro/Gratuit/geztqmrygqza/ordinul-nr-1985-1305-5805-2016-privind-aprobarea-metodologiei-pentru-evaluarea-si-interventia-integrata-in-vederea-incadrarii-copiilor-cu-dizabilitati-in-grad-de-handicap-a-orientarii-scolare-si-profe/1
- materiale didactice adecvate.

Evaluare

- chestionare
- portofolii.

Bibliografie:

Alexandra CORNEA, Rosie BISETT, Carmen DRAGOMIR ș.a, CES Ghid pentru profesori, ©MagicSens, București, 2019

Rolul voluntariatului în mediul școlar

Frățiman Vlăduț,
Școala Gimnazială „Mihai David” Negrești

Activitățile de voluntariat organizate în școală înseamnă o oportunitate excelentă pentru elevi și profesori, contribuind la dezvoltarea personalității. Aceasta dezvoltă responsabilitatea, spiritul civic și abilitățile de comunicare. Prin participare la aceste acțiuni, elevii învață să colaboreze, să ofere ajutor și să fie mai conștienți de nevoile celor din jur.

Voluntariatul în mediul școlar ajută elevii să își dezvolte empatia și responsabilitatea, stimulând crearea unui mediu educațional mai solidar și mai dinamic. Aceste activități îi ajută pe elevi să colaboreze și să lucreze în echipă, să își dezvolte încrederea în sine și abilitățile de leadership, oferind oportunități de a-și descoperi noi pasiuni și interese.

Una dintre manifestările care implică inițierea voluntariatului în școală este reprezentată de sprijinul colegilor. Elevii mai mari îi pot ajuta pe cei mai mici în diferite sarcini, explicând concepte dificile și încurajându-i să învețe.

Aceste acțiuni dezvoltă răbdarea, abilitățile de comunicare și empatia. În același timp, cei care oferă ajutor își consolidează propriile cunoștințe.

Un alt tip de activitate vizează protecția mediului înconjurător și grija pentru sănătate. Elevii pot organiza campanii de reciclare, plantare de copaci sau curățenie în curtea școlii. Astfel, învață despre responsabilitatea față de natură și importanța unui mediu curat.

Prin campanii de donații pentru familii nevoiașe, centre de plasament sau persoane aflate în dificultate elevii învață despre generozitate și impactul pozitiv al solidarității. Astfel de campanii pot include colectarea de haine, alimente sau rechizite pentru copiii din medii defavorizate. Școlile pot colabora cu organizații umanitare pentru a asigura distribuirea corectă a donațiilor.

Tinerii pot participa la organizarea de expoziții, concursuri sau dezbateri pe teme sociale, activități de voluntariat în școală care dezvoltă creativitatea și abilitățile de organizare. Astfel, s-ar putea organiza o săptămână dedicată diversității culturale, în care fiecare clasă va prezenta tradiții și obiceiuri din diferite părți ale lumii. Astfel, elevii învață să aprecieze diversitatea și să fie mai deschiși către alte culturi.

Elevii nou-veniți într-o școală se pot regăsi în diferite situații de neadaptare. Prin programe de voluntariat , elevii mai vechi îi pot ghida, oferindu-le sprijin și informații utile, creându-se un mediu mai prietenos, reducând stresul celor care încep un nou ciclu de învățământ. În plus, voluntarii își dezvoltă abilități de comunicare și leadership.

Activitățile de voluntariat în școală aduc multe beneficii în mediul școlar.

Prin voluntariat, elevii își îmbunătățesc capacitatea de a lucra în echipă și de a comunica eficient. De asemenea, își dezvoltă încrederea în sine și își formează un spirit de inițiativă.

Instituțiile școlare care promovează voluntariatul devin spații mai deschise, în care elevii se simt în siguranță și apreciați, contribuind la reducerea bullyingului și la creșterea respectului reciproc.

Activitățile de voluntariat în școală pot fi utile în alegerea unei cariere prin descoperirea domeniilor îndrăgite și dezvoltarea abilităților valoroase.

Acțiunile de voluntariat în rândul elevilor și părinților sunt percepute ca fiind pozitive. Multe familii consideră că implicarea în activități de voluntariat ajută la formarea unor valori importante, precum responsabilitatea, empatia și dorința de a contribui la binele comun. De asemenea, părinții recunosc beneficiile sociale și educaționale ale voluntariatului, cum ar fi dezvoltarea abilităților de comunicare și lucrul în echipă. Totodată, acest tip de activitate îi ajută pe copii să se simtă mai conectați la comunitatea lor, fiind o oportunitate de a învăța din experiențele altora și de a înțelege mai bine nevoile celor din jur.

Pentru a participa la activități de voluntariat elevii ar trebui să se intereseze de proiectele desfășurate în școală, să propună noi inițiative împreună cu ceilalți colegi și să colaboreze cu ONG-uri sau instituții locale pentru a aduce proiecte în școală.

Trebuie să încurajăm participarea elevilor la activități de voluntariat în școală pentru că au impact semnificativ asupra acestora și asupra membrilor comunității, contribuind la dezvoltarea responsabilității, empatiei și a spiritului de echipă și oferindu-le abilități valoroase pentru formarea personalității.

Împreună suntem puternici
Proiect de incluziune social

Frățiman Lăcrămioara,
Școala Gimnazială „Mihai David„ Negrești

Există adevărul că toţi suntem diferiţi, dar în aceleaşi timp, egali. Semnul de egalitate care s-ar pune în relaţiile pe care le împărtăşim cu cei din jurul nostru nu vine din spaţiul pe care-l ocupăm şi nici de la ceea ce considerăm că ceilalţi aşteaptă de la noi. Semnul de egalitate este dat de respectul faţă de cel de lângă noi şi de posibilitatea de comunicare pe care trebuie s-o valorificăm. Posibilitatea care ne este oferită necondiţionat şi care trebuie valorificată cu grijă pentru a identifica oportunităţile oferite de convieţuirea cu celălalt.

Capacitatea de a primi şi de a dărui trebuie împărtăşită de la cea mai fragedă vârstă pentru a putea ajunge la realizarea scopului dorit, şi anume la conceptul de cultură universală în care fiecare să -şi regăsească specificul naţional şi să se bucure de acesta fără teama de a fi judecat sau ignorat.

Termeni ca majoritar, minoritar nu trebuie să aibă un sens peiorativ, nu trebuie să fie armă în mâna noastră, nu trebuie să aruncăm unul asupra celuilalt povara identităţii, nu trebuie să fim „mono” ci trebuie să fim „inter”, nu trebuie să fim „eu şi celălalt”, ci „ eu împreună cu celălalt”.

Scopul proiectului „Împreună suntem puternici îl reprezintă creșterea nivelului de conștientizare a importanței lucrului cu elevii pe probleme de incluziune socială. Obiectivele specifice ale proiectului vizează educarea abilităţii elevilor din grupul țintă, de a învăţa să aprecieze diversitatea atât în școală, acasă, în centre pentru copiii cu C.E.S, participarea activă în acţiuni ce presupun schimbarea comportamentului și a atitudinii față de diferite grupuri pe care le-ar putea discrimina din cauza stereotipurilor și a prejudecăților, antrenarea copiilor în activităţi practice ce evidenţiază diversitatea, formarea relaţiilor între elevi în sensul incluziunii sociale a celor aflaţi în dificultate.

Prin implementarea proiectului se așteaptă următoarele rezultate cantitative și calitative: un punct de documentare în școală (pentru diversitate), o expoziţie cu lucrări ale copiilor pe tema interculturalităţii, formarea unor bune practici în domeniul diversităţii, egalitatea şanselor şi nediscriminarea, asigurarea protecţiei împotriva abuzului şi exploatării copilului și activităţi devenite tradiţie în instituția noastră, în domeniul diversităţii.

Sustenabilitatea proiectului este susţinută prin menţinerea şi dezvoltarea parteneriatelor încheiate în cadrul proiectului, noi proiecte pe tema incluziunii sociale, ce vor fi elaborate după finalizarea proiectului, activităţi pe aceeaşi temă ce vor deveni tradiţie în școală, un punct de documentare pentru evidenţierea incluziunii sociale, expoziţii cu lucrări ale copiilor, materiale informative despre proiect şi activităţile sale.

Se organizează activități de promovare/ mediatizare și de diseminare a proiectului urmărind promovarea prin şedinţe cu părinţii pe unitate, mese rotunde, seminarii informative, promovarea proiectului în cadrul Cercului pedagogic și în cadrul Comisiilor metodice, promovarea prin pliante

şi postere oferite unităţilor şcolare din împrejurimi, Mass-mediei, comunităţii locale, în general, publicarea unor articole din proiect în reviste de specialitate.

Împreună împotriva violenței - proiect educativ de prevenire și combatere a violenței în mediul școlar

Profesor Mirela Diaconescu
Școala Gimnazială ”Spiru Haret”, Dorohoi

ARGUMENT

Mai mult decâ oricând, școala are datoria să asigure un climat de securitate tuturor celor ce își desfășoară aici activitatea. Pentru realizarea acestui deziderat se impune colaborarea cu familia şi comunitatea, precum şi cu diverse organisme cu atribuţii în plan educativ și, care prin activitățile desfășurate pot contribui la formarea tinerilor. Şcoala nu mai poate să se rezume la transmiterea cunoștințelor la o disciplină sau alta ci, prin activitățile extracurriculare trebuie să contribuie la dezvoltarea abilităților sociale, emoționale, trebuie să formeze caractere, să educe tânărului pentru a ști să învețe, să culeagă informații și să le selecteze punând accent pe calitatea acestora.

Există multe situații: neglijarea copiilor, lipsa de informaţie, agresiunea mijloacelor mass-media, plecarea părinţilor la muncă în străinătate, situații conflictuale în cadrul familiei, etc., care conduc la creşterea cazurilor de violenţă din şcoli și a violenței în general. Astfel există situații în care copilul ia primul contact cu violenţa în cadrul familiei sale, extinzând apoi comportamentele violente asupra altor persoane din afara familiei. Pe de altă parte, și inver, comportamentele violente ce nu sunt învăţate în mediul familial,dar care sunt văzute de copil în jurul lui, se răsfrâng asupra membrilor familiei.

De cele mai multe ori copii cu dizabilități, cu probleme de învățare sau cei care provin din medii dezavantajate sunt victime ale violenței fizice sau verbale, atât în școală dar și in afara ei. Astfel ne propunem ca să oferim mijloace acestor copii pentru a semnala, a cere ajutorul sau cum să prevină astfel de manifestări. Un rol important îl au și copii martori la astfel de acțiuni, care de cele mai multe ori au o atitudine pasivă sau evită să discute despre așa ceva. Este important să le oferim mijloace prin care să învețe să-și schimbe atitudinea față de aceste evenimente, cum să le gestioneze, lucru foarte important în formarea lor ca adulți.

Avem în vedere în mod deosebit fenomenul bullying și mai nou cyberbullying, care devin tot mai frecvente în mediul școlar, comportamente despre care se știe că pot fi învățate atât în familie dar și în alte medii. Acest tip de manifestare este favorizat de diferențele sociale, de etnie, religie, gen, situație materială, caracteristici fizice iar efectele asupra copiilor sunt foarte neplăcute, atât din punct de vedere emoțional cât și sub aspectul comportamentelor ce se pot manifesta.

Elevii au nevoie să trăiască într-un mediu în care se simt în siguranță și să învețe să rezolve situațiile dificile într-un mod corect. Astfel, prin desfășurarea activităților din cadrul proiectului ne propunem să identificăm diferite forme de violență, modalități de prevenire și abordare a unor astfel de situații, dar și conștientizarea consecințelor acestor manifestări în diverse planuri: psihic, fizic, familial, social, etc..

SCOP

Dezvoltarea și aplicarea unor tehnici de identificare a tipurilor de violență şi de gestionare a acestor manifestări în rândul elevilor – în mediul online, dar și în realitatea cotidiană. Cunoașterea consecințelor manifestărilor de violență, indiferent de modul de manifestare.

OBIECTIVE:

- Oferirea de variante pentru rezolvarea conflictelor, de orice tip și în orice loc, între elevi.
- Formarea unui comportament asertiv în situaţii care pot fi urmate de acte de violenţă.
- Conștientizarea/sensibilizarea elevilor în legătură cu consecinţele actelor de violenţă.
- Creșterea gradului de implicare voluntară a elevilor în activităţii de prevenire a violenţei.
- Adoptarea unui comportament bazat pe respectarea normelor de convieţuire socială.

LOCUL DESFĂȘURĂRII: Școala Gimnazială ”Spiru Haret”, Dorohoi

PERIOADA: octombrie 2024 – mai 2025

ECHIPA DE PROIECT:

- Coordonator: prof. Diaconescu Mirela
- Membri: profesori – C.B., M.L., B. L., consilier școlar, profesor itinerant, părinți, alți profesori și elevi din școală interesați de activitățile propuse.

RESURSE:

- umane: elevi, părinți, cadre didactice, reprezentant Poliția Dorohoi, reprezentant Judecătoria Dorohoi/Botoșani.
- materiale: fonduri proprii, sponsorizări.

GRUP ȚINTĂ: elevi din clasele a VII-a, părinți, alte cadre didactice.

REZULTATE AȘTEPTATE:

- informarea elevilor cu privire la efectele violenței și a tipurilor de violență, incluzând și formele de „bullying” și ”cyberbulling, cauze, efecte, primele semne ale agresiunilor, cum poate fi fenomenul prevenit, cui se pot adresa copiii care se află în astfel de situații.

ACTIVITĂȚI ÎN CADRUL PROIECTULUI

Nr. crt.	Denumirea activității	Termen de realizare	Responsabil	Modalități de evaluare a activităților
1.	Prezentarea proiectului la clasele implicate în vederea formării echipelor de lucru. Stabilirea calendarului activităților, termenilor și a formelor de organizarea.	Octombrie 2024	Prof. Diaconescu Mirela Echipa de proiect	Pregătirea documentației. Înregistrarea, semnarea documentelor. Proiect experimental inițiat de Salvați Copii, Ora de net.
2.	***Și glumele dor!*** Dezbatere: prezentarea termenului, tipuri, forme de manifestare, consecințe.	Octombrie 2024	Prof. B.C. Profesor itinerant	Materialele prezentate (atât format digital cât și format letric).
3.	Stop ***Cyberbulling!***	Noiembrie 2024	Prof. Diaconescu Mirela Prof. M. L.	Materiale realizate de elevi. Imagini de la activitate. Fișă de evaluare a activității. Postere/afișe realizate de elevi
4.	***Detectivi pe urmele violenței în școala!*** – cercetarea fenomenului în clasa/școala noastră	Februarie Martie 2025	Prof. Diaconescu Mirela Prof. C.M. Consilier școlar	Expunerea la C. D. I. a materialelor realizate/colectate de elevi în periada respectivă
5.	Ce știm și mai ales, ce nu știm despre delicvența	Aprilie 2025	Prof. Diaconescu Mirela	Imagini de la activitate.

	juvenilă – una din consecințele grave ale violenței.		Reprezentant Poliția Dorohoi.	Fișă de evaluare a activității.
6.	***Violența nu te face mai puternic, ci educația!*** – activitate de prevenire a absenteismului și abandonului școlar.	Mai 2025	Prof. Morariu L. Consilier școlar,	Imagini de la activitate. Fișă de evaluare a activității. Produse ale activității realizate de elevi.
7.	Finalizarea proiectului	27 - 31 mai 2025	Echipa de proiect	Chestionar aplicat elevilor din grupul țintă. Realizarea unui portofoliu al proiectului. Mediatizare în presa locală.

Voluntariatul în sistemul educaţional românesc

Prof. înv. primar: Hernest Filica
Școala Gimnazială „Mircea cel Bătrân”, Curtea de Argeș

De ce voluntariat în educaţie? – o întrebare care îşi găseşte răspunsul în chiar definirea conceptului: ca acţiune cu motivaţie intrinsecă şi fără aşteptări de recompensă, de a veni în sprijinul celui care se află într-o situaţie de criză, o situaţie-problema. . În domeniul educaţiei pot fi identificate anumite crize, limite şi blocaje care intervin (generate de probleme economice sau de ordin social ce apar de-a lungul timpului) în vastul proces instructiv-educativ din şcoli şi care, în mod implicit, au rezonanţă în viaţa socială şi profesională a comunităţii de mai târziu.

Rata mare a absenteismului şi abandonului şcolar, situaţii materiale precare şi imposibilitatea familiei de a susţine pregătirea educaţională a copilului, lipsa unor condiţii şi dotări materiale şi tehnice moderne în unităţile şcolare, lipsa de informare şi consilire parentală, posibilităţi limitate ale comunităţilor locale de a spijini actul educaţional, de a stimula şi recompensa eforturile celor implicaţi, etc – sunt doar câteva exemple de factori/probleme care frânează succesul în educaţie.

Odată identificate aceste situaţii-problemă, putem contura şi formula şi ţintele pe care voluntariatul şi le propune: susţinerea egalităţii şanselor educaţionale a tuturor copiilor, sprijin în educarea şi consilierea familiei, dezvoltarea instituţională a unităţilor furnizoare de educaţie, susţinerea educaţiei pe tot parcursul vieţii pentru o dezvoltare integrală a personalităţii individului, promovarea şi susţinerea educaţiei de tip incluziv ş.a. Pentru a soluţiona problemele la care se raportează şi a-şi realiza scopurile fixate, voluntariatul trebuie să funcţioneze pe mai multe planuri şi să fie exersat de către toţi factorii implicaţi în educaţie, şi anume familie-şcoală-comunitate. “într-o comunitate, mediul educaţional nu se rezumă la mediul şcolar (...) mediul educaţional comunitar are posibilitatea să se cristalizeze şi să se coalizeze în procesul de educaţie continuă a cetăţenilor”1 .

Aşadar, cine sunt voluntarii şi cine sunt beneficiarii? Pentru a răspunde nevoilor şi cerinţelor educaţiei şi pentru a obţine succesul, acest demers de voluntariat trebuie să realizeze permanent schimbul de roluri astfel ca fiecare să îşi asume atât rolul de voluntar, cât şi pe cel de beneficiar. Familia şi comunitatea îşi vor asuma responsabilităţi de susţinere (ca voluntari) a educaţiei din şcoală şi sprijin în soluţionarea şi depăşirea limitelor procesului instuctiv-educativ desfăşurat aici (şcoala= beneficiar), şi, invers, şcoala(ca voluntar) trebuie să răspundă şi să susţină nevoile societăţii (=beneficiar) de dezvoltare durabilă.În urma unor asemenea interacţiuni şi forme de voluntariat exersate pe rând de actanţii principali din educaţie, rezultatele nu pot fi altele decât de un real câştig pentru toate părţile

implicate. Dacă educaţia în spiritul voluntariatului începe din familie (chiar şi în formele ei cele mai simpliste) şi este complementată apoi de demersul educativ formal din cadrul instituţiilor de învăţământ (implicit prin educaţia de tip nonformal), în mod cert va fi exersată ulterior, în cadrul comunitar al societăţii, de către adultul responsabil, capabil de acţiune şi schimbare. În primul rând subliniem, deci, importanţa şi nevoia de implicare a familiei în traseul educaţional al copiilor, întrucât plecând dintr-un cadru familial centrat pe reuşita şcolară a copilului, se asigură baza pe care va interveni ulterior şcoala.

\ S-a demonstrat prin riguroase studii de cercetare că reuşita şcolară a copilului este strâns legată de concepţia asupra educaţiei a părinţilor, aşa cum şi insuccesul copilului, care creşte într-o familie ai cărei membri nu au beneficiat de servicii educaţionale şi prin urmare nu acordă interes nici în cazul educaţiei copilului. Şi într-un caz şi în altul, şcoala se alfă în obligaţia de a lansa părinţilor invitaţia la cooperare, la implicare în educaţie, oferind şanse egale tuturor: o bună informare, o strategie de consiliere a părinţilor inactivi iniţial, un program de sprijin alături de fundaţii sau organizaţii non-profit, şedinţe, întâlniri, ateliere de lucru în comun etc., toate acestea pot aduce alături, ca parteneri şi voluntari părinţii. Amintim aici formula celor şapte modalităţi de implicare a părinţilor în spaţiul educaţional, elaborată de Joiyse Epstein3 , între care se regăseşte voluntariatul, ca manieră de implicare productivă a familiei în activităţile şcolii.

Pornind de la premisa că în cadrul familiei copilul beneficiază de primele experienţe educative – iar dacă nu este aşa, şcoala şi comunitatea trebuie să intervină ca voluntari în acţiuni de educaţie a părinţilor şi consiliere – , şcoala are, apoi, rolul de a forma la elevi spiritul de receptivitate, capacitatea de iniţiativă, angajarea responsabilă în indentificarea problemelor comunităţii şi proiectarea de direcţii de acţiune pentru soluţionarea acestora. Iar cadrele didactice, ca “facilitatori”/ “moderatori”, “ trebuie să manifeste foarte multă receptivitate, îngăduinţă şi să ofere mereu un răspuns la solicitările elevilor şi ale comunităţii”4 . Aşadar, profesorii sunt cei care conduc şi orientează actele de voluntariat ale elevilor/şcolii în comunitate şi tot ei trebuie să aducă soluţii la problemele şcolii prin atragerea de sponsori/ parteneri, demararea de proiecte educaţionale, înfiinţarea de asociaţii de părinţi, atragere de fonduri de la comunitatea locală, implicarea ONG-urilor etc. Practicând alături de cadrele didactice primele practici de sprijin, de voluntariat, elevii/tinerii vor realiza tranziţia de la şcoală la o viaţă activă socială.

Ca voluntari pentru obţinerea succesului şcolar, factorii sociali de bază – administraţia locală, instituţiile de cultură, ONG-urile, agenţii economici – pot susţine eforturile şcolii de dezvoltare prin acţiuni de amenajare/dotări cu materiale, echipamente tehnice moderne, extinderi ale spaţiilor şcolare,

finanţarea de programe after-school, înfiinţarea unor centre de recreere, cluburi de dezvoltare a abilităţilor şi talentelor copiilor. De asemenea pot fi aplicate programe de finanţare prin atragere de fonduri, sponsorizări, prin care să fie promovată educaţia incluzivă, soluţionând o parte din problemele identificate la nivelul grupurilor vulnerabile: grupuri dezavantajate din punct de vedere material şi social, copii cu nevoi speciale de educaţie, a căror integrare în învăţământul de masă este necesară, şi de multe ori condiţionată de prezenţa şi sprijinul permanent al unei persoane specializate în acest domeniu, care să lucreze alături de profesorul de la clasă.

Pentru a asigura un mediu cu condiţii optime de formare a abilităţilor elevilor şi care să răspundă intereselor lor de dezvoltare, este necesară o implicare din partea reprezentanţilor comunităţii. De exemplu, învăţarea şi exersarea rolurilor profesionale poate fi realizată în cadrul unor activităţi la care să participe şi să impărtăşească impresii specialişti din diverse domenii de activitate: cadre din domeniul medical, ingineri, manageri de companii. O astfel de experienţă va fi un punct de referinţă în orientarea profesională a elevilor, iar activităţile extraşcolare, şi parteneriatele educaţionale, răspund cu succes acestor nevoiAcces la educaţie pentru grupurile dezavantajate, Ed. Didactică şi Pedagogică, R.A., Bucureşti, 2007, pag. 103 4 Velea, L.S., Toderaş, N., Ionescu, M., “Participarea elevilor în şcoală şi în comunitate. Ghid pentru profesori şi elevi”, TEHNE Centrul pentru Inovare şi dezvoltare în educaţie, ed. Agata, Botoşani, 2006, pag. 49 La rândul lor, elevii/tinerii îşi pot asuma rolul de voluntar în acţiuni pe care învaţă să le gestioneze pe cont propriu, pornind de la probleme pe care le vor identifica ei înşisi. De la acţiuni ce se pot iniţia chiar de la vârstele şcolarilor mici – problema mediului înconjurător care necesită ecologizare, şi până la activităţi de voluntariat mai ample, elevii/tinerii sunt antrenaţi în veritabile exerciţii de interacţiune cu comunitatea într-un spaţiu de acţiune pe care învaţă să-l observe, să-l investigheze, pentru ca mai târziu, ca adulţi respnsabili, să-l poată gestiona şi dezvolta.

Un exemplu de acţiune voluntară, care dă răspuns, pe de altă parte şi provocărilor educaţiei intergeneraţionale, este sprijinul acordat de tineri generaţiilor vârstnice în a înţelege şi învăţa să utitlizeze mijlocele şi tehnologiile moderne de comunicare din prezent. Sunt vizate astfel două grupuri ţintă: tinerii, care se implică în probleme actuale ale societăţii şi vârstnicii, care sunt reintegraţi în viaţa comunităţii moderne. Astfel de exemple pot completate de numeroase alte oportunităţi pe care atât şcoala cât şi societatea trebuie să le promoveze. Prin toate aspectele pe care le-am pus în discuţie, putem concluziona că posibilităţile de interacţiuni şi exerciţii de voluntariat în spaţiul educaţional pot fi multiple şi variate. Iar dacă aplicăm o abordare pe termen lung, având prespectiva durabilităţii, putem observa că, deşi vorbim de voluntariat – acţiune care nu urmăreşte un câştig –, beneficiile sunt multiple: o şcoală care investeşte voluntari în societate, va beneficia în viitor de un spaţiu social mai bine

dezvoltat, şi care îi va garanta condiţii mai bune de desfăşurare a actului educativ, aşa cum, o societate care este partener voluntar în educaţie, va dispune mai târziu de generaţii responsabile şi capabile de acţiune, de forţă de muncă în raport cu cerinţele şi dezvoltarea socială.

Astfel, având aceeaşi ţintă – “education as a Local Public Good”5 – şcoala, familia şi comunitatea acţionează, în acelaşi spaţiu de comunicare, “camera comunităţii”6 ,una în favoarea celeilalte, exersând şi aplicând practica voluntariatului Rezumat Privită din perspectiva educaţiei, practica voluntariatului este raportată la interacţiunea factorilor principali ai educaţiei: familia, şcoala, societatea. Interdependenţa acestora descrie un exerciţiu de sprijin reciproc, în care rolurile de voluntar şi beneficiar sunt pe rând asumate de fiecare dintre ei. O comunitate care susţine dezvoltarea actului educativ din şcoală, va beneficia ulterior de generaţii de profesionişti, de actori sociali implicaţi, activi şi capabili de schimbare; pe de altă parte acţiunile de voluntariat ale instituţiilor şcolare şi reprezentanţilor lor de a răspunde nevoilor comunităţii, vor contribui la rezolvarea problemelor actuale ale societăţii. Se constată că rezultatele unor astfel de acţiuni voluntare nu sunt temporare sau imediate, ci, abordate pe termen lung, vizează dezvoltarea durabilă atât în spaţiul educaţional, cât şi în cel social.

Bibliografie:

1. Velea, L.S., Toderaş, N., Ionescu, M., “Participarea elevilor în şcoală şi în comunitate. Ghid pentru profesori şi elevi”,

2.Acces la educaţie pentru grupurile dezavantajate, Ed. Didactică şi Pedagogică, R.A., Bucureşti, 2007

3. Benabou, R., “Working of a City: Location, Education and Production”, The Quarterly Journal of Economics, vol.108, no.3(august 1993), p.624 6 Godfrey, C., Parteneriat şcoală-familie-comunitate. Ghid pentru cadrele didactice, Proiect PHARE 2004. Acces la educaţie pentru grupurile dezavantajate, Ed. Didactică şi Pedagogică, R.A., Bucureşti, 2007, pag. 7

Rolul voluntariatului în dezvoltarea personalității elevilor

Profesor înv. primar Spiridon Anicuța
Şcoala Gimnazială ,, Mircea cel Bătrân ,,Curtea de Argeș

Voluntariatul este o activitate ce poate dezvolta armonios personalitatea unui elev care învaţă să fie bun fără a aştepta vreo recompensă materială. Implicat în activităţi de voluntariat, elevului i se oferă de fapt şansa descoperirii propriilor abilităţi şi dobândirea altora, beneficiile calităţii de a fi voluntar fiind numeroase. voluntariat, dezvoltă, personalitatea, altruism.

Din fericire, ideea de voluntariat prinde contur în ţara noastră. Există o tendinţă crescândă din partea tinerilor de a se implica în activităţi de voluntariat care îi provoacă să se implice activ în societate. Altruismul este şi trebuie să fie trăsătura principală a voluntarului, dorinţa de a sprijini pe cei din jur, de a se implica în problemele comunităţii fiind motivaţia unui tânăr de a deveni preocupat a ajuta fără recompense materiale.

Voluntariatul înseamnă, în primul rând, interacţiune cu oameni care au aceleaşi aşteptări şi care se raportează la aceeaşi grilă de apreciere, fapt care ajută copilul să se descopere, să se regăsească şi, astfel, să construiască împreună un sistem de valori cu ajutorul căruia să intervină pentru a schimba radical o situaţie. Prin această activitate copilului i se oferă şansa să-şi descopere propriile abilităţi, dar şi să dobândească altele.

Este cunoscut faptul că unii copii sunt în mod natural sociabili, în timp ce alţii sunt caracterizaţi de timiditate şi le este greu să se integreze. Voluntariatul are un rol hotărâtor în dezvoltarea personalităţii copilului, întrucât contribuie la dobândirea abilităţilor de comunicare şi relaţionare socială. Obţinând aceste abilităţi, încrederea în sine creşte, imaginea de sine se conturează, iar respectul pentru ceea ce îl înconjoară se creionează. În acest sens, a voluntaria înseamnă a crea legături constructive şi durabile între oameni şi comunităţi, în aşa fel încât oferă copilului posibilitatea de a exersa şi de a dezvolta abilităţile sociale.

Având în vedere că în viaţa unui copil pot exista şi momente dificile (neînţelegeri în familie, divorţul părinţilor, etc.), activităţile de voluntariat pot fi un beneficiu, pentru că reduc riscul de depresie. Înconjurat în permanenţă de oameni, tânărul experimentează metode de socializare care îi permit să depăşească mai uşor eventualele impedimente de ordin moral.

Prin voluntariat copilul învaţă să fie responsabil de faptele sale, deoarece ştie că alţi oameni depind de munca lui şi, de aceea, se va strădui să-şi facă treaba cât mai bine. Responsabilitatea este o calitate pe care o dobândeşte prin felul în care decide să acţioneze şi să reacţioneze, indiferent de circumstanţele în care se găseşte.

Copilul deprinde abilitatea de a lucra în echipă, implicându-se activ şi căutând soluţii. Devine înţelegător faţă de problemele celorlalţi şi încercă să le rezolve. De altfel, în acest mod, dezvoltă şi calitatea de a fi empatic, pentru că va încerca să ia locul celui aflat în dificultate şi să găsească cea mai bună cale de a-l determina să depăşească momentul.

Voluntarul învaţă să adopte o atitudine tolerantă faţă de cei din jurul său, învaţă că acceptarea şi aprecierea diversităţii este soluţia pentru a comunica în mod constructiv în situaţii sociale diverse.

În perioada şcolarizării se oferă posibilitatea elevului să experimenteze voluntariatul. Se ştie că dascălii promovează acest tip de activitate, pentru că i-au înţeles beneficiile. Există o preocupare continuă la nivelul fiecărei şcoli de a implica educabilii în cât mai multe acţiuni de voluntariat, elaborând an de an un *calendar de fapte bune* al celor care doresc să-şi ofere ajutorul necondiţionat. Şi, nu de puţine ori am fost plăcut surprinşi să aflăm că singuri, elevii noştri, au iniţiat proiecte la nivelul clasei sau al şcolii, prin care solicitau ralierea altor colegi în scopul rezolvării unei probleme a comunităţii.

Elevii implicaţi în activităţi de voluntariat pentru protecţia mediului conştientizează mai uşor importanţa respectării şi ocrotirii naturii, fiind responsabilizaţi faţă de impactul pe care îl are comportamentul individului asupra mediului inconjurator. Expunându-le sursele de poluare, prezentându-le factorii de mediu şi rolul lor, şi implicându-i efectiv în colectarea deşeurilor aflate în spaţiul public, va creşte gradul de educaţie ecologică în rândul tinerei generaţii.

Prin voluntariatul de promovare a valorilor şi tradiţiilor culturale româneşti, copilul va înţelege care-i sunt rădăcinile şi devine conştient şi mândru de identitatea sa culturală. Astfel, încrederea în forţele proprii creşte, iar societatea va câştiga un individ ce se va raporta la adevăratele valori care ne definesc.

Solidaritatea ar trebui să fie o constantă a vieţii omului. Astfel, iniţiativele voluntare de sprijinire a persoanelor a căror condiţie socială este defavorabilă, trezesc în copil dorinţa de a fi solidar, de a face bine şi de a-şi oferi ajutorul, manifestând înţelegere faţă de cei aflaţi în neputinţă.

Elevul se va simţi împlinit dacă activităţile la care participă din proprie iniţiativă răspund nevoilor individuale sau ale comunităţii din care face parte. Răbdarea, îngăduinţa, cordialitatea sunt

calităţi pe care le câştigă dacă este încurajat să-şi folosească inteligenţa şi ingeniozitatea. De asemenea, creativitatea şi originalitatea pot fi stimulate atunci când copilul este antrenat în acţiunile voluntare, abilităţi ce vor contribui la formarea sa. Acestea corespund profilului unui voluntar care promovează un stil de viaţă bazat pe inovaţie în spiritul evoluţiei societăţii căreia îi aparţine.

Voluntariatul este, în esenţă, un mod plăcut, constructiv şi incitant de a petrce timpul liber. Copilul va fi ferit de anturajul nepotrivit, de eventuala idee a inutilităţii lui sau de anxietate, pentru că va avea întotdeauna această alternativă de a fi *altfel* decât ceilalţi care nu împărtăşesc această idee.

Oportunitatea majoră ce derivă din această îndeletnicire constă în lărgirea orizontului abilităţilor profesionale. Pentru elev este cel mai eficient mijloc de a alege cariera care i se potriveşte, de a găsi mai târziu un loc de muncă care să-i placă, care să-i satisfacă aşteptările şi care să-l motiveze permanent.

Neţinând seama de tipul de voluntariat pentru care se optează, acesta rămâne o acţiune complexă ce reprezintă investiţie în propria persoană. Copilul, indiferent de vârstă, reuşind să ajute pe alţii, protejând mediul în care trăieşte, promovând valorile, în acelaşi timp se ajută şi pe sine, dezvoltându-se *frumos*. Dacă tinerii au experienţe pozitive în calitate de voluntari, şansele ca ei să desfăşoare acest tip de activităţi în întreaga lor existenţă sunt mari. În acest mod, ei vor încuraja alţi tineri să devină voluntari la rândul lor, deci să acţioneze întru realizarea şi desăvârşirea binelui comun.

Bibliografie:

1. Simon, Marinela Cristina, *Voluntariatul în domeniul social*, Editura Institutul European, Colecţia Academica, Iaşi, 2017

„Din suflet pentru suflete!”

Prof. pentru educație timpurie, Baban Iuliana-Sonia
Școala Gimnazială Păulești, județul Vrancea
Grădinița cu program normal Fundătura

„Voluntariatul este activitatea de interes public desfășurată din proprie inițiativă de orice persoană fizică, în folosul altora, fără a primi o contraprestație materială; actvitatea de interes public este desfășurată în domenii cum sunt: asistență și serivciile sociale, protecția drepturilor omului, medico-sanitar, cultural, artistic educativ, de învățământ, științific, umanitar, religios, filantropic, sportiv, de protecție a mediului, social și comunitar și de altele asemenea.” Legea nr 339 din 17 iulie 2006

A fi voluntar este un lucru extrem de important pentru fiecare persoană. În cadrul activităților de voluntariat învățăm lucruri care ne vor fi de ajutor pe parcursul întregii vieți, cum ar fi munca în echipa, responsabiliatea, empatia, dar și răbdarea.

Din păcate sunt mulți oameni care definesc voluntariatul ca fiind o muncă neplătită a unor oameni, în realitate voluntariatul este o activitate mult mai profundă decât atât. În întreaga lume sunt milioane de semeni de-ai noștri sau poate chiar necuvântătoare care au nevoie de ajutor într-un mod sau altul și astfel fiecare dintre noi poate devein un bun voluntar, putem să oferim atât cât ne permitem și nefiind vorba doar de lucruri materiale. Putem să dăruim lucruri materiale, dar și timp din timpul nostru. Acesta fiind extrem de prețios pentru cineva care nu are o familie cum noi din fericire o avem.

Activitățile de voluntariat ne ajută să vedem dincolo situatiile dincolo de zona noastră de confort, de cercul nostru de prieteni , de familia noastră și de tot ce ne înconjurăm noi zilnic.

Este bine cunoscut că această activitate non-profit, nu este numai despre investiție în tine însuți, înseamnă să te conectezi la colectivitate, să socializezi, să fii util într-un mod distractive, înseamnă să aparții unui grup pe care să-l sprijini necondiționat în timpul liber.

Pornind de la defința sus menționată aleg să detaliez o activitate de voluntariat la care am luat parte și care a avut un impact major asupra mea ca persoană. Această activitate fiind activitatea mea de debut în voluntariat! În perioada facultății am fost ajutor de educatoare la o grădiniță în alternativa step-by-step din orașul Focșani. În săptămâna legumelor și fructelor în cadrul proiectului S.N.A.C. împreună cu doamnele educatoare de la grupă am hotărât ca în anul respective fructele și legumele să le donăm copiilor de la o școală pentru educație incluzivă de la noi din oraș. După ce am luat această

hotărâre împreună am anunțat și părinții copiilor de la grupă. Răspunsul pozitiv din partea părinților nu a întârziat să apară. Aceștia s-au mobilizat imediat, au strâns banii necesari, iar noi ne-am interest la unitatea respective cam de ce cantitate avem nevoie pentru a fi suficientă pentru toți copiii. Tot părinții au fost la cumpărături, am stabilit împreună cu părinții și cadrele didactice gazdă o zi în care să venim cu pachetele pe care să le dăruim copiilor. Vreau să vă împărtășesc că bucuria din ochii acelor copiii nu am s-o uit niciodată în viață! Părinții au strâns diverse jucării și obiecte pe care le-au dăruit,iar copiii de la centru au fost extrem de încântați să le primească. De aceeași bucurie au avut parte și copiii de la grupa noastră care au fost extrem de încântați de faptul că au reușit să bucure pe cineva atât de mult cu fostele lor jucării. Consider că această activitate a fost benefică de ambele părți fiind un real moment de bucurie pentru copiii de la centru , pentru copiii de la grupă o conștientizare cănu toți copiii din păcate nu au avut șansa de a avea tot ce au ei , iar pentru părinți un moment de reflecție asupra modului în care doresc să-și educe copiii și ce valori doresc să le insufle acestora.

Viitorul unei societăți este strâns legată de educația pe care le-o oferim copiilor încă de la o vârstă fragedă. Este oportun să le dezvoltăm celor mici interesul pentru activitățile de voluntariat, adaptat vârstei lor. Copiii familiarizați să dăruiască de la o vârstă fragedă, fără a aștepta ceva în schimb vor conștientiza gradul de satisfacție pe care o aduce acestfel de gest.

În unitățile de învățământ, voluntariatul, rămâne o activitate demnă de a fi practicată și sprijinită!

Bibliografie :

https://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocumentAfis/73839

Inimi deschise, mâini întinse

Oprea Silvia Magdalena,
Liceul cu Program Sportiv, Brăila

Într-o lume marcată de agitație, grabă și individualism, tema „Inimi deschise, mâini întinse” ne amintește de esența umanității: solidaritatea, bunătatea și empatia. De multe ori trecem pe lângă oameni care au nevoie de sprijin, dar suntem prea prinși în propriile griji pentru a observa. Totuși, adevărata măreție a unei vieți nu se măsoară prin ceea ce adunăm doar pentru noi, ci prin ceea ce dăruim celorlalți. A avea o inimă deschisă înseamnă a simți cu ceilalți, a le înțelege suferința, a le aprecia bucuriile. A întinde mâna înseamnă a transforma compasiunea în faptă.

O inimă deschisă este mai mult decât o atitudine interioară – ea este poarta către legături autentice între oameni. Când lăsăm deoparte prejudecățile, suspiciunile sau indiferența, descoperim că fiecare om poartă o poveste care merită ascultată. Uneori, un simplu zâmbet sau o vorbă bună poate alina o zi grea. Alteori, sprijinul concret – un gest de generozitate, o donație, o vizită, o mână întinsă la propriu – poate schimba radical destinul cuiva.

De-a lungul istoriei, omenirea a progresat prin colaborare și solidaritate. Marile comunități s-au clădit nu doar prin puterea minții sau a brațelor, ci și prin puterea inimilor. Fiecare act de bunătate are un efect multiplicator: atunci când un om primește ajutor, este mai predispus să ajute, la rândul său, pe altcineva. Astfel, binele circulă asemenea unui lanț nevăzut, transformând lumea pas cu pas.

A întinde mâna nu presupune întotdeauna sacrificii materiale. Înseamnă, uneori, a oferi din timpul nostru celor singuri, a asculta un copil care are nevoie de încurajare, a sprijini un coleg aflat în impas sau a fi aproape de un prieten aflat în suferință. Alteori, înseamnă implicare în voluntariat, în proiecte caritabile sau în activități civice. Important este ca gesturile noastre să fie izvorâte din sinceritate și dorința reală de a aduce lumină în viața celorlalți.

Din păcate, egoismul și nepăsarea sunt tot mai vizibile în societatea contemporană. Reclamele și mesajele din jur ne îndeamnă să acumulăm, să avem mereu mai mult, să ne concentrăm asupra propriei reușite. Însă, în goana după succes, uităm că adevărata împlinire vine din ceea ce dăruim. Un om bogat material, dar sărac în gesturi de compasiune, nu va cunoaște niciodată adevărata fericire. În schimb, chiar și cel care are puțin, dar îl împarte cu alții, trăiește o viață plină de sens.

De asemenea, „Inimi deschise, mâini întinse” se aplică și la nivelul comunităților. O societate unită, în care oamenii se ajută reciproc, devine mai puternică și mai rezilientă în fața încercărilor. Solidaritatea dintre vecini, între generații, între oameni din culturi sau religii diferite este liantul care păstrează pacea și armonia. Atunci când zidurile indiferenței cad, podurile umanității se construiesc.

Tema „Inimi deschise, mâini întinse” ne reamintește că fiecare dintre noi poartă în sine puterea de a schimba lumea, începând cu un gest mărunt. Nu e nevoie de fapte eroice pentru a face diferența – uneori, un cuvânt bun, o privire caldă, o mână de ajutor sunt suficiente. Dacă inimile noastre rămân deschise, iar mâinile noastre mereu pregătite să ofere, atunci întreaga societate va fi mai luminoasă, mai umană, mai frumoasă.

Adevărata bogăție a vieții constă în iubirea și sprijinul pe care le dăruim. De aceea, să nu lăsăm ca ușile inimii să se închidă și mâinile să se strângă doar pentru noi. Să transformăm fiecare zi într-o ocazie de a fi mai buni, mai generoși, mai aproape de ceilalți. Numai așa putem construi o lume în care compasiunea și solidaritatea să devină valori fundamentale – o lume cu inimi deschise și mâini întinse.

CUM FACEM CLASA VIRTUALĂ MAI INTERACTIVĂ ŞI DORNICĂ DE A SE IMPLICA ÎN ACŢIUNI DE VOLUNTARIAT

Feşteu Marcela Alexandra
Profesor educație timpurie
Școala Gimnazială Șona/ G. P. P. Biia

Transformările accelerate ale societății contemporane, generate în principal de progresul tehnologic și de digitalizarea extinsă a proceselor educaționale, au impus reconfigurarea paradigmelor tradiționale de predare-învățare. În acest context, clasa virtuală a devenit o realitate frecventă, iar asigurarea interactivității între actorii educaționali reprezintă o premisă fundamentală pentru succesul actului educațional. Lucrarea de față își propune să analizeze importanța interactivității în mediul online și să prezinte principalele strategii prin care aceasta poate fi stimulată.

Literatura de specialitate subliniază în mod constant rolul interactivității ca element central în procesele de învățare eficientă. Potrivit lui Hrastinski (2008), interactivitatea favorizează construcția activă a cunoștințelor, stimulând procese cognitive superioare precum analiza, sinteza și evaluarea. Mai mult, Anderson și Dron (2011) subliniază faptul că interactivitatea contribuie la consolidarea sentimentului de apartenență la o comunitate de învățare, aspect esențial pentru motivația intrinsecă a cursanților.

În clasa virtuală, lipsa contactului fizic direct poate genera senzații de izolare și diminuarea angajamentului cognitiv. Din acest motiv, proiectarea unor activități care să cultive interacțiunea devine o prioritate metodologică. Strategii de stimulare a interactivității în clasa virtuală

1. Utilizarea instrumentelor digitale interactive

Platformele moderne de învățare pun la dispoziție o serie de resurse ce pot fi exploatate în vederea stimulării interactivității. Astfel, aplicații precum Kahoot, Mentimeter sau Padlet permit organizarea de sondaje, quiz-uri și brainstorming-uri în timp real, transformând procesul de învățare într-un demers participativ și atractiv.

2. Organizarea de activități colaborative

Implementarea de grupuri de lucru virtuale (breakout rooms) reprezintă o strategie eficientă pentru a încuraja interacțiunea între cursanți. Prin rezolvarea comună a unor sarcini complexe, elevii exersează abilități sociale și cognitive, în timp ce profesorul își asumă un rol de facilitator.

3. Integrarea tablourilor interactive și a platformelor colaborative Aplicații precum Jamboard sau Google Docs facilitează scrierea și editarea simultană a documentelor,

permițând realizarea unor proiecte comune. Acest tip de interactivitate contribuie nu doar la asimilarea conținutului, ci și la dezvoltarea competențelor digitale și colaborative.

4. Promovarea feedback-ului continuu

Pentru a stimula participarea activă, este esențial ca profesorul să ofere feedback constant și constructiv, să pună întrebări deschise și să creeze un climat în care fiecare elev se simte încurajat să intervină. În ciuda beneficiilor evidente, stimularea interactivității în clasa virtuală se confruntă cu o serie de dificultăți. Printre acestea se numără:

- Problemele tehnice, care pot îngreuna participarea activă (conexiuni instabile, lipsa echipamentelor performante).
- Disparitățile socio-economice, ce influențează accesul la resursele digitale.
- Nivelul ridicat de anxietate socială, prezent mai ales la elevii introvertiți, care pot ezita să participe în mod vocal în spațiul virtual.

Aceste provocări reclamă o abordare flexibilă și empatică din partea cadrului didactic, care să valorifice multiple canale de interacțiune (chat, emoji, micro-teme scrise), adaptate nevoilor diverse ale cursanților.

Interactivitatea constituie un pilon esențial al procesului de învățare în clasa virtuală, contribuind semnificativ la asimilarea cunoștințelor, dezvoltarea competențelor sociale și menținerea motivației. Prin utilizarea creativă a resurselor digitale și prin proiectarea unor activități colaborative, profesorii pot transforma spațiul online într-un mediu educațional dinamic și stimulativ, capabil să reducă distanțele impuse de tehnologie și să consolideze legăturile dintre participanți.

Bibliografie :

- Anderson, T., & Dron, J. (2011). Three generations of distance education pedagogy. *International Review of Research in Open and Distributed Learning*, 12(3).
- Hrastinski, S. (2008). Asynchronous and synchronous e-learning. *Educause Quarterly*, 31(4).
- Salmon, G. (2000). *E-Moderating: The Key to Teaching and Learning Online*. London: Kogan Page.
- Bonk, C. J., & Zhang, K. (2008). *Empowering Online Learning: 100+ Activities for Reading, Reflecting, Displaying, and Doing*. Jossey-Bass.

CUM NE INFLUENȚEAZĂ TEHNOLOGIA MODERNĂ ÎN SUCCESUL ȘCOLAR ȘI CUM PUTEM FI MAI BUNI ÎNTR-O LUME UNDE MEREU ESTE NEVOIE DE AJUTOR

Moldovan Alina Maria
Profesor educatie timpurie
Școala Gimnazială Șona/ G. P. P. Sânmiclăuș

Trăim într-o epocă a tehnologiei, în care digitalizarea influențează profund toate aspectele vieții noastre: de la comunicare, educație și locul de muncă, până la modul în care interacționăm cu lumea din jur. În acest context, **competența digitală** devine o abilitate fundamentală, nu doar un avantaj. A învăța să folosim eficient și critic instrumentele digitale nu mai este o opțiune, ci o necesitate pentru oricine își dorește să aibă succes în școală și în carieră.

În mediul școlar, competența digitală contribuie semnificativ la îmbunătățirea procesului educațional. Elevii care știu să folosească platforme educaționale, aplicații de învățare și motoare de căutare au acces la o gamă largă de informații și resurse, ceea ce le permite să învețe într-un mod mai eficient și adaptat nevoilor proprii. De exemplu, un elev pasionat de matematică poate folosi aplicații interactive sau videoclipuri explicative pentru a înțelege mai bine concepte abstracte, în timp ce un elev interesat de literatură poate citi online opere clasice, articole de critică literară sau poate participa la cluburi de lectură virtuale.

Pe lângă accesul la informație, competențele digitale dezvoltă autonomia în învățare. Un elev capabil să caute, să selecteze și să evalueze critic sursele digitale devine mai independent, mai responsabil și mai implicat în procesul propriei formări. Astfel, rezultatele școlare pot fi vizibil îmbunătățite nu doar cantitativ, prin note mai bune, ci și calitativ, printr-o înțelegere mai profundă a conținutului.

Importanța competenței digitale nu se oprește însă la granițele școlii. În carieră, aceste abilități sunt la fel de esențiale. Majoritatea locurilor de muncă moderne presupun cel puțin un nivel minim de utilizare a tehnologiei – de la redactarea unui e-mail până la folosirea unor programe specializate. În domenii precum IT, marketing, finanțe, sănătate sau educație, angajații trebuie să fie capabili să utilizeze eficient instrumente digitale complexe pentru a-și desfășura activitatea.

Un angajat cu competențe digitale bine dezvoltate este mai productiv, mai adaptabil și mai valoros pentru angajator. În plus, tehnologia facilitează munca la distanță, colaborarea internațională și formarea continuă – toate elemente-cheie ale unei cariere moderne de succes. De exemplu, un profesionist care știe să folosească platforme de e-learning sau webinarii poate continua să învețe și să evolueze în carieră, indiferent de vârstă sau locație.

Pe de altă parte, trebuie subliniat că dezvoltarea competențelor digitale trebuie însoțită de o educație în spiritul responsabilității și al gândirii critice. Utilizarea abuzivă sau necorespunzătoare a tehnologiei poate duce la probleme precum dependența digitală, scăderea atenției, expunerea la informații false sau chiar izolare socială. Așadar, succesul nu constă doar în a ști să folosești tehnologia, ci și în a ști când, cum și de ce să o folosești.

În concluzie, competența digitală reprezintă un pilon esențial al educației și al performanței profesionale în societatea contemporană. Fie că vorbim despre un elev care învață mai bine folosind aplicații moderne, fie despre un profesionist care avansează în carieră datorită abilităților sale digitale, relația dintre tehnologie și succes este una evidentă. Prin urmare, formarea și dezvoltarea acestor competențe trebuie să fie o prioritate pentru sistemul educațional, dar și pentru fiecare individ în parte.

Bibliografie

1. Comisia Europeană (2019). *Digital Competence Framework for Citizens – DigComp 2.1*. https://ec.europa.eu
2. Redecker, C. (2017). *European Framework for the Digital Competence of Educators (DigCompEdu)*. Publications Office of the European Union.

INIMI DESCHISE,MÂINI ÎNTINSE-VOLUNTARIAT PENTRU O LUME INCLUZIVĂ

MUREȘAN LAVINIA-LUCIANA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ BATOȘ

Argument

În contextul actual al educației incluzive, este necesar ca elevii să conștientizeze rolul solidarității, al empatiei și al implicării în viața comunității. Voluntariatul, chiar și în forme simple, accesibile copiilor de vârstă școlară mică, contribuie la dezvoltarea spiritului civic, a responsabilității și a dorinței de a construi o lume mai bună. Activitatea propusă urmărește să formeze la elevi atitudini pozitive față de diversitate și nevoile celorlalți, prin exerciții de colaborare și expresie creativă.

Scopul activității

Formarea unei atitudini prosociale la elevi, prin înțelegerea noțiunii de voluntariat și exersarea unor comportamente de sprijin și colaborare, în vederea promovării unei lumi incluzive.

Obiective

La finalul activității, elevii vor fi capabili să:

1. Definească, în termeni simpli, noțiunea de voluntariat.
2. Ofere exemple de gesturi de sprijin și solidaritate în comunitatea lor.
3. Participe la jocuri de rol și activități practice care ilustrează implicarea și ajutorul reciproc.
4. Elaboreze mesaje vizuale și scrise prin care transmit ideea de „inimă deschisă” și „mână întinsă”.
5. Manifeste dorința de a se implica în acțiuni viitoare de voluntariat.

Resurse utilizate:

- imagini și cartonașe cu situații de viață;
- coli colorate, foarfecă, lipici, carioci;
- panou sau flipchart pentru afișarea produselor;
- fișe de lucru (inimi decupate);
- suport audio (muzică de fundal liniștitoare pentru activitățile creative).

Desfășurarea activității

1. Moment organizatoric (5 min)

Elevii sunt așezați în semicerc. Învățătoarea le prezintă titlul activității și o imagine sugestivă cu copii care se ajută reciproc.

2. Captarea atenției (10 min)

Se citește o scurtă poveste educativă:

„Ana și Mihai au observat că un coleg și-a pierdut caietele și nu știa cum să-și facă temele. Ei au decis să-l ajute: Ana i-a împrumutat caietele, iar Mihai l-a ajutat să copieze lecțiile. În altă zi, copiii din clasă au strâns jucării pentru un copil bolnav din sat. Toate aceste fapte se numesc voluntariat – când ajuți pe cineva din inimă, fără să aștepți nimic în schimb.”

Discuție ghidată:

Ce înseamnă pentru voi „să ajuți”?

Când ați oferit ajutor unui coleg sau unei persoane din familie?

Cum v-ați simțit după ce ați făcut acest gest?

3. Activitatea propriu-zisă (30 min)

a) Joc de rol „Mâini întinse” (15 min)

Elevii sunt împărțiți în grupe de câte 4-5 și primesc cartonașe cu situații precum:

Un copil și-a uitat pachetul cu mâncare.

O persoană în vârstă are nevoie de ajutor să traverseze strada.

Un coleg s-a împiedicat și și-a pierdut creioanele.

Vecinul are nevoie de ajutor la strânsul frunzelor.

Fiecare grup mimează cum ar acționa ca voluntari, iar ceilalți ghicesc situația.

b) Atelier creativ „Inimi deschise” (15 min)

Fiecare copil primește o foaie colorată în formă de inimă.

Elevii scriu sau desenează pe ea un gând, un mesaj ori o faptă bună pe care doresc să o facă pentru cineva.

Inimile sunt lipite pe un panou comun intitulat „Voluntari pentru o lume incluzivă”.

4. Concluzii și reflecție (10 min)

Învățătoarea le reamintește elevilor că fiecare faptă bună contează și face lumea mai frumoasă.

Se discută despre modul în care pot contribui chiar și cei mici la schimbarea comunității.

Elevii ridică mâinile în semn de promisiune că, în următoarea săptămână, vor facevor face un gest voluntar.

5. Evaluare (5 min)

Observarea implicării și a creativității elevilor.

Produsele realizate (inimile colorate).

Calitatea răspunsurilor în jocurile de rol.

Concluzii finale

Activitatea a demonstrat că elevii înțeleg importanța voluntariatului și pot identifica modalități simple prin care să ajute. Au manifestat interes și implicare, exprimând dorința de a continua gesturile de solidaritate. Panoul comun rămâne afișat în clasă, ca un simbol al promisiunii colective.

Bibliografie

1. Albulescu, I. (2018). Educație moral-civică pentru învățământul primar. Editura Didactică și Pedagogică.

2. Cucoș, C. (2014). Pedagogie. Iași: Editura Polirom.

3. Vrașmas, T. (2020). Educația incluzivă – principii și practici. București: Editura Polirom.

4. UNICEF România (2022). Ghid pentru voluntariat și solidaritate în școală.

5. Legea voluntariatului nr. 78/2014, Monitorul Oficial.

Construim poduri spre incluziune – activitate educațională

Magda-Nicolcioiu Cristina Roxana
Școala Gimnazială „Ion Creangă”, Cluj-Napoca

Voluntariatul a reprezentat mereu factorul care promovează empatia, înțelegerea și colaborarea într-o societate caracterizată, din păcate, de inegalitate, conflict și divizare tot mai mare. Temelia unei societăți sănătoase și echitabile este incluziunea. Incluziunea presupune crearea unor medii în care diferențele de capacitate intelectuală, vârstă, sex, rasă, etnie și mediu socioeconomic sunt nu numai acceptate, ci și onorate și respectate. Prin încurajarea oamenilor să se confrunte cu nedreptățile și să creeze punți de legătură spre incluziune prin activități de voluntariat, contribuim în mod direct la realizarea acestor obiective.

Cu ajutorul acestei activități, elevii pot investiga modul în care voluntariatul poate crea o lume mai echitabilă și mai incluzivă. Ei vor înțelege adevăratul sens al voluntariatului, vor auzi despre cazuri reale și își vor dezvolta propriile concepte pentru inițiative de voluntariat incluzive. Proiectul implică gândire, comunicare, producție și poate chiar începerea procesului de acțiune.

Această activitate educațională își propune să:

O1 - Să ajute elevii să înțeleagă ideea de voluntariat și modul în care aceasta contribuie la dezvoltarea unei societăți incluzive.

O2 - Să promoveze gândirea critică, empatia și implicarea civică.

O3 - Să includă puncte de vedere dintr-o varietate de domenii, inclusiv alfabetizare digitală, etică, arte, comunicare, științe sociale și educație civică.

Grupul țintă în această activitate pot fi elevi cu vârste între 13 și 18 ani, de gimnaziu sau liceu, inclusiv elevi cu CES.

Activitatea se poate desfășura în 2 sau 3 ore de dirigenție a câte 50-60 de minute fiecare.

Materialele necesare vor fi accesibile și uzuale, spre exemplu: un flipchart sau o tablă albă, bilete adezive, markere, pixuri colorate, diferite exemple de studii de caz, printate, ale altor proiecte de voluntariat incluziv (locale sau internaționale), instrumente digitale (opțional): tablete/laptopuri.

Activitatea se bazează pe: învățarea prin acțiune, gândire și aplicare; pe lucrul împreună (brainstorming în grupuri și crearea de proiecte împreună); pe povestirea și analiza exemplelor din viața reală. Dar și pe legături între diferite domenii: educație civică și științe sociale: implicarea în

comunitate și includerea tuturor; limbă și comunicare: exprimarea clară a ideilor; artă și media: realizarea de postere sau conținut digital; etică și filosofie: gândirea despre echitate, justiție și empatie.

Descrierea planului activității:

Prima întâlnire, adică la prima oră din cadrul activității: *Ce înseamnă voluntariatul pentru noi?*

1. Brainstorming (durată: 10 min)

Începeți cu o scurtă sesiune de brainstorming. Întrebați-i pe toți: "Ce vă vine în minte când auziți cuvântul voluntariat?" Permiteți-le să afișeze ideile pe o tablă digitală, să le scrie pe note adezive sau să le strige. Nu vom judeca niciun răspuns, orice răspuns; chiar și "muncă gratuită" sau "îmi ajut mătușa să se mute" este acceptabil. Scopul este pur și simplu să vedeți ce crede deja fiecare.

2. Ancorați-vă în realitate (durată: aprox. 45 min)

Pe baza răspunsurilor la brainstorming construiți împreună o definiție a voluntariatului. Spre exemplu, voluntariatul reprezintă momentul în care îți oferi din timpul, energia și abilitățile tale cuiva, fără să aștepți ceva în schimb. Pe același principiu puteți descrie și termenul de incluziune. Pornind de la ce inseamnă pentru fiecare acest termen, ajungeți împreună la o definiție a incluziunii. Spre exemplu, să ne asigurăm că oricine, indiferent de unde provine sau care e capacitatea lui, poate lua parte sau poate beneficia de diferite lucruri.

Dar pentru a urmări scopul acestei părți, și anume să ancorăm totul în realitate, în această etapă putem alcătuiți echipe mai mici de 3-5 elevi și să oferim fiecărei echipe o scurtă narațiune sau un articol despre un proiect de voluntariat care urmărește cu adevărat să implice pe toată lumea. De exemplu: o bancă de alimente în care studenții, pensionarii și imigranții lucrează împreună; un club sportiv în care copii cu și fără dizabilități se antrenează împreună; un club de lectură condus de și pentru persoane cu dislexie. După ce își citesc poveștile respective, fiecare echipă răspunde la întrebări ce stimulează gândirea critică de tipul: Cine este inclus?; „Cine beneficiază de acest lucru? Doar cei care primesc asistență, sau și voluntarii?; În ce fel își propune acest proiect să elimine obstacolele?; Ce probleme ar putea întâmpina?

A doua întâlnire, adică a doua oră din cadrul activității: *Conturează propriul proiect de voluntariat pentru o lume incluzivă*

1. Intrați în pielea alcuiva (durată: aprox.10 min)

Începeți cu un mini-exercițiu de empatie. Formați perechi și dați fiecărei perechi un „personaj” - poate un adolescent nou venit în țară, o persoană în vârstă care locuiește singură sau o persoană cu

deficiențe de vedere. Puneți-le întrebări de tipul: Ce i-ar plăcea acestei persoane să facă ca voluntar?; Ce l-ar putea opri? Lăsați-i să-și noteze ideile sau doar să vorbească despre asta. Acest lucru îi ajută pe toți să înceapă să se gândească la bariere reale.

2. Timp pentru creativitate (durată: aprox. 35 min)

Împărțiți-i pe toți în grupuri mici de 3-5 elevi. Misiunea lor: să vină cu un proiect de voluntariat incluziv care ar putea funcționa cu adevărat în școala, cartierul sau orașul vostru. Dați-le un șablon simplu care să îi ghideze. De exemplu, să urmărească răspunsurile la următoarele întrebări: Cum se numește proiectul vostru?; Pe cine va include?; Ce vor face voluntarii?; Cum vă veți asigura că nimeni nu este lăsat pe dinafară?; Cum le veți spune oamenilor despre proiect? Lăsați-i să vorbească, să mâzgălească, să facă liste, orice îi ajută să își transmită ideea.

3. Fă-ți proiectul vizibil (durată: aprox. 20 de min)

Cereți fiecărui grup să producă ceva care să le prezinte ideile odată ce acestea sunt clare. Ar putea fi: o postare digitală pe rețelele de socializare; un fluturaș desenat de mână; un afiș; o scurtă prezentare în fața camerei, doar dacă le place să apară în fața camerei. Oferiti-le sfaturi și încurajați-i să folosească culorile vibrante, nume memorabile și un limbaj direct. Scopul este de a face cunoscut mesajul, nu de a-l face impecabil.

A treia întâlnire, adică a treia oră din cadrul activității: *Prezintă-ți ideile*

1. Turul galeriei (durată: aprox. 10 min)

Creați o mică expoziție în clasă sau pe holul principal al școlii. Fiecare observă, face un comentariu sau lipește o notă adezivă cu o sugestie sau un compliment. Dacă grupul dvs. preferă, ați putea face și scurte prezentări, cu două minute alocate fiecărui grup și apoi una sau două întrebări din partea publicului.

2. Micul tău pas (durată: aprox. 10 min)

În cele din urmă, cereți tuturor să scrie o activitate de voluntariat pe care ar putea să o facă în luna următoare pentru a contribui la crearea unei lumi mai incluzive. Oferițile câteva exemple de la care să pornească. Spre exemplu: să își ajute un coleg de clasă la teme; să întrebe o organizație din apropierea lor dacă au nevoie de ajutor sau asistență; să vorbeaască cu un prieten despre ceea ce a descoperit în cadrul activităților de la ultimele ore de dirigenție de la școală.

Implicarea elevilor în acțiuni de voluntariat în învățământul primar

Înv. Nicola Elena Roxana
Școala Gimnazială Nr. 3 Rovinari

Voluntariatul reprezintă una dintre cele mai eficiente modalități prin care copiii pot învăța valori esențiale pentru viață, precum solidaritatea, empatia și responsabilitatea. În învățământul primar, implicarea elevilor în astfel de activități are un rol deosebit, deoarece vârsta mică este momentul în care se formează caracterele și se conturează personalitatea viitorului adult. Acțiunile de voluntariat desfășurate la școală sau în comunitate le oferă copiilor șansa de a înțelege importanța implicării civice și a muncii în echipă.

Beneficiile implicării elevilor în acțiuni de voluntariat

Activitățile de voluntariat dezvoltă la elevii din ciclul primar abilități sociale și emoționale importante. Prin participarea la proiecte caritabile sau ecologice, elevii învață să coopereze, să comunice mai eficient și să respecte nevoile celorlalți. Voluntariatul contribuie și la dezvoltarea empatiei, învățându-i pe copii să fie sensibili la problemele comunității. Totodată, aceste experiențe sporesc încrederea în sine, responsabilitatea și spiritul civic, transformându-i pe elevi în viitori cetățeni activi și conștienți.

Exemple de activități de voluntariat în învățământul primar

Elevii din ciclul primar pot participa la numeroase acțiuni de voluntariat, adaptate vârstei și nivelului lor de înțelegere. Printre acestea se numără campaniile de strângere de jucării, haine sau alimente pentru copiii defavorizați, activități de ecologizare și plantare de copaci, dar și vizite la centre pentru persoane vârstnice, unde pot aduce bucurie prin cântece sau desene. De asemenea, școlile pot organiza ateliere creative în scop caritabil, expoziții sau spectacole, iar elevii pot contribui prin implicarea lor activă.

Rolul profesorilor și părinților

Succesul acțiunilor de voluntariat depinde în mare măsură de sprijinul cadrelor didactice și al părinților. Profesorii au rolul de a organiza și de a motiva elevii, de a le explica semnificația voluntariatului și de a le oferi modele pozitive. Părinții, la rândul lor, pot încuraja copiii să participe, oferindu-le exemplul personal și susținându-i în activitățile școlare. Astfel, printr-o colaborare strânsă între școală și familie, elevii vor înțelege că voluntariatul este o parte firească a vieții.

Concluzii

Implicarea elevilor din învățământul primar în activități de voluntariat reprezintă o oportunitate unică pentru dezvoltarea lor personală și socială. Prin aceste acțiuni, copiii dobândesc valori morale solide, învață să fie responsabili și să contribuie la binele comun. Voluntariatul nu este doar o activitate extrașcolară, ci o adevărată lecție de viață, care pregătește generațiile tinere pentru a deveni adulți implicați și solidari. De aceea, promovarea voluntariatului în școli este esențială pentru formarea unor cetățeni activi și responsabili.

ŞCOALA INCLUZIVĂ, UN IMPERATIV AL EDUCAŢIEI

Prof. înv. primar Chiriţă Maria
Şcoala Gimnazială “Anton Pann”

Conceptul incluziunii îşi are originile în Declaraţia Universală a Drepturilor Omului (ONU, 1948), al cărui motto a fost “**Toate fiinţele umane sunt născute libere şi egale, în demnitate şi drepturi”.** Aceasta este o nouă viziune asupra copilului, exprimând valori de bază cu privire la modul în care sunt trataţi copii, la protecţia şi participarea lor în societate ”indiferent de rasă, culoare, sex, limbă, religie, opinie politică sau altă opinie a copilului ori a părinţilor sau a reprezentanţilor săi legali, de originea lor naţională, etnică sau socială, de situaţia lor materială, de incapacitate, de naşterea lor sau de altă situaţie”.

Incluziunea se bazează pe respectarea dreptului la educaţie al fiecărui copil şi reprezintă procesul complex prin care sunt asigurate cadrul şi condiţiile pentru realizarea finalităţilor educaţionale, dezvoltarea abilităţilor cognitive, dezvoltarea comportamentelor adaptative, construirea unor relaţii afective pozitive, asigurarea unei stări de bine, în concordanţă cu nevoile şi particularităţile individuale ale fiecărui copil.

În 1996 Consiliul Europei și Consiliul Comisiei Internaționale a UNESCO pentru Educația Secolului XXI precizau că unul dintre obiectivele majore ale educației trebuie să fie – **„A ÎNVĂȚA SĂ TRĂIM ÎMPREUNĂ, A ÎNVĂȚA SĂ TRĂIM CU CEILALȚI**”. Obiectivul Pachetului Educație Incluzivă de Calitate este ca toţi copiii să meargă la şcoală de la vârsta potrivită, să înveţe la potenţialul lor maxim şi să fie pregătiţi pentru viaţă.

Particularităţile educaţiei incluzive:

- susţine şi confirmă că toţi copiii pot învăţa şi au nevoie de o formă de sprijin pentru învăţare;
- urmăreşte să identifice şi să minimizeze barierele învăţării;
- este mai cuprinzătoare decât educaţia formală obişnuită cuprinzând: educaţia pentru familie, pentru comunitate, alte oportunităţi de educaţie în afara şcolii;
- presupune schimbare de atitudini, comportamente, curriculum, care să satisfacă diversitatea copiilor, inclusiv a celor cu CES;
- este un proces dinamic, care se dezvoltă continuu în funcţie de cultură şi context;
- este parte a strategiei de dezvoltare a unei societăţi incluzive;

Şcoala incluzivă este şcoala care:

- ***nu exclude şi nu selectează;***

- ***este deschisă, tolerantă, prietenoasă si democratică;***
- ***este naturală prin eterogenitatea ei;***
- ***valorizează toţi elevii;***
- ***se adaptează la diversitatea nevoilor educaţionale şi la particularităţile de învăţare şi dezvoltare.***

Educaţia incluzivă se bazează pe o serie de acte normative şi documente din legislaţia naţională:

- Constituţia României, Articolul 32 – Dreptul la învăţătură;
- PROGRAMUL PREZIDENȚIAL „ROMÂNIA EDUCATĂ„ (2021) - Printre valori: echitatea și diversitatea (puternic corelate incluziunii)... – Capitolul V.6. EDUCAȚIE INCLUZIVĂ DE CALITATE PENTRU TOȚI COPII (pg.88)
- *Legea învăţământului preuniversitar*, nr 198/2023;
- Alte documente normative, România, fiind semnatara unei serii de convenții, declarații și rezoluții cu privire la educația incluzivă, care stau la baza tuturor proceselor în domeniu și constituie un cadru de referință pentru dezvoltarea şi realizarea politicilor și practicilor incluzive.

Toate documentele invocă drepturile fundamentale ale omului, precizând că orice individ, indiferent de capacitatea lui fizică, intelectuală, materială de participare, are dreptul la educaţie şi acest drept trebuie să fie asigurat pe baza egalităţii de şanse, recunoaşte dreptul persoanelor cu dizabilităţi la educaţie şi impune necesitatea asigurării de către stat a unui sistem de învăţământ incluziv.

Dimensiunile şi indicatorii incluziunii

DIMENSIUNEA A. Crearea culturilor incluzive

A.1. Consolidarea comunităţii

- Fiecare se simte bine primit în şcoală;
- Elevii se ajută unul pe altul;
- Membrii personalului colaborează;
- Personalul şi elevii se respectă unii pe ceilalţi;
- Există parteneriat între personal şi părinţi (tutori);
- Personalul administrativ şi pedagogii muncesc bine împreună;
- Întreaga comunitate locală este implicată în activitatea şcolii;

A.2. Stabilirea valorilor incluzive

- Aşteptările sunt mari faţă de performanţele tuturor elevilor;
- Personalul şcolii, elevii şi părinţii/tutorii împărtăşesc filozofia incluziunii;
- Elevii sunt preţuiţi şi apreciaţi ca fiind egali;
- Personalul şi elevii se respectă atât pentru calitatea de fiinţe umane, cât şi

pentru rolul indeplinit în şcoală;

- Personalul caută să înlăture barierele în învăţare şi participare în toate aspectele ce ţin de activitatea şcolii;
- Şcoala depune eforturi pentru reducerea tuturor formelor de discriminare;

DIMENSIUNEA B. Crearea politicilor incluzive

B.1. Dezvoltarea practicilor specifice şcolii pentru toţi

- Modalităţile de angajare şi de promovare a personalului sunt corecte;
- Toţi noii angajaţi sunt ajutaţi să-şi găsească locul în şcoală;
- Şcoala îi acceptă pe toţi elevii din circumscripţia sa;
- Şcoala se preocupă de crearea condiţiilor de accesibilitate tuturor persoanelor;
- Toţi elevii noi sunt ajutaţi să-şi găsească locul în şcoală;
- Şcoala este preocupată de crearea grupurilor de predare-învăţare/clase, astfel încât toţi elevii să se simtă valorizaţi;

B.2. Organizarea suportului pentru diversitate

- Toate formele de sprijin sunt coordonate;
- Activităţile de perfecţionare ajută cadrele didactice să răspundă diversităţii nevoilor elevilor;
- Atitudinile şi măsurile privind elevii cu cerințe educative speciale sunt incluzive;
- Se folosesc toate instrumentele legale pentru a reduce barierele în învăţare şi participare ale tuturor elevilor.
- Se acordă sprijin elevilor care au o altă limbă maternă decât limba română;
- În sprijinul oferit copilului sunt coordonate aspectele de comportament, de adaptare curriculară şi de suport în procesul învăţării;
- Presiunile pentru excludere din motive disciplinare sunt scăzute;
- Barierele în învăţare sunt reduse;
- Violenţa de limbaj este redusă la minim

DIMENSIUNEA C. Desfăşurarea unor practici incluzive

C.1. Dirijarea învăţării

- Predarea este planificată, ţinând cont de procesul de invăţare a tuturor elevilor;
- Lecţiile încurajează participarea tuturor elevilor;
- Lecţiile stimulează înţelegerea şi acceptarea diferenţelor;
- Elevii sunt implicaţi activ în propriul proces de învăţare;
- Elevii învaţă prin cooperare;

- Evaluarea contribuie la creşterea performanţelor elevilor;
- Disciplina în clasă se bazează pe respect reciproc;
- Profesorii planifică, predau şi evaluează în parteneriat;
- Profesorii de sprijin susţin învăţarea şi participarea tuturor elevilor;
- Tema de clasă contribuie la succesul procesului învăţării tuturor;
- Toţi elevii participă la activităţile organizate în afara clasei;

C.2. Mobilizarea resurselor

- Diferenţele dintre elevi sunt folosite ca resurse pentru predare-invăţare;
- Experienţa de viaţă a personalului este pusă în valoare la maxim;
- Personalul antrenează diverse resurse pentru a susţine învăţarea şi participarea elevilor;
- Resursele comunităţii sunt cunoscute şi şcoala recurge la ele;
- Resursele şcolii sunt distribuite corect, astfel încât să susţină incluziunea;

Incluziunea este explorată prin intermediul celor trei dimensiuni importante: culturi, politici și practice incluzive. Aceste trei dimensiuni sunt privite ca și orientări de bază în dezvoltarea școlii incluzive.

Dimensiunile și indicatorii incluziunii pot fi și sunt aplicați cu succes în procesul de evaluare și autoevaluare a gradului de dezvoltare a incluziunii intr-o instituție educațională, dar nu reprezintă o alternativă care să urmărească creșterea performanțelor școlare, ci un set de orientări care să sprijine comunitățile școlare și membrii acestora (conducători, cadre didactice, copii, părinți) în eforturile lor de edificare a școlilor incluzive.

Mediul incluziv constituie o condiţie pentru asigurarea incluziunii educaţionale a copiilor cu CES, iar cadrul didactic este un factor important în implementarea educaţiei incluzive.

Atribuţiile cadrului didactic în implementarea educaţiei incluzive potrivit Regulamentului-Cadru al instituţiei de învăţământ general incluzive sunt:

- să promoveze educaţia incluzivă sub toate aspectele, asigurând în masură deplină incluziunea şcolară şi socială a elevilor cu cerinţe educaţionale speciale;
- să cunoască particularităţile de dezvoltare a copiilor, necesităţile acestora la fiecare etapă de vârstă, strategii de intervenţie, de recuperare/compensare în cazul copiilor cu cerinţe educaţionale speciale, în limita competenţelor;
- să sesizeze, la nevoie, instituţiile publice de asistenţă socială/educaţională specializată, serviciile de protecţie a copilului în legătură cu situaţiile care afectează demnitatea, integritatea fizică şi psihică a elevului;
- să demonstreze respect şi consideraţie în relaţiile cu toţi elevii, părinţii/reprezentanţii

legali ai acestora.;

Cadrele didactice au un rol important în transpunerea în fapt a recomandărilor oferite de Serviciul de Asistenţă Psihopedagogică. În cazul în care elevului cu CES i s-a recomandat PEI, cadrele didactice vor participa activ în procesul de elaborare şi implementare a Planului Educaţional Individualizat.

Diferenţele umane cer adaptarea învăţării la necesităţile copilului. Ca urmare, educaţia incluzivă este centrată pe toţi elevii şi pe fiecare în parte, iar misiunea profesorului este de a cunoaşte identitatea fiecărui elev şi a o valoriza în cadrul procesului instructiv-educativ.

Bibliografie

1. Booth T, Ainscow M. *Indexul incluziunii școlare. Promovarea educării și participării tuturor copiilor la învățământul de masă*, 2015.
2. *Legea învăţământului preuniversitar*, nr 198/2023;
3. *Educaţia incluzivă,* suport de curs pentru formarea continuă a cadrelor didactice în domeniul educaţiei incluzive centrate pe copil, proiectul “Integrarea copiilor cu dizabilităţi în şcolile generale;
4. *Incluziunea în educaţie. Ghid de politici, UNESCO*, traducere RENINCO, București, 2011;
5. Salovei R*, Educaţie incluzivă,* Ghid metodologic pentru instituţiile de învăţământ primar şi secundar general, Chişinău, 2013;

Incluziunea- un ideal social și educațional

prof. Petcu Mariana
Școala Profesională Specială „Emil Gârleanu”, Galați
ORCID 0000-0003-3161-0883

Termenul de incluziv/ incluziune a evoluat de la un simplu lexem, la un ideal. Termenul „incluziv” provine din latinescul *includere* („a închide, a cuprinde”), derivat din *claudere* („a închide”). În științele sociale, politice sensul termenului evoluează, mai ales în secolul XX odată cu dezvoltarea drepturilor omului, a mișcărilor pentru egalitate și a legislațiilor antidiscriminare, iar în educație se definește conceptul de „școală incluzivă” după Declarația de la Salamanca (1994) în care s-a susținut principiul unei educații pentru toți, o educație accesibilă tuturor copiilor, indiferent de abilități, statut social, etnie sau condiții de sănătate.

1. Politici educaționale internaționale pentru o școală incluzivă și prietenoasă

- Declarația Universală a Drepturilor Omului (ONU, 1948) – recunoaște educația ca drept fundamental.
- Convenția ONU privind Drepturile Copilului (1989) – subliniază principiul nediscriminării și accesului universal la educație.
- Declarația de la Salamanca (UNESCO, 1994) – moment de cotitură, afirmă principiul „școlii pentru toți”, pledând pentru integrarea copiilor cu cerințe educaționale speciale în școlile obișnuite.
- Obiectivele de Dezvoltare Durabilă (ONU, Agenda 2030, ODD 4) – vizează „o educație incluzivă, echitabilă și de calitate și promovarea oportunităților de învățare pe tot parcursul vieții”.
- Raportul UNESCO „Global Education Monitoring” (2020) – accentuează ideea „All means All”, arătând că incluziunea nu trebuie să se limiteze doar la copii cu dizabilități, ci să cuprindă toate grupurile vulnerabile (minorități etnice, migranți, copii din medii defavorizate).

2. Politici educaționale în România pentru o școală incluzivă și prietenoasă

- Legea Educației Naționale nr. 1/2011 – consacră principiul educației incluzive și dreptul fiecărui copil la educație de calitate.
- Strategia Națională pentru Incluziune Socială și Reducerea Sărăciei (2015–2020) – cu prevederi legate de accesul la educație al copiilor din grupuri vulnerabile.
- Strategia pentru modernizarea infrastructurii educaționale (2017–2023) – urmărește asigurarea de spații accesibile tuturor elevilor.
- Ordinul Ministerului Educației privind curriculumul adaptat pentru elevii cu CES – reglementează planurile educaționale individualizate (PEI) și utilizarea profesorilor de sprijin.
- Programe de tip „Școala după școală” și „Masă caldă în școli” – contribuie la diminuarea abandonului școlar și la sprijinirea copiilor din medii defavorizate.

Educația incluzivă a devenit o prioritate majoră în politicile educaționale românești, în acord cu documentele internaționale privind drepturile omului și dreptul la educație pentru toți. România garantează accesul elevilor cu cerințe educaționale speciale (CES) în școlile de masă, promovând astfel un model incluziv. Totuși, succesul educațional al acestor elevi depinde nu doar de cadrul legislativ, ci și de resursele instituționale, competențele cadrelor didactice, precum și de atitudinile comunității școlare.

O școală incluzivă și prietenoasă înseamnă:

- Accesibilitate – infrastructură adaptată, resurse educaționale variate;
- Climat școlar pozitiv – respect, cooperare, prevenirea bullyingului;
- Curriculum flexibil – adaptat nevoilor diverselor categorii de elevi;
- Participare activă – implicarea elevilor, părinților și comunității în viața școlii;
- Suport personalizat – cadre didactice de sprijin, consiliere psihopedagogică, tehnologii asistive.

Literatura de specialitate (Ainscow, Booth & Dyson, 2006) identifică trei dimensiuni majore ale educației incluzive:

1. Accesul – eliminarea barierelor de participare la educație;
2. Participarea – implicarea activă a tuturor elevilor în procesul de învățare;
3. Succesul – obținerea progresului educațional în raport cu potențialul fiecărui elev.

Exemple de bune practici:

- cadre didactice de sprijin pentru elevii cu CES;
- adaptarea curriculumului prin planuri educaționale individualizate;
- programe de tip „Școală după școală” pentru elevi din medii defavorizate;
- utilizarea de tehnologii asistive pentru elevii cu dizabilități;
- activități interculturale menite să promoveze dialogul și respectul reciproc.

1. Reușite ale școlii incluzive în România

a) Acces sporit la educație

- Creșterea numărului de elevi cu dizabilități integrați în școlile de masă, în comparație cu perioada anilor ’90, când aceștia erau preponderent înscriși în școli speciale.

- Posibilitatea elaborării planurilor educaționale individualizate (PEI), reglementate de Ministerul Educației, care permit adaptarea curriculumului la nevoile elevilor.

b) Infrastructură instituțională și sprijin

- Dezvoltarea Centrelor Școlare pentru Educație Incluzivă (CSEI), care oferă servicii de sprijin atât elevilor, cât și profesorilor din școlile de masă.

- Existența profesorilor itineranți și de sprijin, care contribuie la integrarea elevilor cu CES în activitățile școlare obișnuite.

c) Proiecte și programe de sprijin

- Programe europene (Erasmus+, POSDRU) și ONG-uri care au contribuit la creșterea gradului de conștientizare privind incluziunea.

- Campanii educaționale și activități extracurriculare care promovează acceptarea diversității și combat stereotipurile.

d) Exemple de succes

- Elevi cu dizabilități senzoriale (nevăzători sau hipoacuzici) care, prin utilizarea tehnologiilor asistive (manuale Braille, software de citire), reușesc să finalizeze cicluri de învățământ și chiar să acceadă la studii universitare.

- Elevi cu tulburări de spectru autist integrați cu succes în clase obișnuite, beneficiind de sprijin personalizat.

2. Eșecuri și provocări ale sistemului incluziv

a) Resurse umane insuficiente

- Număr limitat de profesori de sprijin, în raport cu nevoile reale din școli. În multe cazuri, un cadru didactic de sprijin trebuie să acopere mai multe unități școlare.

- Pregătirea insuficientă a cadrelor didactice de la clasă pentru a lucra cu elevi cu dizabilități. Formarea continuă există, dar nu este generalizată și uniform aplicată.

b) Infrastructură și resurse materiale deficitare

- Multe școli nu dispun de rampe de acces, grupuri sanitare adaptate sau dotări tehnologice necesare.

- Materialele didactice adaptate (manuale Braille, resurse vizuale sau audio) sunt greu accesibile sau insuficiente.

c) Atitudini și mentalități

- Persistența unor prejudecăți din partea colegilor, părinților sau chiar a cadrelor didactice, ceea ce duce uneori la izolarea socială a elevilor cu dizabilități.

- Unele școli acceptă formal înscrierea elevilor cu CES, dar nu reușesc să creeze un climat cu adevărat incluziv și prietenos.

d) Rezultate educaționale inegale

- Rata abandonului școlar în rândul elevilor cu dizabilități rămâne ridicată, mai ales în mediul rural.

- Succesul educațional este adesea condiționat de implicarea familiei și de resursele disponibile, ceea ce generează discrepanțe majore între elevi.

Concluzii: Politicile educaționale incluzive, atât la nivel internațional, cât și în România, reflectă o tendință ireversibilă: construirea unui sistem de educație centrat pe drepturi, echitate și respect pentru diversitate. Totuși, provocările rămân considerabile: insuficiența resurselor, lipsa formării adecvate a cadrelor didactice, persistența mentalităților discriminatorii.

Pentru ca o școală să fie cu adevărat incluzivă și prietenoasă, este nevoie de o viziune integrată, în care politicile educaționale să fie dublate de măsuri sociale, economice și culturale.

Succesul educațional al elevilor cu dizabilități în școlile incluzive din România poate fi descris ca un proces cu reușite punctuale, dar și cu eșecuri structurale. Reușitele constau în creșterea accesului și existența unor povești individuale de succes, iar eșecurile se leagă de lipsa resurselor, pregătirea insuficientă a cadrelor didactice și persistența barierelor sociale.

O școală cu adevărat incluzivă și prietenoasă necesită:

- resurse financiare și umane suficiente,
- formarea profesorilor în domeniul educației incluzive,
- infrastructură adaptată,
- politici educaționale corelate cu politici sociale.

Numai printr-o abordare integrată, România poate transforma școala incluzivă dintr-un ideal declarativ într-o realitate accesibilă și eficientă pentru toți copiii.

Bibliografie:

- Ainscow, M., Booth, T., & Dyson, A. (2006). *Improving schools, developing inclusion*. Routledge.
- Booth, T., & Ainscow, M. (2011). *Index for inclusion: Developing learning and participation in schools*. Centre for Studies on Inclusive Education (CSIE).
- Florian, L., & Black-Hawkins, K. (2011). Exploring inclusive pedagogy. *British Educational Research Journal, 37*(5), 813–828. https://doi.org/10.1080/01411926.2010.501096

Incluziune socială prin implicarea elevilor în acțiuni de voluntariat

Dragalina Oana- Georgiana
Școala Gimnazială nr. 18 “ Jean Bart” Constanța

Introducere

Incluziunea socială constituie o prioritate a educației contemporane, într-o lume în care diversitatea devine din ce în ce mai evidentă. Școala are responsabilitatea nu doar de a transmite cunoștințe, ci și de a forma cetățeni activi, empatici și responsabili. Una dintre modalitățile prin care elevii pot experimenta concret aceste valori este participarea la acțiuni de voluntariat. Voluntariatul creează contexte reale de învățare, favorizează integrarea socială și cultivă solidaritatea între oameni.

Rolul voluntariatului în educație și incluziune

Voluntariatul are o valoare formativă deosebită, întrucât îl ajută pe elev să înțeleagă mai bine nevoile comunității din care face parte. Prin implicarea activă în astfel de activități, elevii:

- învață să accepte și să respecte diferențele de vârstă, cultură sau statut social;
- dezvoltă abilități de cooperare și leadership;
- își cultivă responsabilitatea și inițiativa personală;
- contribuie la reducerea izolării sociale a persoanelor vulnerabile.

Astfel, voluntariatul devine o metodă educațională practică prin care școala reușește să promoveze valori precum solidaritatea, toleranța și respectul reciproc.

Exemple de acțiuni educative de voluntariat pentru incluziune

1. Ateliere de învățare între egali – elevii mai mari îi sprijină pe colegii mai mici sau pe copiii din medii defavorizate în realizarea temelor.
2. Campanii de solidaritate – colectarea de alimente, rechizite sau haine pentru familii cu resurse limitate.
3. Activități comunitare – implicarea în proiecte ecologice (plantări, reciclare, curățarea spațiilor publice) unde fiecare poate contribui după propriile posibilități.
4. Vizite și parteneriate intergenerționale – elevii pot organiza activități artistice și de socializare în centre pentru vârstnici sau pentru persoane cu dizabilități.
5. Proiecte artistice și culturale incluzive – spectacole, expoziții sau ateliere de creație în care toți elevii sunt încurajați să se exprime, indiferent de abilități.

Beneficii pentru elevi și comunitate

- Pentru elevi: creșterea încrederii în sine, dezvoltarea empatiei, înțelegerea valorii implicării civice.
- Pentru comunitate: reducerea marginalizării, sprijin pentru persoanele aflate în dificultate, consolidarea spiritului comunitar.
- Pentru școală: consolidarea misiunii educative și recunoașterea rolului său ca instituție de formare integrală a tinerilor.

Concluzie

Incluziunea socială este un proces continuu, care cere implicare și responsabilitate. Prin voluntariat, elevii au ocazia de a transforma principiile în acțiuni concrete și de a învăța că schimbarea începe cu pași mici, dar siguri. Activitățile de voluntariat nu doar completează procesul educațional, ci îl îmbogățesc, făcând din școală un spațiu de solidaritate și implicare activă.

Bibliografie

1. UNESCO (2017). A guide for ensuring inclusion and equity in education. Paris: UNESCO Publishing.
2. Dumitru, I. (2019). Educația pentru cetățenie activă și implicare comunitară. Iași: Editura Polirom.
3. European Commission (2020). Youth Volunteering and Social Inclusion. Bruxelles.
4. Voicu, B. (2021). Voluntariatul și dezvoltarea personală a tinerilor. București: Editura Universitară.
5. Ministerul Educației (2022). Strategia națională pentru incluziune socială și egalitate de șanse. București.

Pași spre o comunitate unită prin voluntariat

Prof. Tudor Alina
Liceul Teoretic „George Emil Palade”
Constanța

Într-o societate aflată în continuă transformare, conceptul de incluziune socială devine tot mai important. Incluziunea înseamnă recunoașterea și respectarea diversității, precum și oferirea de șanse egale tuturor indivizilor, indiferent de statutul social, economic sau cultural. Una dintre cele mai eficiente modalități prin care comunitățile pot promova incluziunea este voluntariatul.

Voluntariatul este ca un liant al societății. El presupune implicarea liberă și conștientă a indivizilor în activități de interes public, fără a urmări recompense materiale. El are rolul de a conecta oameni din medii diferite, de a reduce barierele sociale și de a sprijini categoriile vulnerabile. În același timp, voluntariatul dezvoltă un sentiment de apartenență și solidaritate, aspecte esențiale pentru coeziunea socială.

Numeroase proiecte de voluntariat demonstrează că solidaritatea are un impact direct asupra incluziunii. Programele educaționale pentru copiii din medii defavorizate sunt activități în care voluntarii oferă meditații sau ateliere de dezvoltare personală. Activitățile cu persoane vârstnice sau cu dizabilități reduc izolarea socială și încurajează participarea activă. Campaniile comunitare de strângere de fonduri, donații sau reamenajare a spațiilor publice sunt foarte importante pentru că fiecare cetățean este implicat. Evenimentele interculturale sunt menite să promoveze dialogul, toleranța și respectul pentru diversitate.

Voluntariatul aduce beneficii multiple:

• Pentru comunitate – întărește legăturile sociale și reduce marginalizarea.

• Pentru voluntari – dezvoltă competențe utile (comunicare, lucru în echipă, leadership), dar și valori precum empatia și solidaritatea.

• Pentru persoanele sprijinite – oferă suport moral și material, crește încrederea și participarea activă.

Incluziunea socială prin voluntariat nu este doar un ideal, ci o realitate care se construiește zi de zi. Prin gesturi simple și implicare activă, voluntarii devin agenți ai schimbării, contribuind la formarea unei societăți mai echitabile și mai unite.

Bibliografie

1. Agenția Națională pentru Programe Comunitare în Domeniul Educației și Formării Profesionale (2020)- Voluntariat și incluziune socială. București: ANPCDEFP.

2. Bădescu, I., Cucu-Oancea, O., & Ștefan, G. (2015)- Sociologia comunităților și dezvoltarea durabilă. București: Editura Mica Valahie.

3. European Commission (2019)- European Solidarity Corps – Impact Report. Bruxelles: European Union.

4. Zaharia, R. (2018)- „Voluntariatul – catalizator al incluziunii sociale”. Revista de Științe Sociale, nr. 2, pp. 45–53.

ROLUL ACTIVITĂŢILOR DESFĂŞURATE ÎN GRĂDINIŢĂ PENTRU DEZVOLTAREA SPIRITULUI ANTREPRENORIAL AL COPIILOR

prof.înv.preșc. Stoica Greta
Școala Gimnazială Nr.1 Negoiești, jud. Bacău

Dezvoltarea atitudinilor pozitive față de antreprenoriat este un element esențial și necesar în formarea intențiilor antreprenoriale și, ulterior, în manifestarea comportamentului antreprenorial. Atitudinile se formează prin educație, iar intervenția timpurie corespunzătoare aplicată acestor generații de copii consumatori de informație va conduce treptat la formarea acelor competențe, care le vor permite să-și dezvolte adevăratul potențial și să contribuie la dezvoltarea societății din care fac parte.

Pe masura ce înaintează în viață, odata cu dorințele lor din ce în ce mai numeroase, copiii devin conștienți de puterea banului și de ce pot face cu el, de modul în care își pot satisface plăcerile prin utilizarea lui.

Curriculum-ul din grădiniţă prezintă, prin finalităţile, conţinuturile, timpul de instruire, strategiile educaţionale promovate, o abordare globală a educaţiei timpurii, asigurând satisfacerea nevoilor, suficient de variate, prezente şi a celor de perspectivă, ale copiilor preşcolari. Datorită caracterului său flexibil, facil de adaptat la necesităţile momentului, curriculum-ul poate sprijini în mod real adaptarea copilului la societatea dinamică, în care se naşte şi trăieşte, înarmându-l, progresiv, cu cunoştinţe atitudini şi deprinderi necesare în viaţă.

Activităţile antreprenoriale și alfabetizarea privind educația financiară se realizează la vărsta preşcolară, prin participarea copiilor la activităţi specifice de educaţie prin experimentare, prin jocuri, exerciţii, discuţii libere, prin mici responsabilizări, pentru a învăţa: să facă distincţia dintre ceea ce doresc şi ceea ce este posibil sau dintre dorinţă şi nevoie - ideea de limită; să înţeleagă că realizarea unor dorinţe necesită suportarea unui anume grad de frustrare (nu tot ce este posibil este realizabil imediat) - ideea de amânare; să conştientizeze efortul necesar pentru a obţine satisfacerea unei dorinţe - ideea de valoare; Prin desfăşurarea activităţilor în mod ludic, simplu, pornind de la activităţile zilnice, obişnuite petrecute în grădiniţă şi continuate cu părinţii acasă, ori la cumpărături dezvoltăm copiilor aptitudini de bun organizatori, iar pe termen lung îi facem mai responsabili.

Prin activitățile de educație antreprenorială copiii sunt îndrumați pentru a descoperi și învăța să recicleze materialele de care nu mai au nevoie dându-le o întrebuințare nouă, combinându-le pentru a obține, prin diferite tehnnici, (modelaj, pictură, decupare, împletire, șnuruire, îndoire, aplatizare, lipire

etc) obiecte interesante. Acestea pot fi utilizate în grădiniță, la activități sau pot fi vândute pentru a obține un profit. Așadar, prin activitățile antreprenoriale au fost urmărite aspectele:

- reciclarea materialelor variate prin confeționarea unor obiecte interesante și utile;
- valorificarea acestora prin vânzarea lor și obținerea unui profit;
-investirea profitului obținut pentru a satisface dorințele copiilor (excursii cu copiii din grupă, jucării);
- socializarea la nivel de grupă (între copii), la nivelul grădiniței (între copii de la diferite grupe și educatoare), la nivel de grădiniță și alte persoane interesate (între copii, educatoare, părinți și parteneri educaționali).

Scopul final al educației antreprenoriale este acela ca preșcolarii, aflați încă la o vârstă fragedă, să înceapă să își dezvolte atitudinile, abilitățile și cunoștințele în ceea ce privește comportamentul antreprenorial de succes. Utilizând strategii interactive, în joc, le formăm copiilor abilităţile necesare pentru a gândi în maniera „cum sa fac să...?” în opoziţie cu „nu pot, nu îmi pot permite! ”, îi învaţăm cum să comunice eficient, cum să-şi promoveze imaginea personală, dar şi a grupului, cum să-şi organizeze timpul, să negocieze. Astfel pot avea parte de acele experienţe de învăţare reală prin care se formează, încă din copilărie, personalitatea anteprenorială.

Bibliografie:

Ligia Georgescu-Goloşoiu-De la joc la educație financiară *(manual)-auxiliar curricular pentru nivel preşcolar, Editura EXPLORATOR;*

Importanța matematicii în dezvoltarea copiilor cu CES

Prof. Floarea Mariana,
Liceul Tehnologic Topoloveni, Argeș

Matematica reprezintă o disciplină fundamentală pentru dezvoltarea cognitivă și formarea gândirii logice. Încă din primele clase, copiii sunt învățați să recunoască forme, să numere obiecte și să compare mărimi, activități care contribuie la dezvoltarea proceselor de gândire. În cazul copiilor cu cerințe educaționale speciale (CES), rolul matematicii devine și mai important, deoarece activitățile matematice pot fi adaptate nevoilor lor și pot sprijini dezvoltarea intelectuală, emoțională și socială.

Copiii cu CES au nevoie de un proces educațional diferențiat, personalizat și adaptat capacităților lor de învățare. Matematica, prin natura ei, oferă numeroase oportunități de exersare a atenției, memoriei, motivației și perseverenței. Mai mult decât atât, competențele matematice îi ajută pe copii să se descurce mai ușor în viața de zi cu zi, să devină mai independenți și să aibă mai multă încredere în propriile abilități.

Matematica este o disciplină care stimulează gândirea logică și critică. Prin exercițiile de numărare, adunare sau rezolvare a problemelor simple, copilul învață să facă legături între cauză și efect, să observe reguli și să aplice pași concreți pentru a ajunge la o soluție.

La copiii cu CES, aceste exerciții reprezintă o formă de terapie cognitivă. În timp ce rezolvă sarcini matematice, ei își antrenează atenția, învață să urmeze instrucțiuni și dobândesc răbdare. Gândirea matematică îi ajută să structureze informațiile și să facă ordine în gânduri, lucru esențial pentru dezvoltarea lor generală.

Matematica nu este doar o disciplină școlară, ci și un instrument util în viața cotidiană. Cunoașterea cifrelor, a banilor sau a ceasului îi ajută pe copii să fie mai autonomi. De exemplu, un copil care știe să numere bani își poate cumpăra singur un produs, iar unul care recunoaște orele de pe ceas își poate organiza mai bine timpul.

Pentru copiii cu CES, astfel de deprinderi practice înseamnă un pas spre independență și o integrare mai bună în societate. În plus, prin activități matematice desfășurate în grup (jocuri, concursuri, exerciții interactive), acești copii își dezvoltă abilități sociale precum cooperarea, comunicarea și respectarea regulilor.

Reușita în rezolvarea unor sarcini matematice, fie ele și simple, oferă copilului un sentiment de satisfacție și încredere în propriile capacități. Pentru copiii cu CES, acest aspect este foarte important, deoarece ei se confruntă adesea cu dificultăți de învățare și cu lipsa stimei de sine.

Activitățile matematice adaptate nivelului lor îi ajută să experimenteze succesul și să vadă că pot progresa. Profesorii și părinții joacă un rol esențial în oferirea de feedback pozitiv și în încurajarea perseverenței, astfel încât copilul să nu perceapă matematica drept o sursă de frustrare, ci ca pe o provocare plăcută.

Pentru ca matematica să devină un sprijin real în dezvoltarea copiilor cu CES, este necesar ca profesorii să folosească metode de predare adaptate. Printre acestea se numără:
- utilizarea materialelor vizuale (planșe, cuburi, figurine colorate),
- învățarea prin joc și activități practice,
- împărțirea sarcinilor complexe în pași mici și clari,
- încurajarea participării active și oferirea de exemple din viața de zi cu zi.

Astfel, matematica devine accesibilă și atractivă pentru copiii cu dificultăți de învățare, fiind percepută nu ca o disciplină abstractă, ci ca o parte utilă și concretă a vieții.

Matematica are un rol fundamental în dezvoltarea copiilor cu cerințe educaționale speciale. Ea contribuie la formarea gândirii logice, la dobândirea autonomiei, la dezvoltarea încrederii în sine și la integrarea socială. Prin adaptarea metodelor de predare și prin transformarea matematicii într-un instrument practic și atractiv, copiii cu CES pot fi ajutați să-și atingă potențialul și să se simtă valoroși însocietate.

Într-o lume în care cifrele, măsurătorile și calculele fac parte din aproape orice activitate, este esențial ca fiecare copil să aibă acces la cunoștințele matematice de bază. Pentru copiii cu CES, matematica devine mai mult decât o materie școlară: ea este o cheie spre independență, spre autocunoaștere și spre o viață mai bună.

Activitate educațională: „Voluntariat pentru o lume incluzivă”

Prof.Veneticu Florentina
Școala Gimnazială Vitănești, Jud.Teleorman

Nivel de învățământ: Gimnaziu (clasele V–VIII)

Domeniu: Educație civică / Educație pentru cetățenie democratică și dialog intercultural

1. Argument

Într-o lume marcată de diversitate culturală și socială, școala are responsabilitatea de a forma cetățeni activi, empatici și solidari. Activitățile de voluntariat reprezintă un instrument valoros de învățare nonformală, prin care elevii își pot dezvolta competențe civice și interculturale, cultivând în același timp respectul pentru diversitate și spiritul de incluziune.

2. Scop

Formarea atitudinilor de responsabilitate, empatie și implicare activă în sprijinirea unei comunități incluzive.

3. Obiective

La finalul activității, elevii vor fi capabili:

- Să explice rolul voluntariatului în dezvoltarea unei lumi incluzive.
- Să manifeste deschidere și respect față de diversitate.
- Să coopereze în cadrul unei echipe pentru realizarea unui proiect comun.
- Să își exprime ideile prin produse educaționale (afișe, ghiduri, mesaje de solidaritate).

4. Competențe vizate:

- Competențe-cheie europene:
- Competențe sociale și civice
- Competențe interculturale și de sensibilizare culturală
- Spirit de inițiativă și antreprenoriat

5. Metode și tehnici didactice:

- Conversația euristică
- Brainstorming
- Lucru pe echipe
- Învățare prin proiecte
- Prezentarea produselor elevilor
- Reflecția finală

6. Resurse

- Materiale: coli, markere, cartoane colorate, lipici, bandă adezivă.
- Panou sau tablă pentru afișaj.
- Laptop/proiector (opțional).

7. Desfășurarea activității

Etapa I – Captarea atenției (10 min)

Profesorul introduce tema printr-o discuție despre ce înseamnă „o lume incluzivă”.

Elevii dau exemple de situații de excludere și propun soluții de sprijin.

Etapa II – Activitatea pe echipe (30-40 min)

Elevii sunt împărțiți în echipe și primesc sarcini:

- ✓ Echipa 1: realizează afișe și sloganuri pentru promovarea incluziunii.
- ✓ Echipa 2: concepe un mini-ghid al voluntarului, cu reguli simple de implicare civică.
- ✓ Echipa 3: redactează scrisori sau desene de încurajare pentru persoane vulnerabile.

Etapa III – Prezentarea produselor și reflecția (15 min)

Fiecare echipă prezintă produsul realizat.Se discută ce au învățat, iar profesorul sintetizează ideile într-un panou comun intitulat **„Gânduri pentru o lume incluzivă”.**

8. Evaluare

- Observarea implicării și cooperării în echipă.
- Analiza produselor realizate (creativitate, relevanță).
- Reflecția individuală prin răspunsul la întrebarea**: *„Cum pot eu contribui la o lume mai incluzivă?”***

9. Concluzii

Activitatea consolidează valori precum solidaritatea, empatia și respectul reciproc. Elevii descoperă că voluntariatul nu înseamnă doar ajutor practic, ci și construirea unei comunități bazate pe înțelegere și acceptare.

10. Bibliografie

1. Cucoș, C. (2000). *Educația. Dimensiuni culturale și interculturale.* Iași: Polirom.
2. Banks, J. A. (2009). *Diversity and Citizenship Education: Global Perspectives.* Jossey-Bass.
3. Curriculum Național pentru învățământul gimnazial – Ministerul Educației, România.

VALORIFICAREA POTENȚIALULUI ESTETIC-CREATIV PRIN ACTIVITĂȚI MUZICALE ÎN TABERE DE VARĂ

Prof. pentru Înv. Preșc. Hermenean Elena
Școala Gimn. „Mihail Sadveanu”, Întorsura Buzăului/
G.P.P. „Prichindel, Covasna

Educația estetică la vârsta preșcolară ocupă un rol esențial în dezvoltarea armonioasă a personalității copilului, contribuind la formarea sensibilității artistice, a creativității și a expresivității individuale. Dintre componentele acestui domeniu, educația muzicală se distinge printr-un potențial deosebit în ceea ce privește cultivarea gustului estetic, stimularea imaginației și dezvoltarea abilităților de comunicare nonverbală.

Educația muzicală timpurie se bazează pe o serie de principii psihopedagogice care susțin importanța contactului precoce cu muzica în vederea dezvoltării cognitive, emoționale și sociale a copilului. Potrivit lui Edwin Gordon (1997), expunerea constantă la stimuli muzicali în primii ani de viață influențează semnificativ capacitatea de audiție și exprimare muzicală.

De asemenea, Violeta H. Sava (2002) subliniază importanța caracterului ludic al activităților muzicale la vârsta preșcolară, întrucât jocul muzical contribuie la formarea spontaneității și la interiorizarea unor structuri sonore complexe, prin imitare, improvizație și creație.

În contextul educației nonformale, cum sunt taberele de vară, muzica se poate regăsi într-o varietate de forme: audiții muzicale dirijate, jocuri muzical-ritmice, activități de improvizație vocală sau instrumentală, ateliere de percuție sau mișcare creativă pe muzică.

În ceea ce privește componenta practică, mai jos sunt prezentate câteva dintre activitățile desfășurate în cadrul taberei de vară „Hristos, bucuria copiilor. Sfinții, prietenii noștri”, în cadrul căreia au participat și copii de vârstă preșcolară.

1. **Atelierul „Povești sonore”**

- **Obiectiv:** Dezvoltarea capacității de exprimare afectivă prin intermediul muzicii și al narațiunii.
- **Descriere:** Copiii au ascultat o poveste ilustrată sonor cu instrumente Orff (ploaie – ocean drum, furtună – tobe, zbor – clopoței), după care au fost invitați să reconstituie atmosfera poveștii folosind instrumente muzicale și efecte vocale proprii.
- **Rezultate:** Participanții au demonstrat o implicare afectivă crescută, o mai bună capacitate de a asocia sunetul cu trăiri și contexte narative, precum și o inițiere în conceptul de muzică programatică.

2. Jocul muzical „Dirijorul vesel”

- **Obiectiv:** Consolidarea simțului ritmic și a capacității de ascultare activă.
- **Descriere:** Copiii au participat la un joc colectiv în care, pe fondul unei melodii ritmate, un „dirijor” ales dintre ei indica prin gesturi ce tip de mișcare ritmică să efectueze ceilalți (bătăi din palme, tropăieli, scuturări de instrumente mici). Rolurile se schimbau la fiecare 2 minute.
- **Rezultate:** Activitatea a contribuit la stimularea cooperării, la reglarea comportamentului în grup și la dezvoltarea autoreglării emoționale prin muzică și mișcare sincronizată.

3. „Grădina sunetelor” – colaj muzical și vizual

- **Obiectiv:** Explorarea sinesteziei muzică–culoare și stimularea creativității transdisciplinare.
- **Descriere:** După o audiție a unor fragmente din „Anotimpurile” de Vivaldi, copiii au fost invitați să „picteze sunetul” utilizând acuarele și hârtie texturată. Ulterior, au creat o instalație colectivă – „Grădina sunetelor”, care îmbina pictura cu reproducerea sunetelor preferate prin instrumente muzicale alese.
- **Rezultate:** S-a observat o exprimare artistică diversificată, o tendință spre exprimarea emoțiilor prin combinații de culoare și sunet, precum și o valorizare sporită a muncii în echipă.

Activitățile muzicale desfășurate în cadrul taberei de vară s-au dovedit a fi un instrument educativ eficient în sprijinul dezvoltării domeniului estetic-creativ la copiii preșcolari. Prin combinarea ludicului cu muzicalitatea, prin încurajarea exprimării libere și prin integrarea interdisciplinară, copiii își pot forma nu doar gustul artistic, ci și abilități sociale, emoționale și cognitive esențiale pentru etapele ulterioare ale educației.

Extinderea acestui tip de activități în mediul nonformal și dezvoltarea de parteneriate între instituțiile educaționale și cele culturale pentru susținerea educației artistice timpurii ar aduce, așadar, numai beneficii pentru preșcolari.

Bibliografie

Gordon, E. (1997). Learning Sequences in Music: Skill, Content, and Patterns. GIA Publications.

Sava, V.H. (2002). Educația muzicală în grădiniță. Editura Didactică și Pedagogică.

Dinescu, I. (2011). Muzica și dezvoltarea copilului. Editura Universitară.

Piaget, J. (1971). Psihologia copilului. Editura Didactică și Pedagogică.

Montessori, M. (2000). Descoperirea copilului. Editura Herald.

ABANDONUL ŞCOLAR
CAUZE ŞI MODALITĂŢI DE PREVENIRE

Prof. înv. Primar Dumitrașcu Florentina-Cristina
Școala Gimnazială Cotești-Godeni

O educaţie adevărată, reală se fundamentează în familie, apoi ea se continuă în grădiniţă şi şcoală prin intermediul cadrelor didactice. În primul rând, ea se realizează prin puterea exemplului. O bună intervenţie a cadrului didactic prin însuşi procesul educativ pe care-l desfăşoară cu copiii poate constitui un mijloc de prevenire a abandonului şcolar, care a devenit din ce în ce mai frecvent.

Abandonul şcolar reprezintă conduita de evaziune definitivă ce constă în încetarea frecventării şcolii, părăsirea sistemului educativ indiferent de nivelul la care s-a ajuns, înaintea obţinerii unei calificări sau pregătiri profesionale complete sau înaintea încheierii actului de studii început. Elevii care abandonează şcoala sunt cei care s-au făcut remarcaţi pentru absenteism şi alte dificultăţi de comportament, pentru care au fost sancţionaţi în repetate rânduri în şcoală. Acest abandon este cu atât mai grav cu cât are loc la nivelul formelor terminale de învăţământ, căci până a ajunge acolo societatea a cheltuit cu persoana respectivă o grămadă de resurse. Chiar şi cel în cauză a fost nevoit să depună anumite eforturi. Abandonul şcolar reprezintă o problemă gravă cu care se confruntă societatea contemporană; şcoala a ajuns să fie abandonată, înainte de toate, pentru că în ziua de azi nu contează în ierarhii, nu e percepută ca valoare în sine; atât copiii, cât si elevii nu mai consideră şcoala un viitor.

Efectele abandonului şcolar demonstrează că acest tip de conduită este considerat deosebit de grav. Mai întâi, cei care abandonează şcoala nu au nici calificarea profesională indispensabilă integrării socio-economice, nici formația morală şi civică necesară exercitării rolului de părinte şi celui de cetățean al unei comunități. În al doilea rând, neavând o calificare, cei care abandonează şcoala sunt viitorii şomeri şi reprezintă, pe termen mediu şi lung, o sursă de dificultăți sociale şi de pierderi, care depăşesc investiția cerută de formarea inițială.

Pentru a putea reduce numărul abandonurilor şcolare ar fi bine să încercăm sa identificăm şi să studiem câteva cauze:

- şcolile din zonele defavorizate sunt caracterizate de izolare, sărăcie şi lipsa oportunităților de succes socio-profesional pentru absolvenți. Lipsiți de motivație, mulți dintre elevii claselor gimnaziale renunță în primii ani de studiu, rămânând să dea o mână de ajutor în gospodăriile proprii sau chiar muncind ca zilieri la oamenii mai avuți din satele respective.
  Sărăcia comunităților din zonele defavorizate limitează posibilitățile părinților de a oferi copiilor resursele necesare educației. Această stare provoacă deseori exploatarea copiilor prin

muncă de către părinți. Lipsa interesului pentru şcoală se explică prin presiunile de ordin economic, prin dezamăgirile personale ale părinților şi prin lipsa de cultură a comunității care poate fi susceptibilă față de instituțiile formale.

Aceste cauze ar putea fi eliminate prin orientarea fondurilor disponibile spre şcolile din asemenea zone, prin stabilirea unor legături cu centre de instruire existente, prin asigurarea unei infrastructuri care să asigure transportul elevilor, dar şi asigurarea hranei pentru elevi care au domiciliul la distanțe mari de şcoala

- cultura de origine a elevilor – cercetările din domeniul educațional au relevat faptul că mediul socio-cultural de proveniență al elevilor este una dintre cele mai importante variabile în reuşita sau eşecul şcolar şi profesional al elevului. Este foarte importantă atitudinea familiei în raport cu şcoala. Există şi cazuri în care părinţii încurajează să încalce normele valorilor şcolare prin atitudinea lor faţă de şcoală. Ca forme principale de manifestare a deviaţiei şcolare putem aminti ca fiind mai grave din punct de vedere social şi comportamental: fuga de la şcoală, absenteismul, abandonul şcolar, vandalismul, conduitele violente, toxicomania, copiatul şi suicidul. Cunoaşterea acestor atitudini şi identificarea surselor de posibile tensiuni sau blocaje manifestate în raport cu cariera şcolară a tinerilor constituie un factor important în prevenirea abandonurilor. Elevii au fost încurajaţi şi de atitudinea părinţilor pentru care cartea nu mai reprezintă o prioritate, nici garanţia asigurării unui loc de muncă. Mai mult, emigrarea forţei de muncă îi afectează tot mai tare pe elevi, care fie că-şi urmează părinţii, fie sunt lăsaţi în grija unor rude sau cunoştinţe apropiate care se ocupă superficial de situaţia şcolară a copiilor.
- climatul familial are un rol hotărâtor în cauzele de abandon şcolar. Astfel, dezorganizarea vieții de familie, consecință a divorțului, climatul familial conflictual şi imoral, excesiv de permisiv, divergența metodelor educative şi lipsa de autoritate a părinților, atitudinea rece, indiferentă sau, dimpotrivă, tiranică a acestora sunt alte câteva aspecte care conduc spre abandonul şcolar.
- factori de natură socială şi economică cum ar fi: crize politice, economice, sociale şi morale, prăbuşirea sistemului de protecție socială, confuzia sau absența unor norme sau valori sunt alte cauze care conduc la dezorientarea elevilor, îndepărtarea lor de mediul educațional şi, în final, abandon şcolar.
- factorii de natură educațională: insubordonare față de normele şi regulile şcolare, chiul, absenteism, repetenție, motivații şi interese slabe în raport cu şcoala, greşelile dascălilor (de atitudine şi relaționare, competența profesională, autoritate morală) au şi ei un rol important în apariția fenomenului de abandon şcolar.
- anturajul de proastă calitate debusolează elevii cu un psihic labil datorat unor carențe din copilărie; dorința de a scăpa de sub tutela educațională sau familială, dorința de a capta obiecte,

haine sau mâncare prin căi ocolite, necurate reprezintă cauze pentru care elevul abandonează şcoala. Anturajul reprezintă un factor negativ în viața elevului; el poate să-l determine pe elev să fumeze, să consume băuturi alcoolice, să consume droguri, să fure sau chiar să chiulească de la şcoală.

Principalele obiective în cadrul unui program de prevenire a abandonului şcolar:

- identificarea elevilor aflaţi în abandon sau risc de abandon şcolar în vederea menţinerii acestora în sistemul învățământului guvernamental de zi;
- implicarea sistemului familial în reabilitarea şcolară şi socială a elevului;
- creşterea gradului de implicare a comunităţii locale în soluţionarea situaţiilor de abandon şcolar sau a situațiilor ce prezintă risc de abandon şcolar.
- În măsura în care aceste obiective vor fi îndeplinite, abandonul şcolar nu va mai reprezenta un pericol imediat de abandon, fiind urmărite în cadrul unui program de prevenţie bine organizat, ce se desfăşoară pe o perioadă foarte îndelungată.

Se impun măsuri de prevenire a abandonului şcolar:

- psiho-pedagogice şi psiho-sociologice – care urmăresc cultivarea unor relații interpersonale adecvate pentru realizarea unei inserții socio-familiale pozitive;
- socio-profesionale – ele decurg din măsurile psiho-pedagogice şi psiho-sociale;
- psihiatrice - depistarea precoce a minorilor cu diferite probleme caracteriale, comportamentale, emoționale, tendințe agresive;
- juridico-sociale – aceste măsuri permit creşterea gradului de influențare socială prin popularizarea legilor şi prin propaganda juridică, în general.

Un alt element în combaterea abandonului şcolar este participarea tuturor copiilor la programul educativ, fiecare după forţa şi posibilităţile sale. Copiii sunt diferiţi, capacităţile lor sunt diferite, gradul lor de adaptare şi percepere este diferit, dar în grup fiecare poate avea un loc, un statut, un rol şi o valoare, fapt ce îi determină să îndrăgească mediul şcolar. Trebuie plecat de la premisa că fiecare copil are valoare şi este unic şi că fiecare copil poate învăța, indiferent de nevoile lui sociale.

În cazul etniei rome, cunoaşterea obiceiurilor şi tradiţiilor, faţa necunoscută şi nebănuită a existenţei membrilor ei pune în valoare ceea ce ei înşişi nu mai ştiu ori nu au reuşit să răzbată. Copiilor le oferă identitate şi apartenenţă la neam, le redă mândria de descendenţi ai poporului lor, răspândit prin numeroase teritorii, le creează o "unicitate pozitivă" – adică aceea care ascunde comoara trăsăturilor caracteristice unui popor. "Unicitatea pozitivă" care în esenţă arată demnitatea neamului lor, se opune aceleia "negative", aceea care a fost impusă mediatizării care condamnă la inhibare, la izolare. Aşadar, copilul fie că este integrat într-un sistem de învățământ preșcolar, primar, gimnazial, liceal, profesional, universitar, trebuie urmărit cu mare atenţie cum evoluează cum se menţine în

sistemul educative, făcându-l cât mai eficient prin intervenţii oportune atât din partea părinţilor, cadrelor didactice, cât şi a comunităţii din care provine copilul pentru o mai mare siguranţă în prevenirea abandonului şcolar – o problema gravă în România.

Educaţia pentru toţi este o nevoie a epocii noastre. Depinde de fiecare cadru didactic în parte, de responsabilitatea şi implicarea tuturor ca ea să devină o realitate din care fiecare să înveţe şi să se dezvolte şi să nu uităm că educația depinde foarte mult de familie.

Privitor la această temă, Abandonul şcolar – cauze şi modalități de prevenire, consider că este o temă foarte mult abordată în mediul şcolar. Cadrele didactice împreună cu consilierul şcolar încearcă să-i determine pe elevi să conştientizeze importanța şcolii, a terminării unui liceu. La noi, în România, abandonul şcolar reprezintă un motiv de îngrijorare şi pentru aceasta şcoala trebuie să aibă o relație foarte strânsă cu membrii familiei.

Bibliografie:

Clerget, Stephane, (2008), *Criza adolescenţei*, Editura Trei, Bucureşti

Moisin, Anton, (2007), *Arta educării copiilor şi adolescenţilor în familie şi în şcoală*, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti

Tatu, Cornelia, *Suport de curs: Consiliere şcolară* (2009)

STUDIU DE CAZ

Prof. înv. primar Vasile Sonica
Școala Gimnazială Nr. 1 Valea Mare Pravăț

Problematica investigată: inadaptarea şcolară;

Metode şi procedee de investigaţie: interviul semistructurat şi liber, observaţia, ancheta socială, studiul documentelor şcolare;

Perioada: pe tot parcursul anului scolar;

I.DATE FAMILIALE

Subiectul: A. S., vârsta 7 ani, elevă în clasa I.

Factori individuali: dezinteres faţă de activitatea scolară, nervozitate, agitaţie, hipersensibilitate,tulburări de comportament. În cadrul interviului se arată retrasă, tăcută, evazivă în răspunsuri.

Factori familiali: - atenţia exagerată din partea bunicilor şi a părinţilor(tatăl se manifestă mai autoritar,dar e plecat toată ziua la muncă , mama casnică ,este alaturi de ea pe durata întregii zile dar nu are autoritate în faţa ei.

- conditii materiale bune, asteptari reduse din partea familiei in ceea ce o priveste în plan şcolar.

-este singură la părinţi .

II.DEZVOLTAREA FIZICĂ ŞI STAREA DE SĂNĂTATE

- dezvoltare fizică normală;
- deficienţă/dizabilitate mintală uşoară.

III.PARTICULARITĂŢ I ALE DEBUTULUI ŞCOLAR

1. Eleva a frecventat grădiniţa, prezentând următoarele incapacităţi:

- lipsa motivaţiei şi a interesului de cunoaştere;
- imprecizie în acţiunile practice şi mentale;
- verbalizare redusă a reprezentărilor şi acţiunilor;
- grad redus de independenţă în procesele intelectuale;
- conduită neadecvată începerii şcolarităţii;
- anxietate în fluxul solicitărilor şcolare.

IV.OBSERVAREA SI ÎNREGISTRAREA DATELOR

Culegerea si înregistrarea datelor s-a efectuat pe toata perioada anului şcolar.

Descrierea comportamentului deranjant:

a) Fetița este neatentă pe parcursul orelor, are conflicte frecvente cu unii dintre colegi;

b) Are rezultate foarte slabe la învăţătură.

Comportamentul:

-Nu se remarcă o schimbare evidentă de comportament în timpul aceleiaşi perioade.

-Răspunde ezitant, cu o voce nesigură, abia auzită, nu se concentrează atunci când i se cere sa rezolve o sarcină;

-Când trebuie să lucreze individual în clasă nu-şi termină niciodată activitatea, nu este liniştită şi îşi deranjează colegii.

-Are capacităţi intelectuale de nivel minim.

-Înţelegerea verbală si aptitudinea de conceptualizare şi gândire sunt bune.

-Îi place matematica, se simte bine când merge cu mama în parc şi când vorbeşte cu tata la telefon.

-Dovedeşte un interes scăzut faţă de celelalte obiecte: limba română,stiinţe ale naturii;

-Reactionează pozitiv dacă este laudată, dar se supără foarte tare dacă este certată în faţa altora, dorind să se răzbune pe cei care au asistat la discutie.

-Are puţini prieteni şi începe foarte rar o conversaţie.

-Are uneori momente de izbucniri violente, sau plâns fără motiv.

-Nu-şi poate concentra atenţia pe timp îndelungat în cadrul activităţilor, este neliniştita nu poate sta prea mult timp într-un loc, îşi schimbă des activitatea fără un motiv anume.

-Are un ritm lent de lucru, si rezolvă temele superficial, fără să se implice cu responsabilitate în activitatea desfăşurată in clasa

-Eleva pare la prima vedere liniştită, care evită să vorbească.

-Ea declară că acasă face numai ceea ce vrea ea. Bunicii îi satisface toate poftele,rasfăţând-o excesiv. La şcoală tinde să aibe un comportament nepăsător,pasiv faţă de cerinţele şcolare.

V.ANALIZA DATELOR ŞI STABILIREA IPOTEZELOR

Inadaptarea elevei la şcoală este atât expresia certitudinii că ea nu este capabilă să reuseasca, cât şi expresia adevărului conform căruia ***”Nu ştiu deci nu pot”***

Problemele copilului în legatură cu terminarea activităţilor la şcoală pun în lumină problema de motricitate fină şi de motivaţie. Dacă va avea un număr mai mare de probe orale si va fi încurajat să le rezolve în timp util, ea va constata că va reuşi în ciuda problemelor sale cognitive şi de concentrare.

VI.CREAREA UNUI PLAN DE INTERVENTIE

Obiective pe termen lung

1. *Eleva va frecventa regulat toate orele.*
2. *La şcoală va lua parte la discuţiile structurate si nestructurate cu toţi colegii.*
3. *Activităţile scrise vor fi terminate în timp util.*
4. *În paralel se va desfăşura şi un program de recuperare în vederea diminuării lacunelor în învăţare.*

Obiective pe termen scurt

- *Va fi implicată în a-şi spune părerea la toate discuţiile din clasă alături de colegii ei.*
- *I se vor da sarcini precise,potrivite nivelului intelectual, fiind implicată în diverse acţiuni, pentru a fi resposbilizată.*
- *Conceperea şi punerea în practică a unor metode coerente de lucru cu ea.*
- *O strânsă legătură cu familia, astfel încât prezenţa sa la şcoală să fie de aproape 100%.*
- *Sprijinirea elevei în a-şi depăşi teama de a participa la ore, spunându-şi părerea în faţa colegilor săi, printr-un sistem de sprijin şi încurajare din partea învăţătoarei.*
- *Mai puţină exigenţă din partea învăţătoarei în materie de teme scrise.*
- *I se va da ocazia să-şi mărească încrederea în forţele proprii şi să-şi îmbunătăţească aptitudinile în situaţiile în care interacţionează cu grupul de elevi(clasa), prin responsabilizarea sa în competii, cocursuri.*
- *Se va cere ajutorul consilierului şcolar, date fiind problemele de natură psihologică decoperite*

.

Metode si strategii

Aplicarea programului de schimbare

În timpul unei întalniri la care au participat mama, bunica, învăţătoarea, consilierul scolar, fetița a acceptat să încerce să atingă obiectivele pe termen scurt.

Responsabilităţi

I se cere elevei să raspundă zilnic de creta şi buretele pentru tablă, de curăţenia clasei, explicându-i cât de importantă este sarcina sa.

Se va întâlni o dată pe săptămâna cu consilierul şcolii.

Participarea în clasă

a. Învăţătoarea o va ajuta în fiecare zi să găsească răspunsul unei întrebări care va fi pusă în ziua următoare. Acest fapt are ca scop mărirea participării lui în clasă, diminuând pasivitatea cunoscută .
b. Rolul jucat de învăţătoare va scădea în funcţie de progresul înregistrat de elevă, astfel încât să-i permită să participe sau să răspundă spontan la discuţiile din clasă.
c. Participarea ei la discutiile din clasă nu va lăsa loc unei intensificări speciale. Aceasta va fi conştientă că răspunsurile corecte date în faţa colegilor sunt de fapt o recompensă *“ Ceilalţi vor vedea că pot mai mult.”*

Teme scrise:

Se va reduce numărul temelor pentru acasă.
Se va face o evaluare orală a materiei, după fiecare unitate de învăţare, înaintea unei evaluări sumative.

Aptitudini sociale

În timpul activitatilor de grup, fetița va avea ca sarcină să dirijeze sau să coordoneze planul de acţiune după o consultare cu învăţătoarea care trebuie să o instruiască în ceea ce trebuie să spună şi ce să facă în rolul respectiv.

Sedinţe de consiliere

- O dată pe săptamâna vor avea loc sedinţe de consiliere în cabinetul şcolar.
- O dată pe lună va participa şi bunica elevei sau mama ei.

Evaluarea programului de schimbare

Evaluarea

La interval de două săptămâni, apoi la o lună de la prima întâlnire au avut loc sedinţe cu fetița, mama şi consilierul şcolar.

Obiectivele pe termen scurt au fost realizate si se observă progrese rapide în relaţiile spontane şi convenabile cu alte persoane.

Nu mai absentează de la ore, dar este bine sa fie supravegheată în continuare pe această temă.

Numărul mărit de activităţi orale a crescut treptat siguranţa . Spre exemplu, după perioada de două săptămâni a obiectivului pe termen scurt, eleva a început să participe în clasa din ce în ce mai mult, fiind mai activă.

Atunci când a început să participe spontan, ea a încercat sa afle până unde putea merge (întârzia raspundea nepotrivit, vorbea neintrebata, vorbea în timpul orei cu alţi colegi,deranjând ora şi se purta la fel ca înainte).Dialogul fetiței cu consilierul școlar si cu doamna învăţătoare au arătat că acest comportament reflectă siguranţa crescută a copilului şi încrederea sa în relatiile cu ceilalţi.

Rezolvarea problemei

Învăţătoarea a hotărât că acest comportament să fie considerat pozitiv şi să aibă o atitudine cât mai flexibilă.

La sfârşitul primei luni, acest comportament nu ridicase probleme deosebite în clasă.

Randamentul elevei la învăţatură a crescut, dar s-a impus în continuare ajutorul doamnei învăţătoare, prin program de lucru suplimentar printr-o sedinţă de o oră pe saptamană în afara orelor de clasă.

Bunicii continuă să întâmpine dificultăţi în impunerea unor limite acasă, deşi recunoaşte că fetiţa depune mai mult efort pentru a colabora.

VII.Concluzii

Inadaptarea pe care o manifestă eleva la mediul şcolar este cauzată lipsei de autoritate a părinţilor,a slabei colaborări cu şcoala dar şi din cauza deficienţei de învăţare observată încă din perioada prescolară.

Comportamentul pasiv,sensibil uneori , atunci cand trebuie să rezolve sarcinile şcolare se datorează în mare parte ,prezenţei scăzute a unei persoane autoritare în casă şi a răsfăţului excesiv din partea bunicilor şi a mamei.

În continuare consilierul şcolar si doamna învăţătoare vor aplica tehnici experimentale pentru a ameliora inadaptarea şcolară a copilului.

BIBLIOGRAFIE:

1 - Sorin Cristea - ***"Managementul organizatiei scolare"-*** EDP, Bucuresti-2003;

2 - Ioan Jinga - ***"Managementul învățământului”-*** Editura “Aldin”, Bucureşti, 2001

3 - Emil Paun - ***"Școala o abordare socio-pedagogica"-*** Ed."Polirom"-Iasi-1999.

4 – Romita B. Iucu- ***“Managementul clasei”-*** Ed.”Credis”- Bucuresti- 2003

Strategii de lucru diferențiat și integrare în învățământul primar

Prof. Tiba Valentina-Livia
Școala Primară nr.3 Novaci, Giurgiu

Într-o sală de clasă diversă, plină de elevi cu nevoi, ritmuri de învățare și stiluri cognitive unice, un profesor eficient trebuie să adopte **strategii de lucru diferențiat și integrare**. Aceste abordări nu reprezintă doar o opțiune pedagogică, ci o necesitate fundamentală pentru a asigura succesul academic și personal al fiecărui copil. Scopul principal este de a adapta procesul de predare-învățare-evaluare la nevoile specifice ale fiecărui elev, recunoscând și valorificând individualitatea.

Primul pas în aplicarea unui învățământ diferențiat este **diagnosticul pedagogic inițial**. Profesorul trebuie să identifice punctele forte, slăbiciunile, interesele și stilurile de învățare ale elevilor. Aceasta se poate realiza prin observație atentă, evaluări formative, discuții individuale și analiza produselor muncii elevilor. Unii elevi învață mai bine prin activități practice, manipulative, în timp ce alții sunt mai receptivi la stimulii vizuali sau auditivi. . Odată ce profesorul înțelege aceste particularități, poate începe să modeleze conținutul, procesele, produsele și mediul de învățare.

Diferențierea conținutului se referă la ajustarea materialului de studiu pentru a-l face accesibil fiecărui elev. De exemplu, unii elevi ar putea primi texte simplificate sau cu ilustrații suplimentare, în timp ce alții ar putea lucra cu materiale mai complexe. Utilizarea resurselor variate, cum ar fi cărți, video-uri educative, softuri interactive sau fișe de lucru cu niveluri de dificultate diferite, este esențială. Profesorul poate oferi mai multe opțiuni de explorare a unei teme, permițând elevilor să aleagă ce modalitate li se potrivește cel mai bine.

Diferențierea procesului de învățare implică modul în care elevii asimilează cunoștințele. Profesorul poate organiza activități de grup flexibile, unde elevii sunt grupați în funcție de nevoile de învățare sau de interesele lor. O stație de învățare ar putea fi dedicată exersării unei abilități de bază, în timp ce o alta ar putea oferi o provocare avansată pentru elevii care au stăpânit deja conceptul. Lucrul pe perechi, învățarea prin cooperare sau proiectele de grup contribuie la crearea unui mediu dinamic. Oferind **alegere și autonomie**, profesorul le permite elevilor să preia controlul asupra propriei învățări. De exemplu, un elev poate alege dacă să scrie o poveste, să o deseneze sub formă de bandă desenată sau să o prezinte oral.

Diferențierea produsului se referă la varietatea modurilor în care elevii își pot demonstra cunoștințele. Nu toți elevii trebuie să realizeze același proiect final sau să susțină același tip de test. Unii ar putea prefera să creeze un poster, o prezentare digitală, un model tridimensional sau un spectacol de teatru. Această flexibilitate le permite elevilor să-și folosească talentele și interesele pentru a-și exprima înțelegerea. Evaluarea formativă, prin feedback constructiv și continuu, este un pilon al acestui proces. Profesorul nu doar notează, ci ghidează, încurajând progresul și efortul.

Integrarea elevilor cu cerințe educaționale speciale

Integrarea elevilor cu cerințe educaționale speciale (CES) în învățământul de masă este un aspect important al unei școli incluzive. Aceasta nu înseamnă doar prezența fizică a elevului în clasă, ci o participare activă și deplină la viața școlară. Această abordare necesită o **colaborare strânsă** între profesor, părinți, psihologul școlar și, dacă este cazul, profesorul itinerant. **Planul de intervenție personalizat (PIP)**, un document esențial, stabilește obiectivele de învățare, strategiile de predare și resursele necesare pentru a răspunde nevoilor specifice ale elevului cu CES.

Pentru o integrare de succes, profesorul trebuie să adapteze nu doar materialele, ci și **metodele de predare**. Utilizarea suportului vizual, a rutinelor clare, a jocurilor didactice și a activităților multisenzoriale este vitală. Crearea unui mediu de clasă sigur și tolerant, unde diversitatea este sărbătorită, este fundamentală. Elevii fără CES pot fi implicați în acest proces, devenind mentori sau parteneri de învățare, promovând astfel empatia și respectul reciproc.

Prin aplicarea consecventă a strategiilor de lucru diferențiat și integrare, profesorul transformă sala de clasă într-un spațiu echitabil și dinamic, unde fiecare copil este încurajat să-și atingă potențialul maxim. Aceste practici pedagogice nu sunt simple tehnici, ci o filosofie de învățământ centrată pe elev, care construiește nu doar cunoștințe, ci și încredere în sine și bucurie de a învăța.

Rolul esențial al voluntariatului în incluziunea socială a elevilor: O analiză strategică și practică

Sacalîș Mariana-Ileana
Școala Gimnazială ”Dr. Ioan Mihalyi de Apșa”, SighetuMarmației

Voluntariatul elevilor reprezintă un pilon fundamental în evoluția sistemului educațional românesc către un model de incluziune socială autentică. Analiza de față demonstrează că activitățile de voluntariat transcend simpla implicare civică, devenind un mecanism de transformare sistemică și personală.

Voluntariatul oferă un cadru propice pentru o dezvoltare personală și socio-emoțională profundă. Implicarea în astfel de activități contribuie la creșterea stimei de sine și a încrederii în sine, ajutând la conturarea unei imagini de sine pozitive. Contactul cu grupuri vulnerabile sau marginalizate îi ajută pe tineri să își dezvolte empatia și capacitatea de a înțelege problemele altora. O dimensiune psihologică importantă este aceea că voluntariatul funcționează ca un "mediu de învățare sigur", lipsit de presiunea de a fi perfect, specifică mediului academic. Această lipsă de presiune este mecanismul fundamental prin care elevii își pot construi reziliența și capacitatea de a face față provocărilor. Ei învață să gestioneze situații neprevăzute și să găsească soluții în momente de criză. Această experiență este deosebit de valoroasă pentru elevii cu cerințe educaționale speciale (CES), care pot interacționa cu alți tineri într-un cadru non-competitiv, axat pe colaborare și ajutor reciproc, contribuind astfel la combaterea izolării sociale. Voluntariatul este o sursă importantă de dobândire a abilităților transferabile, competențe apreciate pe piața muncii, indiferent de domeniu. Prin implicare, elevii învață să lucreze în echipă, își extind rețelele sociale și își dezvoltă abilitățile de comunicare și de management de proiect. Mai mult, voluntariatul poate fi privit ca o formă de "pre-stadializare a carierei". Diversitatea activităților le permite elevilor să exploreze domenii de interes și să ia decizii mai informate cu privire la viitoarea lor carieră. De exemplu, un elev interesat de comunicare poate face voluntariat într-un ONG, dobândind experiență relevantă pentru o carieră în marketing sau PR. Această experiență practică poate fi valorificată ulterior prin intermediul certificatului de voluntariat, care poate îmbogăți un CV , poate fi considerat experiență profesională în domeniul studiilor absolvite , și, în unele cazuri, poate aduce puncte suplimentare la admiterea la facultate sau la concursurile de angajare.

Directorii de școală joacă un rol crucial în succesul oricărui program de voluntariat. Ei trebuie să fie mai mult decât simpli manageri, ci lideri care, prin viziunea lor, pot transforma școala într-un "motor al schimbării la nivel social". Un program de voluntariat nu poate prospera pe termen lung fără

angajamentul ferm al conducerii, care trebuie să integreze activitățile în strategia generală a instituției și să le susțină activ. Succesul unei școli depinde de un management eficient și de o viziune clară asupra rolului său în comunitate.

Profesorii sunt actorii-cheie care ghidează elevii în procesul de voluntariat. Ei acționează ca mentori și inovatori , modelând caracterul și dezvoltând abilitățile sociale și emoționale ale tinerilor. Pentru a facilita activitățile elevilor, profesorii trebuie să colaboreze strâns cu consilierii școlari și cu conducerea instituției. Ei pot integra voluntariatul în diverse discipline, de la educația civică până la proiecte extrașcolare , asigurând o legătură solidă între obiectivele academice și cele de dezvoltare personală.

O implementare de succes a programelor de voluntariat școlar se bazează pe parteneriate strategice solide. Colaborarea dintre școli și organizațiile non-guvernamentale (ONG-uri) este o soluție pragmatică și eficientă. ONG-urile aduc expertiză, proiecte structurate și resurse esențiale, ajutând la rezolvarea problemelor comunitare și la crearea unui impact de durată.[25] Studii de caz concrete arată că voluntariatul elevilor funcționează optim nu ca o acțiune singulară, ci ca parte a unui ecosistem integrat, unde fiecare actor joacă un rol complementar.[26] Proiectul „Activism și voluntariat pentru persoanele cu nevoi speciale” este un model de bună practică finanțat prin Programul Erasmus Plus. Acesta s-a concentrat pe interacțiunea a 317 de elevi tipici cu 67 de copii cu dizabilități, prin ateliere de lectură, fotografie, gătit și desen. Proiectul a avut un impact de durată, transformând tinerii participanți în „agenți ai schimbării”, reducând prejudecățile și consolidând încrederea în sine a copiilor cu CES prin crearea unui mediu non-competitiv de colaborare.

Voluntariatul elevilor reprezintă un instrument esențial și multifuncțional pentru atingerea incluziunii sociale și a dezvoltării armonioase a personalității. Contribuția sa depășește sfera individuală, având un impact profund la nivelul întregii comunități. Pe baza analizei efectuate, se impun următoarele recomandări strategice pentru a maximiza potențialul voluntariatului în spațiul școlar:

- **Integrarea oficială în curriculum:** Se recomandă analizarea posibilității de a introduce voluntariatul ca o componentă recunoscută a procesului de învățământ, fie prin ore dedicate, fie prin credite sau puncte recunoscute în cadrul curriculumului la decizia școlii.
- **Consolidarea parteneriatelor:** Autoritățile publice și instituțiile de învățământ ar trebui să susțină financiar și logistic parteneriatele cu ONG-uri, recunoscând voluntariatul drept contribuție sau co-finanțare în cadrul proiectelor.
- **Dezvoltarea infrastructurii:** Este necesară o investiție în formarea coordonatorilor de voluntari și în crearea de rețele de sprijin la nivel local și național. Aceasta ar contribui la

depășirea barierelor logistice și financiare și ar transforma voluntariatul dintr-o acțiune sporadică într-un program sustenabil.

- **Promovarea la nivel național:** Guvernul și instituțiile relevante trebuie să implementeze o strategie de promovare constantă a voluntariatului, evidențiind beneficiile și oportunitățile, pentru a încuraja o participare mai largă și mai conștientă a elevilor, profesorilor și părinților.

Prin adoptarea acestor măsuri, voluntariatul poate deveni un vector al schimbării sociale, capabil să formeze o generație de cetățeni responsabili și implicați, contribuind la construirea unei societăți mai coezive și mai echitabile.

Bibliografie

https://edict.ro/voluntariatul-un-impuls-pentru-dezvoltarea-personala-a-elevilor/
https://www.hubproedus.ro/voluntariat-2.0-elevi.html
https://www.shakespeare-school.ro/blog-cum-influenteaza-voluntariatul-viata-copiilor-si-a-tinerilor/
https://www.twh.ro/blog/de-ce-sa-faci-voluntariat-ghid-despre-beneficiile-voluntaraiatului/
https://www.twh.ro/blog/adeverinta-voluntariat-tot-ce-trebuie-sa-stii/
https://www.inspectiamuncii.ro/documents/849742/1629831/Legea_Voluntariatului.pdf/9beb2e56-6a86-420a-b8fb-c5e521d33c2d
https://www.noi-orizonturi.ro/wp-content/uploads/2022/02/FINAL_Directorii-de-s%CC%A6coala%CC%86-din-Roma%CC%82nia-i%CC%82n-relat%CC%A6ie-cu-i%CC%82nva%CC%86t%CC%A6area.pdf
https://cesie.org/media/cve_database_ro.pdf
https://sgg.gov.ro/1/wp-content/uploads/2016/04/Manualul-de-bune-practici.pdf

Voluntariatul ca Pârghie a Incluziunii Sociale: O Analiză Expertă a Cadrelor, Impactului și Studii de Caz în România și Uniunea Europeană

Ilieș Gabriela Simona
Colegiul Național ”Dragoș Vodă”

Voluntariatul nu este un simplu act de bunăvoință, ci un mecanism cu un impact multidimensional, capabil să genereze coeziune socială și să catalizeze dezvoltarea personală și profesională, atât pentru voluntari, cât și pentru beneficiari. Analiza rapoartelor europene subliniază faptul că voluntariatul contribuie în mod direct la integrare, la inovație socială și la combaterea sărăciei, prin crearea de "capital uman și social". Acest capital social, definit prin rețele de încredere și reciprocitate, este esențial pentru o societate funcțională. Acțiunea de a lucra împreună pentru un scop comun construiește relații de încredere care depășesc barierele sociale, economice sau culturale. Oamenii se întâlnesc și interacționează în afara cercurilor lor obișnuite, ceea ce duce la o creștere a toleranței și la o mai bună înțelegere a diferențelor.[7] Dincolo de beneficiile sociale, crearea acestui capital are implicații economice concrete, deoarece rețelele de contact informale pot facilita accesul la informații și la oportunități de angajare, un aspect vital pentru grupurile vulnerabile. Prin urmare, voluntariatul contribuie la incluziunea socială nu doar prin ameliorarea stării de spirit, ci și prin construirea unei infrastructuri sociale informale care facilitează inserția profesională.

În România, peisajul incluziunii sociale prin voluntariat este dominat de rolul crucial al sectorului neguvernamental. Organizațiile neguvernamentale (ONG-uri) sunt principalii actori care organizează și administrează activități de voluntariat , fiind considerate "motorul schimbării în bine a societății" prin sprijinirea "comunităților vulnerabile". Într-un context de subfinanțare cronică a sistemului de asistență socială publică , ONG-urile devin un pilon vital, oferind o flexibilitate și o capacitate de a ajunge la grupuri specifice pe care instituțiile de stat le au mai greu de atins.

Modele de finanțare ale ONG-urilor, bazate pe granturi, sponsorizări, donații și redirecționarea impozitului pe venit , le conferă agilitate, dar le creează și o vulnerabilitate economică, deoarece programele de voluntariat pentru incluziune necesită adesea un sprijin pe termen lung.

Proiectul „Different but Equal”, implementat de Asociația Voluntariat Pentru Viață, a fost finanțat prin programul european Erasmus+ și a implicat zece tineri voluntari din Portugalia, Italia, Spania, Polonia și Franța. Obiectivul principal a fost prevenirea marginalizării copiilor și tinerilor defavorizați din Focșani și Mărășești, prin implicarea lor în activități de educație pentru timpul liber.

Proiectul a pornit de la premisa că un "timp neocupat" poate fi "dușmanul" copiilor și tinerilor, având potențialul de a-i expune la diverse riscuri, inclusiv delincvența.[23] Prin organizarea de evenimente precum ateliere, concursuri de talente și jocuri, proiectul a umplut acest vid, oferind tinerilor un cadru de dezvoltare personală și socială. Acest caz demonstrează o abordare proactivă și preventivă a incluziunii sociale, care vizează riscurile înainte ca acestea să se materializeze. Valoarea adăugată a voluntarilor europeni a fost nu doar de a organiza activități, ci de a aduce o perspectivă multiculturală și de a crea o legătură între comunitatea locală și Europa, facilitând o incluziune la un nivel mai larg. Un alt exemplu relevant este proiectul „Act for Inclusion”, derulat de ONG-ul Euroactive în Sibiu. Proiectul a vizat integrarea socială a tinerilor defavorizați, din mediul rural și urban mic, care s-au mutat în Sibiu pentru studiu sau muncă.[25] Această categorie de tineri se confruntă adesea cu un risc de izolare și lipsă de apartenență în noul mediu. Prin ateliere de dezvoltare personală, evenimente culturale, tururi cu bicicleta și sesiuni de networking, proiectul a creat un cadru non-formal pentru ca aceștia să se întâlnească, să socializeze și să se familiarizeze cu oportunitățile din oraș. Voluntariatul a funcționat ca o punte de legătură socială și un mecanism de integrare informal, esențial pentru a-i transforma pe tinerii veniți din "străini" în membri activi și implicați ai comunității.

Analiza detaliată a rolului voluntariatului în incluziunea socială demonstrează că acesta este un mecanism complex și multidimensional, cu beneficii reciproce pentru voluntari și pentru comunitățile asistate. Există un cadru legal și politic robust la nivel european, dar implementarea sa la nivel național este deficitară, în mare parte din cauza lipsei de politici specifice și a subfinanțării serviciilor sociale de stat. În acest context, ONG-urile românești sunt motorul principal al incluziunii sociale prin voluntariat, dar vulnerabilitatea lor financiară le limitează scalabilitatea și impactul pe termen lung.

Proiectele de succes analizate, precum „Different but Equal” și „Act for Inclusion”, ilustrează potențialul voluntariatului de a aborda probleme specifice ale grupurilor vulnerabile, de la prevenirea marginalizării tinerilor defavorizați la integrarea migranților interni. Aceste inițiative demonstrează că soluțiile cele mai eficiente sunt cele personalizate și adaptate nevoilor specifice ale comunității. De asemenea, parteneriatele de tip CSR dintre companii și ONG-uri au apărut ca un model de succes, depășind barierele legislative formale și creând o sinergie între expertiza socială și resursele economice.

Viitorul incluziunii sociale prin voluntariat în România depinde de un efort conjugat și strategic al tuturor actorilor. Este necesar un angajament politic real, care să aloce resurse și să creeze o infrastructură solidă, pe care voluntariatul să se poată dezvolta. O profesionalizare a sectorului neguvernamental și o implicare strategică a mediului de afaceri pot transforma voluntariatul dintr-un

act izolat într-un pilon esențial al coeziunii și prosperității sociale. În cele din urmă, voluntariatul nu va rezolva singur problema complexă a excluziunii, dar, susținut de politici adecvate și de o colaborare eficientă, are potențialul de a deveni o forță transformatoare capabilă să construiască o societate mai echitabilă și mai incluzivă.

Bibliografie

1. https://www.ogaccent.ro/wp-content/uploads/2024/03/Legislatie-Voluntariat.pdf
2. https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/A-7-2012-0166_RO.html
3. 0teza%20de%20doctorat%20-%20Camanaru%20Magdalena%20-%20romana.pdf
4. https://www.bellanima.ro/articole/voluntariatul-benefic-pentru-sanatate/
5. https://www.twh.ro/blog/voluntariat-psihologie/
6. https://europass.europa.eu/ro/volunteering
7. https://www.officedirect.ro/blog/ong-ce-inseamna-cum-se-infiinteaza-si-cum-functioneaza
8. https://www.unicef.org/romania/media/821/file/MTR%20Bacau%20RO.pdf
9. https://www.cdcd.ro/4-incluziunea-sociala-a-tinerilor/

ROLUL REGULILOR ȘCOLARE ÎN PREVENIREA BULLYING-ULUI

Bogdan Mariana Dorina,
Școala Gimnazială Crăciunelu de Jos

În ultimii ani, bullying-ul a devenit una dintre cele mai mari provocări pentru școală, afectând nu doar victimele, ci întreaga comunitate. Elevii care se confruntă cu bullying dezvoltă anxietate, scăderea stimei de sine, lipsa motivației școlare și uneori chiar tendințe de abandon școlar. În acest context, regulile școlare capătă o dublă semnificație: ele trebuie să prevină comportamentele agresive și, în același timp, să educe elevii în spiritul respectului reciproc și al incluziunii.

Regulile școlare reprezintă un pilon fundamental al oricărei comunități educaționale. Ele nu se reduc la simple instrucțiuni administrative, ci constituie cadrul în care elevii învață să trăiască, să colaboreze și să se dezvolte în siguranță. Respectarea regulilor nu înseamnă doar menținerea ordinii, ci și consolidarea unui climat de încredere, sprijin și protecție.

Una dintre funcțiile de bază ale regulilor este aceea de a oferi un cadru clar și stabil pentru desfășurarea procesului de învățare. Prin stabilirea unor standarde legate de punctualitate, conduită și respectarea sarcinilor școlare, elevii dobândesc abilități de responsabilitate și autocontrol. De exemplu, o regulă precum „ne ascultăm unii pe alții când vorbim” nu are doar rolul de a asigura liniștea la ore, ci și de a învăța elevii să respecte opiniile colegilor. Într-un mod similar, regula „venim pregătiți la oră” dezvoltă responsabilitatea personală și înțelegerea faptului că fiecare contribuie la succesul colectiv.

Regulile și prevenirea bullying-ului

Bullying-ul poate lua forme diverse – fizic, verbal, psihologic sau online – și, în lipsa unor intervenții clare, are efecte negative de lungă durată. Regulile școlare contribuie la prevenirea acestui fenomen prin:

1. Definirea explicită a comportamentelor nedorite. Elevii trebuie să înțeleagă ce înseamnă bullying, care sunt consecințele și de ce aceste comportamente nu sunt acceptate.
2. Aplicarea consecventă a sancțiunilor. Inconsecvența duce la pierderea respectului față de reguli. Este esențial ca elevii să vadă că normele anti-bullying nu sunt opționale, ci obligatorii.
3. Crearea unui climat de sprijin. Regulile nu au rol exclusiv punitiv, ci și educativ. Ele trebuie să fie însoțite de activități care să dezvolte empatia și spiritul de colaborare.

Activități preventive și educative împotriva bullying-ului

Regulamentele și sancțiunile nu sunt suficiente pentru a combate bullying-ul. Elevii înțeleg și interiorizează regulile doar prin experiențe practice, prin activități care le valorifică emoțiile, creativitatea și responsabilitatea. Pentru ca regulile să nu rămână doar pe hârtie, școala trebuie să desfășoare programe și activități menite să conștientizeze, să educe și să implice activ elevii. De exemplu:

1. *Sesiuni interactive și jocuri de rol*

Profesorii pot organiza, în cadrul orelor de dirigenție sau la limba engleză, activități în care elevii joacă pe rând rolul victimei, al agresorului și al martorilor.

Exemple practice: se prezintă scenarii inspirate din viața școlii (tachinări, excluderi, răspândirea de zvonuri). După aceasta, se organizează o dezbatere ghidată: „Cum s-a simțit fiecare?”, „Ce consecințe are acest comportament?”, „Cum putem interveni ca martori?”.Iar mai apoi, jocul „Reverse roles” este extrem de util, schimbarea rolurilor oferindu-le elevilor o înțelegere profundă a impactului bullying-ului.

2. *Ateliere de empatie și colaborare*

Textele literare, filmele educative și poveștile inspiraționale pot deveni puncte de pornire pentru reflecție și discuții. De exemplu: se citesc sau se prezintă ragmente din texte de Charles Dickens sau Hans Christian Andersen, povești, filmulețe motivaționale. Mai apoi, se adresează întrebări deschise precum: „Cum te-ai simți în locul personajului?”, „Ce ai face dacă ai fi în situația lui?”.

Alte activități posibile: redactarea unui jurnal imaginar al victimei sau al martorului, dialoguri și mini-piese în limba engleză cu soluții anti-bullying.

Aceste exerciții stimulează empatia și apropierea emoțională între elevi.

3. *Proiecte tematice*

Elevii pot crea afișe, sloganuri, piese de teatru sau campanii video cu tema „Stop bullying!”. Aceste materiale pot fi afișate pe holurile școlii sau prezentate în cadrul unei „Zile anti-bullying”. În plus, profesorii de limbi străine pot transforma aceste activități într-un exercițiu lingvistic, cerând elevilor să redacteze mesaje de conștientizare în engleză. Astfel de proiecte dezvoltă creativitatea, simțul civic și spiritul de colaborare.

4. *Mentoratul și sistemul „buddy”*

Elevii mai mari pot fi încurajați să sprijine elevii de clase mai mici, oferindu-le îndrumare și suport. Această relație reduce riscul de izolare și le oferă celor vulnerabili un punct de sprijin în caz de dificultăți. Exemple: petrecerea pauzelor împreună, ajutor la teme, activități extracurriculare comune.

Avantaje: elevii mai mici se simt protejați și au repere, iar elevii mai mari învațăesponsabilitatea și leadership-ul.

5. *Comitetul anti-bullying*

O structură formată din elevi, profesori și consilierul școlar poate monitoriza climatul educațional și poate interveni atunci când apar situații problematice. Implicarea elevilor în acest comitet le oferă responsabilitate și sentimentul că sunt parte din soluție, nu doar spectatori.

- Roluri: sesizarea cazurilor, propunerea de activități, soluții de prevenire.
- Elevii implicați dobândesc responsabilitate civică și nu mai sunt doar spectatori.
- Se pot organiza ședințe lunare pentru evaluarea situației și stabilirea de noi măsuri.

6. *Activități extracurriculare*

Excursiile, competițiile sportive, cluburile de teatru sau atelierele de voluntariat sunt ocazii excelente pentru ca elevii să colaboreze, să-și cunoască mai bine colegii și să construiască relații pozitive. Activitățile comune contribuie la consolidarea relațiilor pozitive și reducerea tensiunilor.

- Excursiile și taberele – favorizează cunoașterea reciprocă într-un mediu relaxat.
- Competițiile sportive – dezvoltă spiritul de echipă și fair-play.
- Cluburile de teatru – pun în scenă povești care promovează solidaritatea și prietenia.
- Voluntariatul – implicarea în cauze sociale reduce individualismul și stimulează colaborarea.

Toate aceste activități transformă școala dintr-un spațiu strict academic într-o comunitate vie, în care elevii învață empatie, colaborare și respect. Profesorii nu doar transmit informații, ci formează caractere, iar elevii nu mai sunt simpli spectatori, ci devin actori activi ai schimbării.

Promovarea incluziunii și a respectului reciproc

Într-o lume diversă, regulile trebuie să încurajeze toleranța și acceptarea diferențelor. Elevii provin din medii culturale, sociale și religioase diferite, iar școala are rolul de a-i învăța că diversitatea este o valoare, nu o barieră.

Profesorii pot desfășura proiecte interdisciplinare, de exemplu:

- la orele de engleză – prezentări despre tradițiile diferitelor țări, urmate de discuții despre asemănări și diferențe;
- la educație civică – dezbateri despre drepturile omului și egalitate;
- la arte – realizarea de postere sau colaje care ilustrează ideea de unitate în diversitate.

Astfel, regulile împotriva discriminării devin parte a unei culturi școlare bazate pe respect și empatie.

Rolul profesorului în aplicarea regulilor

Profesorul are misiunea de a aplica regulile cu consecvență și de a le transforma în instrumente de educație. Inconsecvența le face ineficiente și slăbește încrederea elevilor în sistem. În schimb, atunci când sunt aplicate corect, regulile îi ajută pe elevi să se simtă protejați și să înțeleagă importanța

cooperării. Un profesor atent nu doar sancționează, ci și explică, mediază conflicte și oferă alternative constructive. El devine model de respect, echilibru și empatie.

Claritatea și formularea pozitivă a regulilor

Regulile eficiente sunt cele clare, transparente și formulate pozitiv. De exemplu: „Lucrăm în liniște pentru a ne putea concentra” este mai constructiv decât „Nu vorbiți neîntrebați”. „Respectăm spațiul personal al colegilor” este preferabil lui „Nu te atinge de alții”.

Formularea pozitivă transmite un scop de atins și îi ajută pe elevi să înțeleagă valoarea regulii, nu doar restricția.

În concluzie, regulile școlare sunt esențiale pentru prevenirea bullying-ului și pentru menținerea unui climat educațional sigur și echilibrat. Ele oferă structură, încurajează respectul, promovează incluziunea și îi învață pe elevi responsabilitatea personală și civică.

Totuși, regulile nu își ating scopul fără activități educative și preventive: jocuri de rol, proiecte tematice, mentorat, ateliere de empatie, campanii de conștientizare și implicarea elevilor în comitete anti-bullying. Toate acestea transformă regulile din simple interdicții în instrumente de protecție și de formare morală. Astfel, școala reușește nu doar să combată bullying-ul, ci și să pregătească viitoarea generație pentru o societate bazată pe respect, solidaritate și responsabilitate.

Bibliografie:

1. Ilie, L., Neacșu, I., Panisoară, I.-O., Pânișoară, G., *Cetățean al Uniunii Europene: Manual de strategii didactice pentru ciclul primar*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 2014.
2. Ministerul Educației Naționale, *Strategia Națională de Prevenire a Violenței Școlare*, București, 2018.
3. Olweus, D., *Bullying at School: What We Know and What We Can Do*, Blackwell Publishing, Oxford, 1993.
4. Rigby, K., *Bullying Interventions in Schools: Six Basic Approaches*, Wiley-Blackwell, Chichester, 2012.
5. Ștefănescu, C., Voinea, M., *Psihopedagogia bullying-ului școlar*, Editura Universitară, București, 2015.
6. UNICEF România, *Raport privind violența asupra copiilor în școală*, București, 2016.

Program de intervenție personalizat pentru elevi cu deficiențe de auz

Autorul și instituția: profesor Țintea Alina Mihaela,
Școala Gimnazială Cristian, jud. Brașov

Introducere

Copiii cu deficiențe de auz se confruntă adesea cu dificultăți specifice în dezvoltarea comunicării, a limbajului și a interacțiunilor sociale, ceea ce poate influența atât procesul de învățare, cât și integrarea lor în mediul educațional și comunitar. În acest context, intervențiile personalizate reprezintă un demers esențial pentru a răspunde nevoilor individuale ale fiecărui elev și pentru a facilita accesul egal la educație. Un program de intervenție personalizat are ca scop adaptarea strategiilor didactice, a materialelor și a mediului de învățare, în funcție de particularitățile copilului, de nivelul său de dezvoltare și de resursele de care dispune. Printr-o abordare individualizată, se urmărește stimularea comunicării (verbale sau nonverbale), consolidarea abilităților cognitive și sociale, precum și sprijinirea integrării active în grupul clasei. Astfel de programe implică colaborarea strânsă dintre cadrele didactice, specialiști (logopezi, psihopedagogi, audiologi), familie și comunitate, punând accent pe continuitatea intervenției și pe adaptabilitatea acesteia în funcție de progresul copilului. Scopul final este acela de a oferi elevilor cu deficiențe de auz oportunități reale de dezvoltare și de participare deplină la viața școlară și socială. În continuare voi prezenta un program de intervenție personalizat general pentru astfel de copii.

Stabilirea obiectivelor de intervenție

Obiective pe termen lung

O1-Stimularea capacității de recepționare polisenzorială;

O2-Formarea și consolidarea abilităților de identificare corectă a formelor și structurilor verbale prin antrenarea analizatorului tactil-vibratoriu, vizual, auditiv, gustativ și olfactiv;

O3-Utilizarea acțiunilor de compensare polisenzorială și a tehnicii pentru achiziția și înțelegerea limbajului în scopul facilitării posibilităților de integrare în colectivitate.

Obiective pe termen scurt

O1- Dezvoltarea capacității de percepție a vibrațiilor emise de diverse surse sonore;

O2- Dezvoltarea capacității de concentrare a atenției vizuale, a spiritului de observație;

O3- Înțelegerea semnificației mesajului verbal perceput vizual;

O4- Stimularea capacității de a reacționa la zgomote și sunete nonverbale, la vocea umană, la sunete și structuri verbale, fără și cu protezare;

O5- Formarea abilității de localizare a sursei sonore (direcției sunetului cu și fără protezare);

O6- Stimularea posibilităților de înțelegere a semnificației mesajului verbal perceput auditiv, cu și fără protezare;

O7- Educarea și corectarea limbajului oral;

O8- Facilitarea însușirii citit- scris;

O9- Educarea și perfecționarea comunicării;

O10- Îmbogățirea vocabularului și dezvoltarea operațiilor gândirii.

Conținuturi specifice

Pentru atingerea obiectivelor vor trebui abordate următoarele:

Corectarea defectelor de voce: reglarea intensității vocii (să nu țipe sau să nu vorbească în șoaptă), corectarea nazalizării, corectarea plasării accentelor și reglarea melodiei frazei.

Învățarea fonemelor limbii (emiterea izolată a fonemului concomitent cu învățarea grafemului corespunzător; rostirea fonemului cu vocale; rostirea fonemului cu consoane; introducerea fonemului în structuri verbale: cuvinte; diferențierea fonemelor asemănătoare: a-o, e-i, u-o, consoane surde-consoane sonore, șuierătoare etc. rostirea grupurilor consonantice; rostirea diftongilor și triftongilor, etc. rostirea de cuvinte, propoziții.)

Citirea cuvintelor, propozițiilor, textelor.

Scrierea cuvintelor/propozițiilor/textelor prin procedeele: copiere, transcriere, dictare, autodictare. Semnele de punctuație.

Povestirea după imagini succesive.

Activități corespunzătoare competențelor specifice clasei la diferite materii (nivel mediu).

Metode de realizare:

- Demonstrația, imitația, explicația, exercițiul, jocul de rol
- Metode cu impact ridicat-pozitiv: stimularea afectivă, valorizarea.

Instrumente de evaluare: fișe de lucru, teste curriculare, probe orale, portofoliul.

Revizuirea programului de intervenție:

La sfârșitul primelor trei module, după evaluarea intermediară, vor fi redefinite obiectivele și proiectate noi conținuturi.

Recomandări particulare:

-stimularea pozitivă, întărirea motivației și a încrederii în propriile forțe;

-reluarea anumitor activități pentru consolidarea achizițiilor dobândite.

Obiective specifice domeniului comunicare și limbaj:

-să reacționeze la vocea umană, prin diverse manifestări;

-să semnalizeze anumite nevoi, prin diferite reacții verbale și/sau comportamentale;

-să semnalizeze înțelegerea unui mesaj simplu, prin răspunsuri adecvate (verbale și nonverbale);

-să emită, după model, sunete izolate (vocale si consoane);

-să indice recunoașterea unor animale prin emiterea de onomatopee;

-să pronunțe combinații de cuvinte legate (substantiv – adjectiv/verb);

-să reacționeze la solicitările adultului;

-să execute comenzi simple și apoi complexe

-să formuleze propoziții simple (pe baza unor imagini) și apoi complexe;

-să răspundă la întrebările “cine?”, “cum?”, “unde?” cu suport concret;

-să se prezinte în manieră proprie;

-să reproducă “jocuri de cuvinte” simple etc.

Exemple de activități specifice: exerciții de dezvoltare a auzului fonematic, audierea de povești, poezii, mesaje, exerciții de verbalizare, după model, exerciții de tipul “întrebare – răspuns”, exerciții de despărțire în silabe, exerciții de formulare de propoziții, formare de cuvinte, memorare de poezii, ghicitori, exerciții de vocabular, exerciții variate de citire etc.

Recomandări metodice:

Exerciții logopedice pentru susținerea PIP-ului efectuate de către logoped

Susținerea programului pe perioada weekend-ului de către părinți.

Consiliere din partea psihologului unității pentru creșterea motivației pentru învățare și a stimei de sine.

Analiza factorilor perturbatori în învățare, realizată de către asistenta socială a școlii.

Concluzie

Programul de intervenție personalizat implementat pentru elevii cu deficiențe de auz s-a dovedit a fi eficient în sprijinirea procesului de integrare și adaptare la cerințele învățământului gimnazial. Prin aplicarea metodelor și strategiilor educaționale propuse – centrate pe comunicare, dezvoltarea abilităților socio-emoționale și facilitarea interacțiunii cu colegii și cadrele didactice – elevii au manifestat progrese semnificative atât în plan academic, cât și în cel relațional. Rezultatele confirmă faptul că intervențiile contribuie la reducerea barierelor de comunicare, la creșterea încrederii în propriile capacități și la consolidarea sentimentului de apartenență la comunitatea școlară. Astfel, programul asigură premisele unei dezvoltări armonioase și ale unei integrări de succes în mediul educațional gimnazial.

Impactul voluntariatului în promovarea educației incluzive

Prof. Toth Daniel
Liceul Teoretic ,, Gheorghe Lazăr” Pecica – Arad

Educația incluzivă reprezintă unul dintre pilonii fundamentali ai societății moderne, punând accent pe ideea că fiecare copil are dreptul la acces egal la educație, indiferent de particularitățile sale individuale. În acest sens, educația incluzivă nu înseamnă doar integrarea copiilor cu cerințe educaționale speciale, ci și includerea celor proveniți din medii defavorizate, minorități etnice, familii cu venituri reduse sau copii aflați în situații de risc social. Într-un asemenea cadru, voluntariatul devine un instrument esențial, capabil să completeze și să sprijine activ eforturile instituționale, oferind resurse umane și soluții inovatoare pentru a răspunde diversității nevoilor educaționale.

Rolul voluntariatului în educația incluzivă poate fi analizat din mai multe perspective. În primul rând, voluntarii oferă sprijin direct elevilor aflați în dificultate. Acest sprijin poate lua forma meditațiilor individuale, a mentoratului, a organizării de activități recreative și educative sau a derulării de programe de dezvoltare personală. Elevii care beneficiază de atenție personalizată din partea voluntarilor reușesc să depășească mai ușor barierele de învățare, își dezvoltă încrederea în propriile forțe și au o șansă reală de a rămâne în sistemul educațional. Astfel, voluntariatul devine un factor cheie în prevenirea abandonului școlar și în combaterea excluziunii educaționale.

Un alt aspect fundamental este acela că voluntarii contribuie la crearea unui climat educațional pozitiv, bazat pe valori precum solidaritatea, toleranța și respectul reciproc. Prin implicarea lor în activități extracurriculare – ateliere artistice, proiecte culturale, activități sportive sau de ecologizare – voluntarii promovează colaborarea între elevi, inclusiv între cei care, în mod tradițional, ar putea fi marginalizați. Acest lucru favorizează dezvoltarea unei culturi școlare incluzive, în care diversitatea este percepută ca o resursă, nu ca o barieră.

Mai mult decât atât, voluntariatul are un impact semnificativ asupra comunității, în sensul că stimulează parteneriatele dintre școală, familie și societate. Multe programe educaționale incluzive au succes doar atunci când se bazează pe o implicare colectivă. ONG-urile, asociațiile de părinți, autoritățile locale și chiar companiile private se implică prin acțiuni de voluntariat pentru a sprijini procesul educațional. Această colaborare generează o rețea de sprijin care depășește granițele școlii și creează un cadru mai larg de protecție și dezvoltare pentru copii.

La nivel european, voluntariatul este recunoscut ca parte integrantă a strategiilor de incluziune. Uniunea Europeană, prin programe precum Erasmus+, Corpul European de Solidaritate și diverse inițiative ale Consiliului Europei, sprijină implicarea tinerilor în proiecte de voluntariat axate pe educație și incluziune socială. Participarea voluntarilor în aceste proiecte nu doar că ajută elevii aflați în dificultate, dar contribuie și la dezvoltarea spiritului civic și a competențelor de viață ale voluntarilor înșiși. Astfel, voluntariatul capătă o dublă valență: de sprijin pentru cei vulnerabili și de formare pentru cei implicați.

În România, numeroase inițiative demonstrează efectele pozitive ale voluntariatului asupra educației incluzive. Organizații precum „Salvați Copiii”, „Teach for Romania”, „Ajungem MARI” sau „Asociația Lindenfeld” au dezvoltat programe prin care voluntarii susțin mii de copii din zone defavorizate, oferindu-le atât sprijin educațional, cât și acces la activități culturale și recreative. Programele „Școală după școală” susținute prin voluntariat reprezintă un alt exemplu concret de intervenție reușită, contribuind la reducerea decalajelor educaționale și la integrarea copiilor în comunitățile școlare.

Un element adesea neglijat, dar extrem de valoros, este faptul că voluntariatul are efecte pozitive și asupra voluntarilor. Experiența de a lucra direct cu elevii în dificultate dezvoltă empatia, abilitățile de comunicare și spiritul de responsabilitate. Mulți voluntari își descoperă vocația în domeniul educației sau în domenii conexe, alegând ulterior cariere care promovează incluziunea și solidaritatea. În același timp, elevii care se implică în activități de voluntariat pentru colegii lor devin modele de comportament pozitiv, contribuind la cultivarea unei generații mai conștiente și mai implicate social.

Nu trebuie ignorat nici faptul că voluntariatul completează lipsurile existente în sistemul educațional, mai ales în zonele unde resursele sunt limitate. În comunitățile rurale sau defavorizate, voluntarii reprezintă uneori singura resursă suplimentară pentru elevii aflați în dificultate. Prin dedicarea lor, aceștia oferă nu doar cunoștințe și abilități, ci și speranța unei vieți mai bune, deschizând orizonturi pe care elevii nu le-ar fi putut accesa altfel.

În concluzie, impactul voluntariatului în promovarea educației incluzive este unul profund și de durată. Prin sprijin individualizat, prin crearea unui mediu educațional pozitiv, prin stimularea parteneriatelor comunitare și prin completarea resurselor educaționale existente, voluntarii contribuie decisiv la transformarea școlii într-un spațiu deschis și prietenos pentru toți copiii. Educația incluzivă nu poate fi realizată doar prin politici și legislație, ci are nevoie de implicarea directă și constantă a oamenilor. Voluntariatul nu este doar o activitate suplimentară, ci un mecanism prin care societatea se

apropie de idealul său de echitate și solidaritate. Prin fiecare oră dedicată și prin fiecare gest de sprijin, voluntarii devin arhitecții unei educații în care nimeni nu este lăsat în urmă.

Bibliografie

1. Băban, A. (2018). *Psihologia educației pentru o societate incluzivă*. Cluj-Napoca: Editura Presa Universitară Clujeană.
2. European Commission (2020). *Inclusion and Education: All Means All*. Paris: UNESCO.
3. Mureșan, M. & Voicu, B. (2021). *Voluntariatul și impactul său social în România*. București: Editura Institutului European.
4. UNICEF România (2022). *Educație incluzivă pentru toți copiii: bune practici și recomandări*. București.
5. Salvați Copiii România (2023). *Raport privind programele de sprijin educațional pentru copii vulnerabili*. București.
6. Teach for Romania (2023). *Impact report: Educație pentru echitate*. București.
7. Ajungem MARI (2024). *Voluntariat și educație incluzivă*. București.

Voluntariatul ca instrument de schimbare socială

Prof. Rotar Otilia
Liceul Teoretic ,, Gheorghe Lazăr” Pecica – Arad

Voluntariatul reprezintă una dintre cele mai puternice forme de implicare civică și solidaritate umană, având capacitatea de a transforma atât comunitățile, cât și pe cei care se implică activ. Într-o lume aflată într-o permanentă schimbare, în care inegalitățile sociale, economice și educaționale continuă să fie provocări majore, voluntariatul se conturează ca un instrument de schimbare socială profundă. El nu este doar o activitate complementară, ci un mecanism care generează dezvoltare durabilă, participare democratică și consolidarea valorilor fundamentale ale unei societăți echitabile.

La nivel individual, voluntariatul dezvoltă competențe esențiale și creează o cultură a responsabilității. Persoanele implicate în acțiuni de voluntariat dobândesc abilități practice, își îmbunătățesc capacitatea de comunicare, își formează spiritul de echipă și deprind valori precum empatia și solidaritatea. Aceste transformări personale se reflectă, în timp, în modul în care indivizii contribuie la viața comunității și la promovarea unei societăți mai deschise și mai incluzive. Prin acțiuni simple, dar constante, voluntarii devin agenți ai schimbării sociale, inspirându-i și pe alții să se implice.

La nivel comunitar, impactul voluntariatului este vizibil prin modul în care acesta reușește să răspundă unor nevoi reale, acolo unde resursele statului sau ale instituțiilor publice sunt insuficiente. De la programe educaționale pentru copiii defavorizați, la campanii de mediu, de sănătate sau de sprijin pentru persoanele vârstnice, voluntariatul completează și întărește eforturile comunității. În același timp, voluntariatul generează solidaritate socială, întărind legăturile dintre oameni și construind o rețea de sprijin reciproc care diminuează riscul de marginalizare.

Voluntariatul joacă și un rol important în procesul de democratizare și participare civică. O societate democratică autentică nu se bazează exclusiv pe instituțiile statului, ci și pe implicarea activă a cetățenilor. Prin voluntariat, cetățenii participă la viața comunității, își fac vocea auzită și contribuie la luarea deciziilor care le afectează viața. În acest fel, voluntariatul nu este doar un act de bunăvoință, ci și o formă de exercitare a cetățeniei active, prin care se consolidează cultura participării și a responsabilității colective.

Un aspect definitoriu al voluntariatului ca instrument de schimbare socială îl reprezintă capacitatea sa de a inova. În multe situații, voluntarii aduc idei și soluții creative pentru probleme complexe, pe care instituțiile tradiționale nu reușesc să le rezolve. În domeniul educației, de exemplu, programele de mentorat sau atelierele alternative organizate de voluntari reușesc să capteze interesul copiilor și să reducă riscul de abandon școlar. În domeniul sănătății, campaniile de informare derulate de voluntari contribuie la prevenirea unor boli și la creșterea gradului de conștientizare a populației. În sfera protecției mediului, acțiunile voluntare de ecologizare, plantare de copaci sau educație ecologică formează o generație mai responsabilă și mai atentă la sustenabilitate.

La nivel global, voluntariatul este recunoscut de organizații internaționale precum Națiunile Unite, UNESCO sau Uniunea Europeană drept o resursă esențială pentru atingerea obiectivelor de dezvoltare durabilă. Agenda 2030 a ONU subliniază faptul că voluntariatul poate accelera progresul în domenii precum educația de calitate, reducerea sărăciei, egalitatea de gen, sănătatea și protecția mediului. Prin implicarea oamenilor la scară largă, voluntariatul aduce schimbări sustenabile, contribuind la construirea unei lumi mai echitabile.

În România, voluntariatul a cunoscut o dezvoltare semnificativă în ultimii ani, devenind o componentă tot mai importantă a vieții sociale. Numeroase organizații non-guvernamentale, fundații și grupuri de inițiativă implică anual mii de voluntari în proiecte cu impact direct asupra comunităților locale. Programe precum „Let’s Do It, Romania!”, „Ajungem MARI”, „Teach for Romania” sau inițiativele Asociației „Salvați Copiii” demonstrează că voluntariatul poate produce transformări reale. Prin campanii de mediu, educaționale sau sociale, aceste organizații au reușit să îmbunătățească viața a sute de mii de persoane, să creeze modele de implicare civică și să aducă în atenția publică teme esențiale pentru dezvoltarea societății.

Un exemplu semnificativ îl constituie implicarea voluntarilor în timpul crizelor sociale sau umanitare. Pandemia de COVID-19 a demonstrat cât de important este voluntariatul în susținerea comunităților. De la distribuirea de pachete alimentare și produse sanitare, la sprijin psihologic și educațional oferit online, voluntarii au devenit un sprijin vital pentru categoriile vulnerabile. De asemenea, în contextul crizei refugiaților din Ucraina, voluntarii din România s-au mobilizat pentru a oferi ajutor imediat, demonstrând solidaritate și capacitatea de reacție rapidă a societății civile.

Pe lângă efectele directe, voluntariatul contribuie și la dezvoltarea capitalului social, consolidând încrederea dintre cetățeni și instituții. Comunitățile în care voluntariatul este bine organizat și susținut se bucură de o coeziune socială mai mare, de un grad sporit de implicare civică și

de o reziliență crescută în fața provocărilor. În acest sens, voluntariatul devine o investiție pe termen lung în stabilitatea și dezvoltarea societății.

În concluzie, voluntariatul ca instrument de schimbare socială are o valoare inestimabilă, atât prin efectele imediate asupra indivizilor și comunităților, cât și prin rolul său pe termen lung în consolidarea unei societăți echitabile și sustenabile. El transformă oameni obișnuiți în agenți ai schimbării, contribuie la soluționarea problemelor comunitare, sprijină dezvoltarea democratică și accelerează progresul global. Într-o lume marcată de inegalități și crize, voluntariatul rămâne o dovadă vie că solidaritatea și implicarea civică pot construi punți acolo unde există diviziuni și pot aduce speranță acolo unde există vulnerabilitate. Prin forța sa colectivă, voluntariatul nu doar reflectă, ci modelează viitorul societății.

Bibliografie

1. European Commission (2021). *The role of volunteering in promoting social inclusion*. Bruxelles.
2. Mureșan, M. & Voicu, B. (2020). *Voluntariatul și impactul său social*. București: Editura Institutului European.
3. Națiunile Unite (2015). *Agenda 2030 pentru dezvoltare durabilă*. New York: ONU.
4. Salvați Copiii România (2022). *Raport anual privind implicarea voluntarilor*. București.
5. Teach for Romania (2023). *Educație pentru echitate și voluntariat*. București.
6. UNICEF (2020). *Volunteering as a driver of social change*. Geneva: UNICEF Office of Research.
7. Zamfir, E. (2019). *Implicarea civică și dezvoltarea capitalului social în România*. Iași: Editura Polirom.

IMPLICAREA ELEVILOR ÎN ACȚIUNI DE VOLUNTARIAT

PROF. MARTIN RAMONA NICOLETA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ ”RĂDUCANU ROSETTI” CĂIUȚI

Implicarea elevilor în acțiunile de voluntariat asociată o experiență esențială pentru formarea lor ca viitori cetățeni activi și responsabili, deoarece îi ajută să descopere valorile solidarității și ale sprijinului reciproc. Prin voluntariat, elevii au ocazia să empatizeze, să înțeleagă problemele reale ale comunității și să participe activ la soluționarea acestora, ceea ce le-a dat un sentiment autentic de utilitate.

Activitățile de voluntariat îi învață pe elevi să fie mai organizați și mai responsabili, deoarece fiecare sarcină pe care o să îndeplinească sunt consecințe directe asupra celor pe care îi ajută. În același timp, aceste experiențe contribuie la consolidarea spiritului de echipă, deoarece voluntar trebuie să colaboreze și să armonizeze eforturile pentru atingerea unui scop comun. Pentru mulți elevi, voluntariatul devine o școală a vieții, în care dobândesc abilități practice pe care nu le pot învăța doar din manual. Implicarea lor în astfel de acțiuni dezvoltă competențe sociale, precum comunicarea eficientă, ascultarea activă și rezolvarea conflictelor, abilități esențiale pentru orice domeniu profesional viitor. Voluntariatul le creează amintiri frumoase și prietenii de durată, deoarece împărtășesc momente unice cu cei alături de care se implică. În unele cazuri, elevii care au grijă să experimenteze voluntariatul aleg ulterior să dedice viața unor profesii sociale, medicale sau educaționale.

Implicarea elevilor în voluntariat contribuie și la prevenirea izolării sociale, oferindu-le un cadru sănătos de petrecere a timpului liber. Totodată, aceste activități îi ajută să gestioneze mai bine emoțiile, să devină mai răbdători și mai înțelegători. Prin voluntariat, ei învață că schimbările mari pornesc de la gesturi mici, dar consecvente. Elevii devin astfel modele pentru alți colegi, inspirându-i să se implice și ei. În plus, voluntariatul poate avea un efect pozitiv asupra sănătății mintale, reducând nivelul de stres și crescând satisfacția personală.

Prin contactul direct cu beneficiarii, elevii înțeleg mai bine realitatea din jur și se maturizează emoțional. De asemenea, voluntariatul le arată că, indiferent de vârstă, fiecare poate contribui la binele comunității. Astfel, școlile care promovează implicarea elevilor în voluntariat nu doar că îi formează intelectual, ci și moral. În același timp, aceste activități sporesc coeziunea comunității, deoarece pun în legătură tineri, profesori, părinți și organizație locale. Elevii învață că ajutorul oferit altora revine

întotdeauna sub forma unei satisfacții sufletești greu de egalat. Prin implicarea lor, ei contribuie la rezolvarea unor probleme reale, dar și la consolidarea unei culturi a solidarității. În plus, voluntariatul poate fi o formă de educație nonformală, complementară celei din școală.

Elevii dobândesc astfel competențe transversale utile pentru viață, precum planificarea, adaptabilitatea și perseverența. Nu în ultimul rând, voluntariatul creează punți între generații, deoarece interacționează adesea cu persoane vârstnice sau cu copii, învățând din experiența lor. În final, implicarea elevilor în acțiuni de voluntariat are un impact dublu: îi transformă pe ei înșiși și transformă comunitatea în care trăiesc. Astfel, voluntariatul devine nu doar un act de dăruire, ci și un drum de autodescoperire și de formare a unor caractere puternice.tinerii care au experimentat voluntariatul aleg ulterior să dedice viața unor profesii sociale, medicale sau educaționale. Implicarea elevilor în voluntariat contribuie și la prevenirea izolării sociale, oferindu-le un cadru sănătos de petrecere a timpului liber. Totodată, aceste activități îi ajută să gestioneze mai bine emoțiile, să devină mai răbdători și mai înțelegători. Prin voluntariat, ei învață că schimbările mari pornesc de la gesturi mici, dar consecvente. Elevii devin astfel modele pentru alți colegi, inspirându-i să se implice și ei.

Astfel, școlile care promovează implicarea elevilor în voluntariat nu doar că îi formează intelectual, ci și moral. În același timp, aceste activități sporesc coeziunea comunității, deoarece pun în legătură tineri, profesori, părinți și organizație locale. Elevii învață că ajutorul oferit altora revine întotdeauna sub forma unei satisfacții sufletești greu de egalat. Prin implicarea lor, ei contribuie la rezolvarea unor probleme reale, dar și la consolidarea unei culturi a solidarității. În plus, voluntariatul poate fi o formă de educație nonformală, complementară celei din școală. Elevii dobândesc astfel competențe transversale utile pentru viață, precum planificarea, adaptabilitatea și perseverența. Nu în ultimul rând, voluntariatul creează punți între generații, deoarece tinerii interacționează adesea cu persoane vârstnice sau cu copii, învățând din experiența lor. În final, implicarea elevilor în acțiuni de voluntariat are un impact dublu: îi transformă pe ei înșiși și transformă comunitatea în care trăiesc.

Voluntariatul devine nu doar un act de dăruire, ci și un drum de autodescoperire și de formare a unor caractere puternice.școlile care promovează implicarea elevilor în voluntariat nu doar că îi formează intelectual, ci și moral. În același timp, aceste activități sporesc coeziunea comunității, deoarece pun în legătură tineri, profesori, părinți și organizație locale. Elevii învață că ajutorul oferit altora revine întotdeauna sub forma unei satisfacții sufletești greu de egalat. Prin implicarea lor, ei contribuie la rezolvarea unor probleme reale, dar și la consolidarea unei culturi a solidarității. În plus, voluntariatul poate fi o formă de educație nonformală, complementară celei din școală.

Bibliografie:

1. Bădescu, G. & Sum, P. (2005).Participarea civică și politică a tinerilor . Iași: Polirom.

2. Ionescu, M. & Radu, L. (2012). Educația nonformală și voluntariatul în dezvoltarea personală a elevilor . București: Editura Universității din București

PROMOVAREA COMUNICĂRII ÎN PROCESUL DE ÎNVĂȚĂMÂNT

PROF. PĂVĂLUȚĂ MARIANA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ „RĂDUCANU ROSETTI„ CĂIUȚI, BACĂU

Comunicarea este un proces relațional, în cadrul căruia doi sau mai mulți interlocutori fac schimb de informații, se înțeleg și se influențează între ei. Codurile folosite în comunicare sunt: cuvântul, gestul, imaginea, sunetul, mișcarea, stările afective.

Comunicarea are semnificația unei valori umane și sociale, motiv pentru care educarea comunicării constituie un scop în sine, un obiectiv major al învățământului.

Schimbarea concepției comunicative promovată în școală pune în mod acut problema educării cu și mai multă sârguință a capacității comunicative deopotrivă la profesor și la elevi, concomitent cu îmbunătățirea comunicării din cadrul instituției școlare.

Cerintele de comunicare ale școlii sunt într-o continuă creștere, motiv pentru care ea își multiplică formele de comunicare și își sporește exigentele fată de actul comunicării. O astfel de evoluție obligă cadrul didactic să devină un bun profesionist al comunicării didactice, atât în planul stăpânirii tehnicii comunicării, cât si în cel al rezonării receptorului, în cel al influențării formării personalității acestuia sub multiple aspecte, competența comunicativă căpătând, în felul acesta, o valoare integrativă a aptitudinii sale pedagogice.

Conform Dictionarului de pedagogie, comunicarea didactică este parte fundamentală a procesului de învățământ în care elevii, sub îndrumarea cadrului didactic, dobândesc noi cunoștințe, reguli, formule, legi. În pedagogia tradițională, comunicarea didactică era considerată numai acțiune de predare, elevul având un rol de simplu receptor.

Reconsiderând rolul elevului în cadrul procesului de învățământ, pedagogia modernă acordă o atenție deosebită metodelor activ-participative, conlucrării dintre elev și cadrul didactic, toate acestea fac din comunicarea didactică un proces complex și viu.

Comunicarea didactică reprezintă o formă particulară de comunicare, specifică procesului didactic. La nivelul comunicării didactice interferează mai multe tipuri de comunicare:

- comunicare orală (dominantă) și comunicare scrisă;

- comunicare verbală, paraverbală și nonverbală;

- comunicare referențială (prin care se transmit cunoștințe teoretice) și comunicare atitudinală (se transmit sisteme de valori, criterii de apreciere a valorilor).

Învățământul este, prin excelență, un domeniu puternic comunicant la toate nivelurile. Această apreciere este cu atât mai evidentă dacă vom privi lucrurile prin prisma pedagogiei moderne a comunicării, pentru care:

- relația instructivă (educativă) este eminamente o relație de comunicare, ce dă naștere unui tip specific de limbaj- limbajul didactic sau pedagogic pe care se bazează. Ceea ce nu înseamnă că învățământul este reductibil la comunicare, ci evidențiază o recunoaștere a comunicării ca parte constitutivă și vitală a procesului instructiv-educativ;

- ca parte constitutivă și vitală de învățământ, comunicarea se implică activ și creator în structurarea acestuia;

- comunicarea constituie una din condițiile fundamentale desfășurării a procesului de învățământ, de unde concluzia că a organiza condițiile învățării înseamnă a organiza comunicările care se produc în clasă, a organiza și controla schimburile de semnificații ce au loc între profesor și elevi.

Extinzând lucrurile, comunicarea contribuie la formarea și cristalizarea comunității ca mediu mai larg care intervine într-o manieră favorabilă la stimularea învățării și a unei activități didactice de calitate. Este important de subliniat faptul că instituția de învățământ constituie locul unde se învață comunicarea, unde se deprinde și se perfecționează comunicarea, unde se elaborează comunicarea, unde se educă (cultivă) comunicarea. Aici, comunicarea are semnificația unei valori umane și sociale, motiv pentru care educarea comunicării constituie un scop în sine, un obiectiv major al învățământului.

Definit în termeni de comunicare, procesul de învățământ apare ca o înlănțuire teoretic infinită, de situații de comunicare cu specific didactic. Profesorul trebuie să-și armonizeze acțiunea la nivelul experienței lingvistice a elevilor cu care lucrează. Mesajul didactic trebuie să fie structurat, prelucrat și prezentat în concordanță cu posibilitățile de receptare ale elevilor. Este o problemă care ține de capacitatea cadrului didactic de a-și adapta comunicarea la nivelul maturității intelectuale a elevului. Nu întotdeauna comunicarea didactică se realizează așa cum ne-am propus deoarece pe parcursul comunicării pot apărea și blocaje. Blocajele de comunicare pot interveni atunci când cadrul didactic are o exprimare neclară, vorbește prea încet sau prea repede, nu creează motivații, elevii nu au cunoștințele necesare pentru a înțelege comunicarea sau nu sunt bine fixate, influentând negativ cunoștintele noi. Limbajul înseamnă comunicare, dar nu se comunică nimic dacă vorbirea e lipsită de sens.

În comunicarea didactică intervin, determinând-o sau numai influentând-o, factori multipli care pot fi grupați în următoarele categorii: caracteristicile profesorului, caracteristicile elevului sau clasei, caracteristicile canalului de transmitere și ale contextului în care se desfășoară actul comunicativ. Din perspectiva cadrului didactic contează stilul didactic, strategiile de instruire abordate, competentele de exprimare clară, precisă, argumentată, accesibilă, implicarea profesională, formele de motivare utilizate, tipuri de relații pedagogice (de conducere, afective).

Deosebit de importante sunt și caracteristicile elevului: acuitatea senzorială (vizuală și auditivă), nivelul dezvoltării intelectuale, experiența cognitivă și lingvistică, motivația învățării, nivelul competențelor de comunicare, gradul de cultură, ritmul de lucru, atitudinile cognitive și sociale, trăirile emoționale, individuale și de grup (anterioare și simultane actului de comunicare). Comunicarea poate să întrețină relații de tipuri diferite: unidirecționale, bidirecționale și multidirecționale. Accentul tinde să se pună pe dezvoltarea comunicării multidirecționale, ce favorizează interacțiunea, interactivitatea, confruntarea diverselor cunoștințe.

Referitor la optimizarea comunicării trebuie să recunoaștem că, nu de puține ori, profesorul trăiește cu impresia că vorbele sau mesajele sale ajung la destinație așa cum gândește el, că sunt receptate de elevi păstrând aceleași înțelesuri, aceleași semnificații cu ale sale. Din păcate, lucrurile nu decurg întotdeauna așa, mesajele receptate au tendința de a se îndepărta mai mult sau mai puțin de sensurile emise sau originale, uneori să fie chiar diferite. Numai că actul comunicării didactice poate fi protejat de posibile variații și deviații, distanțări sau deteriorări nedorite prin intervenția feed-back-ului. În reglarea propriei comunicări, cadrul didactic trebuie să țină seama de mimica elevilor, de gesturile, expresiile și mișcările lor, reacții care devin simptomatice pentru ceea ce simt, înteleg, acceptă, doresc aceștia. El poate sesiza direct și abil, din mers, „starea de spirit” a elevilor și astfel să valorifice la maximum comportamentul acestora în beneficiul optimizării comunicării. Pornind de aici, cadrul didactic poate să-și restructureze sau să amelioreze demersul didactic de moment și nu în ultimul rând să-și regleze viteza și ritmul propriei vorbiri.

Actul comunicării devine eficient atunci când favorizează o implicare activă din partea elevului, o angajare cu toate forțele sale intelectuale și afective în procesul receptării. Astfel, receptarea depășește simpla percepere a unor conținuturi audiate. A produce interlocutori activi, a-i determina pe elevi să urmărească cu interes și să manifeste o atitudine activă în cursul ascultării constituie un indicator al competențelor pedagogice a cadrului didactic.

Bibliografie:

1. Ioan Cerghit, *Sisteme de instruire alternative si complementare*, Editura Aramis, Bucuresti, 2002;

2. Dinu Mihai, *Fundamentele comunicării interpersonale*, Editura All, Bucuresti, 2004;

3. Șoitu Laurentiu*, Pedagogia comunicării*, Editura Didacticã si Pedagogicã, Bucuresti, 1997.

DEȘI DIFERIȚI, PUTEM FI EGALI

AUTOR:Hrițiuc Grațiela Valentina
ȘCOALA GIMNAZIALĂ MĂRIȚEI , JUD. SUCEAVA

Peter Senge spunea: multi copii se chinuie in scoli pentru faptul ca felul in care li se preda este incompatibil cu felul in care invata.Pentru ca procesul educational sa fie centrat asupra elevului e nevoie ca profesorul sa fie preocupat permanent pentru a cunoaste elevii ca individualitate, nu doar ca o masa comuna si egala.

De-a lungul timpului, oamenii de stiinta au formulat mai multe definitii pentru metodele de invatare centrate pe elev. In primul rand trebuie satisfacute nevoile elevului- in mediul invatarii centrate pe elev, in timp ce mediul invatarii centrate pe materie se concentreaza asupra unui sistem de cunostinte(Clasen,R.E.,Bowman,W.E.-1974).

Invatarea centrata pe elev ofera elevilor o autonomie si un control mai mare asupra alegerii subiectului, a metodelor de invatare si a ritmului de studiu. (Gibbs G.-1992)

Activitatea profesorului in procesul de invatare pe elev consta in:

-inlocuirea prelegerilor cu invatarea active;

-integrarea programelor de invatare in ritm propriu;

-organizarea unor situatii cooperante in grup;

-responsabilizarea elevului.

Daca in invatarea traditionala instruirea este centrata pe profesor, el predand informatii, elevii fiind parte pasiva, doar primind informatii, accentul se pune pe invatare in vederea amintirii, evaluarea se face prin examene traditionale, se stimuleaza un singur simt, un singur mijloc media, munca individuala primeaza, in invatarea centrata pe elev accentul se pune pe schimbul de informatii, sub supravegherea profesorului elevii isi asuma responsabilitatea propriei invatari, dezvoltandu-si competente metacognitive si autoevaluative.

Elevii pun intrebari, gandirea critica primeaza, in sala de clasa se schimba mobilierul, se folosesc mai multe si diversificate milloace media, munca in colaborare inlocuieste/completeaza munca individuala.

Principalele metode de invatare activa sunt:

*metoda Cubului

*metoda Ciorchinelui

*metoda Palariilor ganditoare

*metoda Stiu-Vreau sa stiu-Am invatat

*metoda cadranelor

*metoda Studiului de caz.

Elevii isi asuma un grad mai mare de responsabilizare, isi aleg in mod active scopurile, nu se mai bazeaza numai pe profesor.

Metodele interactive de grup promoveaza interactiunea dintre mintile participantilor, dintre personalitatile lor, ducand la o invatare mai active si cu rezultate evidente.Subiectul se identifica cu situatia de invatare in care este antrenat ceea ce duce la transformarea elevului in stapanul propriei formari.

In ceea ce priveste evaluarea, voi enumera cateva metode:

*Demonstratia-elevii demonstreaza ce au invatat, fiecare poate primi o fisa de evaluare sau o intrebare la care trebuie sa raspunda individual fara ajutorul echipei.

*metoda Lotus-profesorul anunta tema centrala, elevii au cateva minute de gandire in mod individual, dupa care se va proceda la completarea orala a celor 8 idei secundare ale temei centra le pe baza dialogului si consensului dintre elevi si profesor.Ideile secundare se trec in digrama.Colectivul se imparte in 8 grupe.Ideile secundare devin teme centrale pentru fiecare grup.Fiecare grup lucreaza la dezvoltarea unei idei.Fiecare grup prezinta in fata clasei rezultatele muncii lui. Se fac aprecieri.

*Cvintetul-o poezie in 5 versuri care se elaboreaza individual/perechi/grupa si care trebuie sa respecte urmatoarele repere:

-titlul=un cuvant(substantiv)

-descriere=2 cuvinte(adjective)

-actiune=(3 verbe)

-sentimente=4 cuvinte(enunt)

-esenta lectiei=un cuvant cheie

*diagrama Venn-consta in intersectarea unui numar de cercuri, fiecare cerc reprezentand un termen al interferentei.

*Jurnalul dublu-elevii impart o pagina in doua ,pe verticala, in partea stanga vor nota un fragment/idee/imagine care le-a atras atentia, i-a impresionat, le-a placut sau nu, le-a amintit de ceva iar in partea dreapta vor comenta acel pasaj, motivul pentru care l-au ales.Metoda imbina textul cu propria curiozitate.

*Reteaua discutiilor (se aduc argumente pro/contra, se formeaza deprinderi de exprimare oral si in scris, metode active la care participa toata clasa). Romanescu C.,2017 (Imbinarea metodelor traditionale cu cele moderne in invatamantul primar)

Avantajele metodelor de invatare centrate pe elev:

*valorifica gandirea critica(creativitatea)

*presupun complementaritate(relatii)

*presupun colaborare(cercetare comuna)

*sistematizeaza experiente subiective.

Bibliografie

-Leonte,R.,Stanciu,M.(2004)- Strategii activ-participative de predare-invatare in ciclul primar,Ed.CCD,Bacau

-Panisoara,I.O.(2008)-Comunicarea eficienta, ed. a 3-a revazuta si adaugita, Ed. Polirom Iasi

VOLUNTARIATUL - PUNTE SPRE INCLUZIUNE SOCIALĂ ȘI DEZVOLTARE PERSONALĂ A ELEVILOR

Prof. înv. primar Șerban Roxana Corina,
Școala Gimnazială Nr.1 Băneasa

În societatea contemporană, conceptul de incluziune socială capătă o importanță tot mai mare, fiind strâns legat de ideea de coeziune, egalitate de șanse și participare activă a tuturor cetățenilor. Voluntariatul, în special cel realizat de elevi, reprezintă o modalitate concretă prin care valorile democratice, solidaritatea și implicarea civică pot fi cultivate. Lucrarea de față își propune să evidențieze legătura dintre incluziunea socială și voluntariat, precum și modul în care implicarea elevilor în activități comunitare poate contribui la formarea unor cetățeni responsabili și activi.

Incluziunea socială reprezintă procesul prin care se asigură participarea deplină a tuturor indivizilor în viața socială, economică, culturală și educațională, indiferent de statutul lor social, etnie, religie, gen sau situație economică. Ea presupune eliminarea barierelor care pot duce la excluziune și crearea de oportunități egale pentru toți membrii comunității.

Școala este mediul esențial în care se formează nu doar competențe academice, ci și valori civice și morale. Prin educația pentru cetățenie democratică și prin activități extracurriculare, elevii sunt încurajați să devină responsabili, solidari și activi în comunitatea lor. Educația pentru incluziune presupune promovarea respectului față de diversitate și combaterea prejudecăților.

Voluntariatul se definește ca o activitate desfășurată în mod liber și conștient, fără recompensă materială, în beneficiul comunității sau al unor categorii vulnerabile. Formele voluntariatului sunt diverse: acțiuni de ecologizare, sprijin pentru persoane defavorizate, campanii educaționale, activități culturale sau sociale. Beneficiile voluntariatului sunt multiple: dezvoltarea empatiei, a responsabilității, a abilităților de lucru în echipă, precum și dobândirea unor experiențe utile pentru viitorul

Voluntariatul contribuie la reducerea excluziunii sociale prin implicarea directă a tinerilor în activități menite să sprijine persoanele vulnerabile și să creeze punți între diferite categorii sociale. Prin participarea la proiecte comunitare, elevii învață să interacționeze cu oameni din medii diverse, să respecte diferențele și să dezvolte o atitudine incluzivă. Astfel, voluntariatul devine un instrument esențial de integrare și coeziune socială.

Pe lângă rolul social, voluntariatul are și un impact major asupra dezvoltării personale a elevilor. Prin activitățile de voluntariat, aceștia dobândesc abilități de comunicare, leadership, management al timpului și rezolvare a problemelor. Totodată, experiențele de voluntariat sporesc încrederea în sine, toleranța și spiritul de echipă, pregătindu-i pe elevi pentru viața adultă și pentru integrarea pe piața muncii.

În România și la nivel european, numeroase programe și inițiative susțin voluntariatul ca mijloc de incluziune socială. De exemplu, „Săptămâna Națională a Voluntariatului” promovează implicarea tinerilor în activități comunitare. Organizații precum UNICEF, Salvați Copiii, Crucea Roșie sau diverse ONG-uri locale colaborează cu școlile pentru a oferi elevilor oportunități de voluntariat. De asemenea, programul european „Erasmus+” sprijină implicarea tinerilor în proiecte internaționale care favorizează schimbul intercultural și solidaritatea.

Incluziunea socială și voluntariatul sunt concepte complementare, care se potențează reciproc. Prin voluntariat, elevii dobândesc valori și competențe esențiale pentru viața în societate, iar comunitățile beneficiază de sprijin și solidaritate. Este necesar ca școlile, autoritățile și ONG-urile să colaboreze mai strâns pentru a oferi cât mai multe oportunități de voluntariat elevilor. O propunere concretă ar fi introducerea unor ore dedicate voluntariatului în programa școlară și recunoașterea oficială a activităților de voluntariat în parcursul educațional al elevilor.

Bibliografie

1. Comisia Europeană (2020). Strategia pentru tineret 2019-2027.
2. UNICEF România – Programe de voluntariat și incluziune socială.
3. Legea Voluntariatului nr. 78/2014, Monitorul Oficial al României.
4. Institutul European pentru Incluziune Socială (2021). Raport privind participarea tinerilor.
5. Site-uri oficiale ale organizațiilor non-guvernamentale din România.

CREATIVITATE PENTRU O LUME INCLUZIVĂ

BARBU SIMONA-FLORENTINA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ BALACI

În societatea contemporană, cu schimbări rapide şi efecte imediate, educaţia şi învăţământul trebuie reînnoite, completate, adaptate, astfel încât putem vorbi despre o permanentă inovaţie şi creaţie in activitatea didactică.

Obiectivul general este acela de a promova creativitatea ca factor cheie în dezvoltarea competenţelor personale, antreprenoriale şi sociale prin învăţarea pe tot parcursul vieţii dar şi de a găsi strategii moderne folosite pentru asigurarea unei educaţii de calitate în învăţământ.

Pentru elevi, şcoala viitorului trebuie să promoveze o educaţie de calitate şi să fie axată pe valori în care elevii să creadă, în care să se regăsească, îndeplinind două condiţii, fundamentale din punctul lor de vedere: şcoala viitorului trebuie să le placă şi să fie eficientă.

Prioritatea învăţământului o constituie informatizarea, softul educaţional, reprezentat de programele informatice special dimensionate în perspectiva predării unor teme specifice, ceea ce reprezintă o necesitate evidentă .

Utilizarea calculatorului în procesul instructiv-educativ facilitează realizarea scopurilor didactice şi idealurilor educaţionale.

Calculatorul nu este utilizat pentru a înlocui activitatea de predare a cadrului didactic, ci pentru a veni tocmai în sprijinul predării, ajutându-l astfel să-şi îndeplinească mai bine funcţia sa didactică fundamentală. Programul de calculator poate deveni un suport important pentru o predare eficientă.

Formarea capacităţii de a utiliza calculatorul ,de a folosi internetul este benefică elevilor,atât în activitatea şcolară cât şi în cea extraşcolară, în plan cognitiv cât şi psihic,prin relaţionarea cu lumea oferită de aceste instrumente de lucru ale mileniului al III-lea.

Promovarea sănătăţii şi a stării de bine a elevului determina de asemenea o dezvoltare optimă din punct de vedere somantic, fiziologic, mintal, emoţional, social şi spiritual.

Este foarte important ca in formarea unui stil de viaţă sănătos pentru şcolari să se pună accent pe :

- autocunoaşterea şi construirea unei imagini pozitive despre sine;
- comunicare şi relaţionare interpersonală;
- controlul stresului;

- dezvoltarea carierei profesionale ;
- prevenirea accidentelor şi a comportamentelor cu risc pentru sănătate;
- prevenirea atitudinii negative faţă de sine şi viaţă.

În abordarea creativităţii in procesul educaţional, elevul trebuie încurajat să gândească independent, să îşi asume riscuri si responsabilităţi in demersul său spre formare intelectuală. Evaluarea pentru asigurarea calităţii şi rezultatele obţinute trebuie să ne lărgească perspectiva asupra situaţiei reale din şcoli, să identifice nivelul de pregătire al elevilor şi să ne ajute să descoperim componentele ce au nevoie de sprijin în dezvoltare.

Un obiectiv important ce ar trebui stabilit pentru anii următori este de a dezvolta un indicator internaţional al capacităţii de a învăţa, toate acţiunile bazându-se pe cercetarea ştiinţifică. Învăţământul modern are ca sistem de referinţă competenţele generale şi specifice pe care trebuie să le dobândească cel ce învaţă – elevul – pe parcursul şi la finele unui ciclu de instruire, al unui an de studiu etc. Centrarea pe competenţe reprezintă o preocupare majoră în triada predare-învăţare-evaluare.

Noua imagine a profesorului trebuie stabilită prin luarea în considerare a tuturor abordărilor de până acum, de la conceperea ca distribuitor de recompense sau ca sursă de informaţii, până la cea de „manager al învăţării”.

Pentru fiecare profesor sunt fundamentale două roluri, cel de manager şi cel de evaluator.

Procesul instructiv-educativ trebuie astfel conceput şi desfăşurat, încât să-i convingă pe elevi să preţuiască propria moştenire naţională, să primească contribuţiile originale ale oricărei naţiuni la civilizaţia modernă, pregătind atât elevii, cât şi dascălii să înţeleagă valoarea diversităţii şi a independenţei de spirit.

Educaţia este factorul hotărâtor al dezvoltării psihoindividuale a persoanei. Ea sistematizează şi organizează influenţele mediului,dezvoltă personalitatea.

Creativitatea, in termeni generali, este un proces mental care permite generarea de idei şi concepte noi sau asocieri originale intre concepte şi idei deja existente.

Lumea modernă pune accentul pe folosirea mai eficientă a cunoaşterii şi a inovaţiei. Este necesară extinderea abilităţilor creatoare ale întregii populaţii, mai ales ale acelora care le permit oamenilor să se schimbe şi să fie deschişi faţă de idei noi într-o societate diversă din punct de vedere cultural, bazată pe cunoaştere.

Obiectivul principal este promovarea unor abordări inovative şi creative în diferite domenii de activitate.

Educaţia şi formarea profesională sunt factori decisivi pentru realizarea acestui lucru. Activităţile ar trebui să se concentreze pe crearea unui mediu favorabil pentru creativitate şi inovaţie şi să stimuleze o strategie pe termen lung.

Ar trebui, de exemplu, să se pună accent pe o gamă largă de subiecte, precum matematica, ştiinţa şi informaţia şi alte tehnologii.

Noul mileniu aduce noi cerinţe educaţionale care impun noi metode, altele decât cele folosite până acum. O importanţă majoră în pregătirea elevilor pentru noile cerinţe, o au cele trei forme ale educaţiei şi anume:

-educaţia formală însemnând învăţare sistematică, structurată si gradată cronologic, realizată in instituţii specializate de către un personal specializat;

-educaţia nonformală constând in activităţi educative desfăşurate in afara sistemului formal de învăţământ de către diferite instituţii educative;

-educaţia informală care se referă la experienţe de învăţare spontană, cotidiană, existenţială, desfăşurate în medii culturale care nu au educaţia ca scop principal.

Criteriul de calitate aplicat educaţiei are un rol foarte important deoarece măsurile propuse pentru a promova creativitatea şi capacitatea pentru inovare vor fi adaptate fiecărei etape din cadrul învăţării continue.

Focalizată pe unitatea de învăţare, evaluarea ar trebui să asigure evidenţierea progresului înregistrat de elev în raport cu sine însuşi pe drumul atingerii obiectivelor prevăzute în programă. Este important să fie evaluată nu numai cantitatea de informaţie de care dispune elevul, ci, mai ales, ceea ce poate el să facă utilizând ceea ce ştie sau ceea ce intuieşte.

Fiecare activitate de evaluare a rezultatelor şcolare este însoţită de o autoevaluare a procesului pe care profesorul l-a desfăşurat cu toţi elevii şi cu fiecare elev în parte. Astfel poate fi descris nivelul de formare a competenţelor pentru fiecare elev şi pot fi stabilite modalităţi prin care se pot regla, de la o etapă la alta, activităţi de învăţare-formare a elevilor, în mod diferenţiat.

Bibliografie:

1. Ionescu , M., Radu I. (2001) Didactica modernă. Cluj – Napoca: Editura Dacia.
2. Alois, Gherguţ (2007) Management general şi strategic în educaţie . Iași: Editura Polirom
3. I.Cerghit(2002) Sisteme de instruire alternative . Bucuresti: Editura Aramis.

Educația extracurriculară

Cotea Cristina Daniela,
Gradinița cu P.N.Nr.2 Tîrnava, jud.Teleorman

Activitățile extracurriculare urmărește identificarea cultivarea corespondenței optime dintre aptitudini, talente, cultivarea unui stil de viață civilizat, precum și stimularea comportamentului creativ în diferite domenii.

Scopul acestor activităţi extraşcolare este dezvoltarea unor aptitudini speciale, antrenarea preșcolarilor în activităţi cât mai variate şi bogate în conţinut, cultivarea interesului pentru activităţi socio-culturale, facilitarea integrării în mediul grădiniței.

Se desfăşoară într-un cadru informal, ce permite preşcolarilor cu dificultăţi de afirmare în mediul şcolar să reducă nivelul anxietăţii şi să-şi maximizeze potenţialul intelectual.

Activitäti extrașcolare:

Vizitele la muzee, expoziţii, monumente şi locuri istorice, case memoriale – organizate selectiv – constituie un mijloc de a intui şi preţui valorile culturale, folclorice şi istorice ale poporului nostru.

Vizionarea emisiunilor muzicale, de teatru de copii, distractive sau sportive, stimulează și orientează copiii spre unele domenii de activitate: muzica, sport, poezie, pictură.

Excursiile și taberele școlare contribuie la îmbogățirea cunoștințelor copiilor despre frumusețile țării, la educarea dragostei, respectului pentru frumosul din natură, artă, cultură.

Spectacolele constituie o formă de activitate extracurriculară în şcoală, prin care copilul face cunoştinţă cu lumea minunată a artei.

Activitatea extrașcolară dezvoltă gândirea critică și stimulează implicarea tinerei generații în actul decizional în contextul respectării drepturilor omului și al asumării responsabilitatilor sociale, realizându-se, astfel, o simbioză lucrativă între componența cognitivă și cea comportamentală.

În urma acestor activități copiii pot reda cu mai multă creativitate și sensibilitate, imaginea realităţii, în cadrul activităţilor de desen și modelaj, la vârsta şcolară, copiii sunt foarte receptivi la tot ce li se arată sau li se spune în legatură cu mediul.

Excursia ajută la dezvoltarea intelectuală şi fizică a copilului, la educarea lui cetăţenească şi patriotică. Ea este cea care îl reconfortează pe copil, îi prilejuieşte însuşirea unei experienţe sociale importante, dar şi îmbogăţirea orizontului cultural ştiinţific.

Serbările și festivitățile – marchează evenimentele importante din viața preșcolarului.

Activităţile extraşcolare, bine pregătite, sunt atractive la orice vârstă. Ele stârnesc interes, produc bucurie, facilitează acumularea de cunoştinţe, chiar dacă necesită un efort suplimentar. Copiilor li se dezvoltă spiritul practic, operaţional, manualitatea, dând posibilitatea fiecăruia să se afirme conform naturii sale.

Contribuie la gândirea şi completarea procesului de învăţare, la dezvoltarea înclinaţiilor şi aptitudinilor şcolarilor, la organizarea raţională şi plăcută a timpului lor liber. Având un caracter atractiv, copiii participă într-o atmosferă de voie bună şi optimism, cu însufleţire şi dăruire, la astfel de activităţi.

Consider ca în gradiniță aceste activitati au un rol deosebit în dezvoltarea psihică și fizică a preșcolarului, de obicei eu organizez plimbări, vizite și o excursie în afara localității pe parcursul unui an școlar.

Bibliografie :

https://iteach.ro/pg/blog/camelia.hoara/read/164895/rolul-excursiilor-si-taberelor-scolare-in-viata-scolarului-mic

https://www.gradinita-cuvioasaparascheva.ro/2020/05/18/locul-si-rolul-activitatilor-extracurriculare-in-educatia-copiilor/

CREATIVITATE ȘI CURIOZITATE

Manole Daniela Nicoleta
Școala Gimnazială nr.20, București, sector 3

A crea înseamnă a produce ceva nou în raport cu ceea ce există, cu ceea ce este banal, cunoscut, uzual. Orice om dispune de un potențial creativ, dar aceasta ramâne în formă latentă, dacă nu este susținut de o serie de factori psihologici de natură intelectuală și non-intelectuală.

Creativitatea vine la pachet cu o curiozitate avidă, o căutare necontenită, de suspans, precum și cu o deschidere la emoții și la fantastic, curiozitatea presupune flexibilitate și interes, dar și acceptarea incertitudinii și a eventualelor nereușite. Doar prin această atitudine deschisă, lucrurile pozitive din viața noastra vor fi în acord cu valorile și nevoile noastre. Sensul vieții și starea de bine se obțin, nu prin căutarea unei fericiri abstracte și imposibil de definit, ci prin transfigurarea noastră din niște indivizi plafonați si robotizați în niște exploratori ai lumii de zi cu zi. Curiozitatea m-a făcut să achiziționez acestă carte și să o citesc, astfel încât să înțeleg mai bine ceea ce aduce dorința de cunoaștere și mai ales în munca de la catedră, să îmi înțeleg mai bine elevii, care prin natura lor, sunt foarte curioși. Creativitatea și curiozitatea reprezintă două dintre cele mai importante trăsături ale ființei umane, având un impact profund asupra dezvoltării personale, intelectuale și profesionale. Spre deosebire de cei care evită incertitudinea, indivizii curioși privesc necunoscutul ca pe o oportunitate de explorare, nu ca pe un obstacol. Acest aspect este fundamental pentru procesul creativ, deoarece ideile inovatoare se nasc adesea din dorința de a pune întrebări și din disponibilitatea de a explora noi perspective. De exemplu, în domenii precum știința, arta sau tehnologia, marile descoperiri au fost făcute de oameni care nu s-au mulțumit cu răspunsurile convenționale, ci au continuat să caute soluții alternative.

Un concept important dezvoltat de Kashdan în studiul curiozității este **Scala Curiozității 5DC (*Five-Dimensional Curiosity Scale*),** un instrument de măsurare a diferitelor fațete ale curiozității umane. Aceasta include cinci dimensiuni fundamentale:

1. **Explorarea cu bucurie** (*Joyous Exploration*) – plăcerea și entuziasmul de a învăța lucruri noi.
2. **Sensibilitatea la lipsa de informații** (*Deprivation Sensitivity*) – nevoia de a umple golurile de cunoaștere și de a găsi răspunsuri precise.

3. **Toleranța la stresul incertitudinii** (*Stress Tolerance*) – capacitatea de a accepta și gestiona incertitudinea în procesul de descoperire.
4. **Cercetarea socială** (*Social Curiosity*) – dorința de a înțelege și explora gândurile și comportamentele altor oameni.
5. **Curiozitatea deschisă la experiență** (*Thrill Seeking*) – impulsul de a încerca experiențe noi, chiar și riscante.

Copilul este curios în mod natural și dorește să exploreze ceea ce îl înconjoară. Este necesar să fie lăsat să exploreze lumea, să își exprime curiozitatea, să își asume riscuri, să fie supravegheat și încurajat dezvoltându-și astfel personalitatea.

„*Nu face asta, te vei lovi*” sau „*ai grijă, o să te murdărești*”, „*nu mai pune atâtea întrebări*” sunt cuvinte care inhibă imaginația, creativitatea și autonomia micuților. Ei se nasc în mod natural curioși și au nevoie de interacțiuni sociale care să îi stimuleze. Un copil mai puțin curios se va izola, se va integra în puține grupuri sociale, nu va explora natura, va citi mai puține cărți.

De-a lungul istoriei, curiozitatea a fost și blamată. Mitologia sau Biblia prezintă astfel de exemple precum Cutia Pandorei – legenda greacă ce atrage atenția asupra faptului că o dorință de cunoaștere exagerată poate antrena evenimente negative neprevăzute – sau în cazul Evei care a avut curiozitatea de a gusta din Pomul cunoașterii Binelui și Răului și a plătit un preț pentru că a dorit să știe prea multe.

Copiii se nasc curioşi de felul lor, dar mediul în care cresc şi adulţii duc la dispariţia acesteia. Fiind învățător, modelând atâtea minți, am observat cum fiecare dintre elevii mei au descoperit câte ceva nou într-o activitate, un joc, un exercițiu și am putut sa le surprind pe chip satisfacția unei noi descoperiri. În literatura sunt descrise trei modalităţi uzuale prin care adulţii constrâng sau chiar inhibă explorarea entuziastă a copilului iniţial curios:

a) Frica: când lumea copilului este haotică sau când se teme, nu îi va plăcea noutatea. El va căuta familia, rămânând în zona de confort, fără să exploreze. Copiii afectaţi de dezastre naturale, suferinţe familiale sau violenţă au o curiozitate scăzută.

b) Dezaprobarea: „Nu atingeţi, nu urcaţi, nu ţipaţi, nu faceţi asta, nu vă murdăriţi“. Copiii simt şi răspund la temerile, prejudecăţile şi atitudinile adulţilor. Dacă vom transmite un sentiment de dezgust la noroiul de pe pantofii lor şi la vânătăile pe mâini, entuziasmul lor pentru descoperiri va fi diminuat.

c) Absenţa: Un adult îngrijeşte şi investeşte oferind două lucruri esenţiale pentru o explorare optimă: un sentiment de siguranţă de la care să pornească în descoperirea de lucruri noi şi capacitatea de a împărtăşi descoperirea şi, astfel, de a obţine plăcerea şi consolidarea informaţiilor.

Dacă un copil rămâne curios, el va continua să exploreze, iar când va trăi bucuria descoperirii, copilul va dori să repete explorarea. Repetiţia duce la stăpânirea unui concept prin înţelegere şi produce creşterea încrederii în sine. Încrederea creşte dorinţa de a acţiona pe baza curiozităţii – de a explora, de a descoperi şi de a învăţa. Acest ciclu pozitiv de învăţare este alimentat de curiozitatea şi plăcerea care provin din descoperire şi înţelegere.

Curiozitatea este o parte esenţială a copilăriei şi specialiştii vin şi cu alte recomandări de menţinere a curiozităţii la copii. Dascălul are menirea de a îi face pe părinți să înțeleagă aceste lucruri, așa că fiecare consiliere își va atinge scopul, dacă vom colabora cu familia, dând sfaturi pertinente.

▪ Păstraţi în viaţă capacitatea de mirare! Copiii au acea viziune nouă şi inocentă, sunt uimiti de tot ceea ce privesc. Lucrurile care pentru noi pot părea mai simple, pentru ei se dovedesc a fi cele mai incredibile din lume.

▪ Încurajaţi copilul să interogheze şi să investigheze despre subiecte care îl interesează. Încurajează-l să investigheze, să pună întrebări şi să înveţe lucruri noi. Putem explica cum funcţionează unele lucruri, dar să încercăm să-i încurajăm să-şi folosească imaginaţia sau să utilizeze raţionamentul lor.

▪ Nu faceţi totul pentru copil! Probabil că nimic nu ucide curiozitatea şi creativitatea mai mult decât să faci totul pentru copii. În calitate de părinţi/educatori, trebuie să ne sprijinim copiii, trebuie să fim ghizii lor.

▪ Greşelile sunt oportunităţi de învăţare. E natural să ne dorim ca cei mici să fie fericiţi tot timpul şi să aibă succes. Şi tocmai de aceea avem tendinţa de a interveni rapid atunci când cei mici au greşit şi sunt supăraţi, dezamăgiţi sau frustraţi. Însă greşelile au rolul lor. Îi învaţă pe copii să caute soluţii, să se “ridice” şi să încerce din nou.

▪ Diversitate şi mediu stimulant. să nu uităm cât de important este mediul în care trăiesc copiii, sunt diverse ocazii de la hrăni şi dezvolta curiozitatea, de a le pune întrebări şi a răspunde la ele. Când copilul este curios, creierul se implică mai mult şi creează o experienţă mai semnificată, din cauza eliberării dopaminei. Aceasta determină păstrarea acelui eveniment ca o memorie episodică mai vie; aşadar, cu cât sunt mai curioşi copiii legat de un subiect, cu atât vor fi mai motivaţi, mai concentraţi şi vor asimila mai bine noile abilităţi sau cunoştinţe.

Curiozitatea face parte din arhitectura necesară pentru a construi o viață agreabilă, incitantă.Dacă suntem conștienți de natura noastră curioasă și rămânem receptivi la semnalele ei, putem prinde momentele norocoase pe care destinul ni le scoate în cale.

Bibliografie:

*Kashdan Todd- Curios? Descoperă ingredientul care-ți lipsește pentru o viață împlinită, Editura Trei, 2013

*Niculae O. De ce este esenţial să-i încurajăm pe copii să rămână curioşi ? https://www.paginadepsihologie.ro/de-ce-este-esential-sa-i-incurajam-pe-copii-sa-ramana curiosi-un-raport-exhaustiv-pe-tema-curiozitatii

Activitate educațională: Incluziune socială prin implicarea elevilor în acțiuni de voluntariat

Prof. Dragomir Ioan Cristian
Școala Gimnazială „Mănăstireanu Mihai” Predeal Sărari

Prezentarea activității și obiective

În această activitate, matematica devine un instrument de incluziune socială: elevii gimnaziali planifică și analizează date dintr-o mini-campanie de voluntariat, folosind concepte de bază precum suma, raportul, procentul și reprezentările grafice.

Obiective de învățare:

- Să colecteze și să organizeze date numerice dintr-o acțiune de voluntariat (colectă de rechizite școlare pentru copii defavorizați).
- Să aplice operații de adunare, calcul de raport și procent în contexte reale.
- Să construiască și să interpreteze grafice de tip bară și circular.
- Să dezvolte cooperarea în echipă și spiritul civic prin implicare directă.

Competențe vizate:

- Rezolvarea de probleme contextuale
- Comunicare și prezentare vizuală a datelor
- Lucru colaborativ și responsabilitate socială

Resurse necesare:

- Fișe de date precompletate cu cantitățile aduse de elevi
- Calculatoare cu acces la foaie de calcul (Excel, Google Sheets) sau foi de grafica
- Markere, hârtie milimetrică și foi mari pentru postere

Colectarea și organizarea datelor

1. Pregătire (5 minute)
    - Fiecare elev aduce de acasă maximum trei rechizite (caiete, pixuri, ghiozdane) pentru donație.
    - Profesorul afișează pe tablă un tabel gol cu următoarele coloane: „Elev”, „Număr rechizite”, „Tipuri de rechizite”.
2. Colectarea datelor (10 minute)
    - Pe rând, elevii se prezintă și spun câte rechizite au adus.
    - Un delegat de grup completează tabelul pe tablă sau în foaia de calcul.

    Exemplu de tabel:

3. Calculul sumei totale
   - Elevii calculează suma rechizitelor aduse de întreaga clasă:
     - $S = \sum_{i=1}^{n} r_i$
   - Discuție scurtă: „Cum ne ajută să știm numărul total înainte de a distribui donațiile?”

Analiza matematică și reprezentări grafice

1. Calculul proporțiilor și procentelor (15 minute)
   - Elevii determină pentru fiecare elev procentul din total:

$$P_i = \frac{r_i}{S} \times 100\%$$

   - Exemplu de calcul pentru Maria (dacă S = 50 și $r_{Maria} = 3$):

$$P_{Maria} = \frac{3}{50} \times 100\% \approx 6\%$$

2. Grafic bară (10 minute)
   - Elevii construiesc un grafic bară cu pe axa orizontală numele elevilor și pe cea verticală numărul de rechizite.
   - Observație colectivă: „Cine a contribuit cel mai mult? Care sunt variațiile majore între elevi?”
3. Grafic circular (10 minute)
   - Folosind procentele, elevii desenează un grafic circular care evidențiază ponderea fiecărui elev.
   - Discuție: „Cum ne ajută graficul circular să vedem rapid cine a participat la fel de mult?”
   - **Concluzii, evaluare și extindere**

1. Prezentarea concluziilor (10 minute)
   - Fiecare grup (3–4 elevi) prezintă pe scurt rezultatele: suma totală, maximul, procentul mediu per elev și observațiile grafice.
   - Se discută modul în care matematica a facilitat planificarea distribuției rechizitelor către copii în nevoie.
2. Evaluare și reflecție (10 minute)
   - Elevii completează fișa de reflecție individuală:
     - Ce operație matematică ți s-a părut cea mai utilă?
     - Cum te-ai simțit ajutând prin colectă și analizând datele?
   - Profesorul evaluează colaborarea și corectitudinea calculelor conform unei rubrici simple.

3. Extindere și aplicare reală
    - Propunere: organizarea unei sesiuni de distribuire în care elevii aplică datele obținute pentru a face pachete echitabile.
    - Idee de proiect viitor: studierea relației între numărul de voluntari și viteza de distribuire (rapoarte de tip „rechizite pe oră”).
    - Interdisciplinar: colaborare cu ora de TIC pentru realizarea unui dashboard online al donațiilor primite de mai multe clase.

Prin această activitate, elevii nu doar exersează procente și grafice, ci înțeleg direct importanța matematicii în planificarea și evaluarea acțiunilor de voluntariat pentru o societate mai incluzivă.

Secvență de lecție: Incluziune socială prin implicarea elevilor în acțiuni de voluntariat

Prof. înv. primar Dragomir Maria Mădălina
Școala Gimnazială, Comuna Gura Vitioarei

În această secvență de lecție, elevii din ciclul primar vor descoperi cum voluntariatul poate construi o societate incluzivă, în care fiecare persoană se simte respectată și valorizată. Lecția pune accent pe implicare activă, colaborare și reflecție asupra diversității din jurul nostru.

Obiectivele de învățare:

- Să definească termenii „incluziune socială” și „voluntariat” în propriile cuvinte.
- Să identifice exemple simple de acțiuni de voluntariat potrivite elevilor de 7–10 ani.
- Să descopere impactul pozitiv al gesturilor mici asupra comunității.

Competențele vizate:

- Comunicare și exprimare în dialog
- Empatie și ascultare activă
- Lucru în echipă și responsabilitate civic-socială
- Gândire creativă și soluționarea de probleme

Resurse necesare:

- Proiecție video scurtă (2–3 minute) cu un exemplu de voluntariat primar.
- Fișe de lucru cu situații-problemă ilustrate (desene, benzi desenate).
- Role-play cards (cartonașe cu roluri: voluntar, beneficiar, observator).
- Poster mare și markere colorate pentru planificarea în grup.

Faza de încălzire și explorare

1. Faza de încălzire (10 minute)

   Elevii urmăresc împreună un fragment video despre un proiect de voluntariat în care copii ajută un coleg cu nevoi speciale să se simtă parte din clasă. După vizionare, se lansează o discuție ghidată:

   - Ce ați văzut în clip?
   - Cum vă imaginați că s-a simțit copilul ajutat?
   - Ați face și voi un astfel de gest? De ce?

2. Faza de explorare (20 minute)

   Clasa se împarte în grupuri de 4–5 elevi. Fiecărui grup i se oferă o situație-problemă ilustrată, de exemplu:

Grupurile discută și completează pe poster:

- Pașii de implementare a unei acțiuni de voluntariat.
- Rolurile fiecărui participant (coordonator, organizator, comunicare).
- Resurse necesare și timp estimat.

Faza de aplicare și consolidare

1. Joc de rol și simulare (15 minute)

   Fiecare grup primește cartonașe cu roluri și joacă o scurtă scenetă despre prezentarea acțiunii lor de voluntariat. Pe rând, un voluntar explică, iar beneficiarul și observatorul reacționează. În urma fiecărei simulări, clasa oferă feedback:

   - Ce a mers bine?
   - Cum am putea face mai incluziv gestul?

2. Plenara și sinteză (10 minute)

   Împreună, elevii trag concluzii pe posterul colectiv:

   - „Un voluntar incluziv….“ (completează propoziția)
   - „Cel mai important gest pe care îl putem face este…“

3. Exercițiu de creație (10 minute)

   Fiecare elev desenează pe o fișă simplă o acțiune de voluntariat pe care o poate face în școală sau acasă. Desenul este însoțit de un text scurt (2–3 rânduri).

Evaluare, reflecție și extindere

Evaluare formativă și sumativă:

- Autoevaluare prin fișa de reflecție în care elevii răspund la întrebări:
  - Ce am învățat despre incluziune?
  - Cum pot aplica voluntariatul în viața mea?
- Evaluare de către profesor pe baza rubricii simple: claritate, empatie, creativitate.

Reflecție colectivă:

- Discuție deschisă: cum ne-am simțit jucând roluri și ce ne-a ajutat să fim empatici?
- Identificarea următorilor pași pentru un mini-proiect real în școală.

Extindere și recomandări:

- Organizarea unei „Zile a voluntariatului” în curtea școlii, în care atelierele să fie conduse de copii.
- Colaborarea cu un ONG local pentru o activitate trimestrială (colectă de rechizite, plantare de flori, lectură la bibliotecă).
- Crearea unui panou în holul școlii cu „Inimi deschise, mâini întinse”, unde sunt expuse desenele și planurile elevilor.

Resurse suplimentare:

- Fișe digitale și modele de postere pe platforma școlii.
- Ghiduri de bune practici pentru voluntariat primar (agenții educaționale).
- Cărți pentru copii despre prietenie și solidaritate.

Prin parcurgerea acestei secvențe, elevii nu doar înțeleg teoretic conceptul de incluziune socială, ci experimentează direct bucuria de a întinde o mână prietenoasă și de a transforma diferențele în punți de comunicare.

Activitate educațională: Incluziune socială prin implicarea elevilor în acțiuni de voluntariat

Prof. Dragomir Ioan Cristian
Școala Gimnazială „Mănăstireanu Mihai” Predeal Sărari

Prezentarea activității și obiective

În această activitate, matematica devine un instrument de incluziune socială: elevii gimnaziali planifică și analizează date dintr-o mini-campanie de voluntariat, folosind concepte de bază precum suma, raportul, procentul și reprezentările grafice.

Obiective de învățare:

- Să colecteze și să organizeze date numerice dintr-o acțiune de voluntariat (colectă de rechizite școlare pentru copii defavorizați).
- Să aplice operații de adunare, calcul de raport și procent în contexte reale.
- Să construiască și să interpreteze grafice de tip bară și circular.
- Să dezvolte cooperarea în echipă și spiritul civic prin implicare directă.

Competențe vizate:

- Rezolvarea de probleme contextuale
- Comunicare și prezentare vizuală a datelor
- Lucru colaborativ și responsabilitate socială

Resurse necesare:

- Fișe de date precompletate cu cantitățile aduse de elevi
- Calculatoare cu acces la foaie de calcul (Excel, Google Sheets) sau foi de grafica
- Markere, hârtie milimetrică și foi mari pentru postere

Colectarea și organizarea datelor

4. Pregătire (5 minute)
    - Fiecare elev aduce de acasă maximum trei rechizite (caiete, pixuri, ghiozdane) pentru donație.
    - Profesorul afișează pe tablă un tabel gol cu următoarele coloane: „Elev”, „Număr rechizite”, „Tipuri de rechizite”.
5. Colectarea datelor (10 minute)
    - Pe rând, elevii se prezintă și spun câte rechizite au adus.
    - Un delegat de grup completează tabelul pe tablă sau în foaia de calcul.

    Exemplu de tabel:

6. Calculul sumei totale
   - Elevii calculează suma rechizitelor aduse de întreaga clasă:
     - $S = \sum_{i=1}^{n} r_i$
   - Discuție scurtă: „Cum ne ajută să știm numărul total înainte de a distribui donațiile?”

Analiza matematică și reprezentări grafice

2. Calculul proporțiilor și procentelor (15 minute)
   - Elevii determină pentru fiecare elev procentul din total:

$$P_i = \frac{r_i}{S} \times 100\%$$

   - Exemplu de calcul pentru Maria (dacă S = 50 și $r_{Maria} = 3$):

$$P_{Maria} = \frac{3}{50} \times 100\% \approx 6\%$$

4. Grafic bară (10 minute)
   - Elevii construiesc un grafic bară cu pe axa orizontală numele elevilor și pe cea verticală numărul de rechizite.
   - Observație colectivă: „Cine a contribuit cel mai mult? Care sunt variațiile majore între elevi?”
5. Grafic circular (10 minute)
   - Folosind procentele, elevii desenează un grafic circular care evidențiază ponderea fiecărui elev.
   - Discuție: „Cum ne ajută graficul circular să vedem rapid cine a participat la fel de mult?”
   - **Concluzii, evaluare și extindere**
4. Prezentarea concluziilor (10 minute)
   - Fiecare grup (3–4 elevi) prezintă pe scurt rezultatele: suma totală, maximul, procentul mediu per elev și observațiile grafice.
   - Se discută modul în care matematica a facilitat planificarea distribuției rechizitelor către copii în nevoie.
5. Evaluare și reflecție (10 minute)
   - Elevii completează fișa de reflecție individuală:
     - Ce operație matematică ți s-a părut cea mai utilă?
     - Cum te-ai simțit ajutând prin colectă și analizând datele?
   - Profesorul evaluează colaborarea și corectitudinea calculelor conform unei rubrici simple.

6. Extindere și aplicare reală
    - Propunere: organizarea unei sesiuni de distribuire în care elevii aplică datele obținute pentru a face pachete echitabile.
    - Idee de proiect viitor: studierea relației între numărul de voluntari și viteza de distribuire (rapoarte de tip „rechizite pe oră”).
    - Interdisciplinar: colaborare cu ora de TIC pentru realizarea unui dashboard online al donațiilor primite de mai multe clase.

Prin această activitate, elevii nu doar exersează procente și grafice, ci înțeleg direct importanța matematicii în planificarea și evaluarea acțiunilor de voluntariat pentru o societate mai incluzivă.

INCLUZIUNE SOCIALĂ PRIN IMPLICAREA ELEVILOR ÎN ACȚIUNI DE VOLUNTARIAT

Prof.înv.primar: Stratulat Mihaela
Școala Gimnazială Nr. 1 Băneasa
Județul Galați România

Introducere

Incluziunea socială reprezintă un proces fundamental prin care se urmărește integrarea tuturor persoanelor în societate, indiferent de statutul lor social, economic sau cultural. În mediul educațional, școala are rolul de a promova egalitatea de șanse și de a forma cetățeni activi și responsabili.

Implicarea elevilor în acțiuni de voluntariat constituie una dintre cele mai eficiente modalități prin care aceștia pot contribui la dezvoltarea unei societăți incluzive. Prin participarea la astfel de activități, tinerii învață să fie solidari, empatici și implicați în problemele comunității.

1. Conceptul de incluziune socială

Incluziunea socială este un proces complex prin care societatea încearcă să ofere tuturor membrilor săi acces egal la resurse, oportunități și servicii. Ea presupune eliminarea discriminării și marginalizării, precum și integrarea activă a grupurilor vulnerabile: persoane cu dizabilități, minorități etnice, copii din medii defavorizate.

În școală, incluziunea socială înseamnă acceptarea diversității și crearea unui climat educațional în care fiecare elev se simte valorizat și respectat.

2. Rolul voluntariatului în educație

Voluntariatul este definit ca activitatea desfășurată din proprie inițiativă, fără recompensă financiară, în beneficiul altora sau al comunității. În educație, voluntariatul are o funcție dublă: pe de o parte sprijină comunitatea, pe de altă parte formează elevii ca viitori cetățeni activi.

Elevii care se implică în proiecte de voluntariat dobândesc experiențe practice, dezvoltă competențe sociale și își formează o atitudine responsabilă. În plus, voluntariatul devine o formă de educație non-formală complementară activităților școlare.

3. Implicarea elevilor în activități de voluntariat

Există numeroase forme prin care elevii pot participa la voluntariat:

- campanii de protecția mediului (plantări, ecologizări, colectări selective),
- campanii umanitare (colecte de alimente, haine, rechizite),

- activități culturale și artistice,
- proiecte educaționale pentru copii din medii vulnerabile,
- evenimente caritabile organizate la nivelul școlii.

Aceste experiențe contribuie la responsabilizarea elevilor și la formarea unei mentalități bazate pe solidaritate și cooperare.

4. Incluziunea socială prin voluntariat

Voluntariatul aduce împreună elevi din medii diferite, eliminând barierele sociale și culturale. Prin participarea comună la proiecte, tinerii învață să colaboreze și să aprecieze diversitatea.

De asemenea, persoanele sprijinite prin aceste acțiuni se simt valorizate, ceea ce le facilitează integrarea în comunitate. Voluntariatul devine astfel un instrument de reducere a inegalităților și de construire a unei societăți mai echitabile.

5. Exemple de bune practici

Un exemplu semnificativ este programul **„Școala altfel”**, care încurajează elevii să participe la activități extracurriculare, inclusiv voluntariat.

La nivel național, campaniile de împădurire și acțiunile de ecologizare oferă un cadru în care elevii pot contribui concret la protejarea mediului. ONG-urile educaționale derulează, de asemenea, proiecte care sprijină copiii din medii defavorizate.

6. Impactul voluntariatului asupra dezvoltării personale

Participarea elevilor la activități de voluntariat dezvoltă:

- competențe de comunicare și colaborare,
- spirit de echipă și leadership,
- capacitatea de rezolvare a problemelor,
- încrederea în sine și responsabilitatea.

În plus, voluntariatul le oferă oportunitatea de a descoperi domenii de interes care pot influența alegerile lor educaționale și profesionale viitoare.

7. Voluntariatul și școala ca spațiu incluziv

Școala poate deveni un spațiu incluziv prin promovarea și organizarea de proiecte de voluntariat. Profesorii, împreună cu ONG-urile și instituțiile locale, pot susține inițiative care să implice elevii în acțiuni comunitare.

Astfel, școala nu rămâne doar un loc de învățare academică, ci devine un centru de dezvoltare civică și morală.

8. Provocări și limite ale voluntariatului

Deși are beneficii incontestabile, voluntariatul se confruntă și cu dificultăți:

- lipsa resurselor materiale și logistice,
- timpul limitat al elevilor,
- lipsa de interes din partea unor tineri sau a comunității,
- riscul ca activitățile să fie percepute ca simple obligații.

Pentru a fi eficient, voluntariatul trebuie să fie bine planificat, atractiv și adaptat realităților comunității.

Concluzii

Incluziunea socială prin voluntariat reprezintă o modalitate esențială de a construi o societate solidară și echitabilă. Elevii implicați în astfel de acțiuni dobândesc experiențe de viață valoroase și învață să fie cetățeni activi.

Astfel, voluntariatul devine un instrument de educație civică și socială, cu efecte benefice atât asupra indivizilor, cât și asupra comunităților.

Bibliografie

1. European Commission (2013). *Youth Social Inclusion*. Brussels: European Union.
2. Voicu, M., & Voicu, B. (2009). *Voluntariatul în România: o abordare sociologică*. Iași: Polirom.
3. Ministerul Educației (2021). *Strategia Națională pentru Incluziune Socială și Egalitate de Șanse*. București: MEN.
4. Salamon, L. M., & Anheier, H. K. (1999). *The Emerging Nonprofit Sector*. Manchester University Press.
5. UNESCO (2020). *Global Education Monitoring Report*. Paris: UNESCO.

Incluziune socială prin implicarea elevilor în activități de voluntariat

Prof. înv. Primar Brânzaru Sabina
Școala Gimnazială Șelaru – structura Fierbinți

Școala, ca instituție fundamentală a formării personalității umane, are misiunea de a contribui nu doar la dezvoltarea cognitivă a elevilor, ci și la integrarea lor socială, la formarea unor cetățeni activi, responsabili și solidari. În acest sens, activitățile de voluntariat devin un instrument valoros, prin care educația se extinde dincolo de granițele clasei și intră în contact cu realitățile comunității. Implicarea elevilor în voluntariat favorizează incluziunea socială, cultivând empatia, respectul pentru diversitate și spiritul civic.

Voluntariatul are o dublă dimensiune: pe de o parte, contribuie la sprijinirea categoriilor vulnerabile, iar pe de altă parte, reprezintă o experiență de formare personală și socială pentru cei care se implică. Elevii care participă la astfel de activități învață să se raporteze la semenii lor dintr-o perspectivă solidară, să ofere ajutor fără a aștepta o recompensă și să descopere valoarea cooperării. Aceste experiențe îi ajută să depășească barierele prejudecăților, să se apropie de persoane diferite de ei prin statut, vârstă sau condiție socială și să înțeleagă că diversitatea este o resursă, nu un obstacol.

Din perspectiva incluziunii sociale, voluntariatul poate fi privit ca un spațiu de întâlnire și dialog între copii și comunitate. Vizitele la centre de zi, acțiunile de ecologizare, campaniile de strângere de fonduri sau activitățile culturale organizate pentru grupuri defavorizate sunt exemple prin care elevii devin agenți ai schimbării sociale. Ei nu mai rămân simpli observatori ai problemelor din jur, ci contribuie activ la rezolvarea acestora, dezvoltând un sentiment de apartenență și responsabilitate față de comunitate.

De asemenea, activitățile de voluntariat stimulează dezvoltarea competențelor sociale și emoționale, atât de necesare în societatea contemporană. Elevii deprind abilități de comunicare, de colaborare și de rezolvare a conflictelor, învățând să construiască relații bazate pe respect și toleranță. În același timp, se consolidează stima de sine și sentimentul de utilitate personală, deoarece voluntarii constată în mod concret efectele pozitive ale implicării lor.

Un alt aspect important îl constituie rolul profesorului, care are datoria de a orienta și de a ghida elevii în alegerea și desfășurarea activităților de voluntariat. Prin proiecte educaționale, parteneriate cu organizații non-guvernamentale sau cu instituții locale, școala poate crea contexte de învățare prin implicare, transformând voluntariatul într-o experiență educațională autentică. În acest fel, elevii descoperă că școala nu este doar un spațiu de transmitere a cunoștințelor, ci și un loc în care învață să devină cetățeni responsabili, sensibili la nevoile celorlalți.

În concluzie, voluntariatul este o modalitate eficientă de promovare a incluziunii sociale și de formare a unor generații deschise, solidare și implicate în viața comunității. Prin experiențele acumulate, elevii învață să privească lumea cu mai multă empatie și să contribuie activ la construirea unei societăți mai echitabile. Educația bazată pe valori și pe acțiuni concrete de voluntariat reușește să pună bazele unei culturi civice solide, în care fiecare individ contează și fiecare gest de solidaritate devine o piatră de temelie pentru o societate incluzivă.

Bibliografie

- Dewey, J. (1997). *Democracy and Education*. New York: Free Press.
- Gherguț, A. (2005). *Incluziunea educațională și socială a persoanelor cu cerințe speciale*. Iași: Polirom.
- Putnam, R. D. (2000). *Bowling Alone: The Collapse and Revival of American Community*. New York: Simon & Schuster.
- UNICEF (2013). *The State of the World’s Children: Children with Disabilities*. New York: United Nations.
- Voicu, B., & Voicu, M. (2003). *Voluntariatul în România*. Iași: Institutul European.

Studiu de caz: Educația incluzivă pentru copiii cu cerințe educaționale speciale

Prof. Manta Gianina Mădălina
Școala Gimnazială „Alexandru Ștefulescu”, Târgu Jiu

Educația incluzivă este astăzi una dintre cele mai importante direcții ale învățământului modern, fiind recunoscută ca o abordare ce promovează egalitatea de șanse, respectul pentru diversitate și dreptul fiecărui copil de a învăța și de a se dezvolta într-un cadru obișnuit. Conceptul de cerințe educaționale speciale (CES) se referă la acei elevi care, datorită unor dizabilități, tulburări de învățare sau dificultăți de adaptare, au nevoie de resurse suplimentare, metode și strategii didactice adaptate. Studiul de caz de față își propune să evidențieze modul în care educația incluzivă poate contribui la integrarea și dezvoltarea unui copil cu CES într-o școală de masă.

Prezentarea cazului

Maria este o elevă în vârstă de 9 ani, diagnosticată cu tulburare de spectru autist (TSA) de nivel ușor. Ea a fost înscrisă într-o școală generală de masă, în clasa a III-a, la dorința părinților care au considerat că fiica lor trebuie să beneficieze de aceleași oportunități educaționale ca și ceilalți copii. La început, Maria întâmpina dificultăți majore în adaptarea la mediul școlar: evita contactul vizual, răspundea greu la întrebările profesorilor, prefera să stea singură în timpul pauzelor și manifesta rezistență față de schimbările de rutină. Colegii nu înțelegeau comportamentele ei și uneori o marginalizau, ceea ce accentua retragerea socială.

Dificultăți întâlnite

Procesul de integrare a Mariei nu a fost lipsit de provocări. Printre principalele dificultăți s-au numărat: probleme de comunicare, dificultăți de concentrare pe sarcinile de lucru, rezistență la activitățile noi, lipsa inițiativei în relațiile sociale și, uneori, apariția unor comportamente de frustrare. Profesorii s-au confruntat cu lipsa unor materiale educaționale adaptate și cu necesitatea de a găsi metode inovatoare pentru a menține atenția elevei.

Măsuri și intervenții aplicate

Pentru a sprijini integrarea elevei, cadrul didactic al clasei a colaborat cu profesorul de sprijin și cu părinții, realizând un Plan Educațional Individualizat (PEI). Acesta a inclus adaptarea conținuturilor la nivelul de înțelegere al Mariei, utilizarea de suporturi vizuale și materiale interactive, structurarea sarcinilor pe pași clari, precum și acordarea de timp suplimentar pentru finalizarea activităților. În plus, au fost organizate activități de grup pentru a stimula cooperarea și implicarea elevei. Profesorii au introdus exerciții de socializare și jocuri educative menite să reducă anxietatea și să încurajeze interacțiunea.

Rolul familiei și al școlii

Familia a avut un rol esențial în sprijinirea procesului de incluziune. Părinții au colaborat constant cu școala, au oferit informații despre particularitățile copilului și au lucrat acasă pentru consolidarea achizițiilor. De asemenea, au încurajat participarea la activități extracurriculare, ceea ce a contribuit la creșterea încrederii în sine a Mariei. Școala, la rândul ei, a creat un climat incluziv, organizând activități

de sensibilizare pentru colegi și promovând valori precum toleranța și empatia. Întreg colectivul clasei a fost implicat în sprijinirea elevei, ceea ce a favorizat un proces de învățare mai armonios.

Rezultatele obținute

După un an de aplicare a PEI-ului, progresele Mariei au fost evidente. Ea a început să participe activ la ore, să comunice mai ușor cu profesorii și colegii și să manifeste interes pentru activitățile de grup. Capacitatea de concentrare s-a îmbunătățit, iar comportamentele de retragere au scăzut semnificativ. Colegii au devenit mai toleranți, acceptând diferențele și oferindu-i sprijin. De asemenea, familia a observat progrese în autonomie, în gestionarea emoțiilor și în exprimarea verbală. Cazul demonstrează că educația incluzivă are efecte benefice nu doar asupra copilului cu CES, ci și asupra mediului școlar în ansamblu.

Analiză și recomandări

Studiul de caz arată că succesul educației incluzive depinde de mai mulți factori: colaborarea constantă între familie și școală, existenta unui cadru didactic de sprijin, utilizarea metodelor interactive și adaptate, dar și deschiderea comunității școlare. Pentru a îmbunătăți procesul, se recomandă: extinderea programelor de formare pentru profesori, asigurarea resurselor materiale și umane necesare, dezvoltarea unor parteneriate cu instituții specializate și intensificarea activităților extracurriculare în care să fie implicați toți elevii. În plus, este important ca politicile educaționale să promoveze incluziunea reală, nu doar la nivel declarativ, ci și prin măsuri concrete de sprijin.

Concluzie

În concluzie, cazul Mariei demonstrează că educația incluzivă reprezintă o șansă reală pentru copiii cu CES de a se dezvolta armonios și de a beneficia de o experiență școlară pozitivă. Integrarea ei a adus beneficii atât pentru propria dezvoltare, cât și pentru colegi și profesori, care au învățat valori precum răbdarea, toleranța și solidaritatea. Este esențial ca întregul sistem educațional să susțină incluziunea prin resurse, formare și implicare, astfel încât fiecare copil să aibă oportunitatea de a-și atinge potențialul maxim.

Bibliografie

1. Gherguț, A. – Psihopedagogie specială, Editura Polirom, Iași, 2016.
2. Bontaș, I. – Pedagogie, Editura ALL, București, 2008.
3. UNICEF România – Educația incluzivă: principii și practici, Raport 2020.
4. Ministerul Educației – Strategia națională pentru educația incluzivă, București, 2018.
5. Florian, L. – The SAGE Handbook of Special Education, SAGE Publications, 2014.

Includerea copiilor cu cerințe educaționale speciale (CES) în învățământul de masa

Prof. Manta Radu Lucian
Colegiul Economic „Virgil Madgearu”, Târgu Jiu

Cerințele educaționale speciale reprezintă nevoi suplimentare de învățare și sprijin pe care unii copii le manifestă, ca urmare a unor tulburări de dezvoltare, dificultăți de învățare sau deficiențe senzoriale, motorii ori intelectuale. În pedagogia contemporană, CES sunt privite nu ca o limitare definitivă, ci ca o oportunitate de a adapta procesul educațional la particularitățile fiecărui copil. Există numeroase clasificări ale CES, incluzând: deficiențe de auz, deficiențe de vedere, dizabilități intelectuale, tulburări de spectru autist, tulburări de comportament, dificultăți specifice de învățare precum dislexia, disgrafia sau discalculia. Legislația românească, în acord cu directivele europene, promovează principiul accesului egal la educație și obligă instituțiile școlare să asigure condiții de incluziune prin adaptarea curriculară, prin resurse umane specializate și prin colaborarea cu familia și comunitatea. Documente precum Convenția ONU pentru Drepturile Persoanelor cu Dizabilități și Declarația de la Salamanca au consacrat conceptul de educație incluzivă la nivel internațional.

Educația incluzivă este susținută de o serie de argumente teoretice, psihologice și sociale. În primul rând, aceasta reprezintă o formă de respectare a drepturilor fundamentale ale omului, garantând acces egal la educație pentru toți copiii. În al doilea rând, cercetările demonstrează că elevii cu CES care frecventează școli de masă au șanse mai mari de a-și dezvolta competențe sociale, cognitive și emoționale. Ei învață prin imitare și prin interacțiune, iar contactul permanent cu colegii lor favorizează integrarea socială pe termen lung. De asemenea, educația incluzivă aduce beneficii colectivului de elevi tipici, care devin mai toleranți, mai empatici și mai deschiși față de diversitate. Profesorii, la rândul lor, își dezvoltă competențe didactice variate, învățând să adapteze strategiile de predare și să utilizeze metode diferențiate. Nu în ultimul rând, comunitatea câștigă prin formarea unor cetățeni responsabili și solidari.

Deși principiile educației incluzive sunt unanim acceptate la nivel declarativ, realitatea din teren este adesea marcată de numeroase obstacole. Printre dificultățile majore se numără lipsa resurselor materiale și financiare, numărul insuficient de profesori de sprijin și specialiști, reticența unor cadre didactice față de schimbare, precum și atitudinile negative ale unor părinți sau membri ai comunității. În mediul rural, provocările sunt și mai mari, din cauza infrastructurii deficitare și a lipsei de personal specializat. Un alt obstacol este reprezentat de programele școlare rigide, care lasă puțin loc pentru adaptări individuale. În plus, profesorii se confruntă cu lipsa unor materiale didactice

adaptate pentru copiii cu CES și cu dificultatea de a gestiona simultan un colectiv numeros și nevoile individuale ale fiecărui elev.

Integrarea copiilor cu CES în școala de masă presupune utilizarea unor strategii și metode specifice. Un instrument esențial este Planul Educațional Individualizat (PEI), care cuprinde obiective adaptate, metode personalizate și resurse educaționale specifice. Profesorul de sprijin are rolul de a asista elevul în procesul de învățare și de a colabora cu cadrul didactic titular. Printre metodele utilizate se numără învățarea prin cooperare, utilizarea mijloacelor vizuale, structurarea sarcinilor pe pași clari, adaptarea ritmului de lucru și introducerea tehnologiei asistive. Activitățile extracurriculare, precum atelierele artistice sau sportive, pot contribui la integrarea socială a copiilor cu CES. Sensibilizarea colectivului de elevi prin discuții și activități de grup favorizează acceptarea și reducerea stigmatizării.

La nivel internațional, există numeroase exemple de bune practici în educația incluzivă. În țările nordice, precum Finlanda sau Suedia, educația incluzivă este parte integrantă a sistemului școlar, iar profesorii beneficiază de formare continuă în domeniu. În Marea Britanie, școlile colaborează intens cu serviciile sociale și medicale pentru a asigura o abordare holistică. În Statele Unite, legislația federală impune școlilor să ofere servicii educaționale adaptate, iar finanțarea este asigurată prin programe guvernamentale. Exemplele pozitive demonstrează că incluziunea reușită depinde de voința politică, de resursele investite și de mentalitatea comunității.

Pentru a îmbunătăți procesul de incluziune a copiilor cu CES în România, sunt necesare o serie de măsuri. În primul rând, este nevoie de creșterea numărului de profesori de sprijin și de formarea continuă a cadrelor didactice. În al doilea rând, școlile trebuie dotate cu materiale și tehnologii adaptate. Este importantă și dezvoltarea unor programe de consiliere pentru părinți, astfel încât aceștia să poată sprijini mai bine procesul educațional. La nivel legislativ, politicile incluzive trebuie implementate consecvent și susținute prin finanțare adecvată. De asemenea, parteneriatele dintre școală, familie și comunitate trebuie consolidate, iar campaniile de informare și sensibilizare trebuie extinse pentru a combate prejudecățile și stigmatizarea.

Includerea copiilor cu CES în învățământul de masă este un proces complex, dar absolut necesar pentru o societate modernă și democratică. Educația incluzivă nu reprezintă doar o obligație legală, ci și o oportunitate de a construi un mediu școlar mai echitabil și mai uman. Prin colaborarea dintre profesori, părinți, autorități și comunitate, fiecare copil poate beneficia de șanse reale de dezvoltare. Dezvoltarea unei culturi a incluziunii va contribui nu doar la progresul individual al copiilor cu CES, ci și la consolidarea unei societăți bazate pe respect, diversitate și solidaritate.

Bibliografie

1. Cucoș, C. – Pedagogie, Editura Polirom, Iași, 2006.
2. Bontaș, I. – Pedagogie, Editura ALL, București, 2008.
3. Ministerul Educației – Strategia națională pentru educația incluzivă, București, 2018.
4. ONU – Convenția privind drepturile persoanelor cu dizabilități, New York, 2006.

Voluntarul – sprijin de nădejde în integrarea copiilor cu cerințe educaționale speciale

-studiu de caz-

Prof. înv.primar: Onea Alexandra
Școala Gimnazială ”Anton Pann”, Rm.Vâlcea

1. Contextul general

Educația incluzivă reprezintă un proces complex prin care școala își adaptează practicile astfel încât fiecare copil să aibă acces la aceleași oportunități de învățare. Acest concept presupune nu doar integrarea copiilor cu cerințe educaționale speciale (CES) într-o clasă obișnuită, ci și crearea unui mediu prietenos și flexibil, unde diversitatea este respectată și valorizată. Deși legislația educațională românească promovează incluziunea, în practică apar numeroase dificultăți: numărul mare de elevi la clasă, lipsa resurselor specializate sau formarea insuficientă a cadrelor didactice. În acest context, voluntariatul devine o resursă vitală pentru sprijinirea profesorilor și a elevilor, oferind ajutor individualizat și sprijin emoțional.

2. Prezentarea situației inițiale

Într-o școală urbană, la clasa pregătitoare erau înscriși 24 de elevi. Printre aceștia se afla și un băiat de 6 ani diagnosticat cu tulburare de spectru autist. Copilul manifesta dificultăți de interacțiune: evita contactul vizual, nu participa la jocurile de echipă, iar în timpul activităților frontale își pierdea rapid atenția. La exercițiile scrise, se frustra atunci când nu reușea să ducă sarcina la final, ceea ce conducea la retragere și refuz. Învățătoarea, deși dedicată și implicată, a întâmpinat dificultăți în gestionarea situației: trebuia să mențină atenția întregii clase și, în același timp, să îi ofere copilului sprijin suplimentar. În lipsa unui cadru didactic de sprijin permanent, s-a resimțit nevoia unei soluții alternative.

3. Intervenția prin voluntariat

Pentru a sprijini integrarea elevului, școala a apelat la un ONG local care desfășura programe de voluntariat educațional. Astfel, o studentă la Psihologie s-a oferit să devină voluntar în clasă, participând la două ore pe săptămână, pe parcursul unui semestru.

Voluntarul a avut următoarele responsabilități:

- Sprijin individual la activități de scriere și citire, prin adaptarea sarcinilor și utilizarea materialelor vizuale.
- Crearea de contexte de socializare, prin jocuri în care copilul avea roluri clare și simple.
- Colaborarea constantă cu învățătoarea pentru adaptarea fișelor și a strategiilor didactice.

- Încurajarea și susținerea emoțională a elevului, prin laude și feedback pozitiv.

4. Desfășurarea activităților

Voluntarul a lucrat împreună cu elevul la mai multe discipline și tipuri de activități:

- **La Comunicare în limba română**, a utilizat alfabetare tactile, jocuri de potrivire a imaginilor cu litere și povești scurte, adaptate nivelului său.
- **La Matematică**, a folosit jetoane colorate, bețișoare și cuburi pentru a exersa adunări și scăderi simple.
- **La Dezvoltare personală**, a propus jocuri de rol („Eu sunt prietenul tău”, „Roata prieteniei”), pentru a încuraja exprimarea emoțiilor și interacțiunea cu colegii.
- **La Arte vizuale și abilități practice**, a sprijinit copilul în activități de pictură, modelaj și colaj, unde acesta s-a implicat cu plăcere și a obținut rezultate apreciate de colegi.

De asemenea, voluntarul a inițiat un moment săptămânal intitulat „Jocul prieteniei”, unde copiii erau invitați să spună un lucru frumos despre un coleg. Această activitate a contribuit la acceptarea și valorizarea elevului cu CES în cadrul colectivului.

5. Rezultatele obținute

După trei luni de implicare constantă, s-au înregistrat progrese vizibile:

- Elevul a început să participe mai activ la activitățile de grup și să solicite ajutor atunci când întâmpina dificultăți.
- Nivelul de frustrare și comportamentele de retragere au scăzut semnificativ.
- Colegii au dezvoltat atitudini pozitive față de diversitate, devenind mai empatici și mai răbdători.
- Învățătoarea a reușit să gestioneze mai bine dinamica clasei, beneficiind de sprijin direct în lucrul cu copilul.
- Voluntarul și-a dezvoltat competențe practice, utile pentru viitoarea carieră de psiholog educațional.

Un exemplu concret de progres a fost momentul în care elevul, care la început refuza să participe la cântecele colective, a acceptat să cânte împreună cu colegii un refren scurt, bucurându-se de aplauzele acestora. Această reușită a avut un puternic impact emoțional asupra copilului și a întărit relația cu grupa.

6. Concluzii și recomandări

Acest studiu de caz demonstrează importanța voluntariatului ca sprijin în educația incluzivă. Implicarea voluntarilor facilitează adaptarea sarcinilor, stimulează integrarea socială și susține motivația elevilor cu CES. De asemenea, voluntarii devin un sprijin real pentru profesori și contribuie la dezvoltarea unui climat educațional bazat pe respect și colaborare.

Recomandări:

- Extinderea parteneriatelor între școli și ONG-uri.
- Organizarea de sesiuni de formare pentru voluntari, axate pe metode de lucru incluzive.
- Implicarea părinților în activități voluntare, pentru a continua progresul acasă.
- Monitorizarea permanentă a progresului și adaptarea strategiilor de lucru.

Concluzia finală este că voluntarii pot fi considerați parteneri indispensabili în procesul de incluziune, oferind sprijin suplimentar fiecărui copil pentru a se dezvolta armonios.

Bibliografie:

- Booth, T., & Ainscow, M. (2011). *Index for inclusion: developing learning and participation in schools*. Bristol: CSIE.
- UNICEF România. (2021). *Educația incluzivă: politici și practici pentru toți copiii*. București: UNICEF.
- Agenția Națională pentru Programe Comunitare în Domeniul Educației și Formării Profesionale. (2019). *Voluntariatul în educație*. București.

Voluntariatul – punte între școală și o educație incluzivă

Prof.înv.preșcolar: Rădușoiu Georgiana
Grădinița cu Program Prelungit „Traian”, Rm.Vâlcea

Educația incluzivă reprezintă un ideal spre care tinde orice societate democratică. Ea presupune ca toți copiii, indiferent de particularitățile lor individuale, să aibă acces la aceeași calitate a procesului educațional și să se bucure de un mediu prietenos, în care diversitatea este acceptată și valorizată. În acest context, voluntariatul devine un instrument deosebit de util, oferind sprijin cadrelor didactice și contribuind la integrarea reală a copiilor cu cerințe educaționale speciale (CES) sau aflați în situații de vulnerabilitate.

Voluntariatul în educație nu este doar o activitate de ajutor punctual, ci un proces prin care comunitatea se implică direct în formarea copiilor, completând rolul școlii și al familiei. Prin acțiuni concrete, voluntarii creează punți între elevi, dascăli și societate, facilitând o abordare holistică a educației.

Voluntariatul are multiple valențe în școală, dar în mod special în educația incluzivă:

- **Sprijin direct pentru elevi** – voluntarii pot oferi ajutor individualizat, adaptând materialele și susținând copiii care întâmpină dificultăți de învățare.
- **Suport pentru cadrele didactice** – profesorii se pot concentra pe întreaga clasă, știind că există sprijin suplimentar pentru copiii care au nevoie de atenție specială.
- **Model de implicare civică** – elevii care văd voluntari implicați în viața școlii învață valoarea solidarității și a ajutorului reciproc.
- **Stimularea climatului incluziv** – prin organizarea de activități interactive, voluntarii contribuie la reducerea barierelor dintre elevi și la dezvoltarea empatiei.

Astfel, voluntariatul nu este doar o completare, ci o resursă indispensabilă pentru a transforma idealul incluziunii într-o realitate. Pentru a ilustra importanța voluntariatului, putem analiza câteva situații întâlnite în practică:

- **Ateliere de lectură asistată**: Voluntarii, studenți la Litere sau Psihologie, au citit povești copiilor din clasele primare. Elevii cu dificultăți de citire au beneficiat de sprijin individual, iar colegii lor au participat la activități de dramatizare și desen. Aceasta a contribuit la creșterea încrederii copiilor cu CES și la o mai bună colaborare în grup.
- **Proiecte de artă incluzivă**: În cadrul unei ore de arte vizuale, voluntarii au organizat un atelier de pictură pe sticlă. Copiii au lucrat în echipe mixte, astfel încât fiecare să-și aducă aportul.

Elevii mai rezervați au fost stimulați să comunice și să colaboreze, iar rezultatele au fost expuse la nivelul școlii, crescând stima de sine a tuturor.

- **Suport la activități de matematică**: Un voluntar a sprijinit un elev cu dislexie și discalculie, folosind materiale concrete (cuburi, jetoane, bețișoare). Astfel, copilul a reușit să-și însușească noțiuni de bază și să participe la exerciții împreună cu colegii săi, fără a se simți marginalizat.
- **Jocuri pentru dezvoltarea socio-emoțională**: Voluntarii au introdus activități precum „Cercul prieteniei” sau „Cutia complimentelor”, în care elevii își exprimau aprecierea unii față de alții. Aceste exerciții au consolidat relațiile în clasă și au redus riscul de excludere a copiilor diferiți.

Voluntariatul aduce avantaje multiple:

- Elevii cu CES beneficiază de sprijin constant, ceea ce le sporește șansele de reușită școlară.
- Profesorii sunt ajutați să gestioneze mai bine diversitatea clasei.
- Colegii învață toleranța și spiritul de echipă.
- Comunitatea devine mai responsabilă și mai implicată în actul educațional.
- Voluntarii își dezvoltă competențe practice, empatie și spirit civic.

Voluntariatul reprezintă o verigă esențială în construirea unei educații incluzive autentice. Prin implicarea lor, voluntarii sprijină elevii vulnerabili, dau încredere cadrelor didactice și consolidează legătura dintre școală și comunitate. O educație incluzivă nu poate fi realizată doar prin efortul profesorilor sau al părinților, ci presupune o colaborare extinsă, unde voluntarii joacă rolul de „punte” între nevoi și soluții. Într-o lume marcată de diversitate, implicarea lor este mai mult decât binevenită – este o necesitate.

Bibliografie:

- Booth, T., & Ainscow, M. (2011). *Index for inclusion: developing learning and participation in schools*. Bristol: CSIE.
- UNICEF România. (2020). *Incluziunea școlară – ghid pentru profesori*. București: UNICEF.
- ANPCDEFP. (2019). *Voluntariatul în educație*. București.

Voluntariatul în Biserică

Manole Viorel,
Liceul Tehnologic Andrei Șaguna Botoroaga, jud.Teleorman

Voluntariatul reprezintă o activitate cu un spectru de interes tot mai larg în rândul tinerilor, în mass-media și în societate, în general. În România, încă din anul 2014, activitatea de voluntariat este reglementată din punct de vedere juridic printr-o lege specială (Legea 78/2014). Existența acestui cadru legislativ este un real câștig pentru societatea noastră, întrucât, pe de o parte, asigură o serie de norme și criterii pe baza cărora activitățile de voluntariat pot fi desfășurate în condiții optime și recunoscute ca experiență profesională, iar pe de altă parte, încurajează factorii interesați să se implice în astfel de acțiuni, cu efecte la nivel (inter)personal, instituțional, politic și social.

Din acest punct de vedere, perspectiva creștină este cea care dă sens cu adevărat voluntariatului. Astfel, în Biserică, activitățile de voluntariat sunt valorificate deplin, deoarece pentru creștinul ortodox demnitatea umană și dragostea față de aproapele reprezintă fundamentul cauzei particulare pentru care este săvârșit actul de voluntariat și acestea primează în fața actelor normative, fără ca acestea din urmă să fie neglijate.

Cu alte cuvinte, dacă vom încerca să privim voluntariatul și din perspectivă teologică, vom avea o înțelegere superioară a acestei realități. La baza oricărui act voluntar pus în slujba aproapelui stă principiul demnității, cinstirii și evidențierii chipului lui Dumnezeu sădit de Creator în fiecare om. Această credință se manifestă prin iubirea jertfelnică sau darnică față de cei din jur, dublată de un puternic sentiment comunional și comunitar. Din punct de vedere creștin, creat după chipul Preasfintei Treimi (cf. Facere 1, 26-27), omul este făcut pentru comuniune, adică

De aceea spunem că în Biserică voluntariatul cunoaște o dublă perspectivă:

1. Este modalitatea de a ne pune în slujba aproapelui, aducând, astfel, jertfă din timpul și talanții noștri dăruiţi de Dumnezeu;

2.Voluntariatul reprezintă una din formele de misiune ale mirenilor în Biserică, iar cei care se implică în activități de voluntariat în cadrul comunităților eclesiale devin modele sociale demne de urmat.

2. Voluntariatul este iubire jertfelnică sau darnică adusă lui Dumnezeu prin slujirea aproapelui

În prima sa epistolă sobornicească, Sfântul Ioan ne spune: „Fiii mei, să nu iubim cu vorba, numai cu gura, ci cu fapta şi cu adevărul. În aceasta vom cunoaște că suntem în adevăr și în fața lui Dumnezeu vom afla odihna inimii noastre“ (1 Ioan 3, 18). Iar Sfântul Apostol Petru ne îndemnă, zicând: „După

darul pe care l-a primit fiecare, slujiți unii altora, ca niște buni iconomi ai harului celui de multe feluri al lui Dumnezeu“ (1 Petru 4, 10).

Iată, dragi tineri, că iubirea față de aproapele nu trebuie să rămână doar la nivel declarativ, ea trebuie materializată în ajutorarea asumată și responsabilă a celui aflat în nevoie. Aşadar, devenim membri activi și responsabili ai Bisericii, prin iubire milostivă față de aproapele. De aceea, și denumirea grupului de voluntari al Arhiepiscopiei Bucureștilor, Tineri în acțiune!, arată că prezența voastră - și a tinerilor, în general - în Biserică nu trebuie să fie doar una meditativă, ci și activă, plină de dinamism, care arată atât vigoarea tinereții, cât și conștiința unei apartenențe vii, active la comunitatea eclesială.

Când cineva acționează voluntar, dar cu demnitate și responsabilitate, dăruiește ceva pentru aproapele său, îi oferă acestuia puțin din timpul său, pune în slujba lui o parte din cunoștințele, abilitățile sau aptitudinile sale. În acest sens, voluntarul se eliberează de egoism, de individualism, devine nu doar martor, ci și slujitor al iubirii milostive sau darnice a lui Dumnezeu, Care voiește să ofere omului darurile Sale. Iar voluntarii care urmează această cale și se jertfesc pentru aproapele devin mărturisitori ai Evangheliei iubirii lui Hristos și misionari ai Bisericii.

Aceasta înseamnă că voluntariatul în Biserică reprezintă o formă de milostenie, de ajutorare a aproapelui, iar milostenia reprezintă manifestarea exterioară a iubirii milostive sau a generozității, care este o stare lăuntrică, sufletească.

3. Voluntariatul este o formă a misiunii mirenilor în Biserică și model demn de urmat

Sfântul Apostol Pavel, în Epistola sa către Romani, spune: „Avem felurite daruri, după harul ce ni s-a dat. Dacă avem prorocie, să prorocim după măsura credinței; dacă avem slujbă, să stăruim în slujbă; dacă unul învață, să se sârguiască în învățătură; dacă îndeamnă, să fie la îndemnare; dacă împarte altora, să împartă cu firească nevinovăție; dacă stă în frunte, să fie cu tragere de inimă; dacă miluiește, să miluiască cu voie bună!“ (Romani 12, 6-8). Iar adresându-se colosenilor, Sfântul Apostol Pavel spune: „Orice ați face, lucrați din toată inima, ca pentru Domnul, și nu ca pentru oameni, bine știind că de la Domnul veți primi răsplata moștenirii; căci Domnului Hristos slujiți“ (Coloseni 3, 23-24).

Astfel, voluntarii (mireni) - valorificând și înmulțind talanții primiți de la Dumnezeu, după puterile și priceperea fiecăruia - dobândesc, în timp, un sentiment al comuniunii, al comunității și al apartenenței, iar acest sentiment umple golul sufletesc pe care omul de azi îl simte, din ce în ce mai mult și mai apăsător, în lumea puternic secularizată, individualistă și însingurată, bazată excesiv pe consumerism. Prin urmare, când desfășurăm activități de voluntariat în Biserică, indiferent de tipul lor (educațională, socială, catehetică etc.), aceste activităţi promovează comuniunea în Hristos. Scopul esențial al activităților de voluntariat din Biserică este comuniunea de iubire smerită și darnică, aceasta fiind posibilă tocmai datorită dăruirii de sine sau generozității voluntarului. În Biserică, scopul activităților

de voluntariat nu are o cauză abstractă, iar voluntarii nu se adună doar în vederea „rezolvării unei probleme sociale”.

4. Concluzii

Plecând de la aceste principii teologice și duhovnicești, când vorbim despre activități de voluntariat în Biserică, este necesar să fim mereu conștienți de trei aspecte complementare:

a. Voluntariatul oferă tinerilor alternative sănătoase de petrecere a timpului liber într-un cadru sigur, în care aceștia să poată învăța, prin propria experiență, că darurile oferite lumii de Creator pot deveni darul său personal oferit către aproapele.

b. Prin activitățile de voluntariat creştin, se dorește ca Biserica să poată oferi un model demn de urmat pentru membrii societății, care pot învăța, din exemplul celor implicați în aceste activități, cum iubirea milostivă a Domnului Iisus Hristos se revarsă în lume prin cei care alcătuiesc comunitatea eclesială, rugătoare și lucrătoare în lume.

c. Prin intermediul activităților de voluntariat, tinerii oferă sprijin concret comunității eclesiale în lucrarea ei misionară și socială.

Bibliografie :

https://ziarullumina.ro/actualitate-religioasa/mesaje-si-cuvantari/voluntariatul-in-biserica-este-actiune-in-comuniune-de-rugaciune-si-fapte-bune-176050.html

https://www.filantropiaortodoxa.ro/voluntariat

VOLUNTARIATUL ÎN GRĂDINIȚĂ

Manole Alina Liliana,
Grădinița cu P.N. Nr.1 Călugăru, jud.Teleorman

Niciodată nu este prea devreme să implicăm copiii în activități de voluntariat. Indiferent de paleta acțiunilor care implică voluntariatul, acestea au ca scop conștientizarea, sensibilizarea și responsabilizarea copiilor, ajutându-i să capete un set de valori și conduite de grijă față de semeni și mediul înconjurător.

„…oamenii sunt ceea ce au învăţat. Şi oamenii învață aproape totul: să gândească, să simtă, să voiască, să efectueze anumite munci şi să intre în relaţii cu alţii. Dar, de apreciat nu-i apreciem după cele ce au învăţat, ci după faptele lor.” – Nicolae Iorga

Perioada preșcolarității este o perioadă importantă în formarea și dezvoltarea personalității şi a sistemului propriu de valori, în formarea imaginii de sine şi faţă de ceilalţi precum şi a conduitelor şi a modului de viaţă. La această vârstă copiii au nevoie de sprijin, de un mediu informativ care să fie alături de ei, pentru a putea trece cu succes la autonomie și responsabilitate.

Un obiectiv complementar al școlii este acela de a-i învăța pe copii să trăiască frumos și sănătos, implicându-i în mod direct pe aceștia în rezolvarea problemelor ce afectează mediul înconjurător și sănătatea comunității în care trăiesc, chiar a societății în ansamblul ei, pentru că, să nu uităm, copiii de astăzi sunt adulții de mâine. Dacă preșcolarii de astăzi cresc și se dezvoltă în spiritul voluntariatului, poate oglinda societății de mâine va fi una diferită, încununând munca tuturor dascălilor care sunt implicați în consolidarea educației permanente în viețile copiilor pe care îi modelează de-a lungul carierei, insuflându-le valori ca: iubirea, bunătatea, respectul, credința.

În dezvoltarea unei mentalități sănătoase la nivelul unei societăți care se află într-o continuă schimbare, educația pentru voluntariat are un rol determinant, această problemă privindu-ne deopotrivă pe toți, adulți sau copii. Este necesar să le explicam copiilor consecințele pe care acțiunile lor le au, schimbarea pe care acestea o aduc în viața noastră dar și în viețile celor din jurul nostru.

De multe ori, preșcolarii sunt considerați prea mici pentru a-şi asuma responsabilități, însă, dacă li se oferă o șansă, se pot transforma într-un adevărat model pentru adulții din jurul lor. Manifestând deseori un entuziasm molipsitor, fiind creativi și foarte activi, pot antrena alți membri ai comunităţii în procesul de schimbare și tocmai de aceea implicarea activă a preșcolarilor în activități de voluntariat pot genera schimbări pozitive, fiind benefice pentru voluntar ca individ, pentru comunitate şi societate în întregul ei.

Ca profesori, purtăm cu noi la orice pas imensa răspundere de a educa, de a sădi în conștiința copiilor valori morale care vor fi transpuse mai târziu în principii și conduită personală.

Aceste valori morale le cultivăm prin participarea directă cu copiii la viața comunității în cadrul proiectelor cu impact moral puternic, campanii de promovare sau conștientizare, activităților extracurriculare sau opționalelor desfășurate, jocurilor, spectacolelor etc. Voluntariatul înseamnă mai mult decât orice definiție, voluntariatul înseamnă hrană pentru sufletul nostru, pentru că, dăruind necondiționat iubire, vom primi iubire, dăruind frumos, vom primi frumos. Important este să ne dorim și să facem primul pas.

Uneori, un gest mic poate genera o schimbare mare!

Consider că voluntariatul este o activitate binevenită în grădiniță, eu personal sunt mereu implicată în astfel de activități în parteneriat cu biserica din satul nostru sau cu ascociatii, unde ajutam atât copiii din sat, cât si bătranii ramasi singuri. Copiii participă cu drag la aceste activități!

Bibliografie :

https://edict.ro/impactul-activitatilor-de-voluntariat-in-educatia-prescolara/

https://amurtel.ro/fii-voluntar/

Integrarea școlară a copiilor cu ADHD

Prof. Felicia Păunescu
Colegiul Național „Spiru Haret” Târgu-Jiu

ADHD (tulburarea hiperactivă cu deficit de atenție, în engleză ***A**ttention **D**eficit **H**yperactivity **D**isorder)* este o tulburare psihiatrică, de neuro-dezvoltare, care afectează mai ales copiii[1] și care are trei componente:

- doar deficit de atentie (ADD - in engleza, "*attention deficit disorder*"),
- doar hiperactivitate (HD - in engleza, "*hyperactivity disorder*"), sau
- cele doua combinate, sub denumirea de ADHD (in engleza, "*attention defficit and hyperactivity disorder*").

ADHD este o tulburare biologic, caracterizată printr-un dezechilibru apărut la nivelul creierului, care îl împiedică să funcționeze la parametrii normali. Conform specialiștilor americani, dr. Christofer Green și Dr. Kit Chee, ADHD nu se referă doar la neatenție și hiperactivitate, ci de fapt este vorba de o afecțiune caracterizată prin patru manifestări specifice. Prima se referă la deficitul de atenție, memorie și insuccese școlare. A doua ține de comportamentele caracterizate de hiperactivitate, impulsivitate și lipsă de control. Apoi, există un al treilea aspect, referitor la bolile comorbide associate (cum ar fi deislexia, tulburarea de tip opoziție-sfidare, tulburarea de conduit) care nu țin strict de ADHD, dar în cazul multor copii reprezintă o problemăîn plus. A patra secțiune are în vedere influiența mediului de trai asupra copilului și ne indică faptul că aceiu copii care sunt acceptați și îngrijiți cu dragoste se vor descurca mult mai bine în viață decât cei care sunt tratați cu violență, ostilitate și critici.[2]

Cadrele didactice care interacționează cu copiii cu ADHD spun că acești copii sunt „ușor de distras, deranjează orele și au nevoie de supraveghere față în față pentru a avea rezultate bune”. La școală, cele două tipuri de ADHD (comportamentul hiper-activ-impulsiv) și deficitul de atenție asociat cu problemele de învățare) se prezintă în moduri diferite. Tendințele de hiperactivitate, impulsivitate și capacitatea de autocontrol, determină copilul să se grăbească în timpul activităților, să revină cu greu la activitate după o pauză, să scoată zgomote și să se agite, să strige în clasă sau să nu-și verifice tema înainte de a o înmâna. Deficitul de atenție afectează organizarea, începerea lucrului, capacitatea de

[1] Wikipedia
[2] Dr. Christopher Green, Dr. Kit Chee, „Să înțelegem ADHD”, Editura Aramis 2017, pag. 1;

ascultare și concentrare, munca susținută și memoria pe termen scurt. Un copil cu tulburare hiperactivă cu deficit de atenţie (ADHD) are dificultăţi în filtrarea informaţiilor care-i invadează creierul, aşa că îşi pierde uşor concentrarea, tinde să dea răspunsuri înainte să cântărească bine lucrurile şi nu ştie când să se oprească. Unui copil cu ADHD îi ia mai mult să-şi găsească locul şi să se concentreze în comparaţie cu un copil care nu are această problemă şi poate avea dificultăţi la urmărirea instrucţiunilor. Copiii cu ADHD au deseori un nivel de inteligenţă mai ridicat decât media, dar studiul li se pare o activitate dificilă.

În *procesul instructiv- educativ* al copiilor cu ADHD, și nu numai, se poate ține cont și de următoarele aspecte:[3]

- Înainte de a începe să vorbească, reamintim întregii clase că fiecare are dreptul numai la o propoziţie.
- Învăţăm elevii să se oprească şi să gândească înainte de a vorbi. Acest lucru îl va ajuta pe copilul cu ADHD să înveţe să se tempereze înainte de a răspunde. Putem face acest lucru aşteptând 10 secunde înainte de a accepta orice răspuns din partea clasei.
- Reamintim întregii clase regulile care se aplică atunci când cineva întrerupe lecţia. Dacă elevul insistă, ne adresăm lui în particular – nu în faţa celorlalţi.
- Putem, de asemenea, să folosim un sistem de recompensare care este uşor identificabil de către elev, de exemplu un cod cu cartonaşe colorate. Dacă elevul trece de lecţie fără a primi cartonaşul primeşte o steluţă. Dacă primeşte cartonaşul ştie care sunt consecinţele.

ADHD dă naştere *la probleme de concentrare*, aceasta înseamnă că activitatea independentă în bancă este dificilă pentru acești copii, mai ales dacă în timpul ăsta ne concentrăm pe alt elev sau pe un grup restrâns.[4]

- Împărţim sarcinile mai mari în fragmente mici.
- Îl punem pe copil să repete instrucţiunile pentru a ne asigura că ştie ce trebuie să facă.
- Folosim elemente vizuale ajutătoare.
- Scriem liste de verificare pe tablă.
- Punem întrebări pentru a menţine trează atenţia copilului.
- Verificăm progresul în timpul sarcinii de lucru.

Atunci când pregătim *suporturile de curs* pentru copiii cu THDA*:*

[3] Horodincu Anișoara, „Să înțelegem și să ajutăm copilul cu ADHD” în ”ABC Didactic – revistă educațională”
[4] Ibidem

- Folosim litere mari;
- Subliniem instrucţiunile şi cuvintele cheie;
- Punem doar o activitate sau două pe pagină;

Procesul de învățare pentru copilul cu ADHD este o adevărată provocare și, de aceea, profesorul trebuie să țină cont de o multitudine de factori. Iată câteva elemnte de bază:[5]

1. Profesorul trebuie să aleagă o abilitate pe care copilul e capabil să o învețe.
2. Lecția trebuie săfie scurtă și la obiect.
3. Copilul trebuie să aibă o motivație pentru a învăța.
4. Copiii învață cel mai bine de la profesori care-i respectă și le arată că le pasă.
5. Pedepsele nu sunt eficiente la copiii cu ADHD, ci mai degrabă recompensele.

Pentru copilul cu deficit de atenție, succesul școlar variază mult de la un an la altul. Acest lucru nu se întâmplă pentru că acești copii s-ar schimba în timp, ci pentru că în unii ani ei se acomodează bine cu cadrele didactice iar în alți ani, nu. Încă mai există profesori care cred că acști copii pot fi vindecați printr-o disciplină severă. Alții sunt la fel de impulsive și inflexibili ca și copilul pe care încearcă să-l învețe. atunci când acesta e plasat în grija unui cadru didactic rigid și superficial, un comportament banal din partea elevului cu ADHD, poate să determine suspendarea lui de la școală. Profesorul ideal este ferm, flexibil și știe când să bată în retragere.[6]

În concluzie, copilul cu ADHD are succes într-un mediu școlar calm, consecvent și în care beneficiază de sprijin într-un cadru față în față. Copilul cu ADHD trebuie să știe că este acceptat și apreciat, dar în aceșlași timp că profesorul sau învățătorul său este în mod clar cel care deține controlul.

BIBLIOGRAFIE

1. Barkley, R.A., „Deficitul de atenție însoțit de hiperkinezie – un ghid de diagnostic și tratament”, Editura Guilford, New York, 1990;
2. Green, Christopher, Chee, Kit, „ Să înțelegem ADHD”, Editura Aramis, 2017;
3. Monastra, Vincent J., „Cum să crești un copil cu ADHD”, Editura TRei 2011;
4. Horodincu Anișoara, „Să înțelegem și să ajutăm copilul cu ADHD” , Revista educațională ”ABC Didactic ”, 2009

[5] Vincent J. Monastra, „Cum să crești un copil cu ADHD”, Editura Trei, 2011, pag. 105

Predarea religiei în contextul cultural al lumii contemporane

Prof. Anghel-Nicolae Păunescu
Colegiul Național „Spiru Haret” Târgu-Jiu

Lumea contemporană este marcată profund de progres și tehnologie. Stilul de viață este mai ridicat ca niciodată. Timpul este cel mai prețios avut al omului modern. Sintagma „timpul înseamnă bani” relevă tendința omului modern de a transforma totul în bani, inclusiv timpul. În această lume, preocupată în exces de progres, evoluție și standardele de viață, religia a devenit, cu adevărat, „luminița de la capătul tunelului”. Religia este o oază de liniște, de salvare spirituală, de regăsire și de echilibru între nevoia omului de consum și nevoia de împlinire sufletească. Ea reprezintă revenirea omului la origini, la originile sale divine, de „chip al lui Dumnezeu” și stăpân al lumii văzute.

De-a lungul istoriei s-a observat că religia este la toate popoarele dimensiunea fundamentală și esențial-definitorie. Și, sub formă de inițiere spirituală, de rituri în legătură cu momente de răscruce ale existenței (naștere, nuntă, înmormântare) sau norme morale, la toate există o cultură religioasă din care s-au și dezvoltat cu timpul și celelalte forme de cultură științifică, filosofică, artistică etc. [7] În Europa Occidentală și Răsăriteană cultura s-a dezvoltat în sânul Bisericii (fie ea Catolică sau Ortodoxă) din cultul divin. De aceea, încă de la începuturile învățământului european, religia a ocupat un loc important între disciplinele de învățământ.

Cultura și religia au fost cele două izvoare ale dezvoltării umane în dimensiunea sa spirituală. După cum se exprima Prea Fericitul Daniel, Patriarhul B.O.R., „cultura fără credință nu poate urca pe om către cer, după cum credința fără cultură nu poate coborî pe pământ”, și, de asemenea, „când cultul religios a rodit în cultură, el s-a deschis spre universalitate, iar când cultura s-a inspirat din cult, ea s-a deschis spre eternitate”[8].

Pedagogul creștin trebuie să ia în considerare două lucruri esențiale atunci când predă religia în contextul culturii contemporane. În primul rând, să caute să dezvolte în mintea și în sufletul copiilor spiritul de ordine, de disciplină, de cercetare și de analiză, care este specific culturi apusene. Datorită

---

[6] r. Christopher Green, Dr. Kit Chee, op. cit. pag. 131
[7] Mircea Eliade, *Tratat de istorie a religiilor*, Editura *Humanitas*, București, 1992, pag. 26
[8] Basilica.ro, din mesajul P.F. Daniel transmis de Ziua Culturii Naționale, 15.01.2021

acestui spirit, cultura apuseană a reușit să înfăptuiască realizări remarcabile în domeniul științei și a tehnologiei, de care profită o lume întreagă. Iar această lucrare nu trebuie făcută numai în virtutea culturii apusene, ci, în primul rând, în virtutea Duhului lui Dumnezeu, care nu este un Duh al dezordinii și neorânduielii, ci un Duh al rânduielii și comuniunii reciproce. În al doilea rând, pedagogul creștin trebuie să pună accent pe sufletul copilului și formarea sa spirituală, să reașeze ființa umană într-o relație de comuniune cu semenii și natura.[9]

Idealul educației este formulat de cuvântul grecesc „kalokagathia”, adică îmbinarea armonioasă dintre frumos și bine. Educația, ca și cultura, este o funcție a spiritului, cu rădăcini adânci înfipte în viața intimă și curată a omenirii din toate timpurile. Căci, oriunde au existat oameni, procesul educației s-a împlinit mereu și cu necesitate evidentă sub imperiul nezdruncinat al voinței umane, pentru perpetuarea celor mai nobile realizări morale ale umanității. Educația, cultura și religia au constituit o „trinitate” esențială pentru ascensiunea omului către frumos, bine, împlinire și bunăstare.

Bibliografie:

1. Eliade , Mircea, *Tratat de istorie a religiilor*, Editura *Humanitas*, București, 1992;
2. Popescu, Pr. Prof. Dr. Dumitru, *Teologie si cultură*, Editura Institutului Biblic și de Misiune al B.O.R., Bucuresti, 1993,

Site-uri:

1. Basilica.ro

[9] Pr. Prof. Dr. Dumitru Popescu, *Teologie și cultură*, București, 1993, pag. 43-54

INTEGRAREA ȘCOLARĂ A COPIILOR CU CES ȘI A CELOR DIN MEDII DEFAVORIZATE

Prof: Capotă Costel,
Liceul Tehnologic Nr. 1 Corod, Jud. Galați

Incluziunea şcolară se defineşte prin acceptarea de către instituţiile de învăţământ a tuturor copiilor, indiferent de apartenenţa etnică sau socială, religie, naţionalitate sau infirmitate şi este strâns legată de recunoaşterea şi acceptarea diversităţii – condiţie normală a convieţuirii umane. Învăţământul incluziv presupune ca tinerii şi copiii cu dizabilităţi şi ceilalţi fără probleme să înveţe împreună în instituţiile de învăţământ având sprijinul corespunzător. Un început timpuriu în grupuri de joacă sau medii şcolare obişnuite este cea mai buă pregătire pentru o viaţă integrată.

Fiecare copil este diferit şi special şi are propriile nevoi, fie că este sau nu un copil cu disabilităţi. Toţi copiii au dreptul la educaţie în funcţie de nevoile lor. Şi copiii diferiţi au drepturi egale cu ceilalţi, iar o educaţie separată ar duce la marginalizare şi discriminare, împiedicând formarea, împlinirea de sine şi afirmarea personalităţii. Beneficiile incluziunii sunt reciproce, dar majoritatea dintre noi n-am simţit încă acest lucru. Separarea ne limitează înţelegerea reciprocă. Familiaritatea şi toleranţa reduc frica şi respingerea favorizând relaţii de comunicare şi colaborare în beneficiul tuturor. Câţi suntem pregătiţi (părinţi, cadrele didactice, copii) pentru diversitatea existentă în fiecare grupă şi cât de bine sunem pregătiţi să o acceptăm? Educaţia incluzivă vine să sprijine acest aspect deoarece ea se centrează mai ales pe învăţarea strategiilor necesare rezolvării problemelor din viaţa cotidiană, într-o manieră cooperantă şi solidară, unde procesul de învăţare este realizat în spiritul respectului şi acceptării celor din jur. Şcoala trebuie să aibă contacte cu toate instituţiile sociale interesate direct sau tangenţial de domeniul educaţiei copilului de vârstă şcolară şi să stabilească relaţii de cooperare şi colaborare. Ea contribuie la transmiterea moştenirii culturale şi facilitează învăţarea individuală şi colectivă. Totodată şcoala face posibilă participarea grupurilor şi colectivităţilor la viaţa publică, elaborarea şi luarea deciziilor. Schimbul de informaţii favorizează interacţiunea socială şi permite unui număr mare de oameni să ia parte activă la soluţionarea problemelor care îi privesc .Actul educativ in şcoala incluzivă are şanse de reuşita dacă cei trei factori implicaţi, adică elevul cu deficienţe,familia,echipa de specialişti,

cooperează, sunt parteneri care conlucrează in aceeaşi direcţie: dezvoltarea copilului cu cerinte educative speciale

Integrarea individuală a copilului cu nevoi speciale în clasa obişnuită persupune următoarele implicaţii:

- ✓ se oferă sprijin educaţional după nevoile copiilor, aceştia nu sunt excluşi
- ✓ se asigură dezvoltarea personală a fiecăruia
- ✓ adaptarea programelor şi a resurselor organizatorice şi procedurale la nevoile sale;

învaţă în clase omogene;

- ✓ creşte motivaţia pentru învăţare, fiindca este stimulat de mediul competiţional şi de performanţele şcolare ale colegilor valizi;
- ✓ scade nivelul de izolare al copilului cu deficienţă şi creşte nivelul de contact cu copiii obişnuiţi,sporind nivelul de socializare;copiii valizi, ca urmare a contactului cu copiii/elevii cu nevoi speciale, îi vor înţelege, îi vor accepta şi îşi vor forma chiar atitudini de protejare a acestora în grupurile obişnuite.

Pornim de la constatarea că părinţii sunt cei mai importanţi factori de sprijin în viaţa copilului cu deficienţe sau a copilului sănătos, viaţa familiei (sau cel puţin a unuia dintre părinţi) se va adapta, se va plia după programul copilului cu deficienţe profunde sau medii. Pentru a-şi putea sprijini copiii aflaţi în dificultate, părinţii trebuie să participe la următoarele acţiuni, asigurate de echipa de intervenţie:

- o informare asupra potenţialului real al copilului şi asupra mijloacelor susceptibile să-i favorizeze dezvoltarea;
- o informare asupra tipurilor de servicii care pot asigura cel mai bine educarea şi dezvoltarea copilului cu nevoi speciale.
- o convingerea părinţilor că nu sunt singuri în demersurile lor educative cu copilul
- o deficient;învăţarea familiei să traiască în echilibru cu copilul cu nevoi speciale;
- o însuşirea unor abilităţi şi tehnici speciale de educaţie a copilului cu deficienţe, conlucrând adecvat cu profesioniştii;
- o elaborarea programelor educaţionale în conlucrare cu membrii echipei transdisciplinare.

În activitatea la clasă, cu elevi cu deficienţe, acceptăm diversitatea ca valoare. Pentru a valoriza cu adevărat potenţialul fiecărui copil cu cerinte educative speciale., trebuie să reformulăm toate componentele educaţiei: obiective/scopuri; curriculum; resurse procedurale, materiale, organizatorice; evaluare; relaţiile între partenerii educaţiei; resursele mane.

Implicarea cadrelor didactice este condiţia majoră în realizarea intregrării copiilor cu cerinte educative speciale. în viaţa şcolară şi socială. În acest demers la clasă, pentru a favoriza integrarea cât mai rapidă a copiilor cu nevoi speciale, am valorificat sensibilitatea deosebită a acestora şi disponibilitatea de a oferi şi de a primi afecţiunea celor din jur. Fiecare persoană, copil, tânăr sau adult trebuie să beneficieze de oportunităţi educaţionale proiectate pentru a le satisface necesităţile educaţionale de bază.

Bibliografie

Vraşmaş,T., (2004) *Şcoala şi educaţia pentru toţi*, Ed. Miniped, Bucureşti.
Ungureanu,D., (2000) *Educaţia integrată şi şcoala incluzivă,* Editura de Vest, Timişoara

Poduri de Bunătate: Inimi Deschise și Mâini Întinse

Tiran Vișovan Maria Alexandra
Școala Gimnazială Petofi Sandor, Coltau

Într-o lume în care graba și individualismul par să domine, a rămâne cu inima deschisă și a întinde o mână de ajutor devin adevărate acte de curaj.
Tema „Inimi deschise, mâini întinse” vorbește despre solidaritate, bunătate și puterea comunității de a construi împreună poduri invizibile între oameni.

O inimă deschisă nu este doar una capabilă să simtă empatie, ci și una care are curajul să primească pe celălalt fără prejudecăți.
De multe ori, oamenii au nevoie doar de cineva care să îi asculte, să le ofere o vorbă bună sau un simplu zâmbet. În aceste gesturi mici se ascunde forța de a schimba o zi, uneori chiar și o viață.

În același timp, „mâinile întinse” simbolizează disponibilitatea noastră de a acționa. Nu este suficient să simțim compasiune; trebuie să o și transformăm în fapte.
Un ajutor oferit unui coleg la școală, sprijinul dat unui prieten într-un moment greu sau implicarea într-o acțiune de voluntariat arată că împreună putem face diferența.

Tinerii au un rol important în această misiune. Ei sunt viitorul, dar și prezentul comunității. Prin implicarea lor, pot aduce speranță și inspirație celor din jur.
Un simplu exemplu de bunătate poate avea un efect de domino, motivând și pe alții să ofere mai departe.

Astfel, mesajul „Inimi deschise, mâini întinse” devine un îndemn: să nu trecem nepăsători pe lângă cei aflați în nevoie, să cultivăm empatia și să construim o lume mai bună prin gesturi simple, dar pline de semnificație.
De la un zâmbet, la o vorbă caldă, la o mână întinsă – toate acestea adună în ele esența umanității.

Concluzionând, adevărata bogăție a unui om nu stă în ceea ce are, ci în ceea ce oferă. Iar atunci când inimile rămân deschise și mâinile se întind spre ceilalți, comunitatea devine mai puternică, mai unită și mai frumoasă.

Solidaritatea este fundamentul oricărei societăți sănătoase. Ea înseamnă să vezi în cel de lângă tine un frate, o soră, un om care merită respect și sprijin.
Fiecare comunitate care pune preț pe solidaritate reușește să își depășească mai ușor dificultățile, pentru că povara este împărțită.
Un exemplu simplu este cel al satelor tradiționale, unde vecinii se ajutau la construcții, la muncile câmpului sau în momente de sărbătoare.
Astăzi, deși lumea s-a schimbat, esența rămâne aceeași: avem nevoie unii de alții.

Educația are un rol esențial în formarea unor inimi deschise. Școala nu oferă doar cunoștințe, ci și valori morale. Profesorii, prin exemplul lor, îi inspiră pe elevi să fie atenți la cei din jur, să nu rămână indiferenți.
Atunci când învățăm să privim dincolo de aparențe și să fim toleranți, facem primul pas către o societate mai bună.
O generație de tineri empatici și implicați este garanția unei lumi mai drepte și mai unite.

Familia este prima școală a iubirii. În sânul ei, copilul învață ce înseamnă să oferi și să primești afecțiune. Un gest de bunătate învățat acasă se va reflecta mai târziu în comportamentul adultului.
Părinții care își învață copiii să împartă, să respecte și să fie atenți la nevoile altora pun bazele unor caractere puternice și generoase.

De asemenea, nu trebuie să uităm de forța exemplului personal. De multe ori, oamenii nu ascultă predici, ci privesc faptele.
Un simplu gest – să ajuți un bătrân să traverseze strada, să donezi pentru o cauză nobilă, să te implici în viața comunității – poate inspira mai mult decât o mie de cuvinte.
Astfel, fiecare dintre noi devine un model, un punct de lumină care îi poate ghida pe ceilalți.

În final, mesajul „Inimi deschise, mâini întinse” este o chemare la acțiune și o lecție de viață. O lume mai bună nu se construiește prin indiferență, ci prin iubire, prin empatie și prin dăruire.
Adevărata forță a omenirii stă în unitate. Și atunci când inimile și mâinile se întâlnesc, orice obstacol devine mai mic, iar orice vis devine posibil.

INIMI DESCHISE, MÂINI INTINSE

Prof. înv. primar Pojoga Camelia
Liceul Tehnologic Duiliu Zamfirescu Dragalina

În cadrul Liceului Tehnologic Duiliu Zamfirescu Dragalina, elevii clasei a IV-a C au participat la mai multe activități educaționale de voluntariat cu scopul de a încuraja implicarea în comunitate și dezvoltarea spiritului civic. Activitățile au fost organizate pe tot parcursul anului școlar în cadrul mai multor proieccte educaționale.

Într-una dintre activități elevii au fost implicați într-o campanie de curățenie în parcul și pe străzile din centrul localității. Împărțiți în echipe, copiii au colectat deșeuri, au plantat flori și au realizat mesaje ecologice pe care le-au afișat în parc pentru a sensibiliza trecătorii cu privire la importanța protejării mediului.

Pe lângă activitatea practică, copiii au participat la un atelier educativ unde au discutat despre impactul acțiunilor lor asupra mediului și despre cum pot contribui zilnic la o lume mai curată și mai sănătoasă. Astfel, activitatea a îmbinat învățarea teoretică cu aplicarea practică, dezvoltând abilități sociale, spirit de echipă și responsabilitate.

Alte două activități de acest fel au avut loc cu prilejul sărbătorilor creștine, de Nașterea Domnului și de Înviere. Impreună cu doamna pofesoară de religie și cu ajutorul preotului paroh am identificat persoane sau familii nevoiașe, am colectat diverse obiecte de îmbrăcăminte, încălțăminte, produse de igienă sau produse alimentare neperisabile pe care le-am împărțit cu drag. Bucuria din ochii celor care au beneficiat de rodul strădaniei noastre a fost o răsplată binemeritată.

În urma acestor experiențe, elevii au demonstrat bucuria de a contribui la binele comunității și au înțeles că fiecare gest, oricât de mic, poate face o diferență. Cadrele didactice au remarcat implicarea entuziastă a copiilor, subliniind importanța continuării unor astfel de proiecte pentru formarea unor cetățeni activi și responsabili.

Activitățile din cadrul proiectelor desfășurate au reprezentat nu doar simple acțiuni de voluntariat ci și oportunități de a crea amintiri frumoase, consolidând legăturile dintre elevi, profesori și comunitate.

Solidaritate. Egalitate. Respect
O pledoarie pentru incluziune social

Prof. Alina Crețu
Colegiul Național “Ștefan cel Mare”, Suceava

Argument

Majoritatea dintre noi nu acordăm o mare importanță analizei conștiente și cognitive a emoțiilor pe care le simțim și s-a descoperit că acest lucru începe încă din copilărie. În general, părinții tind să-i determine pe copii să-și reprime emoțiile, să nu le exprime la intensitatea pe care aceştia o simt în momentul în care acestea se manifestă. Fie că este vorba de emoții pozitive (dragoste, bucurie, încântare, etc.) sau de emoții negative (frică, dezgust, mânie), fiecare dintre noi ar trebui să fim capabili să le recunoaștem și să ne educăm propriile trăiri și emoții fără a fi nevoiți să le ascundem, dimpotrivă, ar trebui să învățăm să le acceptăm și să le exprimăm așa cum apar ele în momentul respectiv.

Termenul clinic „alexitimie“ este un sindrom definit prin incapacitatea de a recunoaşte emoțiile, subtilitățile și manifestările lor imposibilitatea unei persoane de a pune în cuvinte propria experiență sau de a înțelege caracterul complex al emoțiilor altor persoane. Prezentul proiect își propune să determine elevii să învețe să-și conștientizeze propriile emoții, dar și să realizeze dacă recunosc emoțiile manifestate de alte persoane din jurul lor prin exerciții de mimă, colorare, auto-caracterizare, etc. Participanții sunt provocați să-și dea seama dacă ei sau cunoștințe de-ale lor se confruntă cu dificultățile prin care trec persoanele alexitimice dificultate în identificarea sentimentelor, înțelegere limitată a cauzelor acestora, dificultate în recunoașterea expresiilor faciale ale altor persoane, imaginație limitată sau rigidă, hipersensibilitate la senzațiile fizice, visează rar, relații interpersonale slab reprezentate, fie supra-dependente și evitante. În această descriere, se pot regăsi în mod relevant elevii cu cerințe speciale de învățare și este necesar ca atât aceștia, cât și colegii lor, să învețe să-și exprime sentimentele unii fața de ceilalți astfel încât să existe o mai bună înțelegere a lumii reale în care trăim, să învețe că toți suntem **egali,** că e nevoie să fim **solidari** cu cei mai puțin norocoși și, în acelaşi timp, să cultive sentimentul de **respect** reciproc.

Proiectul S.E.R. (Solidaritate. Egalitate. Respect) vine ca răspuns realității zilelor noastre abordând activ și interactiv o chestiune de actualitate: reprimarea sentimentelor față de anumiți semeni, dar și marginalizarea unora tocmai din cauza inexistenței unor variante suport. Prin intermediul parteneriatului realizat în cadrul proiectului *DSH PositiveChoices,* finanțat prin programul Erasmus

Plus, a fost facilitat accesul la aprofundarea sindromului de alexitimie, dar mai ales la modalități de lucru și integrare în colectivitate a elevilor cu cerințe și nevoi speciale din județul Suceava.

Pe scurt

Activitățile au fost bazate pe ideea generală că majoritatea dintre noi, în special copiii cu CES, nu acordă o mare importanță analizei conștiente și cognitive a emoțiilor pe care le simțim și s-a descoperit că acest lucru începe încă din copilărie. Fie că este vorba de emoții pozitive sau de emoții negative, fiecare dintre noi ar trebui să fim capabili să le recunoaștem și să ne educăm propriile trăiri și emoții fără a fi nevoiți să le ascundem. Mai mult decât atât, persoanele cu diferite afecțiuni încadrate cu CES resimt emoțiile în mod diferit – fie le reprimă complet pentru că nu le înțeleg, fie le exagerează. Din acest punct de vedere, este esențial lucrul cu acești copii împreună cu întregul colectiv al clasei pentru a-i face pe toți să înțeleagă stările prin care trec aceste persoane și să devină mai compasivi.

În acest sens, un grup de elevi suceveni, beneficiari în cadrul proiectului, a fost implicat în diferite exerciții pentru coeziunea grupului de către voluntari de la Colegiul Național „Ștefan cel Mare” Suceava *Te prind cu privirea* (ice-breaker), *Bomboana impulsionată* și *Președintele, vicele și secretarul.* Toate acestea au fost activități practice desfășurate atât indoors (în interior) cât și outdoors (în exterior) cu multă implicare emoțională și spirit de competiție prin intermediul cărora participanții au experimentat un larg spectru de emoții pe care le-au discutat la finalul activităților într-o sesiune de analiză și introspecție. Implicarea a fost completă atât din partea participanților, cât și din partea voluntarilor, ambele părți reușind să-și recunoască și să-și gestioneze emoțiile provenite din noutatea și ineditul acțiunilor din proiect.

Valori și obiective vizate

Printre valorile vizate de acest proiect amintim: responsabilizare socială a elevilor, implicarea tinerilor în problemele comunității, cultivarea toleranței și a spiritului de întrajutorare, formarea și educarea spiritului civic, consolidarea valorilor personale, implicarea elevilor în propria formare. Conectarea elevilor la aspecte ce vizează problematica exprimării sentimentelor, dezvoltarea competențelor de comunicare în cadrul colectivelor, cultivarea spiritului de colaborare, solidaritate, egalitate si respect, încurajarea abordării interdisciplinare a unui aspect actual, dezvoltarea

competențelor cheie ale participanților - de introspecție și comunicare, încurajarea afirmării inteligențelor multiple sunt câteva dintre obiectivele de referința ale proiectului.

Concluzii

În loc de concluzii se cuvine să facem un corolar al feedback-ului oferit de participanți: beneficiari și voluntari deopotrivă. “Sper să mai avem parte de astfel de activități. Ne-am distrat și relaxat in același timp.” (N.V.) “Totul a fost foarte amuzant. Mi-am făcut prieteni noi pe care îi aștept și la anul.” (L.N.) “Colegii noștri au fost foarte receptivi la activitățile propuse de noi. La rîndul nostru, am avut de învățat de la ei. În concluzie, pot spune că a fost o experiență instructivă și plăcută.” (A.M.) “Nu am mai participat în calitate de voluntar la astfel de activități. Totul a fost nou pentru mine, insă colegii mei m-au ajutat. Cred că m-am descurcat destul de bine pentru un novice. Personal, cred că astfel de proiecte ar trebuie să aibă loc în mod permanent deoarece numai în felul acesta putem descoperi talente și abilități pe care nici nu le bănuiam.” (P.B.) “Jucându-ne, am învățat să fim empatici și aseritivi. Comunicând am aflat că doar așa cei din jurul nostru pot să ne înțeleagă și să relaționeze cu noi. Activitățile și-au atins scopul: acela de a-i face pe colegii noștri să conștientizeze că nu sunt singuri.” (M.M.)

Voluntariatul ca Motor al Incluziunii Sociale în Domeniul Educațional

Vlașin Daniela-Camelia
Liceul Tehnologic Marmația

În ecosistemul complex al incluziunii sociale, voluntariatul ocupă o poziție strategică, acționând ca un motor de coeziune socială și ca o punte între sistemul educațional formal și cel informal. Voluntariatul nu este o acțiune unilaterală de ajutor, ci o experiență multidirecțională de dezvoltare. Pe de o parte, aduce beneficii concrete pentru elevii vulnerabili, oferind sprijin academic, activități creative și terapie adaptată. Pe de altă parte, voluntarul însuși se dezvoltă personal și profesional, dobândind competențe esențiale pentru piața muncii.

În contextul deficiențelor sistemice ale educației formale, voluntariatul funcționează ca un catalizator, oferind suport personalizat și flexibil pe care un sistem rigid nu îl poate asigura. Prin activități non-formale, creative și bazate pe interacțiune, voluntarii completează educația academică și contribuie la crearea unui „mediu de învățare sigur și încurajator”. Această complementaritate face din voluntariat un pilon esențial pentru un sistem educațional cu adevărat incluziv. Acțiunea comunitară este o experiență cu caracter formativ pentru tineri, ajutându-i să se implice mai mult, să se integreze mai ușor și să devină mai înțelegători. Astfel, voluntariatul contribuie în mod direct la diminuarea sentimentului de singurătate și izolare al beneficiarilor, consolidând, în același timp, legăturile sociale la nivel de comunitate. Programele de voluntariat contribuie la combaterea abandonului școlar, un flagel cu implicații sociale și economice profunde. Prin oferirea de suport academic individualizat și de activități de educație non-formală, voluntarii ajută copiii dezavantajați să țină pasul cu școala și să își depășească dificultățile. De asemenea, acțiunile voluntarilor au un impact direct asupra dezvoltării competențelor socio-emoționale și a abilităților de viață independentă. Pentru copiii cu CES, activități precum terapia ocupațională (origami, quilling) sau stimularea cognitivă (exerciții de logopedie) contribuie la dobândirea de aptitudini de comunicare, la dezvoltarea abilităților de scris și de citit, și la dobândirea unor noțiuni de orientare spațio-temporală. Prin participarea la activități de grup și la evenimente sociale, beneficiarii își diminuează sentimentul de singurătate și izolare, îmbunătățindu-și sănătatea mintală. Un alt beneficiu crucial este suportul oferit familiilor. Voluntarii pot organiza grupuri de sprijin pentru părinți, un aspect esențial, deoarece familiile copiilor cu dizabilități se pot simți adesea izolate de comunitate

Pentru a depăși aceste obstacole, comunicarea deschisă și adaptabilitatea sunt esențiale. Organizațiile trebuie să comunice sincer despre disponibilitatea voluntarilor și să fie flexibile în fața situațiilor neprevăzute. O soluție eficientă la lipsa de recunoaștere este încurajarea voluntarilor să se concentreze pe valoarea intrinsecă a activității, pe impactul direct pe care îl au și pe dezvoltarea personală, găsind satisfacție în realizările mici și în relațiile construite pe parcurs. Diferențierea managementului în funcție de demografia și motivația voluntarilor este crucială. Strategiile de recrutare, formare și menținere trebuie adaptate pentru a valorifica motivele intrinseci ale fiecărui voluntar, asigurând astfel o implicare durabilă și un angajament pe termen lung. Una dintre cele mai frecvente provocări este menținerea motivației voluntarilor pe termen lung. Aceasta poate fi pierdută din cauza lipsei de rezultate imediate, a dificultăților organizatorice sau a oboselii acumulate. Un alt obstacol este sentimentul de lipsă de recunoaștere, care poate demotiva voluntarii al căror efort trece neobservat. Un management de succes trebuie să recunoască faptul că voluntarii provin din diverse categorii de vârstă și au motivații diferite. Un tânăr poate fi atras de beneficiile pentru CV și de dezvoltarea profesională , în timp ce un voluntar senior poate fi motivat de dorința de a rămâne activ social sau de a-și împărtăși experiența de viață. Ignorarea acestor nuanțe poate duce la o rată ridicată de abandon a voluntarilor.

Evaluarea programelor de voluntariat este esențială pentru a demonstra impactul și a asigura responsabilitatea față de finanțatori și comunitate. Se utilizează două tipuri principale de evaluare:

- **Evaluare formativă:** Un proces continuu, desfășurat pe parcursul implementării, care urmărește respectarea calendarului și permite adaptări ale metodelor pentru a atinge obiectivele cu succes.
- **Evaluare sumativă:** Realizată la finalul programului, aceasta monitorizează rezultatele complete, oferind lecții valoroase pentru viitoarele inițiative.

Analiza a demonstrat că voluntariatul este un motor esențial și strategic pentru promovarea incluziunii sociale în domeniul educațional. Acesta aduce beneficii cuantificabile pentru toți actorii implicați, de la beneficiari (prin reducerea abandonului școlar și dezvoltarea competențelor de viață) la voluntari (prin dezvoltare personală și profesională) și la întreaga comunitate (prin consolidarea coeziunii sociale). Fără suportul flexibil și uman al voluntarilor, sistemul formal de educație ar fi mai puțin echipat pentru a răspunde nevoilor complexe și diverse ale grupurilor vulnerabile.

BIBLIOGRAFIE

https://www.twh.ro/blog/de-ce-sa-faci-voluntariat-ghid-despre-beneficiile-voluntaraiatului/

https://www.hipo.ro/locuri-de-munca/vizualizareArticol/2590/Legea-Voluntariatului-pe-scurt

https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/project-result-content/7d93bd12-9575-436a-ad47-7bc61a497584/Brochure_final_RO.pdf

https://www.scribd.com/document/60539885/Strategia-de-voluntariat-in-cadrul-Centrelor-de-Incluziune-Sociala

Şcoala – punte în comunicarea interculturală

Profesor BEJENARU CONSTANTIN
Colegiul „Vasile Lovinescu” Fălticeni, Suceava

Şcoala este un spaţiu al diversităţii, reunind copii care provin din grupuri socioculturale diferite, etnii diferite, chiar religii diferite. Numeroase statistici semnalează că diferenţele existente între elevi constituie uneori sursa unor atitudini intolerante, discriminatorii, a unor situaţii de marginalizare, excludere, de încălcare a drepturilor omului şi ale copilului. Copiii rromi, copiii cu probleme de sănătate, cei care provin din familii sărace sunt adeseori jigniţi, ignoraţi, marginalizaţi, agresaţi, cuprinşi în clase separate etc.

Astfel de situaţii nu sunt corecte, drepte, morale. Ele nu ar trebui sa existe într-o societate care se cuvine să ofere drepturi şi şanse egale tuturor membrilor ei.

Un copil se joacă adesea cu sunete, cu forme, culori se joacă mai ales cu vorbe. Şi vorbele devin sunet şi formă şi culoare. Vorbele devin floare şi zbor şi lumină şi speranţă.

Nu cred să existe minune mai mare decât să stai să veghezi înflorirea unui copil. Să descoperi alături de el, cu uimire, cu inocenţă, cu spaimă uneori universul în care trăim.

Fiecare şcoală poate fi un atelier de convieţuire democratică, unde copiii pot învăţa să convieţuiască în mod constructiv, să accepte şi să aprecieze diferenţele ca “valori” şi nu să fie refuzate sau evitate, elevii experimentând concret cetăţenia globală. Scopul educaţiei interculturale nu este acela de a preda conţinuturi despre alte culturi, ci vizează mai ales formarea unor atitudini pozitive şi active faţă de alte culturi, văzută ca sursa de îmbogăţire şi trăire a unor experienţe noi.

Comunicarea interculturală este acel schimb sau tranzacţie valorică, însoţită de înţelegerea semnificaţiilor adiacente, între persoane sau grupuri care fac parte din culturi esenţialmente diferite. Schimburile se pot realiza la nivel ideatic, verbal, nonverbal, comportamental, fizic, obiectual, organizaţional. Pot fi implicite sau explicite, inconştiente sau deliberate.

Fenomenul transmisiei culturale este deosebit de complex. Sensurile difuziunii culturale sunt multiple şi destul de greu de reperat.

Interculturalitatea reprezintă relaţia de interacţiune şi cooperare continuă, a diverselor grupuri culturale, etnici, religioase etc (a tuturor categoriilor de minorităţi), determinate fiind de schimb cultural şi intercunoaştere în contextul grijii faţă de menţinerea specificului fiecărei comunităţi. Interculturalitatea în demersul educaţional, nu înseamnă în primul rând altceva, ci înseamnă mai ales

altfel. Altfel înseamnă o nouă deschidere paradigmatică a orizontului gândirii, spre experienţa factuală a realităţii sociale.

Comunicarea culturală este cu atât mai dificilă cu cât cea mai mare parte a elementelor ei componente sunt destul de evanescente, mai puţin vizibile şi mai greu comprehensibile. Precum aisbergul, a cărui măreţie nu se vede, două treimi din el fiind cufundate, tot aşa, cea mai mare parte a culturii rămâne ascunsă celor care iau contact pentru prima dată cu ea. Este drept că aspectele exterioare ale culturii (arhitectura, artele, îmbrăcămintea, ritualurile etc.) sunt uşor reperate şi cunoscute. Rămân însă mentalităţile, concepţiile, idealurile - un câmp vast, aproape indeterminat. O comunicare interculturală veritabilă cere timp şi răbdare din partea protagoniştilor. Cu cât cunoaşterea unei culturi străine se adânceşte, cu atât marja viitoarelor descoperiri se lărgeşte. Familiarizarea cu o parte invizibilă a aisbergului stârneşte curiozitatea pentru aflarea altora. Cumulul valoric achiziţionat precum şi antecedentele culturale funcţionează ca un filtru de lecturare a noilor stimuli culturali. Predeterminările culturale (cultura iniţială a celui care se apropie de una străină) sunt resemnificate ele însele prin comparări cu noile date culturale. Cunoscându-i pe alţii, mă cunosc mai bine şi pe mine. Învăţarea interculturală constituie o coordonată importantă a oricărui program de educaţie. Ea are ca obiectiv cultivarea receptivităţii faţă de diferenţă, integrarea optimă a noutăţii valorice, mărirea permisivităţii faţă de alteritate, formarea unei competenţe interculturale.

Elementele unei culturi primesc semnificaţii determinate în funcţie de sistemul de referinţă propriu acelei culturi. Nici o formă culturală nu are semnificaţie numai atemporală şi aspaţială. Ca să "învii" o secvenţă cultură oarecare, e nevoie să restabileşti întregul său context. Familiarizarea cu ceva necunoscut presupune naşterea sau actualizarea unor legături noi. Accesul la o cultură anterioară sau la o altă cultură existentă se realizează printr-un soi de traducere şi interpretare permanentă. Reformularea şi transmutarea sunt exerciţii intersemiotice, prin care o cultură încorporează elemente ale altei culturi. Această re-lecturare intraculturală conduce la ceva mai mult sau mai puţin decât a fost. Echivalările sunt aproximative şi schimbă deseori sensurile prime. Reactualizarea unei culturi este "creatoare", "îmbogăţitoare". Persoana care transgresează propria cultură pentru a ajunge într-o alta nu va avea capacitatea de a reformula unitatea originară a noii culturi, ci va crea un nou registru, un nou câmp de ramificaţii semiotice şi noi contexte ilustrative, prin îmbinarea experienţei culturale vechi cu elementele nou ivite. Noul este lecturat însă prin intermediul instrumentelor culturale vechi. Niciodată individul nu va putea renunţa la schemele culturale achiziţionate mai demult.

Comunicarea interculturală pune faţă în faţă două tendinţe oarecum contradictorii: stabilitate şi schimbare. Adaptarea constituie în sine o mişcare contradictorie. Ea presupune deschidere asupra mediului dar şi o receptare a unor stimuli aşa cum sunt ei la un moment dat printr-o necesară dar dificilă acomodare. Sunt situaţii când mediul presează asupra noastră, obligându-ne să ne transformăm. Apare acum procesul de asimilare, în sens piagetian, respectiv de modificări interne datorate modificărilor externe. Ca subiect autonom, structurat, trebuie să receptez modificările exterioare pentru a face din ele modificările mele interne, după legile mele proprii. Acomodările şi asimilările nu sunt separate unele de altele; ele lucrează împreună, reglând şi echilibrând relaţia individului cu lumea.

Fenomenul trecerii spre o altă cultură poate fi înţeles mai uşor apelând la conceptul de topologie, preluat din matematică. Topologia este o ramură a matematicii care studiază procesul conservării unor proprietăţi fundamentale ale unor figuri atunci când acestea apar în contexte cu totul schimbate (de pildă, atunci când foaia de hârtie pe care am desenat un triunghi este deformată, mototolită). Cu alte cuvinte, se are în vedere o serie de invariabile care supravieţuiesc unor modificări.

Marile arhetipuri precum şi unele mărci expresive pot fi detectate în mai multe culturi. Înţeleasă din punct de vedere topologic, o cultură apare ca un şir de traduceri şi transformări. Cultura contemporană poate fi considerată ca o suită de traduceri/transformări constante ale câtorva motive de bază. Prin această "traducere" (transcripţie, transpoziţie, reiterare, variaţie), "structurile de profunzime" ale unei culturi rezistă şi se actualizează contextual în "structuri de suprafaţă", în funcţie de o refenţialitate socio-culturală determinată. Aşa numitele renaşteri culturale nu sunt decât mutaţii de accente, redescoperiri ale unor expresii spirituale ocultate, restabiliri ale unor coduri culturale uitate. Orice nouă expresie culturală apare în interiorul şi pe o bază valorică preexistentă. Tradiţia noastră culturală se instalează pe aceeaşi "sintaxă", dimensionată funciarmente pe măsura omului dintotdeauna şi de pretutindeni. Pentru înţelegerea mutuală, este necesară o negociere a sistemului de referinţe comune între partenerii acestui schimb. Elementele comune se pot converti în suporturi pentru catalizarea procesului de integrare. Se va forma o competenţă interculturală, adică acea capacitate de a transgresa în mod optim limitele propriei culturi spre stimuli valorici străini, care vor fi semnificaţi din perspectiva referinţelor culturale iniţiale, de bază. Competenţa culturală, după unii autori (Koester, 1993, pp. 64-69), presupune mai multe componente: contextul schimbului cultural, trebuinţe şi oportunităţi valorice interiorizate, motivaţii, cunoştinţe, acţiuni promovate de protagonişti.

Comunicarea interculturală se mulează pe un joc dintre închidere şi deschidere. A sesiza dinamica acestor limite fluctuante înseamnă a acţiona în mod inteligent şi pedagogic. Numai că acest deziderat constituie o sfidare atât pentru demersurile teoretice cât şi practice ale învăţării interculturale.

Procesul de primire-acceptare naşte un perimetru cultural nou, mai bogat şi mai divers în stimuli culturali. Acesta nu cuprinde exclusiv elemente dintr-o direcţie sau alta, ci sinteze noi, ca urmare a îngemănărilor, continuităţilor şi complementarităţilor dintre datele culturale preexistente. Cultura este un prealabil la ivirea unor evenimente sau situaţii multiple. Ea este "determinantul care determină" (Demorgon, 1989, p. 53), este factor activ al transformării şi evoluţiei sociale viitoare.

Conceptul de **complex intercultural** ar putea facilita înţelegerea drumului către alteritate. Acesta este identificabil, mai întâi la nivel intracultural. Termenul de complex intracultural nu are nimic peiorativ în sine, ci înglobează acel nucleu al unei culturi, structurat în timp, şi care caracterizează o cultură dată. “Un complex intracultural este constituit ca un sistem articulant de conduite situate la diferite niveluri şi în diferite domenii. Acest sistem parţial stabileşte un punct de consistenţă şi adesea de rezistenţă în sistemul general al unei culturi “

Este de la sine înţeles că este bine să ne cunoaştem fiecare nucleul dur al propriei culturi, complexul cultural ce caracterizează un anumit câmp de valori. Cunoaşterea complexului cultural atrage după sine structurarea şi utilizarea complexelor interculturale pentru buna comunicare dintre culturi. Complexele interculturale se constituie atunci când o serie de membri ai două culturi se întâlnesc pe baza propriilor complexe intraculturale. Întăririle şi compensările uneia şi ale celeilalte culturi se inversează, constituindu-se un nucleu comun, ce se negociază permanent, fiind deschis stimulilor culturali diverşi.

Comunicarea culturală dobândeşte astăzi noi trăsături: raţionalizare şi internaţionalizare. A comunica a devenit o întreprindere ce este gestionată cu multă acribie. Totodată, penetrarea simbolurilor culturale s-a mondializat, prin unificarea codurilor formale, cromatice, sonore, lingvistice, sociale, culturale, simbolice (cf. Pontoizeau, 1992, p. 147) la scară planetară. Această tentă de masificare asigură, dincolo de pericolele inerente, şi o nivelare culturală care poate facilita o mai bună comunicare şi înţelegere între mase de oameni cu tradiţii culturale diferite sau contrastante. Era informatică şi generalizarea inteligenţei artificiale au ca finalitate reformarea canalelor de transmisie culturală (atât calitativ, cât şi cantitativ) în perspectiva asigurării unui liant comun, care să garanteze o aliniere la aceleaşi standarde valorice. Rămâne însă ca înzestrarea cu sens a aceloraşi simboluri culturale să asigure diferenţierile necesare şi fireşti dintre persoane şi indivizi. Altfel, dacă toţi ar înţelege la fel obiectele

culturale, s-ar ajunge la nivelări şi omogenizări deosebit de periculoase. Idealul în materie de cultură este nu de comunicare şi nivelare absolută, de ştergere a diferenţelor, ci de creare a unor punţi de legătură spirituale care vor fi frecventate sau exploatate, parţial şi temporar, în funcţie de cerinţe grupale sau disponibilităţi individuale.

Pentru a avea o educaţie interculturală nu este suficient, coexistenţa elevilor, aparţinând mai multor”etnii” sau grupuri etnoculturale. Multiculturalitatea, ca fenomen social real, continuă să fie ascunsă de „grila interpretativă şi voinţa deformatoare” a optimismului social şi politic. Intertextualitatea de care hermeneutica socială modernă se foloseşte pentru a explica dialogul civilizaţiilor, este o explicitare a coexistenţei în cadrul social dat a mai multor”lumi” cu experienţe culturale diverse. Experienţa tragică a unor conflicte interetnice din Europa zilelor noastre, vulnerabilitatea civilizaţiei europene actuale faţă de riscul întoarcerii la barbaria şi stupiditatea unor războaie interetnice şi interconfesionale, noile provocări ale terorismului ca formă de acţiune politică toate acestea impun crearea unor structuri unor structuri care să facă posibilă funcţionarea Europei Unite ca Europă a minorităţilor, a diversităţii.

BIBLIOGRAFIE:

Abric, J.-C., *Psihologia comunicării*, ed. Polirom, Iaşi, 2002

Armaş, N., *ABC-ul comportării civilizate*, ed. Ceres, Bucureşti. 1990

Birkbenbihl, V. F, *Antrenamentul comunicării sau arta de a ne înţelege*, Gemma Press, Bucureşti, 1998

Buber, M., *Eu şi tu*, Humanitas, Bucureşti, 1992

Dinu, M., *Comunicarea*, Editura ştiinţifică, Buc., 1999

Piaget, J., *Dimensiuni interdisciplinare în psihologie*, ed. DP, Bucureşti, 1972

Studiu de caz: Voluntariat pentru accesibilitate – incluziunea elevilor cu CES prin resurse educaționale adaptate

Prof. Ileana Crașovan
Colegiul Național C.D. Loga Timișoara

Incluziunea socială și educațională a elevilor cu cerințe educaționale speciale (CES) reprezintă una dintre marile provocări ale școlii contemporane, dar și o șansă reală de a forma tineri responsabili și empatici. Într-un context în care educația incluzivă nu mai poate rămâne doar la nivel de principiu teoretic, ci trebuie să devină realitate palpabilă în clasele noastre, proiectele de voluntariat dobândesc un rol transformator. Studiul de față își propune să surprindă modul în care implicarea liceenilor într-o activitate de creare de materiale educaționale adaptate pentru colegii lor cu CES a condus la consolidarea solidarității și a responsabilității comunitare.

Activitatea s-a desfășurat într-un liceu teoretic urban, într-o clasă de a XI-a, unde erau integrați doi elevi cu CES – unul cu dificultăți de învățare și altul cu tulburări de spectru autist. Profesorii au remarcat că, deși colegii lor arătau bunăvoință, adesea nu știau cum să interacționeze eficient și cum să îi sprijine în procesul de învățare. Pornind de la această nevoie, a fost inițiat un proiect de voluntariat intitulat sugestiv „Voluntariat pentru accesibilitate”.

Elevii voluntari au fost împărțiți în trei echipe, fiecare având un rol clar. Prima echipă a creat fișe de lucru simplificate, adaptate conținutului curricular, în care exercițiile complexe erau fragmentate pe pași clari, iar instrucțiunile erau dublate de exemple vizuale. A doua echipă a realizat audiobook-uri – înregistrări audio ale textelor literare studiate la clasă, citite expresiv de liceeni, pentru a sprijini elevii cu dificultăți de citire. Cea de-a treia echipă s-a ocupat de traduceri vizuale, concepând pictograme intuitive care să însoțească explicațiile profesorului sau regulile de comportament din școală.

Procesul nu a fost lipsit de provocări. Elevii au descoperit cât de dificil este să simplifici un conținut fără a-l dilua, să menții rigoarea academică, dar și accesibilitatea. Mulți dintre ei au mărturisit că abia acum și-au dat seama cât de mult „cod ascuns” există în manuale și cât de greu poate fi pentru un coleg cu dificultăți să descifreze mesajele. Profesorul a avut rolul de mediator și ghid, validând materialele și asigurându-se că ele respectă atât cerințele curriculare, cât și particularitățile beneficiarilor.

Rezultatele au fost vizibile încă din primele săptămâni. Elevii cu CES s-au simțit valorizați și incluși în activitatea clasei, deoarece materialele erau gândite special pentru ei, dar realizate chiar de colegii lor. Atmosfera din clasă s-a schimbat: în loc de compasiune distantă, a apărut colaborarea autentică. Într-un moment emoționant, unul dintre elevii cu CES a declarat în fața colegilor că „acum simt că și eu am manualul meu”.

Pentru voluntari, experiența a reprezentat o lecție de viață. Ei au conștientizat că solidaritatea nu este un concept abstract, ci o practică zilnică, și că școala nu este doar un loc unde „învățăm pentru note”, ci și un spațiu unde învățăm să fim oameni mai buni. În plus, proiectul a contribuit la dezvoltarea unor competențe transversale: creativitate, comunicare, spirit critic și, mai ales, empatie.

Analiza critică a proiectului relevă, totuși, și anumite limite. În primul rând, activitatea a necesitat un volum mare de timp și coordonare, ceea ce a suprasolicitat atât profesorii, cât și elevii voluntari. În al doilea rând, materialele create au rămas la nivel de experiment punctual și ar fi necesară o strategie pe termen lung pentru a asigura continuitatea și actualizarea lor. De asemenea, nu toți elevii din clasă s-au implicat în egală măsură, unii preferând să rămână spectatori. Aceste aspecte arată că voluntariatul pentru incluziune are nevoie nu doar de entuziasm, ci și de susținere instituțională și formare specifică pentru cadrele didactice.

Cu toate acestea, bilanțul general al proiectului este unul pozitiv. „Voluntariat pentru accesibilitate” a arătat că liceul poate fi un spațiu al solidarității concrete, în care elevii își descoperă nu doar colegii, ci și propria responsabilitate civică. Dacă școala își propune cu adevărat să fie incluzivă, atunci asemenea inițiative nu ar trebui să fie excepții festive, ci practici curente, integrate în cultura organizațională. Elevii au învățat că diversitatea nu înseamnă diferență care desparte, ci resursă care îmbogățește.

În concluzie, studiul de caz demonstrează că prin voluntariat și prin implicarea directă a elevilor, incluziunea socială și educațională devine o experiență vie, nu doar un deziderat teoretic. Crearea de materiale adaptate pentru colegii cu CES nu a fost doar un act de sprijin pedagogic, ci un exercițiu de responsabilitate comunitară și de umanitate împărtășită. Dincolo de rezultatele imediate, proiectul a plantat semințele unei școli mai deschise, mai calde și mai incluzive, unde fiecare copil are dreptul de a fi văzut, ascultat și valorizat.

Pe lângă efectele vizibile la nivelul clasei, proiectul a avut un impact surprinzător asupra întregii comunități școlare. Profesorii din alte discipline au început să manifeste interes pentru materialele create, întrebând cum le-ar putea adapta și ei la conținuturile proprii. Părinții elevilor voluntari au

remarcat cu bucurie entuziasmul copiilor lor și au spus că activitatea i-a făcut mai atenți și mai răbdători și în afara școlii, în interacțiunile cotidiene. Această deschidere a generat o emulație pozitivă: voluntariatul nu a rămas un eveniment izolat, ci a declanșat un proces mai amplu de sensibilizare și implicare.

Într-un fel, proiectul a demonstrat că incluziunea nu este doar responsabilitatea profesorului de sprijin sau a dirigintelui, ci un efort colectiv care implică întreaga comunitate. Atunci când elevii, profesorii și părinții se aliniază în jurul unei cauze comune, școala își depășește rolul de simplu spațiu de învățare formală și devine un laborator social unde se exersează conviețuirea și solidaritatea.

Mai mult, proiectul a avut un efect de schimbare de mentalitate. Mulți dintre elevii voluntari au mărturisit că, înainte de a participa, vedeau incluziunea ca pe un „compromis” al școlii față de colegii mai vulnerabili. La final însă, percepția lor s-a transformat radical: au înțeles că nu este vorba despre a face concesii, ci despre a crea contexte în care fiecare să își atingă potențialul. Această schimbare de paradigmă este poate cel mai important rezultat, pentru că ea va modela felul în care acești tineri vor privi diversitatea și în viața adultă.

Desigur, pentru ca astfel de inițiative să aibă efecte durabile, este necesară o strategie de continuare și extindere. O direcție ar putea fi crearea unei biblioteci digitale de resurse accesibile, unde materialele realizate de elevi să fie centralizate și puse la dispoziția întregii școli. O altă idee ar fi includerea în programul școlii a unui club permanent de voluntariat pentru incluziune, în care să fie implicați, prin rotație, liceeni din diferite clase. În plus, formarea cadrelor didactice în domeniul educației incluzive ar asigura o mai bună coordonare și sustenabilitate a activităților.

Un alt aspect important ține de recunoașterea oficială a acestor demersuri. Dacă voluntariatul elevilor ar fi valorizat prin credite școlare sau prin menționarea în portofoliul educațional, motivația ar crește considerabil. Astfel, incluziunea nu ar fi percepută doar ca un gest de bunăvoință, ci ca o competență reală, formativă, pregătitoare pentru viața într-o societate democratică și diversă.

În final, putem spune că experiența „Voluntariat pentru accesibilitate” a arătat că școala poate fi un spațiu unde elevii nu doar primesc cunoștințe, ci și învață să construiască împreună sensuri și valori. Incluziunea nu s-a realizat doar prin resursele adaptate, ci mai ales prin conștiința faptului că fiecare gest contează, că fiecare voce are valoare. Dacă societatea noastră își dorește cu adevărat o lume incluzivă, atunci pașii concreți, mici, dar autentici, precum aceștia, sunt singura cale de a ajunge acolo.

Voluntariatul ca instrument educațional: impactul implicării elevilor de liceu din județul Prahova în activități comunitare

Oana Zahiu

Colegiul Național „Mihai Viteazul”, Ploiești

Voluntariatul, pentru elevii de liceu, nu mai este de mult o simplă activitate opțională, ci a devenit un mod de viață, o ocazie de a-și testa potențialul și de a construi relații autentice cu ceilalți. În Colegiul Național „Mihai Viteazul” din Ploiești, voluntariatul este o parte integrantă a culturii școlare: elevii nu doar participă la evenimente, ci le organizează, le dau viață, le promovează și le transformă în oportunități de învățare pentru întreaga comunitate.

Unul dintre cele mai active centre de voluntariat ale școlii este clubul de robotică Ro2D2. Elevii, pasionați de tehnologie, nu se rezumă la competiții sau la orele de programare, ci aleg să împărtășească această pasiune cu colegii mai mici. În fiecare an, organizează workshopuri în școli gimnaziale din Ploiești și din județul Prahova, prezentând roboții LEGO creați de ei și explicând principiile programării într-un mod accesibil și atractiv. Aceste întâlniri nu sunt simple demonstrații tehnice; ele devin adevărate spectacole de creativitate, unde liceenii le arată copiilor că știința și tehnologia pot fi distractive, iar viitorul aparține celor care îndrăznesc să inoveze. Prin aceste activități, elevii de liceu devin mentori pentru cei mai mici, inspirându-i să își urmeze curiozitatea și să se înscrie, la rândul lor, în cluburi de știință și robotică.

Un alt exemplu puternic al implicării elevilor CNMV este activitatea desfășurată în cluburil de debate, ARGO. Acesta nu este doar un spațiu pentru dezvoltarea abilităților de oratorie, ci adevărate școli de gândire critică. Elevii învață să construiască argumente solide, să analizeze probleme actuale și să dezbată cu respect opinii opuse. Mai mult decât atât, voluntariatul lor se extinde dincolo de competițiile interne și regionale: membrii cluburilor de debate organizează sesiuni demonstrative și ateliere pentru colegii mai mici, cultivând un spirit al dialogului deschis în întreaga comunitate școlară. Faptul că adolescenții din CNMV își dedică timpul pentru a-i ajuta pe alții să-și dezvolte vocea și încrederea este dovada că voluntariatul nu înseamnă doar ajutor concret, ci și împărtășirea unei culturi a respectului și a curiozității intelectuale.

Clubul de teatru al liceului adaugă acestei imagini o dimensiune artistică. Elevii nu doar joacă pe scenă, ci transformă pasiunea lor pentru teatru într-o formă de voluntariat cultural. Organizează spectacole, ateliere și lecturi dramatice deschise publicului, implicându-se în promovarea culturii locale. Prin munca lor, ei reușesc să aducă teatrul mai aproape de colegi și să demonstreze că arta poate fi un instrument educațional la fel de puternic ca știința. În plus, activitatea teatrală dezvoltă abilități de comunicare, creativitate și empatie, iar aceste calități se reflectă în modul în care elevii se implică ulterior în alte proiecte școlare sau comunitare.

Elevii Colegiului Național „Mihai Viteazul” nu se limitează însă la cluburi și activități artistice sau tehnice. Mulți dintre ei aleg să devină mentori pentru elevii mai mici, în special pentru cei cu cerințe educaționale speciale. Această implicare directă are o valoare profundă, pentru că voluntarii învață răbdarea, toleranța și importanța sprijinului reciproc. Orele petrecute cu acești copii nu se traduc doar prin ajutor academic, ci prin încurajare, prietenie și încredere – lucruri care pot schimba parcursul unui elev.

De asemenea, elevii liceului participă activ la proiecte ecologice, un domeniu tot mai relevant în contextul problemelor de mediu ale Ploieștiului. Prin campanii de colectare selectivă, plantare de copaci și sensibilizare a comunității, ei arată că schimbarea poate începe chiar din curtea școlii sau din cartierul lor. Inițiative precum „Verde pentru Ploiești” sau acțiunile desfășurate în parteneriat cu ONG-uri de mediu le oferă elevilor experiențe concrete de activism, pregătindu-i pentru o viață adultă responsabilă și implicată.

Toate aceste activități demonstrează că voluntariatul, în cazul elevilor CNMV, este mult mai mult decât o rubrică într-un CV sau o activitate obligatorie pentru dosarul de admitere la facultate. Este o alegere personală, o modalitate de a învăța prin acțiune și de a-și descoperi vocea. Adolescenții care fac parte din cluburile școlii devin lideri în comunitatea lor, modele pentru colegii mai mici și pentru profesorii care îi îndrumă.

Beneficiile voluntariatului sunt vizibile atât la nivel individual, cât și la nivelul comunității. Elevii dobândesc încredere în sine, abilități de organizare și comunicare, dar mai ales un sentiment de apartenență. Colegiul Național „Mihai Viteazul” a devenit astfel o pepinieră de inițiative civice, culturale și educaționale, un loc unde voluntariatul nu este doar încurajat, ci și celebrat.

Aceste inițiative creează o generație de tineri capabili să se implice și să ia atitudine. Că vorbim despre workshopurile clubului de robotică, despre dezbaterile organizate de cluburil ARGO sau despre spectacolele clubului de teatru, toate acestea arată că educația modernă nu se rezumă la orele de curs, ci se extinde în activități prin care elevii devin cetățeni responsabili, creativi și deschiși spre colaborare. Într-un oraș ca Ploieștiul, cu provocări economice și sociale evidente, vocea acestor elevi devine un factor real de schimbare. Voluntariatul îi pregătește pentru viață nu doar prin cunoștințele pe care le acumulează, ci prin caracterul pe care și-l formează: empatici, curajoși și convinși că schimbarea începe cu fiecare dintre noi.

Bibliografie

1. Astin, A. W., & Sax, L. J. (1998). How Undergraduates Are Affected by Service Participation. *Journal of College Student Development, 39*(3), 251–263.
2. Wilson, J., & Musick, M. (1999). The Effects of Volunteering on the Volunteer. *Law and Contemporary Problems, 62*(4), 141–168.
3. Proiecte educaționale și rapoarte de voluntariat, Județul Prahova, 2020–2024.

MODIFICĂRILE RECENTE DIN EDUCAȚIE ȘI IMPACTUL ASUPRA ROLULUI PROFESORULUI

MIRON CĂLIN
,ȘCOALA GIMNAZIALĂ „EMIL BRĂESCU” MĂGURA

Contextul actual și noile provocări din educație

Educația se află într-un proces continuu de schimbare, influențată de factori socio-economici, tehnologici și culturali. Aceste transformări au un impact direct asupra modului în care profesorii își exercită rolul în școală, iar pentru a înțelege mai bine aceste schimbări am discutat cu doamna Daniela Miron, care combină meseria de profesor pentru educație timpurie cu cea de consilier școlar.

Problemele cu care se confruntă elevii astăzi

„Elevii de astăzi se confruntă cu dificultăți emoționale diverse – teama de evaluare, timiditate, dificultăți în exprimarea emoțiilor negative sau în gestionarea furiei,” explică doamna Miron. În plus, mulți au o stimă de sine fie scăzută, fie nerealist de ridicată, și dificultăți în relaționarea cu părinții, care uneori exercită presiuni nerealiste. Adolescenții, în special, întâmpină provocări în formarea și menținerea relațiilor de prietenie, iar motivația pentru învățare este adesea scăzută din cauza necunoașterii unor metode eficiente de studiu.

Rolul extins și schimbările în atribuțiile profesorului-consilier

Doamna Miron evidențiază dificultățile pe care le întâmpină consilierii școlari, între care lipsa unor instrumente adecvate și numărul mare de elevi arondați unui singur consilier. „Este necesară o schimbare în modul în care se percepe acest rol, de la simpla remediere la o intervenție preventivă, cu evaluări și consiliere individualizată,” spune ea. Profesorii, pe lângă rolul lor tradițional, trebuie să devină și facilitatori ai dezvoltării socio-emoționale a elevilor, un domeniu care cere pregătire și răbdare.

Schimbarea culturii școlare pentru exprimarea liberă a elevilor

Pentru a elimina teama elevilor de a se exprima, doamna Miron subliniază nevoia unei atitudini mai puțin evaluative din partea profesorilor. „Adulții din școală ar trebui să învețe să asculte și să accepte diversitatea, să nu judece în mod reflex,” afirmă ea. Astfel, se creează un climat școlar care încurajează comunicarea sinceră și deschisă.

Sprijinirea elevilor cu părinți plecați în străinătate

Un fenomen tot mai des întâlnit este cel al copiilor rămași în grija rudelor, din cauza migrației părinților. „Sprijinul lor vine prin implicarea adulților care îi supraveghează în activități cu părinții și în relația cu școala, dar mai ales prin atenție, comunicare și consiliere suportivă,” explică consilierul. Mulți copii mențin legătura strânsă cu părinții și se adaptează bine, dar nevoia de sprijin emoțional este esențială.

Prevenirea bullying-ului și dezvoltarea competențelor socio-emoționale

Fenomenul bullying este în creștere, iar prevenirea lui necesită programe de informare și consiliere adresate tuturor elevilor. „Elevii trebuie să învețe să recunoască, să raporteze și să reacționeze adecvat la astfel de comportamente, iar dezvoltarea empatiei este crucială,” precizează Daniela Miron. Metodele eficiente includ jocurile de rol, vizionarea de filme și prezentările făcute de persoane publice sau autorități.

Impactul transformărilor asupra profesorului

Rolul profesorului s-a extins mult dincolo de predare, incluzând acum și sprijinul psihosocial, consilierea și colaborarea cu părinții și comunitatea. Schimbările din educație cer o adaptare continuă, formare profesională permanentă, și o abordare integrată a nevoilor elevilor. Profesorii trebuie să devină nu doar cadre didactice, ci adevărați mentori și susținători ai dezvoltării armonioase a elevilor.

Voluntariatul ca instrument al incluziunii sociale

Un aspect esențial al noii paradigme educaționale îl reprezintă implicarea profesorilor în activități de **voluntariat**. Prin inițiative de sprijin comunitar, activități extracurriculare și programe dedicate copiilor vulnerabili, profesorii devin actori centrali ai incluziunii sociale. Voluntariatul nu înseamnă doar a oferi timp și resurse, ci și a transmite elevilor un model de responsabilitate civică și solidaritate. Profesorii implicați în astfel de acțiuni reușesc să creeze punți între școală și comunitate, oferind elevilor exemple concrete de empatie, implicare și spirit civic.

În școli unde cadrele didactice s-au implicat voluntar în organizarea de cluburi, tabere, ateliere de dezvoltare personală sau campanii de prevenție, rezultatele s-au văzut nu doar în creșterea performanțelor școlare, ci și în consolidarea coeziunii între elevi. Prin voluntariat, profesorii își completează misiunea educativă cu una socială, devenind veritabili agenți ai schimbării și incluziunii.

Concluzii

Transformările recente în educație impun o reevaluare a rolului profesorului, care devine tot mai complex și necesită competențe multiple. În acest context, colaborarea între cadrele didactice, consilieri, părinți și comunitate este vitală pentru a crea un mediu școlar sănătos, în care elevii să se simtă sprijiniți

și încurajați să se exprime liber și să-și dezvolte potențialul. Pe lângă adaptarea la schimbările curriculare și tehnologice, profesorii trebuie să dezvolte abilități de comunicare eficientă, empatie și înțelegere a diversității, astfel încât fiecare elev să beneficieze de un sprijin personalizat.

De asemenea, formarea continuă și implicarea în activități de consiliere și prevenție devin instrumente esențiale pentru a răspunde nevoilor emoționale și sociale ale elevilor. În plus, voluntariatul adaugă o dimensiune nouă și valoroasă rolului profesorului: aceea de **promotor al incluziunii sociale**. Prin implicarea lor activă, profesorii transmit elevilor lecția solidarității și a implicării civice, contribuind astfel la o educație care formează nu doar intelectul, ci și caracterul.

Educația nu mai poate fi privită doar ca transmitere de cunoștințe, ci ca un proces integrat de formare a indivizilor în ansamblul lor – intelectual, emoțional și social. În acest sens, profesorul devine un ghid și mentor, care modelează nu doar performanța academică, ci și capacitatea elevilor de a interacționa armonios cu lumea din jur, inspirându-i prin exemplul personal de implicare și voluntariat.

Bibliografie

Albulescu, I., & Albulescu, M. (2014). Consilierea elevilor. Fundamente teoretice și aplicații. Pitești: Paralela 45.

Bălțătescu, S. (2011). Efectele migrației părinților asupra copiilor rămași acasă. Sociologie Românească, 9(2), 44–59.

Cerghit, I. (2006). Metode de învățământ. București: Editura Didactică și Pedagogică.

Neacșu, I. (2006). Consiliere educațională. Teorie și practică. Iași: Polirom.

Olweus, D. (1993). Bullying at School: What We Know and What We Can Do. Oxford: Blackwell.

UNICEF România. (2016

INCLUZIUNE SOCIALĂ: IMPLICAREA PROFESORULUI PRIN VOLUNTARIAT

MIRON DANIELA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ
„CONSTANTIN MOSCU” IZVORU BERHECIULUI

Introducere

Incluziunea socială reprezintă unul dintre obiectivele esențiale ale educației contemporane, având ca scop integrarea tuturor copiilor și sprijinirea dezvoltării lor armonioase, indiferent de mediul din care provin. Profesorul, prin rolul său formativ, nu este doar un transmițător de cunoștințe, ci și un facilitator al coeziunii sociale. În acest context, implicarea în activități de voluntariat devine o modalitate modernă și necesară de a promova incluziunea și de a răspunde nevoilor comunității.

1. Voluntariatul ca metodă tradițională de solidaritate

Chiar dacă termenul de „voluntariat” este mai des folosit astăzi, ideea de a ajuta comunitatea are rădăcini vechi. Profesorii s-au implicat dintotdeauna în sprijinirea elevilor aflați în dificultate, fie prin meditații gratuite, fie prin organizarea de activități extracurriculare cu scop social. Aceste forme tradiționale de implicare au contribuit la consolidarea relațiilor dintre școală și familie, dar și la crearea unei atmosfere de sprijin reciproc.

2. Voluntariatul modern și rolul profesorului

Astăzi, voluntariatul are o dimensiune mai amplă și este recunoscut ca instrument oficial de incluziune socială. Profesorii pot participa la proiecte educaționale, campanii de sprijin pentru copiii cu cerințe educaționale speciale (CES), activități de ecologizare, acțiuni caritabile sau parteneriate cu ONG-uri. Aceste activități dezvoltă empatia, responsabilitatea civică și îi ajută pe elevi să înțeleagă importanța solidarității.

Exemple de implicare:

- organizarea unor cluburi de lectură pentru copii din medii defavorizate;
- sprijinirea prin voluntariat a copiilor cu dificultăți de învățare;
- activități culturale sau artistice în care copiii să colaboreze indiferent de abilitățile lor;
- proiecte comunitare care aduc împreună elevi, părinți și profesori.

3. Avantajele implicării profesorilor în voluntariat

Implicarea activă în voluntariat are multiple beneficii atât pentru elevi, cât și pentru profesori și comunitate:

- **pentru copii**: dezvoltă abilități sociale, empatie, spirit civic;
- **pentru profesori**: consolidează relația cu elevii, crește satisfacția profesională, oferă oportunități de dezvoltare personală;
- **pentru comunitate**: creează un climat incluziv, bazat pe colaborare și sprijin reciproc.

Concluzie

Educația modernă nu se limitează la transmiterea de cunoștințe, ci presupune formarea unor cetățeni activi și responsabili. Profesorul, prin implicarea sa voluntară, devine un model de solidaritate și implicare socială. Astfel, voluntariatul nu este doar o activitate complementară, ci o strategie educațională cu impact major asupra incluziunii sociale.

Un profesor care îmbină activitatea didactică cu implicarea în proiecte de voluntariat contribuie direct la crearea unei societăți mai echitabile, în care fiecare copil are șansa de a fi valorizat și integrat. În acest fel, educația își îndeplinește misiunea fundamentală: aceea de a forma oameni responsabili, empatici și pregătiți pentru a construi comunități unite.

Bibliografie

1. Cerghit, I. (2006). Metode de învățământ. Ediția a V-a, Editura Polirom.
2. Cucoș, C. (2014). Pedagogie. Editura Polirom.
3. Neacșu, I. (2015). Metodologia predării. Editura Didactică și Pedagogică.
4. Radu, I. T. (2000). Didactica. Editura Didactică și Pedagogică.

Voluntariatul și incluziunea în rândul preșcolarilor

Prof. pt. educ. timpurie: Todireanu Daniela
Școala Gimnazială “Al. I. Cuza” - Roman, Neamț

Voluntariatul pentru “o lume incluzivă” reprezintă un slogan puternic care promovează valorile empatiei, solidarității și implicării civice. Acest mesaj încurajează oamenii să-și deschidă inimile și să-și întindă mâinile pentru a susține și a crea o societate mai echitabilă și mai inclusivă, în care fiecare individ, indiferent de diferențele sale, are șansa de a se simți acceptat și valorificat. Voluntariatul devine astfel un instrument esențial pentru a construi punți între oameni, pentru a combate discriminarea și pentru a sprijini comunitățile vulnerabile. Împreună, prin gesturi simple și sincere, putem contribui la transformarea lumii într-un loc mai bun pentru toți.

Scopul unui astfel de voluntariat poate varia în funcție de tipul și contextul specific al activității, însă în general, acesta are următoarele obiective principale:

Ajutor și sprijin comunității: Oferirea de suport pentru persoanele sau grupurile defavorizate, contribuind la îmbunătățirea calității vieții acestora.

- Dezvoltarea personală: Dobândirea de noi abilități, experiențe și perspective, precum și consolidarea valorilor precum empatia, responsabilitatea și spiritul de echipă.
- Promovarea solidarității și responsabilității sociale: Încurajarea implicării civice și a conștientizării problemelor sociale din comunitate.
- Contribuția la soluționarea unor probleme sociale sau de mediu: Participarea la proiecte care vizează protejarea mediului, educația, sănătatea sau alte domenii importante pentru societate.
- Crearea unei rețele de contacte și colaborare: Facilitarea interacțiunii între voluntari, organizații și beneficiari pentru a dezvolta soluții eficiente și durabile.

În funcție de domeniul specific al voluntariatului, scopurile pot fi adaptate pentru a răspunde nevoilor concrete ale comunității sau ale proiectului.

Obiective pentru preșcolari sunt ținte educaționale și de dezvoltare stabilite pentru a ghida creșterea și învățarea copiilor în perioada preșcolară (de obicei între 3 și 6 ani). Aceste obiective susțin dezvoltarea armonioasă a copilului, acoperind domenii precum limbajul, cognitivul, motorul, socializarea și emoțiile.

Exemple de obiective pentru preșcolari:

- *Dezvoltarea limbajului și a comunicării:*

- Să utilizeze propoziții complete pentru a exprima idei și nevoi.
- Să înțeleagă și să urmeze instrucțiuni simple.
- Să își îmbogățească vocabularul cu cuvinte noi.

- *Dezvoltarea cognitivă și de gândire:*

- Să recunoască și să numească culori, forme și numere.
- Să poată sorta obiecte după diferite criterii (mărime, culoare, formă).
- Să înceapă să înțeleagă concepte simple de timp și spațiu.

- *Dezvoltarea motricității grosiere și fine:*

- Să alerge, să sară și să se cațere în mediu sigur.
- Să folosească creionul, penseta sau alte instrumente pentru a realiza activități de precizie.
- Să participe la activități care implică coordonare și echilibru.

- *Dezvoltarea socială și emoțională:*

- Să împărtășească jucării și să coopereze cu colegii.
- Să își exprime emoțiile într-un mod adecvat.
- Să înțeleagă și să respecte reguli simple ale grupului.

- *Dezvoltarea autonomiei și a responsabilității:*

- Să își îngrijească propriile nevoi (spălat pe mâini, punerea hainelor la loc).
- Să participe activ la activități de grup și să își asume responsabilități simple.

Aceste obiective pot fi adaptate în funcție de specificul fiecărui copil și de contextul educațional, fiind parte integrantă din planurile de învățământ pentru preșcolari.

Exemple de activitati pt gradinita:

Jocuri senzoriale:

Explorarea cu nisip și apă

Jocuri cu plastilină sau lut

Activități artistice:

Pictură cu degetele sau pensule

Decupaje și colaje din hârtie colorată

Activități motrice:

Trasee cu obstacole

Jocuri de aruncare și prins mingi mici

Activități educative:

Învațarea alfabetului prin cântece și jocuri

Recunoașterea formelor și culorilor

Povestiri și povești:

Citirea de povești și discuții despre ele

Jocuri de rol și interpretare de personaje

Activități în aer liber:

Plimbări în natură și observarea mediului

Jocuri cu frunze, flori și pietre

Aceste activități contribuie la dezvoltarea cognitive, motorii și sociale a copiilor, fiind distractive și educative în același timp.

Pentru a ajuta copiii într-un proiect, este important să adopți o abordare care să le susțină dezvoltarea, să le stimuleze creativitatea și să le ofere oportunități de învățare și exprimare.

Exemple de modalități eficiente:

- Implicarea activă și participarea lor: Încurajează copiii să-și exprime ideile, să participe la planificare și să contribuie cu propriile sugestii. Astfel, vor simți că sunt parte integrantă a proiectului.
- Oferirea de resurse și materiale adecvate: Asigură-te că au acces la materiale didactice, instrumente creative și tehnologii potrivite vârstei lor pentru a-și putea manifesta ideile.
- Suport educațional și ghidare: Oferă-le sprijin în învățare, explicând concepte complexe într-un mod simplu și adaptat nivelului lor, pentru a-i ajuta să înțeleagă și să-și dezvolte abilitățile.

- Promovarea colaborării și a muncii în echipă: Încurajează-i să lucreze împreună, să-și împărtășească ideile și să învețe din experiențele celorlalți, dezvoltând abilități sociale importante.
- Crearea unui mediu sigur și motivant: Asigură-te că mediul de lucru este prietenos, încurajator și lipsit de criticile negative, pentru a le oferi încredere în propriile forțe.
- Recunoașterea și aprecierea eforturilor: Felicite-i pentru realizările lor, oricât de mici, pentru a-i motiva să continue și să-și dezvolte încrederea în sine.
- Integrarea activităților educaționale și recreative: Combină în proiect activități educaționale cu cele recreative pentru a menține interesul și pentru a face procesul plăcut și stimulativ.
- Monitorizarea și feedback-ul constant: Oferă-le feedback constructiv și monitorizează progresul pentru a ajusta activitățile și a răspunde nevoilor lor specifice.

Prin aceste metode, copiii vor fi sprijiniți să ctiveple ctive, să învețe și să se dezvolte într-un mod sănătos și plin de entuziasm în cadrul proiectului.

Concluzii

- Impactul pozitiv: Activitatea voluntarilor a avut un efect semnificativ asupra comunității, promovând solidaritatea, empatia și sprijinul reciproc. Participanții au contribuit la îmbunătățirea calității vieții celor aflați în nevoie.
- Dezvoltare personală: Implicarea în proiect a permis voluntarilor să dobândească noi abilități, să își lărgească perspectivele și să își consolideze valorile de responsabilitate socială și altruism.
- Construirea unei comunități unite: Inițiativa a favorizat crearea unui spirit de echipă și a unei rețele de sprijin între voluntari și beneficiari, consolidând legăturile sociale.
- Provocări și oportunități: Pe parcurs, au fost identificate anumite provocări, precum gestionarea resurselor și comunicarea eficientă, dar acestea au reprezentat și oportunități de învățare și îmbunătățire a activităților.

Importanța sustenabilității:

Pentru a menține și amplifica impactul, este esențială continuarea eforturilor și dezvoltarea de parteneriate pe termen lung, precum și implicarea activă a comunității. Acest lucru nu doar ca aduce beneficii imediate celor sprijiniți, ci și contribuie la creșterea sensibilității și responsabilității sociale a tuturor celor implicați.

Bibliografie

1. Chiciu Gabriela - "Incluziune socială. Ghid pentru profesioniști și nu numai", Editura: Institutul European, Anul apariției: 2010

2. Radu Elena - "Persoanele cu dizabilități și incluziunea socială în România", Editura: Editura Nautilus, Anul apariției: 2019

3. Radu Irina - "Drepturile omului și incluziunea socială în România", Editura: Universul Juridic Anul apariției: 2015

4. Rădulescu, M., & Popescu, R. Voluntariatul ca instrument de incluziune socială în comunitățile vulnerabile, Revista de Științe Sociale, An apariție 2020

5. Miroiu Mihaela - "Incluziune socială și educație inclusivă", Editura: Editura Polirom, Anul apariției: 2017

Școala – locul în care se formează viitorul

Prof. Golea Marieta Florentina Florentina
Școala Gimnazială „Dimitrie Sturdza” Tecuci

Școala este, fără îndoială, unul dintre cele mai importante locuri în care se formează viitorul fiecărei persoane și, implicit, viitorul unei societăți. Ea nu este doar un spațiu în care se transmit cunoștințe, ci și un mediu unde se clădesc valori, atitudini și comportamente. Prin intermediul profesorilor și al colegilor, elevii învață să colaboreze, să își exprime opiniile, să își respecte semenii și să își descopere pasiunile.

Cunoștințele acumulate în școală devin temelia pentru cariera fiecăruia, iar disciplina și responsabilitatea formate aici se regăsesc mai târziu în viața de adult. Totodată, școala cultivă spiritul critic și creativitatea, oferind elevilor instrumente pentru a se adapta la o lume mereu în schimbare. Ea deschide orizonturi, dezvoltă curiozitatea și oferă șansa de a visa la un viitor mai bun.

Școala „Dimitrie Sturdza” este un exemplu de instituție care a înțeles că educația adevărată nu înseamnă doar acumulare de cunoștințe, ci și formarea de caractere. Prin implicarea elevilor în activități de voluntariat, școala a reușit să le ofere ocazia de a învăța valori precum responsabilitatea, respectul, solidaritatea și spiritul civic.

Proiectul „Școala mea în strai de sărbătoare” a reunit elevi și cadre didactice în jurul ideii de a îngriji și înfrumuseța spațiul școlar, arătând că fiecare detaliu contează atunci când vorbim despre locul unde învățăm și ne formăm. Activitatea „Copilărie cu bucurie” a adus zâmbete pe fețele celor mici, demonstrând că jocul, prietenia și altruismul pot construi legături puternice între copii. La rândul ei, inițiativa „O floare pentru școala mea” a transformat curtea școlii într-un spațiu mai colorat și mai primitor, dar, mai ales, a cultivat în sufletele elevilor dragostea pentru natură și pentru comunitatea din care fac parte.

Totodată, un aspect important a fost integrarea elevilor cu CES, prin realizarea planurilor educaționale personalizate (PIP), dar și prin implicarea lor directă în activitățile școlii. În acest fel, acești elevi nu doar că au beneficiat de sprijin adaptat nevoilor lor, dar au simțit și

bucuria de a fi parte activă a unei echipe. Colegii lor au învățat lecții de toleranță, înțelegere și respect pentru diversitate, iar întreaga comunitate școlară a devenit mai unită.

Astfel, școala nu mai este doar un loc de învățare, ci un adevărat spațiu al formării caracterului. Elevii descoperă cum prin gesturi simple pot aduce frumusețe, bucurie și solidaritate în jurul lor, pregătindu-se astfel pentru a construi un viitor mai bun.

Voluntariatul cea mai importasntă sursă de bine

Prof. înv.primar Onuț Maria
Colegiul Național Mircea cel Bătrân Rm. Vâlcea

"Voluntariatul este activitatea de interes public desfășurată din proprie inițiativă de orice persoană fizică, în folosul altora, fără a primi o contraprestație materială; activitatea de interes public este activitatea desfășurată în domenii cum sunt: asistență și serviciile sociale, protecția drepturilor omului, medico-sanitar, cultural, artistic, educativ, de învățământ, științific, umanitar, religios, filantropic, sportiv, de protecție a mediului, social și comunitar și altele asemenea".

Cei care se implică în activităţi de voluntariat fac acest lucru cu conştiinţa clară a valorii pe care această activitate o are pentru ei, ca persoane, în absenţa oricărui câştig financiar. Cei care sprijină implicarea în activităţi de voluntariat fac acest lucru cu conştiinţa clară a valorii pe care voluntariatul o aduce beneficiarilor sau comunităţii lor. Voluntariatul a cunoscut în ultimul timp o ascensiune rapidă în domenii diverse. Voluntariatul înseamnă să socializăm mai mult, să-i ajutăm pe semenii noștri dând dovadă de compasiune, înțelegere, dragoste. Prin acțiunile de voluntariat putem obține abilități și cunoștințe noi, dar și competențe sociale. Voluntariatul rămâne o activitate demnă de a fi practicată și sprijinită în școală.

Orice implicare în activităţi de voluntariat implică o formă de învăţare socială, chiar dacă de multe ori aceasta nu este conştientizată. Implicarea în activităţi de voluntariat dezvoltă o serie de abilităţi şi competenţe sociale, cum ar fi de exemplu solidaritatea, toleranţa, încrederea, spiritul civic şi responsabilitatea socială. Voluntariatul te transformă într-o persoană conştientă de mult mai multe aspecte ale lumii din jurul tău pe care în mod curent nu le vezi pentru că, aparent, nu ai nicio legătură directă cu ele.

Voluntariatul oferă posibilitatea interacţiunii cu grupuri sociale diverse cu care nu interacţionăm în mod curent în activităţile noastre obişnuite, contribuind la creşterea solidarităţii şi toleranţei. Implicându-ne în activităţi de voluntariat reuşim să vedem lumea prin ochii celorlalţi şi să înţelegem şi să observăm limitele incorecte pe care societatea le pune uneori în faţa unora dintre membrii ei. Am devenit astfel mai solidari şi mai toleranţi, dar şi mai conştienţi de limitele societăţii noastre.

Voluntariatul are extraordinare valenţe educative, fiind o formă de învăţare prin acţiune practică, care poate genera dobândirea de cunoştinţe şi abilităţi. Indiferent că vorbim despre o învăţare inductivă,

care porneşte de la situaţii generale – sau de la cunoştinţe teoretice – care sunt apoi translatate în activităţi practice specifice, fie că vorbim despre o învăţare deductivă, care porneşte de la exemple particulare pe care apoi le translatează în norme generale sau în concepte teoretice, voluntariatul este o metodă potrivită de a învăţa. Voluntariatul are farmecul flexibilităţii şi al alegerii libere a voluntarului cu privire la majoritatea caracteristicilor activităţii sale, ceea ce îl face atractiv, învăţarea fiind un efect al implicării, şi nu un scop în sine al acesteia. De foarte multe ori voluntariatul a devenit modul în care tinerii fac cunoştinţă în modul cel mai concret cu putinţă cu viitoarea lor meserie.

Spiritul civic şi încrederea că orice om poate face o diferenţă în comunitatea lui, mai ales dacă lucrează împreună cu alţi oameni preocupaţi de aceleaşi aspecte, se învaţă prin implicarea în activităţi de voluntariat. În activitatea de voluntariat cunoaştem oameni diverşi, din alte categorii sociale decât cele cu care interacţionăm în mod curent, devenim membri ai unor grupuri sociale diferite, care nu sunt în mod necesar intersectate, devenind un punct de legătură într-o multitudine de reţele interconectate care ne influenţează şi pe care le influenţăm, în cadrul cărora dezvoltăm relaţii bazate pe încredere reciprocă şi împreună cu care devenim parte a unei acţiuni colective – activitatea de voluntariat – care duce la atingerea unui beneficiu comun, respectiv rezultatul acţiunii de voluntariat pe de o parte, şi valoarea dobândită de fiecare dintre cei implicaţi la nivel individual, pe de altă parte. Voluntariatul este un excelent instrument de dezvoltare a capitalului social în orice tip de comunitate.

Valoarea voluntariatului este indiscutabilă, iar recunoaşterea ei justă în societatea românească devine o chesiune de timp. Toţi factorii interesaţi de mişcarea de voluntariat din România trebuie să îşi asume responsabilitatea recunoaşterii valorii voluntariatului şi sprijinirii unui voluntariat de calitate cu precădere în sfera lor de activitate şi competenţă. Răspunderea majoră, însă, aparţine organizatorilor activităţii de voluntariat, care au datoria să ofere o experienţă de voluntariat de calitate, să coordoneze corect şi eficient implicarea voluntarilor şi să evalueze complex impactul activităţilor de voluntariat, pentru a putea aduce argumente clare factorilor de decizie care trebuie să susţină dezvoltarea voluntariatului pentru a creşte contribuţia sa la dezvoltarea societăţii noastre.

Activitatea de voluntariat presupune interacțiune, spirit civic și organizatoric, curaj, încredere, colaborare, inițiativă, responsabilitate și dinamism. Participând la această mișcare, înveți să promovezi într-o formă creativă ideile personale și să lupți pentru realizarea lor până la final. Prin acțiuni de voluntariat poți dezvolta sau obține abilități și cunoștințe noi, dar și competențe sociale (încredere, solidaritate, toleranță, etc), devenind astfel mai conștienți de ceea ce se întâmplă în jurul nostru. Această activitate non-profit, nu înseamnă numai investiție în tine însuți, înseamnă să te conectezi la

colectivitate, să socializezi mai mult, să fii activ într-un mod util și distractiv, înseamnă apartenența la un grup pe care să-l ajuți necondiționat în timpul liber. A fi voluntar înseamnă să dai dovadă de compasiune, de răbdare și înțelegere, de grijă nemăsurată și de dragoste pentru cei pe care îi sprijinim. A fi voluntar înseamnă să fii uman și să ai valoare pentru că aceste calități sunt de neprețuit. Activitatea de voluntariat îți dă posibilitatea să cunoști oameni din domenii variate, să colaborezi și să închei relații de prietenie cu ei, pentru a obține în viitor susținerea lor fără rezerve.

Voluntariatul este una dintre sursele în care îți poți dezvolta abilitățile conversaționale, poți cunoaște oameni noi și poți participa la diferite evenimente care te vor ajuta să îți îmbogățești cultura generală. Deși nu este un job plătit, voluntariatul îți aduce numeroase beneficii și poți mereu să găsești o acțiune în care să te implici, întrucât voluntari se caută mereu în toate domeniile posibile. Avantajele voluntariatului sunt: dobândești noi abilități; înveți cum să reacționezi când ești pus în fața unor întâmplări mai puțin obișnuite; te dezvolți personal; îți îmbunătățești calitatea vieții și contribui într-o mică sau mare măsură la schimbarea vieții altor persoane, prin implicarea în proiectele desfășurate.

Prin intermediul voluntariatului poți dobândi competențe în ceea ce privește comunicarea, în limba maternă sau într-o altă limbă, atât cu beneficiarii, sponsorii, cât și cu mass-media sau personalitățile publice; înveți tehnici de negociere, de cooperare; înveți să îți asumi responsabilități, să gestionezi conflicte și să lucrezi contratimp; înveți ce înseamnă munca în echipă și comunicarea intercultural; îți perfecționezi tehnicile de redactare de documente, afli cum se scriu proiecte, dar înveți și noțiuni de contabilitate primară sau gestionare de fonduri; te familiarizezi cu diverse tehnologii modern; te adaptezi și dezvolți noi atitudini față de cei din jur și față de mediul înconjurător.

Bibliografie:

- Velea, L.S., Toderaş, N., Ionescu, M., “Participarea elevilor în şcoală şi în comunitate. Ghid pentru profesori şi elevi”, TEHNE Centrul pentru Inovare şi dezvoltare în educaţie, ed. Agata, Botoşani, 2006 - Patacchini, E., Zenou, Y., “Intergenarational education transmission: Neighborhooh Quality and/or Parent’s Involvement”, Institut for the Study of Labor, Bonn, 2007
- Godfrey, C., Parteneriat şcoală-familie-comunitate. Ghid pentru cadrele didactice, Proiect PHARE 2004. Acces la educaţie pentru grupurile dezavantajate, Ed. Didactică şi Pedagogică, R.A., Bucureşti, 2007

FATA BABEI PRIMEȘTE A DOUA ȘANSĂ
Scenariu activitate integrată

BEBEȘELEA MARIA
LICEUL CU PROGRAM SPORTIV ” FLORIN FLEȘERIU” SEBEȘ
GRĂDINIȚA CU PROGRAM PRELUNGIT NR. 4

Activitatea didactică debutează cu **întâlnirea de dimineață**. Copiii sunt așezați pe scăunele în semicerc pentru a stabili fiecare contact vizual cu toți membrii grupei.

Salutul și Prezența. Educatoarea salută copiii: ”Bună dimineața! Mă bucur că suntem și astăzi împreună!”. Copiii vor răspunde la salutul adresat: „Bună dimineața, doamna educatoare!”. Educatoarea spune mai apoi numele fiecărui preșcolar, iar copii solicitați , după ce și-au auzit numele își asează fotografia pe panoul întâlnirii de dimineata. Ceilați colegi îl vor saluta : de ex. : Bună dimineața, Ana!

Calendarul naturii: copii vor preciza în ce anotimp ne aflăm precum și ziua din săptămână și modul în care ne îmbrăcăm în acest anotimp. Se completează jetoanele corespunzătoare.

Pentru înviorare copiii vor fi solicitați la **momentul de mișcare** care se realizează prin executarea mișcărilor sugerate de poezia : Cu toții la înviorare!!!

Împărtăşirea cu ceilalţi: Un copil ne va spune o întămplare pe care a trăit-o el cu o zi înainte să vină la grădiniță

Noutatea zilei Copiii sunt anunţaţi că astăzi am primit un cadou de la Sfanta Duminică, din povestea *Fata babei și Fata Moșneagului*, de Ion Creangă . Ea a lasat o scrisoare pe care educatoarea o va citi clar, coerent, corect și expresiv, cu o mimica adecvată și apoi se va purta o scurtă conversație despre mesajul transmis .

În cadrul **activității de grup** voi detalia informațiile primite în scrisoare. Fata Babei regretă amarnic modul în care s-a comportat, și a rugat-o pe Sfânta Duminică să îi mai acorde o șansă. Aceasta din urmă, apelează la copii isteți din grupa mare să îi arate Fetei Babei cum ar fi trebuit să se comporte prin realizarea diverselor sarcini. Pe măsură ce vor îndeplini cerințele, copiii vor fi răsplatiti cu simboluri care vor completa harta pe care Fata Babei trebuie să o parcurgă pentru a demonstra că s-a schimbat .

Prezentarea **centrelor de activitate- activități liber alese (ALA 1).** Voi anunța apoi copiii că pentru a-i demonstra Fetei Babei cum trebuie să se comporte vom realiza mai multe sarcini . Primele urmează să le desfășurăm activitățile pe grupe . La centrul NISIP ȘI APĂ copii vor căuta în făină de mălai, mărgele pentru a realiza salba cățelușei respectând cerințe specifice. La centrul ARTĂ copii vor modela cuptorul și fântâna, la centrul BIBLIOTECĂ vor realiza o carte în care vor așeza în ordine cronologică scene din poveste și vor scrie după model, cuvinte care desemnează calități, iar la centru JOC DE MASĂ vor rezolva un puzzle cu scene din poveste.

Tranzitia de la întâlnirea de dimineață la activitățile liber alese se va face prin recitarea versurilor *La centre noi poposim/ Harnici și muncitori, haideți să fim”.*

Le voi explica încă o dată ce au de realizat la fiecare centru pentru a fi sigură că toți copiii au înțeles. După finalizarea sarcinilor existente într-un centru de interes copiii se pot muta și celelalte centre deschise. La final se fac aprecieri cu privire la activitățile desfășurate și vom completa harta cu simbolurile primite recompensă de la fiecare centru : cățelușa, părul, cuptorul și fântâna. Prin tranziția „ *„Trenulețul veseliei*” preșcolarii vor merge la baie apoi vor bea apă.

Activitatea integrată DȘ+DLC (Domeniul Domeniul Științe- Activitate matematică -+Domeniul Limbă și Comunicare) ” *Grădinița balaurilor”* se realizează sub forma unui joc didactic. În această etapă, Sfânta Duminica roagă copiii să o ajute pe Fata Babei să îi învețe pe *copilașii ei* ce știu preșcolarii de la grădiniță. Această activitate presupune rezolvarea unor sarcini în care copiii trebuie trebuie să așeze crescător/descrescător numere, să identifice vecinii numerelor, să recunoască numeralul ordinal sugerat, să rezolve probleme simple de adunare și scădere cu 1/2 elemente, să formuleze propoziții dezvoltate, să despartă cuvinte în silabe, să indice numarul silabelor și să identifice sunetul inițial al unui cuvânt. După realizarea acestora, Fata Babei va parcurge întreaga harta a transformării ei, și va fi răsplătită cu un cufăr (lădiță fermecată). Sfânta Duminică dorește să răsplătească efotul copiilor și dăruiește întregii grupei un cufăr uriaș.

Prin tranziția*„Bat din palme clap, clap, clap/ Din picioare trap, trap, trap/ Ne-nvârtim, ne răsucim/ Și spre mese noi pornim* ” se va face trecerea la următoarea activitate în care copiii se vor așeza la măsuțe, pentru a participa **activitatea monodisciplinară *DOS ” Lădița fermecată”.*** Copii vor descoperii în cufărul uriaș câte o lădiță pentru fiecare dintre ei iar lor le revine sarcina de a-l decora. Cu ajutor unor pietricele autoadezive își vor înscripționa pe capacul cufărului inițiala prenumelui și vor decupa diverse elemente decorative pe care le vor lipi pentru a -și înfrumuseța și personaliza cufărul.

La finalul activității, preșcolarii își vor analiza cuferele și pentru a fi recompensați Sfanta Duminica invită copiii să participe la activitățiile liber alese unde se vor desfășura jocurile distractive*: „Cine adună mai mulți bănuți” și ”Găsește lădița”.(* Dacă vremea va permite aceste activități se jor desfășura în curtea grădiniței). În cadrul jocului *„Cine adună mai mulți bănuți de aur ”,* copiii vor fi împărțiți în 2 echipe și vor fi așezați pe două rânduri, unul în spatele celuilalt. Când voi da startul, primul copil merge în echilibrul pe banca de gimnastică, sare în trei cercuri, va lua de pe masă un bănuț iar apoi copilul se întoarce refăcând traseul, pune bănuțul în cufăr și bate palma cu următorul copil pentru a continua jocul. Jocul se repetă până când fiecare copil va lua câte un bănuț de pe masă și îl va pune în cufăr. Jocul liniștitor *”Găsește lădița”* presupune ca toți copiii să fie așezați în cerc pe covor (sau pe bancuță daca jocul se va desfășura afară). Un copil va ”pune capul”, iar un alt copil va ascunde un cufărul. Copilul care a avut ochii închiși va trebui să găsească cufărul folosindu-se de îndrumările colegilor de grupă. Aceștia vor folosi cuvintele APA/ FOC pentru a-l direcționa pe copil către locul unde este ascuns cufărul. Jocul se va repeta până vor participa toți copiii din grupă. Fiecare copil va fi aplaudat și apreciat.

La finalul activităților se vor face aprecieri asupra modului în care preșcolarii s-au comportat și au finalizat sarcinile. Pentru întreaga lor activitate vor fi recompensați cu bănuți de aur.

STUDIU DE CAZ

Prof. Stoica Elena Camelia
Şcoala Gimnazială “Nicolae Simonide”
Piteşti, Argeş

SITUAŢIE: Deficienţă gravă de vedere

SUBIECT: I. A.

CARACTERIZARE GENERALĂ A SUBIECTULUI: vârsta 8 ani**;** copil liniştit; **c**onsecvenţă în activitate, stabilitate comportamentală, acceptare a sarcinilor şcolare şi extraşcolare; din punct de vedere relaţional, cooperant, dependent de sprijinul învăţătorului, supunere, slabă colaborare şi înţelegere cu colegii. Adaptare şcolară slabă.

STRATEGII DE INTERVENŢIE ALE CADRULUI DIDACTIC

I.IDENTIFICAREA SITUAŢIEI: probleme în adaptarea şcolară, precum şi în realizarea sarcinilor şcolare datorită deficienţelor de vedere.

II. DIAGNOZĂ ŞI PROGNOZĂ: colectarea informaţiilor s-a realizat prin: şedinţe individuale la care au participat părinţii elevei; acte medicale de la medicul specialist; discuţii cu unii colegi de clasă; discuţii cu educatoarea; analiza documentelor şcolare; analiza produselor activităţii (desene, fişe de evaluare); observarea comportamentului şcolar.

CUNOAŞTEREA VARIABILELOR SOCIO-FAMILIALE

STARE CIVILĂ PĂRINŢI: căsătoriţi.

SITUAŢIA FAMILIALĂ: foarte bună.

ATMOSFERA FAMILIALĂ: calmă, de colaborare, de prietenie între toţi membrii familiei.

RELAŢIA PĂRINŢI-COPIL: prietenească, de ajutorare a elevei, calmă, permanentă comunicare.

CULTURA FAMILIALĂ: valori de nivel mediu, respectarea normelor sociale, aşteptări pozitive faţă de copil.

FIŞA INDIVIDUALĂ DE EXAMINARE PSIHOPATOLOGICĂ

ANTECEDENTE FIZIOLOGICE: miopie severă.

ACHIZIŢII ŞCOLARE: peste medie; dexteritate manuală sub medie, memorie de lungă durată bună, limbaj dezvoltat, gândire abstractă foarte bună, posibilităţi de concentrare şi atenţie foarte bune, motivaţie şi voinţă puternice.

PETRECEREA TIMPULUI LIBER: desfăşurarea de activităţi împreună cu familia.

OBSERVAREA COMPORTAMENTULUI ŞCOLAR: eleva este un membru informal al grupului din care face parte; prezintă o mare dorinţă de a realiza cât mai bine sarcinile primite. De asemenea, manifestă un interes sporit faţă de disciplinele şcolare. Este un spirit altruist şi prietenos. Dependentă de o prezenţă adultă.

III. PROGRAMUL DE INTERVENŢIE AL CADRULUI DIDACTIC

1. PARAMETRII DUPĂ CARE ESTE ANALIZATĂ SITUAŢIA: inadaptare la normele şcolare, randament şcolar scăzut.

2. STRATEGII DE INTERVENŢIE: dezvoltarea relaţiilor de colegialitate; încurajarea elevilor să o ajute la efectuarea temelor şi la deplasarea în pauze**;** sprijin individual în rezolvarea temelor**;** întrajutorare în echipă cu un elev bun**;** stabilirea în comun a unui nivel de succes pe care să îl atingă (o medie la finalul semestrului)**;** alegerea rolului, responsabilităţilor pe care le va îndeplini în clasă; alegerea rolului pe care îl va îndeplini în diverse jocuri şi activităţi şcolare; alegerea tipului de activitate la care să participe**;** monitorizarea performanţelor obţinute, cu sprijin în timpul activităţii**;** aspectul cantitativ al temelor.

2.3. STRATEGII DE RITUAL ŞI RUTINĂ

Integrarea în activitatea de grup prin: roluri şi responsabilităţi în grup, în echipă cu un coleg ales; formarea unor grupe de lucru, în care va fi integrată alături de ceilalţi elevi şi unde i se vor da sarcini adecvate pentru a simţi satisfacţia muncii reuşite.

2.4. STRATEGII DE MOTIVARE: sprijin suplimentar, încurajări.

3. IMPLEMENTAREA PROGRAMULUI

3.1 PREZENTAREA PROBLEMEI ŞI MOTIVAREA EI copilului, familiei, prin discuţii privind normele şi responsabilităţile şcolare, activităţile pe care trebuie să le întreprindă fiecare membru al familiei pentru susţinerea copilului.

3.2 EVALUAREA PROBLEMEI: dezavantaje biologice: miopia severă.

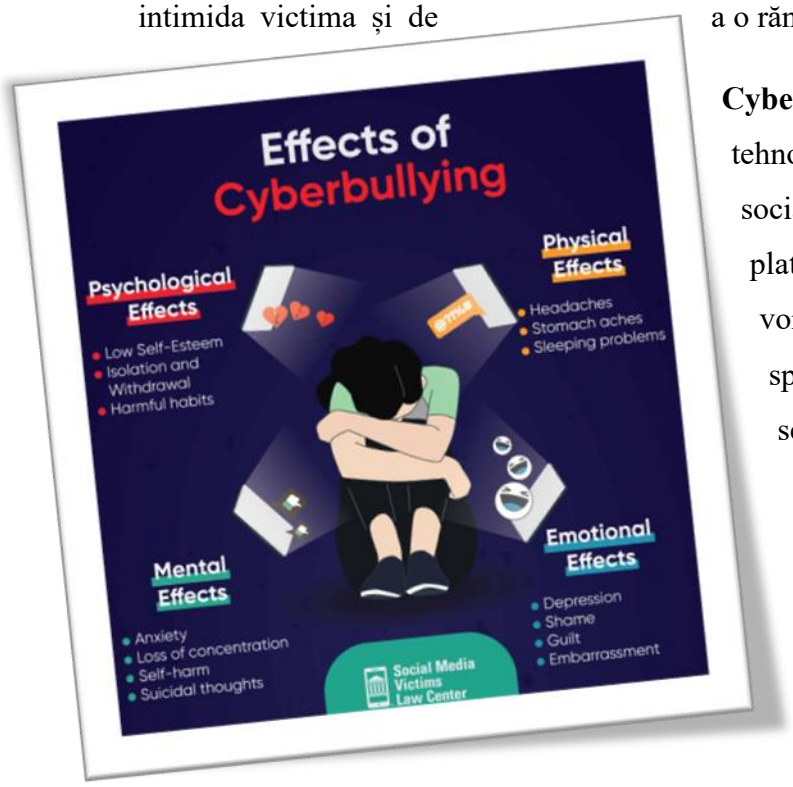
3.3 IMPLEMENTAREA STRATEGIILOR: în activitatea şcolară zilnică; în activităţi extraşcolare.

4. INDICATORI DE EVALUARE: participare la activitatea de grup; îndeplinirea rolului şi responsabilităţilor din grup; răspuns la sarcinile şcolare; îndeplinirea cantitativă şi calitativă a temelor.

BULLYNGUL & CYBERBULLYINGUL ÎN ȘCOLI O PROBLEMĂ PSIHOLOGICĂ ÎN DEZVOLTAREA NERO-COGNITIVĂ A ADOLESCENȚILOR

Autor: Prof. Popi Adrian, Colegiul Economic Dionisie Pop Marțian din Alba Iulia

Bullyingul este o formă complexă și frecventă de agresiune care se manifestă în special în rândul copiilor și al adolescenților. Acest comportament distructiv are loc în repetate rânduri cu scopul de a intimida victima și de a o răni fizic și/sau emoțional.

Cyberbullyingul înseamnă bullying prin folosirea tehnologiilor digitale. Se poate întâmpla pe rețelele de socializare, pe platformele de schimb de mesaje, platformele de jocuri și pe telefoanele mobile. Este vorba despre un comportament repetat cu scopul de a-i speria, înfuria sau umili pe cei vizați. Printre exemple se numără:

- răspândirea minciunilor sau postarea de fotografii jenante ale cuiva pe rețelele de socializare;
- transmiterea de mesaje supărătoare sau de amenințări prin platformele de schimb de mesaje;
- copierea identității unei persoane și transmiterea în numele acesteia de mesaje răuvoitoare cuiva.

Agresiunea de tip bullying față-în-față și cea în mediul online se pot petrece concomitent. Dar cyberbullying lasă amprente digitale- înregistrări care se pot dovedi utile și care pot oferi dovezile necesare pentru a putea pune capăt agresiunii.

Odată cu prevalența rețelelor sociale și a forumurilor digitale, comentariile, fotografiile, postările și conținutul distribuit de indivizi pot fi adesea vizualizate de străini, precum și de cunoștințe. Conținutul pe care un individ îl distribuie online – atât conținutul personal, cât și orice conținut negativ, răutăcios

sau dureros – creează un fel de înregistrare publică permanentă a opiniilor, activităților și comportamentului său.

Această înregistrare publică poate fi considerată o reputație online, care poate fi accesibilă școlilor, angajatorilor, colegiilor, cluburilor și altor persoane care ar putea cerceta o persoană acum sau în viitor. Hărțuirea cibernetică poate dăuna reputației online a tuturor celor implicați – nu doar a persoanei care este hărțuită, ci și a celor care agresează sau participă la ea. Hărțuirea cibernetică are preocupări unice prin faptul că poate fi:

Persistente– Dispozitivele digitale oferă posibilitatea de a comunica imediat și continuu 24 de ore pe zi, așa că poate fi dificil pentru copiii care se confruntă cu hărțuirea cibernetică să găsească alinare.

Durabil– Majoritatea informațiilor comunicate electronic sunt permanente și publice, dacă nu sunt raportate și eliminate. O reputație online negativă, inclusiv pentru cei care agresează, poate afecta admiterea la facultate, angajarea și alte domenii ale vieții.

Greu de observat – Deoarece profesorii și părinții s-ar putea să nu audă sau să vadă hărțuirea cibernetică, este mai greu de recunoscut.

Frecvența hărțuirii cibernetice

Există două surse de date colectate la nivel federal despre hărțuirea tinerilor:

Suplimentul 2022 privind criminalitatea școlară la Sondajul național de victimizare a infracțiunilor (Centrul Național pentru Statistica Educației și Biroul de Justiție) indică faptul că, la nivel național, în rândul elevilor cu vârste cuprinse între 12 și 18 ani din clasele 6-12 care au raportat că au fost hărțuiți în timpul școlii (19,2% din toți elevii), aproximativ 21,6% au raportat că au fost hărțuiți online sau prin mesaje text, inclusiv aproape de două ori mai multe fete (27,7%) decât băieți (14,1%).

Sistemul de supraveghere a comportamentului de risc al tinerilor din 2023 (Centrele pentru Controlul și Prevenirea Bolilor) indică faptul că aproximativ 16% dintre elevii de liceu au fost hărțuiți electronic în cele 12 luni anterioare sondajului.[10]

Bullyingul în școli este o problemă gravă cu care se confruntă multe comunități din întreaga lume. Fenomenul constă în comportamente repetitive de intimidare, violență sau agresiune verbală, fizică sau socială, perpetuate asupra unui elev sau a unui grup de elevi mai slabi, vulnerabili sau considerați diferiți. Aceste comportamente pot duce la traume psihologice și fizice profunde, care pot avea efecte

[10] Report on Indicators of School Crime and Safety: 2022-data accesarii 28.08.2025-ora 21:35

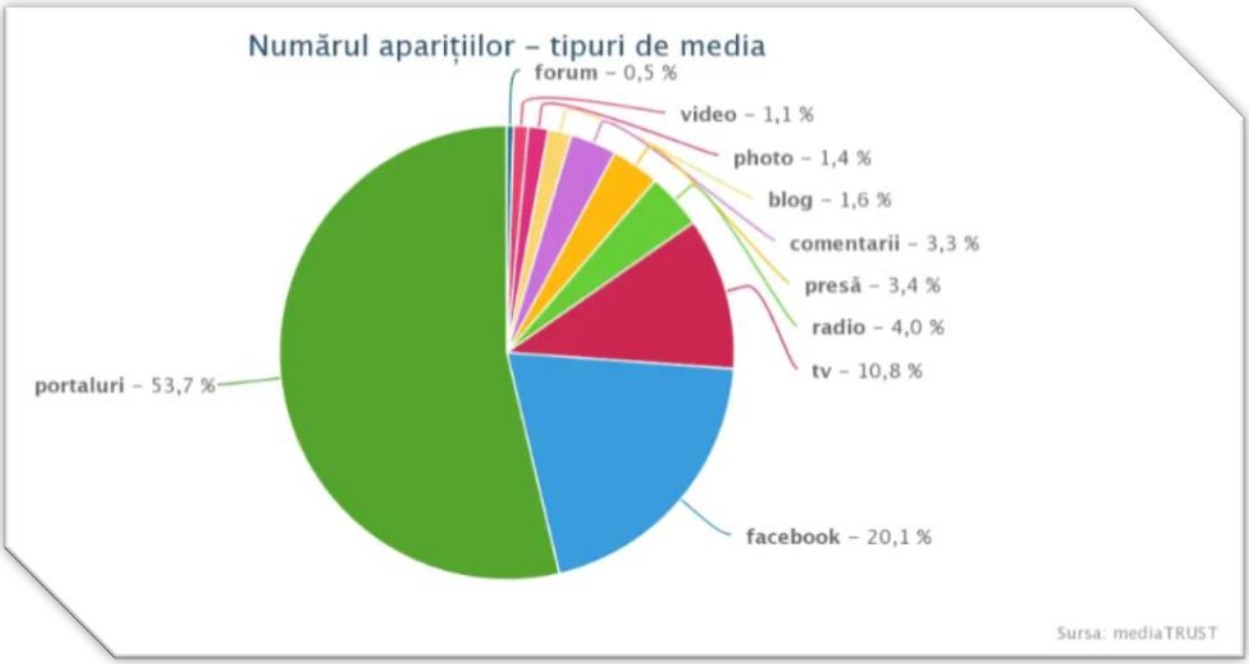
negative pe termen lung asupra victimelor. De asemenea, bullyingul poate afecta și performanța școlară și comportamentul elevilor, precum și relațiile dintre elevi și profesori.

„La nivel european, România se situează pe locul 3 în clasamentul celor 42 de țări în care a fost investigat fenomenul, potrivit unui raport al Organizației Mondiale a Sănătății (OMS).

În perioada 20 aprilie – 3 mai 2023, mediaTRUST a identificat peste 800 materiale în care este menționat fenomenul de bullying în școlile din România. Analiza are ca scop să ofere o perspectivă mai detaliată asupra asupra modului în care fenomenul de bullying este raportat și tratat în mass-media românească.

Din analiză reiese că bullyingul reprezintă o problemă gravă în școlile din România, cu o frecvență semnificativă în mediul online. În plus, majoritatea materialelor analizate prezintă cazuri de bullying fizic și verbal, dar și cazuri de cyberbullying. De asemenea, analiza a evidențiat că există o nevoie crescută de informare și educare a elevilor, părinților și cadrelor didactice în ceea ce privește prevenirea și gestionarea bullyingului.

”Violența în școli este în creștere”, arată rezultatele unei cercetări realizate de Fundația Terre des Hommes la finalul lui 2021 în mai multe școli din România, Republica Moldova și Ucraina. [11] Conform OMS: ”România, pe locul trei în clasamentul european, când este vorba de abuzul în școli”.

[11] Bullyingul în școlile din România. Cât de prezent este subiectul în presă? | PROMPT MEDIA data accesarii 28.08.2025-ora 22:12

În concluzie fenomenul de bullying este o problemă gravă în școlile din România și un subiect încă sensibil în media românească. Analiza realizată de mediaTRUST a evidențiat că există o nevoie crescută de informare și educare a elevilor, părinților și cadrelor didactice în ceea ce privește prevenirea și gestionarea bullying-ului. De asemenea, mass-media din România poate acorda mai multă atenție acestui subiect și poate ajuta la creșterea gradului de conștientizare a problemei și la încurajarea dezbaterii publice. Este important ca toți cei implicați să ia măsuri pentru a preveni și combate bullyingul, astfel încât elevii să se poată simți în siguranță și să poată beneficia de o educație de calitate.

WEBGRAFIE:

1. Report on Indicators of School Crime and Safety: 2022
2. Electronic Bullying: Online and by Text
3. Bullyingul în școlile din România. Cât de prezent este subiectul în presă? | PROMPT MEDIA
4. Bullying - Romania - locul 3, potrivit unui raport OMS - Clinica Hope

Rolul activităților de voluntariat în dezvoltarea elevilor

Prof. Corcodel Mariana
Liceul Tehnologic „ Clisura Dunării” Moldova Nouă, jud. Caraș-Severin

Participarea la activități de voluntariat are efecte pozitive asupră dezvoltării elevilor. Adolescenții care participă la activități de voluntariat au performanțe școlare mai bune, o mai bună dezvoltare socială și un sentiment mai dezvoltat în ceea ce privește implicarea în comunitatea din care fac parte. Este dovedit faptul că activitățile de voluntariat au un succes mai mare asupra elevilor, asigură creșterea performanțelor atât în plan academic cât și în plan personal, o dezvoltare mai bună a caracterului, abilități de conducere, etc. De exemplu, participarea la activități de volunariat este asociată cu un procent de 2% creșterea scorurilor la testele de matematică și științe (Lipscomb, 2007). În plus, studenții implicați în activități au o creștere cu 10% a așteptărilor lor de a obține o diplomă de facultate, comparativ cu neparticipanții (Lipscomb, 2007). Prin urmare, elevii ar trebui să fie încurajați să participe la astfel de activități de-a lungul anilor de școală.

Având în vedere efectele pozitive ale activităților extrașcolare, elevii Liceului Tehnologic
„ Clisura Dunării” au participat, în calitate de voluntari ai GEC Nera (Grupului Ecologic de colaborare Nera), la proiectul transfrontalier RORS 337 finanțat prin programul Interreg IPA Romania - Serbia “ pentru evaluarea și diseminarea impactului activităților miniere de exploatare a cuprului asupra calității apei din zona transfrontalieră”. Se știe că zona Moldova Nouă a fost o zonă importantă de exploatare a zăcămintelor de cupru. Rolul elevilor voluntari a fost monitorizarea poluării cu metale grele în rezervația Balta Nera-Dunăre din cadrul Parcul Natural Porțile de Fier.

Rezervația este inclusă în Parcul Natural Porțile de Fier ca zonă de protecție integrală și este o arie protejată de interes național ce corespunde categoriei a IV-a IUCN (rezervație naturală de tip mixt) situată pe teritoriul administrativ al comunei Socol.

Evenimentul a inclus o monitorizare a stării factorilor de mediu din rezervație, colectarea de ambalaje din plastic din golful Dunării și activități de promovarea a ecoturismului constând în realizarea unui concurs privind promovarea principalelor atracții turistice din zona rezervației și din Clisura de Sus a Dunării, cu participarea elevilor voluntari de la Liceul „ Clisura Dunării„ Moldova Nouă.

La eveniment au participat un număr de 15 elevi iar informațiile colectate de către aceștia în cadrul fișelor de monitorizare vor fi procesate de către GEC Nera în cadrul unui raport care va fi pus la dispoziția autorităților cu responsabilități directe în protecția și conservarea naturii în rezervația naturală Balta Nera – Dunăre.

Este important să dezvoltăm la elevi, prin activități practice, reflexe individuale pentru a contribui în fiecare moment la protecția naturii, la dezvoltarea conștiinței ecologice care contribuie la formarea unei culturi

ecologice a personalității umane. Astfel, elevii au realizat o monitorizare alternativă a stării factorilor de mediu bazată pe simțuri (văz, miros, simț tactil).

Elevii trebuie să înțeleagă că doar coexistența cu biosfera le va permite să se încadreze în ciclurile naturale și să înțeleagă legile universale ale lumii.

OPORTUNITĂȚILE VOLUNTARIATULUI ÎN EDUCAȚIE

Prof. Svetlana Ceapă
Școala Gimnazială „Miron Costin’’, Galați

Voluntariatul joacă un rol esențial în dezvoltarea personalității elevilor, oferindu-le oportunitatea de a-și descoperi noi abilități și de a-și consolida valorile morale. Implicarea în activități de voluntariat contribuie la formarea unor tineri responsabili, empatici și proactivi.

Premisele voluntariatului în educație se referă la condițiile, principiile și valorile fundamentale care stau la baza implicării voluntare a persoanelor în sprijinirea procesului de învățământ. Aceste premise sunt esențiale pentru a asigura eficiența și sustenabilitatea activităților de voluntariat în domeniul educațional.

Principii de bază ale voluntariatului în educație:

- **Altruismul și implicarea civică:** Voluntariatul este motivat de dorința de a contribui la binele comun, fără așteptări materiale. În educație, acest lucru se traduce prin dedicarea timpului și a energiei pentru a sprijini elevii, cadrele didactice sau instituțiile de învățământ.
- **Educația ca bun public:** Premisa fundamentală este că educația nu este doar o responsabilitate a statului, ci o cauză comună care necesită sprijinul întregii comunități. Voluntariatul contribuie la democratizarea accesului la educație de calitate.
- **Dezvoltarea personală și profesională:** Voluntariatul în educație nu este un proces unilateral. Pe lângă sprijinul oferit, voluntarii își dezvoltă propriile abilități (comunicare, leadership, empatie) și capătă experiență practică, ceea ce poate fi benefic pentru cariera lor.
- **Colaborarea și parteneriatul:** Eficiența voluntariatului în educație depinde de o bună colaborare între voluntari, elevi, părinți, profesori și administrația școlii. Este necesară crearea unui cadru de parteneriat în care rolurile și responsabilitățile fiecăruia sunt clar definite.
- **Respectul pentru diversitate și incluziune:** Voluntariatul în educație se bazează pe valorile de respect și egalitate. Voluntarii trebuie să lucreze cu elevi din medii socio-economice și culturale diverse, asigurând un mediu de învățământ incluziv și echitabil pentru toți.

Voluntariatul joacă un rol esențial în dezvoltarea personalității elevilor, oferindu-le oportunitatea de a-și descoperi noi abilități și de a-și consolida valorile morale.

Dintre **beneficiile voluntariatului** pentru elevi pot fi menționate**:**

a) **Dezvoltarea competențelor sociale și emoționale:**

- **Empatie și compasiune:** Prin interacțiunea directă cu persoane din medii diferite, voluntarii învață să înțeleagă și să se identifice cu nevoile și sentimentele celorlalți. Această experiență practică dezvoltă empatia și un simț al compasiunii, esențial pentru formarea unui caracter moral.
- **Comunicare și colaborare:** Lucrul în echipă alături de alți voluntari sau membri ai comunității îi obligă pe elevi să comunice eficient, să asculte activ și să rezolve conflicte. Aceste abilități de comunicare și colaborare sunt transferabile și extrem de valoroase în viața profesională și personală.
- **Creșterea încrederii în sine:** Odată ce văd impactul pozitiv pe care îl au acțiunile lor, elevii își construiesc un sentiment de valoare și eficiență personală. Faptul că pot contribui la o cauză mai mare le consolidează încrederea în propriile forțe și capacități.

b) **Formarea unui caracter responsabil și proactiv:**

- **Responsabilitate civică:** Voluntariatul îi învață pe elevi că au un rol activ în societate și că fiecare acțiune, oricât de mică, poate face o diferență. Această conștientizare stă la baza responsabilității civice și a implicării active în comunitate.
- **Gândire critică și soluționarea problemelor:** În timpul activităților de voluntariat, elevii se confruntă cu provocări reale, de la planificarea unui eveniment, până la gestionarea resurselor. Ei sunt încurajați să gândească creativ și să găsească soluții practice pentru a depăși obstacolele, dezvoltând astfel abilități de gândire critică și de rezolvare a problemelor.
- **Dezvoltarea disciplinei și a eticii muncii:** Voluntariatul necesită dedicare, punctualitate și un angajament pe termen lung. Aceste cerințe ajută la dezvoltarea disciplinei și a unei etici a muncii solide, care îi pregătește pe elevi pentru responsabilitățile de adult.

Condiții necesare pentru succesul voluntariatului:

- **Cadru legal și instituțional:** Existența unor legi și politici care să încurajeze și să reglementeze activitățile de voluntariat este crucială. Școlile trebuie să aibă proceduri clare pentru recrutarea, formarea și integrarea voluntarilor.
- **Recrutare și formare adecvată:** Voluntarii trebuie selectați pe baza unor criterii specifice și să primească o pregătire relevantă pentru a putea sprijini eficient procesul educațional.

- **Definirea clară a rolurilor:** Este esențial ca rolul voluntarilor să fie bine delimitat, pentru a evita suprapunerile de sarcini cu personalul didactic și pentru a asigura un climat de încredere.
- **Recunoașterea și aprecierea eforturilor:** Recunoașterea publică a contribuției voluntarilor, chiar și prin gesturi simbolice, încurajează menținerea angajamentului pe termen lung.

Voluntariatul este o cale excelentă prin care elevii își pot dezvolta abilitățile, își pot descoperi pasiunile și își pot crea amintiri de neuitat. Implicarea activă în astfel de proiecte construiește nu doar un CV impresionant, ci și o fundație solidă pentru o carieră de succes și pentru o viață împlinită. Indiferent de domeniul ales, voluntariatul rămâne o oportunitate unică de a face bine și de a deveni mai bun.

Prin urmare, voluntariatul în educație reprezintă o expresie a solidarității comunitare și a convingerii că fiecare persoană poate aduce o contribuție valoroasă la formarea viitoarelor generații.

În esență, voluntariatul este un instrument pedagogic puternic care modelează personalitatea elevilor, transformându-i din simpli spectatori în cetățeni activi și responsabili.

Bibliografie:

1. Chendea, C., Nițu, D., *Ghidul voluntarului*, Editura Risoprint, București, 2016;
2. Florea, A., *Procesul instructiv-educativ în școala modernă*, Editura Arves, Craiova, 2015;
3. Simon, M., *Voluntariatul în domeniul social*, Editura Institutul European, Colecţia Academica, Iaşi, 2017;
4. Stănculescu, E., *Psihologia educației. De la teorie la practică*, Editura Universitară, București, 2013;
5. Velea, L.S., Toderaş, N., Ionescu, M., „*Participarea elevilor în şcoală şi în comunitate. Ghid pentru profesori şi elevi”,* TEHNE Centrul pentru Inovare şi dezvoltare în educaţie, Editura Agata, Botoşani, 2006.

„INIMI MICI, GESTURI MARI” - VOLUNTARIAT ȘI INCLUZIUNE LA NIVEL PREȘCOLAR

Prof. ed. timpurie BORTAȘ GEORGETA
Șc.Gimnazială „AL. I. CUZA”, Roman, Neamț

Voluntariatul reprezintă o formă de implicare activă și conștientă în sprijinul celorlalți și al comunității, fără a aștepta o recompensă materială. În educația timpurie, voluntariatul se manifestă prin gesturi simple de bunătate și prin activități menite să dezvolte empatia și spiritul de cooperare la copii. La nivel preșcolar, voluntariatul nu presupune acțiuni complexe, ci experiențe adaptate vârstei, care îi ajută pe cei mici să înțeleagă importanța sprijinului reciproc și a incluziunii**.**

Incluziunea, pe de altă parte, are ca obiectiv principal asigurarea unor condiții de învățare și dezvoltare pentru toți copiii, indiferent de particularitățile lor individuale (etnie, religie, statut socio-economic sau cerințe educative speciale). Îmbinarea celor două dimensiuni – voluntariat și incluziune – oferă copiilor experiențe educative valoroase și contribuie la formarea unor viitori adulți responsabili și toleranți.

- **Obiectivele educaționale urmărite:**
  - Dezvoltarea comportamentelor prosociale: ajutor reciproc, împărțirea resurselor, respectul față de ceilalți.
  - Formarea deprinderilor de colaborare și lucru în echipă.
  - Sensibilizarea copiilor față de nevoile altor persoane și înțelegerea valorii diversității.
  - Implicarea familiilor și a comunității în activități educative comune.

- **Rolul voluntariatului și incluziunii la nivel preșcolar**

În grădiniță, voluntariatul este adaptat vârstei și presupune implicarea copiilor în activități cu impact social și emoțional. Prin aceste experiențe, cei mici descoperă ce înseamnă solidaritatea și prietenia, dar și faptul că fiecare copil, indiferent de particularitățile sale, are valoare și merită respect.

Cadrele didactice au un rol esențial, pentru că oferă modele de comportamente prosociale și creează contexte de învățare în care toți copiii se simt incluși și valorizați.

- **Exemple de activități la nivel preșcolar**

„Cutia faptelor bune”

Copiii aduc de acasă jucării sau cărți pe care le dăruiesc altor copii mai puțin norocoși. Educatoarea discută cu grupa despre importanța generozității și a împărțirii.

„Prietenie fără bariere”

Organizarea unei întâlniri între copiii din grădiniță și copii cu cerințe educative speciale. Activitatea poate include jocuri comune, desen pe asfalt sau cântat împreună. Scopul este ca cei mici să înțeleagă și să accepte diversitatea.

„Mâini harnice pentru natură”

Copiii participă la plantarea de flori sau copăcei în curtea grădiniței, iar ulterior îngrijesc plantele. Acțiunea dezvoltă responsabilitatea și spiritul comunitar.

„Cadouri din suflet”

Confecționarea de felicitări, desene sau obiecte decorative, care sunt apoi dăruite persoanelor vârstnice dintr-un azil sau copiilor internați în spital. Astfel, cei mici învață să ofere bucurie celor aflați în dificultate.

„Ziua incluziunii”

Activitate tematică în care copiii ascultă povești despre prietenie, acceptare și ajutor reciproc, apoi realizează împreună un colaj cu mesaje pozitive: „Toți suntem prieteni”, „Împreună suntem mai puternici”.

- **Implicarea familiei și a comunității**

Pentru ca voluntariatul și incluziunea să aibă impact real, este importantă colaborarea cu părinții și comunitatea. Familiile pot contribui prin participarea la campanii caritabile organizate de grădiniță, iar comunitatea (primăria, ONG-urile, bibliotecile, centrele sociale) poate sprijini derularea proiectelor.

Voluntariatul și incluziunea, adaptate la nivel preșcolar, contribuie la formarea unor valori fundamentale: empatia, respectul, solidaritatea și responsabilitatea. Prin activități simple, dar cu puternică valoare educativă, copiii descoperă că fiecare gest de ajutor contează și că fiecare persoană merită să fie respectată și acceptată.

Astfel, grădinița devine un spațiu în care se cultivă „inimi deschise” și „mâini întinse”, pregătind viitori cetățeni implicați într-o lume mai bună și mai incluzivă.

Bibliografie

1. Cucoș, C. (2009). Pedagogie. Iași: Editura Polirom.
2. Cerghit, I. (2006). Metode de învățământ. București: Editura Didactică și Pedagogică.
3. Jigău, M. (coord.). (2007). Incluziunea socială și educațională a copiilor. București: Institutul de Științe ale Educației.
4. UNICEF România (2020). Educația incluzivă – Ghid pentru cadrele didactice. București.
5. ANPCDEFP (2021). Voluntariat și educație nonformală. București.

Impreuna pentru o lume mai buna

Bârzu Giorgiana Iulia-
Liceul Teoretic “Spiru Haret” Moinești

Societatea în care trăim este alcătuită din oameni diferiți, fiecare cu poveștile, greutățile și bucuriile sale. Uneori, aceste diferențe pot duce la distanțe între noi: unii copii nu au aceleași șanse la educație, unele persoane trăiesc în izolare, iar altele se confruntă cu prejudecăți sau lipsuri materiale. În acest context, **incluziunea socială** devine nu doar un concept, ci o nevoie reală: aceea de a construi o comunitate în care nimeni nu este lăsat în urmă.

Școala, ca spațiu unde elevii își formează nu doar cunoștințele, ci și caracterul, are un rol uriaș în acest proces. Profesorii și elevii, împreună, pot crea punți de solidaritate și pot transmite valorile respectului și ale empatiei. Una dintre cele mai frumoase și eficiente modalități prin care aceste valori prind viață este **implicarea în acțiuni de voluntariat**. Voluntariatul îi învață pe elevi să dăruiască, să se apropie de ceilalți, să înțeleagă realități pe care altfel nu le-ar cunoaște și, mai ales, să devină parte activă a schimbării.

Voluntariatul – o lecție de generozitate și curaj

Voluntariatul este o activitate desfășurată din proprie inițiativă, cu dorința de a aduce un bine altora, fără a aștepta o recompensă materială. Ceea ce se primește în schimb este însă mult mai valoros: recunoștința, zâmbetul și satisfacția de a fi fost de folos.

Pentru elevi, voluntariatul este o adevărată școală a vieții. În cadrul lui, ei descoperă:

- că un gest mic poate avea un impact uriaș;
- că timpul petrecut pentru ceilalți este, de fapt, timp câștigat pentru propria dezvoltare;
- că empatia și solidaritatea se învață prin practică, nu doar prin teorie.

Astfel, tinerii devin mai atenți la nevoile celor din jur, mai responsabili și mai deschiși la diversitate.

Cum ajută voluntariatul la construirea unei comunități incluzive

Incluziunea socială presupune participarea activă a tuturor oamenilor la viața comunității, indiferent de vârstă, etnie, condiție materială sau stare de sănătate. Voluntariatul este o cale prin care această participare devine posibilă și vizibilă.

Atunci când elevii:

- strâng rechizite pentru colegii care nu își permit,
- citesc povești copiilor dintr-un centru de plasament,

- vizitează persoane vârstnice singure,
- sau organizează campanii de informare pentru respectul diversității,

ei transmit un mesaj clar: *„Ești important. Faci parte din comunitatea noastră. Nu ești singur.”*

Astfel, voluntariatul nu doar ajută persoanele vulnerabile, ci îi și învață pe tineri că diferențele dintre noi nu sunt bariere, ci oportunități de a ne îmbogăți unii pe alții.

Fapte mici, rezultate mari – idei de implicare

Voluntariatul poate lua multe forme, toate cu impact pozitiv:

- **Campanii umanitare** – colecte de haine, alimente, jucării sau rechizite pentru familiile aflate în dificultate;
- **Activități intergeneraționale** – vizite la centre de bătrâni, organizarea de spectacole sau ateliere artistice pentru a aduce bucurie persoanelor în vârstă;
- **Tutoriat între colegi** – elevii mai mari îi sprijină pe cei mai mici la teme, la învățarea limbilor străine sau la folosirea noilor tehnologii;
- **Acțiuni pentru mediu** – plantarea de copaci, ecologizarea parcurilor și spațiilor verzi, campanii de reducere a consumului de plastic;
- **Proiecte de sensibilizare** – realizarea de afișe, prezentări sau evenimente pentru combaterea discriminării și promovarea toleranței.

Aceste activități nu cer resurse materiale uriașe, ci doar dorința de a contribui. Și, pas cu pas, ele schimbă comunitatea și o fac mai unită.

Ce câștigăm din voluntariat: comunitatea și tinerii la un loc

Voluntariatul aduce beneficii duble:

- **Pentru comunitate:** sprijin concret, resurse suplimentare, speranță și sentimentul că oamenilor le pasă unii de ceilalți.
- **Pentru elevi:** dezvoltarea abilităților de comunicare, spirit de echipă, încredere în sine, capacitatea de a organiza proiecte și, cel mai important, bucuria de a fi utili.

Un elev care participă la acțiuni de voluntariat devine un tânăr care înțelege valoarea solidarității și care este pregătit să fie un cetățean responsabil.

Școala – motorul implicării și al solidarității

Pentru ca voluntariatul să devină parte firească din educația elevilor, școala are un rol esențial. Profesorii pot:

- să organizeze proiecte de voluntariat la nivel de clasă sau școală;

- să colaboreze cu ONG-uri și instituții locale;
- să încurajeze elevii să își împărtășească experiențele pozitive;
- să integreze rezultatele voluntariatului în activitățile educative.

Astfel, voluntariatul nu mai este o activitate ocazională, ci un mod constant de a forma tineri implicați și generoși.

Incluziunea socială începe cu inima fiecăruia dintre noi. Ea nu se construiește doar prin mari proiecte, ci și prin gesturi mici, repetate, făcute cu sinceritate. Elevii care aleg să fie voluntari descoperă puterea solidarității și învață că schimbarea începe de la ei.

Voluntariatul înseamnă să oferi o parte din timpul și energia ta pentru a aduce zâmbete, pentru a șterge lacrimi, pentru a arăta că îți pasă. În același timp, înseamnă să primești înapoi o comoară de experiențe, prietenii și amintiri care îți vor modela viitorul.

Școala și profesorii au datoria de a susține și valorifica aceste experiențe, pentru că ele transformă elevii în cetățeni activi, empatici și responsabili. Iar o societate în care tinerii aleg să ajute, să dăruiască și să includă este o societate mai puternică, mai dreaptă și mai frumoasă.

În final, voluntariatul ne arată tuturor că **împreună putem construi o lume unde fiecare își găsește locul și fiecare se simte acasă**.

PRIETENIA SE ÎNVAȚĂ DE MICI – VOLUNTARIAT PENTRU INCLUZIUNE ÎN GRĂDINIȚĂ

Autor: Prof. Rusu Ioana/ Prof. Bud Daniela
Grădinița cu Program Prelungit nr. 3 Carei

Copilăria este perioada în care se pun bazele caracterului și ale valorilor care îi vor însoți pe copii toată viața. Grădinița devine astfel un spațiu al prieteniei, al jocului și al descoperirii, dar și locul unde cei mici învață ce înseamnă ocial ve , solidaritatea și bucuria de a fi împreună.
Prin activitățile de voluntariat și incluziune ocial, copiii sunt îndrumați să fie empatici, să își ajute colegii și să descopere frumusețea diversității. Încă de la această vârstă fragedă, gesturile mici au un impact mare și cultivă în suflete semințele unei lumi mai bune.

„Educația este cea mai puternică armă pe care o putem folosi pentru a schimba lumea.” – Nelson Mandela

Scop

Promovarea incluziunii sociale prin activități de voluntariat adaptate vârstei preșcolare, care dezvoltă empatia, responsabilitatea și cooperarea între copii.

Obiective

1. Dezvoltarea abilităților de comunicare și colaborare la copiii de vârstă preșcolară.
2. Cultivarea respectului față de diversitate și a spiritului de solidaritate.
3. Formarea comportamentelor prosociale prin implicarea în activități de voluntariat.
4. Implicarea familiei și a comunității locale în acțiuni educative și caritabile.
5. Crearea unui mediu incluziv în grădiniță, în care fiecare copil se simte acceptat și valorizat.

Introducere

Educația timpurie joacă un rol ocial ve în formarea personalității copilului. În grădiniță se pun bazele dezvoltării socio-emoționale, iar valori precum empatia, prietenia și ocial ve față de ceilalți sunt cultivate prin activități ludice și experiențe de grup.
Voluntariatul, chiar și la nivel preșcolar, poate fi introdus sub formă de jocuri și activități simple, prin care copiii învață să dăruiască, să împartă și să ajute. O lume incluzivă începe prin educația celor mai mici membri ai comunității noastre.

De ce este important voluntariatul la vârsta preșcolară?

1. Dezvoltarea empatiei – copiii descoperă că și ceilalți au nevoi și că ajutorul lor contează.
2. Formarea spiritului civic – voluntariatul, chiar ocial v, îi face să înțeleagă că fac parte dintr-o comunitate.
3. Construirea relațiilor sănătoase – lucrând împreună, copiii învață să împartă și să colaboreze.
4. Respectul pentru diversitate – prin activități ocial ve, preșcolarii înțeleg că fiecare copil are dreptul să fie acceptat și iubit, ocial ve de diferențe.
5. Responsabilizarea timpurie – sarcinile mici (a dona o jucărie, a ajuta un coleg) creează ocial ve de utilitate și încredere în sine.

Activități educaționale cu valoare de voluntariat în grădiniță

1.„Jucăria prieteniei” – copiii aduc de acasă o jucărie pe care o donează unui coleg sau unui copil dintr-un centru social sau în centrul pentru copii cu dizabilități cu care suntem parteneri.

2. „Biblioteca prieteniei” – se organizează un oci al lecturii unde fiecare copil ocial o carte sau o revistă. Cărțile sunt puse la dispoziția tuturor și unele sunt aduse pentru a fi donate copiilor din zone defavorizate.

3. „Ziua faptelor bune” – misiuni simple: aranjează jucăriile, pun masa, strâng materialele de lucru sau ajută un coleg mai mic.

4. „Împărțim bucurii” – realizarea de felicitări, colaje sau desene pentru vârstnici sau copii bolnavi.

5. „Cercul prieteniei” – fiecare copil spune un lucru bun despre colegul său, întărind relațiile ocial v.

6. „Cutia Bunătății”

În grupa noastră, s-a organizat activitatea „Cutia Bunătății”. Copiii, împreună cu părinții, au adus alimente neperisabile și jucării pentru o familie aflată în dificultate. Activitatea a fost prezentată ca o „misiune de supereroi ai bunătății”. Rezultatul: copiii au fost extrem de încântați să devină „eroi” pentru cineva, iar părinții au apreciat că cei mici au înțeles valoarea ajutorului oferit.

.„Cercul prieteniei” – fiecare copil spune un lucru bun despre colegul său, întărind relațiile ocial v.

Scop

Dezvoltarea empatiei, încrederii de sine și a spiritului de cooperare prin activități ludice și de exprimare pozitivă în grup. Copiii învață să fie prieteni, să se ajute reciproc și să aprecieze calitățile colegilor.

Obiective

- Să învețe să colaboreze și să respecte regulile grupului.
- Să manifeste ocial de prietenie, sprijin și empatie față de colegi.
- Să exprime gânduri ocial v despre colegi și să primească apreciere.
- Să experimenteze bucuria apartenenței la un grup unit.
- Să consolideze relațiile ocial v și să promoveze ocial ve reciproc.

Desfășurare – Elemente de joc

Partea 1: Cercul prieteniei

1. Copiii se așază în cerc, ținându-se de mână.
2. Educatoarea explică simbolistica cercului: unitate, prietenie și incluziune – nimeni nu este lăsat pe dinafară.

   Cercul simbolizează **unitatea și prietenia**: fiecare copil are un loc important, iar nimeni nu este lăsat pe dinafară. Este un spațiu sigur, în care ne putem juca împreună și ne putem sprijini unii pe alții.
3. Se cântă/recită împreună versurile:

   „Mână-n mână, cerc rotund,

   Ne jucăm și râdem mult.

   Ha ha ha – Ha ha ha,

   Cine-I trist, îl ajutăm,

   Cu iubire îl îmbrățișăm.

   Prieteni în cerc noi cântăm!”
4. La fiecare vers, copiii fac mișcări simple:
   - „Mână-n mână, cerc rotund” → se prind strâns de mână și se rotesc încet;
   - „Ne jucăm și râdem mult” → râd zgomotos împreună;
   - „Cine-I trist, noi îl ajutăm” → ridică mâna dreaptă ca gest de sprijin;
   - „Cu iubire îl îmbrățișăm” → mimează o îmbrățișare;
   - „Prieteni în cerc noi cântăm” → ridică mâinile și ocial „Prietenie!”.

Partea 2: Jocul de rol „Spune un lucru bun despre colegul tău”

1. După încălzirea prin Cercul prieteniei, copiii rămân în cerc.
2. Fiecare copil, pe rând, spune **un lucru bun** despre colegul aflat în dreapta sa.

   Exemple: „Îmi place că Maria împarte jucăriile.”

3. Copilul care primește aprecierea ține în mână un **„microfon imaginar”** sau o **mingiuță colorată** pe care o pasează mai departe.
4. Activitatea ocial v până când fiecare copil a spus și a primit cel puțin o apreciere.
5. Educatoarea încheie discuția cu întrebări: „Cum te-ai simțit când ai primit cuvinte frumoase?” „Cum te simți când ajuți un coleg?”
6. Desfășurăm jocul de mai multe ori și îl jucăm și atunci când facem activități de vizită la centrul pentru copii cu dizabilități cu care suntem parteneri.

Concluzie

Activitatea combinată întărește încrederea de sine, dezvoltă capacitatea de exprimare pozitivă și empatia, consolidează relațiile de prietenie și promovează ocial ve reciproc în grupul de grădiniță. Prin joc și versuri, copiii învață că împreună sunt mai puternici și mai fericiți.

Concluzii

Voluntariatul în grădiniță înseamnă, în primul rând, educație prin ocial simple și jocuri cu valoare morală. Preșcolarii învață să fie generoși, empatici și solidari, descoperind bucuria de a dărui.

Astfel, încă din copilărie, punem bazele unei societăți ocial ve, în care fiecare persoană are locul său. Prin implicarea educatoarelor, a părinților și a comunității, voluntariatul devine un instrument de formare a viitorilor cetățeni activi și responsabili.

Incluziune ocial în grupa mare și clasa pregătitoare

Autor: Sajtos Amelia
Grădinița cu Program Prelungit Nr. 3 Carei

Incluziunea socială reprezintă procesul prin care fiecare copil, indiferent de abilități, origini sau nevoi speciale, se simte acceptat și valorizat în colectivitate. În perioada preșcolară și la începutul învățământului primar, dezvoltarea competențelor sociale este esențială pentru formarea unei atitudini pozitive față de diversitate și colaborare.Prin activitățile propuse, ne propunem să stimulăm empatia, cooperarea și respectul reciproc, încurajând copiii să devină participanți activi în comunitatea lor educațională.

Incluziunea socială încă de la vârste mici ajută copiii să dezvolte empatie, toleranță și abilități de cooperare, competențe esențiale pentru succesul lor școlar și personal. Studiile arată că activitățile de grup și jocurile cooperative reduc bullying-ul și cresc sentimentul de apartenență. Integrarea elevilor cu nevoi speciale și promovarea diversității în clasele pregătitoare și grupe mari creează un mediu sigur și stimulativ pentru toți copiii.

„Diversitatea este faptul. Incluziunea este alegerea.” – Claudia Brind-Woody

Obiective

1. Dezvoltarea abilităților de comunicare și cooperare între copii.
2. Creșterea gradului de empatie față de colegi cu nevoi diferite.
3. Promovarea valorilor de respect, prietenie și solidaritate.
4. Integrarea copiilor cu dificultăți de învățare sau cu cerințe educaționale speciale în activitățile de grup.

Exemple de activitățiâ

Activitate de cunoaștere – „Prietenii în cerc”
Materiale: cerc desenat pe covor sau pe tablă, biletele colorate.
Descriere:
- Copiii stau în cerc și primesc câte un bilețel colorat cu o provocare pozitivă
Exemple pentru biletele:

- ✓ „Spune un lucru frumos despre colegul din dreapta ta.”
- ✓ „Zâmbește unui coleg și spune-i că ești fericit/ă să fii prieten cu el.”
- ✓ „Spune ce activitate îți place să faci cu colegul din fața ta.”
- ✓ „Mulțumește unui coleg pentru ceva ce a făcut azi.”
- ✓ „Descrie un lucru amuzant pe care l-ai făcut cu colegul de lângă tine.”
- ✓ „Împărtășește o calitate pe care o admiri la colegul tău.”

- ✓ „Spune un cuvânt frumos care descrie colegul din stânga ta.”
- ✓ „Împarte cu grupul ceva ce te face fericit azi.”
- ✓ „Spune cum poți ajuta un coleg care are nevoie de sprijin.”
- ✓ „Gândește-te la ceva frumos pe care colegul tău l-a făcut pentru tine și spune-i.”
- ✓ „Spune ce îți place la jocul vostru preferat împreună.”
- ✓ „Invită un coleg să joace un joc împreună și spune de ce îți place să colaborați.”
- ✓ „Descrie un moment în care un coleg te-a ajutat și cum te-ai simțit.”
- ✓ „Spune un lucru pozitiv despre modul în care colegul tău se descurcă la activități.”
- ✓ „Spune un lucru frumos despre colegul tău.”
- ✓ „Mulțumește unui coleg pentru ceva ce a făcut azi.”
- ✓ „Spune ce îți place să faci împreună cu colegul din stânga ta.”
- ✓ „Descrie o calitate pe care o admiri la colegul tău.”
- ✓ „Împărtășește un moment amuzant sau frumos din timpul jocului cu un coleg.”
- ✓ „Invită un coleg să facă ceva împreună și spune de ce îți place să colaborați.”

- Fiecare copil spune ceea ce este scris pe bilețel, iar colegii încurajează și aplaudă răspunsul.
Dupa fiecare 5 raspunsuri se joacă un joc
Mingea prieteniei

- Copiii stau în cerc și își aruncă o minge.
- Cine prinde mingea spune numele unui coleg și un lucru frumos despre el.

Dansul culorilor

- Puneți muzică și puneți pe covor sau pe podea foi colorate.
- Copiii dansează și, când muzica se oprește, fiecare trebuie să atingă o foaie și să spună ceva pozitiv despre un coleg.

Ștafeta zâmbetelor

- Copiii fac un mic traseu sau un joc de ștafetă.
- La fiecare punct, trebuie să spună un compliment sau un lucru frumos despre un coleg.

Ghici cui îi zâmbesc

- Un copil face un gest sau o expresie veselă, iar ceilalți trebuie să ghicească cine este colegul căruia îi transmite acel zâmbet sau gest.

- Activitatea se finalizează printr-o discuție despre importanța aprecierei și respectului în grup.
„Ce v-a plăcut la această activitate?”
Copiii pot răspunde cu exemple despre cum s-au simțit când au primit sau au spus lucruri frumoase despre colegi.
Explică copiilor că a spune un lucru frumos despre cineva ajută la crearea unui grup prietenos și sigur.

„Când îi spui cuiva că îți place să te joci cu el, îl faci să se simtă fericit și important.”
Importanța respectului:
„Cum ne simțim când colegii ne respectă?”
„Ce putem face ca toți colegii să se simtă bine în grup?”
Încurajez copiii să dea exemple de comportamente respectuoase și prietenoase.
Concluzie pozitivă:
Încheie activitatea cu o afirmație generală:
„Fiecare dintre noi este important. Când ne respectăm și ne apreciem, grupul nostru devine mai fericit și mai frumos!”
Joc de cooperare – „Construiți împreună”
Materiale: cuburi, Lego sau piese de construcție.
Descriere:
- Copiii formează echipe mixte și primesc sarcina de a construi o structură împreună, respectând ideile tuturor.
- Se urmărește colaborarea, ascultarea colegilor și luarea deciziilor împreună.
- La final, fiecare grup prezintă creația, subliniind contribuția fiecărui copil.
Povestire și discuție – „Prieteni diferiți, dar egali”
Materiale: carte sau poveste scurtă despre diversitate și prietenie.
Descriere:
- Educatorul citește povestea și apoi conduce o discuție ghidată despre personaje și modul în care acestea și-au ajutat colegii, indiferent de diferențe.
- Copiii sunt încurajați să împărtășească experiențe similare din viața lor
Evaluare
- Observarea comportamentului copiilor în timpul activităților: implicare, cooperare, empatie.
- Reflecție verbală: fiecare copil spune ce a învățat despre prietenie și respect.
- Realizarea unui „panou al prieteniei” unde fiecare copil lipește un simbol care reprezintă contribuția sa la grup.
Concluzii
Activitățile propuse contribuie la integrarea copiilor într-un mediu incluziv, dezvoltând competențele socio-emoționale esențiale pentru formarea unor relații pozitive și durabile. Prin joc și colaborare, copiii învață să aprecieze diversitatea și să devină cetățeni activi și responsabili, chiar de la vârste fragede.

Provocări și oportunități în predarea limbii franceze folosind inteligența artificială

Mihai Alina-Angelica,
Școala Gimanzială ”Traian Dârjan”, Cluj-Napoca

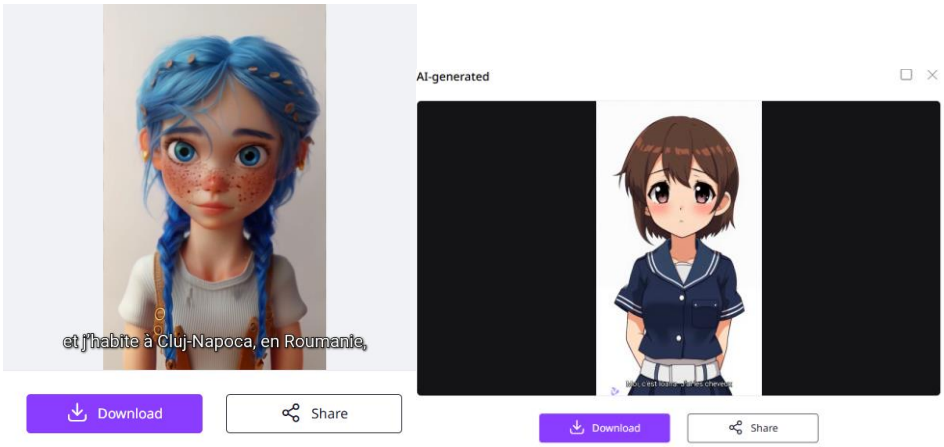
În ultimii ani, inteligența artificială a pătruns tot mai mult în domeniul educației, oferind profesorilor și elevilor resurse care, până nu demult, păreau de domeniul științifico-fantastic. Predarea limbii franceze, asemenea altor limbi străine, este profund influențată de aceste tehnologii moderne. Pe de o parte, se deschid oportunități extraordinare, pe de altă parte apar provocări ce nu pot fi ignorate.

Un prim avantaj al utilizării inteligenței artificiale constă în accesul rapid la resurse autentice. Platformele pot genera exerciții adaptate nivelului elevilor, pot traduce și explica texte, dar și oferi materiale audio și video cu pronunție nativă, astfel încât elevii să exerseze în ritmul propriu, iar profesorii să selecteze conținut personalizat. De asemenea, AI aduce beneficii importante pentru personalizarea învățării: algoritmii pot urmări progresul fiecărui elev și pot propune sarcini adecvate, evitând atât plictiseala, cât și suprasolicitarea. În plus, aplicațiile interactive, care includ feedback imediat, elemente de joc și recompense, stimulează motivația și pot fi un real sprijin pentru copiii care au dificultăți de concentrare. Nu trebuie uitat nici ajutorul oferit profesorului, căruia i se reduce considerabil timpul petrecut pentru elaborarea testelor și fișelor de lucru, lăsându-i mai multă libertate pentru partea creativă și relațională a predării.

Totuși, aceste oportunități vin la pachet cu provocări. Un risc evident este superficializarea învățării, atunci când elevii aleg să folosească inteligența artificială pentru a-și face temele sau pentru a traduce automat, fără a reflecta asupra procesului. De asemenea, calitatea conținutului generat nu este întotdeauna garantată: unele explicații pot fi inexacte sau prea complicate pentru nivelul elevilor, ceea ce face ca profesorul să rămână un filtru indispensabil. O altă problemă o reprezintă diminuarea contactului uman. Învățarea unei limbi străine nu înseamnă doar acumulare de vocabular și gramatică, ci și comunicare autentică, empatie și trăire emoțională – aspecte care nu pot fi înlocuite de algoritmi. În fine, există și dificultăți etice și de acces: nu toți elevii dispun de aceeași tehnologie, iar dependența excesivă de instrumente digitale ridică semne de întrebare legate de confidențialitatea datelor și de echitatea educațională.

De aceea, profesorii care predau franceza trebuie să găsească un echilibru între integrarea tehnologiilor moderne și sarcinile de învățare bazate pe experiența reală a elevului. O soluție eficientă este construirea

unor teme care să nu poată fi rezolvate exclusiv cu ajutorul inteligenței artificiale, ci să implice aport personal, creativitate și interacțiune cu mediul înconjurător. Astfel, elevii pot fi încurajați să scrie un mic jurnal despre activitățile lor zilnice și să-l însoțească de un desen făcut de mână, să realizeze o bandă desenată cu un dialog simplu sau să confecționeze un afiș cu regulile clasei scris de ei. Alteori, pot fi provocați să înregistreze un mesaj audio în care descriu ce au mâncat la micul dejun, să joace un joc online simplu în franceză și să noteze noile cuvinte învățate sau să roage un membru al familiei să repete câteva cuvinte după ei și să descrie reacția acestuia. Tot în această direcție se înscriu și sarcinile legate de viața lor reală: descrierea unui coleg, prezentarea străzii pe care merg zilnic spre școală sau inventarierea obiectelor din frigider. Platforma pe care elevii mei o utilizeaz[cel mai des este vidnoz.com, unde au posibilitatea de a crea avataruri sau prezentări video contruite de AI pe baza informațiilor oferite de ei. Lucrările pot fi descărcate și stocate în portofoliul digital al elevului.

Integrarea inteligenței artificiale în educație presupune, însă, și o provocare legată de formarea profesorilor. Chiar dacă instrumentele digitale devin din ce în ce mai accesibile, mulți dascăli nu se simt pregătiți să le utilizeze eficient sau nu au încă încredere în ele. Predarea limbii franceze cu ajutorul AI cere competențe noi, de la selectarea resurselor adecvate până la evaluarea critică a calității lor.

Profesorii au nevoie de programe de formare continuă care să le ofere atât abilități tehnice, cât și repere pedagogice clare. Este esențial ca aceștia să învețe să combine inteligența artificială cu metodele tradiționale, pentru a menține echilibrul între inovație și dimensiunea umană a predării. Sprijinul instituțional, prin ateliere, cursuri și comunități de practică, poate contribui decisiv la creșterea încrederii în folosirea AI.

În plus, formarea profesorilor nu trebuie privită doar ca o necesitate tehnică, ci și ca o oportunitate de dezvoltare profesională. Contactul cu aceste instrumente stimulează reflecția asupra propriei practici și deschide noi perspective de predare. Profesorii de limba franceză pot deveni astfel nu doar utilizatori de tehnologie, ci și creatori de conținut adaptat specificului clasei lor.

O altă dimensiune importantă este rolul AI în evaluare. Tehnologia permite testarea automată, corectarea imediată și furnizarea de feedback instantaneu, ceea ce poate fi extrem de motivant pentru elevi. Un exercițiu corectat pe loc îi ajută să-și înțeleagă greșelile și să învețe mai repede.

Totuși, evaluarea automatizată ridică probleme serioase. Algoritmii nu pot surprinde subtilitățile limbajului, creativitatea sau aspectele emoționale ale unei producții scrise sau orale. Există riscul ca elevii să fie apreciați doar după criterii formale, pierzându-se esența comunicării. Profesorul rămâne, prin urmare, indispensabil în interpretarea rezultatelor și în oferirea unui feedback nuanțat.

Mai mult, evaluarea prin AI trebuie privită ca un sprijin, nu ca un substitut al actului didactic. Ea poate economisi timp și poate oferi date utile despre progres, dar responsabilitatea deciziei finale și a orientării elevului aparține în continuare profesorului, care cunoaște contextul și particularitățile fiecărui copil.

Un aspect esențial în predarea limbilor străine este dezvoltarea competențelor de comunicare. AI este foarte eficientă în predarea vocabularului sau a gramaticii, dar mai puțin în cultivarea spontaneității conversației. Comunicarea reală implică reacții imprevizibile, emoții și empatie, lucruri greu de simulat.

De aceea, profesorii trebuie să creeze situații de dialog autentic în clasă. Rolul AI poate fi acela de a pregăti terenul, prin exerciții individuale și simulări, dar interacțiunea directă între elevi și cu profesorul rămâne insubstituibilă. O discuție între colegi, o scenetă sau un joc de rol dezvoltă nu doar competențe lingvistice, ci și relaționale.

În plus, comunicarea autentică ajută elevii să depășească frica de a greși și să înțeleagă că limbajul este viu și imperfect. Inteligența artificială poate corecta, dar nu poate reproduce emoția unei conversații reale, iar acest lucru trebuie să fie mereu în centrul predării limbii franceze.

Un alt element adesea trecut cu vederea este dimensiunea culturală. Predarea unei limbi străine nu se reduce la gramatică și vocabular, ci presupune înțelegerea culturii care o însoțește. Tradițiile, expresiile idiomatice, modul de gândire și valorile comunității francofone sunt aspecte esențiale pentru formarea unei competențe interculturale.

AI poate furniza informații despre cultura franceză sau francofonă, dar nu poate transmite experiența autentică a contactului cu aceasta. Profesorul rămâne cel care poate povesti din experiență, poate aduce materiale autentice, filme, cântece sau poate organiza activități de comunicare cu vorbitori nativi.

Mai mult, dimensiunea culturală are un rol deosebit în motivarea elevilor. Descoperirea unor obiceiuri, a gastronomiei sau a artei franceze transformă învățarea limbii într-o aventură personală. Inteligența artificială poate completa acest parcurs, dar nu-l poate înlocui.

Etica academică este un subiect de actualitate în contextul utilizării AI. Mulți elevi pot fi tentați să folosească aceste instrumente pentru a-și face temele, fără să depună un efort real de învățare. În acest caz, tehnologia devine un obstacol, nu un ajutor.

Profesorii trebuie să explice clar de ce este important ca elevii să muncească singuri, să exerseze și să-și asume greșelile. Doar așa pot progresa. Onestitatea academică nu este doar o regulă, ci și o valoare care formează caracterul elevului. Elevii pot primi teme gândite pentru a evita utilizarea exclusive a platformelor.

În acest sens, inteligența artificială poate fi folosită ca prilej de discuție despre responsabilitate și integritate. Elevii trebuie să înțeleagă că tehnologia este un sprijin, dar succesul lor depinde de efortul personal.

Nu în ultimul rând, inteligența artificială are un potențial enorm în sprijinirea elevilor cu cerințe educaționale speciale. Pentru copiii cu dislexie, textele pot fi citite cu voce tare; pentru cei cu ADHD, exercițiile scurte și interactive pot menține atenția; pentru cei cu dificultăți de exprimare, AI poate oferi modele și suport gradual.

Acest aspect face ca tehnologia să devină un instrument de incluziune, capabil să reducă diferențele dintre elevi. Profesorii pot adapta materialele în funcție de nevoile fiecăruia, lucru dificil de realizat doar prin metode tradiționale.

Totuși, și aici este nevoie de echilibru. Sprijinul AI nu trebuie să transforme elevii în dependenți de tehnologie, ci să le ofere șansa de a-și dezvolta propriile competențe, în ritmul și stilul lor de învățare.

În concluzie, inteligența artificială nu poate și nu ar trebui să înlocuiască profesorul de limba franceză, dar poate deveni un aliat valoros. Folosită cu discernământ, ea deschide drumuri noi spre o învățare personalizată, atractivă și diversificată. Totuși, pentru ca procesul educațional să rămână autentic și echilibrat, profesorul rămâne centrul experienței de predare, cel care valorifică oportunitățile oferite de tehnologie, dar și cel care asigură dimensiunea umană, empatică și creativă, esențială în formarea elevilor.

O lume incluzivă

Cristina-Aura Dragomir
Colegiul Național ,,Mihai Eminescu`` Buzău

Trăim într-o lume din ce în ce mai diversă, unde oamenii provin din medii diferite, au credințe, tradiții, limbi și nevoi variate. În acest context, conceptul de incluziune devine esențial pentru construirea unei societăți echitabile, în care fiecare persoană este valorizată și respectată, indiferent de diferențele sale. O lume incluzivă este acea lume în care toți oamenii se simt acceptați, în care diversitatea este privită ca o bogăție, nu ca un obstacol.

O lume incluzivă înseamnă o societate în care fiecare individ, indiferent de gen, etnie, religie, dizabilitate, orientare sexuală sau statut social, are oportunități egale de a participa activ în viața comunității. Este vorba despre a elimina barierele — fie ele fizice, sociale sau psihologice — care împiedică anumite persoane să se simtă parte dintr-un întreg.

Incluziunea nu înseamnă doar toleranță, ci mai ales acceptare și sprijin. Înseamnă să ascultăm vocile celor marginalizați, să le oferim spațiu și resurse pentru a se dezvolta și să ne asigurăm că niciun individ nu este lăsat în urmă. De exemplu, în școli, o abordare incluzivă presupune adaptarea metodelor de predare astfel încât elevii cu nevoi speciale să poată învăța în același mediu cu ceilalți copii.

O lume incluzivă este o lume mai dreaptă și mai stabilă. Atunci când oamenii se simt acceptați și respectați, sunt mai motivați să contribuie la binele comun. Incluziunea contribuie la reducerea discriminării și a inegalităților sociale, economice și educaționale. Ea oferă fiecărei persoane șansa de a-și atinge potențialul și de a duce o viață demnă.

Mai mult, diversitatea stimulează creativitatea, inovația și progresul. O societate care valorizează diferențele este mai capabilă să găsească soluții originale și eficiente la problemele complexe ale lumii moderne. În același timp, incluziunea creează punți între oameni, reduce prejudecățile și întărește coeziunea socială.

Construirea unei lumi incluzive începe cu fiecare dintre noi. Este important să ne educăm în privința diversității și să învățăm să fim empatici. Trebuie să învățăm să ascultăm fără a judeca, să privim dincolo de aparențe și să acționăm în sprijinul celor excluși sau discriminați.

Instituțiile — precum școlile, companiile, guvernele — au și ele un rol major. Ele trebuie să adopte politici și practici care promovează echitatea și accesul egal la resurse. Educația joacă un rol esențial,

deoarece formează atitudini, valori și comportamente. O educație incluzivă pregătește tinerii pentru a trăi într-o lume diversă și pentru a construi relații bazate pe respect și solidaritate.

O lume incluzivă nu este un ideal imposibil, ci o necesitate a vremurilor noastre. Este o lume în care toți oamenii se simt acasă, în care diferențele nu ne despart, ci ne îmbogățesc. Pentru a atinge acest ideal, este nevoie de efort comun, de deschidere și de curajul de a schimba mentalități. Doar împreună putem construi o societate în care fiecare persoană contează și este respectată.

Descoperirea si promovarea copiilor talentați în educația de tip non-formal

Prof. Turc – Gal Anamaria
Palatul Copiilor Oradea

În procesul complex de formare, de modelare a omului, pe lângă şcoală, un rol deosebit revine Palatelor şi Cluburilor copiilor şi activităţilor extraşcolare. Pe lângă unităţile şcolare, cluburile elevilor şi activitatea acestora prezintă un caracter instructiv-educativ pregnant, bine determinat.

Activităţile organizate cu elevii înafara orelor de curs au o importanţă deosebită. Atât la noi, cât şi pe plan mondial sunt supuse unor minuţioase analize critice structurile şcolare şi extraşcolare, tehnicile şi mijloacele didactice, metodele şi mijloacele de învăţământ, din perspectiva finalităţii activităţii educative, reconsiderată şi ea de cerinţele tot mai diversificate ale unei societăţi dinamice. În tendinţele noastre de a realiza un învăţământ cât mai democratic, cât mai personalizat, activităţile extraşcolare şi cele din cadrul palatelor capătă dimensiuni noi. Trăim în epoca exploziei de informaţii. Iată de ce se impune cu necesitate găsirea unor noi forme, care, înafara programei şcolare, dirijează elevul în direcţia selecţionării a ceea ce este mai valoros pentru el. Dacă în şcoală, în unele cazuri relaţia profesor-elev rămâne una unilaterală, în timpul activităţilor de la cluburile copiilor pot fi puşi în situaţia să studieze, să observe, să aprecieze, să verifice efectele, rezultatele.

Ambianţa activităţilor din cadrul cercurilor sau a altor activităţi extraşcolare declanşează o serie de tensiuni intelectuale şi afective specifice actului de cunoaştere. Se pot forma şi dezvolta deprinderi de muncă intelectuală, de a cultiva înclinaţii şi talente, de a trezi interesul elevilor pentru artă, literatură, ştiinţă, de a dezvolta spiritul de independenţă al elevilor. Contribuie la realizarea principiului didactic al legăturii cunoştinţelor cu practica, solicitând inițiativa creatoare a elevilor, la lărgirea volumului de cunoştinţe, integrarea cunoştinţelor în sinteze, dezvoltând iniţiative individuale atât de necesare realizării unei economii capitaliste.

În activităţile instructiv-educative organizate în Palatele şi Cluburile copiilor se pot folosi oricare dintre formele de joc prin adaptarea lor strategică la scopurile fixate cu multă claritate de către conducătorul de cerc. Profesorii conducători de cerc vor căuta să valorifice integral posibilităţile fiecărui elev, pentrua-l canaliza spre o anumită vocaţie profesională, pentru a-i asigura o educare complexă şi echilibrată, spre a face faţă unei societăţi în continuă schombare şi transformare.

Încă de la constituirea lor ca instituţii de sine stătătoare, cu personalitate juridică, cu dreptul de a avea sigiliu, siglă şi firmă prorie, casele pionierilor odinioară, iar acum cluburile copiilor prin activitatea lor şi-au propus atingerea următoarelor obiective, în scopul realizăii idealului educaţional definit de legea 84/ 1995 republicată cu modificările şi completările ulterioare:

- Pregătirea copilului în colaborare cu şcoala şi familia pentru formarea şi afirmarea personalităţii individuale, autonome şi creative, în spiritul principiilor păcii, demnităţii, toleranţei, libertăţii şi solidarităţii prevăzute de Declaraţia Drepturilor Omului şi Convenţia cu privire la Drepturile Copilului.
- Aprofundarea, completarea şi valorificarea cunoştinţelor obţinute în procesul de predare-învăţare, potrivit vocaţiei fiecărui copil, prin activităţi complementare celor din şcoală.
- Stimularea spiritului creativ, inovator, al altruismului şi întrajutorării, specifice lucrului în echipă.
- Formarea şi dezvoltarea capacităţilor intelectuale, a disponibilităţilor afective şi abilităţilor practice, în vederea afirmării talentelor, aptitudinilor şi iniţiativei individuale.
- Creşterea contribuţiei activităţii educative la formarea profilului moral civic al copiilor, de cunoaştere şi respectare a legilor ţării.
- Extinderea şi diversificarea conţinutului activităţilor de vacanţă cu oferte educative corespunzătoare, bazate pe programe care să atragă marea masă a copiilor

Palatul Copiilor Oradea a reuşit să se afirme în spaţiul educaţional şi cultural bihorean, ca unul dintre cele mai temeinice şi constante puncte de reper. Zeci de mii de copii i-au deschis porţile de-a lungul anilor, descoperindu-şi pasiuni şi talente, uneori vocaţii, modelându-se spiritual şi fizic. Vârsta unei instituţii şi mai cu seamă maturitatea sa este mai greu de cuantificat în ani. Dincolo de numărul acestora, vârsta copiilor, a celor care îşi petrec aici timpul liber, o vârstă, prin excelenţă nealterată de vreme şi vremuri, înalţă şi prin excelenţă spirituală contează mai mult. Câţi dintre ei nu păsrează amintirea orelor petrecute aici nu doar ca nostalgie a copilăriei, ci poate chiar a unui început de drum, al unei cariere.

Cuvintele sunt neputincioase în faţa valorilor autentice create în această instituţie, a rezultatelor de excepţie obţinute la concursurile şi festivalurile naţionale şi internaţionale. Sunt şi acestea dovada existenţei unor oameni de aleasă omenie şi înaltă probitate profesională – dascălii, care şi-au iubit profesia şi au pus mult suflet în ceea ce au realizat. Palatul Copiilor Oradea a fost şi va rămâne un spaţiu

iniţiatic în care între relaxare, competiţie şi performanţă, tot mai mulţi copii îşi deschid orizontul de cunoaştere, modelându-şi etic şi estetic conştiinţa.

INCLUZIUNEA ELEVILOR CU CERINŢE EDUCAŢIONALE SPECIALE PRIN INIMI DESCHISE, MÂINI ÎNTINSE

Grigorian Cristina-Liliana,
Colegiul Tehnic „Gh. Asachi”

Educaţia incluzivă trebuie să asigure valorificarea maximă a potenţialului fiecăruia. Deși educația incluzivă se referă la toți elevii, categoria celor cu cerinţe educaţionale speciale necesită atitudini specifice, individualizate. În procesul de incluziune școlară a elevilor cu CES este necesară adaptarea metodelor, procedeelor, formelor, mijloacelor, tehnicilor la principiile educației pentru toți/educației incluzive. Resursele digitale dezvoltă capacitatea elevilor cu CES de a controla mediul, de a avea acces la informații, pot intermedia comunicarea eficientă între elevii cu CES și colegi. Cele mai cunoscute forme de lucru în procesul educațional al copiilor cu CES sunt: jocurile didactice pentru dezvoltarea competențelor cognitive , utilizarea resurselor digitale; operațiile în diverse programe de calculator:

Microsoft Word, Paint, Power Point; jocuri distractive pentru dezvoltarea unor abilități concrete. Am abordat tema despre Personalitate în cadrul unei lecții educaționale propunându-le elevilor 3 activităţi. În cadrul primei activități , elevii au fost încurajați să-şi prezinte însuşirile de personalitate cu ajutorul unei aplicaţii/desen : WordArt, respectând o serie de reguli prestabilite (număr de calităţi alese, aspecte ce trebuie atinse în reprezentarea grafică etc), aplicația WordArt fiind folosită în concordanță cu nevoile : ritm rapid, ritm mediu sau ritmul lent de învățare a elevilor cu C.E.S., reglarea duratei activităților, echilibrarea volumului și a gradului de dificultate a sarcinilor de lucru. S-au expus reprezentările grafice. A doua activitate a fost de brainstorming privind profilurile ocupaţionale pentru diverse profesii. Pentru toţi elevii , inclusiv pentru cei cu CES se urmăreşte facilitarea exprimării unui punct de vedere personal . Ca sprijin, au răspuns la întrebarea: „Ce calităţi trebuie să posede cel care dorește să devină pilot, medic, polițist, profesor, jucător profesionist de golf, pictor, etc. Site-uri cum ar fi http://www.ise.ro/Ghidul_in-lumea-ocupatiilor_PROFILE-OCUPATII.pdf au fost folosite ca material-suport. În cadrul celei de-a treia activităţi am utilizat învățarea prin descoperire, astfel: Pornind de la afirmația „Există cazuri de mari personalități care, la vârste mici, erau considerate inapte pentru anumite domenii, ca ulterior să obțină performanță chiar în acele domenii şi există personalități creatoare, care au devenit productive deosebit de timpuriu”, arătați de ce alegerile profesionale constituie o exprimare a personalităţii. Forma de evaluare a fost formativă, pe tot parcursul activităților am oferit feedback, asigurându-mă că fiecare elev din clasă parcurge toate etapele, în ritmul propriu, în

această clasă fiind înscrişi 2 elevi cu cerinţe educaţionale speciale. Ca metode de evaluare: autoevaluarea, rolul meu fiind de facilitator în administrarea procesului de învăţare şi în construirea unor relaţii interpersonale bazate pe încredere. Pentru feedbackul elevilor am folosit https://padlet.com Eficiența tehnologiilor de suport și a procesului educațional, în general, va fi măsurată în termeni de rezultate ale elevilor. Un minimum de competențe ar fi acelea care contribuie la incluziunea socială a elevilor cu CES: au ajuns la autonomie personală (în limitele determinate de dizabilitate)? ; pot exercita o meserie/ocupație/profesie care să le permită un nivel de trai decent?

Aplicând metode diferențiate în procesul general de educație și, în particular, în educația elevilor cu CES, esențial este faptul că învățarea se poate transforma într-o activitate interesantă și atractivă, imprimînd procesului ca atare mai multă eficiență. Adecvarea strategiilor de suport individualizat în învățare la necesităţile elevilor cu C.E.S. reprezintă factorul de succes din perspectiva incluziunii educaţionale şi asigurarea progresului în dezvoltarea lor.

BIBLIOGRAFIE

Ordin nr. 1985/1305/5805/2016 din 4 octombrie 2016

Băban, Adriana(coord)-Consiliere educațională. Ghid metodologic pentru orele de dirigenție și consiliere, Editura ASCR

https://www.creeaza.com/didactica/didactica-pedagogie/Consilierea-elevilor-cu-CES-in484.php

Asociația RENINCO România, UNICEF-Ghid de predare-învățare

ARCI-Tehnici inovative în educație, suport de curs

https://www.didactic.ro/materiale-didactice/consilierea-familiei-si-orientarea-vocationala-a-copiilor-cu-ces

PARTICULARITĂȚILE ELEVILOR CU CES ŞI INTEGRAREA LOR ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL DE MASĂ

PROF.GIANINA DUDUIALĂ,
COLEGIUL NAȚIONAL MIHAI EMINESCU PETROȘANI

Şcoala nu poate avea decât două scopuri. Primul e să dăm copilului cunoştinţele generale de care, bineînţeles, va avea nevoie să se servească: aceasta este instrucţia. Cealaltă e să pregătim copilul de azi pentru omul de mâine, şi aceasta este educaţia. Gaston Berger

Conform rezumatului de politică socială „Sprijin pentru copiii cu nevoi educaționale speciale (CES)” elaborat de RAND Europe pentru Direcția Generală pentru Ocuparea Forței de Muncă, Afaceri Sociale și Incluziune a Comisiei Europene, „în ciuda importanței universal acceptate de a sprijini copiii cu CES, nu există acord comun în Europa cu privire la ceea ce constituie nevoi speciale în educație”. Utilizarea unei definiții convenite în mod comun în întreaga UE este împiedicată, pe de o parte, de absența unui sistem armonizat de clasificare pentru dificultățile individuale de învățare, pe de altă parte de diferențele din Europa în etichetele utilizate pentru clasificarea copiilor cu CES și întemeiate pe înțelegeri sociale.Astfel, putem considera că se încadrează în categoria CES: copiii cu dificultăţi motorii, sindrom Down, dificultăţi de vorbire, tulburări de comportament, autism, deficit de atenţie şi hiperactivitate (ADHD), dar şi cei care trec, pur şi simplu, printr-o perioadă mai grea (abandon familial, abuzuri, tulburări psiho-emoționale care dizabilitează formarea normală a personalității copilului).Conform Ordinului MECTS 5574/ 2011, articolul 6, „Pentru integrarea eficientă a persoanelor cu CES este necesară crearea unor servicii de sprijin specializate în asistenţa psihopedagogică de care să beneficieze copiii/elevii/tinerii integraţi, precum şi a unor servicii de consultanţă pentru cadrele didactice din şcoala incluzivă, ceilalţi elevi, familie şi comunitate.”

Şcoala incluzivă trebuie să răspundă nevoilor comunității și să asigure o participare egală a tuturor elevilor. Incluziunea presupune că fiecare individ contează și cu toții avem nevoie de mai multă răbdare și toleranță față de cei care sunt diferiți. Într-o astfel de unitate de învățământ, se asigură o educație pentru toți copiii si se caută mijlocul cel mai eficient de combatere a atitudinilor de discriminare. Copiii din aceste unități de învățământ beneficiază de toate drepturile si serviciile sociale și educaționale conform principiului „resursa urmează copilul”.

Integrarea școlară este proces de adaptare a copilului la cerințele școlii pe care o urmează, de stabilire a unor raporturi afective pozitive cu membrii grupului școlar, de desfășurare cu succes a activităţilor școlare.

Conceptul de CES presupune o abordare care consideră că fiecare copil este unic, poate învăţa dacă este identificat tipul de învățare specific particularităţilor individuale ale sale. Curriculum-ul școlar trebuie considerat un instrument necesar care trebuie să fie flexibil, adaptabil la cerințele elevilor.

Copilul cu CES are nevoie de condiţii de învăţare care să stimuleze şi să sprijine dezvoltarea sa, un curriculum adaptat şi individualizat. Adaptarea curriculumului la clasă pentru predarea, învăţarea, evaluarea diferenţiată se poate realiza prin:

-adaptarea conţinuturilor cantitativ şi calitativ, la potenţialul de învăţare al elevului;

-adaptarea proceselor didactice (metode utilizate, material didactic, timp de lucru alocat) nivelul de sprijin acordat elevului;

-adaptarea mediului de învăţare fizic, psihologic şi social;

-adaptarea procesului de evaluare (diverse proiecte şi produse scrise, orale, vizuale ale muncii elevilor).

Avantajele segregării/instituţionalizării separate:

-Un număr mai mare de persoane care se pot ocupa de copilul cu dizabilităţi cu mai multă atenţie;

-Eficienţa metodelor instructiv-educative din învăţământul special;

-Accesul la servicii medicale şi terapeutice;

-Reducerea presiunii psihologice exercitate asupra copilului prin acordarea posibilităţii şi timpului necesar rezolvării problemelor legate de autoîngrijire şi prin oferirea ocaziei de a elabora niveluri pozitive ale imaginii de sine;

-Includerea într-o comunitate avizată, care recunoaşte şi se îngrijeşte de nevoile sale.

Dintre dezavantajele principale se pot enumera:

-Plasamentul copilului într-un sistem social compus în mare măsură din indivizi având acelaşi handicap, ceea ce conduce la considerarea celorlalţi drept grup de referinţă;

-În mod deosebit, atunci când plasamentul este rezidenţial, presupune lipsa contactului cu grupurile de vârstă normale, cu toate consecinţele ce rezultă de aici pentru dezvoltarea psiho-socială;

-Copiii segregaţi din cauza dizabilităţilor lor nu au şansa de a lega prietenii în cartierul în care locuiesc;

-Este intuit stigmatul social;

-Un mediu exagerat de protector devine periculos datorită vulnerabilităţii pe care o produce atunci când tinerii cu handicap sunt nevoiţi să-l părăsească;

-Apar consecinţe negative asupra mediului şcolar generate de conflictele privind asumarea competenţelor din partea serviciilor sociale, a celor medicale sau a instituţiei de învăţământ special.

Şcoala este un mediu important de socializare. Integrarea şcolară exprimă: atitudinea favorabilă a elevului faţă de şcoala pe care o urmează; condiţia psihică în care acţiunile instructiv-educative devin accesibile copilului; consolidarea unei motivaţii puternice care susţine efortul copilului în munca de învăţare; situaţie în care copilul sau tânărul poate fi considerat un colaborator la acţiunile desfăşurate pentru educaţia sa; corespondenţă totală între solicitările formulate de şcoală si posibilităţile copilului de a le rezolva; existenta unor randamente la învăţătură şi în plan comportamental considerate normale prin raportarea la posibilităţile copilului sau la cerinţele şcolare.

BIBLIOGRAFIE

https://online.magicsens.eu/ro/ce-inseamna-ces/

http://www.didactic.ro/

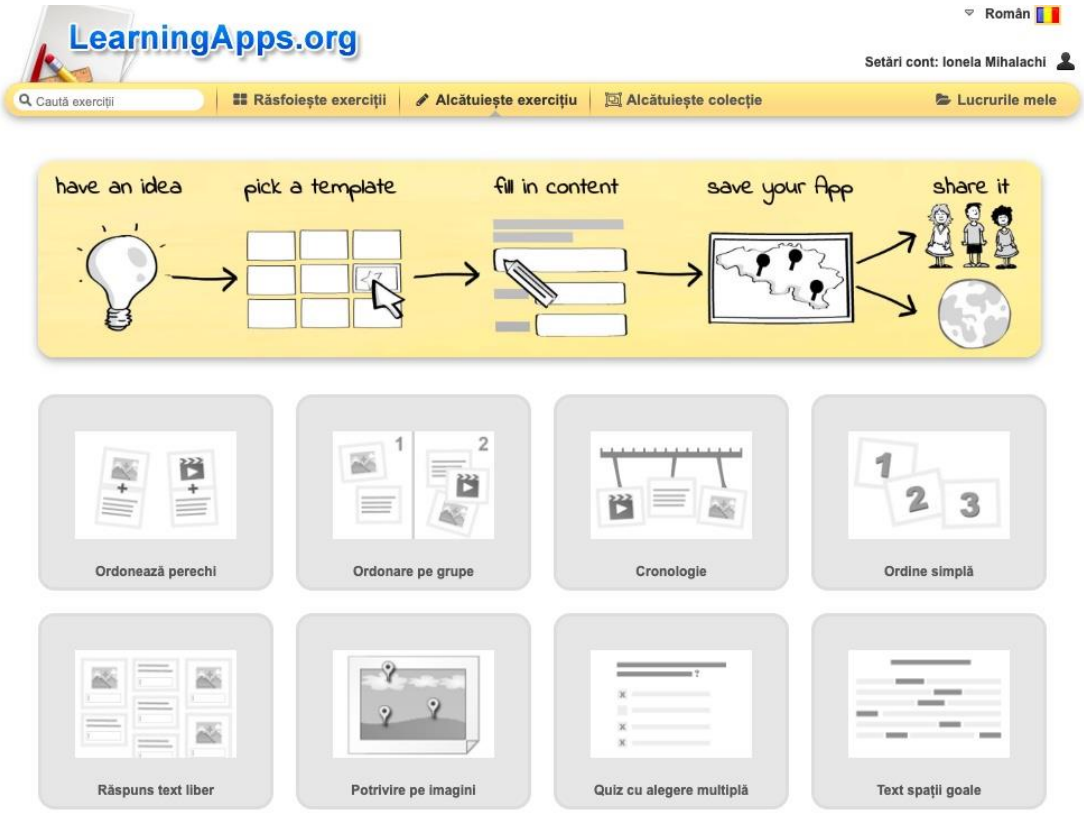
https://hutzutzui.wordpress.com/2014/01/12/avantaje-si-dezavataje-ale-integrarii-copiilor-cu-ces-in-invatamantul-de-masa/

https://edict.ro/integrarea-elevilor-cu-ces-in-invatamantul-de-masa-studiu-de-caz/

UTILIZAREA APLICAȚIEI LearningApps ÎN ORELE DE GEOGRAFIE

Prof. Mihalachi Anca Ionela
Școala Gimnazială „Vasile Alecsandri”, Roman

LearningApps este o platformă educațională destinată sprijinirii procesului de predare și învățare prin activități interactive. Aceasta oferă o serie de module online (denumite *Apps*) care pot fi integrate direct în conținuturile lecțiilor sau pot fi create și personalizate chiar de către utilizatori. Scopul platformei este de a reuni și pune la dispoziția publicului resurse digitale reutilizabile, adaptabile la diferite contexte educaționale. Aplicația se remarcă prin simplitatea în utilizare și prin diversitatea tipurilor de exerciții disponibile. Profesorii pot integra aceste activități în orice etapă a lecției, fie că aleg să utilizeze module deja existente, să le modifice sau să creeze altele noi, în funcție de obiectivele didactice. Printre tipurile de exerciții disponibile se regăsesc: cuvinte încrucișate, jocuri de tip „Milionarii”, activități de tip „marchează în text”, teste cu alegere multiplă, completarea de tabele, ordonări pe hartă, asocieri de perechi, puzzle-uri, grupări de concepte, rebusuri, jocul „Spânzurătoarea” sau exerciții de completare a spațiilor libere dintr-un text.

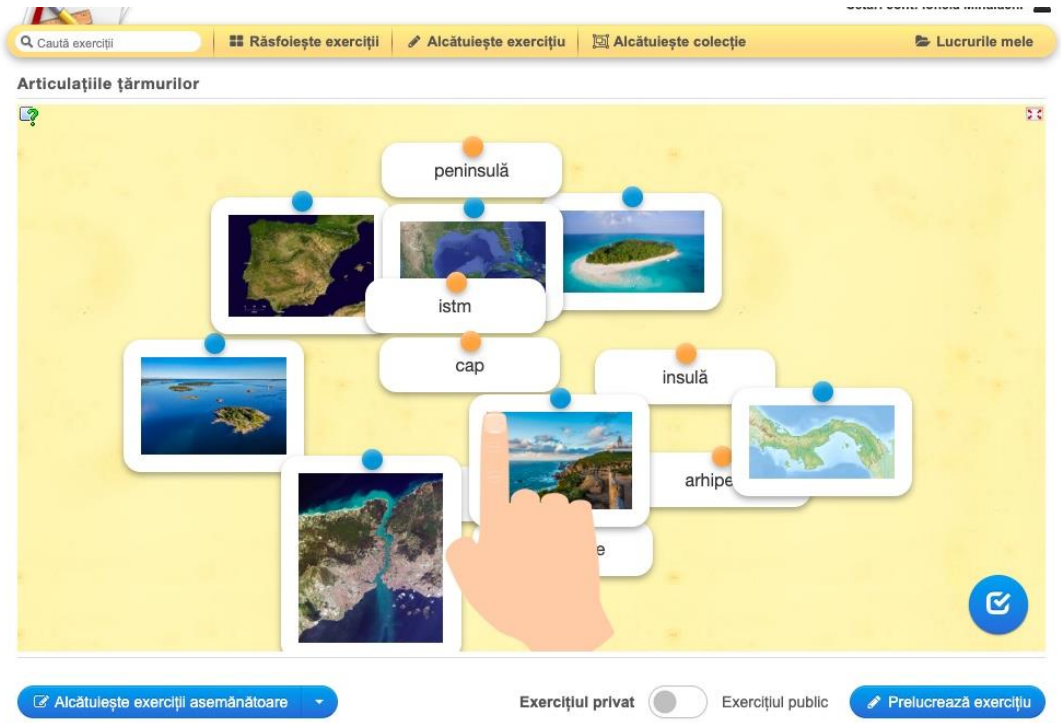
Avantajele utilizării platformei LearningApps :

- aplicația este gratuită și are o interfață intuitivă, disponibilă și în limba română ;
- exercițiile pot fi create de la zero sau adaptate pornind de la materialele realizate de alți utilizatori, oferind astfel flexibilitate și economie de timp;
- platforma permite integrarea unei game variate de resurse – video, audio, text și imagini – pentru a construi sarcini de învățare atractive și relevante;
- LearningApps poate fi folosită de la clasele primare până la liceu, iar exercițiile pot fi integrate în orice moment al lecției ;
- activitățile pot fi desfășurate atât individual, cât și în grup, ceea ce încurajează colaborarea între elevi.

Dezavantaje:

- nu există niciun instrument pentru urmărirea progresului studentului/elevului sau furnizarea de date despre progres;
- activitățile realizate de alți utilizatori nu sunt validate, oricine poate încărca orice material, nu toate activitățile sunt corecte.

În cadrul orelor de geografie am utilizat frecvent această aplicație atât pentru verificarea cunoștințelor anterioare și captarea atenției elevilor, cât și pentru obținerea performanței, oferirea feedback-ului și, în special, pentru evaluarea rezultatelor școlare. În funcție de tipul lecției, am creat diverse exerciții adaptate obiectivelor propuse sau am folosit resurse deja existente în platformă. Elevii s-au implicat constant cu interes în aceste activități, iar nivelul lor de motivație pentru învățare s-a menținut ridicat.

În urma utilizării aplicației LearningApps, a crescut motivația pentru învățare, îmbunătățindu-se considerabil activitatea la clasă, elevii dorind în procent de 100% să utilizăm această aplicație în desfășurarea orelor de geografie și în viitor.

Bibliografie:

1. Andron, D.; Kifor, Ș., Tehnologii digitale în activitatea didactică, Editura Universității „Lucian Blaga”, Sibiu, 2021

2. Mihiotis, Adrian, LearningApps.org, module interactive pentru predare și învățare, în: „iTeach: Experiențe didactice” nr. 10/ aprilie 2013

3. Săsăran, M.; Zsombori T.-O., Integrarea resurselor digitale la orele de biologie, Editura Edudel, 2020

4. https://learningapps.org/

LES TECHNIQUES D'ENSEIGNEMENT DU FRANÇAIS ORAL

Ciobanu Ileana - Loredana,
Liceul „Hercules” Băile Herculane

Tout enseignant doit encourager ses élèves, par des méthodes et techniques appropriées, à produire du texte , il doit en trouver la motivation. L'atmosphère pédagogique créée par l'enseignant, elle aussi, est un facteur décisif pour la réussite de l'activité didactique. Cette atmosphère détermine et influence le comportement de l'élève. Le respect de l'identité de chaque élève et l'utilisation de l'appréciation positive basée sur des points forts, sans extrapoler les points faibles, constitue aussi un élément principal du management de la situation éducationnelle.

L'activité de projection didactique peut être réalisée tout en prenant en considération les composantes du processus d'enseignement – apprentissage, en les adaptant aux particularités et aux besoins éducationnels des élèves.

Dans son ouvrage *La didactique du français langue étrangère*, Dorina Roman présente *les techniques d'enseignement du français oral*, en mettant, donc, l'accent sur le côté communicatif de l'enseignement-apprentissage d'une langue étrangère. De la perspective de l'approche communicative, le professeur doit proposer des activités de groupe qui permettent l'utilisation des **actes de parole**, enchassés dans les échanges ; et, dans ce type d'activité conversationnelle, c'est toujours l'enseignant qui détient la clef de l'organisation, en offrant des modèles intégratifs (sur des phénomènes syntaxiques, sémantiques et pragmatiques) mis en progression selon le niveau des apprenants. L'auteur parle de **techniques de conversation** (en fonction du niveau des apprenants) en exemplifiant avec des exercices de conversation, des jeux de langage et en s'appuyant sur des moyens audio-visuels, sur des documents publicitaires (ceux-ci présentant l'avantage de toucher à la vie quotidienne. Les publicités présentent de nombreux avantages que Dorina Roman synthétise dans son ouvrage :

« - ils habituent les élèves aux faits de civilisation française contemporaine et à la spécificité de la langue des documents authentiques non littéraires ;

- ils enrichissent le vocabulaire des élèves de mots, d'expression et de tournures usuelles ;
- ils familiarisent les élèves avec les registres de langue ;
- ils peuvent entraîner à une réflexion grammaticale ;

- ils peuvent être utilisés dans le but de sensibiliser les élèves à la cohérence et à la progression textuelle » (Roman 1994 :169).

En parlant sur les quatre types de **communication - didactique, imitée, simulée et authentique** – Dorina Roman (1994) s'arrête sur celle simulée où les élèves doivent fabriquer des dialogues à partir d'une image / situation, réagir aux stimuli en situation, participer à des débats simulés et à des jeux de rôle, à des sketches / saynètes inventés par eux-mêmes.

Les jeux de rôle offrent aux élèves la possibilité de réagir instantanément, étant des improvisations et des dramatisations de situations impliquantes. Les jeux de rôle ont plusieurs avantages :

- ils exigent un comportement communicatif global (expression verbale, gestuelle, mimique, mouvements) ;

- ils font vivre la langue en action ;

- ils dépassent le caractère reproductif des conversations basées sur des leçons du manuel scolaire ;

- ils développent des aptitudes à l'écoute, à la réplique spontanée et appropriée à la situation de communication etc.

Les activités communicatives en classe de français langue étrangère visent à la formation de la compétence de communication, en insistant sur la langue en interaction. On met l'accent sur la dimension sociale de la communication, ce qui exige l'emploi de l'authentique quotidien.

Il est important d'introduire des actes de parole dans les conversations simulées, les jeux de rôle et dans toute espèce d'activité communicative. Les « techniques de travail en groupe, les jeux de rôle et les techniques théâtrales nous semblent représenter une base de la pédagogie de la communication en langue étrangère.

Bibliographie

- Roman, D. (1994), *La didactique du français langue étrangère*, Baia Mare, Editura Umbria

STUDIU DE CAZ
(I.A., elev în anul III, şcoală profesională, mediul urban)

ERIMIA IRINA LUMINITA,Scoala ,,Gimnaziala,,STEFAN CEL MARE’’ ,
ALEXANDRIA, Județul Teleorman

„A educa un om doar din punct de vedere intelectual,
nu și moral, înseamnă a educa o amenințare pentru societate.”
(Theodore Roosevelt)

I.A. este elev în ultimul an al unei şcoli profesionale aflate într-un cartier periferic al oraşului V., fiind în vârstă de 17 ani. Provine dintr-o familie organizată, tatăl având studii superioare (potrivit declaraţiilor lui I.A., este absolvent a două facultăţi), iar mama este absolventă de liceu. În prezent locuieşte cu sora sa mai mare, ambii fraţi fiind lăsaţi de câteva luni în grija unei rude, deoarece părinţii sunt plecaţi în Belgia. Motivul plecării din ţară al părinţilor este legătura acestora cu un caz de infracţionalitate care a fost mediatizat de televiziune.

A fost semnalat ca fiind un elev violent de către diriginta sa, care îl consideră un elev cu probleme şi cu un comportament agresiv, implicat în diverse conflicte în şcoală şi în afara acesteia:

Elevul I.A. este unul dintre elevii care cauzează în prezent cele mai mari probleme. În special după ce părinţii lui au plecat în străinătate, pur şi simplu nu trece o lună fără să cauzeze un incident grav. Are mari probleme cu frecvenţa, el este la şcoala profesională în anul trei, dar profesorii au ajuns să tolereze absenţa sa de la ore pentru că, atunci când este prezent, aceştia reuşesc cu greu să ţină orele. E adevărat că nu face probleme la toate disciplinele, la mine la clasă este liniştit, dar am profesori care nu-şi pot impune autoritatea în faţa sa, ci chiar au suferit agresiuni din partea lui. Cel mai recent incident este cel în care a scuipat o doamnă profesoară şi a aruncat catalogul clasei pe geam.

Şcoala în ansamblu este cunoscută ca fiind o şcoală cu multe cazuri de violenţă. Diriginta recunoaşte că este o şcoală cu un „prost renume”, deşi are şi rezultate bune şi reuşeşte să îşi pregătească absolvenţii pentru o meserie. Dar, atât în trecut cât şi în prezent, nu s-au desfăşurat activităţi de prevenire sau acţiuni de prezentare a unor cazuri de către Poliţie, potrivit declaraţiilor lui I.A.:

> “Nu, eu nu ştiu să fi avut loc o astfel de activitate, că îmi spuneau şi mie colegii. Nu prea cred că există interes pentru aşa ceva, nu-şi pierde nimeni vremea cu asta. Eu cred că nu are nici un rost la noi la şcoală. Elevii sunt prea nebuni … e dezastru, bătăi, acte de vandalism …”

Familia lui I.A. se pare că nu are probleme deosebite, relaţia dintre părinţi fiind de înţelegere, sau cel puţin aceasta era situaţia înainte de plecarea părinţilor din ţară, dar tatăl era foarte puţin prezent în familie. Părinţii aveau venituri suficiente şi condiţii de locuit decente (trei apartamente în proprietate). Înainte de plecarea din ţară, părinţii au vândut apartamentele şi l-au lăsat pe I.A. în grija unei mătuşi, împreună cu sora lui. Din declaraţiile lui I.A., se pare că nu a avut conflicte majore cu părinţii şi nici nu a fost supus vreunui tratament violent nemeritat. Diriginta lui I.A. consideră însă că familia este unul dintre factorii importanţi pentru comportamentul violent al acestuia.

Influenţe negative are asupra lui I.A. şi grupul de prieteni, unii fiind cu mult mai mari ca el, alţii fiind deja persoane cu condamnări sau recunoscute în cartier ca fiind violente:

Principalele cauze cred că ţin de părinţi şi apoi de anturaj. De părinţi, pentru că ei nu numai că nu l-au certat, ci l-au încurajat cu fiecare ocazie să fie durul şcolii, atât cu ceilalţi elevi, cât şi cu cadrele didactice. Practic, este un copil care mi se pare scăpat din mână. De asemenea, are cercuri de prieteni nesănătoase, umblă cu personaje mult mai mari ca el, unele recunoscute ca fiind deosebit de violente, cu condamnări la activ, fără prea multă şcoală, dar cu foarte mulţi bani. Colegii îl privesc cu teamă şi el face totul ca să iasă în evidenţă. Totuşi, cred că în primul rând victimele sunt cadrele didactice.

I.A. apreciază că are într-adevăr un comportament violent în şcoală şi în afara acesteia, povestind cu sinceritate şi fără reţineri despre diverse situaţii în care a fost implicat, considerând că este unul dintre elevii care fac uz de violenţa fizică şi de cea verbală, atât în şcoală, cât şi în cartier:

De exemplu, am avut mari probleme cu băieţii din cartier. Acum câteva luni prietenul unui elev a venit cu o gaşcă în şcoală cu patru, cinci maşini şi a ieşit iureş. A pornit de la un conflict minor cu alt elev, dar cel care a încasat-o şi-a sunat prietenii pe mobil şi aceştia au venit rapid peste noi. Câţiva am încercat să-l apărăm pe cel pe care-l căutau dar am mâncat şi noi bătaie. Ne-au bătut până când a venit doamna directoare. Şi, când a venit un golan din gaşcă, a vrut să dea cu cuţitul în ea. Dar între timp apăruseră şi unii tovarăşi de ai noşti şi unul a reuşit să-i dea mare bucată aşa că s-au speriat şi au plecat. De atunci nu am mai avut probleme cu ei în şcoală, ci numai conflicte în afara şcolii.

I.A. relatează alte câteva cazuri de violenţă a elevilor faţă de cadrele didactice, în unele dintre acestea fiind implicat personal. Nu apreciază că acestea ar fi dintre cele mai grave, însă:

„…nu prea m-am dus pe la şcoală. Anul acesta am fost de vreo patru sau cinci ori. Doamna T. (d-na dirigintă) mi-a spus că trebuie să vorbim, eu mă certasem cu o profesoară şi am crezut că e în legătură cu asta, poate făcuse ea vreo plângere… Zice „I.A., nu mai ai ce căuta la şcoală!”…Bine, că m-am dus la profesoară să-mi cer scuze, nici nu se uita la mine, nu mai voia să mă primească la ore... dar până la urmă m-a primit… [am intrat în conflict pentru că] se jucau doi colegi de ai mei cu telefoanele şi ea a zis că eu. Şi m-a luat de urechi… şi eu nu suport. M-am enervat rău, am ţipat la ea, am scuipat-o, i-am luat catalogul şi l-am aruncat pe geam. Ea s-a dus la director… mai erau nebunii ăia pe acolo şi ne-am apucat să luăm toate băncile şi le-am pus una peste alta. Când a venit şi directoarea şi directorul…”

Elevul aduce în discuţie şi cazul de violenţă al unui profesor, pe care se pare că tatăl său l-a „rezolvat” cu aceleaşi mijloace violente, fără ca măcar să apeleze la diriginte sau la conducerea şcolii:

„…de exemplu S., profesorul de… a vrut să dea în mine în timpul unei ore. M-a înjurat, m-a astea… L-am sunat pe tata şi a venit şi l-a bătut… [bătaia s-a petrecut în şcoală] Conflictul a început că cică nu suntem cuminţi, el era de serviciu şi nu ştiu ce a auzit, că am tâlhărit noi pe acolo, că am furat. Da’ de unde, noi nici nu fusesem pe acolo, noi fusesem la un bar şi s-a luat de mine, că o să cheme Poliţia, că de ce nu recunosc. Atunci l-am chemat pe tata…”

I.A. recunoaşte că nu frecventează şcoala, dar găseşte că unul dintre motive (pe lângă lipsa lui de motivaţie şi de interes pentru educaţia pe care o primeşte) sunt cadrele didactice; acestea fie sunt lipsite de mijloace pentru a combate violenţa, fie sunt lipsite de experienţă, fie sunt corupte şi rezolvă unele probleme prin mita oferită pentru motivarea absenţelor sau promovarea clasei:

„…păi nu prea au ce să facă profesorii. Nu prea au autoritate, mai ales că majoritatea sunt tineri. Nu ştiu dacă au experienţă. Şi ăştia care sunt mai vechi… se rezumă la bani. Poţi să nu te duci tot anul la şcoală că dacă ai bani nu sunt probleme. Eu anul trecut nu cred că am fost zece zile la şcoală în întregime. Bine, că mă duceam la şcoală, dar nu intram la ore”.

Şcoala în sine nu este apreciată ca fiind utilă, I.A. considerând că un factor demotivant pentru participarea sa la cursuri este acela că şcoala nu îi asigură o meserie şi nici nu îl pregăteşte pentru viaţă:

„Şcoala nu-mi oferă o şansă pentru o slujbă bună în viitor, ci mi se pare mai mult o pierdere de timp. Şcoala nu mă ajută să mă descurc în viaţă, să mă pregătesc pentru viitor şi nici nu mă ajută să devin om. La şcoală învăţ şi multe lucruri nefolositoare.”

I.A. recunoaşte, totuşi, că profesorii constituie un factor foarte important în ceea ce priveşte calitatea educaţiei din şcoală şi că existenţa unor profesori respectaţi pentru ceea ce predau, dedicaţi şcolii şi interesului elevilor ar contribui pozitiv la creşterea participării, la diminuarea violenţei în şcoală. Aceştia constituie, deocamdată, doar excepţii în şcoala sa:

„...dacă ar fi mai mulţi profesori ca doamna profesoară de sport sau de chimie, care se interesează de noi şi care au grijă şi de materia lor, şi să fie respectate, categoric şi elevii ar fi mai cuminţi.”

Cu toate că a fost implicat în numeroase conflicte, I.A. nu consideră că a fost sancţionat în mod serios şi nici potrivit faptelor sale, şcoala neavând mijloace suficient de severe:

„Am fost sancţionat de şcoală (scăzut notă la purtare, avertismente). Puteau însă să-mi facă şi mai rău, nu consider că au fost sancţiuni severe.”

Şcoala pare că a asistat de cele mai multe ori într-o manieră „pasivă” la fenomenele de violenţă şi la infracţiunile (furturile) care se petrec relativ frecvent, autorii fiind elevi din şcoală care, după părerea lui I.A., au o situaţie materială precară:

„La noi, majoritatea elevilor sunt de la ţară, la noi nu prea sunt cu bani... Se fură la greu, nu vine nimeni din afară, în 90% din cazuri furturile sunt comise de elevi tot din şcoală. Şi bătăile cam tot la fel, ce tupeu ar avea cineva să vină în şcoală. Chiar dacă e el mai ciorditor, l-ar lua la omor dacă l-ar prinde, nici nu ar şti cine l-a bătut.”

Referitor la **propria persoană**, I.A. se caracterizează, cu aceeaşi sinceritate, ca fiind o persoană cu un temperament tumultos şi cu înclinaţii spre agresivitate, fiind însă sociabil şi doritor să aibă prieteni cu care să îşi petreacă timpul liber, de cele mai multe ori pe stradă:

„Consider că sunt o persoană care se aprinde foarte uşor, cred că e o trăsătură de familie. Îmi plac mult filmele cu bătăi (am o colecţie întreagă acasă de casete şi DVD-uri), îmi place să am prieteni şi am o groază, am prieteni peste tot în V, mă ştie lumea, îmi place să joc jocuri pe calculator (shooter-e), să joc fotbal, să stau cu prietenii în stradă.”

Îi place să fie admirat, să se simtă lider, să-i şocheze pe alţii. Îi plac jocurile de noroc, să fumeze, dar nu a consumat droguri, mai ales din teama faţă de tatăl său, singura persoană căreia îi recunoaşte autoritatea. I.A. crede că trebuie să-ţi faci dreptate singur şi să nu aştepţi până te ajută altcineva. Consideră că are uneori un comportament necontrolat, deşi a fi bătăuş i se pare un comportament normal pentru un băiat, mai ales dacă locuieşte într-un cartier în care sunt probleme de violenţă:

„Oricum, orice băiat ar trebui să ştie să se bată şi când te apucă furia trebuie să mă descarc, să mă bat… Mai arunc câteodată şi cu obiectele când mă enervez, am spart televizorul odată. Cred că există multe motive ca să-i lovesc pe alţii, mai ales atunci când trebuie să suport agresiunea cuiva. Dacă cineva mă jigneşte îi răspund, nu ştiu însă cum aş reacţiona dacă ar râde cineva de mine pentru că nu îndrăzneşte cineva să facă lucrul acesta… Sunt multe cazuri în care trebuie să recurg la violenţă ca să-mi rezolv anumite probleme. Mai am uneori şi accese de mânie fără motiv, dar rar”.

În concluzie, se remarcă faptul că, dei elevul are anumite derapaje în plan comportamental și nu învață în mod constant, el are o structură bună, dovadă fiind faptul că-și cunoaște limitele și critică doar persoanele care nu-și dau interesul în procesul de predare-învatare, după cum acordă respectul cuvenit celor care știu să facă acest lucru. Important este ca profesorii să știe să-l apropie, pentru a comunica astfel cu el în mod eficient.

Bibliografie:

1. Mircea Vulcanescu :„Dimensiunea romaneasca a fiintei „”
2. Titu Maiorescu : „Despre scrierea limbii romane ,’’.

Studiu de caz – Educația incluzivă la clasele primare

Prof. înv. primar Ionescu Daniela Georgeta
Școala Gimnazială Nr 79, București

1. Date generale

- **Elev**: M., băiat, 8 ani, clasa a II-a.
- **Context familial**: locuiește cu părinții și o soră mai mică. Familia are o atitudine pozitivă față de școală și sprijină colaborarea cu învățătoarea.
- **Diagnostic/cerințe educaționale speciale (CES)**: tulburare de învățare specifică – dificultăți de citire și scriere (dislexie ușoară).

2. Puncte tari

- Inteligent, curios, cu spirit de observație dezvoltat.
- Foarte pasionat de matematică și de activități practice.
- Sociabil, se integrează bine în grupul clasei.
- Bună memorie vizuală.

3. Dificultăți întâlnite

- Citirea lentă, cu omisiuni și inversări de litere.
- Scriere neatentă, cu multe greșeli ortografice.
- Obosește repede la sarcini de lectură lungi.
- Evită să citească cu voce tare în fața colegilor.

4. Intervenții educaționale și adaptări

- **Curriculum adaptat**: texte scurte, propoziții simple, exerciții fragmentate.
- **Suport vizual**: fișe cu imagini, litere mari, scheme și pictograme.
- **Strategii de predare**: învățare multisenzorială (citit și scris cu sprijin auditiv, vizual și tactil).
- **Evaluare adaptată**: timp suplimentar pentru rezolvarea sarcinilor, evaluări orale, feedback pozitiv imediat.
- **Tehnologie**: aplicații educative pentru citire (de tip text-to-speech).
- **Colaborare**: consiliere psihopedagogică și implicarea părinților în exerciții zilnice scurte acasă.

5. Rezultate așteptate

- Creșterea încrederii în sine și reducerea anxietății școlare.
- Îmbunătățirea treptată a citirii și scrierii prin exerciții adaptate.
- Participare activă la ore și integrare mai bună în colectiv.
- Dezvoltarea competențelor de bază necesare progresului școlar.

6. Concluzii

Acest caz evidențiază importanța **educației incluzive** și a colaborării dintre profesor, familie și specialistul de sprijin. Prin adaptări curriculare și metode personalizate, elevul are șanse reale de progres, fiind sprijinit să-și valorifice potențialul și să participe în mod egal la viața clasei.

METODE ALTERNATIVE DE EVALUARE

Prof. Voicu Elena
Școala Gimnazială Moșoaia

1. <u>Observarea sistematică a activității</u> pentru a putea fi folosită ca metodă de evaluare trebuie să aibă:

- *obiective clare* (de exemplu stimularea interesului elevului pentru disciplină, creșterea caracterului aplicativ al predării și al învățării, ameliorarearezultatelor școlare);
- *să se efectueze sistematic* pe o perioadă mai îndelungată (semestru sau an școlar), rezultate observării să se noteze într-o fișă sau într-un caiet.

Se pot obseva activitatea și comportamentul elevilor, produsele activităților realizate în concordanță cu cerințele programei școlare.

2. <u>Referatul</u> este un “instrument cu un caracter formativ și creativ. Permite abordarea unor domenii noi și realizarea unor conexiuni inter- și transdisciplinare, având un caracter integrator” (Ianovici N., Diminescu N., 2000). La disciplina Biologie se pot elabora referate bazate pe informare-documentare și referate bazate pe experimente/lucrări practice desfășurate în laborator sau acasă cu analiza datelor obținute.

Avantaj: relevă motivația de învățare și gradul de implicare în mod independent al elevilor.

Aplicaţie:

Realizaţi un referat cu tema: “*Poluarea mediului înconjurător*” utilizând următoarea bibliografie:

Mohan Gh., Ardelean A. (coord.), Sinteze biologice, Editura All, Bucureşti, 1997;

Copil V., Dărăbăneanu I., Copilu D., Biologie – manual pentru clasa a VIII-a, Ed. ALL, București, 2000.

3. <u>Investigația</u> este o activitate care durează o oră sau două de curs și este o situație complicată care nu are o rezolvare simplă. Începe și se termină în clasă, derulându-se individual sau în grup și presupune parcurgerea următorilor pași:

- profesorul enunță sarcina de lucru;
- elevul, individual sau sub îndrumarea profesorului, identifică modalitățile prin care se pot obține datele/informațiile necesare;
- colectarea datelor/informațiilor de către elev;

- stabilirea strategiei de utilizare a datelor/informațiilor (de către elev cu îndrumarea profesorului);
- elevul realizează un raport cu rezultatele investigației.

Biologia fiind o disciplină experimentală implică utilizarea pe scară largă a investigaţiilor asupra proceselor biologice. Vom exemplifica o investigaţie pe tema „*Studiul biocenozelor unui râu poluat”* la clasa a VIII-a, astfel:

- *Reactualizarea unor cunoştinţe* și stimularea interesului elevilor prin prezentarea unor date noi despre poluarea apelor, surse de impurificare, clasificarea apelor din punct de vedere al gradului de poluare, aspecte ale metodologiei cercetării
- *Problema*. Râul poluat conține cantități foarte mari de substanțe organice și concentrația foarte mică de oxigen. Este posibilă viața în aceste condiții?
- *Ipoteza.* Pot să trăiască organisme autotrofe și heterotrofe adaptate la aceste condiții?
- Stabilirea modalităților de *verificare a ipotezei* de către elevi.
- *Desfășurarea investigației pe teren* prin cercetarea organismelor din râul poluat și a adaptării lor la mediu: cercetarea condițiilor abiotice și biotice, colectarea unor probe de apă și mâl.
- *Desfășurarea investigației în laborator:* cercetarea și determinarea organismelor microscopice, a macroorganismelor, adaptări sau mod de viață.
- Evaluarea rezultatelor cu elevii;
- Stabilirea concluziilor.

Investigația de laborator la tema *“Peşti osoşi. Crapul”*, clasa a VI-a, are ca scop stabilirea caracterelor peștilor osoși, înțelegerea adaptării acestora la mediul acvatic. Se poate realiza prin:

- *activitate individuală*, ceea ce impune ca fiecare elev să aibă un pește, materialele și aparatura necesară, elevii lucrând după fișa de lucru;
- *activitate pe grupe* cu sarcini diferențiate.

Grupele alcătuite din 2-3 elevi sunt, în general heterogene; în cadrul acestor grupe elevii lucrează pe rând și colaborează la găsirea soluțiilor și realizarea sarcinilor din fișă, în desprinderea concluziilor. În cazul investigației pe grupe, cu sarcini diferite de lucru, la lecția amintită, clasa se poate organiza, de exemplu, pe 5 grupe de lucru cu următoarele sarcini:

- grupa 1 – observații macroscopice asupra alcătuirii peștelui, stabilirea numărului și rolului înotătoarelor, precum și a liniei laterale;
- grupa 2 – montarea, observarea și analiza experiențelor de evidențiere a respirației branhiale;

- grupa 3 – disecția peștelui cu analiza și stabilirea caracterelor branhiilor, a musculaturii;
- grupa 4 – observarea și cercetarea sistemului circulator prin disecție și cu ajutorul planșelor sau a prezentării PowerPoint;
- grupa 5 – observarea și cercetarea sistemului reproducător prin disecție, studiul unor preparate conservate și a unei planșe cu metamorfoza peștilor.

Fiecare grupă realizează investigaţia proprie, completează fişele de lucru, la sfârşitul orei, sub conducerea profesorului, stabilindu-se concluziile privind caracterele generale ale peștilor osoși, adaptarea acestora la mediul acvatic.

4. Proiectul este o activitate mai amplă decât investigația, individuală sau pe grupe care începe în clasă prin definirea și înțelegerea sarcinii; continuă acasă pe o perioadă determinată, timp în care elevul se poate consulta cu profesorul referitor la demersul proiectului; se încheie prin susținerea lui de către elev in clasă sau în alte circumstanțe (cerc pedagogic, simpozion etc.).

Poate fi folosit pentru înțelegerea unei teme mai complexe (interdisciplinară, pluri- sau transdisciplinară) sau ca metodă de evaluare.

Portofoliul este o activitate a elevului ce se desfășoară pe o perioadă mai lungă (de exemplu un an) și este o formă de evaluare sumativă.

Conține: lucrări scrise, fișe, teste, chestionare, compuneri, proiecte, informații despre activitățile extrașcolare la care elevul a participat.

Avantaje: - elevii se pot autoevalua;
- elevii, profesorii și părinții pot avea un dialog concret despre ceea ce se poate realiza.

De exemplu: realizarea unui portofoliu despre poluare de către elevii clasei a VIII-a. Pentru a identifica cunoștințele lipsă sau parțial stăpânite de către elevi privind poluarea, profesorul le administrează acestora un chestionar cu tema “Educația ecologică”, în urma căruia identifică problemele și astfel poate stabili conținutul portofoliului.

5. Autoevaluarea reprezintă aprecierea propriilor performanțe de către elevi, în raport cu obiectivele prestabilite având ca scop dezvoltarea capacităților de autocunoștere și autoevaluare. Se poate realiza prin autoapreciere verbală până la autonotare.

Un loc aparte îl ocupă autoevaluarea comportamentelor din domeniul afectiv care se realizează prin chestionare şi scări de clasificare.

INIMI DESCHISE, MÂINI ÎNTINSE – VOLUNTARIAT PENTRU O LUME INCLUZIVĂ

Autor: LUP MIHAELA
Unitate de învățământ: GPP NR. 34

Într-o lume aflată într-o continuă schimbare, în care diversitatea culturală, socială și individuală devine din ce în ce mai vizibilă, voluntariatul rămâne unul dintre pilonii fundamentali ai solidarității umane. A fi voluntar înseamnă mai mult decât a dărui timp sau resurse; înseamnă a construi punți între oameni, a promova valori și a contribui la binele comun.

Tema „Inimi deschise, mâini întinse – voluntariat pentru o lume incluzivă” reflectă ideea centrală a unei societăți sănătoase, în care oamenii aleg să se ajute unii pe alții, să creeze medii sigure și să promoveze respectul pentru demnitatea fiecărei persoane, indiferent de vârstă, gen, etnie, religie, condiție socială sau dizabilitate.

Voluntariatul este activitatea desfășurată în mod liber, conștient și neremunerat, în beneficiul altor persoane sau al comunității. Este un gest altruist, prin care fiecare individ alege să contribuie la o cauză comună.

Pentru comunitate – voluntariatul sprijină grupurile vulnerabile, contribuie la rezolvarea unor probleme sociale, culturale sau de mediu și întărește coeziunea socială. Pentru individ – voluntariatul dezvoltă abilități personale și profesionale, oferă satisfacția implicării și creează oportunități de cunoaștere și prietenie.

Expresia „inimi deschise” simbolizează deschiderea sufletească, toleranța și acceptarea celuilalt. Pentru a construi o lume incluzivă, oamenii trebuie să învețe să privească dincolo de diferențe și să valorifice unicitatea fiecăruia.

Incluziunea nu înseamnă doar integrarea unor grupuri marginalizate, ci crearea unui spațiu comun în care toți oamenii să se simtă respectați, valorizați și sprijiniți.

Voluntariatul devine, în acest context, o expresie concretă a inimilor deschise: voluntarii aleg să își îndrepte atenția spre cei aflați în dificultate, să le ofere sprijin moral și material și să îi ajute să își recapete încrederea în sine.

Imaginea „mâinilor întinse” evocă sprijinul concret pe care oamenii îl oferă altora. Este vorba despre acțiuni palpabile, prin care voluntarii intervin pentru a schimba realitatea celor din jur. Exemple de „mâini întinse” în societate: voluntari care oferă hrană și haine persoanelor fără adăpost; programe educaționale pentru copiii din medii defavorizate; sprijin acordat persoanelor vârstnice sau cu dizabilități; implicare în campanii ecologice pentru protejarea mediului; activități culturale menite să reducă discriminarea și să promoveze diversitatea.

O lume incluzivă nu se construiește doar prin legi și politici publice, ci și prin acțiuni directe ale cetățenilor. Voluntarii sunt cei care duc în comunități valori precum respectul, solidaritatea și responsabilitatea.

Incluziunea presupune: egalitate de șanse; acces la educație, sănătate și cultură pentru toți;

combaterea discriminării și prejudecăților; recunoașterea valorii fiecărui individ.

Astfel, voluntariatul devine un catalizator pentru o societate mai dreaptă și mai unită. Programe pentru copii – „Școala după școală” sau centre de zi unde elevii primesc ajutor la teme, activități recreative și sprijin emoțional. Activități pentru vârstnici – vizite periodice ale voluntarilor la centre de îngrijire, organizarea de ateliere și evenimente care reduc izolarea socială. Campanii pentru mediu – colectarea deșeurilor, plantări de arbori și programe de reciclare, care unesc oameni de toate vârstele și categoriile sociale. Sprijin pentru persoane cu dizabilități – organizarea de evenimente accesibile, transport gratuit și ateliere de integrare profesională. Campanii de conștientizare – împotriva discriminării, violenței domestice sau excluziunii sociale, desfășurate cu ajutorul voluntarilor.

Tinerii reprezintă nucleul voluntariatului modern. Prin implicare, aceștia își dezvoltă empatia, învață să comunice și să colaboreze și dobândesc abilități utile pentru viitor. Voluntariatul îi ajută pe tineri să descopere sensul comunității, să devină cetățeni activi și responsabili și să înțeleagă că schimbarea pornește de la gesturile fiecăruia. Deși voluntariatul a crescut considerabil în ultimele decenii, există încă obstacole care limitează impactul acestuia: lipsa de informare a cetățenilor despre oportunitățile de voluntariat; percepția greșită că voluntariatul este „muncă neplătită, inutilă”; insuficienta susținere din partea autorităților; dificultatea menținerii voluntarilor pe termen lung. Cu toate acestea, organizațiile neguvernamentale, instituțiile educaționale și chiar companiile private se implică din ce în ce mai mult în proiecte de voluntariat. Voluntariatul are puterea de a transforma

comunitățile, de a aduce speranță și de a reduce barierele sociale. Prin gesturi mici, dar constante, oamenii pot construi o lume în care fiecare individ contează.

„Inimi deschise, mâini întinse – voluntariat pentru o lume incluzivă” nu este doar o deviză, ci o direcție de acțiune pentru societatea contemporană. Incluziunea începe cu inimile deschise și se materializează prin mâinile întinse. Iar voluntariatul este cel mai clar exemplu că solidaritatea nu este doar un ideal, ci o realitate posibilă.

Bibliografie:

1. Agenția Națională pentru Programe Comunitare în Domeniul Educației și Formării Profesionale (ANPCDEFP). *Ghidul Voluntarului*. București, 2020.
2. Asociația „Pro Vobis – Centrul Național de Resurse pentru Voluntariat”. *Voluntariatul în România: realități și perspective*. Cluj-Napoca, 2019.
3. Comisia Europeană. *Strategia pentru tineret 2019–2027: Involvement, Empowerment, Inclusion*. Bruxelles, 2018.
4. ONU România. *Obiectivele de Dezvoltare Durabilă și voluntariatul comunitar*. București, 2021.

Voluntariatul ca experiență de învățare: un proiect pentru liceeni

Andrei Răzvan Băleanu, profesor,
Colegiul Național „Gheorghe Șincai”, București

Unul dintre cele mai valoroase daruri pe care școala le poate oferi elevilor este oportunitatea de a se descoperi pe ei înșiși prin implicare activă în comunitate. Voluntariatul, atunci când este practicat de tineri, nu reprezintă doar un act de solidaritate, ci și un exercițiu de dezvoltare personală, de responsabilitate și de cooperare. Consider că școala, și în particular orice profesor, au posibilitatea de a crea cadrul necesar pentru ca elevii să se implice în astfel de acțiuni. Proiectul propus urmărește să transforme orele de dirigenție și activitățile extrașcolare în spații de creativitate și implicare, prin încurajarea elevilor să conceapă și să realizeze, de la zero, un proiect de voluntariat.

Descrierea proiectului

Elevii, organizați în echipe de 2–6 membri, vor concepe și implementa propriul proiect de voluntariat, pornind de la nevoile comunității lor școlare sau locale. Temele proiectelor pot fi extrem de variate, în funcție de preocupările și pasiunile echipelor. Câteva exemple posibile:

• Organizarea unui eveniment tematic pentru colegi (târg de carte, concurs de talente, expoziție artistică, podcast al liceului, conferințe cu invitați relevanți, colaborări cu alte licee, vizite la diverse companii etc.).

• O strângere de fonduri pentru o cauză locală (sprijinirea unui coleg, ajutorarea unui adăpost de animale).

• Crearea unui site educațional sau a unei pagini de social media cu resurse utile liceenilor.

• Dezvoltarea unei aplicații pentru liceeni (organizarea timpului, colaborare pentru teme).

• O campanie de ecologizare în comunitate.

• Crearea unui club de sprijin pentru colegii mai mici.

Etapele desfășurării proiectului

Activitatea se desfășoară pe parcursul mai multor întâlniri, desfășurate la orele de dirigenție sau în activități extrașcolare. Etapele sunt inspirate din modelul Business Model Canvas, adaptat pentru proiecte de voluntariat.

Ora 1 – Ideea și echipa

Brainstorming, selectarea ideilor, formarea echipelor.

Ora 2 – Definirea problemei și a publicului țintă

Formularea problemei, identificarea publicului țintă, valori, parteneri.

Ora 3 – Resurse și planificare

Stabilirea obiectivelor SMART, a resurselor, plan de acțiune, împărțirea sarcinilor.

Ora 4 – Strategia de implementare și comunicare

Modalități de promovare, obstacole și soluții, mini-fișă Canvas.

Ora 5 – Calendarul activităților

Stabilirea calendarului de implementare: termene, repere intermediare, întâlniri de echipă.

Ora 6 – Analiză SWOT

Identificarea punctelor tari, slabe, oportunități și riscuri ale proiectului.

Ora 7 și următoarele – Implementarea proiectului

Punerea în practică a ideii, sprijinul profesorului ca facilitator, jurnal de echipă.

Timpul necesar implementării proiectului poate varia în funcție de echipă.

Ora finală – Prezentarea și reflecția

Prezentarea rezultatelor, impact, lecții învățate, reflecție asupra abilităților dezvoltate.

Rolul profesorului și indicații practice

Profesorul trebuie să fie un facilitator, nu un șef de proiect. El pune întrebări, sprijină elevii în a găsi soluții și încurajează colaborarea. Se recomandă formarea echipelor diverse și sprijinirea lor în a contacta resurse externe. Evaluarea trebuie să se bazeze pe implicare, nu doar pe rezultate.

Beneficiile proiectului pentru elevi

• Dezvoltarea personală – descoperirea punctelor forte și gestionarea responsabilităților.

• Spiritul de echipă – colaborare, negociere și luarea deciziilor comune.

• Competențe practice – planificare, comunicare publică, leadership.

• Incluziune socială – atenție la nevoile celor din jur, solidaritate.

• Construirea unui portofoliu personal – util pentru aplicații viitoare.

Voluntariatul este mai mult decât o activitate extracurriculară – este un mod de a învăța prin fapte concrete și de a contribui la binele comun. Elevii dezvoltă empatie și responsabilitate socială, iar școala devine un spațiu al solidarității și al incluziunii.

Mai mult, consider că în ziua de astăzi profesorii și părinții se lovesc tot mai des de nevoia adolescenților de a deține control asupra propriei vieți, într-o lume în care deciziile le sunt adesea impuse de adulți, de școală sau de presiunea socială. Această nevoie nu este un capriciu, ci o etapă

firească a dezvoltării lor, în care caută să-și afirme identitatea și autonomia. Oferindu-le ocazia să creeze și să conducă proiecte de voluntariat, le dăm posibilitatea de a lua decizii reale, de a-și asuma responsabilități și de a experimenta consecințele acțiunilor lor. În acest fel, dorința de control se transformă într-o motivație pozitivă, care îi ajută să se maturizeze și să devină mai conștienți de rolul lor în societate.

Proiectul de voluntariat propus pentru orele de dirigenție și activitățile extrașcolare nu este doar o metodă de a completa programa școlară, ci o investiție în formarea unor tineri responsabili, creativi și empatici. Elevii devin o resursă pentru comunitate, iar experiența acumulată le va fi utilă în toate etapele vieții.

Rolul voluntariatului în incluziunea școlară

Prof. pentru ed. Timpurie: UȚĂ ELENA
GPN NR. 52 “Delfinii Jucăuşi”, Constanţa

Incluziunea școlară reprezintă un proces complex prin care se urmărește asigurarea accesului egal la educație pentru toți elevii, indiferent de particularitățile individuale, sociale sau culturale. Într-o societate modernă, caracterizată prin diversitate și mobilitate socială, școala are responsabilitatea de a crea un mediu favorabil tuturor copiilor, astfel încât fiecare să se simtă valorizat și sprijinit în procesul de învățare.

Una dintre modalitățile prin care poate fi consolidată această misiune este implicarea elevilor în activități de voluntariat, care nu doar că sprijină comunitatea, ci și dezvoltă solidaritatea, empatia și spiritul civic al tinerilor. În același timp, voluntariatul constituie o punte între elevii cu nevoi diverse, facilitând relații bazate pe respect și colaborare.

1. Conceptul de incluziune școlară

Incluziunea școlară presupune eliminarea barierelor educaționale și sociale care împiedică participarea deplină a elevilor la procesul educațional. Ea are la bază câteva principii fundamentale:

- Egalitatea de șanse – fiecare copil are dreptul la o educație de calitate;
- Participarea activă – elevii nu trebuie doar integrați fizic în școală, ci și implicați în activitățile acesteia;
- Diversitatea ca valoare – diferențele culturale, sociale sau de învățare sunt privite ca resurse, nu ca obstacole;
- Cooperarea – cadrele didactice, părinții și elevii colaborează pentru un mediu educațional incluziv.

Astfel, incluziunea școlară nu se rezumă la integrarea copiilor cu cerințe educaționale speciale, ci se referă la toți elevii aflați în situații de risc de marginalizare: proveniți din medii defavorizate, din minorități etnice, cu dizabilități sau cu dificultăți de adaptare.

2. Voluntariatul ca instrument educațional

Voluntariatul este activitatea desfășurată în mod liber și conștient de către o persoană, fără a primi o recompensă materială, în folosul comunității. În cazul elevilor, voluntariatul devine un mijloc de formare a competențelor socio-emoționale, de responsabilizare civică și de promovare a spiritului de solidaritate.

În contextul școlii, voluntariatul are mai multe dimensiuni:

- Educațională – elevii învață valori precum respectul, toleranța, altruismul;
- Socială – voluntariatul apropie elevii din medii diferite și îi face să conștientizeze realitățile comunității;
- Personală – dezvoltarea stimei de sine, a încrederii și a abilităților de comunicare.

Activitățile de voluntariat pot varia de la campanii de mediu și colecte de alimente, până la sprijinirea colegilor cu dificultăți de învățare sau participarea la programe pentru copii din centre de plasament.

3. Legătura dintre voluntariat și incluziunea școlară

Implicarea elevilor în acțiuni de voluntariat contribuie direct la consolidarea procesului de incluziune școlară prin:

1. Reducerea prejudecăților – contactul direct cu elevi și persoane aflate în situații vulnerabile dezvoltă empatia și înțelegerea diversității.
2. Crearea unui climat pozitiv – colaborarea în activități comune diminuează conflictele și stimulează solidaritatea între colegi.
3. Dezvoltarea spiritului comunitar – voluntariatul îi ajută pe elevi să simtă că fac parte dintr-un grup mai mare, unde fiecare are un rol important.
4. Sprijin educațional – elevii voluntari pot participa la programe de tip „peer-to-peer” (de la elev la elev), oferind ajutor colegilor cu dificultăți de învățare.

Astfel, voluntariatul devine o metodă practică prin care principiile incluziunii se transformă în realitate, având un impact pozitiv atât asupra elevilor vulnerabili, cât și asupra celor care se implică.

4. Exemple de bune practici

În România și la nivel european există numeroase inițiative care ilustrează modul în care voluntariatul sprijină incluziunea școlară:

- Proiecte de mentorat între elevi – unde liceenii oferă sprijin colegilor mai mici sau elevilor din medii defavorizate;
- Campanii de solidaritate – colecte de haine, rechizite sau alimente pentru copii din familii cu venituri reduse;
- Programe ecologice – acțiuni de plantare de copaci sau curățare a zonelor verzi, unde elevii colaborează indiferent de mediul din care provin;

- Activități culturale și artistice – spectacole, expoziții sau ateliere organizate pentru a integra elevi cu diferite abilități.

Aceste activități nu doar că îmbogățesc experiența elevilor, dar demonstrează și faptul că școala poate fi un spațiu al solidarității și incluziunii.

5. Beneficiile voluntariatului pentru elevi și școală

Pentru elevi:

- formarea de abilități sociale și de comunicare;
- creșterea încrederii în sine și a sentimentului de utilitate;
- dezvoltarea responsabilității civice;
- construirea unor relații sănătoase între colegi.

Pentru școală și comunitate:

- consolidarea unui climat incluziv și prietenos;
- reducerea discriminării și a marginalizării;
- creșterea prestigiului școlii prin implicarea în comunitate;
- stabilirea unor parteneriate între școală, ONG-uri și instituții locale.

Concluzii

Incluziunea școlară nu se poate realiza doar prin reglementări sau măsuri administrative, ci necesită implicarea activă a elevilor și cadrelor didactice în activități care promovează solidaritatea și respectul reciproc.

Voluntariatul constituie o oportunitate excelentă de a transforma școala într-un spațiu al învățării nu doar academice, ci și sociale, unde diversitatea este acceptată și valorizată. Prin activități simple, dar semnificative, elevii pot contribui la integrarea colegilor aflați în dificultate și la construirea unei comunități educaționale incluzive.

Astfel, putem afirma că voluntariatul este un instrument esențial în promovarea incluziunii școlare, iar școala modernă ar trebui să îl integreze constant în programele educaționale.

Bibliografie

- Ionescu, M. (2015). Educația incluzivă – concepte și practici. Editura Polirom.
- Călinescu, L. (2019). Voluntariatul în educația contemporană. Editura Didactică.
- Ministerul Educației Naționale (2020). Ghid privind incluziunea școlară.
- www.edu.ro
- www.salvaticopiii.ro

Poveste de Paște

Balbinát Rencsik Emőke,
Grădinița cu P.P. ”Albinuța”, Cluj-Napoca.

Copiii sunt așezați pe scăunele în semicerc. Educatoarea prezintă un plic trimis de iepurașul de paste, care va sosi la copii în vizită cu o surpriză, dacă ei vor asculta cu atenție povestea trimisă de el în plic.

După lectura educatoarei în care sunt prezentate evenimentele din Săptămâna Mare, toate suferințele și învierea lui Isus, copiii dirijați de educatoare își împărtășesc experiențele despre copiii și oamenii suferinzi, pe care i-au întâlnit. Se discută despre posibilitățile Sde a alina suferința acestor copii și oameni, exemple de bune practice, care pot fi aplicate de copii de vârstă preșcolară pentru ajuta oamenii suferinzi.

Cu ajutorul unui cântec copiii îl invită pe iepurașul de paște/ păpușă de mână, care sosește cu surpiza promisă. Coșulețul lui este acoperit cu un material, și conține obiectele specifice, cu ajutorul cărora au fost cauzate suferințele lui Isus, precum și obiecte sepcifice sărbătorilor pascale: coroniță cu țepi, bici, pâine, cruce, ou roșu, pietre etc.

Copiii așează un material verde, rotund pe covor, pe care din materiale de culoare maro, educatoarea construiește o cruce. Pe rând se scot obiectele din coșulețul acoperit. Copiii denumesc obiectele scoase din coș, și descriu ce rol au avut în povestea de paște. Se dramatizează utilizarea acestor obiecte, și se așează pe cuce. Copiii povestesc experiențe proprii pe care au avut-o cu aceste obiecte.

Pentru a simboliza suferințele, pe care o cauzăm lui Isus cu păcatele noastre, și pentru a sugera greutatea crucii Mântuitorului, fiecare copil așează o piatră pe crucea de pe covor.

La sfârșitul activității toți copiii primesc o cruce de carton pe care o decorează după placul și fantezia lor cu ouă, pietrecele etc. Pe parcursul acestei secvențe din activitate copiii ascultă muzică sinfonică , și se gândesc cum, prin ce activități, gesturi ar putea ușura crucea lui Isus. Cei,care denumesc sau descriu o activitate de voluntariat, o modalitate prin care îi putem ajuta pe cei suferinzi și nevoiași primesc o lumânare electrică pe care o aprind, și o așează pe cruce.

”Hristos a înviat!”-strigă iepurașul de paste, iar mormântul lui Isus începe să lumineze.

Secţiunea II

Proiecte educative / Proiecte Didactice

PROIECT DIDACTIC

Prof. Iolanda Olariu,
Colegiul Economic „Dimitrie Cantemir” Suceava

Clasa: a IX-a

Unitatea de învatare: Analiza logică a argumentelor

Lecția: Raporturi logice între propozițiile categorice

Tipul lecției: mixt

Locul de desfășurare: sala de clasă

Competențe generale:

1.Utilizarea conceptelor specifice științelor sociale pentru organizarea demersurilor de cunoaștere și explicare a unor fapte, evenimente, procese din viața reală.

2. Aplicarea cunoștințelor specifice științelor sociale în rezolvarea unor situații problemă, precum și analizarea posibilităților personale de dezvoltare

Competențe specifice:

C1.1 Recunoașterea diferitelor situații și forme de comunicare în spațiul social.

C1.3 Folosirea corectă a unor forme și operații logice(definirea și clasificarea) în contexte situaționale diferite(teoretice și practice)

C2.2 Construirea unor argumente în vederea susținerii unui punct de vedere sau a unei soluții propuse pentru rezolvarea unor situații problemă.

Concepte operaționale:

Cognitive: *CO1* Clasificarea raporturilor logice între propozițiile categorice

Formative: *CO2* Analiza diferitelor tipuri de raporturi logice între propozițiile categorice întâlnite în situații concrete de comunicare.

CO3 Compararea implicațiilor unor enunțuri care conțin raporturi logice între propoziții

Atitudinale: CO4 Argumentarea rolului raporturilor logice între propozițiile categorice în comunicare

- CO5: Asigurarea unui sistem atitudinal față de raporturile logice între propozițiile categorice.

Evaluarea: formativ-ameliorativă

Obiective ale evaluarii:

Cognitive - O1: să identifice corect propozițiile categorice de tipul: A, E, I, O

- O2: să transforme 3 propoziții din limbajul natural în limbajul formal de propoziții

categorice

Formative - O3: să descrie pătratul lui Boetius.

Atitudinale - O4: să formuleze trei argumente în care să susțină importanța raporturile logice între propoziții

Valori și atitudini vizate:

- gândire critică și flexibilă
- Coerență și rigoare
- Exigență față de calitatea actului comunicațional

Strategii: dirijată, inductiv-deductivă, explicativ-conversativă

Metode: *expozitiv-euristice:* expunerea, explicația, conversația euristică

- *interactive :*comparația, problematizarea, brainstorming, exercițiul

Instrumente de evaluare: fișa de lucru individuală

Materiale oficiale:

- RM1: programa școlară
- RM2: Macroproiectarea didactică
- RM3: Manual de logică și argumentare
- RM4: Silogistica – P. Didilescu
- RM5: Fișe de lucru

Demersul didactic:

Secv. didactice	Conținuturi vizate	Ob. op.	Activitatea profesorului	RM	RP	Activitatea elevului	Evaluarea
Moment organizatoric			Absențe Organizează materialele Crează un climat cooperant Organizează clasa			Răspund cerințelor Pregătesc materialele solicitate Se așează la locurile indicate	
Reactualizarea cunoștințelor	Noțiuni, concepte: propoziție	O1	Solicită opinii despre importanța propozițiilor categorice în		M 3	Elaborează răspunsurile la cerințe	Proba orală

	categorică (universal-afirmativă, universal-negativă, particular-afirmativă și particular-negativă) Conținuturi: simbolizarea propozițiilor categorice: SaP, SeP, SiP, Sop cantitatea și calitatea propozițiilor categorice	O2	argumentare și conversație mediază opiniile evaluează răspunsurile stimulează elevii să-și asume rolurile	RM 3	M 4	Autoevaluează	Observarea sistematică
Evocare	Raporturi logice între propozițiile categorice		Notează titlul pe tablă Precizează obiectivele lecției Organizează învățarea	RM 3	M 1 M 2	Notează în caiete	
Dobândirea de noi cunoștințe	Raporturi logice între propozițiile categorice Noțiuni: contradicție, contrarietate, subcontrarietate, subalternare Conținuturi: descrierea	CO 3 CO 1	Asigură: a) cunoasterea/receptarea/ inv. - solicita elevilor cazuri de contradictie din limbajul curent - aprecieri individuale si frontale - defineste contradictia	RM 3	M 6 M 1 M 5	-generează opinii cu privire la conceptele discutate - notează în caiete - oferă soluții - formulează opinii cu	Verificare frontală orală

	raporturilor logice între propozițiile categorice,condiții ile stabilirii raporturilor logice între prop. cat, valorile de adevăr ale propozițiilor categorice aflate în diferite raporturi logice cu propoziții cat. a căror valoare de adevăr este cunoscutaă	CO 2 CO 3 CO 4	- enumeră celelalte tipuri de raporturi logice - descrie fiecare raport în parte și construiește pătratul logic b) înțelegerea noilor conținuturi - asocierea raporturilor într prop. cat. cu laturile și diagonalele unui pătrat - explică modalitatea de stabilire a valorilor de adevăr a propozițiilor categorice atunci când se cunoaște valoarea de adevăr a uneia dintre ele. c) analiză, stabilește raporturile logice posibile pentru fiecare propoziție în parte d) sinteză, formulează opinii referitoare la: erorile implicate de confuzia sau folosirea incorectă a rap. Logice între prop. cat.	RM 4	M 2 M 4 M 5	privire la pătratul logic - compară caracteristici le raporturilor logice corelează rap. între propozițiile categorice cu laturile pătratului logic - integrează noile cunoștințe în complexul cognitiv al unității de învățare curente	

Stimularea performanței		CO 5	Ce raporturi logice se stabilesc ȋntre propozitia categorică de tip SoP și celelalte tipuri de propoziții categorice care au același subiect și predicat logic? Care sunt valorile de adevar pe care le vor lua propozițiile SeP, SiP și SoP dacă SaP =1	RM 5	M 7	- analizează problemele și oferă soluții	Verificare frontală
Asigurarea retenției și a transferului			- solicită construirea pătratului logic și indicarea raporturilor logice ce se stabilesc între prop. cat.	RM 5	M 7	- construiesc pătratul logic	Exercițiul verificare individuală
Tema pentru acasă			Recomandă aprofundarea cunoștințelor asimilate prin rezolvarea exercițiilor din fișa de evaluare	RM 5	M 7	Notează	
Evaluarea: Capacități aptitudini atitudini			Laudă Aprecieaza critic Notează			- se raportează la aprecierile formulate	

PROIECT DE LECŢIE

Prof. Dodiș Elena
Școala Gimnazială Lucian Grigorescu Medgidia

CLASA:a V a

ARIA CURRICULARĂ: Arte

DISCIPLINA: Educaţie plastică

TEMA LECŢIEI: Nuanţele

SUBIECTUL: Biblioteca mea de acasă

TIPUL LECŢIEI: formare de priceperi şi deprinderi

DURATA: 50 min

COMPETENŢE GENERALE:

2.Utilizarea de instrumente și tehnici variate specifice artelor vizuale, plastice și decorative

COMPETENŢE SPECIFICE:

2.2. Explorarea registrului expresiv al limbajului plastic utilizând tehnici specifice

COMPETENŢE OPERAŢIONALE :

C.O. 1 - recunoaşterea pe imagini a culorilor pure şi a celor în amestec

C.O.2 - realizarea unei lucrări plastice utilizând nuanţele

C.0.3- exprimarea unor judecăţi de valoare atât despre propria lucrare, cât şi despre lucrările celorlalţi.

STRATEGII DIDACTICE: conversaţia , explicaţia , observaţia , activitatea independentă

MATERIALE DIDACTICE:

Imagini cu lucrări unde s-au utilizat nuanţele preponderent

Imagini cu desene pentru inspiraţie la realizarea lucrării practice

Bibliografie:

Manual Educatie plastica clasa a V a . Elena Stoica . Ionela Carstea, Adina Grigore, Editura Ars Libri, 2017

Desfăşurarea lecţiei:

Competenţe	Timp	Momentele lecţiei - timp-	CONŢINUT ŞTIINŢIFIC	Strategii didactice	Evaluare
	2min	Moment organizatoric	Postarea materialului didactic; Notarea absenţilor;	Conversaţia	
1	2min	Captarea atenţiei	Vă mai amintiţi ce lucrare aţi realizat data trecută? Care a fost tema noastră?	Conversaţia	Frontala şi individuală
2.2	3min 15min	Anunţarea temei şi a subiectului Predarea noului conţinut	Prezentarea pe scurt a cerințelor temei: - voi anunţa tema : „Nuanţele” Nuante = culori rezultate din amestecul a doua culori vecine (UNA PRIMARA+UNA SECUNDARA) din spectru (ROGVAIVi). Sau mai pe scurt spus: nuantele unei culori sunt obtinute prin virarea unei culori catre o alta culoare (prin adaugarea unei cantitati diferite din culoarea spre care vireaza). Ex.: rosul vireaza catre galben, prin oranj. - voi preciza subiectul lecţiei: „Biblioteca mea de acasă”, apoi le explic ce au de desenat şi ce amestecuri trebuie să folosească.	Explicatia Observaţia Conversaţia	Frontală şi individuală

			Tema practică este să deseneze biblioteca de acasă şi să scrie titlurile preferate pe cărtile desenate. Picturava fi realizată preponderent din nuanţe, culorile pure fiind mai reduse ca suprafată, folosite doar ca accente de culoare. Detaliile pot fi realizate cu creioane colorate şi carioci. - elevii observă materialul didactic şi sunt atenţi la explicaţii. Se explică termenii neînțeleși și demersul realizarii unei lucrări bune. Se urmărește fiecare elev și se dau indicații individuale sau generale		
C.O. 1 C.O. 2	25min	Lucrul practic al elevilor	Elevii sunt rugaţi să lucreze,explicindu-le pe parcurs eventualele nelămuriri.	Activitatea independentă	Individuală

C.O. 3	6 min	Evaluarea şi autoevaluarea lucrărilor însoţită (sau nu)de notarea acestora	La sfârşitul procesului de creaţie lucrările vor fi prezentate colegilor şi vor fi apreciate de aceştia ,dar şi autoapreciate de autorul lor .Se vor face aprecieri generale asupra modului în care s-a desfaşurat ora de educaţie plastică, notîndu-se lucrările în care au fost respectate criteriile mai sus amintite.	Conversaţia	Frontală şi individuală

DEZVOLTAREA ABILITĂȚILOR SOCIO-EMOȚIONALE

prof. Pîrîială Silviu Nicolae
Colegiul Tehnic “Gheorghe Asachi” Iaşi

Fișă de activitate: MIMĂ EMOȚIONALĂ - PE ECHIPE

Clasa: a IX-a

Durata: 25–30 minute

Tema: Conștientizarea și exprimarea emoțiilor utilizand limbajul nonverbal

SCOP

Dezvoltarea capacității elevilor de a identifica și exprima emoții prin limbaj nonverbal, stimularea empatiei și a atenției la indicii corporale, utilizarea unor multiple forme de interpretare.

OBIECTIVE SPECIFICE

La finalul activității, elevii vor fi capabili:

1. să recunoască și să denumească emoții transmise exclusiv prin mimică și gesturi;
2. să transmită clar o emoție fără a folosi cuvinte;
3. să colaboreze eficient, în echipă, pentru atingerea unui obiectiv comun;
4. să reflecteze asupra modului în care emoțiile sunt percepute și interpretate.

MATERIALE NECESARE

- set de cartonașe cu denumiri și/sau imagini sugestive pentru diverse emoții: bucurie, tristețe, furie, frică, surpriză, dezgust, entuziasm, mândrie, rușine, dezamăgire, neliniște, relaxare, curiozitate, confuzie, nervozitate etc.;
- cronometru sau aplicație de măsurare a timpului;
- tabel pe tablă pentru notarea punctelor echipelor.

DESFĂȘURARE

1. Introducere (5 min)

Brainstorming:

La ce vă gândiţi când rostiţi: emoţii; abilităţi emoţionale?

- Profesorul continuă discuția cu întrebarea: *Cum ne dăm seama ce simte cineva, chiar dacă nu spune nimic?*
  - Se discută despre importanța limbajului nonverbal în comunicare- expresii faciale, postură, gesturi.
  - Se explică regulile jocului: fiecare echipă va încerca să recunoască emoțiile pe care colegii le transmit doar prin mimă.

2. Organizarea echipelor (2 min)

- Clasa se împarte în 2–3 echipe egale.
  - Fiecare echipă își alege un nume- pentru a stimula implicarea activă, fiecare participant devenind receptor activ.

3. Jocul propriu-zis (15–18 min)

Reguli ce trebuie respectate, elemente specifice fiecarei etape:

  - Profesorul arată sau dă unui elev un cartonaș reprezentând o emoție (acesta nu are voie să îl arate colegilor).
  - Elevul are 30 de secunde să interpreteze, să transmită emoția propusă, folosind doar mimica, postura și gesturile (fără cuvinte, fără sunete, fără scris).
- Echipa elevului-interpret este solicitată să ghicească.
- Dacă echipa ghicește în timpul stabilit → primește 1 punct.
  - Dacă nu reușește, cealaltă echipă poate încerca să răspundă pentru a lua punctul (opțional, în vederea stimulării competitivității).
- Runda continuă până când toți membrii echipelor au jucat cel puțin o singura dată.

4. Reflecție și concluzii (5 min)

  - Discuție cu clasa:

- *Care emoții au fost mai ușor/mai greu de recunoscut?*
- *Ce elemente nonverbale v-au ajutat cel mai mult?*
- *Cum putem evita interpretarea greșită a emoțiilor altora?*
  - Profesorul introduce elemente de conexiune din viața reală, elemente specifice universului referențial al elevilor, precum si particularităților de vârstă, generale și individuale ale acestora: *Ați observat că, adeseori, colegii sau prietenii voștri transmit prin gesturi sau expresii că se simt rău/foarte bine/dezamagiti/trişti chiar dacă nu spun nimic?*

Un exercitiu interesant, în această etapă, constă în prezentarea unei emoţii, la alegere, utilizând limbajul nonverbal şi sub genericul*: Tu ce emoţie ai identificat?*. Elevii din clasă trebuie să denumească emoţia, argumentând alegerea făcută. Diversitatea opiniilor exprimate va avea, intrinsec, un aport deosebit în a înţelege importanţa modului de manifestare, dar şi a multiplelor forme de interpretare a emoţiilor, atenţia având un rol deosebit în evitarea, diminuarea unor decizii eronate.

Optimizând demersul didactic propus, am adresat elevilor întrebarea: *Ce faci dacă ...?*
Astfel, întru întâmpinarea multiplelor emoţii prezentate, elevii au propus o paletă variată de comportamente, atitudini, subliniind necesitatea empatiei, respectării unor valori morale fundamentale, în relaţiile cu ceilalţi colegi.

REZULTATE AȘTEPTATE

- Elevii recunosc rapid emoții prin indicii nonverbale.
- Dezvoltarea empatiei și a atenției la nevoile celorlalți.
- Creșterea capacității de exprimare corporală.
- Consolidarea spiritului de echipă.

EVALUARE

- Numărul de emoții recunoscute corect.
- Observarea implicării fiecărui elev în activitate.
- Calitatea discuției de reflective- argumente pro-contra, exemple.

„COPACUL GHICITORILOR”

Prof.Crețu Daniela
Școala Gimnazială ,,Mihail Sadoveanu” Medgidia

1.Sunt un continent vestit,
Cu un ciorchine de strugure asemuit.(Africa)

2.Grecii numele mi-au pus
Și în româna ,,piatră” sunt tradus! (litosfera)

3.Sunt o mică crăpătură,
De o mare încărcătură!
Prin care magma iese la suprafață
Se răcește și „îngheață”. (rift)

4.Când 2 plăci tectonice se ciocnesc
Toată ziua,noaptea ele sporăvăiesc!
Ca să le împace cearta,Terra a creat invenția.
Tu,dă-ne soluția! (fenomenul de subducție)

5.Adânc apa pătrunde în uscat
Nu se teme de nici un pirat.(golf)

6.Multe insule grupate
Una lângă alta aliniate
Suntem ca niște surate! (arhipelag)

7.Din schelete de corali
Adunate ani de ani
Am ieșit ca un inel
Ia gândește-te nițel.(insula coraligenă)

8.O linie subțire și importantă sunt,
Ce despart marea de pământ!(țărm)

9.Din erupții vulcanice născută
În lume-s cunoscută
Sunt vestită și sunt cea mai mare
Cu vulcani activi în dotare! (I.Islanda)

10.Un petic mic sau mare de uscat
Din toate părțile de apă înconjurat.(insula)

11.Cinci hainuțe tocmai bune,
Îmbracă a noastră lume
Terra pe toate le iubește Și
cu drag le folosește.(geosferele)

12. Un petic mic sau mare de uscat
Din trei părțile de apă înconjurat
Și de continent cu o parte legat. (peninsulă)

13.Suntem forme de relief,
Un pic mai diferite,
Sub apa mărilor și oceanelor întâlnite.(relieful bazinelor oceanice)

14.De la țărm pornesc ușor înclinată,
Până la 200 m aflată!
Sunt destul de bogată
Cu zăcăminte de petrol înzestrată.(platforma continentală)

15.Sunt abrupt și înclinat
Un element destul de important.(abruptul continental)

16.Am aspect de câmpie imensă
Cu ape marine foarte dense!(câmpia abisală)

„CURCUBEUL EMOȚIILOR”
ACTIVITATE EDUCAȚIONALĂ-MODEL DE BUNĂ PRACTICĂ

Ghigheană Carmen Florentina-profesor învățământ primar
Școala Gimnazială „Dora Dalles”Bucșani-Dâmbovița

- **Titlul bunei practici**

CURCUBEUL EMOȚIILOR

- **Cuvinte cheie**

Emoții,Sentimente,Comportament,Comunicare,Relații armonioase

- **Prezentarea ideii/a bunei practici**

În multe dintre activitățile schimbului de bune practici se discută despre rolul școlii în a-i ajuta pe elevi să construiască relații emoționale. În acest sens,este necesar,încă de la vârste fragede , să insistăm asupra reglării emoțiilor și comportamentelor personale ale copiilor pentru crearea unor relații bune cu cei din jur și să le educăm sentimentul de corect și greșit.Spre deosebire de emoții,care sunt de scurtă durată și declanșate de evenimente, sentimentele sunt comportamente învățate care se păstrează într-o formă latentă ce așteaptă să se manifeste ca urmare a unui eveniment. .

Acest exemplu de bună practică are ca scop dezvoltarea abilității de exprimare emoțională și de conștientizare a rolului pe care aceasta îl are asupra calității relațiilor cu cei din jur.

Activitatea pe care o propun, se adresează elevilor de ciclu primar (poate fi adaptată și elevilor de vârste mai mari) și se poate desfășura în cadrul orelor de Dezvoltare personală /Educație civică sau în cadrul activităților extracurriculare ,cu respectarea regulilor de siguranță specifice perioadei actuale.

- **Descrierea modului de transfer/adaptare în activitatea cu elevii din România**

Introducere în activitate

- Se proiectează Harta emoțiilor,care cuprinde cele șapte emoții primare(potrivit psihologului american Paul Ekman ,acestea sunt:bucurie,surpriză,supărare,frică,tristețe,dispreț,dezgust).

-Fiecare elev primește un jeton care ilustrează o emoție și formulează enunțuri potrivite unor situații când au trăit aceste emoții.(Am fost bucuros /supărat/dezamăgit ,când…).

Experiența directă

-Se vizionează împreună cu copiii filmul, ,,**Un arici merge la școală**”, spunându-le să fie atenți la comportamentele, emoțiile, gesturile exprimate de personaje.

https://www.youtube.com/watch?v=Icx7hBWeULM

Reflecția

- După vizionare,se discută cu elevii despre conținutul filmului, despre mesajul acestuia, dar și despre emoțiile și comportamentele personajelor. Se pot folosi următoarele întrebări:

• Ce emoție a trezit în voi acest film?

• Despre ce este vorba în film?

• Ce își dorea ariciul?

• Ce se întâmplă la sfârșitul filmului?

• Ce emoții credeți că simt personajele - ariciul, vulpea, porcușorul, veverița?

• La ce credeți că se gândesc personajele?

• Spun cuiva emoțiile pe care le simt sau gândurile pe care le au?

• Ce se întâmplă atunci când nu spunem ce simțim și ce gândim? (Se poate analiza, situația în care porcușorul nu îl lasă pe arici să se așeze lângă el. Dacă porcușor ar fi spus ce gândește, ariciul s-ar mai fi supărat așa de tare? Ar mai fi crezut că nu îl place nimeni?)

• Dacă personajele ar fi spus cum se simt și ce gândesc, ar fi putut găsi o soluție mai repede? Ar fi putut găsi o altă soluție? Care ar fi putut fi acea soluție?

-Sunt solicitate răspunsuri cât mai variate din partea elevilor, insistând asupra faptului că atunci când nu spunem ce gândim și ce simțim, oamenii pot să înțeleagă greșit comportamentul nostru. În timp însă, dacă tot ascundem emoțiile, acestea pot chiar să ne îmbolnăvească - ne doare capul, ne doare stomacul,nu mai vrem să stăm / să interacționăm cu ceilalți, ne temem pentru orice.

Generalizare

-Se concluzionează, pe baza discuțiilor , că, dacă dorim să avem relații armonioase cu ceilalți, este bine să spunem ce gândim, ce ne dorim și ce simțim în acel moment. Atunci când nu spunem ce ne dorim, ceilalți nu pot să înțeleagă comportamentul nostru sau înțeleg greșit de ce facem anumite lucruri. Se menționează faptul că uneori nu stăm să ne gândim la ce simțim sau ascundem emoțiile și gândurile noastre pentru că nu considerăm că ele trebuie dezvăluite.

Transfer

–se explică sarcina de lucru:„ imaginați-vă că sunteți niște copii cu puteri magice și aveți în față globul de cristal. Scoateți din acest glob emoția pe care o simțiți cel mai des atunci când sunteți la școală. Notați emoția pe un bilețel autoadeziv”

„imaginați-vă din nou globul de cristal și identificați un gând pe care îl aveți în mod frecvent când sunteți la școală și pe care nu îl prea spuneți celorlalți. Dacă puteți, notați-l pe bilețel. Când ați terminat, lipiți bilețelul pe tablă / panou / flipchart”.

-se citesc câteva emoții ,se solicită copiilor să spună ce gânduri ar putea asocia cu emoția respectivă (gândurile trebuie să aibă legătură cu ce li se întîmplă la școală) și ce simt acum, când au spus ce este în mintea lor.
• **Rezultate așteptate/ Impact vizat**
-Identificarea emoțiilor primare -Exprimarea emoțiilor personale în contexte diferite -Luarea unor decizii responsabile -Identificarea unor strategii de reglare a comportamentelor pentru crearea unor relații bune cu cei din jur -Dezvoltarea stimei de sine -Reducerea absenteismului -Acceptarea diferențelor - Dezvoltarea empatiei și sensibilității față de nevoile celorlalți
• **Reflecții/Lecții învățate în urma participării la schimbul de bune practici**
-Să privim lumea cu ochii copiilor atunci când dorim să eliminăm barierele**(„DIFERENȚA nu înseamnă SCĂDERE”).** -Rolul profesorului este strategic-activator și motivator al învățării,antrenor,pregătește materiale,încurajează,stimulează și știe să se facă dispărut în anumite momente pentru a dezvolta autonomia**(„Ajută-mă să mă dezvolt singur!”).** **-**Acordarea de feedback conține două elemente:ce este bine și ce poate fi îmbunătățit. -A educa este o adevărată provocare. -Pentru a fi flexibili trebuie să avem o înclinație spre căutare și dorință de schimbare. -Un proiect educativ se bazează pe **respect** de sine ,pentru ceilalți și pentru mediul înconjurător,**responsabilitate** pentru consecințele propriilor acțiuni și **reelaborarea** conținutului. -Este mai ușor să înveți pe cineva,decât să educi.Pentru a învăța este suficient să știi,în timp ce pentru a educa este nevoie să fii(educat).

PROIECT DIDACTIC

Popa Oana Petruța –
Școala Gimnazială «Ion Ciorănescu» Moroeni

Clasa: a VIII – a

Disciplina: Limba și literatura română

Unitatea: Cum sunt ceilalți?

Tema lecției: *Subiectul* (actualizare)

Tipul lecției: Mixtă

COMPETENȚE GENERALE

4. Utilizarea corectă, adecvată şi eficientă a limbii în procesul comunicării orale și scrise

COMPETENȚE SPECIFICE

4.1. Folosirea achizițiilor privind structuri morfosintactice complexe ale limbii române literare, pentru înţelegere corectă şi exprimare nuanţată a intenţiilor comunicative

COMPETENŢE DERIVATE

La finalul lecţiei, elevii vor fi capabili :

a) cognitive:

O1: - să actualizeze, prin exerciții, cunoștințele privind subiectul;

O2: - să identifice subiectele în enunțuri date;

O3: - să construiască enunțuri în care subiectul este exprimat prin diferite părți de vorbire;

O4: - să utilizeze subiectul în diferite contexte de comunicare.

b) psihomotorii:

- să formeze deprinderi de comunicare scrisă şi orală;

- să dezvolte abilitățile de concentrare şi spiritul de observaţie.

c) afectiv-atitudinale:

- să participe cu interes la lecţie;

- să manifeste interes pentru rezolvarea sarcinilor date.

STRATEGII DIDATICE

1. **Metode și procedee:** conversația, brainstorming, explicația, exercițiul, rebusul didactic, RAI, metoda de substituire în lanț.
2. **Forme de organizare a activității didactice:** activitate frontală și activitate individuală, activitate pe grupe.
3. **Resurse**: capacitățile normale și receptive ale elevilor, cunoștințele lor anterioare, tabla, markere, tabla interactivă, fișe de lucru, caietele elevilor, platforme digitale.
4. **Durata**: 50 de minute.
5. **Bibliografia**:

- Programa școlară în vigoare. Limba şi literatura română, clasele a V-a - a VIII-a, 2017;
- Gramatica limbii romane pentru gimnaziu, Gabriela Pană Dindelegan, București: Editura Univers Enciclopedic Gold, 2019;
- Gramatica limbii romane pentru elevi si profesori. Sinteze si exercitii, Alina Dinu, Adina Dragomirescu, Irina Georgescu, București: Editura Corint, 2022;
- Limba și literatura română: clasa a VIII-a (manual), Florentina Sâmihăian, Sofia Dobra, Monica Halaszi, Anca Davidoiu-Roman, Horia Corcheș, București: Art Klett, 2022.

ETAPELE LECȚIEI	TIMPUL ALOCAT	ACTIVITATEA DE ÎNVĂȚARE		STRATEGII DIDACTICE			EVALUARE
		ACTIVITATEA PROFESORULUI	ACTIVITATEA ELEVULUI	METODE ȘI PROCEDEE	MATERIALE	ORGANIZARE	
1.Moment organizatoric	1 min.	Profesorul asigură condițiile unui climat educațional favorabil.	Elevii își pregătesc materialele necesare începerii orei de curs	Conversația		Activitate frontală	
2.Captarea atenției	5 min.	Profesorul le propune elevilor completarea unui rebus conceput pe platforma Didactic. – Anexa 1. Profesorul citește întrebarea și aruncă mingea unui copil. Reia strategia de fiecare dată.	Elevii primesc Anexa 1. Vor completa rebusul propus atât la tablă, cât și pe fișe.	Conversația euristică, RAI	Platforma didactic.ro, Fișa de lucru	Activitate frontală	Observația sistematică
3.Anunțarea temei și a obiectivelor	1 min.	Profesorul anunță titlul lecției, *Subiectul* – actualizare, îl scrie pe tablă, apoi prezintă obiectivele.	Elevii își notează în caiete titlul lecției.	Conversația euristică	Caietele elevilor Tabla Markere	Activitate frontală	Observarea sistematică
4. Reactualizarea cunoștințelor anterioare	5 min.	Profesorul adresează întrebări pentru actualizarea cunoștințelor despre subiect.	Elevii sunt atenți și răspund întrebărilor adresate de profesor.	Metoda RAI	Fișa recapitulativă	Activitate frontală	Observarea sistematică Aprecieri verbale

		Care este definiția subiectului? Care sunt întrebările subiectului? În ce caz stă subiectul? Care sunt tipurile de subiect cunoscute? Prin ce părți de vorbire pot fi exprimate subiectele? Ce știm despre topica și punctuația subiectului? După reactualizarea cunoștințelor, profesorul distribuie elevilor o fișă recapitulativă cu noțiunile teoretice despre subiect (Anexa 2)					
5.Dirijarea procesului de învățare	30 min. (20 min +10 min) **O1** **O2** **O3**	Profesorul împarte elevii, în funcție de posibilitățile lor intelectuale, în 3 grupe și distribuie fișa de lucru (Anexa 3), oferind explicații despre modalitatea de rezolvare a sarcinilor.	Elevii rezolvă, în echipă, exercițiile de pe fișa de lucru.	Conversația euristică Explicația Exercițiul	Tabla Caietel elevilor Fișă de lucru	Activitate frontală Activitate în grup	Observarea sistematică a elevilor Interevaluare

	O4	Se solicită schimbul de fișe între grupe pentru verificarea corectitudinii răspunsurilor. Profesorul propune construirea unei povești comune despre sărbătorile de iarnă, în care elevii să utilizeze subiecte exprimate prin diverse părți de vorbire. Cadrul didactic explică detaliat regulile activității și pornește povestea.	Elevii vor verifica fișele de lucru ale colegilor și corectează eventualele greșeli. Elevii vor participa la conceperea poveștii, respectând regulile menționate.	Metoda de substituire în lanț		Activitate diferențiată (Anexa 3c)	Aprecieri verbale
6.Asigurarea feedback-ului	6 min.	Profesorul propune participarea elevilor la un concurs pe platforma Wordwall.	Elevii răspund la întrebări.	Conversația	Tabla inteligentă Platforma Wordwall	Activitate frontală	Aprecieri verbale
7.Asigurarea retenției și a transferului	1 min.	Profesorul anunță tema pentru acasă: exercițiile 3 și 5 și 6 c din manual de la pagina 81.	Elevii își notează tema în caiete.	Conversația Explicația	Caietele elevilor Manual	Activitate frontală Activitate individuală Activitate diferențiată	Aprecieri verbale

8. Evaluarea activității	1 min.	Profesorul face aprecieri asupra activității desfășurate de elevi. Cadrul didactic notează elevii care au participat activ la ora de curs.			Conversația		Aprecieri verbale

„INIMI DESCHISE,MÂINI ÎNTINSE’’

Prof:CRIȘU MĂDĂLINA ADELA.
Școala: GIMNAZIALĂ PLEȘOI,DOLJ.

1. ***Titlul:„INIMI DESCHISE,MÂINI ÎNTINSE’***
2. ***Scop:*** Organizarea unor activitati extracurriculare de ajutorare a persoanelor cu Cerinte Educationale Speciale
3. ***Argument / Justificare:*** Elevii voluntari vor fi educati in sensul cooperarii si intelegerii dificultatilor cu care se confrunta persoanele cu dizabilitati si nevoi speciale. Acesti elevi vor dobandi o atitudine pozitiva si toleranta fata de aceste categorii de personae defavorizate, dezvoltandu-li-se sensibilitatea, spiritul de intrajutorare si altruismul.
4. ***Obiective***
   - includerea, in mod direct, a copiilor cu nevoi speciale in comunitatile locale;
   - implicarea copiilor cu nevoi speciale, a profesorilor, elevilor in cadrul unor activitati ce vor fi realizate impreuna;
   - atingerea incluziunii si implicarii prin angajarea tuturor celor interesati intr-un program educational de activitati ce promoveaza intens, printer altele, integrarea sociala;
   - aducerea la cunostinta a elevilor a modului de organizare a Programului / Proiectului de Actiune Comunitara in scopul sprijinirii dezvoltarii educationale a copiilor cu nevoi speciale;
   - incurajarea elevilor de a se dedica activitatilor desfasurate cu copii cu nevoi speciale nu doar in cadrul proiectelor dar si dupa terminarea acestora in scopul sustinerii acestui proces de integrare sociala si dezvoltare educationala;
   - educarea elevilor voluntari in sensul protejarii, respectarii si empatizarii cu elevii de la Centrul Școlar de Educație Incluzivă “Sfântul Andrei” Gura Humorului si insusirea unor norme de comportare civilizata fata de acestia;
5. ***Grup tinta***

   * **beneficiari directi**: 36 elevi ai clasei I A ai Școlii Gimnaziale Pleșoi

   Familiile elevilor Școlii Gimnaziale Pleșoi,Dolj

   * **beneficiari indirecti**: elevii claselor a V-a și a VIII-a de la Sc, Gimnazială Pleșoi,Dolj

Comunitatea

Perioada de desfasurare: decembrie 2024– iunie 2025

Activitati concrete:

I. Prezentarea proiectului : “Inimi deschise,mâini întinse”

- obiective
- desfasurare
- parteneri implicati
- evaluarea proiectului

II. “ UN ZAMBET PE FATA DE COPIL” - actiune de cunoastere si imprietenire a elevilor din cadrul celor două școli

III. “ AJUTAND PE ALTII NE AJUTAM PE NOI ” - atelier de creatie – confectionarea unor podoabe de pom pentru Craciun.

IV. “ DESCHIDE USA CRESTINE! “ – recital de colinde la Școala Gimnazială Pleșoi,Dolj

V. “ DARURI DE MARTISOR “ – atelier de lucru – confectionarea de felicitari si martisoare de către elevii scolii

VI. “ BUCURIILE ADUSE DE IEPURAS “ – atelier de creatie – incondeierea oualor, realizarea de felicitari pascale.

6. Indicatori de evaluare :

a) observarea comportamentelor si interventia directa a profesorilor pentru incurajarea si stimularea interrelationarii pozitive intre elevii cu C.E.S. si elevii din scoala obisnuita;
b) stabilirea unor grupe de lucru mixte pentru sprijinirea invatarii active pe probleme de socializare si imbunatatirea comunicarii, precum si formarea unei atitudini pozitive a elevilor din scoala obisnuita fata de elevii cu C.E.S. si persoanele varstnice.
c) incurajarea atitudinii active si a implicarii elevilor in solutionarea nevoilor speciale pe care le au elevii cu C.E.S.
d) stabilirea unor concluzii privind necesitatea ocrotirii persoanelor cu dizabilitati, precum si constientizarea problemelor cu care se confrunta acestia in viata de zi cu zi.

7. Resurse:

a) umane – elevii celor două școli

b) materiale – hartie xerox, creioane colorate, acuarele, hartie glase, hartie creponata, planse

c) financiare: sponsorizari, fonduri proprii

11. Parteneri:

I. Centrul Școlar de Educație Incluziva Sf.Mina Craiova
II. Asociația părinților a Școlii Gimnaziale Pleșoi

12.Graficul de activitati:

Denumirea activitatii	***Data***	***Continuturi***	***Responsabil de activitati***
I. Prezentarea proiectului” Inimi deschise,mâini întinse”	22.10.2024	Obiective, desfasurare, parteneri implicate, evaluarea proiectului	Prof. Crișu Mădălina Adela
II. “Un zambet pe fata de copil”	25.11.2024	Actiune de cunoastere si împrietenire a elevilor din cadrul celor două școli	Prof. Crișu Mădălina Prof. Mitrea Mihaela
III. “Ajutand pe altii ne ajutam pe noi”	12.12.2024	Atelier de creatie – confectionarea unor podoabe de pom pentru Craciun	Prof. Mitrea Mihaela Prof. Crișu Madalina
IV. “Deschide usa crestine!”	18.12.2024	Recital de colinde, poezii la Centrul de Ed Centrul Școlar de Educație Incluzivă “Sfântu Andrei” Gura Humorului	Prof.Mitrea Mihaela Prof. Crișu Madalina
V. “Daruri de martisor”	17.03.2025	Atelier de lucru – confectionarea de felicitari si martisoare-parteneriat între elevii celor două școli si daruirea reciprocă	Prof. Crișu Mădălina Adela
VI.” Bucuriile aduse de iepuras”	10.04.2025	Atelier de creatie – incondeierea oualor, realizarea de felicitari pascale	Prof. Mitrea Maria

Activități ludice pentru facilitarea relațiilor între elevi și coeziunea grupului

Prof. înv. primar Vasile Sonica
Școala Gimnazială Nr. 1 Valea Mare Pravăț

SCOPUL URMĂRIT:Adoptarea unei atitudini pozitive, de toleranță, de acceptare, de colaborare și de prietenie între elevi, pentru integrarea optimă a fiecăruia în colectivul clasei și pentru prevenirea bullyingului.

1. VÂNĂTOAREA DE OAMENI

Obiectiv: Să înţeleagă că fiecare dintre noi are ceva unic

Procedura:Copiii vor pleca intr-o expediţie de „ Vânătoare de oameni”pentru a afla câte ceva despre colegii lor.Se vor plimba prin clasă, observându-şi colegii şi descoperindu-i pe aceea care au caracteristicile scrise pe planşă.Vor reveni la loc, în urma unor discuţii vor nota câte un nume în dreptul fiecărei caracteristici.

Sarcina învăţătorul: Ajutaţi copiii să înţeleagă că a fi diferit nu ne face mai buni sau mai răi, ci doar unici.

PLANŞĂ CU „ VÂNĂTOAREA DE OAMENI”

Are ochii căprui	Are cel puţin un pistrui	Îi lipseşte un dinte	Este cel mai înalt din clasa
Este cel mai mic din familie	Îi place să rezolve probleme	Îndrăgeşte animalele	Este născut in aceeaşi lună cu d-na învăţătoare
Locuieşte pe strada şcolii	Poate să stea într-un picior 10 secunde	Are acasă unul sau mai multe animale	Îi place să citească mult

2. POSTER CU OAMENI

Obiectiv: Să înveţe ca oamenii au multe calităţi şi caracteristici diferite.

Procedura: Fiecare elev va primi un „Poster cu oameni”. Vor trebui să deseneze imagini pentru a ilustra ceva din ceea ce au ei special timp de 15-20 minute. La sfârşit fiecare va arăta colegilor ceea ce a desenat.

Sarcina învăţătorului:oamenii însumează trăsături morale şi abilităţi diferite şi schimbătoare şi nu ne putem identifica doar printr-o singură calitate, un singur defect sau o sigură aptitudine.

POSTER CU OAMENI

CEVA CE ÎŢI PLACE SĂ FACI	CEVA CE NU ÎŢI PLACE SĂ FACI	CEVA LA CARE TE PRICEPI	CEVA CE NU POȚI SAU NU ȘTII ÎNCĂ SĂ FACI	CEVA SPECIAL DESPRE TINE

3. ROATA EMOŢIILOR

Obiectiv: Să îşi dezvolte vocabularul referitor la emoţii.

Procedura: Se prezintă roata emoţiilor. În timpul jocului un elev va învârti braţul roţii şi, când acesta se opreşte la o emoţie, va încerca să explice ce înseamnă şi să exemplifice cu un moment din viaţa lui în care s-au simţit în acel fel.

Sarcina învăţătorului:Să se insiste pe emoţii pozitive şi negative pentru a explica cu claritate ce înseamnă o emoţie.

4. EXPRIMĂ-TE!!!

Obiectiv: Să înţeleagă că este bine să ne exprimăm emoţiile

Procedura: Se scriu pe tablă un şir de emoţii pentru a le reaminti elevilor.Li se distribuie pungi de hârtie şi fâşii de hârtie. Trebuie să scrie pe foaia de hârtie un sentiment pe care l-au simţit şi nu l-au spus nimănui, să scrie emoţia respectivă şi să introducă fâşia în pungă. Iar emoţiile pe care le-au simţit şi pe care nu le-au ascuns să le scrie în exteriorul pungii(emoţii pozitive). La sfârşit să dea exemple de emoţii pe care le ţin pt. ei şi exemple de emoţii pe care le împărtăşesc celorlalţi.

Sarcina învăţătorului: Să pună accent pe efectele negative care pot să apară când emoţiile sunt interiorizate.Este bine să-şi exteriorizeze emoţiile.

5. CE SE ASCUNDE ÎN INTERIOR?

Obiectiv:Să recunoască efectele etichetării asupra relaţiilor.

Procedura:Se aşează 6-8 cutii de conserve fără etichetele originale. Se confecţionează două serii de etichete hazlii: „Gogoşarii lui Andra”, „Super-supa Dianei”, „Cârnaţii fantastici ai lui Dorel”.Se citeşte eticheta de pe borcan cerându-le elevilor să liciteze conservele în funcţie de cât de mult ar fi dispuşi să dea pe ele.Se scrie cel mai mare preţ oferit şi se lipeşte pe borcan.Se realizează o nouă licitaţie cu celelalte etichete mai puţin atrăgătoare.Se discută despre ceea ce i-a determinat să schimbe preţul. Câteodată etichetăm oamenii asemeni cutiilor.

Sarcina învăţătorului: Etichetele nu ne spun multe, ne pot influenţa negativ opinia despre cineva sau modul în care apreciem ceea ce este în interiorul unei persoane.

BIBLIOGRAFIE :

1.Daniel Goleman – « Inteligenţa Emoţională »,Editura Curtea Veche, Bucureşti – 2000;

2.Steven J. Stein, Howard E. Book – « Forţa inteligenţei emoţionale », Editura Allfa, Bucureşti; 2010

Universul copilăriei- proiect educaţional

Prof. înv. primar, Moisă Crăiţa- Adina,
Școala Gimnazială Chetriș, Bacău

Copiii sunt o sursă inepuizabilă de idei concretizate în cele mai neaşteptate creaţii de orice natură ar fi ele, iar vârsta copilăriei face ca totul să devină posibil în imaginația scormonitoare a acestora.

Stimularea creativităţii, cultivarea sensibilităţii artistice a micilor şcolari, a încrederii în sine, a capacităţii de conştientizare a trăirilor în activităţi extracurriculare devine o prioritate a actului educativ în măsura în care se valorifică potenţialul neexploatat al copilului.

În prezent există o preocupare majoră pentru desfăşurarea unor acţiuni menite să educe copiii de vârstă şcolară în spiritul dragostei pentru frumos. Prin aceste forme de activităţi trebuie să vorbim sufletului, imaginaţiei, simţurilor iar pentru ca imaginaţia să se vadă totul trebuie îmbrăcat în cuvinte, formă şi culoare, pentru a atrage copilul.

Derularea acestui proiect educaţional vine să suplimenteze activităţile desfăşurate în şcoli cu dublu scop: de a completa şi fixa conţinutul specific al acestora, pe de o parte, şi de a valorifica creativitatea, imaginaţia şi spontaneitatea copiilor, pe de altă parte, punând, totodată accent pe participarea activă a acestora în planificarea şi desfăşurarea activităţilor.

DESCRIEREA PROIECTULUI :

Scopul:

- Valorificarea preocupărilor extracurriculare, a iniţiativelor novatoare, cu aplicabilitate largă în domeniul educativ;
- Identificarea, stimularea şi valorificarea potenţialului artistic al elevilor prin realizarea de lucrări originale.

Obiectivele specifice ale proiectului:

Dezvoltarea relaţiilor de parteneriat între diferite unităţi şcolare;

Descoperirea şi dezvoltarea aptitudinilor creative artistico-plastice în rândul elevilor;

Dezvoltarea creativității copiilor, a abilităților de cooperare cu ceilalți copii, adulți etc.;

Cultivarea sensibilităţii artistice a micilor şcolari, a încrederii în sine, a capacității de conștientizare a trăirilor;

Atragerea elevilor în organizarea unor activităţi cu caracter extraşcolar, contribuind la creşterea calitativă a acestora;

Stimularea şi promovarea capacităţii creatoare a elevilor prin organizarea de expoziţii;

Cunoaşterea normelor de circulţie pe drumurile publice;

Comunicare între elevii din şcoli şi medii diferite.

Grupul ţintă căruia i se adresează proiectul

Elevii din şcolile implicate, cadrele didactice din unităţile şcolare implicate, reprezentanţi ai comitetelor de părinţi.

Durata proiectului: 1 an şcolar – 2023- 2024

Descrierea activităţilor:

Activitatea nr. 1

Titlul activităţii: ***Universul copilăriei – lansarea proiectului***

Descrierea activității: Lansarea proiectului în prezenţa cadrelor didactice din şcolile organizatoare, a partenerilor de proiect, părinţi, elevi; formarea şi organizarea echipei de proiect(elevi, părinţi, cadre didactice); stabilirea responsabilităţilor; stabilirea activităţilor ce se vor desfăşura în cadrul proiectului.

Activitatea nr. 2

Titlul activităţii: ***Colindăm, colindăm!***

Descrierea activității: elevii prezintă un colaj de poezii, colinde şi montaje literare dedicate Sărbătorilor de Crăciun.

Activitatea nr. 3

Titlul activităţii: ***Hai să dăm mână cu mână!***

Descrierea activității: Un reprezentant al muzeului de istorie ” Iulian Antonescu” Bacău şi un elev vor prezinta un material realizat despre Unire şi însemnătetea acesteia, vor fi prezentate momente artistice ce vor cuprinde poezii, cântece patriotice, dramatizare şi se vor confecţiona steguleţe şi hora unirii (pe păpuşile lipite în horă, vor realiza cu ajutorul cariocilor, diferite motive din costumele populare româneşti).

Activitatea nr. 4

Titlul activităţii: ***Nică... o copilărie de poveste***

Descrierea activității: Activitatea se va realiza sub forma unui medalion literar care vizează trei secţiuni:

• viaţa şi opera marelui scriitor Ion Creangă;

• prezetarea unui moment artistic cu scenete/dramatizări din opera marelui scriitor;

• expunerea creaţiilor plastice şi literare din tematica propusă.

Activitatea nr. 5

Titlul activităţii: ***Desenăm, ne jucăm, circulaţie învăţăm!***

Descrierea activității: întâlnire cu un poliţist; dezbatere pe teme rutiere: prezentarea pricipalelor reguli privind pietonii şi bicicliştii, prezentarea regulilor de călătorie cu mijloacele de transport în comun (evidenţierea bunelor deprinderi şi explicarea urmărilor celor negative); realizarea unor desene cu tematică rutieră şi organizarea unor expoziţii cu lucrările elevilor.

Activitatea nr. 6

Titlul activităţii: ***Copilărie în culoare***

Descrierea activității: realizarea unor colaje, felicitări, desene dedicate zilei de 1 iunie; realizarea unui colaj cu portrete de copii din întreaga lume – „Copil ca tine sunt şi eu” ;

Activitatea nr. 7

Titlul activităţii: ***La mulţi ani, copilărie!***

Descrierea activității: evaluarea întregului proiect cu participarea celor implicaţi; popularizarea rezultatelor proiectului (realizări, împliniri, nereuşite) la nivel de şcoală, familie, comunitatea locală.

Realizări aşteptate:

• Dezvoltarea relaţiilor de colaborare şi împărtăşirea experienţei pozitive între cadre didactice şi între colectivele de copii pe care îi îndrumă;

• Realizarea unor expoziţii-concurs cu lucrări realizate;

• Implicarea activă a cadrelor didactice şi a copiilor în activitătile desfăşurate în cadrul proiectului;

• Cultivarea disponibilităţilor practice ale copiilor prin activităţi extracurriculare;

• Stimularea potenţialului artistic-creativ al copiilor.

• Va crește atractivitatea școlii în comunitate

• Va crește gradul de implicare al părinților în viața școlii

• Se vor consolida parteneriatele cu instituțiile educaționale

` **Modalitatea de evaluare:**

Evaluarea se va realiza la sfârşitul fiecărei activităţi, se urmăreşte progresul proiectului în ceea ce priveşte coerența între scop- obiective- activități- metode- criteriile de evaluare-indicatori. Se stabileşte impactul asupra grupului ţintă, pentru a se reliefa utilitatea proiectului. Realizarea portofoliului proiectului; prezentări Power Point cu imagini din timpul activităţilor; expoziţii cu desene, afişe. Prezentarea acţiunii pe www.didactic.ro şi pe site-urile şcolilor.

Beneficiarii direcţi: elevii implicaţi în proiect, cadrele didactice din şcolile implicate, părinţii elevilor/preşcolarilor implicaţi în proiect.

Beneficiari indirecţi: comunitatea locală.

Partenerii implicaţi în proiect:

a. Muzeul de istorie „Iulian Antonescu” Bacău asigură resursele umane şi sursa informaţională ştiinţifică.

Biblioteca Judeţeană „C. Sturdza” Bacău asigură resursele umane şi sursa informaţională ştiinţifică şi beletristică.

b. Inspectoratul Judeţean de Poliţie Bacău- Serviciul Rutier asigură resursele umane, materiale şi informaţionale (pliante, broşuri) prin care să conştientizeze elevii în legătură cu respectarea regulilor de circulaţie în trafic.

c. Școala Gimnazială „Mihai Drăgan” Bacău, Școala Gimnazială „Alecu Russo” Bacău și Școala Gimnazială Chetriș, Bacău susţin eforturile noastre în vederea realizării de activităţi atractive.

Proiectele educaționale sunt niște pretexte ca să comunicăm cu parteneri implicați în derularea acestor activități. Se are în vedere impactul asupra elevilor, cadrelor didactice și asupra instituțiilor implicate. Activitățile cu caracter aplicativ desfășurate în grup devin o sursă de cunoaștere, iar în cadrul lor se formează și se dezvoltă capacitatea de a asculta, respectul de sine și de ceilalți, arta de a face față și de a conlucra pentru realizarea obiectivelor propuse. Lucrând în echipă vom găsi cele mai bune soluții pentru noi și pentru cei cu care lucrăm.

Finalitatea proiectului trebuie să aibă aplicativitate în activitatea noastră școlară. Acest lucru să conducă la existența unor activități mai atractive, de care școala, elevii să beneficieze.

Proiect didactic – „Cultura ta, cultura mea, cultura noastră“

Prof. Oana Petre-Dascălu
Colegiul Național „Mihai Viteazul“ – București

Clasa: a IX-a

Aria curriculară: Consiliere și orientare

Obiectul: Dirigenție

Temă: Incluziunea culturală - „Cultura ta, cultura mea, cultura noastră“

Durată: 45 de minute

Obiective:

- Să înțeleagă conceptul de incluziune culturală și multiculturală
- Să dezvolte empatia față de persoane din alte culturi
- Să recunoască și să valorifice diversitatea culturală din jur
- Să reflecteze la prejudecăți și stereotipuri legate de alte culturi

Metode și procedee: conversația, explicația, expunerea, problematizarea, chestionarul, vizionarea unui clip educațional (opțional)

Desfășurarea lecției

1. Moment organizatoric (2 minute)

- se vor constitui grupe de 4-5 elevi
- vor fi amplasate mijloacele tehnice (laptop, videoproiector)
- pentru început vor fi amplasate scaunele în semicerc
- discutarea pe scurt a eventualelor probleme apărute de la ultima oră de dirigenție

1. Spargerea gheții: „Cuvinte din lume“, anunțarea temei și a obiectivelor urmărite (8 minute)

Profesorul scrie pe tablă 5-6 cuvinte din limbi diferite (de exemplu, „ubuntu“ – zulu, „gezelling“ – neerlandeză, „duende“ – spaniolă, „hygge“ – daneză etc) și îi provoacă pe elevi să ghicească ce înseamnă. După ce elevii formulează mai multe ipoteze, profesorul le explică fiecare cuvânt propus.

În limba zulu, „ubuntu“ înseamnă „umanitate“ și descrie un concept filozofic bazat pe ideea de interconectare și compasiune. O persoană este un om datorită relațiilor cu ceilalți. „Gezelling“

este un termen din limba neerlandeză care se leagă de ideea de a fi împreună cu alții într-un mod plăcut și amiabil, dar nu există o traducere exactă într-un singur cuvânt în alte limbi.

În limba spaniolă, „duende“ se referă la o atracție sau la o emoție intensă pe care o poate exercita o persoană, un loc, o artă etc. „Hygge“ este un cuvânt danez care descrie o stare de bine, confort și mulțumire. Deși nu are o traducere exactă în română, „hygge“ se referă la acea senzație plăcută pe care o simți când te bucuri de momentele simple ale vieții.

Pornind de la aceste discuții preliminare, profesorul îi invită pe elevi să formuleze ipoteze privind subiectul lecției. După ce ascultă părerile mai multor elevi, profesorul anunță titlul lecției

3. Activitate principală – „Povestea din rucsacul meu cultural“ (20 de minute)

Instrucțiuni:

• Elevii lucrează în grupe mari (4-5 persoane)

• Fiecare grup primește un „rucsac imaginar“ în care trebuie să adauge, folosind Internetul și cultura lor generală:

- un **obicei tradițional** dintr-o cultură (inclusiv minorități sau imigranți din România);
- o **mâncare** specifică;
- un **obstacol** pe care l-ar putea întâmpina un tânăr din acea cultură într-un mediu nou (de exemplu, școală, comunitate etc.);
- o **idee pentru incluziune** (de exemplu, o activitate, un gest, o atitudine etc.)

Apoi, fiecare grup prezintă „conținutul rucsacului“ colegilor.

4. Discuție ghidată - „Etichetele dor și exclud“ (10 minute)

Profesorul scrie pe tablă câteva stereotipuri sau prejudecăți culturale (de exemplu, „Toți romii fură“, „Refugiații nu vor să muncească“, „Musulmanii sunt periculoși“, „Asiaticii iau locurile de muncă românilor“ etc.), prezentate cu avertismentul clar că sunt false și dăunătoare.

Subiecte de discuții posibile:

• De unde provin aceste idei?

• Ce efecte au asupra celor vizați?

• Ce putem face ca să combatem aceste prejudecăți?

5. Reflecție finală – „Un mesaj pentru o lume incluzivă“ (5 minute)

Elevii sunt invitați să scrie, pe bilețele colorate, un mesaj scurt (1-2 fraze) către o persoană dintr-o altă cultură care se simte exclusă. De exemplu, „Ești binevenit aici.“, „Cultura ta mă îmbogățește.“,

„Avem mai multe în comun decât crezi.“ etc.). Se strâng într-un „Copac al incluziunii“ fixat pe perete sau se poate face un colaj pe ușa clasei.

Opțional

Se pot propune activități opționale, eventual la o altă oră de dirigenție, în funcție de timp și de posibilități, de exemplu:

• Vizionarea unui scurt clip video despre incluziune culturală (cum ar fi TED Talk-uri scurte despre diversitate, precum „The Danger of a Single Story“ – Chimamanda Ngon Adichie, cu subtitrare), urmată de discuții moderate de profesor.

• Invitarea unui elev sau a unui adult dintr-o altă cultură care să împărtășească experiența sa, întâlnirea fiind urmată de întrebări și discuții.

• Realizarea unei campanii școlare în care elevii să creeze afișe, flyere sau postări pe social media despre incluziunea culturală.

6. Evaluare (formativă) – realizată pe parcursul întregii lecții, prin aprecieri ale profesorului privind activitatea elevilor

• Observarea participării în grupuri și la dezbateri.

• Calitatea răspunsurilor și a reflecțiilor.

• Mesajul din „Copacul incluziunii“.

• Implicarea emoțională și atitudinală, nu doar cognitivă.

Opțional, se poate propune și un **chestionar de autoevaluare rapidă**

Bifează:

CRITERIU.....DA.....NU.....PARȚIAL

• Am colaborat activ cu colegii din echipă.....[...].....[...].....[...].....

• Am înțeles ce înseamnă incluziunea culturală.....[...].....[...].....[...].....

• Am înțeles cum pot combate prejudecăție.....[...].. .....[...].....[...].....

culturale.

• Mă simt mai pregătit/ă să interacționez cu.....[...].....[...].....[...].....

persoane din alte culturi.

PROIECT DE PARTENERIAT EDUCAŢIONAL

SUFLET DE COPIL

Profesor înv. primar BEJENARU MANUELA SIMONA
Şcoala Gimnazială „Mihail Sadoveanu”, Fălticeni

- Şcoala Gimnazială „Mihail Sadoveanu”, Fălticeni
- Colegiul „Vasile Lovinescu” Fălticeni
- Grădiniţa Specială Fălticeni
- Azilul de Bătrâni Buciumeni

PERIOADA DERULĂRII PROIECTULUI:

- Noiembrie 2024 – iunie 2025

INIŢIATORI DE PROIECT:

- Prof. Bejenaru Manuela - Simona, Şcoala Gimnazială „Mihail Sadoveanu”, Fălticeni;
- Prof. Bejenaru Constantin,Colegiul „Vasile Lovinescu” Fălticeni

COORDONATORI DE PROIECT:

- Prof. Moroşanu Ovidiu - Director al Şcolii Gimnaziale „Mihail Sadoveanu”, Fălticeni;
- Prof. Matei Gabriel- Director al Colegiului „Vasile Lovinescu” Fălticeni
- Prof. VARGANICI ELENA - Director al Grădiniţei Speciale Fălticeni;

DOMENIUL ÎN CARE SE ÎNCADREAZĂ PROIECTUL: *acţiuni comunitare*

ARGUMENT:

În contextul unei societăţi în schimbare, unde apar modificări atât de formă, cât şi de fond, la nivelul tuturor subsistemelor sale, învăţământului românesc trebuie să i se asume o nouă perspectivă asupra funcţionării şi evoluţiei sale.

În cadrul acestei perspective parteneriatul educaţional devine o prioritate a strategiilor actuale, orientate către dezvoltarea educaţiei româneşti.

Pornind de la premiza că inteligenta emoţională constituie liantul între persoană şi mediul din care face parte, în acest context unul dintre obiectivele şcolii şi familiei este educarea copiilor in sensul omeniei, generozităţii, receptivităţii, la supărările şi bucuriile celor din jur.

Cunoaşterea diferitelor aspecte ale vieţii din medii diferite, stabilirea de relaţii sincere, acordarea de ajutor, unor copiii, unor bunici sunt argumente ce susţin acest proiect.

DESCRIEREA PROIECTULUI

Fiecare copil are dreptul la educaţie, la activitate culturală, la o viaţă lipsită de grija zilei de mâine. Considerăm oportun acest proiect prin care încercăm să deschidem atât sufletul copiilor spre activităti comunitare, cât şi al părinţilor pentru ajutorarea unor copii aflaţi in dificultate. Acţiunea a demarat cu uşurinţă pentru că a pornit din inimă, cu gândul la cei mai puţin fericiţi decât noi. Tot ceea ce ne-am propus am structurat într-un parteneriat întocmit pe o perioadă de un an de zile, cu posibilităţi de prelungire. Atunci, când cu eforturi materiale minime, **dar cumultă iubire** se poate pune un mic stâlp de rezistenţă la întărirea încrederii în ceilalţi, **nici un sacrificiu nu este prea mare.**

SCOPUL PROIECTULUI:

- Trezirea, atât în copii, cât şi în părinţii acestora, a unor sentimente de toleranţă şi apropiere faţă de copiii cu nevoi speciale;
- Stabilirea de legături de prietenie între copiii;
- Stimularea interesului şi a dorinţei de a se cunoaşte şi de a forma noi cercuri de prieteni;
- Dezvoltarea spiritului umanitar, colaborarea pentru indeplinirea unui scop nobil ;
- Educarea respectului şi afecţiunii copiilor faţă de persoanele în vârstă, formarea dorinţei lor de a dărui material şi, mai ales, spiritual, de a ajuta, precum şi trăirea cu bucurie sinceră a momentelor de dăruire.

OBIECTIVE:

- *Constituirea unui grup partenerial care să promoveze valori comune la nivelul partenerilor implicaţi în proiect- bunătate, compasiune,grija faţă de semeni;*
- *Promovarea dialogului şi a comunicării între copiii celor două unităţii implicate în acest proiect;*

- *Dezvoltarea cooperării şi colaborării între cadrele didactice din unităţi de învăţământ diferite;*
- *Atragerea efectivă a elevilor în organizarea unor activităţi cu caracter extracurricular, diversificarea acestor activităţi şi mărirea numărului lor în viitor;*
- *Formarea deprinderilor practice şi conştientizarea faptului că munca poate fi răsplătită prin vânzarea produselor confecţionate de copii;*
- *Crearea unor momente de bucurie în viaţa celor care primesc, dar şi a celor care dăruiesc*;
- *Readucerea în atenţia oamenilor în varstă,izolaţi şi privati de afecţiunea familiei, a obiceiurilor şi tradiţiilor sărbătorilor de iarnă ale românilor ;*
- *Realizarea de lucrări practice şi artistico- plastice în scopul de a fi dăruite -mărţişoare şi felicitări;*
- *antrenarea calităţilor interpretativ-actoriceşti şi artistice,în general, în vederea prezentării unor spectacole cu scop umanitar - cântece, poezii, dramatizări.*

GRUPURI ŢINTĂ:

- ***Elevii claselor a II-a A și a III-a Step by Step „Şcoala Gimnazială „Mihail Sadoveanu”, Fălticeni și elevii clasei a X-a ,Colegiul „Vasile Lovinescu” Fălticeni;***

PARTICIPANŢI LA PROIECT:

- ***Elevii claselor a II-a A și a III-a Step by Step „Şcoala Gimnazială „Mihail Sadoveanu”, Fălticeni ;***
- ***Copii de la Grădiniţa Specială Fălticeni;***
- ***Doamne şi domnişoare din Municipiul Fălticeni;***
- ***Bătrânii de la Azilul Buciumeni***
- Învăţătoarele şi directorii şcolilor;
- Părinţii elevilor participanţi;

LOCUL DERULĂRII PROIECTULUI:

- ***Şcoala Gimnazială „Mihail Sadoveanu”, Fălticeni;***

Colegiul „Vasile Lovinescu” Fălticeni

- ***Grădiniţa Specială Fălticeni;***
- ***Azilul de Bătrâni Buciumeni;***
- ***Piaţa Nada Florilor Fălticeni.***

RESURSE:

- Umane - participanţii la proiect;
- Materiale –costumaţii pentru spectacole, carton colorat, hârtie glasse, carioci, lipici , foi xerox, markere videoproiector, laptop etc.
- Financiare - susţinerea financiară din partea părinţilor si a altor sponsori, cadrele didactice implicate in proiect , autofinanțare;
- Temporale – Noiembrie 2017- iunie 2018.
-

METODE/TEHNICI DE LUCRU:

- - expuneri, dezbateri, expoziţii , concursuri;
- - conversaţia, explicaţia, observarea, povestirea, exerciţiul;
- - lucrul în echipă; într-ajutorarea;
- - schimb de idei, propuneri etc.

FORME DE REALIZARE

- activităti de învățare;
- activități practice;
- activități de recreere;
- activități de consiliere.

EVALUARE:

- Verificarea şi aprecierea portofoliilor realizate de fiecare clasă participantă la proiect;
- Realizarea unor sondaje de opinie în rândul elevilor şi al părinţilor privind eficienţa proiectului;
- Expoziţie cu lucrările participanţilor la proiect- desene ilustrative, portofolii şi proiecte;fotografii şi imagini de la activităţi;
- Realizarea unui PPS în care este prezentat proiectul, derularea lui, cât şi imagini din activităţile susţinute - album;
- Postarea proiectului pe pagina Web a fiecărei şcoli.
- Mediatizare in presa şi Comunitatea locală
- Înmânarea de diplome.

REZULTATE ASTEPTATE:

- Realizarea mai multor fapte bune de către copii;
- Trăirea bucuriei celorlalti.
- Cultivarea in rândul părinților a ideei că, prin respectul insuflat copilului față de ființa omenească, de lumea înconjuratoare, de natura, de conştiinţă apartenenţei lor la colectivul şi societatea căreia îi aparţinem, se formează o societate care poate fi mai bună, cu fiecare individ educat în acest sens.

MONITORIZARE

Prin seriozitate, perseverenţă , implicare activă , control, îndrumare, creativitate în modul de abordare a conţinuturilor, vom urmări realizarea obiectivelor propuse cu accent pe conţinut şi pe calitatea muncii.

RISCURI

Neimplicarea tuturor părinţilorîn acţiunile proiectului.

Efecte asupra copiilor

Dezvoltarea toleranţei față de copiii cu nevoi speciale.
Schimbarea mentalităţii privind comportamentul lor față de copii şi bătrâni.

Efecte asupra institutiei

- realizarea de parteneriate;
- promovarea imaginii unității de învățământ prin calitatea actului educaţional.

Efecte asupra părinţilor

- O mai mare implicare a părinţilor în activităţile şcolii;
- Sensibilizarea lor față de unii copii, bătrânii care sunt lipsiti de afectivitate sau care suferă din cauza unor probleme materiale.

Motivele reuşitei

- Învățăm din experienţa celorlalţi;
- Încrederea în ceilalţi;
- Cultivarea toleranţei;

- Exersarea răbdarii şi a capacităţilor de comunicare.

Calendarul activităților

- ✓ Aventura începe acum!
- ✓ **Cizmuliţa cu surprize**
- ✓ ”Daruri de Crăciun”
- ✓ File de poveste
- ✓ Ghiocelul inocent
- ✓ Chip de înger
- ✓ Iepuraşul curios
- ✓ Icoana din sufletul meu
- ✓ Ziua Copilului – Ziua Prieteniei
- ✓ Uite câte-am învaţat!

MODALITĂŢI DE PREVENIRE A EŞECULUI ŞCOLAR

prof. Ciobanu Mugurel-Alin
Colegiul Naţional „Nicolae Titulescu” Craiova, Dolj

Titlul proiectului: Urmează exemplul colegilor tăi!

Tipul proiectului: local

Domeniu: prevenirea abandonului şcolar şi a părăsirii timpurii a şcolii

Perioada de desfăşurare a proiectului: 1 an şcolar

Instituţia coordonatoare: Colegiul Naţional „Nicolae Titulescu” Craiova, Dolj

Parteneri:

Inspectoratul Şcolar Judeţean Dolj

Centrul Judeţean de Resurse şi Asistenţă Educaţională Dolj

Serviciul de asistenţă socială din cadrul Primăriei

Reprezentanţi ai Postului de Poliţie

Colaboratori:

Inspectorul cu activităţi educative din cadrul ISJ Dolj

Directorul Colegiului Naţional „Nicolae Titulescu” Craiova, Dolj

Coordonatorul educativ

Consilierul psihopedagogic

Diriginţii claselor IX din unitatea şcolară

Consiliul elevilor

Comitetul de părinţi

Echipa de implementare a proiectului:

Prof. ……

Consilier educativ, prof ……..

Consilier psihopedagogic: prof. ……..

Preşedintele Consiliului reprezentativ al părinţilor

Grup ţintă: elevii de la clasele a IX a, cu risc de abandon şcolar

Analiza de nevoi

- Despre educaţie se vorbeşte foarte mult în toate mediile şi situaţiile sociale. Instituţiile , organizaţiile sociale , comunităţile umane , dar şi fiecare om , în numeroase contexte de viaţă , individuale şi colective , evocă puterea sau slăbiciunea educaţiei în faţa unor rezultate în activităţi care duc la satisfacţii sau insatisfacţii , la succes sau insucces.
- În ultimii ani , şcoala noastră se confruntă cu o problemă gravă – absenteismul – ce duce la abandonul şcolar , implicit la eşecul şcolar.

- Elevii , din ciclul gimnazial , care acumulează un număr mare de absenţe nemotivate locuiesc la distanţe mari faţă de şcoală , sunt reţinuţi de familii la treburile gospodăreşti sau provin din familii cu mulţi copii şi cu posibilităţi materiale reduse , unele dezorganizate.
- Numărul mare de absenţe duce la imposibilitatea încheierii situaţiei şcolare , a promovării care atrag după ele repetenţia şi abandonul şcolar mai apoi.

Scopul

Implicarea activă a elevilor, părinţilor, cadrelor didactice şi a membrilor comunităţii locale, în diminuarea numărului de elevi care prezintă risc de abandon şcolar şi creşterea motivaţiei învăţării.

Diminuarea numărului de elevi care abandonează şcoala şi creşterea motivaţiei învăţării pentru a asigura tuturor elevilor şanse egale la educaţia de bază.

Obiective urmărite:

- Conştientizarea importanţei educaţiei în formarea personalităţii elevului , atât în rândul elevilor problemă, cât şi a părinţilor acestora .
- Stimularea motivaţiei învăţării prin atragerea la activităţi extraşcolare a elevilor ce provin din familii dezorganizate şi cu posibilităţi materiale reduse.
- Identificarea , procurarea şi utilizarea fondurilor din sponsorizări pentru susţinerea unor cheltuieli materiale ale elevilor problemă.
- Prevenirea şi combaterea fenomenului infracţional în rândul elevilor.
- Organizarea unei excursii/ tabere tematice.
- Identificarea motivelor care duc la absenteism şcolar.
- Implicarea elevilor în activităţi extracurriculare.
- Reducerea absenţelor şcolare.

Rezumatul proiectului

Proiectul educaţional „Urmează exemplul colegilor tăi!” se va derula la nivelul Colegiului Naţional „Nicolae Titulescu” Craiova, Dolj. Durata de desfăşurare a proiectului este de un an şcolar şi va implica un număr de 20 de elevi din învăţământul liceal, care prezintă risc de abandon şcolar, 16 diriginţi ai claselor liceale, 1 profesori coordonatori educativ, 2 directori, 7 elevi membri ai Consiliului elevilor şi 18 părinţi preşedinţi ai Comitetului de părinţi ai claselor liceale din cadrul şcolii implicate în proiect. Alături de echipa de proiect, vor participa reprezentanţi ai Inspectoratului şcolar, ai Postului de poliţie locale şi ai CJRAE din judeţul Dolj.

Grupul ţintă alcătuit din elevii care prezintă risc de abandon şcolar din unitatea şcolară, vor fi implicaţi în organizarea şi desfăşurarea de activităţi educative extracurriculare diverse, dintre care amintesc realizarea de materiale publicitare, realizarea de materiale documentare referitoare la absenteism /abandon /părăsirea timpurie a şcolii, susţinerea de sesiuni de informare,confecţionarea de obiecte decorative din materiale naturale şi/sau reciclabile, amenajarea de expoziţii tematice, alcătuirea portofoliului proiectului. Alături de elevi şi de cadrele didactice participante direct la proiect, vor fi prezenţi reprezentanţi ai partenerilor educaţionali şi ai colaboratorilor. Obiectivul principal pe care echipa de proiect şi l-a propus constă în reducerea numărului de

absenţe şi a riscului de abandon şcolar în rândul elevilor. Evaluarea activităţilor desfăşurate se va realiza pe baza portofoliului întocmit pe durata derulării proiectului.

Argument

Absenteismul şcolar manifestat prin lipsa frecventă sau fuga de la şcoală, este un fenomen care ia amploare în mediul şcolar al zilelor noastre. Această comportare a elevilor se datorează unei atitudini lipsite de respect, interes, motivație și încredere în educația școlară care precede abandonul şcolar.

Efectele absenteismului școlar, sunt pe termen scurt pierderi din sistemul de cunoștințe, tentații de comportamente delincvente, conflicte cu părinții, reducerea integrării în colectivul de colegi, iar pe termen lung nefinalizarea studiilor, inadaptarea socio-profesională datorată insuficientei pregătiri, scăderea stimei de sine prin lipsa încrederii în propriile forţe.

Pentru a putea preveni apariția fenomenului de absenteism şi a lua măsurile necesare de prevenire și/sau diminuare a acestuia, este necesară în primul rând cunoaşterea cauzelor ce conduc la lipsa elevilor de la şcoală şi apoi implicarea elevilor în activităţi de timp liber, pentru a menţine elementul de atractivitate al şcolii care să constituie un factor de antrenare constantă a elevilor în activităţi legate de spaţiul şcolar.

Resurse:

Umane: inițiatoarea și coordonatoarea proiectului; coordonatorii educativi din unitatea de învăţământ; diriginţii claselor IX, preşedintele Consiliului elevilor din şcoală, preşedinţii Comitetului de părinţi.

Materiale: panouri pentru afişaj, hârtie xerox, dosare, folii, coli colorate, instrumente pentru pictură, materiale naturale, materiale reciclabile, instrumente pentru bricolaj, PC, imprimantă, videoproiector, ecran de proiecţie, aparat de fotografiat, soft educaţional.

Financiare: autofinanţare

Activităţi

- întocmirea documentaţiei; stabilirea activităţilor şi a responsabililor acestora, întocmirea tabelului nominal cu grupul ţintă;
- realizarea de ornamente pentru crăciun folosind materiale naturale şi/sau reciclabile şi amenajarea unei expoziţii cu obiectele realizate;
- aplicarea de chestionare elevilor din grupul ţintă, dezbateri pe tema absenteismului şcolar cauze-efecte;
- prezentarea unui film documentar cu tematica abandonul şcolar – cauze şi efecte; prezentarea legislaţiei în vigoare cu privire la responsabilitatea părinţilor de a asigura frecventarea şcolii de către minori; dezbateri la temă;
- realizarea de felicitări şi mărţişoare din materiale naturale şi/sau reciclabile şi amenajarea unei expoziţii cu obiectele realizate;
- realizarea de ornamente pentru masa de paşte folosind materiale naturale şi/sau reciclabile şi amenajarea unei expoziţii cu obiectele realizate;
- prezentarea de către elevii din grupul ţintă a unor referate tematice;
- prezentarea activităţilor derulate şi a rezultatelor obţinute**;**

- întocmirea unui plan de măsuri în vederea reducerii numărului de elevi care abandonează timpuriu şcoala şi al unui plan de activităţi extracurriculare la care să participe aceşti elevi;
- prezentarea raportului final al proiectului în cadrul şedinţelor cu părinţii, al întâlnirilor consiliului elevilor, al consiliului profesoral;
- transmiterea la inspectoratul şcolar a raportului de activitate;
- publicarea de articole tematice referitoare la activităţile desfăşurate şi rezultatele obţinute, în reviste educaţionale;
- prezentarea rezultatelor înregistrate în cadrul unor întâlniri cu elevii școli.

Mediatizarea proiectului:

Prezentarea proiectului în cadrul comisiilor metodice ale diriginţilor din Colegiul Național „Nicolae Titulescu” Craiova, Dolj;

Prezentarea proiectului partenerilor şi colaboratorilor implicaţi;

Prezentarea proiectului în cadrul Consiliului Profesoral, al şedinţelor cu părinţii şi în Consiliului elevilor;

Afişarea activităţilor planificate, derulate şi în curs de derulare pe panourile special amenajate;

Prezentarea proiectului pe pagina web a proiectului, pe site-urile şi pe paginile de facebook al școlii.

Evaluarea activităţilor

Prezentarea Raportului final al activităţilor;

Aprecierea portofoliului proiectului;

Fotografii realizate în timpul activităţilor;

Expoziţii cu obiectele realizate;

Referate tematice în format electronic;

Diplome de participare pentru elevi şi adeverinţe de participare pentru colaboratori.

Diseminarea activităţilor

Prezentarea raportului final al proiectului în cadrul şedinţelor cu părinţii, al întâlnirilor Consiliului elevilor, al Consiliului profesoral;

Transmiterea la Inspectoratul şcolar a Raportului de activitate;

Publicarea de articole tematice referitoare la activităţile desfăşurate şi rezultatele obţinute, în reviste educaţionale;

Prezentarea rezultatelor înregistrate în cadrul unor întâlniri cu elevii școli.

Finalizarea paginii web a proiectului

Impactul implementării proiectului

Reducerea numărului de absenţe nemotivate şi diminuarea numărului de elevi care prezintă risc de abandon şcolar;

Implicarea unui număr mai mare de elevi în activităţi extracurriculare;

Atragerea familiilor şi a membrilor comunităţii locale în implicarea mai activă în organizarea şi desfăşurarea activităţilor extracurriculare;

Valorificarea de către unitatea de învăţământ a rezultatelor proiectului;

Atragerea de noi parteneriate educaționale în scopul unui schimb de bune practici;

Respectul comunităţii faţă de implicarea şcolii în reducerea numărului de elevi care abandonează şcoala.

Asigurarea continuităţii proiectului

Realizarea unui proiect asemănător la nivel judeţean şi naţional;

Încheierea de parteneriate educaţionale între şcoli din judeţ şi din ţară, în scopul schimbului de experienţă şi de bune practici.

PROIECT DIDACTIC „COMORILE VERII”

Profesor pentru educație timpurie: Aliciuc Ionela/Daria Anca
Grădinița cu Program Prelungit Nr. 18, Vaslui

NIVELUL I: Grupa Mică

TEMA ANUALĂ DE STUDIU: „Când, cum şi de ce se întâmplă?”

TEMA PROIECTULUI TEMATIC: „Zâmbete de vară”

TEMA ZILEI: „Comorile verii"

TIPUL DE ACTIVITATE: sistematizarea și verificarea cunoştinţelor

MIJLOC DE REALIZARE: activitate outdoor

FORME DE ORGANIZARE: frontal, individual, pe grupuri

SCOPUL ACTIVITĂŢII : Consolidarea şi verificarea cunoştinţelor despre anotimpul de vară și a cunoștințelor matematice dobândite, explorarea mediului înconjurător prin antrenarea preşcolarilor în găsirea strategiilor de acțiune.

OBIECTIVE OPERAŢIONALE:

O1- să enumere caracteristicile mediuliu înconjurător în anotimpul vara,

O2 - să sorteze frunzele după culoare şi crenguţele după grosime;

O3- să numere în limitele 1-3;

O4 -să găsească comorile verii, rezolvând toate sarcinile de pe cartonașe;

O5 -să interpreteze cântece şi poezii specifice verii;

EVALUAREA ACTIVITĂŢII - realizarea lucrării colective „Curcubeul vesel".

STRATEGII DIDACTICE:

Metode şi procedee: conversaţia, demonstraţia, exerciţiul, explicaţia, jocul, problematizarea, metoda cauta-găsește-prezinta.

Resurse materiale: un soare, un curcubeu din materiale colorate, frunze, crenguţe, „harta comorii", coşuleţe, cretă colorată, plicuri cu sarcini, jetoane cu cifre, două coșuri cu recompensa

Forme de organizare: frontal, individual, pe grupe.

Modalităţi de evaluare: *Continuă*: observarea comportamentului, analiza răspunsurilor, a acţiunilor *Finală:* aprecierea verbală.

DESFĂȘURAREA ACTIVITĂȚII

1) Momentul organizatoric

Activitatea debutează cu pregătirea copiilor pentru a ieși afară. La ora fixată preşcolarii se adună în curtea grădiniţei şi își împărtășesc bucuria pe care o trăiesc în acele clipe, datorită activității pe care o vor face. Reamintim regulile care trebuie respectate (să meargă de manuțe câte doi, să stea în

permanenţă unii lângă ceilalți). Toate acestea fiind verificate şi stabilite, copiii merg în mijlocul curții. În timpul deplasării se asigură o atmosferă de voioşie, prin antrenarea copiilor în diverse jocuri muzicale, cântece.

2) Captarea atenţiei are loc într-un mod inedit. În timp ce copiii au ochişorii închişi pentru a asculta ce se aude în natură vara, deschid o scrisoare de la SOARE.

"Unii-zic că-s cam uituc,
Vă spun zău că au dreptate
Cică a fost un curcubeu, cu multe culori în el,
Eu pe toate le-am uitat, vreți vă rog să mă ajutați?
Împreună să muncim, comori să descoperim?”

3) Anunțarea temei și a obiectivelor propuse.

Educatoarea le urează copilor bun venit, le propune să se transforme în ajutoarele soarelui și îi invită la „O vânătoare de comori pe culori”. Le sugerează să privească atent în jurul lor, să urmărească harta și să rezolve sarcinile de lucru de pe cartonașe colorate în nuanțele curcubeului. Dacă vor rezolva corect sarcinile, vor descoperi, la final o surpriză (comoară).

4) **Reactualizarea cunoștințelor** se face printr-o scurtă conversație despre schimbările apărute în natură vara.

5) **Desfășurarea activității**

Explicarea și prezentarea sarcinilor

- Să realizeze sarcinile în succesiunea impusă de hartă;
- Să colaboreze în grup pentru a rezolva sarcinile date.

Elemente de joc: cântece de vară, întrecerea, aplauze, surpriza.

Le voi transmite copiilor că: *"Soarele ne-a rugat frumos să îl ajutăm puţin/ Şi la multe întrebări să răspundem dacă ştim!"*

Copiii sunt încântaţi să participe la o vânătoare de comori şi doresc să-l ajute pe Soare să parcurgă traseul hărţii.

Preșcolarii vor zbura ca păsărelele până la primul indiciu arătat de hartă unde au de rezolvat o sarcină pentru a merge mai departe.

SARCINA NR 1: Vântul jucăuş a amestecat elementele naturii. Caută elemente de același fel: frunze, flori, pietre! Așează-le la grupa potrivită!

,,Bat din palme, clap, clap, clap, Din picioare, trap, trap, trap. Ne-nvârtim, ne răsucim, Prin grădină să păşim. Hai la dreapta uite-aşa Şi la stânga tot aşa, Ne-aplecăm, ne ridicăm Frunze, Pietre și Flori să adunăm"

SARCINA NR 2: Adună în coşuleţ crenguţe şi mai lungi şi mai scurte, şi mai subţiri şi mai groase, veţi avea nevoie de ele mai târziu. Copiii pornesc în căutarea crenguţelor şi rostesc versurile: *„Câte unul pe cărare, Mergem în pădurea mare. În pădure copacei, Crenguțe au căzut din ei”*

SARCINA NR 3: Sortează materialele din natură astfel: frunzele după mărime crenguţele după grosime, florile după culoare (formare de mulțimi)!

SARCINA NR. 4: Aşează în fiecare grupă atâtea flori câte frunze sunt; la final aseză-le pe conturul cifrelor scrise pe trotuar (numerația 1-3)!

SARCINA NR. 5: Așează tot atâtea elemente cât îți arată cifra! Raportarea numărului la cantitate în limitele 1-3!

SARCINA NR. 6: Formează un buchet din 3 flori de culori diferite!

SARCINA NR.7: În frunzele adunate caută 3 frunze late și două frunze înguste!

Când au finalizat și cea de-a șapte probă, copiii au descoperit împreună cu soarele un curcubeu imens în curtea grădiniței și comoara ascunsă sub el (un coș cu cireșe și unul cu căpșuni).

Propun copiilor să îi mulţumim Soarelui pentru toate surprizele recitându-i poezii şi cântece învăţate la grădiniţă.

Pornim înapoi în grădiniţă mândri că am ajutat Soarele să găsească comorile curcubeului.

EVALUAREA ACTIVITĂŢII Încântaţi de frumuseţea curcubeului copiii realizează în sala de grupă lucrarea colectivă: „Curcubeul Vesel”.

BIBLIOGRAFIE:

♦ Ghid pentru proiecte tematice, Activităţi integrate pentru preşcolari, Didactica Publishing House,2008;

♦ Glava Adina, Pocol Maria,Tataru Lenuta Lolica-„Educatie timpurie –ghid metodic pentru aplicarea curriculumului preşcolar”, Editura Paralela 45, Piteşti, 2009;

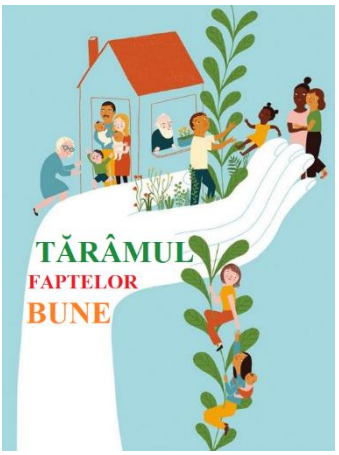
♦ Life Long Learning Program ‚Manual de educaţie outdoor, 2012-2013;

♦ Repere metodice utile pentru învăţământul preşcolar, vol I, Ed.Delta Cart Educaţional, Piteşti 2011;

♦ V. Preda, M.Pletea, F.Grama, „Ghid pentru proiecte tematice”, Ed. Humanitas Educaţional, 2005;

PROIECT EDUCAŢIONAL DE VOLUNTARIAT
„TĂRÂMUL FAPTELOR BUNE”

PARVANA SILVIA MIRELA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR 28 GALAȚI

Motto :

"E bine, cum nu se poate mai bine, să faci fapte bune. Omul bun este împăcat cu sine, este prietenul lui Dumnezeu, este şi altora plăcut. Cel ce face binele atrage fără să vrea asupra-i toate privirile. De ce? Fiindcă, atunci când simţi o mireasmă plăcută, te opreşti fără să vrei să o miroşi. Priviţi înfăţişarea unui om care stăruie în fapte bune, chipul său. Cum arată la faţă? Ca şi un chip îngeresc”

(*Sfântul Ioan de Kronstadt)*

ARGUMENT:

Voluntariatul este modalitatea prin care putem readuce o rază de speranţă în sufletele celor pentru care viața nu a rezervat prea multe bucurii. De asemenea, prin voluntariat nu numai că sădim un zâmbet pe chipul celor care prea rar zâmbesc, dar învăţăm totodată sa fim responsabili, receptivi la problemele celorlalţi…într-un cuvânt: să fim oameni.

Faptele bune sunt, de fapt, dovada credinţei din sufletul omului.

Este minunat să fii mereu prezent printre oameni cu inima şi sufletul, să-i ajuți necondiţionat acolo unde este nevoie.

Este o onoare să fii voluntar în comunitatea unde trăieşti, să-ţi pese de cei din jur. Atunci când dăruieşti iubire, primeşti iubire, când respecţi, eşti respectat. Toate aceste valori pot fi cultivate in conştiinţa copiilor prin participarea directă la acţiuni.

Prin aceste activităţi, copiii vor înţelege că valorea unui om arată nu doar frumusețea din exterior, ci luminează prin bunătate, prezența reală a bucuriei în sufletul celor din jur.

Programul **“TĂRÂMUL FAPTELOR BUNE”** presupune sprijin educaţional pentru elevi, este un serviciu adus comunităţii, o faptă care prezintă adevărata valoare de umanitate, respect și empatie, ajutând în felul acesta părinţii care se implică în desfăşurarea programului.

Proiectul nostru oferă copiilor servicii de îngrijire după terminarea orelor de şcoală, programe educative, asistenţă sociopedagogică şi activităţi recreative.

Activitatea noastră va fi un adaos educaţional de tip instituţional, dedicat educaţiei nonformale,

aflată în raport de complementaritate cu educaţia formală. De aceste servicii beneficiază elevii proveniţi din familii cu resurse materiale modeste. După terminarea programului zilnic şcolar, elevii înscriși în program sunt supravegheaţi și îndrumați de personal cu pregătire specială, într-un cadru care poate stimula capacitatea lor de relaţionare interpersonală cu cei de aceeaşi vârstă, dar şi cu vârste diferite, etc.

SCOPUL PROIECTULUI:

➢ Cultivarea și educarea dragostei față de semeni prin ajutorarea semenilor aflați în suferință: bolnavi, bătrâni singuri, copii săraci aflați sau în situații speciale.

OBIECTIVELE PROIECTULUI:

- Revigorarea spiritului civic și a mentalităților comunitare prin promovarea valorilor de solidaritate și generozitate;
- Responsabilizarea elevilor și a cadrelor didactice prin implicarea în acțiuni de voluntariat;
- Educarea sentimentelor de prietenie, toleranță, armonie, și bună dispoziție în relațiile cu semenii;
- Dezvoltarea abilităților de comunicare eficientă, lucru în echipă, de asumare a responsabilităților.

REZULTATE AŞTEPTATE

Activităţile propuse în cadrul proiectului vizează **formarea în rândul elevilor** a următoarelor competenţe:

- **la nivel cognitiv**: asimilare, aprofundare şi extindere a cunoştinţelor specifice etapei achiziţiilor fundamentale şi a celei de dezvoltare;

- **la nivel afectiv**: dezvoltarea sensibilităţii elevilor, dezvoltarea inteligenţei emoţionale a acestora, a capacităţilor empatice; creşterea stimei de sine în rândul elevilor voluntari;

- **la nivel comportamental**: dezvoltarea abilităţilor de comunicare, de interrelaţionare, de autocontrol emoţional;

- **la nivel participativ**: cultivarea şi dezvoltare sentimentelor de responsabilitate, de asumare şi implicare directă în realizarea unei sarcini; însuşirea şi valorificarea conştientă a unui set de valori etice universale. Cultivarea sentimentului de a fi util și a deprinderii de a da ceva din ceea ce ai primit;**- la nivelul comunităţii**, programul after school vizează promovarea imaginii serviciului alternativ creat, sensibilizarea opiniei publice, atragerea de sponsori şi parteneri, informarea comunităţii, promovarea bunelor practici în vederea producerii efectului de multiplicare. Întărirea parteneriatului școală - familie - comunitate locală;

MĂSURAREA SATISFACŢIEI BENEFICIARILOR

Se realizează periodic prin:

● mese rotunde, lectorate cu părinţii

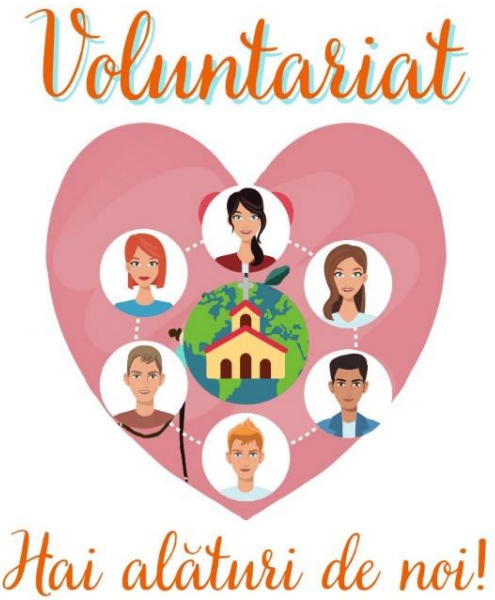
● feed-back prin aplicarea de chestionare privind nivelul de satisfactie al elevilor si parintilor

EVALUARE ŞI DISEMINARE

Modalităţi de evaluare la nivelul instituţiei: rapoarte periodice înaintate managementului superior

În afara instituţiei, diseminarea se realizează în cadrul cercurilor pedagogice, în articole de presă şi pe blogul şcolii.

MONITORIZAREA IMPLEMENTĂRII PROIECTULUI

Se realizează periodic în baza unui **grafic de monitorizare şi control**

IMPACT

Elevii sunt foarte entuziaşti în parcurgerea modulelor de pachete educaţionale propuse. Programul after school oferă un cadru stimulativ de activităţi de tipul *learning by doing*/*learning by discovery*, elevii fiind implicaţi direct în actul învăţării şi al dezvoltării personale.

ACTIVITĂȚI PROPUSE

- **Activități de îndrumare**, sprijin și realizarea temelor, de tip after school – săptămânal
- **Întâlniri periodice între elevii** școlilor partenere și beneficiarii Centrului Sf Antonie cel Mare cu diverse ocazii (1 Decembrie, Crăciun, Mărțișor, Sărbătorile Pascale, Ziua Copilului etc.)
- **Activități de voluntariat** prin stângere de fonduri și produse necesare pentru realizarea activităților din Centru.
- Activitate practică **„Scrisoare către un prieten”** - realizare de scrisori/desene de către elevii implicați în proiect

ȘCOALA BUCURIEI
STAREA DE BINE ÎN ȘCOALĂ!
PROIECT EDUCAȚIONAL

PARVANA GABRIEL

LICEUL TEHNOLOGIC SIMION MEHEDINȚI GALAȚI

❖ Argument

„Va exista întotdeauna ceva mult mai urgent decât protejarea stării de bine a copiilor. Dar niciodată nu va exista ceva mai important”. UNICEF Office of Research (2013)

Prin prezentul proiect ne propunem o transformare a școlii într-un mediu mai prietenos, mai atractiv atat pentru elevi cât și pentru profesori. Este foarte important, ca atunci cand venim la școală, să știm că aici este a doua noastră casă unde ne întâmpină mult mai mulți copii si prieteni, să facem din școală o casă a stării de bine.

Starea de bine în școală necesită o abordare a întregii școli, care să implice atât profesorii, cât și părinții. Copilăria și adolescența reprezintă o perioadă critică în dezvoltarea atitudinilor pe termen lung față de bunăstarea personală și alegerile de stil de viață. Abilitățile sociale și emoționale, cunoștințele și comportamentele pe care tinerii le învață la clasă îi ajută să-și dezvolte reziliența și să stabilească modelul pentru modul în care își vor gestiona sănătatea fizică și mentală de-a lungul vieții.

Bunăstarea la locul de muncă este strâns legată de stres. Stresul la locul de muncă este legat de volumul de muncă, calitatea relațiilor profesionale, nivelul de autonomie, claritatea cu privire la rolul cuiva, disponibilitatea de sprijin și oportunitatea de a fi implicat în schimbări care afectează viața profesională. Nivelurile ridicate de stres pot duce la demotivare, lipsa de satisfacție în muncă și sănătatea fizică și psihică precară, ceea ce are un efect secundar asupra propriei stări de bine a elevilor.

Abordarea bunăstării elevilor la școală merge întotdeauna mână în mână cu acțiuni de protejare a sănătății și bunăstării personalului din școală

„Dacă un copil termină școala cu o stare de bine, acest lucru va avea un impact mai mare asupra vieții sale de adult decât îl vor avea notele și succesul la examene.” (OECD, 2013, Equity and Quality in Education).

❖ **Scop/obiective**

1. realizarea de picturi pe holurile școlii, asigurând un spatiu mai atractiv pentru elevi.
2. realizarea de picturi pe asfaltul din incinta școlii, asigurând astfel posibilitatea elevilor de a-și petrece timpul liber de afara prin participarea la jocuri interactive distractive.
3. realizarea unei săli de recreere a elevilor, prin dotarea acesteia cu diverse jocuri interactive, motivaționale în procesul de învățare prin descoperire.
4. recondiționarea cancelariei școlii pentru a crește starea de bine a cadrelor didactice din școală.
5. Implicarea cadrelor didactice în diverse activități care le permit identificarea emoțiilor si a motivelor care-i aduc la o stare de bine.

❖ **RESURSE**

- Resurse umane - elevi și personalul școlii, formatori educativi
- Resurse materiale – vopsea pentru picturi, mobilier recondiționat
- Resurse financiare – sponsori, ONG-uri, asociații implicate în activități
- Resurse de timp – 3 ani calendaristici

❖ **ACTIVITĂŢI**

Denumire -ȘCOALA ÎN CULORI (picturi pe pereții școlii, pe asfaltul din curtea școlii)

-RELAXATION ROOM (cameră dotată corespunzător pentru a asigura starea de bine a elevilor

- RELAXATION ROOM (cameră dotată corespunzător pentru a asigura starea de bine a angajaților)

❖ **LOC DE DESFĂȘURARE** – perimetrul școlii

❖ **RESPONSABILI** – echipa de proiect

❖ **REZULTATELE PROIECTULUI**

-picturi pe pereții școlii, pe asfaltul din curtea școlii, afișe ale proiectului, fluturași, recondiționarea cancelariei, diplome, realizarea unui documentar al activităților, gestionarea emoțiilor la elevi și personalul școlii, sala recreativă pentru elevi.

❖ **DISEMINARE** – în revista școlii, pe site-ul școlii, pe pagina de fb a școlii, pagina de fb a echipei de proiect, ziare locale, televiziunea locală.

❖ **SUSTENABILITATE** – mediul în care ne petrecem cea mai mare parte a timpului este pentru mulți, serviciul, respectiv școala, de aceea, este absolut necesar ca acest mediu sa fie unul favorabil pentru asigurarea succesului unitar

Secţiunea III

Planuri De Intervenție Personalizate/ Proiecte de Activitate Integrată/Planificări/Curriculum Adaptat

MODEL PLAN DE ACTIVITĂȚI
PROGRAM DE VOLUNTARIAT PENTRU ELEVI

Prof. Cerasela & Jan Stoinoiu-Morogan
Școala Gimnazială comuna Ziduri, jud. Buzău

Săptămâna	Subiect	Schița lecției	Resurse
1	**Introducere în program**	**Introducere**: Profesorul oferă o imagine de ansamblu a programului de voluntariat al elevilor și stabilește așteptările. De exemplu, înainte de săptămâna voluntariatului, elevii se vor angaja în numeroase activități legate de voluntariat. **Activitate**: Elevilor li s-au prezentat opțiuni de voluntariat din care să aleagă (organizații gazdă participante). **Concluzie**: Elevii pot selecta organizațiile în funcție de interesele lor.	• Laptop • Fișă de înscriere
2	**Prezentarea organizației de voluntari**	**Organizarea voluntarilor:** prezentarea tipurilor de oportunități de voluntariat pe care le oferă.	• Laptop • Proiector • Difuzoare
3	**World Cafe**	**Introducere:** Profesorul organizează o activitate de tip World Café ca o modalitate de a vorbi despre ce înseamnă voluntariatul. **Activitate**: Elevii se angajează activ în conversații despre voluntariat. Adresați întrebări și încurajați elevii să-și împărtășească ideile și gândurile. De exemplu: • Cum sunt conectat/implicat în comunitatea mea? • Ce este dăruirea? Ce este voluntariatul? Există vreo diferență între cele două? Care sunt aspectele pozitive ale voluntariatului? • Ce mă pasionează? Ce îmi pasă? **Concluzie**: Elevii dezvoltă o înțelegere mai profundă a voluntariatului, făcând legături între rolul lor actual și rolul viitor în comunitate.	• Mese/scaune • post-it • Instrumente de scris
4	**Cunoștințe anterioare**	**Introducere**: Profesorul vorbește membrilor clasei despre: • Ce este voluntariatul? • De ce să faci voluntariat? • Tipuri de voluntariat **Activitate**: Fiecare elev primește un jurnal de reflecție zilnic care include activități de voluntariat înainte/după. **Concluzie**: Elevii încep să înțeleagă varietatea de oportunități de voluntariat și beneficiile acestora.	• Jurnale de reflecție zilnică

Săptămâna	Subiect	Schița lecției	Resurse
4	**Investigația organizației de voluntari**	**Introducere:** Elevii cercetează unele dintre organizațiile de voluntariat din comunitatea lor locală/județeană. **Activitate**: Elevii scriu un raport identificând grupurile din comunitate, explorând scopul lor. **Concluzie**: Elevii împărtășesc analiza lor cu clasa.	
4	**Educație civică și cetățenie democratică: Unde pot face voluntariat?**	**Introducere**: Profesorul conduce discuții despre motivul pentru care oamenii participă în comunități și cum elevii pot participa activ și cum pot contribui. **Activitate**: Elevii utilizează internetul și caută informații despre voluntari și liste de voluntari pentru tineri. **Concluzie**: Elevii își fac o idee despre unde le-ar plăcea să meargă și să facă voluntariat (activitate extracurriculară), să-și exprime interesul sau să aplice în cadrul unor organizații, să înregistreze și să tipărească o evidență a orelor de voluntariat, să câștige puncte și să obțină recompense.	• Telefoane mobile
4	**Arte vizuale: Convinge eficient**	**Introducere**: Elevii prezintă lucrări de artă care demonstrează luarea în considerare a modului în care opera de artă este afișată pentru a spori intenția artistului în fața unui public. **Activitate**: Elevii creează o imagine fotografică care va atrage atenția asupra activității unei organizații de voluntariat și va încerca să influențeze alți elevi să facă voluntariat pentru acea organizație. **Concluzie**: După ce au văzut imaginea celuilalt, elevii scriu o scurtă recenzie a imaginii care cred că îi convinge cel mai bine pe ceilalți elevi să devină voluntari.	• Laptopuri/computere • Panouri expoziționale
4	**Beneficiile voluntariatului**	**Introducere**: Elevii trebuie să-și convingă părinții/membri familiei de valoarea programului de voluntariat pentru elevi. **Activitate**: Elevii proiectează o broșură / pagină web care evidențiază beneficiile voluntariatului. **Concluzie**: Elevii prezintă produsul promoțional pentru a fi evaluat de părinți.	• Laptopuri/computere • Rubrica de evaluare a părinților
5	**Voluntari inspirați**	**Introducere**: Se urmărește filmul „**Minunea”** **Activitate**: Elevii lucrează în grupuri, reflectând la: • Care a fost problema? • Care a fost soluția? • Care a fost rezultatul? • Cum i-a făcut filmul să se simtă?	• Tablă interactivă • Film

Săptămâna	Subiect	Schița lecției	Resurse
		Concluzie: Fiecare grup prezintă clasei gândurile lor despre film.	
6	**Istorie: Cetățeni buni**	**Introducere:** Profesorul conduce discuția despre ceea ce face un bun cetățean, apoi le cere elevilor să se concentreze pe voluntari. **Activitate:** Elevii cercetează informații despre voluntarii ale căror servicii au fost recunoscute pe scară largă. Elevii dezvoltă un set de criterii și procese pentru recunoașterea voluntarilor care lucrează în cadrul școlii. **Concluzie:** Profesorul să evalueze nominalizarea voluntară selectată de fiecare elev și modul în care se aliniază la criterii.	• Laptopuri/computere • Exemple de criterii pentru premiile de voluntariat
6	**Organizație de voluntari**	Elevii vizitează o organizație care implică voluntari	• Autobuz • Formulare de consimțământ
6	**Calități și capacități ale absolvenților**	**Introducere**: Elevii fac legături între voluntariat și calitățile lor de absolvenți. **Activitate**: Elevii autoevaluează calitățile absolvenților, stabilesc obiective SMART (specifice, măsurabile, realizabile, realiste, în timp util) și își examinează mentalitatea (creștere vs fixă). **Concluzie:** Elevii reflectează asupra modului în care vor urmări să dezvolte calitățile în săptămâna lor de voluntariat.	• Jurnale de reflecție zilnică
7	**Construiește-ți scopul!**	**Introducere**: Profesorul le explică elevilor că se vor uita la ce înseamnă scopul pozitiv, comunitățile pozitive și cum se aplică acestea în viața și acțiunile lor. **Activitate**: Elevii explorează și reflectează asupra modului în care voluntariatul le va aduce beneficii lor și altora pentru a produce o comunitate pozitivă și a oferi indivizilor un scop pozitiv. **Concluzie**: Elevii vor prezenta un răspuns individual scris de 500 de cuvinte la întrebarea: Cum contribuie voluntariatul la crearea de comunități pozitive?	
7	**Surprinderea amintirilor**	**Introducere**: Elevii surprind și documentează experiența de voluntariat pe video. **Activitate**: Elevii lucrează în grupuri pentru a completa un instantaneu video de 3 minute al experienței lor de voluntariat. **Concluzie**: Videoclipul elevilor va fi folosit pentru a prezenta programul de voluntariat altor elevi.	• iPad-uri • smartphone
8	**Activități de voluntariat**	**Introducere: Elevii merg în vizită la organizația de voluntariat nominalizată pentru a participa la activități de voluntariat.**	• **Microbuz școlar** • **Formulare de consimțământ**

Săptămâna	Subiect	Schița lecției	Resurse
		Activitate: Elevii desfășoară activități de voluntariat adecvate la fața locului cu organizația de voluntariat gazdă. **Concluzie: Fiecare grup participă la noi experiențe în afara zonei de confort și a rutinelor normale.** **Teme: Elevii scriu o reflecție zilnică în jurnalul lor despre experiența de voluntariat.**	
8	**Zi de reflecție**	**Introducere: După voluntariat, elevii împărtășesc și reflectează la ceea ce au realizat și la modul în care serviciul lor a făcut diferența.** **Activitate: Elevii predau jurnale de reflecție și li se acordă timp de lucru pentru a participa la activități de reflecție/apreciere. Poate include:** • **Jocuri de Team Building** • **Realizarea de cărți de mulțumire și puzzle-uri** • **Sondaj post-voluntariat** • **Feedback despre program** **Concluzie: Participarea la activități acționează ca o reamintire a experienței și este o modalitate excelentă de a-i ajuta să se gândească la experiență și de a-i menține să facă voluntariat pe viață.**	• **Post-it-uri** • **Instrumente de scris** • **Carduri** • **Puzzle** • **Fișe de feedback**

Planificare SĂPTĂMÂNA VERDE din perspectiva conceptului STEAM/ȘTIAM – Grupa mare

profesor educație timpurie Ionescu Dorina
Grădinița cu P.P. Veseliei Gherla, jud. Cluj

Educația STEAM combină 4 științe și artă a căror inițiale îi compun denumirea.

S- Science (Știință);

T-Technology (Tehnologie);

E-Engineering(Inginerie);

A- Arts (Arte);

M- Mathematics(Matematică)

Educația STEAM se referă la predarea celor patru științe cu o abordare comună și introduce domeniul umanist, respectiv artele, pentru o îmbunătățire și optimizare a procesului de învățare. Artele reprezintă o piesă ce poate interconecta cele patru științe.

LUNI – ȘTIINȚĂ „Creștem grâu singuri”

Categoria de învățare: ALA 1, Centrul „Știință”

Mijloc de realizare: experiment

Comportamente vizate:

3.2. Identifică și valorifică unele caracteristici ale lumii vii, ale Pământului şi Spaţiului

Mijloace de învățământ: pahar de plastic transparent, vată, grâu, apă

Metode și procedee didactice: observarea, experimentul

Obiectivele activității:

- să denumească noțiuni noi ca semănatul, pe baza acțiunii întreprinse conform indicațiilor primite;
- să efectueze activități pentru dezvoltarea mușchilor mâinii, fără sprijin.

Sarcini de lucru:

Copiii vor pune jumătate din cantitatea de vată în pahar, vor umezi puțin vata și vor așeza grâul pe toată suprafața. În final, vor așeza vata rămasă și vor mai turna puțină apă. Se va urmări evoluția în timp și se va uda grăul până la creșterea dorită.

MARȚI – TEHNOLOGII: ”Lumea insectelor sub microscop”

Categoria de învățare: ALA 1, Centrul „Știință”

Mijloc de realizare: experiment

Comportamente vizate:

1.5. Realizează, în mod dirijat, activități simple de investigare a mediului, folosind instrumente şi metode specifice

Mijloace de învățământ: insecte, microscop digital, cartonașe cu caracteristici ale insectelor respective

Metode și procedee didactice: observarea, investigația

Obiectivele activității:

- să numească insectele observate, fără sprijin;
- să identifice minim trei caracteristici ale insectelor, pe baza observării directe.

Sarcini de lucru:

Copiii vor observa mai întâi cu ochiul liber insectele așezate în tăvițe, pe rând, apoi le vor denumi, iar mai apoi vor le vor așeza la microscopul digital și le vor privi mai îndeaproape. Copiii vor examina insectele pentru a observa detalii despre corpul lor (alcătuire, culori, dimensiuni etc.), iar apoi vor căuta elementele observate pe cartonașe pe care le vor așeza lângă tăviță.

MIERCURI – INGINERIE: „Căsuță pentru păsărele”

Categoria de învățare: ALA 1, Centrul „Construcții”

Mijloc de realizare: construcții

Comportamente vizate:

A.1.3. Utilizează mâinile și degetele pentru realizarea de activităţi variate

Mijloace de învățământ: bețișoare, cartonașe, plastilină

Metode și procedee didactice: exercițiul

Obiectivele activității:

- să denumească formele geometrice: pătrat, triunghi, dreptunghi, pe baza cartonașelor primite;
- să construiască din bețe pătratul, triunghiul și dreptunghiul, respectând numărul indicat pe cartonaș;

Sarcini de lucru:

Copiii, ghidați de numărul de figuri geometrice indicat pe cartonașe, vor îmbina bețișoarele cu ajutorul plastilinei și vor obține astfel 4 dreptunghiuri, 4 triunghiuri și 2 pătrate.

După ce se îmbină bețișoarele și se obțin formele geometrice necesare, se va trece la asamblarea lor pentru a obține construcția căsuței pentru păsări

JOI – ARTE: „Curcubeul trage-împinge”

Categoria de învățare: DEC

Mijloc de realizare: pictura împinge și trage

Comportamente vizate:

3.2. Demonstrează creativitate prin activități artistico-plastice, muzicale și practice, în conversații și povestiri creative

Mijloace de învățământ: carton alb, bandă adezivă, mașinuțe, vopsea

Metode și procedee didactice: exercițiul, observarea

Obiectivele activității:

- să numească culorile specifice curcubeului, pe baza cunoștințelor dobândite anterior;

- să aplice corect tehnica nouă de pictură, cu ajutorul explicațiilor primite

Sarcini de lucru:

Copiii vor lipi cartonul cu banda adezivă pe măsuță.

Vor scufunda mașinuța în vopsea.

Apoi vor împinge și trage mașinuța cu vopsea pe cartonul mare de desen.

Se vor utiliza, pe rând, culorile specifice curcubeului

VINERI – MATEMATICĂ: ”Flori colorate și parfumate”

Categoria de învățare: DȘ

Mijloc de realizare: joc didactic (numerația în concentrul 1-7)

Comportamente vizate:

2.2. Demonstrează familiarizarea cu informații despre mărime, formă, greutate, înălţime, lungime, volum

Mijloace de învățământ: flori de primăvară, vaze

Metode și procedee didactice: exercițiul

Obiectivele activității:

- să numere florile din fiecare categorie, pe baza experienței anterioare;

- să grupeze florile, pe rând, în funcție de culoare, dimensiune, categorie, conform indicațiilor, așezându-le în vază.

Sarcini de lucru:

Copiii au la îndemână 7 lalele de diferite culori, 7 narcise și 7 ghiocei, pe care trebuie să le așeze în vază după criteriile formă și culoare, să le numere, să scoată una sau mai multe flori din vază și să numească numărul de flori rămase etc.

Bibliografie:

https://digitaledu.ro/steam-in-educatia-timpurie-material-pentru-cadre-didactice/?fbclid=IwAR3QlSU5REIvF_urdd1kqZ7uRzNTP10zeGPC8K9j6OPp0qKLQd5yo7JfIUY

Cerghit, I., Metode de învățământ, Editura didactică și pedagogică, București 1997

Toleranța și prietenia în operele literare. Fișă de lucru pe baza textului „Oracolul” de Mircea Cărtărescu

Prof. Berbec-Mica Ionela-Georgeta
Școala Gimnazială Nr.113 și Școala Gimnazială Nr. 190, București

Exercițiul 1

🧠Activează-ți gândirea!

Scrie trei cuvinte-cheie care îți vin în minte când auzi termenul „prietenie”.

✏️ Răspunsurile elevilor pot fi notate într-un padlet.

👀 Observă și analizează!

Exercițiul 2

Citește cu atenție textul „Oracolul” de Mircea Cărtărescu și marchează cu „✓” atitudinile pozitive ale personajelor și cu „x” pe cele negative.

Exercițiul 3

Răspunde scurt:

a) Ce crezi că ai simți dacă ai fi în locul băiatului suspect de tuberculoză care se confruntă cu etichetările colegilor?

✏️ _____

b) Ce ai face tu ca să îl ajuți pe copil în calitate de profesor?

✏️ _____

c) Ce ai face tu ca să îl ajuți pe copil în calitate de coleg?

✏️ _____

d) De ce crezi că Petruța i-a fost alături băiatului și nu l-a marginalizat așa cum au făcut ceilalți?

✏️ _____

Exercițiul 4

Imaginează-ți că ești băiatul suspect de tuberculoză marginalizat de colegi. Scrie o notă de jurnal, de 80-120 de cuvinte, în care să exprimi ceea ce simți în această situație.

Exercițiul 5

Imaginează-ți că ești Petruța. Scrie un bilet de încurajare pentru băiatul suspect de tuberculoză.

Exercițiul 6

💡 Scrie cinci întrebări care ar putea să apară într-un Oracol pentru a descoperi dacă cei care îl completează sunt toleranți și prietenoși.

Exercițiul 7

✍️ Creează!

Scrie o regulă pe care ai vrea să o respecți tu și colegii tăi pentru a crea o clasă incluzivă:

📌 Regula noastră:

🖍️ _____

Exercițiul 8

💬 Gândește și transmite un îndemn pozitiv băiatului suspect de tuberculoză care a fost ironizat și marginalizat de către colegi!

🔁 Temă: activitate în echipă

> Realizează un poster digital în Canva centrat pe toleranță și pe prietenie care să fie inspirat de textul „Oracolul” de Mircea Cărtărescu.

NUMERE NATURALE INTERESANTE

Prof. DINU Mariana Madalina
Liceul de Arte „Ionel Perlea” Slobozia

Ce este un număr interesant?

Când devine un număr interesant?

Iată două întrebări la care au încercat sa răspundă deopotrivă matematicieni, artiști,dar și filosofi și scriitori.? Și concluzia unică este că un număr poate fi interesant într-o mulțime de moduri .

1. Numărul 15873 are următoarea proprietate “curioasă”:înmulțit cu oricare dintre numerele de o cifră si apoi cu 7,produsul obținut se scrie prin repetarea cifrei alese:

15 873x1x7=111 111

15 873x2x7=222 222

15 873x3x7=333 333

.....

2. Numărul 46 587 are si el o proprietate interesantă:pătratul său este alcătuit din toate cifrele luate câte o singură dată. Verifică!

3. Și numerele 153,371 si 407 au o proprietate “curioasă”:

$153=1^3+5^3+3^3$

$341=3^3+4^3+1^3$

$407=4^3+0^3+7^3$

Sunt egale cu suma cuburilor cifrelor care le alcătuiesc.

4. Numărul 153 poate fi exprimat ca produs a două numere,cele două numere fiind formate din cifrele sale.

153=51x3

Numărul 153 mai are câteva proprietați interesante.Este suma tuturor numerelor naturale de la 1 la 17.Așadar este al șaptesprezecelea număr triunghiular.

Se poate scrie ca suma a factorialelor primelor cinci numere naturale nenule.

Suma divizorilor lui (cu excepția lui 153) este un pătrat perfect.

1+3+9+17+51=9

5. Am descoperit că si numărul 135 (observați asemănările si deosebirile în scriere față de numărul 135) are o proprietate „curioasa”:

135=(1+3+5)x1x3x5

6. Numărul 7744 este singurul număr de forma $\overline{aabb}$,numit si număr „bâlbâit”,care este pătrat perfect.

7. Un număr remarcabil poate fi considerat numărul 2401 ,de vreme ce este singurul număr de patru cifre cu proprietatea:

$2401=(2+4+0+1)^4$

8. Acesta este cel mai mare număr prim cunoscut deocamdată!

$2^{6972593}-1$

9. Numerele de forma 2^n-1,asa-numitele numere(ale lui)Mersenne,i-au interesat pe matematicieni pentru că:

-cele mai multe numere prime cunoscute conform unei reguli sunt numere Mersenne;

-cu ajutorul numerelor Mersenne putem găsi o altă categorie de numere interesante,numerele perfecte.

-cel mai mare numar prim descoperit este un număr Mersenne.

Matematicianul american Nayan Hayratwala a lucrat simultan cu mai mult de 20 000 de calculatoare de pe întreg globul și a stabilit că numărul $2^{6972593}$ -1 este un număr prim.Pentru scrierea acestui număr sunt necesare peste două milioane de cifre!

Bibliografie:

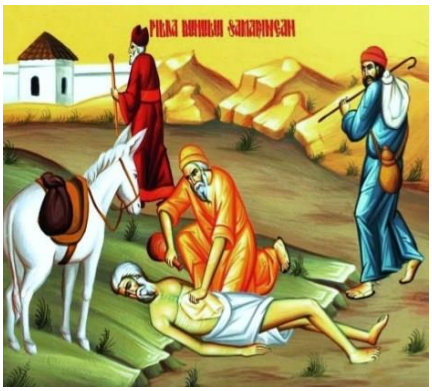
Matematică distractivă-Ioan Dancilă

Fișă de lucru pentru elevii cu CES

Prof. Movileanu Maricica
Școala Gimnazială „ Dimitrie Sturdza” Tecuci

Clasa a IV a

Iubirea, poruncă dată de Domnul Iisus Hristos

Pentru a înțelege cine este aproapele nostru, Mântuitorul Hristos a dat Pilda samarineanului milostiv:

Un om care mergea spre Ierihon este atacat și jefuit. Doi oameni au trecut nepăsători pe lângă el fără să-l ajute. Apoi a venit un al treilea om, căruia i s-a făcut milă. Acesta i-a îngrijit rănile și i-a găsit adăpost.

„Să iubești pe Domnul Dumnezeul Tău
din toată inima ta și din tot cugetul tău,
iar pe aproapele tău ca pe tine însuți.”

1. Folosind imaginile de mai jos asociază faptele bune cu inimioara și faptele rele cu emoticonul ☹

2. Transcrie în caiet enunțurile de mai jos, alegând cuvintele potrivite:

Iubirea este cel mai frumos ..... al omului. A iubi pe ..... înseamnă a-ți iubi aproapele.

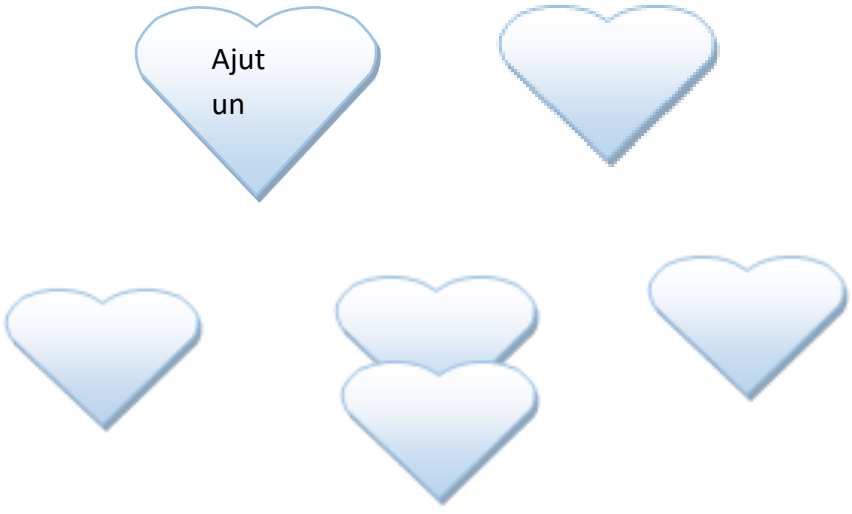
Dragostea ne face mai înțelegători și mai ..... la suferințele celor din jurul nostru.

(Dumnezeu, sensibili, sentiment)

3. Scrie, pe fiecare colț al stelei, un cuvânt care să sugereze ideea de iubire.

4. Completează exemple de fapte Bune după modelul dat:

ȘCOALA ALTFEL „SĂ ȘTII MAI MULTE, SĂ FII MAI BUN!”

Prof ed timpurie CĂLIMAN ILEANA
Școala Gimnazială „Andrei Șaguna”
Grădinița Călimănel

Data	Comportamente vizate	Tema activităţii	Tipul activităţii	Modalităţi de organizare	Locul	Participanţi
	1.5.Realiează, în mod dirijat, activități simple de investigare a mediului, folosind instrumente și metode specifice 3.1.Manifestă creativitate în activități diverse	**Artă în natură** **În lumea poveștilor**	Activitate practică cu materiale din natură Atelier de lectură	Ateliere de creație	Curtea grădiniței școală	Educatoare, preșcolari Elevii clasei pregătitoare
	1.3.Inițiază/participă la interacţiuni pozitive cu copii de vârstă apropiată 2.2.Își însușește și respectă reguli; înțelege efectele acestora în planul relațiilor sociale, în contexte familiare	**Prietenia**	Educație pentru societate	Picnic	Împrejurimile grădiniței / Curtea grădiniței	Educatoare, preșcolari
	1.1.Manifestă curiozitate și interes pentru experimentarea și învăţarea în situații noi 2.3.Își coordonează mișcările în funcție de ritm, cadență, pauză, semnale sonore, melodii.	**Muzică și mișcare**	Educație muzicală Educație fizică	Jocuri muzicale Jocuri sportive	Sala de sport	Educatoare, preșcolari
	1.2.Participă la activităţi fizice variate, adecvate nivelului lui de dezvoltare 3.4.Utilizează reguli de securitate fizică personală	**Joc și relaxare**	Educație pentru societate Educație fizică	Jocuri de mișcare	Jocotecă	Educatoare, preșcolari
	1.2.Inițiază activități de învățare și interacțiuni cu copiii sau cu adulții din mediul apropiat 1.5.Realizează, în mod dirijat, activități simple de investigare a mediului folosind instrumente și metode specifice	**Ne cunoaștem orașul** **Vizită la bibliotecă**	Educație pentru societate	Vizite de informare	Orașul	Educatoare, preșcolari, reprezentanți ai instituțiilor vizitate

Rolul activităților extracurriculare în promovarea incluziunii sociale prin implicarea elevilor în acțiuni de voluntariat

Profesor învățământ primar: Elena Corina Rogoveanu
Colegiul Național Mircea cel Bătrân, Rm. Vâlcea

Incluziunea socială presupune participarea activă a tuturor persoanelor la viața comunității, în condiții de egalitate și respect reciproc. Documentele europene privind educația pentru cetățenie activă și dezvoltarea competențelor cheie evidențiază necesitatea de a integra experiențe practice, prin care elevii să învețe să aprecieze diversitatea și să combată stereotipurile. Activitățile extracurriculare au un rol formativ deoarece oferă contexte educaționale flexibile, complementare orelor de curs și permit dezvoltarea unor valori precum altruismul, responsabilitatea socială și toleranța.

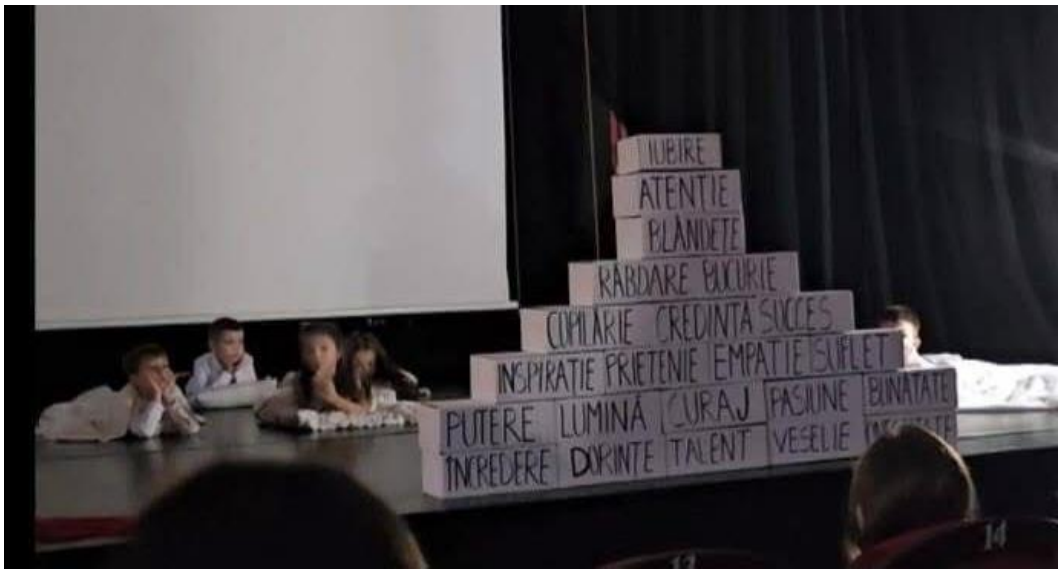
Voluntariatul, ca practică educativă nonformală, poate fi privit ca un mijloc de promovare a incluziunii sociale, întrucât îi implică pe elevi în situații concrete de interacțiune și sprijin reciproc.

Pornind de la această premisă, în cadrul școlii noastre am desfășurat activități de voluntariat cu ocazia sărbătorilor de iarnă, având ca punct de plecare povestea **„Somn ușor, vise plăcute” de KNITER**.

Rolul activităților extracurriculare în promovarea incluziunii sociale prin implicarea elevilor în acțiuni de voluntariat se reflectă cel mai bine atunci când aceste experiențe devin parte din viața reală a copiilor. În calitate de profesor, consider important să le ofer elevilor ocazia de a înțelege că școala nu se reduce doar la acumularea de cunoștințe, ci este și un spațiu al formării valorilor, al solidarității și al respectului pentru ceilalți.

În preajma sărbătorilor de iarnă, am pornit de la lectura poveștii *„Somn ușor, vise plăcute”* de KNITER, care a fost un punct de plecare emoționant pentru discuții despre prietenie, generozitate și importanța acceptării diferențelor dintre oameni. Povestea i-a determinat pe copii să reflecteze la modul în care fiecare persoană are propria valoare și demnitate, indiferent de situația în care se află, iar diferențele nu reprezintă obstacole, ci resurse care îmbogățesc comunitatea.

Pornind de la aceste idei, elevii au fost implicați într-o serie de acțiuni de voluntariat cu caracter caritabil. Au organizat o colectă de jucării, dulciuri și alimente pentru copiii proveniți din familii defavorizate, au realizat felicitări și decorațiuni pentru a fi dăruite în centrele sociale și au participat la activități de sensibilizare în cadrul clasei, discutând despre respect, empatie și responsabilitate. Toate aceste inițiative i-au pus în situația de a trăi experiența voluntariatului, nu doar de a o înțelege teoretic.

Elevii au descoperit astfel bucuria de a oferi și au realizat cât de important este să fie atenți la nevoile celor din jur. Ei au învățat că solidaritatea nu este doar un concept abstract, ci o realitate care se construiește prin gesturi simple, dar semnificative. În același timp, au înțeles că implicarea în viața comunității le oferă un sentiment de apartenență și de responsabilitate, pregătindu-i să devină cetățeni activi și sensibili la diversitatea socială.

Experiența voluntariatului de Crăciun a avut un impact major nu doar asupra beneficiarilor direcți, ci și asupra elevilor implicați. Ei au devenit mai atenți, mai empatici și mai deschiși, au înțeles că fiecare persoană merită respect pentru ceea ce este și că diferențele dintre noi sunt firești și valoroase. Povestea citită, dublată de activitatea practică, a transformat învățarea într-o experiență profundă, cu ecouri pe termen lung atât la nivel personal, cât și comunitar.

Beneficiul proiectelor educaționale SNAC în educația din România

Prof. Covaci Ana
Școala Gimnazială nr. 1 Ruscova, jud. Maramureș

Introducere

Educația modernă nu poate fi redusă doar la transmiterea de cunoștințe teoretice. În România, provocările legate de abandonul școlar, sărăcie, discriminare și lipsa motivației elevilor au determinat implementarea unor programe naționale de sprijin și incluziune socială. **Strategia Națională de Acțiune Comunitară (SNAC)** este unul dintre cele mai importante cadre instituționale dedicate acestui scop, reunind școli, voluntari, ONG-uri, autorități și comunități locale într-un parteneriat de lungă durată.

SNAC presupune **mai multe tipuri de proiecte educaționale și sociale**, nu doar programe remediale sau activități tip „Școala după Școală”, ci și campanii de voluntariat, acțiuni ecologice, activități caritabile, sprijin pentru copii și familii defavorizate, precum și promovarea valorilor civice. Prin diversitatea lor, aceste proiecte reușesc să îmbine educația formală cu cea nonformală, sprijinind dezvoltarea armonioasă a copiilor și consolidând rolul școlii ca instituție a solidarității.

1. Tipuri de proiecte SNAC și rolul lor în educație

1.1. Programe de tip „Școala după Școală”

Acestea sunt printre cele mai cunoscute inițiative, având ca scop **combaterea abandonului școlar** și sprijinirea copiilor în realizarea temelor, recuperarea lacunelor educaționale sau pregătirea pentru examene. Beneficiul direct este oferirea unui spațiu sigur și educativ după orele de curs.

1.2. Campanii umanitare și sociale

Un alt tip de proiecte SNAC îl reprezintă **acțiunile caritabile**, precum strângeri de fonduri, colecte de haine și alimente, sprijin pentru familii defavorizate, centre de plasament sau vârstnici. Aceste inițiative cultivă solidaritatea, altruismul și responsabilitatea socială la elevi.

1.3. Proiecte ecologice și de protecție a mediului

SNAC susține și activități dedicate **educației ecologice**: plantări de copaci, campanii de reciclare, igienizarea spațiilor verzi, concursuri de protecție a mediului. Prin acestea, elevii învață să respecte natura și să devină cetățeni responsabili față de mediu.

1.4. Proiecte interculturale și de incluziune socială

În multe școli, proiectele SNAC promovează **diversitatea culturală și etnică**. Prin activități comune (festivaluri multiculturale, ateliere de tradiții, schimburi de experiență), elevii sunt încurajați să accepte diferențele și să dezvolte respect reciproc.

1.5. Proiecte de educație pentru sănătate și stil de viață

Unele inițiative se concentrează pe **prevenirea comportamentelor de risc** și promovarea unui stil de viață sănătos. Se organizează ateliere despre alimentație, sport, prevenirea bullying-ului, educație pentru sănătate și echilibru emoțional.

2. Beneficii pentru elevi

2.1. Dezvoltarea academică

Prin programele remediale și sprijinul educațional, elevii își îmbunătățesc performanțele școlare și dobândesc motivația de a continua studiile.

2.2. Formarea competențelor de viață

Participarea la acțiuni sociale și ecologice îi ajută pe copii să învețe **responsabilitatea, empatia, munca în echipă și leadership-ul**.

2.3. Creșterea stimei de sine și a integrării sociale

Elevii proveniți din medii vulnerabile, sprijiniți prin proiecte umanitare, capătă încredere și se simt parte activă a comunității.

3. Beneficii pentru profesori și școală

- Profesorii dobândesc experiență în **pedagogia incluzivă** și în lucrul cu grupuri diverse.
- Școala își consolidează rolul de **centru comunitar**, nu doar instituție academică.
- Se creează o cultură a **colaborării între școală, familie și comunitate**.

4. Impactul asupra comunității și societății

Proiectele SNAC produc efecte durabile:

- reducerea abandonului școlar și creșterea accesului la educație;
- formarea unei generații solidare, preocupate de binele comun;
- întărirea legăturilor dintre școală și comunitate;
- promovarea valorilor civice, a respectului pentru diversitate și pentru mediu.

Concluzii

SNAC se dovedește a fi mai mult decât un program educațional – este o **platformă națională de solidaritate și voluntariat**. Diversitatea proiectelor derulate (educaționale, sociale, ecologice,

interculturale, de sănătate) aduce beneficii complexe: elevii sunt sprijiniți în procesul de învățare, profesorii își dezvoltă competențele, iar comunitatea locală devine un partener activ al școlii.

Pe termen lung, aceste inițiative contribuie la **reducerea inegalităților sociale și educaționale**, la formarea unor cetățeni responsabili și la consolidarea unei societăți incluzive și echitabile.

Bibliografie

1. Ministerul Educației Naționale, *Strategia Națională de Acțiune Comunitară (SNAC)* – documente oficiale și rapoarte.
2. Jigău, M. (2015). *Incluziunea educațională în România: politici și practici*. Institutul de Științe ale Educației.
3. Bocoș, M. (2013). *Teoria și metodologia instruirii. Fundamente pentru o didactică modernă*. Editura Paralela 45.
4. Cucoș, C. (2006). *Educația. Dimensiuni culturale și interculturale*. Editura Polirom.
5. Zamfir, C. & Stănescu, S. (coord.) (2007). *Enciclopedia dezvoltării sociale*. Editura Polirom.
6. Rapoarte și studii privind implementarea SNAC disponibile pe site-urile inspectoratelor școlare județene.

VOLUNTARIAT ȘI INCLUZIUNE SOCIALĂ ÎN EDUCAȚIE: PROIECTUL SNAC – INIMI DESCHISE, MÂINI ÎNTINSE

PROF. ROMAN CRISTINA-OANA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR.1 RUSCOVA, MARAMUREȘ

Educația contemporană nu se rezumă doar la transmiterea de cunoștințe, ci presupune și formarea unor valori umane esențiale: solidaritate, respect, empatie și spirit civic. În acest context, proiectele educaționale cu caracter social capătă un rol fundamental, contribuind la dezvoltarea unor comunități mai echitabile și incluzive. Programul **SNAC – Inimi deschise, mâini întinse** se înscrie în această viziune, promovând voluntariatul ca instrument de integrare socială și de susținere a unei lumi în care diversitatea nu este doar tolerată, ci valorizată.

Context și fundamentare teoretică

Voluntariatul în educație este recunoscut ca fiind o componentă importantă în formarea tinerilor ca cetățeni activi. Organizațiile internaționale, precum UNESCO sau UNICEF, subliniază rolul solidarității în combaterea excluziunii și a discriminării. Voluntariatul nu este doar un act de altruism, ci și un proces educațional în sine: elevii învață să-și asume responsabilități, să colaboreze și să aprecieze diversitatea.

În România, programul **Strategia Națională de Acțiune Comunitară (SNAC)** a devenit un cadru instituțional menit să promoveze implicarea elevilor și a cadrelor didactice în activități de voluntariat. Proiectul „Inimi deschise, mâini întinse” reprezintă o inițiativă care îmbină dimensiunea educațională cu cea socială, încurajând o atitudine activă și responsabilă față de comunitate.

Obiectivele proiectului

Proiectul urmărește mai multe obiective educaționale și sociale:

- dezvoltarea spiritului civic și a responsabilității sociale la elevi;
- promovarea incluziunii și a solidarității față de persoane aflate în situații de vulnerabilitate (copii cu CES, vârstnici, persoane cu dizabilități, familii defavorizate);
- consolidarea parteneriatului școală–familie–comunitate;
- stimularea cooperării între elevi prin activități practice de voluntariat;
- formarea de competențe socio-emoționale (empatie, comunicare, colaborare, adaptabilitate).

Activități propuse în cadrul proiectului

1. **Campanii de solidaritate** – colecte de alimente, îmbrăcăminte sau rechizite pentru familii aflate în dificultate.
2. **Ateliere educaționale incluzive** – activități comune între elevi și copii cu CES, menite să promoveze acceptarea și cooperarea.
3. **Acțiuni intergeneraționale** – vizite la centre de zi pentru vârstnici, activități de lectură sau ateliere de creație, pentru cultivarea respectului față de experiența de viață a generațiilor mai în vârstă.
4. **Evenimente comunitare** – organizarea de târguri caritabile, spectacole și expoziții cu scop de strângere de fonduri pentru cauze sociale.
5. **Campanii de sensibilizare** – afișe, pliante, postări pe rețelele sociale care să transmită mesaje despre respect, incluziune și solidaritate.

Impactul educational și social al proiectului

Implementarea proiectului „Inimi deschise, mâini întinse” are efecte multiple:

- la nivelul **elevilor**, se dezvoltă responsabilitatea socială, empatia și capacitatea de lucru în echipă;
- la nivelul **școlii**, se creează o cultură organizațională bazată pe valori și pe deschidere către comunitate;
- la nivelul **comunității**, se consolidează solidaritatea și sprijinul reciproc, în special pentru categoriile vulnerabile.

Astfel, proiectul contribuie la reducerea discriminării, la crearea unui mediu incluziv și la promovarea ideii că fiecare individ are o valoare unică și merită respect și sprijin.

Dimensiunea incluzivă a voluntariatului

Incluziunea socială este un concept cheie al educației moderne. Prin voluntariat, elevii devin agenți ai schimbării, învățând să privească diversitatea ca pe o resursă și nu ca pe o barieră. Activitățile din cadrul SNAC promovează interacțiunea directă cu persoane aparținând unor grupuri vulnerabile, ceea ce reduce stereotipurile și prejudecățile.

În plus, voluntariatul oferă oportunități pentru dezvoltarea unor competențe transferabile în viața personală și profesională: leadership, gândire critică, rezolvare de probleme, comunicare interculturală.

Proiectul educațional-social **SNAC – Inimi deschise, mâini întinse** demonstrează că voluntariatul nu este doar o formă de implicare civică, ci și un instrument educațional puternic. Prin activitățile sale, proiectul cultivă valori fundamentale – solidaritatea, respectul, empatia – și contribuie la formarea unor cetățeni responsabili, capabili să construiască o lume incluzivă și echitabilă.

Într-o societate marcată de diferențe și provocări sociale, educația prin voluntariat rămâne un pilon al schimbării pozitive. Astfel, școala devine un spațiu nu doar al cunoașterii, ci și al solidarității și al coeziunii sociale.

Bibliografie

- Bădescu, I. (2018). *Sociologia comunităților umane*. Editura Mica Valahie.
- Dewey, J. (2019). *Democrație și educație*. Editura Didactică și Pedagogică.
- Ionescu, M. (2021). *Educația incluzivă: principii și practici*. Editura Polirom.
- Văideanu, G. (1988). *Educația la frontiera dintre milenii*. Editura Politică.
- UNICEF România (2022). *Raport privind incluziunea copiilor și adolescenților vulnerabili*.
- UNESCO (2020). *Global Education Monitoring Report – Inclusion and Education*.